

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

39'uncu Birleşim 25 Aralık 2020 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	265
II.- GELEN KÂĞITLAR	268
III.- YOKLAMALAR	365, 366, 384, 410
IV. - GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	274
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>274:278</i>
1.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik'in, 20 Aralık-27 Aralık İstiklal Marşı'nın yazarı, Birinci Meclis Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy'u Anma Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması	274:276
2.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas iline yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	276:277
3.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	277:278
	257

V.- AÇIKLAMALAR**279, 305, 328, 335, 352,
361, 371, 422**

- 1.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 140 bin tıbbi sekreterlik bölümü mezununun kadro beklediğini Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya bildirmek istediğine ilişkin açıklaması 279
- 2.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, çıkarılan kanuna göre borç yapılandırmak için başvuru süresinin 31 Aralık 2020 tarihinde sona erdiğine, içinde bulunulan koşullar da düşünülerek borçların yapılandırılması için bu tarihin yaz aylarına kadar uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması 279
- 3.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde sürekli işçi olarak kadroya alınan işçilerin yılda sadece on ay çalıştığına, iki ay çalışmadıkları için maaş ve sosyal güvenlik haklarından mahrum kaldıklarına, yaşanan bu mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 279:280
- 4.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Gazi Mecliste 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabul edilmesini kutladığına, İstiklal Marşı'nın İstiklal Harbi'nin manifestosu olduğuna ilişkin açıklaması 280
- 5.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, pandemi sürecinde yeni duruma en hazırlıksız kurumun Millî Eğitim Bakanlığı olduğuna, yüz yüze sınavla öğrencilerin ve öğretmenlerin riske atılmaması gerektiğine ilişkin açıklaması 280
- 6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, pandemi sürecinde taşın altına elini koyan ve İl Sağlık Müdürlüğüne 10 adet hasta başı monitörü, 5 adet namlendirme cihazı, 4 adet PCR cihazı alan, filyasyon ekipleri için 80 adet tablet, 40 adet bilgisayar, 20 araç ve 61 personel desteği sağlayan Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanına teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 280:281
- 7.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Cibuti, Sudan, Nijer gibi ülkelerden tarım için kiralanan arazilerin maliyetinin açıklanması gerektiğine, neden Türk çiftçisini değil de Sudan çiftçisinin, Cibuti çiftçisinin kalkındırılmak istendiğini öğrenmeyi talep ettiğine ilişkin açıklaması 281
- 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, İstiklal Marşı'nın kabulünün 100'üncü yıl dönümünde 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabulünün gurur kaynağı olduğuna ilişkin açıklaması 281
- 9.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, pandemi sürecinde usta öğreticilerin yaşadığı mağduriyetin derhâl giderilmesi için Millî Eğitim Bakanlığını göreve çağırdığına ilişkin açıklaması 281

- 10.- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'in, Gaziantep ilinin Fransız işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep iline "Gazilik" unvanı verilen Gazi Meclisten Millî Mücadele şehitlerini ve tüm Gaziantep'ileri saygıyla selamladığına ilişkin açıklaması 282
- 11.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, SMA ilaçlarının SGK tarafından karşılanması ve tedavide kullanılan medikal malzemelere erişimin ücretsiz sağlanması gerektiğine, SMA'nın yükünü sadece ailelere bırakmanın sosyal devlete yakışmadığına, Sağlık Bakanlığının üzerine düşeni yapması gerektiğine ilişkin açıklaması 282
- 12.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, İstiklal Savaşı'nı en güzel şekilde ifade eden ve milletin ruhunu yansıtan İstiklal Marşı'nın müellifi Mehmet Akif Ersoy'u vefatının 84'üncü yıl dönümünde bir kez daha rahmetle andığına ilişkin açıklaması 282
- 13.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, 2'nci Cumhurbaşkanı ve CHP'nin 2'nci Genel Başkanı İsmet İnönü'yü ölümünün 47'nci yılında rahmetle andığına, Bursa ilinde yaklaşık yetmiş beş günlük su kaldığına, yetkililere bu sorunla ilgili bir önlem alıp almadıklarını sorduğuna, suyun tasarruflu kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması 283
- 14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen abonelerden alınan açma kapama bedelinin ne vicdana ne de hukuka sığmadığına ilişkin açıklaması 283
- 15.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, 27 Aralık 1921 tarihinde Mersin ili Tarsus ilçesinin Fransız ve Ermeni çetelerinin işgalinden kurtarıldığına ilişkin açıklaması 283:284
- 16.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep ilinin Fransız işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yılını kutladığına, Fransa'nın Türk düşmanlığından vazgeçip kendi ülkesiyle ilgilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 284
- 17.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Burdur Milletvekili, evladıfatihan torunu, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy'u ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü vefatının 47'nci yıl dönümünde rahmetle andığına, 1921 yılında Meclis tarafından "Gazi" unvanı verilen Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep'ileri bir kez daha tebrik ettiğine, tüm Hristiyan

âleminin Noel Bayramı'nı tebrik ettiğine, 2021 yılının ülke ile dünyaya barış ve huzur getirmesini dilediğine, devletin SMA hastası çocuklar için derhâl harekete geçmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

284:285

18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep'teki kahramanlar ile Kurtuluş Savaşı'nın bütün kahramanlarını minnetle yâd ettiğine, yüz yıl önce Ege'de Büyük Yunanistan'ı, Doğu Anadolu'da Büyük Ermenistan'ı, Kıbrıs'ta Rum devletini kurmak isteyenlerin bugün Doğu Akdeniz'de, Ege'de, Güney Kafkasya'da yeni Sevr planları kurduğuna, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, siyaset ve devlet adamı İsmet İnönü'nün vefatının 47'nci seneidevriyesinde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere Kurtuluş Savaşı'nda vatan müdafaasında bulunan bütün kahramanları ve şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

285:286

19.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hristiyan yurttaşların Noel Bayramı'nı ve Süryani halkının Yaldo Bayramı'nı kutladığına, öğretmenlerin maaşını yük olarak gören Millî Eğitim Bakanlığının özel okul teşviklerini hangi gerekçeyle yaptığını merak ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzaladığı kararla OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonunun görev süresinin bir yıl daha uzatıldığına, bu komisyonun işlevsizliğini ve yargı yollarını kapamak için oluşturulduğunu defalarca ifade ettiklerine, KHK ihraçlarıyla yaşanan ağır hak ihlallerinin çözüm beklediğine, bu sesi Meclisin duyması gerektiğine, Agit İpek isimli şahsın naaşının annesine kargoyla gönderildiğini daha önce ifade ettiklerine, bu şahsın annesinin, evine yapılan baskınla saatlerce işkenceye maruz kaldığına, bunu kabul edilemez bulduklarına ve peşini bırakmayacaklarına, yüzde 96 engelli Celal Şeker cezaevinde öldükten üç yıl sonra hakkında dava açıldığına dair ailesine tebligat gönderildiğini kamuoyunun bilgisine sunduklarına, ağır hasta mahpusların ölmesinin durdurulması çağrısını yinelemek istediğine ilişkin açıklaması

287:288

20.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstiklal Marşı'nın yazarı Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmetle andığına, ölümünün 47'nci yıl dönümünde Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, CHP Genel Başkanı İsmet İnönü'nün huzurunda saygıyla eğildiğine, İsmet İnönü'nün Lozan Anlaşması'nın imzacısı büyük bir diplomat olduğuna, ülkede çok partili hayata geçişin İsmet İnönü eliyle gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması

289

21.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha minnetle yâd ettiklerine, Meclisin 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olması kararının çok kıymetli ve anlamlı olduğuna, Meclis Başkanı Mustafa Şentop, siyasi parti grupları ve milletvekillerine teşekkür ettiğine, İsmet İnönü'yü minnetle yâd ettiğine, Gaziantep müdafaasının cumhuriyetin kurulması ve ülkenin kurtarılması anlamında en kutlu müdafaalardan birisi olduğuna, bugün Misakımillî hudutlarında oluşturulmak istenen terör koridorunda verilmiş olan kutlu mücadeleyi de yüz yıl öncesinden aldıkları ilhamla gerçekleştirdiklerine, bu mücadeleyi veren kahraman askerleri onurla, gururla ve şerefle yâd ettiğine ilişkin açıklaması

289:290

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında "Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir." hükmüne istinaden 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin temel kanun olarak görüşülmesine dair önerinin kabul edilmesi üzerine salı akşamki birleşimde söz hakkı talep etmek için kürsüye doğru hareketlendiğine, Kırkkale Milletvekili Ramazan Can'ın kendisinden on, on beş saniye önce dilekçesini verdiğine, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin bu şekilde yorumlanmasının söz konusu olmadığına, esas olanın istem meselesi olduğuna, bu çerçevede usul tartışması açılmasını talep ettiğine, önerinin kabul edilmesinin akabinde dilekçe sunmak üzere Divana yönelen tüm milletvekillerine aynı sırada söz talep ettikleri kabul edilip söz hakkı verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

305:306

23.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

328:329

24.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

329

25.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, hem hatiplerin hakaret etmeden konuşmaları hem de iktidarın muhalefet eden milletvekillerine sabırlı davranmaları gerektiğine, Meclisin adabı içerisinde görüşme yapacaklarına, zaman zaman seslerin yükselebileceğine ama bunun Mecliste ayırıştırma noktasına hep birlikte getirilmeyeceğine ilişkin açıklaması

335:336

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

336

- 27.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinin Meclisin yüceliğine saygı açısından doğru ifadeler olmadığına, görüşmelere biraz daha seviye getirme konusunda bütün Meclisin mutlak iş birliği yapması gerektiğine ilişkin açıklaması 337
- 28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Meclisin vakarına uygun tutum olmasının gerekli olduğuna ama bir milletvekilinin konuşturulmamasını da kabul edilemez bulduklarına, dayatılan bir kanun teklifi olduğuna, bu dayatmayı kabul edemeyeceklerine ilişkin açıklaması 337
- 29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 352
- 30.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 352
- 31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin sivil toplum kuruluşlarından büyük tepki aldığına, sivil toplum örgütlerinin susturulacağı ve teklifin örgütlenme özgürlüğünü tehdit ettiği görüşünü ifade ettiklerine, derneklerle ilgili bölümlerin teklif metninden çıkarılmasını bir kez daha ifade ettiğine ilişkin açıklaması 361
- 32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 371:372
- 33.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, eski Milletvekili Hamza Yerlikaya'nın sahte lise diplomasıyla Gazi Üniversitesine kayıt yaptırdığını mahkemede beyan ettiğine ilişkin açıklaması 372
- 34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, bir siyasetçinin konuşurken etik kurallardan bahsetmesi kadar doğal bir şey olmadığına, amaçlarının teklifin görüşmelerinin saygın bir şekilde yürütülmesi olduğuna ilişkin açıklaması 422
- 35.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 422
- 36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bütçe görüşmeleri sırasında da Meclis tarihinin görmediği hakaret ve aşağılamalar yaşandığına, bütün gruplara eşit yaklaşılması gerektiğine ilişkin açıklaması 423

VI.- ÖNERİLER

291

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

291:302

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekili tarafından Türkiye’de tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 3/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3069) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

291:294

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından asgari ücretin neden olduğu yoksulluğun araştırılması amacıyla 24/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

295:299

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından virüse maruz kalan sağlık çalışanlarının meslek hastalığı kapsamına alınabilmeleri amacıyla 24/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

299:302

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**303, 308, 330, 337, 352,
362, 366, 373, 385, 411,
423***A) KANUN TEKLİFLERİ**303:305, 308:328,
330:335, 337:351,
352:360, 362:365,
366:370, 373:384,
385:410, 411:422,
423:453*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247)

303:305, 308:328,
330:335, 337:351,
352:360, 362:365,
366:370, 373:384,
385:410, 411:422,
423:453**VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**

306

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, İç Tüzük’ün 61’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında “Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir.” hükmü doğrultusunda kanun tekliflerinin tümü ve maddeleri üzerinde şahıslar adına yapılacak konuşmalar ile 86’ncı maddeye

göre oyunun rengini belli etmek üzere yapılacak konuşmalar için söz taleplerinin sıra sayısının dağıtıldığı an Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı görevlileri tarafından Divan adına teslim alındığına, söz taleplerinin teklifin temel kanun olarak görüşülmesine dair Danışma Kurulu veya grup önerisinin kabul edildiği andan itibaren alınabildiğine, aynı anda gelen söz talepleri için Başkanlık Divanındaki Kâtip üyelerin huzurunda ad çekme suretiyle işlem yapıldığına, milletvekillerinin söz haklarının korunması noktasında bağımsız ya da grubu bulunmayan siyasi parti temsilcisi milletvekillerinin söz alabilmelerine ilişkin bir husus varsa bunun için yapılması gerekenin İç Tüzük'te yapılacak bir düzenleme olduğuna, usul tartışmasının İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre yapıldığına, 63'üncü maddenin (1)'inci fıkrası kapsamına konu edilebilecek bir tutumun bulunması gerektiğine, mezkûr talepte ise Başkanlığın bu fıkra kapsamına giren bir tutumu bulunmadığından bir usul tartışması açılması imkânı olmadığına ilişkin konuşması

306:307

IX.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

370

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

370:371

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

454

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkâri ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/37288), (7/37289), (7/37290), (7/37291), (7/37292), (7/37293)

454:460

2.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Türkiye ile Katar arasında yapılan ticari anlaşmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37410)

461:462

3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlığın düşük faizli kredi sağladığı sektörlerle ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37411)

463:465

4.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, e-ticarete dâhil olan firma ve kadın sayısı ile e-ticaretin sektörlerle göre dağılımına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37420)

466:467

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00’te açılarak iki oturum yaptı.

Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümüne ve isimsiz kahramanlardan Mamato’ya,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin ilinin sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabul edilmesinin memnuniyet verici olduğuna, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde “fahri” statüsünde görev yapan ve pandemi sürecinde zor günler yaşayan personelin kadro talebi olduğuna,

Muğla Milletvekili Suat Özcan, Milas Zeytinyağının 23 Aralık 2020 tarihinde Avrupa Birliği tarafından coğrafi işaretli ürün olarak tescillendiğine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, Kocaeli ili Çayırova ilçesi Şekerpınar Organize Sanayi Bölgesinde Baldur Süspansiyon fabrikasında Türk Metal Sendikası’ndan Birleşik Metal-İş Sendikasına geçen işçilerin işten çıkarıldığına, 25 Aralık 2020 günü greve başlayacaklarına,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, borçların yapılandırılmasına ilişkin kanundan yararlanarak prim borçlarını ödeyip emekli olmak isteyen vatandaşların sorunlarının çözülmesi için bankalarla protokol yapılması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, bazı illerde verilen tohum desteğinin Düzce ilinde verilmediğine, Düzce ilinde üretilen çeltik ve dane mısır gibi ürünler için kurutma tesisi olmadığına, TMO’nun bu soruna çözüm bulmasını ve Düzce ili Gümüşova ilçesinde yaşanan tapu sorununun çözülerek mağduriyetlerin giderilmesini Tarım ve Orman Bakanlığından talep ettiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, kalsitin Niğde ili için önemli bir gelir kaynağı olduğuna, iktidarın Niğdeli kalsit üreticilerinin sorunlarıyla ilgilenmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olması teklifinin TBMM’de kabul edilmesinin Mehmet Akif Ersoy ve kurtuluş mücadelesinde görev alıp bu toprakları vatan kılan tüm şehitlere karşı vefa borcunun bir ifadesi olduğunu düşündüğüne,

Burdur Milletvekili Yasin Uğur, Gazi Mecliste tüm partilerin ortak imzasıyla 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabul edildiğine, Birinci Meclis Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy’a Allah’tan rahmet dilediğine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla ili Fethiye ilçesinde daha önce reddedilen Akmarin Yat Limanı Projesi’nin yeniden hayata geçirildiğine, Fethiye Körfezi taşıma kapasitesi raporları güncellenmeden bu tür kararların alınmasının bilimsellikten uzak olduğuna ve geri dönülmesi imkânsız hasarlara sebebiyet vereceğine,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Atatürk ve Temsil Heyetinin Kırşehir iline gelişinin 101’inci yılını en içten dilekleriyle kutladığına,

Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Sivas ili Kangal ilçesinde TMO tarafından dönüm başı 580 kilogram üretim barajındaki ÇKS buğday desteğinin ilçe tarım müdürlüğü tarafından 410 kilograma indirilmesiyle çiftçilerin uğradığı zararın ortadan kaldırılması gerektiğine, Sivas ili Gemerek ilçesinde taksici esnafın yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesinin lazım geldiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Milli Eğitim Bakanlığının yeni araç kiralama ihalesine çıktığına, uzaktan eğitimde yaşanan sorunlar, atama bekleyen, 3600 ek gösterge ve kadro hakları için mücadele eden öğretmenler varken Bakanlığın yeni araç kiralamasının savurganlık olduğuna,

İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Mizah Festivali kapsamında yapılması planlanan söyleşinin tepkiler sonucu iptal edildiğine, Şebiarus programında Kur'an ve ezanı Türkçe okutmak isteyen İstanbul Büyükşehir Belediyesini kınadıklarına,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan, Bulgaristan'da Todor Jivkov döneminde Türk ve Müslümanlara uygulanan asimilasyon politikalarına karşı demokrasi ve direnişin sembolü olmuş Türkan bebek ve tüm şehitleri rahmetle andığına, bu insanlık suçlarının hiçbir yerde, hiçbir zaman yaşanmamasını dilediğine,

Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde bu gazi şehri kurtarmak için can veren tüm şehitleri rahmetle yâd ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, kanun teklifi oylaması sonrasındaki söz hakkı talebi için kürsüye gidilmesi gerektiğine, söz hakkı için Genel Kurul salonunda birbirleriyle yarış içinde bulunmayı milletvekillerine yakıştıramadığına, kanun teklifinin görüşmelerine geçildiği zaman usul tartışması açılmasını talep edeceğine ve bu konuda muhalefetin desteğini beklediğine, bir milletvekili Meclisteki bir konuşmayla ilgili kamera kayıtlarını istediğinde verilmiyorsa burada bulunmalarının bir anlamı olmadığına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, tarihe Kanlı Noel olarak geçen Kıbrıs'taki saldırının 57'nci yıl dönümünde İlhan ailesini ve tüm şehitleri rahmetle andığına, kamuda atanmayı bekleyen yaklaşık 200 bin engelli adayın mevcut olduğuna ancak 3 bin yeni atama yapılacağına duyurulduğuna, açıklanan toplam engelli kontenjanının ise 7.119 olduğuna, kamudaki yüzde 3'lük engelli kotasının yüzde 6'ya çıkarılmasını önerdiklerine, usta öğreticilerin sorunları derinleşmeden özlük haklarının verilmesi gerektiğine, ülkede yüksek enflasyon ve Türk lirasındaki değer kaybının devam etmesinin yoksul sayısını hızla artırdığına, devlet desteklerini artırmazsa 2021 yılında artan pandemi şartlarıyla birlikte ülkedeki yoksul sayısının 2 kat artabileceğine, ekonomide bu kötü tablunun on sekiz yıllık AKP iktidarının eseri olduğuna, Hükûmetin ekonomiyi yönetemeyerek vatandaşları yoksulluğa mahkûm ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Libya'nın millî güvenliğimizin kilit taşı olduğuna, Türk kargo gemisine uluslararası hukuka aykırı olarak yapılan baskını destekleyenleri görmenin üzücü olduğuna, Doğu Akdeniz'in jeopolitiğinin Türkiye ve Libya'nın meşru çıkarları doğrultusunda atılacak adımlarla şekilleneceğine, dost ve kardeş ülke Libya'nın bağımsızlığının 69'uncu yıl dönümünü kutladığına, Libya'nın İtalyanlara karşı sergilediği destansı direnişle sembol olan Çöl Aslanı Ömer Muhtar'ı rahmetle andığına,

Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, çıplak aramaya cevaz veren yönetmelik düzenlemesinin derhâl kaldırılması gerektiğine, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun bir insan hakları savunucusu olduğunu ve mücadelesinden asla taviz vermediğini İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun da bildiğine, devletin SMA hastası çocuklarla ilgili bir çözüm üretmesi gerektiğine, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine atanan kayyumun belediyeyi babasının şirketi gibi yönettiğine, kayyumların derhâl alınması ve belediye başkanlarının görevlerine iade edilmesi gerektiğini bir kez daha ifade etmek istediğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, pandemi nedeniyle aylardır ücret alamayan ve mağduriyetlerinin giderilmesini talep eden usta öğreticilerin sesini yetkili makamlara duyurmanın görevleri olduğuna, Genel Kurul gündemindeki Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin çıkarılma gerekçesinin temel olarak OECD'nin Mali Eylem Görev Gücünün kriterlerini

yerine getirmek olduğuna, tüm siyasetçilerin siyasi nüfuz alanlarının, ailelerinin, yakınlarının mal varlıkları ve hesap hareketlerinin incelenmesini istediklerine, ülkenin en büyük probleminin yolsuzluk, yoksulluk, israf ve kayırma olduğuna,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, doksan dokuz yıl önce Antep müdafaasının zaferle sonuçlanmasının yüz yıl sonra bugünlerde yaşanan coğrafyada verilen mücadelenin ne kadar anlamlı olduğunu gösterdiğine, tarihin bıraktığı mirasa sahip çıkılarak yüz yıl sonra ülkeye kasteden düşmanlara ve iş birlikçilerine karşı kutlu mücadeleyi aynı kararlılıkla vermeye devam edeceklerine, taraf olunan uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi, iç hukuk düzenlemelerini uyumlulaştırmak ve terörizmin finansmanı ile kitle imha silahlarının yaygınlaştırılmasının finansmanının önlenmesiyle ilgili 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlanacağına, teklifin olgunlaşmasında yapacakları eleştiri, destek ve katkılar için bütün siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine teşekkür ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ PARTİ Grubunun, 18/12/2020 tarihinde Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 19 milletvekili tarafından sokak hayvanlarının usulsüz toplatılması, şüpheli ölümleri, bakım ve can güvenliğinin sağlanması gerekli önlemlerin alınması, veteriner olmaksızın halk ve hayvan sağlığını tehdit eden etkenlerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi üzerinde yapılan görüşmelerden sonra oylanmasından önce istem üzerine yapılan iki yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Yapılan iki yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 25 Aralık 2020 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 15.39'da son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Sibel ÖZDEMİR

İstanbul

Kâtip Üye

Şeymus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 57

25 Aralık 2020 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un; Kara Avcılığı Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3278) (Adalet; Çevre ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2020)

2.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün; Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3279) (Plan ve Bütçe; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2020)

3.-Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın; 31.12.1960 Tarih ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3280) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

4.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın; Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3281) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

5.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3282) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

6.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3283) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

7.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekoğuz'ün; 4857 Sayılı İş Kanunu ile 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda ve 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3284) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.12.2020)

8.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3285) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

9.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 7201 Sayılı Tebligat Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3286) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

10.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; Günün Yirmi Dört Saate Taksimine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3287) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

11.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3288) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

12.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin; 14/07/1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3289) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

13.-Muş Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit'in; Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3290) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.12.2020)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Milletlerarası Andlaşma)

1.-Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2020) (Gelen evrak numarası: 758691)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Adalet Bakanlığı

1.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37240)

2.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37241)

3.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37242)

4.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37243)

5.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37244)

6.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37245)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

7.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37246)

8.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37247)

9.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37248)

10.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37249)

11.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37250)

12.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37251)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

13.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37252)

14.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37253)

15.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37254)

16.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37255)

17.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37256)

18.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37257)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

19.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37258)

20.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37259)

21.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37260)

22.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37261)

23.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37262)

24.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37263)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

25.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37264)

26.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37265)

27.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37266)

28.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37267)

29.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37268)

30.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37269)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

31.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37270)

32.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37271)

33.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37272)

34.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37273)

35.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37274)

36.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan denek miktarına ilişkin yazılı soru nergesi (7/37275)

İçişleri Bakanlığı

37.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37276)

38.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37277)

39.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37278)

40.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37279)

41.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37280)

42.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37281)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

43.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37282)

44.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37283)

45.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37284)

46.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37285)

47.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37286)

48.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37287)

Milli Savunma Bakanlığı

49.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37294)

50.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37295)

51.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37296)

52.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37297)

53.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37298)

54.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37299)

Sağlık Bakanlığı

55.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37300)

56.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37301)

57.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37302)

58.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37303)

59.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37304)

60.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37305)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

61.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37306)

62.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37307)

63.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37308)

64.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37309)

65.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37310)

66.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37311)

Tarım ve Orman Bakanlığı

67.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37312)

68.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37313)

69.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37314)

70.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37315)

71.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37316)

72.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37317)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

73.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37324)

74.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37325)

75.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37326)

76.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37327)

77.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkari ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37328)

78.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku' nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/37329)



25 Aralık 2020 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 39’uncu Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, İstiklal Marşı’nızın yazarı, millî şairimiz, Birinci Meclis Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy’un 20 Aralık doğum yıl dönümü ve 27 Aralık ölüm yıl dönümü anma günü münasebetiyle söz isteyen Bayram Özçelik’e aittir.

Buyurun Sayın Özçelik.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik’in, 20 Aralık-27 Aralık İstiklal Marşı’nın yazarı, Birinci Meclis Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy’u Anma Haftası’na ilişkin gündem dışı konuşması

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstiklal Marşı şairimiz, Birinci Dönem Burdur Milletvekili Mehmet Akif Ersoy’umuzun 20 Aralık 1873 doğum ve 27 Aralık 1936 ölüm yıl dönümünü anmak ve anlamak adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Mehmet Akif Ersoy’un doğum günü, vefat günü ve İstiklal Marşı’nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy’u Anma Günü, milletçe Akif’i yakından tanıma ve genç nesle bütün yönleriyle tanıtmaya günleri olmalıdır. Allah’a şükür ki İstiklal Marşı’nı yazan Mehmet Akif, bu marşla milletin ana damar kodlarını her kelimesinde, satırlarında ve dizelerinde ortaya koyarak devletler ve medeniyetler kurarak gelen milletimizin gücünü de özünü de gün yüzüne çıkarmıştır.

Burdur halkıyla birlikteliği, beraberliği önce gönül ve Millî Mücadele birlikteliğiyle başlamıştır. Millî Mücadele’de, Kurtuluş Savaşı’nın öncesinde Anadolu’nun ve tüm Osmanlı coğrafyalarının uyanışında en etkili, en güçlü, en sözü kabul gören, sözleri gönüllere dokunan ve dirilişe vesile olan konuşma ve yazılarıyla rehber olmuştur. Akif, Anadolu’yu il il dolaşırken Burdur’a uğramış, konuşmalarda bulunmuş, bu kurulan gönül bağı ise Ankara’ya döndükten sonra, Burdurlu dedelerimizin Ankara’da Mehmet Akif’i defaatle ziyaretleri sonrasında Burdur milletvekilliğiyle neticelenmiştir.

5 dönemdir Mecliste bulunan bir kardeşiniz olarak, Mehmet Akif Ersoy gibi bir dehanın Burdur vekilliğinin sorumluluğuyla hareket ettik, Burdur’un her ilçesine, köyüne giderken Mehmet Akif Ersoy’un düşünce dünyasındaki görüşleri de götürdük. Mehmet Akif Ersoy, Anadolu’yu dolaşırken, Burdur meydanlarında konuşurken nasıl bir milletin mensubu olduğunu, manevi dünyasını

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

zenginleştiren nasıl bir inanç mefkûresinin içerisinde olduğunu, dünyada söz sahibi olduğu dönemlerde nasıl adalet ve hakkaniyeti gözettiğini, karamsar olmayan, yeise düşmeyen bir kök zenginliğinin olduğunu, devletimizin ve milletimizin düşmanlarıyla kavga ve mücadele ederken, savaşırken de nasıl bir ufkunun ve inancının olduğunu, genleriyle taşıdığımız, mazlumun, mağdurun yanında, yanı başında, dünyada insanlığa akıttırılan kan ve gözyaşlarına karşı nasıl bir imanla cehennem ateşini söndüren gözyaşı medeniyetini kurduğumuzu taşıdık ve taşımaya devam edeceğiz.

Benim en büyük arzum, ilkokul, ortaokul ve liselerde Mehmet Akif'i özünden anlayan, anlatan programlar yapan öğretmenlerin, eğitimcilerin, araştırmacıların olmasıdır, çocukların bir disiplin içerisinde mayalanarak yoğrulmasının sağlanmasıdır. Sonrası ise insan odaklı hayatın içerisinde Mehmet Akif'in düşünceleri ortaya çıkacak ve üstüne eklene eklene gençlerin ve insanımızın gönlünde makes bulacak, zaferle taçlanacak tarihî sonuçlar alınacaktır.

Mehmet Akif'i yüzyıl önce özünden anlamış olsaydık, fen ve bilimde gelişme, Batı'yla yarışma, yerli ve millî olma hedefinin de olduğunu anlardık. Mehmet Akif'in yüz yıl önce söylediklerini anladığımız an "tek dişi kalmış canavar"ların ambargo, yaptırım kararlarını anlamlandırırız ki bu, bize heyecan verir, azim verir. Mehmet Akif'i anladığımız an milletin adamlarına, liderlerine, öncülerine var oldukça "diktatör" diyenlerin neslinin devam ettiğinin, bunların daha tükenmediğinin, bu zihniyetin yok olmayacağını anlarız. Yüz yıl önce, Mehmet Akif'i anladığımızda Orta Doğu'da, Balkanlarda, Kafkaslarda, Kuzey Afrika'da, mavi vatanda oynanan oyunların Türkiye coğrafyası üzerinden aklını ve stratejisini telkinlerinden, mandacılık zihniyetinden alan değil, oyun üstüne oyun kuran, oyun bozan bir gücün sahibi olduğumuzu anlarız.

Cumhurun seçtiği Cumhurbaşkanı "Safahat, başucu kitabım." diyorsa biz üniversitelerimizde, ismini aldığı Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitemizde yeni bir neslin anlayışıyla, yeni bir bakış açısıyla, çağın gençlerinin kullandığı araç gereçlerle, argümanlarla, modellerle "Asım'ın Nesli"ni oluşturmak için yani "Asım'ın nesli diyordum ya nesilmiş gerçek/ İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek." şuurunda, bilincinde gençlik yetiştirmek hedefinde eğitim programları yapmamızın gerekliliğini anlarız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özçelik.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) - Bunun için evvelsi gün Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Meclis Başkanımız...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Keşke lisesini kapatmasaydınız, meslek lisesini.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özçelik.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Akif'in mezun olduğu okulu kapatmasaydınız keşke.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yok. İlave süre vermiyorum.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) – O zaman bir bitireyim?

BAŞKAN - Yok, vermiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz genel istek üzerine istiyoruz. Bir dakika ver Başkan ya, ne olacak ya.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz Bayram'ı dinleriz. Böyle de dinleriz.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Özçelik, hangi partiden olduğuna da söyleyin. Yüzyıl önce Sayın Akif Ersoy ne dediyse, hangi partiden olduğuna da söyleyin.

BAŞKAN – Sayın Topal, Sayın Topal...

Nerede maske Sayın Topal? Bir de ayakta bağıyorsunuz.

Sayın Şeker gitti önde, kesin Covid.

BAYRAM ÖZÇELİK (Devamla) - ...Mustafa Şentop'un öncülüğünde 5 siyasi partimizin imzalarıyla -12 Mart 1921- 12 Mart 2021 tarihinde, İstiklal Marşı'nın kabulünün 100'üncü yılı 2021 yılı, İstiklal Marşı Yılı kabul edilmiştir.

Biz Mehmet Akif'i

“Toprakta gezen gölgeme toprak çekilince

Günler şu heyulayı da er geç silecektir.

Rahmetle anılmalı, ebediyet budur amma

Sessiz yaşadım, kim beni nereden bilecektir?”

Biz seni rahmetle, minnetle, şükranla anmaya, anlamaya, anlatmaya devam edeceğiz. Ruhun şad olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özçelik, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Sivas'a yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'ye aittir.

Buyurun Sayın Ekinci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas iline yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekillerimiz; Sivas'a yapılan yatırımlarla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi sultan şehrimiz Sivas adına saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, Sivas'a yapılan yatırımları burada beş dakikada anlatmam mümkün değil ama dört beş Bakanlığımızın yapmış olduğu çalışmaları kısaca anlatmak istiyorum. Ulaştırma ve haberleşme alanında on sekiz yılda Sivas'ımıza yapılan yatırımlar: 11,87 milyar TL yatırım yaptık. Bölünmüş yol 2002 yılında 24 kilometre iken 2020 yılında 809 kilometreye ulaşmıştır. Hızlı tren projemiz devam ediyor, inşallah, 2021 yılında sultan şehrimizin hizmetine girecektir. 2002 yılına kadar 106 köprü varken 2020 yılında 239 adet köprü yapılmıştır. Sivas-Samsun tren hattımız da yenilenmiştir bu arada. Eğitim alanında ise on sekiz yılda 913,85 milyon liralık yatırım yaptık, 2002 yılında derslik sayımız 4.918 iken bu dersliklerimizin tamamını yenileyerek 2020 yılında 6.357 dersliğe sayımızı çıkardık. Okullarımızın tamamında çocuklarımızın güvenli ve modern bir eğitim almalarını sağladık. Sivas Cumhuriyet Üniversitemizde fakülte sayımız 8 iken şimdi 18'e yükseldi. Bölüm sayımız 145 iken şu anda 304 bölümümüzde öğrencilerimiz eğitim almaktadır. Öğrenci sayımız 2002'de 19.102 iken 2020 yılında kayıtlı öğrenci sayımız 49 bine yükseldi. Ayrıca, Sivas'ımızda 2'nci üniversitemiz olan Bilim ve Teknoloji üniversitemizi kurduk ve şu anda da orada yüksek lisans ve doktora öğrencilerimiz eğitim almaya başladılar.

Sağlık alanında Sivas'a kazandırdıklarımıza baktığımız zaman, Sivas merkezimizde Sivas Numune Hastanemiz; ilçelerimizde Sivas Divriği Devlet Hastanemiz, Yıldızeli Devlet Hastanemiz, Zara Devlet

Hastanemiz, Şarkışla, Koyulhisar, İmranlı, Altınyayla, Yıldızeli, Kangal Devlet Hastanelerimiz; Sivas Şarkışla Ağız ve Diş Sağlığı Merkezimiz, Sivas merkez Ağız ve Diş Sağlığı Merkezimiz; Akıncılar İlçe Hastanemiz, Sivas Suşehri Devlet Hastanemiz ve Gürün Devlet Hastanemiz bizim dönemimizde yenilenmiştir ve hizmete alınmıştır. Türkiye’de 19 adet bulunan ambulans helikopterlerden 1 tanesi de sultan şehrimiz Sivas’ta hem hemşhçerilerimize hem de çevre illerdeki vatandaşlarımıza hizmet sunmaktadır. 2002 yılında 20 olan ambulans sayımız 82’ye çıkmıştır. 2002 yılında acil servis sağlık istasyonu sayımız 17 iken şu anda 40 civarındadır. Ayrıca, Cumhuriyet Üniversitesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastanemiz de hizmete girmiştir. Cumhuriyet Üniversitemizin 1.100 yataklı yeni hastanesinin de yapımına başlanmıştır, inşallah 2023 yılında hizmete girecektir. Eski Devlet Hastanemizin de tadilatı tamamlandı, inşallah Ocak 15’ten itibaren onu da tekrar vatandaşlarımızın hizmetine sunacağız.

Gençlik ve spor alanında: 10 spor tesisi varken şu anda 68 spor tesisimiz var. 2.138 öğrenci kapasiteli yurt sayımızı şu anda 18.362’ye çıkardık. 2002 öncesinde hiç gençlik merkezimiz yokken şu anda 2’si ilçelerimizde olmak üzere 4 gençlik merkezimiz var. Sivas’ımıza olimpiik yüzme havuzu kazandırdık. Yine, yiğidoların gururu şanlı Sivassporumuzun maçlarını yaptığı 27.532 kişilik 4 Eylül Stadyumu’muzu da hizmete aldık.

Yıldız Dağı Kayak Merkezimiz şu anda hem Tokat hem Sivas illerimize hizmet vermektedir. Organize sanayi bölgemizde ise 2002 yılında 76 firma faaliyet gösterirken 2020 yılında bu sayı 264’e çıktı. Üretim yapan tesis sayımız 30 iken şu anda 160. 2002 yılında organize sanayimizde 990 kişi istihdam edilir iken şu anda 9.152 vatandaşımız organize sanayi bölgesinde istihdam ediliyor.

Yapılan çok ama ben –sürem de azaldığı için- sözümü Sivaslı Âşık Veysel’in dizeleriyle bitirmek istiyorum:

“Olmak istiyorsan dünyada mesut
Hakk’a, halka yarayacak bir iş tut
Çalıştır oğlunu, kızını okut
İnsan olmak için okumak gerek
Vatan bizim, ülke bizim, el bizim
Emin ol ki her çalışan kol bizim
Ayyıldızlı bayrak bizim mal bizim
Söyle Veysel öğünerek överek”

Biz de övünerek ve överek Sivas’a yaptıklarımızın sadece bir kısmını anlattık.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Gaziantep’in düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen İzmir Milletvekili Mahir Polat’a aittir.

Buyurun Sayın Polat. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- İzmir Milletvekili Mahir Polat’ın, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin ilk Başbakanı, ikinci Cumhurbaşkanı, Lozan kahramanı, partimizin efsanevi Genel Başkanı İsmet İnönü’nün aramızdan ayrılışının 47’nci yıl dönümü bugün. O, şöyle seslenmiştir: “Bir memlekette namuslular, namussuzlar kadar cesur olmazsa o memlekette kurtuluş yoktur.” 12

Temmuz Beyannamesi'yle serbest seçimlere gidip bağımsız Cumhurbaşkanı adayı olmuş ve 1950 seçimlerinde kaybettiğinde, herkes ona kaybettiğini söylediğinde o, demokrasi vurgusuyla şöyle seslenmiştir: “Bu, bir yenilgi değil, benim en büyük zaferimdir.” Yine, der ki: “Önemli olan, iktidarda değil, itibarda kalmaktır.” (CHP sıralarından alkışlar) Ruhü şad olsun, saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar,

“Ben Antepliyim, Şahin'im ağam,

Mavzer omzuma yük.

Ben yumruklarım dövuşeceğim,

Yumruklarım memleket kadar büyük.”

Kendimi iki kente ait hissedirim; biri doğduğum kent, Gaziantep; biri de ömrümü uğruna feda edebileceğim kent, İzmir. Bu iki kent, birbirine çok derin geçmişle bağlıdır; bu iki kent de Kuvayımilliye'nin aslında başkentidir. Bu iki kentin ilk kurşunu atan Hasan Tahsin'i, Şahin Bey'i ve Şehit Kâmil'i aynı duygularla vatan savunması için gitmişlerdir. Bu iki kentin efeleri vardır, çetecileri vardır, değerli arkadaşlar. Antepçiler, oğul uşak devşek hep beraber yurdu savunmuşlardır. Antep savunması, önemli bir kent savunmasıdır, çetin açlıkla boğuşulmuş bir savunmadır, memleketi namus görüp namusu düşürmemek için canını veren 6.317 şehidin savunmasıdır. Antepçi kadınlar, düşmanı sokmamak için kente, sabahlara kadar şakşağıyla silah taklidi yapmışlardır. Bir yanıyla kadın zaferidir Antep ve Antep'te Karayılan vardır bir de; hikâyesi anlatılması gereken korkak bir çocuktur, ölmekten korkar. Çatışma sırasında, saklandığı mevziden taşın arkasında bir kara yılanın kafasını merminin aldığı görür. “Saklansan da ecele fayda yok.” der ve seyirtir düşmanın üstüne; arkasından dehşet, Antepçiler birden savrulurlar ve şöyle yakılır türküsü:

“Karayılan der ki harbe oturak,

Kilis yollarından kelle getirek.

Nerde düşman varsa orada bitirek,

Vurun Antepçiler namus günüdür.”

Antep esir edilmiş, etrafı kuşatılmıştır. Antepçiler kıtlıkla uğraşıyordu, dertleri aklıktan ölmek değildir; dertleri, aklıktan savaşmamaktır. Gün be gün ve öleceklerini bilerek zerdali çekirdeğinden ekmek yer ve savaşırken şehit olurlar.

Nâzım der ki: “Ateşi ve ihaneti gördük ve yanan gözlerimizle durduk bu dünyanın üzerinde.”

3 Fransız askeri, bir kadını durdururlar, peçesini açmak isterler. 14 yaşındadır oğlu, annesinin namusuna el uzatmaz ve oracıkta Şehit Kâmil şehit edilir.

Antepçiler silahşor olur; uçan turnayı gözünden, kaçan tavşanı art ayağından vururlar ve Arap kırağının üstünde taze yeşil servi gibi ince uzun dururlar. Antep sıcak, Antep çetin yerdir. Esir olmaksızın ölmeyi tercih eden bu millet, Antep kanını toprağına akıtarak savunur. Tam doksan dokuz yıl önce bugün kurtuluşa ererler. Bir yanıyla da çocuk gazilerin kentidir Antep.

Bu memleketin en büyük gazisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Antep'e seslenirken der ki: “Ben Antepçilerin gözlerinden nasıl öpmem, onlar yalnız Antep'i değil, bütün Türkiye'yi kurtardılar.” Tesadüf değildir büyük Gazi'nin Antep'in hemşehrisi olması, Bey Mahallesi (Şahinbey) 01 numaralı hemşehrimiz olması. Gazi Meclisten, Gazi Mustafa Kemal'in hemşehrisi olmaktan gurur duyarak söylüyorum: Gaziantep'in kurtuluşu kutlu olsun.

Gazi şehir, az kaldı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Peköz...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 140 bin tıbbi sekreterlik bölümü mezununun kadro beklediğini Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya bildirmek istediğine ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tıbbi sekterlik bölümünü bitiren 140 bin gencimiz var. YÖK, programları yaparken taleplere göre değil, kendine göre program yaptığı için şu anda ciddi bir yığılma söz konusu. Hastanelerdeki ve sağlık kuruluşlarındaki görevlerini ise ebeler, hemşireler ve diğer personel yapmaktadır. Bu arkadaşlarımız atama ve kadro beklemektedir. Bunun için, Sağlık Bakanlığının bir an önce hastanedeki işlerin rahat yürütmesi ve diğer sağlık personelinin kendi asli görevlerine dönmesi ve de YÖK'ün program yaparken talebe göre, gerekli olduğu kadar kadro ayırması gerektiği ifade ediliyor. Bunu bildirmek istedim. Sağlık Bakanından talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ahmet Kaya...

2.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, çıkarılan kanuna göre borç yapılandırmak için başvuru süresinin 31 Aralık 2020 tarihinde sona erdiğine, içinde bulunulan koşullar da düşünülerek borçların yapılandırılması için bu tarihin yaz aylarına kadar uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çok zor günlerden geçiyoruz. AKP Hükümeti bu zor günlerde, vatandaşlarımızın ödeyemedikleri biriken vergi ve kira borçlarını ve trafik cezalarını yapılandırmak için bir kanun çıkardı ve bu kanunla 31 Aralık 2020 tarihine kadar borçlara yapılandırma imkânı tanıdı. İyi de oldu fakat pandemi şartları, kış ve bozulan ekonomik durum nedeniyle birçok insanımız, yapılandırma başvurusunda bulunamadı. Birçok esnafımızın dükkânları kapalı, insanlarımızın çoğu işsiz. Geçim derdine düşmüş insanlarımızın çoğu, kiralarnı, elektrik, su, doğalgaz faturalarını ödeyemez durumdadır. Bu şartlarda nasıl olacak da yapılandırma yapacaklar? Nasıl olacak da geçmişten kalan borçlarını ödeyecekler? Buradan Hükümet yetkililerine çağrıda bulunuyorum: İçinde bulunduğumuz kötü koşullar düşünülerek borçların yapılandırılması için son başvuru tarihi olarak açıklanan 31 Aralık 2020 tarihi, mutlaka yaz aylarına kadar uzatılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Önal...

3.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde sürekli işçi olarak kadroya alınan işçilerin yılda sadece on ay çalıştığına, iki ay çalışmadıkları için maaş ve sosyal güvenlik haklarından mahrum kaldıklarına, yaşanan bu mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde sürekli işçi olarak kadroya alınan işçilerimiz; yalnızca on aylık süreyle çalıştırılmakta, geriye kalan iki aylık sürede çalıştırılmadıkları için maaş ve sosyal güvenlik haklarından mahrum kalmaktadırlar. Geleceğimizin teminatı çocuklarımızı, gençlerimizi temiz ve sağlıklı bir ortamda yetiştirebilmek için okullarımızda temizlikten inşaata, boya badana yapmaktan tamirata kadar birçok işte çalıştırılan bu işçilerimiz, sadece on ay çalıştırıldıkları için kalan iki aylık sürede herhangi bir gelirleri de olmadığından mağdur olmaktadır.

Yaşanan bu mağduriyetin giderilmesini, Millî Eğitim Bakanlığında çalışan bu işçilerimizin çalışma sürelerinin on iki aya çıkartılmasını, asgari ücret düzeyindeki maaşlarında iyileştirme yapılmasını, tayin dâhil özlük haklarının verilmesi gerektiğini bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

4.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Gazi Mecliste 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabul edilmesini kutladığına, İstiklal Marşı'nın İstiklal Harbi'nin manifestosu olduğuna ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Gazi Meclisimizde yapılan oylamayla 2021 yılının İstiklal Marşı yılı olarak kabul edilmesini kutluyor, başta Meclis Başkanımız Sayın Profesör Doktor Mustafa Şentop olmak üzere emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Bugün 7'den 70'e herkesin aynı inanç ve heyecanla okuduğu, ezberlediği ve haykırdığı İstiklal Marşı'nın her mısrasında tarih, medeniyetin ortak değerleri, vatan ve bayrak aşkı bulunmaktadır. Yüz yıl önce kaleme alınan ve şairi Mehmet Akif Ersoy'un kahraman ordumuza ithaf ettiği bu marş, milletimizin tüm fertlerinin aynı heyecan ve imanla verdiği İstiklal Harbi'nin manifestosudur. Varlığımıza ve birliğimize yönelik her tehdit karşısında nazlı ve şanlı hilalin altında toplanmaya hazır milletimizin ortak vicdanı, yüreği ve iradesidir.

Allah, bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

5.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, pandemi sürecinde yeni duruma en hazırlıksız kurumun Millî Eğitim Bakanlığı olduğuna, yüz yüze sınavla öğrencilerin ve öğretmenlerin riske atılmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pandemi devam ettiği için okullarımız uzaktan eğitime geçti. Bu süreçte gördük ki: “Her türlü hazırlığı yaptık, hazırız.” demelerine rağmen en hazırlıksız kurum Millî Eğitim Bakanlığı. “Hazırız” dediler, okulları bir açtılar, bir kapadılar. “Online eğitim” dediler, “Online sınav” dediler şimdi vazgeçerek “Yüz yüze sınav” diyorlar. Şimdi, buradan Sayın Bakan sesleniyorum: Sayın Bakan, sizin uzmanlık alanınız eğitim hatta planlama, bu planlamayı da siz mi yaptınız? Bu kış günü özellikle taşınabilir eğitimdeki çocuklar, kent merkezlerindeki okullara nasıl gelecek? Bunun da planlaması yapıldı mı? Sınav aralarında bu çocuklar ne yiyecek ne içecek; bunu nasıl yapacaksınız? Dokuz aydır kapalı olan kantinleri mi açacaksınız? Lütfen, öğrencilerimizi ve öğretmenlerimizi riske atmayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Şeker...

6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, pandemi sürecinde taşın altına elini koyan ve İl Sağlık Müdürlüğüne 10 adet hasta başı monitörü, 5 adet namlendirme cihazı, 4 adet PCR cihazı alan, fiyasyon ekipleri için 80 adet tablet, 40 adet bilgisayar, 20 araç ve 61 personel desteği sağlayan Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanına teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, dünyayı etkisi altına alan koronavirüsle mücadele de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde kararlı ve başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Pandemiyle mücadelenin ulusal bir problem olması nedeniyle herkesin ve her kurumun tedbirlere uyması ve gayret göstermesi, taşın altına elini koyması önem arz etmektedir. “Bu, seferberliktir” diyerek bugüne kadar

taşın altına elini koyan, sağlık kuruluşlarına her türlü desteği veren, bugün de yaşadığımız ikinci dalga nedeniyle İl Sağlık Müdürlüğüne 10 adet hasta başı monitörü, 5 adet nemlendirme cihazı, 4 adet PCR cihazı alan, ayrıca filyasyon ekibi için 80 adet tablet, 40 adet bilgisayar, 20 araç ve 61 personel desteği sağlayan Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Başkanımıza ve ekibine teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gökçel...

7.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Cibuti, Sudan, Nijer gibi ülkelerden tarım için kiralanan arazilerin maliyetinin açıklanması gerektiğine, neden Türk çiftçisini değil de Sudan çiftçisinin, Cibuti çiftçisinin kaldırılmak istendiğini öğrenmeyi talep ettiğine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ iktidarı döneminde ithal saman gördük, ithal yem gördük, ithal gübre gördük, hepsi bir yana, ithal tarım arazisi de gördük. Türkiye, dünyanın en verimli tarım arazilerine sahipken geçen yıllarda yaptığımız gibi yine başka ülkelerden tarım arazisi kiralyorsunuz. Türk çiftçisi adına soruyorum: Neden? Cibuti'den, Sudan'dan arazi kiraladınız, yetmedi şimdi Nijer'den kiralyorsunuz. Kiralanan bu arazilerin maliyetini açıklamak zorundasınız. Neden Türk çiftçisini değil de Sudan'ın, Cibuti'nin çiftçisini kaldırmak istiyorsunuz? Sizin Türk çiftçisine borcunuz varken başka ülkelerden arazi kiralamak neden? Türk çiftçisine ihanet değil mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demir...

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, İstiklal Marşı'nın kabulünün 100'üncü yıl dönümünde 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olarak kabulünün gurur kaynağı olduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî marşlar, ülkelerin sembolleridirler. İstiklal Marşı; bu milletin hürriyet, bağımsızlık mücadelesinin kelimelerle vücut bulmuş hâlidir. Mehmet Akif'in yazdığı her satırda vatan aşkı, millet aşkı, bayrak aşkı vardır; her kelimesinde bir destan, her bir hecesinde verdiğimiz mücadele anlatılmaktadır. İstiklal Marşı'mız, Türk milletinin yedi düvele karşı ayağa kalkıp şahlanmasıdır. Milletimiz ne düşmandan ne de canı, cananı vatan için feda etmekten çekinmemiştir. Var gücümüzle çalışıp mücadeleyi bırakmayacağız, ecdadımıza layık bir nesil olacağız.

İstiklal Marşı'nın kabulünün 100'üncü yıl dönümünde 2021'in İstiklal Marşı Yılı olarak kabulü, bizim için gurur kaynağı olmuştur. Allah, birliğimizi daim eylesin.

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

9.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, pandemi sürecinde usta öğreticilerin yaşadığı mağduriyetin derhâl giderilmesi için Millî Eğitim Bakanlığını göreve çağırıldığına ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pandemi sürecinden önce halk eğitim merkezleri aracılığıyla mahallelerde vatandaşlarımızı meslek sahibi yapmak amacıyla dikiş, nakış, halı, dokumacılık, kuaförlük ve el işleri gibi meslek kazandırma kursları, usta öğreticiler vasıtasıyla verilmekte ve usta öğreticilere ders karşılığı ücret ödenmekteydi fakat salgına karşı alınan tedbirler kapsamında nisan ayından itibaren kurs süreleri bitmiş olan usta öğreticilerin SGK çıkışları yapılmış, ücret ödemeleri sonlandırılmış, yani geçim kaynakları ellerinden alınmıştır. Bu sebeple iş güvencesiz ve kadrosuz olarak çalışan, ders ücretinden başka geçim kaynağı olmayan usta öğreticilerin mağduriyetlerinin derhâl giderilmesi için Bakanlığı göreve çağırıyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Koçer...

10.- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'in, Gaziantep ilinin Fransız işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep iline "Gazilik" unvanı verilen Gazi Meclisten Millî Mücadele şehitlerini ve tüm Gaziantep'ileri saygıyla selamladığına ilişkin açıklaması

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gaziantep'in Fransız işgalinden kurtuluşunun bugün 99'uncu yıl dönümü. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Ben Gaziantep'ilerin gözlerinden nasıl öpmem ki, onlar sadece Gaziantep'i değil, Türkiye'yi kurtardılar." sözlerine mazhar olan ve 6.317 şehidin verildiği Gaziantep savunması, eşsiz bir kahramanlık örneğidir. Kurtuluş şehitlerimizi saygıyla ve rahmetle anıyorum.

Doksan dokuz yıl önce "Vurun Antep'li namus günüdür!" diye başlayan Gaziantep'in Millî Mücadele ruhu ve gücü ilelebet yaşayacaktır. Gaziantep'e gazilik unvanı verilen Gazi Meclisimizden Gaziantep'in Millî Mücadele şehitlerini ve tüm Gaziantep'ileri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

11.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, SMA ilaçlarının SGK tarafından karşılanması ve tedavide kullanılan medikal malzemelere erişimin ücretsiz sağlanması gerektiğine, SMA'nın yükünü sadece ailelere bırakmanın sosyal devlete yakışmadığına, Sağlık Bakanlığının üzerine düşeni yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ayaz bebek, Alya bebek ve daha nice SMA hastası çocuğumuz için Sağlık Bakanlığına bir çağrıda bulunmak istiyorum. SMA tedavisinde kullanılan ilaçlar SGK tarafından karşılanmalı. Tedavide kullanılan medikal malzemelere erişim ücretsiz sağlanmalı. Bedeli 25 bin lirayı geçen öksürtme cihazı SGK kapsamına alınmalı. Evlilik ve doğum öncesi SMA taraması SGK kapsamında zorunlu hâle getirilmeli. Yenidoğan taramasının etkin şekilde yapılması sağlanmalı. İhtiyacı olanlara evde fizik tedavi hizmeti ücretsiz sağlanmalı. Sağlık raporları ve reçete işlemleri kolaylaştırılmalı. İlaç tedavisi alanlara hastanelerde uygun ortam ve bölüm desteği sağlanmalı. Kriterleri karşılayamadığı için tedavisi yarım kalan hastaların tedavisine acilen devam edilmeli. SMA'nın yükünü sadece ailelere bırakmak, sosyal devlete yakışmamaktadır. Sağlık Bakanlığı üzerine düşeni yapmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

12.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, İstiklal Savaşı'nı en güzel şekilde ifade eden ve milletin ruhunu yansıtan İstiklal Marşı'nın müellifi Mehmet Akif Ersoy'u vefatının 84'üncü yıl dönümünde bir kez daha rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her milletin tarihinde derin izler bırakmış şahsiyetler vardır. Şüphesiz ki bunlar, milleti millet yapan değerlerdir. İstiklal Savaşı'nın manevi cephesini hazırlayan en önemli isimlerin başında gelen Mehmet Akif Ersoy, aynı zamanda, bilgi birikimi, vatan sevgisi, inancı ve çalışkanlığıyla millî bir değerdir. Bin yıldır üzerinde hür bir şekilde yaşadığımız bu cennet vatana kasteden yedi düvele karşı ecdadımızın destanlaşan bir mücadeleyle verdiği İstiklal Savaşı'mızı en güzel şekilde ifade eden ve milletimizin asıl ruhunu yansıtan İstiklal Marşı'mızın müellifi, büyük şair ve mücadele adamıdır Mehmet Akif Ersoy. Vefatının 84'üncü yıl dönümünde Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

13.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, 2'nci Cumhurbaşkanı ve CHP'nin 2'nci Genel Başkanı İsmet İnönü'yü ölümünün 47'nci yılında rahmetle andığına, Bursa ilinde yaklaşık yetmiş beş günlük su kaldığına, yetkililere bu sorunla ilgili bir önlem alıp almadıklarını sorduğuna, suyun tasarruflu kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Devlete kin yakışmaz. Biz bu cumhuriyeti kanla kurduk ama insanla büyüteceğiz. Ben bunu Gazi'den öğrendim.” diyen 2'nci Cumhurbaşkanımız ve partimizin 2'nci Genel Başkanı İsmet İnönü'yü ölümünün 47'nci yılında saygı, sevgi ve rahmetle anıyorum.

Konumuz, susuzluk. Bursa'da, bugün basında çıkan haberlere göre, yaklaşık yetmiş beş günlük su kaldı; Nilüfer Barajı'nda yüzde 4,5; Doğançlı Barajı yüzde 39, Kestel'deki Gölbaşı Barajı yüzde 90 oranında kurudu.

Buradan yetkililere soruyorum: Bununla ilgili herhangi bir önlem alıyor musunuz? Böyle giderse Bursa susuz kalacak ve günlük ihtiyaçlarını dahi karşılayamayacak.

Ve bir uyarıyı da yurttaşlarımıza yapmak istiyorum: Suyun bir damlasını dahi düşünerek kullansınlar, tasarruf etsinler ve israf etmesinler yoksa önümüzdeki günler hayli sıkıntılı diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen abonelerden alınan açma kapama bedelinin ne vicdana ne de hukuka sığmadığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Enerji Bakanlığına verdiğim yazılı soru önergesinin cevabı, vatandaşlarımızın ne kadar zor hayat şartları içerisinde olduğunu kanıtlamıştır. Adana'da son beş sene içerisinde 368.928 abonenin elektriği faturasını ödeyemediği için kesilmiştir. Zaten faturasını ödeyememiş vatandaşlarımızdan ayrıca açma kapama bedeli olarak tam 12 milyon 381 bin 640 lira tahsil edilmiştir. Vicdanları yaralayan husus ise asgari ücretliye, emekliye, esnafa, kamu görevlisine maaş belirlerken iktidarın hiç kullanmadığı “enfasyon oranında artış” ibaresinin faturaların açma kapama bedellerine uygulanması ve vatandaşın sırtına yük olmasıdır. Millettin cebinde parası olsa zaten faturasını ödeyecek. Babaların çocuklarına harçlık veremediği... Vatandaşın midesindeki kuru ekmeğin lüks sayıldığı anlayış doğru değildir. Faturalardaki açma kapama bedelleri ne vicdana ne hukuka sığıyor. Millettin ödeyemediği faturasının üzerinden para almak haramdır, günahtr.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Şimşek.

15.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, 27 Aralık 1921 tarihinde Mersin ili Tarsus ilçesinin Fransız ve Ermeni çetelerinin işgalinden kurtarıldığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

19 Mayıs 1919'da Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'da yaktığı bağımsızlık ateşi bütün yurdu sarmış ve 27 Aralık 1921 tarihinde doğduğum kent Tarsus iş birlikçi Ermeni ve Fransız çetelerinin işgalinden kurtarılmıştır. Tarsus'un kurtuluşunda emeği geçen başta Güleklili Hatice Ana olmak üzere Molla Kerim ve bütün şehitlerimizi rahmetle anıyorum. Tarsus'tan sonra 3 Ocak 1922 tarihinde de Mersin düşman işgalinden kurtarılmış ve Çukurova'daki işgal tamamen sona erdirilmiştir. Mersin işgalden kurtarıldıktan sonra Gazi Mustafa Kemal Atatürk Mersin'i ziyaret etmiş ve istasyon meydanında önündeki bir köşkü göstererek “Bu köşk kimin?” diye sormuştur Mersinlilere. Mersinliler

“Kirkor’un.” demişlerdir. “Ya şu bina kimin?” demiştir. “O da Yorgo’nun.” “Peki, şu konak kimin?” “O da Salomon’un.” demişlerdir. Gazi Mustafa Kemal “Peki, bunlar bu binaları yaparken siz ne yapıyordunuz?” deyince arka sıralardan bir köylü, “Paşam biz Yemen’de, Çanakkale’de, Gelibolu’da savaşıyorduk.” demiştir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

16.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan’ın, Gaziantep ilinin Fransız işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yılını kutladığına, Fransa’nın Türk düşmanlığından vazgeçip kendi ülkesiyle ilgilenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

25 Aralık, Gaziantep’in Fransız işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yılıdır, kutlu olsun. Fransızlar yüz yıl önce sadece Gaziantep’i değil Çanakkale’yi de işgal etmeye, teslim almaya gelmişlerdi. Üç yıl üç ayda inşa edilen Fransız zırhlısı Bouvet, Türk topçularının atışlarıyla mayına çarpıp içeriden infilak ederek üç dakikada boğazın derin sularına gömülmüştü. Fransa, Türk askerinin kahramanlığını, dünya harp tarihinde adı altın harflerle yazılı Çanakkale zaferini, boğazın dibini gören zırhlısı Fransız Bouvert ve Gaulois gemisini unutmamalıdır. Fransa bir an evvel bu Türk düşmanlığından vazgeçmeli, kendi ülkesiyle ilgilenmelidir. Yok, devam etmek isterse, Gaziantep savunmasının ve Çanakkale Deniz Zaferi’nin şanlı Türk tarihinin sayısız zaferlerinden sadece ikisi olduğunu hatırlamalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Türkkkan, buyurun.

17.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan’ın, Burdur Milletvekili, evladıfatihan torunu, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy’u ve Türkiye Cumhuriyeti’nin 2’nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’yü vefatının 47’nci yıl dönümünde rahmetle andığına, 1921 yılında Meclis tarafından “Gazi” unvanı verilen Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümünde Gaziantep’lileri bir kez daha tebrik ettiğine, tüm Hristiyan âleminin Noel Bayramı’nı tebrik ettiğine, 2021 yılının ülke ile dünyaya barış ve huzur getirmesini dilediğine, devletin SMA hastası çocuklar için derhâl harekete geçmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Burdur Milletvekili ama evladıfatihan torunu, Kosovalı, İpekli, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy’u rahmetle, minnetle, şükranla anıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti’nin 2’nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’yü, vefatının 47’nci yıl dönümünde yine saygı ve rahmetle anıyorum. İsmet İnönü, Millî Mücadele döneminde öncü bir asker, Türk siyasi tarihindeyse Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Dışişleri Bakanı olarak görev yapmış; güzide devlet adamlarından birisi olarak tarihe geçmiştir. Merhum İnönü, bizim hafızamızda Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün yakın silah arkadaşı ve İnönü Savaşlarının komutanı olarak ebediyen saygıyla anılacak bir değerdir, ruhu şad olsun.

Bugün, Gaziantep’in düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümü. 99 yıl önce işgalden kurtularak bağımsızlığını kazanan Antep halkına selamlarımı iletiyorum. Fransızlara karşı verilen mücadelede kentin nüfusunun dörtte 1’i olan 6.317 kişiyi şehit veren Antep, 1921 yılında yüce Meclisimizden “gazi” unvanını almıştır. 25 Aralık tarihini Fransızlardan kurtuluş günü olarak kabul eden Gaziantep’in kurtuluşunu kutluyorum. Parlamentoda bulunan Gaziantep’li milletvekili arkadaşlarımızı ve onların şahsında tüm Gaziantep’lileri bir kez daha gururla tebrik ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta Hristiyan vatandaşlarımız olmak üzere tüm Hristiyan âleminin Noel Bayramı'nı buradan tebrik ediyorum, huzur ve mutluluk diliyorum. Türk yurdu tarih boyunca barışın, huzurun, dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın birlikte yaşamının ev sahipliğini yapmıştır. Bu vesileyle 2021 yılının ülkemize ve dünyaya sevgi, barış, huzur getirmesini diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dünyanın hiçbir yerinde zulüm gören olmasın, sıkıntılar, çileler, hastalıklar, belalar tüm insanlığın üzerinden uzak dursun. Hangi inanca mensup olursa olsun ortak duaların bu olduğuna inanıyorum. İnanç ve mezhep farkı gözetmeksizin, hepimizin iyi dilekleriyle el ele vererek daha iyi bir dünya, daha iyi bir Türkiye için mücadele etmesini temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal medyaya her girdiğinizde sizin de karşınıza çıkan bir sorundan bahsetmek istiyorum. SMA hastası çocuklarımızın ailelerinin feryatlarına, “Yardım edin.” çığlıklarına şahit oluyoruz. SMA hastası çocuklar hızla ölüme yaklaşıyor ama devlet hâlâ bu çocuklarımız için bir şey yapmıyor. Üstüne üstlük seslerini duyurmak için sokağa çıkmaktan başka çaresi kalmayan SMA hastası çocukların anne ve babalarının sesi de kesilmeye çalışılıyor. Devlet bir bebek ölürken seyretmemeli, devlet bu çocuklar için daha fazla vakit kaybetmeden hemen harekete geçmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Sağlık Bakanına buradan seslenmek istiyorum: Bakın, bu bebeğin ismi İsmail Çağan, bunlar evlatları, bizim evlatlarımız. Bu evladın yerinde bizim evladımız olsa çığına dönmez miyiz bir anne, baba olarak?

Burada Miran bebek var, yine annesi, babası çaresizlik içerisinde feryat ediyor.

Burada Ayaz bebek var, Ayaz bebeğin annesi çığlıklarını hiçbir yere duyuramamış “Bebeğimden önce ölmek istiyorum.” diyor. Bu feryatları duymak lazım. Evlatlarımız, evladımız bu durumda olsa bizler de çığına döneriz. Bu evlatlar hepimizin, biliriz, siz de bilirsiniz çaresizlik anne-baba için ölümdür. Gelin, vicdanınızı ortaya koyun, kurtarın bu çocukları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bu feryatların yüce Meclis çatısı altında ses bulması için, bu mesajın gerekli yerlere ulaştırılması için sizlerin de desteğini bekliyorum. Bu vesileyle tüm Parlamento'ya teşekkür ediyorum. Saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun efendim.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

18.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Gaziantep ilinin düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde Gaziantep'teki kahramanlar ile Kurtuluş Savaşı'nın bütün kahramanlarını minnetle yâd ettiğine, yüz yıl önce Ege'de Büyük Yunanistan'ı, Doğu Anadolu'da Büyük Ermenistan'ı, Kıbrıs'ta Rum devletini kurmak isteyenlerin bugün Doğu Akdeniz'de, Ege'de, Güney Kafkasya'da yeni Sevr planları kurduğuna, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, siyaset ve devlet adamı İsmet İnönü'nün vefatının 47'nci seneidevriyesinde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere Kurtuluş Savaşı'nda vatan müdafaasında bulunan bütün kahramanları ve şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümü. Sevr'den sonra Afrin'e karargâh kuran Fransızlar Adana'yı, Mersin'i, Antep'i, Maraş'ı, Urfa'yı işgal etmişti. Fransa ve desteklediği Hinçak, Taşnak çeteleri sadece Antep'te 6.317 insanımızın canına kıymıştır. Mustafa Kemal Atatürk Millî Mücadele'nin gurur nişanelerinden olan Antep savunmasının önemini "Ben nasıl Anteplilerin gözlerinden öpmeyeyim, Antepliler yalnız Antep'i değil, Anadolu'yu da kurtardılar, millî müdafaada öncü oldular." sözleriyle ifade etmiştir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Özdemir Bey komutasında Kuvayımilliye müfrezeleriyle 1921'de Fransızların karargâhının bulunduğu Afrin'e operasyon yapılmıştır. Fransızlar baktılar ki pabuç pahalı 20 Ekim 1921'de anlaşma imzalamak zorunda kaldılar. Yani Fransız işgali 9 Eylül 1922'den bir yıl evvel defedilmiştir.

Dün Sykes-Picot, Londra, Petrograd gizli anlaşmalarıyla Türkiye'yi bölme hevesi güdenler bugün Doğu Akdeniz'de sözde yetki alanı anlaşmaları yapmaktadır. Yüz yıl önce Ege'de Büyük Yunanistan'ı, Doğu Anadolu'da Büyük Ermenistan'ı, Kıbrıs'ta Rum devletini kurmak isteyenler; bugün Doğu Akdeniz'de, Ege'de, Güney Kafkasya'da yeni Sevr planları kurmaktadır.

"Türkler yalnızca eyleme dönüşen sözlere saygı duyar." diyerek Charles de Gaulle adlı uçak gemisini Doğu Akdeniz'e gönderen Macron yüz beş senedir boğazın derin sularında yatan Bouvet, Charlemagne, Gaulois, Henri IV, Massena, Saint Louis, Suffren zırhlılarını ve Bernoulli, Joule, Mariotte denizaltılarını ve Jaureguiberry, Jeanne d'Arc, Latouche, Treville kruvazörlerini ne çabuk unutmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bugün, Türkiye'ye karşı küstahça açıklamalar yapan Macron, Urfa'nın nasıl "şanlı", Maraş'ın nasıl "kahraman", Antep'in nasıl "gazi" olduğunu öğrenmelidir. Sevr hayalleri kurarak bugün Doğu Akdeniz'de karşımıza çıkmaya çalışanların sonunun da dedeleri gibi olması kaçınılmazdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Düşman cesedimi çiğnemenin Ayıntab'a giremez." sözleriyle bayraklaşan Şahin Bey'i, "Vurun Antepliler namus günüdür." sözlerini hafızalara kazıyan şehit Karayılan'ı, "Antep'te canlı bir insan buldukça ve memleket baştan başa yıkılmadıkça Fransız askeri buraya kati surette girmeyecektir." diyen Millî Kuvvetler Komutanı Özdemir Bey'i, 12 yaşındaki Şehit Kamil'i ve daha adını sayamayacağımız Antepli kahramanlarımız ile Kurtuluş Savaşı'mızın bütün kahramanlarını rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ERKANAKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bugün, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, siyaset ve devlet adamı İsmet İnönü'nün vefatının 47'nci seneidevriyesidir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşı İsmet İnönü, Birinci ve İkinci İnönü Muharebeleri'nin kazanılmasında büyük katkı sağlamıştır, komutanlık yapmıştır. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere devlet ve siyaset adamı İsmet İnönü'yu ve Kurtuluş Savaşı'nda vatan müdafaasında bulunan bütün kahramanlarımızı, şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Betaş... .

19.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Hristiyan yurttaşların Noel Bayramı'nı ve Süryani halkının Yaldo Bayramı'nı kulladığına, öğretmenlerin maaşını yük olarak gören Millî Eğitim Bakanlığının özel okul teşviklerini hangi gerekçeyle yaptığını merak ettiklerine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzaladığı kararla OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonunun görev süresinin bir yıl daha uzatıldığına, bu komisyonun işlevsizliğini ve yargı yollarını kapamak için oluşturulduğunu defalarca ifade ettiklerine, KHK ihraçlarıyla yaşanan ağır hak ihlallerinin çözüm beklediğine, bu sesi Meclisin duyması gerektiğine, Agit İpek isimli şahsın naaşının annesine kargoyla gönderildiğini daha önce ifade ettiklerine, bu şahsın annesinin, evine yapılan baskınla saatlerce işkenceye maruz kaldığına, bunu kabul edilemez bulduklarına ve peşini bırakmayacaklarına, yüzde 96 engelli Celal Şeker cezaevinde öldükten üç yıl sonra hakkında dava açıldığına dair ailesine tebligat gönderildiğini kamuoyunun bilgisine sunduklarına, ağır hasta mahpusların ölmesinin durdurulması çağrısını yinelemek istediğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bugün yeniden doğuşun simgesi olan Hristiyan yurttaşlarımızın Noel Bayramı. Onların Noel Bayramı'nı ve Süryani halkının Yaldo Bayramı'nı da kutluyorum. Bayramların halkları birleştiren yanının hatırlanması ve bayramların verdiği neşe ve umudun yayılması dileklerini hep birlikte büyütelim diyorum ve tekrar bayramlarını kutluyorum.

Sayın Başkan, dün Millî Eğitim Bakanı bir açıklama yaptı ve hakikaten kamuoyunda çok büyük bir tepkiyle karşılandı. Özel okullara eğitim desteği verilmesine dair 31345 sayılı bir tebliğ yayımlandı ve Resmî Gazete'de de yayımlandı. Nedir içeriği? Desteklerle öğrenci ve velilerin özel okulları tercih etmesi teşvik ediliyor. Destek için gereken kaynak Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinden karşılanacak. İlkokula giden bir çocuk için 4.165 lira, ortaöğretim için ise 4.849 lira olarak açıklanan bedel, bu yılın bütçesinden karşılanacaktı. Öğretmenlerin maaşını yük olarak gören Eğitim Bakanlığı özel okul teşviklerini hangi gerekçeyle yapıyor doğrusu merak ediyoruz ve niye yük olarak görmüyor?

Yine, soruyoruz Millî Eğitim Bakanına: Devlet okulları veli desteğiyle ayakta durmaya çalışırken evinde interneti, bilgisayarı olmayan çocuklar eğitim hakkından mahrum iken yurttaşlar çocuklarını özel okula yollasın diye verilen bu teşvikin manası nedir? Özel okullar devlet desteğiyle ayakta duracak ama yoksul çocuklar eğitim alamayacaklar, öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bunun izahı ancak böyle yapılabilir ve pandemi döneminde kangrenleşen sorunlara çözüm bulmayan, aramayan Millî Eğitim Bakanının tek derdi, özel okulları ayakta tutmak. Biz, bunu kabul edilemez buluyoruz ve milyonlarca öğrencinin sorunlarıyla ilgilenen bir millî eğitim programının derhâl açıklanmasını talep ediyoruz.

Diğer bir konu, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu. Dün Cumhurbaşkanı Erdoğan imzasıyla yayımlanan kararla OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonunun görev süresi bir yıl daha uzatıldı. Evet, aradan dört yıl geçti, hâlâ karara bağlanmayan 16.050 dosya var. Yani 16.050 hak ihlali, 16.050 tane yaşam var. Aileleriyle birlikte yüz binleri buluyor. Bu Komisyonun işlevsizliğini ve yargı yollarını kapamak için oluşturulduğunu defalarca ifade ettik ve bu ifadelerimiz, beyanlarımız uzatmalarla doğrudan teyit ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu uzatmalarla bizim düşüncelerimiz de kamuoyunun beyanları da desteklenmiş oluyor. Aslında bir sürüncemede bırakma eğilimi var. Yani iktidar bize ve KHK’lilere diyor ki: KHK’lerle ihraç yaptık, karar verdik, bunun peşine düşseniz de netice alamayacaksınız ve elimizden geleni hukuksuzlukta, devamda yapacağız demek istiyor. Biz de şunu söylüyoruz ve söylemeye, mücadele etmeye devam edeceğiz: KHK ihraçlarıyla ortaya çıkan ağır hak ihlalleri çözüm bekliyor, tazmin bekliyor ve hak kaybına uğrayanlar için gerekli mekanizmaların bir an önce üretilmesi gerekiyor, bu sesi Meclisin duymasını istiyoruz.

Sayın Başkan, çok vahim 2 olay daha var, onları paylaşmak istiyorum: Burada ifade etmiştik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...Türkiye tarihinde ilk defa çok ağır bir hak ihlali bu iktidar döneminde meydana geldi. Agit İpek isimli şahsın naaşı annesine kargoyla gönderilmişti hatırlarsınız ve burada ifade etmiştik. Dün bu anne, Agit İpek’in annesi, evine yapılan baskınla saatlerce işkenceye maruz kaldı. Gerekçe ne? “Evinizde misafirler var.” Misafirlğe gidenler de partimizin MYK üyeleri orada misafirlikteler. Dört saat boyunca yüzükoyun şekilde yere yatırıldılar ve emniyete götürüldüler, emniyetten de sonra serbest bırakıldılar. İşte, sistematik işkence, zulüm dediğimiz tam da budur. Çocuğunun naaşını kargoyla göndermek yetmemiş, bir de işkenceye maruz bıraktılar. Bunu kınıyoruz, bunu kabul edilemez buluyoruz ve peşini bırakmayacağımızı da buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son olarak, yine burada ifade ettiğimiz bir isim, Celal Şeker, yüzde 96 ağır engelliyken cezaevinde ölüme terk edildi ve öldü. Birçok hasta mahpus gibi, dışarı bırakılmadı, ailesiyle vedalaşamadı, cezaevinde yaşamını yitirdi ve bir skandal daha: Geçenlerde aileye bir tebligat gidiyor: “Celal Şeker örgüt propagandasından yargılanıyor, hakkında dava var, mahkemeye gelsin.” Bu kadar kayıtsız, bu kadar -nasıl ifade edilir bilmiyorum- birbirlerinden haberi olmayan bir devlet ve yargı aygıtını kamuoyunun takdirine sunuyorum. Çocuğu cezaevinde ölmüş, ağır hastayken ölmüş, bu konuda büyük bir ihlal var, büyük bir haksızlık ve zulüm var ama ölümünden üç yıl sonra hakkında dava açılıyor. İşte, bu ülke böyle yönetiliyor. Bu şekilde birbirlerinden habersiz, vahim, hak ihlallerinin tavan yaptığı bir atmosferde bütün bu meseleleri kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu vesileyle, Celal Şeker şahsında... Şu anda cezaevinde tutulan yüzlerce ağır hasta mahpusun yaşam hakkı tehdit altındadır ve bunların bırakılmaması, aslında, Türk Ceza Kanunu’na göre olası kastla insan öldürmektir. Olası kast dediğim de şudur: O tutuklu ve hükümlülerin öleceği biliniyor, görülüyor ama adım atılmıyor; Adli Tıp rapor vermiyor, rapor verince savcılıklar izin vermiyor, savcılıklar izin vermeyince cinayet suçu gerçekleşmiş oluyor. Ağır hasta mahpusların olası kastla cinayet sebebiyle öldürülmesini durduralım diyorum, bu çağırımı da yinelemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

20.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstiklal Marşı'nın yazarı Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmetle andığına, ölümünün 47'nci yıl dönümünde Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı, CHP Genel Başkanı İsmet İnönü'nün huzurunda saygıyla eğildiğine, İsmet İnönü'nün Lozan Anlaşması'nın imzacısı büyük bir diplomat olduğuna, ülkede çok partili hayata geçişin İsmet İnönü eliyle gerçekleştirildiğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İstiklal Marşı'mızın yazarı, vatan ve millet sevdalısı Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmetle anıyorum.

Bugün İsmet İnönü'nün ölümünün 47'nci yıl dönümüdür. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Başbakanı, 2'nci Cumhurbaşkanı, partimizin Genel Başkanıdır; manevi huzurunda saygıyla eğiliyorum. İsmet İnönü, Batı Cephesi Komutanı, Kurtuluş Savaşı'mızın kahramanıdır, Büyük Önder Atatürk'ün silah ve dava arkadaşıdır. Ülkemizin tapu senedi sayılan Lozan Anlaşması'nın imzacısı, büyük bir diplomattır.

Atatürk'ün Nutuk'unda da belirttiği gibi Lozan Anlaşması Türk milletinin aleyhine asırlardan beri hazırlanmış ve Sevr Anlaşması'yla tamamlandığı zannedilmiş büyük bir suikastın yıkılışını ifade eden bir vesikadır, emsali görülmemiş bir siyasi zaferdir; İsmet İnönü bu siyasi zaferin mimarıdır.

Türkiye'de çok partili hayata geçiş İsmet İnönü döneminde, İsmet İnönü eliyle gerçekleştirilmiştir. Kaybettiği seçimde iktidar koltuğunu “Benim en büyük yenilğim, en büyük zaferimdir.” diyerek teslim eden büyük devlet adamı ve siyaset insanıdır.

Türk Hava Kurumu kasasındaki kayıp 40 paranın yani 1 kuruşun peşine düşen; devletteki yolsuzluk 40 parayla başlar, 40 lira olur, 40 bin lira olur kaygısıyla tek bir kuruşu bulununcaya, hesap ortaya konuluncaya kadar yöneticilerin yakasını bırakmamıştır.

Vatanını, milletini yürekte seven, askerî ve diplomatik bir deha, namuslu bir siyasetçi, devlet adamıydı. Evlatlarını memleketin tüm çocuklarıyla eşit koşullarda devlet okullarına gönderecek kadar eşitlikçi, mütevazı bir cumhuriyet insanıydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Büyük değerd, büyük değer kattı. Şükranla, özlemle, sonsuz saygıyla anıyoruz; ruhu şad olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

21.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha minnetle yâd ettiklerine, Meclisin 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olması kararının çok kıymetli ve anlamlı olduğuna, Meclis Başkanı Mustafa Şentop, siyasi parti grupları ve milletvekillerine teşekkür ettiğine, İsmet İnönü'yü minnetle yâd ettiğine, Gaziantep müdafaasının cumhuriyetin kurulması ve ülkenin kurtarılması anlamında en kutlu müdafaalardan birisi olduğuna, bugün Misakımillî hudutlarında oluşturulmak istenen terör koridorunda verilmiş olan kutlu mücadeleyi de yüz yıl öncesinden aldıkları ilhamla gerçekleştirdiklerine, bu mücadeleyi veren kahraman askerleri onurla, gururla ve şerefle yâd ettiğine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, tabii, bugün İstiklal Marşı şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u bir kez daha rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyoruz. Şanlı tarihimizin bütün dünyada göstermiş olduğu kahramanlık destanlarını, bu milletin bütün güzelliklerini, coğrafyamızda inşa ettiğimiz adalet ve

barışı, kahramanlıkları İstiklal Marşı olarak en güzel şekilde ifade etmiştir ve tabii, bugün İstiklal Marşı şairimiz Mehmet Akif’i anarken 2021 yılında, onu anlamak, mirasına sahip çıkmak ve gelecek nesillere onu en güzel şekilde anlatmak için Meclisimizin almış olduğu karar çok kıymetli ve anlamlı. Bir kez daha, başta Meclis Başkanımız, siyasi parti gruplarımız ve tüm milletvekillerimize yürekten teşekkür ediyorum.

Tabii, ülkemizde taş üstüne taş koyan, milli emanete sahip çıkan her kim varsa biz hayırla yâd ederiz. Yanlışları, hataları olur ancak milletin vermiş olduğu yetkiyle hizmet ediyorsa biz de gereken saygıyı göstermeliyiz. İsmet İnönü’yü bu vesileyle rahmet ve minnetle, şükranla yâd ediyorum.

Tabii, Gaziantep, şanlı tarihimizde Çanakkale neyse, Kocatepe, Sakarya neyse, vatanımızın müdafaası, cumhuriyetimizin kurulması ve ülkemizin kurtarılması anlamında, en kutlu mücadelelerin yerine getirildiği müdafaalardan birisi. Biz, sadece Gaziantep’in müdafaasını ve şanlı mücadeleyi anarak geçemeyiz. Bakınız, tarihi çok iyi anlamamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 30 Ekim 1918’de Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandığı zaman Gazi Mustafa Kemal Atatürk 7’nci Ordu Komutanı olarak Hatay-İdlib-Afrin hattında müdafaayı gerçekleştiriyor ve Birinci Dünya Savaşı’nda Afrin işgal edilmiyor. 1921 tarihine kadar anavatana bağlı vatan toprağı ve Gaziantep’in müdafaasının önce Antep’ten başladığı buradan da gözüküyor. Zira Antep, Afrin’den önce Fransızlar tarafından işgal edilmiştir. İşte yüz yıl sonra 7’nci Ordu Komutanı Gazi Mustafa Kemal Paşa’nın orada verdiği kutlu mücadele... Bugün, Misakımillî hudutlarımızda oluşturulmak istenen terör koridorunda bir kez daha orada vermiş olduğumuz mücadeleyle kendimizi gösteriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu noktada, Gaziantep’in müdafaasını burada anarken o kahramanca mücadeleye emek verenleri hayırla, minnetle, şükranla yâd ederken; yüz yıl sonra şanlı ecdadımızın torunları olarak bu coğrafyada Türkleri, Kürtleri, Arapları, bir arada yaşayan ortak hukukumuzu, birlikte yaşama inancımızı yeniden ayaklar altına almaya çalışan terör örgütü ve terör örgütüne destek veren bütün dâhili, haricî bedhahları milletimize şikâyet ediyor; bu kutlu mücadeleyi de yüz yıl öncesinden aldığımız ilhamla gerçekleştiriyoruz. Bu vesileyle, bir taraftan Antep’in şanlı mücadelesinde kahramanca çalışan, kahramanca göğsünü siper eden ecdadımızı rahmetle, minnetle, şükranla yâd ediyor; diğer taraftan Afrin’de, Cerablus’ta, İdlib’de, Fırat’ın doğusunda ve batısında bugün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözlerinizi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...Misakımillî hudutlarımızda istiklal ve istikbal mücadelesi veren kahraman askerlerimizi onurla, gururla, şerefle yâd ediyor; başarılar diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekili tarafından Türkiye’de tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 3/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/3069) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2020 cuma günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekili tarafından, “Türkiye’de tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi” amacıyla 3/7/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/12/2020 cuma günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce İstiklal Marşı yazarımız, şairimiz Mehmet Akif Ersoy’u rahmetle, minnetle anıyorum. Yine, 2’nci Cumhurbaşkanımız Sayın İsmet İnönü’yü rahmetle anıyorum. Gaziantep ilimizin bugün 99’uncu kurtuluş yıl dönümü, onları da tebrik ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, tekstil sektöründe ihracatta dünyada 7’nci sırada yer alıyor; bugün, Avrupa’nın da 3’üncü büyük konfeksiyon tedarikçisiyiz. Tekstil ve hazır giyim sektörü, ülkemizde yaklaşık 1 milyonun üzerinde istihdam sağlamaktadır. Bugün, pandemi dolayısıyla ülkemizde tekstil ve konfeksiyon sektöründe, çok sayıda sektörde olduğu gibi, ciddi bir daralma vardır. Bu sektörde hem yurt içinde hem de yurt dışında satışlar gittikçe düşüyor. Ülkemizde yaşanan son bir yıllık gelişmeler de bu sektörde ortaya çıkan küçülmeye işaret ediyor. Tekstil sektöründe kapasite kullanım oranının, verilere göre, 2020 yılı içinde, mayıs ayında yüzde 38 seviyesine kadar düştüğü görülmektedir. Güncel kapasite kullanımı ise ancak yüzde 60’lara kadar yükselebildi.

Bugün, sektörde Türkiye’nin lokomotif, hem üretimde hem de yurt içi ve yurt dışı satışlarda yaşanan gerilemelere rağmen taşıyıcı sektör olarak varlığını sürdürmektedir. Aynı zamanda en fazla döviz kazandıran sektörler arasında da ilk sırada yer almaktadır ancak, ne yazık ki, dış ticaret verileri sektörün son yıllarda büyüme zorlandığını göstermektedir. TÜİK verileri, corona salgını sonrasında hem tekstil hem de konfeksiyon sektöründe üretim daralması yaşandığını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu verilere göre daralma mart ayı itibarıyla tekstil sektöründe yüzde 7, konfeksiyon sektöründe ise yüzde 16’dır. Her iki sektörde nisan ayı üretim daralması yüzde 60,3 seviyesinde, tekstil ve konfeksiyon sektörü bu konuda özellikle Uzak Doğu rekabetiyle karşı karşıya kalıyor. Çin, Hindistan, Bangladeş, Pakistan gibi ülkeler hem tekstil hem de konfeksiyon konusunda Türkiye’nin rakibi olarak orta yere çıkıyor; bu, sektörümüzün büyümesini doğal olarak yavaşlatıyor.

2014 rakamlarına göre 18 milyar dolar ihracat yapmışız. 2019 yılı verilerine göre maalesef biz 2014'ün çok gerisindeyiz, yaklaşık rakam 15 milyar dolar civarında. 2020 yılında ise kasım ayına kadar toplam ihracat maalesef yine aynı şekilde 15 milyar dolar. Her yıl ileriye gitmesi, gelişmesi gerekirken maalesef sektör gerilemektedir.

Türkiye, tekstil ve konfeksiyon ihracatının yüzde 70 bölümünü Avrupa Birliği ve İngiltere'ye yapmaktadır. Dünyanın salgın yüzünden ekonomik bir buhran içerisinde olduğu hepimizin malumu. Bir de bu salgın yüzünden Avrupa piyasaları ve bununla birlikte iç piyasalar da maalesef kapandı. Avrupa Birliği, siparişlerini yüzde 90 seviyesinde iptal etti; böylece, sektörde milyonlarca dolarlık siparişler iptal edilince, beklemeye alınarak rafa kaldırıldı. İlk dalgadan sonra sektörde bir miktar kıpırdanma görülsün bile maalesef ikinci dalga nedeniyle de iptal ve ertelemeler başladı.

Söz konusu gelişmelerin etkisiyle, kasım ayı hazır giyim sektörü ihracatı bir önceki aya göre yüzde 20'ye yakın geriledi, 1 milyar 523 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu sektördeki daralma sürecinin daha kolay atlatabilmesi için desteklerin artırılması, gümrük vergilerinin azaltılması gerekmektedir. Sektörde, kirasını bile ödemeyecek durumda olan işletmelerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Sizler de biliyorsunuz, bugün özellikle alışveriş merkezleri kapandı. Alışveriş merkezlerinde ticaretle meşgul olanların önemli bir miktarını tekstilciler oluşturuyor. Bunlar aynı zamanda istihdama da çok ciddi katkı sağlıyorlar ama maalesef bu geçtiğimiz iki dönemde, pandemi süresinde en fazla etkilenen sektörlerin başında geliyor. Özellikle Çin, Bangladeş, Hindistan'la rekabetleri bu şartlar altında oldukça zor.

Tabii, bizim sağladığımız destekler, zaman zaman 25 bin liraya varan destekler vardı, esnafa yaptığımız yardımlar vardı ama bu rakamlar geçtiğimiz altı ay içerisinde kira ve elektrik ödemelerini ya karşıladı ya da karşılamadı ancak verdiğiniz kredilerin 1'inci taksitini bile zor ödedi. Bundan sonra da özellikle bu küçük işletmelerin bu kredileri ödemesi; yapılandığı vergi, SSK borçlarını ödemesi mümkün görünmüyor. E, devlet de bugün için var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Süre uzatımı vermiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yani yirmi yıldır vergi ödeyen, otuz yıldır vergi ödeyen esnafımıza hiç olmazsa bizim de otuz gün bakmamız lazım; beklentileri bu yönde.

Bu önemli bir sektör, araştırılması gerekiyor.

Katkı ve desteklerinizi bekliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; tekstil sektöründe yaşanan daralma bir gerçeklik; aslında, bakarsak pandemi süreciyle birlikte en çok darbe alan sektörlerden bir tanesi. Fakat genel olarak tekstil sektörünün sorunları daha önce de vardı; ekonomik krizle birlikte, 2008 krizinden bu yana gelişmeler tekstil sektöründeki

sorunları ağırlaştırdı. Fakat baktığımız zaman, tekstil işletmelerine bütünlüklü bakmak gerektiğini de düşünüyoruz çünkü esas olarak büyük markaların ve büyük işletmelerin bu krizlerden ve pandemi sürecinden ekonomik olarak çok etkilenmediğini, asıl ağır bedel ödeyenlerin daha çok merdiven altı atölyeler, konfeksiyon atölyeleri şeklinde olan küçük işletmeler olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla sektöre yönelik olarak alınan tedbirlerin daha bütünsel olarak ele alınması gerekiyor ve sektördeki işletmelerin, atölyelerin yanı sıra çalışanları da bu tablonun içerisine koymamız gerekiyor. Biliyoruz ki günümüzün en önemli sorunlarının başında işsizlik sorunu geliyor ve işsizlik sorununun temellerine de indiğimiz zaman aslında sektördeki temel sorunlara da dokunmuş olacağız. Çalışma yaşamındaki otomasyonun artmasıyla birlikte tekstilde artan oranda işsizlik ve aynı zamanda bir Çin'e öykünmecilik, ki Türkiye'yi Avrupa'nın Çin'i yapma heveslerinden de uzaklaşarak hem çalışma sürelerinin düşürülmesini gündeme almamız gerekiyor hem de pandemi sürecinde çalışanların yaşam koşullarını gözetmemiz gerekiyor.

Şöyle: Fabrikalar salgınların üssü hâline gelmiş durumda ve biliyorsunuz; tekstilde bant usulü çalışma var, tekstil makineleri yan yana duruyor, yan yana çalışma var, yollarda servisler veya toplu taşımının kullanılması var. Pek çok sebeple tekstilde çalışan işçiler, çalışanlar pandeminin, salgının kötü koşullarına maruz kalıyorlar ve tuvaletlerde kâğıt; banyolarda, lavabolarda sabun dahi olmadan çalışıyorlar. Aslına bakarsak, tekstil sektörüne bütünlüklü olarak baktığımız zaman sorunlar oldukça ağır ve sadece işletmeleri gözetken bir yerden değil; çalışanları, emekçileri gözetken yerden bakarak ve özellikle, güvencesiz çalışmaya yönelik tedbirlerin de alınmasını ve çalışanların ve sektörün korunması için gerekli önlemlerin alınmasını destekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, “Millî Şef”imiz, 2’nci Cumhurbaşkanımız ve partimizin 2’nci Genel Başkanı İsmet İnönü’yü saygı, rahmet ve özlemlerle anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii ki Gaziantep’in de kuruluşunun yıl dönümünde bütün Gaziantep halkımıza buradan kutlama dileklerimi iletiyorum.

Değerli arkadaşlar, bir sektörden bahsediyoruz bugün, tekstil sektörü; bakın, 2020 yılının kasım ayı sonu itibarıyla ilk on bir aydaki ihracatta otomotiv sektörünün de önüne geçmiş olan bir sektörden bahsediyoruz yani ihracatta 1’inci sırada yer alan bir sektör. Şöyle ki: Tabii, tekstili tekstil ve ham maddeleri, deri ve deri mamulleri, halı ürünlerini de dâhil ederek hazır giyim ve konfeksiyonla birlikte değerlendirdiğimizde, 25,5 milyar liralık bir ihracat, yüzde 18,25 oranında bir ihracat Türkiye’nin bu yılın ilk on bir ayındaki ihracattaki oranı; otomotiv sektörü yüzde 16,26’da kalmış durumda.

Aslında -diliyorum- bütün partilerin ortak bir tavrıyla araştırma önergesine olumlu yaklaşılıp böyle bir sektörün ele alınması, topyekûn ele alınması gerekir.

Sektör, aslında pamukla başlayan -daha tarımda topraktan gelen- pamuk üretimiyle, iplikle, tekstil ve hazır giyim, konfeksiyonla devam eden... Ve bunun ticaret alanını da lojistiğini de dikkate aldığımızda gerçekten, sadece tekstil ve hazır giyim sektörü 1 milyonun üzerinde istihdam sağlarken, perakende sektörü de dâhil 2 milyonu aşan bir istihdamdan, pamuk üretimini de dâhil ederseniz 6 milyonu aşan bir istihdamdan bahsediyoruz. 180’e yakın ülkeye ihracat yapıyor olmamız, özellikle 2020 başında coronavirus pandemisinin etkileriyle yıl ortalarına doğru ihracatımızın yüzde 50 düzeyine düşmüş olması da dikkate değer konulardır. Bu yılı geçen yıla göre yüzde 15-20 düzeyinde, daha düşük düzeyde geçireceğimiz de aşikâr.

Sektörün finansman sorunları var, maliyeti artıran, rekabeti zorlaştıran sorunları var, girdi fiyatlarıyla ilgili, elektrik faturaları... Salt pamuk üretimi; yani düşünsenize değerli arkadaşlar, ham maddesi pamuk olan bir sektörde, pamuk üretiminde tüketimi karşılama oranımız ancak yüzde 59,9, neredeyse yarısını ithal ediyoruz.

Sektörün yapısal sorunları ortada. Sektörün salgından önceki bu üç sorun yumağına olumsuz yansımaları da ortadayken -ki bunlara girersek daha çok şeyi sayabiliriz, üç dakikada ancak bunları söyleyebiliyorum- böyle bir sektörü, bir yerli ve millî mesele olarak görerek hepimizin ortak bir tavırla araştırıp bu sektörü daha iyi bir noktaya taşımamız gerektiğini düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Erdoğan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Gaziantep’imizin kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümü. Tabii, doksan dokuz yıl önce, yine, bahsettiğimiz gibi, önce İngilizlerin, sonra da Fransızların işgalinden kurtulduk. Ben burada, Antep’i “Gaziantep” yapan şehitlerimizi ve gazilerimizi minnetle anıyorum, rahmetle anıyorum.

Tekstil ve konfeksiyon sektörü rekabetçi pazardaki en köklü sektörlerimizden biri ve ülkemizde, özellikle, sanayide ve istihdamda ilk sırada bulunan bir sektörümüz. Tabii ki bu konuda çalışmalar yapan, önergeler veren arkadaşlara da teşekkür ediyorum çünkü hakikaten çok önemli bir sektörümüz. Gaziantep’te, baktığımızda, 5’inci Organize Sanayi Bölgesinde, 148 bin sigortalı işçinin çalıştığı bir bölgede çalışan oranına baktığımız zaman, en büyüğü yine tekstil sektöründe. Tekstil sektörü, üzerinde Hükümet olarak sürekli titizlikle durduğumuz bir sektör, konfeksiyon sektörü keza öyle ve bu üzerinde durmalarımız neticesinde zaten, biraz önceki konuşmacının da önerge sahibinin de bahsettiği gibi, dünyada tekstilde 10’uncu sıradayız ve Avrupa Birliğinde de 2’nci sıraya geldik en son verilerde, konfeksiyonda yine dünyada 4’üncü sıradayız; Avrupa Birliğinde de 3’teydik, 2’ye geldik, son verilerde 2’nci sıradayız. Onun için, bizim zaten bu sektörü ihmal etmemiz mümkün değil ve her zaman yanındayız, her türlü desteği Hükümet olarak veriyoruz. Tekstilcilerimizin, konfeksiyoncularımızın, çalışanlarımızın her zaman yanlarından olduk, olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tabii, burada bahsedilen destekler içerisinde şu ana kadar gümrük vergisinden tutun KDV istisnasına kadar birçok dalda da veriliyor.

Biraz önce Gaziantep’ten bahsettim. Tekstilde o kadar büyüdük ki çevre illere yayıldık; şu anda Adana bölgesinde, Ceyhan’da ithal ikamesi olan ve çok büyük rakamlara ulaşan yeni tekstil yatırımlarını Gaziantep’li firmalarımız tarafından gerçekleştiriyoruz. Yakında; şu anda çalışmalar başladı.

İnşallah, bundan sonra da tekstilcilerimizle beraber sektörümüzü, sanayimizi geliştirerek yürümeye devam edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından asgari ücretin neden olduğu yoksulluğun araştırılması amacıyla 24/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25.12.2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2020 Cuma günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Aralık 2020 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (10313) grup numaralı "Asgari ücretin neden olduğu yoksulluğun araştırılması" amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 25/12/2020 Cuma günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına önerinin gerekçesini açıklamak üzere Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de hep mevzulara göre gündem belirleniyor, konuşuluyor. Son bir haftadır milyonlarca insan birkaç konuyu konuşuyor; bir tanesi, Demirtaş davası ve Demirtaş'la beraber Demirtaş arkadaşlarının davası, bir diğeri; bu haksızlıklar, yoksulluklar ve beraberinde birçok kişi asgari ücret ne olacak merak ediyor. Sadece asgari ücret alanlar mı merak ediyor? Hayır, asgari ücret dışında, asgari ücretin altında kalanlar merak ediyor; ona bağlı İşsizlik Fonu'ndan ayrılan paralar merak ediliyor, kısa çalışma ödeneği merak ediliyor, asgari geçim indirimi merak ediliyor, birçok oran merak ediliyor.

Niçin Demirtaş davasından başladım? Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gerek Demirtaş gerekse de arkadaşlarının bir siyasi rehine olarak tutulduğunu belirtti. Demirtaş, bu karara ne dedi? Dedi ki: "Ben üzgünüm, kendim ve arkadaşlarım üzgünüz. Niçin üzgünüz? Keşke bu karar yerine, ülkede barış gelişmiş olsaydı, demokrasi gelişmiş olsaydı. 83 milyon adına üzgünüm. 1 milyon kişi şatafat içinde, zevk içinde, toplumdaki kopuk." Ne dedi? "İşsizlik, açlık, yoksulluk nedeniyle canına kıyanlar var. Çöpten, pazardan eşya toplayanlar var. Esnaf, çiftçi perişan, iflas etmiş durumda, on milyonlarca insan işsizlikle baş başa, herkes yoksullaşılıyor ve barıştan, demokrasiden uzaklaşıyoruz." İşte bu çerçevede asgari ücretliler, asgari ücretin altında olanlar ve büyük çoğunluk konuşuyor, bunu merak ediyor.

Niçin milyonlarca insan? Gerçekten, Avrupa'ya baktığınızda her zaman dile getirilen "Avrupa'yla şu derecede yarışıyoruz, Avrupa'da en öndeyiz..." Avrupa'da gerçekten en öndesiniz! Avrupa'da asgari ücretle çalışan insan sayısına baktığınızda yüzde 9 oranında. Türkiye'de ne? Yüzde 57 hatta yüzde

60. Peki, Türkiye’de asgari ücret çok küçük bir oran mı? Dünyada normalde bu, çok küçük “olmazsa olmaz” diye belirlenmiş sembolik bir rakama dönüşmüş. Türkiye’de siz bunu norma dönüştürmüşsünüz, standarda dönüştürmüşsünüz. Milyonlarca insan bunu merak ederken siz öyle bir hâle getirmişsiniz ki insanlar ne yaptığını bilmiyor. Nasıl mı bilmiyor? Bakın, vardiyada çıkan yemekte portakalı poşete koyup çantasıyla evine götüren asgari ücretli anne, buradan, Hükümetten, iktidardan nasıl bir oran çıkacağını merak ediyor ama kimse bunu konuşmuyor, milyonlarca insan... Arkadaşlar, kaç yıldır soruyoruz, bu Mecliste kürsüde ben bile en azından 3-4 kez sordum, grubumuzdan birçok arkadaşımız sordu, muhalefetten birçok kişi sordu; Türkiye’deki asgari ücretli sayısını TÜİK açıklamıyor, söylemiyor sormamıza rağmen ama TÜİK, asgari ücrette insanların ne kadar maaş alacağını belirliyor, dalga geçer gibi belirliyor. Zaten demokratik olmayan bir tarzda, pazarlık usulü yöntemiyle gidiyor; bu, geleceği tümüyle baskı altına...

Şimdi, bu dönemde sabahtan akşama kadar diyoruz ki: “Fiziksel mesafeye uyun.” Diyoruz ki: “Maske takın.” Diyoruz ki: “İyi beslenin, iyi barının, ısının; aman hasta olmayın aşı gelene kadar, sağlığınız yerinde olsun.” Ama siz, milyonlarca insanı açlık sınırının altındaki asgari ücrete mahkûm ediyorsunuz; açlık sınırının altında, yoksulluktan söz etmiyorum. Aile ve Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı diyor ki: “Yoksulluk bitti.” Aynı Bakanlık diyor ki: “Biz her yıl verdiğimiz yardımları artırıyoruz.” Bir ülkede yardım artıyorsa, sadakaya dönüşüyorsa, yoksulluk konuşuluyorsa asgari ücret perişan düzeydedir, asgari ücretli insanlar mağdurdur. Asgari ücretli sayısına baktığımızda -zaten bu mültecilerle beraber- onun altında çalışan, merdiven altında çalışan insanlara baktığımız zaman milyonlarca insanla karşı karşıyayız ve bu pandemide insanlarla beraber... Siz İşsizlik Fonu’nu zaten sermayeye aktarmışsınız, orada 39 lira olarak belirlenen para şimdi belki 40 lira, 41 lira olacak. Bu şekilde mi olur? Ama dünya ne yapıyor? Gelin bu Parlamentoda milletvekillerinin maaşlarına göre, Cumhurbaşkanı maaşına göre bir standart belirleyelim asgari ücret konusunda, gelin asgari ücretli sayısını Türkiye’de azaltalım, gelin rakamı azaltalım. Bunu yaparsak demokraside, barışta, özgürlükte, her konuda başarılı oluruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin asgari ücret hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

En başta, İstiklal Marşı şairimiz rahmetli Mehmet Akif Ersoy’u ve 2’nci Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü’yü rahmet ve minnetle anıyorum. Ayrıca, Gaziantep’in Fransız işgalinden ve mezaliminden kurtuluşunu kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de asgari ücretle çalışan sayısı her geçen gün artmaktadır; bunun üstüne, kayıt dışı çalışan sayısı da hızla artmaktadır. Küresel salgın döneminde işçi çıkarmayı yasaklayıp işçileri günlük 39 TL’ye mahkûm eden bir çalışma hayatı mevcuttur. İşveren ise asgari ücretin artışıyla aynı oranda vergiler ve SGK ödemeleriyle sıkıntıya girmektedir. Bütün bunlar domino taşı etkisiyle peş peşe gelmekte ve bütün domino taşlarının yükü en sonunda vatandaşın sırtına binmektedir.

Instagram’dan istifayı basıp kayıplara karışan damat Bakanınız başta olmak üzere iktidarınızın yarattığı ekonomik bir facia vardır. Ülkedeki alım gücünü, şirketlerin maaş ödeme gücünü artıracak ekonomik tedbirleri almak yerine Cengiz’in, Kolin’in, Limak’ın vergi borçlarını affetmeyi

seçmekteyiz. Bu tuzu kuru kodaman şirketler de utanmadan ve sıkılmadan Grup Başkan Vekilimiz Lütfü Türkkan'a dava açmışlardır. Bu davalar, unutmayın ki Lütfü Bey'e değil, İYİ PARTİ Grubundaki her bir milletvekiline, İYİ PARTİ'ye üye olmuş her bir vatandaşımıza ve Lütfü Bey'in haklarını savunduğu bütün vatan evlatlarına açılmıştır. Millet vicdanında, ekonomik yıkım makinesi iktidar da vatandaşın ilğini kemiren, sömüren onun yandaşı 5 müteahhit de yargılanmış ve ömür boyu suçlu bulunmuştur. Böyle davalarla İYİ PARTİ'yi yıldırabileceğini düşünen varsa daha çok bekler.

Saygıdeğer milletvekilleri, asgari ücret meselesinde Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi çok net bir teklifte bulundu. "Asgari ücretin brüt miktarını işçiye verelim, artan vergi yükünü de devlet üstlensin. Böylece hem işçi daha fazla kazansın hem de işveren artışlardan daha az etkilensin." dedi.

Esnafa 500 lira kira yardımı yapmak işmiş gibi anlatmak önemli değildir; başarı, tam da Genel Başkanımızın ifade ettiği gibi kalıcı ve köklü çözümler sunabilmektir. Diyanetin fitre miktarının dahi altında verilen asgari ücret yoksulluğa mahkûmiyettir. Türkiye, ekonomik bir uçurumun kenarındadır. Milleti düşünün, israftan kaçının ve tasarruf edin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Ekonomik gücü güçlü olursa zaten işçi asgari ücrette bulunmaz.

Bu düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Kani Beko. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA KANI BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yılın son günlerindeyiz ve her zaman olduğu gibi hepimizin gözü kulağı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun yürüttüğü görüşmelerde. 10 milyona yakın asgari ücretli işçi, ailesiyle birlikte aylık sınırının altında yaşarken Komisyondan insan olmaktan kaynaklanan temel ihtiyaçlarını giderebilecek bir maaş beklemektedir.

Değerli milletvekilleri, yapılan bu görüşmelerde, asgari ücretle çalışan 10 milyona yakın işçinin hepsi sanki bekârmış gibi 1 işçi için hesap yapılmaktadır. Asgari ücret belirlenirken işçinin ailesi de dikkate alınmalı, en azından 4 işçi için hesap yapılmalıdır. OECD verilerine göre, asgari ücretin satın alma gücü açısından Türkiye, OECD ülkeleri içerisinde 18'nci sırada yer almaktadır. Ayrıca, Türkiye, Avrupa ülkeleri içerisinde asgari ücreti en düşük ülkeler arasındadır.

Bir yılda doğal gaza yapılan yüzde 40 oranındaki zam sonrası, asgari ücretle çalışanlar, kışın birinci derecede yakınlarıyla aynı evi paylaşmaktadırlar. Asgari ücretle çalışan işçiden milyarlarca lira vergi alınırken başta beşli çete olmak üzere fason işverenlerin vergilerini siliyorsunuz. Asgari ücretle çalışan işçilere de Şeker ve Kurban Bayramı'nda en az 1 maaş tutarında 2 ikramiye verilmesi için Meclis gerekli adımları atmalı, vermiş olduğum kanun teklifini derhâl gündeme getirmelidir. Adalet, halkın ekmeğidir, işçilerin de geleceğidir. Asgari ücret kararını verenlerin adil ve vicdanlı olmasını bekliyoruz çünkü asgari ücret sadece çalışan işçilerin meselesi değil, bir memleket meselesidir.

Tayyip Erdoğan'ın "Battı." dediği İskandinav ülkelerinin kişi başına düşen yıllık gelirleri şöyle: Danimarka 60 bin dolar, Norveç 78 bin dolar, İzlanda 67 bin dolar, Finlandiya 49 bin dolar, Türkiye ise 9 bin dolar. Erdoğan'ın "Battı." dediği ülkelerde insanlar bizim vatandaşlarımızın 5 ila 9 kat fazlasını kazanıyorlar. Bugün maalesef asgari ücret 2.324 lira, aylık sınırı 2.516 lira, yoksulluk sınırı 8.150 lira.

Sevgili mücadele arkadaşlarım, Avrupa ve Türkiye’de asgari ücretle çalışanların oranları şöyle: Türkiye yüzde 43, Slovenya yüzde 19, Romanya yüzde 15, Polonya yüzde 11, Bulgaristan yüzde 8, Fransa yüzde 8, Yunanistan yüzde 7, İngiltere yüzde 5, Hollanda yüzde 3, İspanya yüzde 1, Belçika yüzde 0,4.

Ülkemizde asgari ücretle çalışan işçilerin açlık sınırı altında yaşam mücadelesi verdiklerini Asgari Ücret Tespit Komisyonu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi dikkate almalıdır diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGIN (Ankara) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Çok kıymetli milletvekilleri, hayata ilişkin birçok konuda olduğu gibi, her meseleye ilişkin rakamları, verileri yorumlarken işe ne tarafından baktığımız, o veriyi nasıl yorumladığımız, nasıl yorumlamak istediğimizle ilgili aslında varacağımız sonuç da önceden kestirilmiş oluyor. Ekonomik rakamlar da eğer, şayet doğru verilirse elbette gerçeği yansıtan verilerdir ancak bu rakamları kullanarak kötü bir tablo çizmek de iyi bir tablo çizmek de mümkün olabilmektedir. Örneğin, bir ülkenin borçlarını değerlendirdiğinizde; geçen yıla oranla bu yıl rakamsal olarak borcun arttığını gördüğünüzde “Bu ülkenin borçları arttı, battık, bittik, mahvolduk.” diye bir yorum yapabilirsiniz ama eğer ülke borcunun artmasını millî gelir artışına oranla bir değerlendirme yaparsanız, o zaman bu borcun oransal olarak payının düştüğünü görür başka bir gerçeği yakalamış olursunuz.

Açıkçası grup önerisini okuyunca biraz bardağın boş tarafından bakıldığını, bu çerçevede bir değerlendirmeye bir öneri metni hazırlandığını da görmüş oldum ancak ben şunu söylemek isterim: Evet, brüt asgari ücret Fransa’da, İngiltere’de, İspanya’da bin euronun üzerinde ama bizde 400 euro civarındadır. Doğrudur, Avrupa’yla kıyasladığımız zaman, Avrupa İstatistik Ofisi verilerine göre Türkiye -rakamsal olarak böyle baktığımızda- 26 ülke içerisinde 20’nci sıradadır; arzu ettiğimiz, hoşumuza giden bir tablo değildir gerçekten. Ancak yine Avrupa İstatistik Ofisinin verilerine göre baktığımızda asgari ücretin satın alma gücüne göre bir kıyaslama yapıldığında Türkiye, bu 26 Avrupa ülkesi içerisinde 8’inci sıradadır.

Şimdi, burada niyetimiz rakamları vuruşturmak “Ya, oradan baktığında şöyle” “Bak, buradan baktığında böyle.” “Olur mu kardeşim! Bunu böyle yorumla.” demek değildir. Biz bu ülkede çalışan herkesin, emek veren herkesin hak ettiği değeri, emeğinin karşılığını almasını önemseyen bir iktidarız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz, on sekiz yıllık uygulamalarında bunu hayata geçirmeye çalışan, çevreyi merkeze taşıma iddiasını ortaya koyan, çevrenin yıllarca merkez tarafından itilmesine kakılmasına, haklarının yenmesine, hiçbir hakkın ona hak olarak görülmemesine itiraz etmiş ve bu itirazla iktidara gelmiş ve on sekiz yıldır asgari ücret artış oranlarından tutun da sağlık hizmetlerine erişime, sağlık altyapısına, eğitim hizmetlerine, eğitim altyapısına kadar her alanda, ulaştırmadan tutun da hepsinin standartlarını yükselterek; insanımıza hak ettiğini sunamıyoruz ama hiç olmazsa gayret edelim, daha fazlasını sunalım diye mücadele ortaya koymuş ve bunu başarmış bir iktidarız, bütün engellemelere rağmen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Cenab-ı Allah’a sonsuz şükürler olsun. Biz istiyoruz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Araştıralım, beraber araştıralım.

ORHAN YEGIN (Devamla) – Başkanım, süre vermiyorsunuz herhâlde.

BAŞKAN – Vermiyorum Sayın Yegin.

ORHAN YEGIN (Devamla) – Özür dilerim. Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın hatibin konuşması bağlamında sanırım iktidar grubu bu önergeyi destekleyecek, öyle anlıyoruz. Araştıralım, daha iyi koşullarda emekçilerin asgari ücretini nasıl düzeltiriz diye bir karar verelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, kayıtlara geçti.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biz önermiyoruz; direkt yapıyoruz, icra ediyoruz, hayata geçiriyoruz. Yapıp geçiriyoruz biz zaten.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Özkan, kabul etmeniz lazım.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından virüse maruz kalan sağlık çalışanlarının meslek hastalığı kapsamına alınabilmeleri amacıyla 24/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Aralık 2020 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/12/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/12/2020 Cuma günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, virüse maruz kalan sağlık çalışanlarının meslek hastalığı kapsamına alınabilmeleri amacıyla 24/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 2163 sıra no.lu Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/12/2020 Cuma günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Bu konuşmayı dün yapsaydım, Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının sayısını 276 diye açıklayacaktım. Gün bitmeden, dün akşam 2 sağlık çalışanı kardeşimiz daha maalesef hayatını kaybetti. Bu bir savaş, dünya topla, tüfekte değil, bilimle, akılla ve doğru yönlendirmeyle bu savaşı kazanmaya çalışıyor ama dünyanın her yerinde olduğu gibi ülkemizde de bu savaşın öncü güçleri sağlık emekçileri. Sağlık emekçileri, hepimizin bildiği gibi, en kritik ortamda büyük bir risk alarak çalışıyor. 11 Martta ilk Covid vakasının tespit edilmesinden hemen sonra Profesör Doktor Cemil Taşçıoğlu Covid-19'a yakalandı. Yoğun

bakıma giderken öğrencilerine samimi duygularıyla şu cümleyi sarf etti: “Bütün deneysel ilaçları benim üzerimde deneyebilirsiniz.” Çünkü Cemil Hoca ettiği yeminin arkasında durdu. Onurlu, kişilikli bir mücadele vermeyi kendisine ilke edinmişti. İlk kaybımızdı ama maalesef son olmadı. Dedğim gibi, o günden sonra bugüne geldiğimizde ve korkarız ki bundan sonra da sıklıkla sağlık emekçileri hayatını kaybedecek. Binlerce sağlık emekçimiz o savaşta öncü güçtü, fedakârlık yaparak hastalığa yakalandılar ama daha dinlenmeden, daha vücutları toparlanmadan yeniden âdetâ cepheye sürüldüler ve mücadele ettiler. Bu halkın sağlık çalışanlarına karşı bir minnet duygusu var, bu Parlamento bu minnet duygusunu somutlaştırmak zorunda. (CHP sıralarından alkışlar) O nedenle de Parlamentoda 10’un üzerinde kanun teklifi var. Nedir bu kanun teklifi? Covid-19’un sağlık çalışanları için meslek hastalığı sayılması. Bir süre sonra, Sağlık Komisyonu Başkanı mutabakatın olduğunu ve olumlu görüşünü beyan etti. Aynı şekilde, kısa bir süre sonra Cumhurbaşkanı da bu konuda düşüncesini açıkladı ama gelin görün ki birkaç gün geçti, bir genelge yayınlandı Sağlık Bakanlığı tarafından, akıllara zarar bir genelge. Genelgenin içeriğinde hastalıkla illiyet bağı aranıyor; vazife malulü sayılmak isteniyor. Bu iktidarın bir tavrı var, bu tür olaylarda iki yaklaşım gösteriyor: Bir, ya zamana yayıp çürütüyor ya da ipe un serip sulandırıyor. Şimdi işte meslek hastalığıyla ilgili yapılmak istenen de bu; sulandırılıyor. Bu yapılmamalı. Az önce bahsettiğim, bu Parliamentonun sağlık emekçilerine karşı böyle bir ulvi görevi yerine getirmesi gerekiyor. Peki, ne oldu? Şimdi illiyet bağı aranıyor da ya, böyle bir anlayış olabilir mi? Şu deniliyor değerli arkadaşlar: “Hasta olan sağlık emekçisi, hastalığını yani o virüsü çalıştığı ortamda kapıldığını ispat edecek.” Ya, Allah aşkına, Sağlık Bakanlığı böyle bir şeyi tespit edecek bir yöntem mi buldu, bizim haberimiz yok. Nasıl böyle bir şey olabilir? O sağlık emekçileri sadece ev ile hastane arasında mekik dokuyor. Sinemaya, tiyatroya mı gidiyorlar; seyahate mi çıkıyorlar? Nedir bu anlayış? Nedir bu aymazlık?

Burada yapılması gereken, eğip bükmeden, sağa sola yönlendirmeden, bu, meslek hastalığıyla ilgili kanunun acilen yerine getirilmesi gerekiyor ve hatta geriye dönük işletilerek. Bakın, mayıs ayında bir vaka SGK’ye başvuruyor İzmir’de, altı ay bekletiliyor ve reddediliyor. Niye? İlliyet bağı kurulmamış. Ya, böyle bir şey olabilir mi ya? Kahraman ilan ettiğiniz, balkonlarda alkışladığınız sağlık emekçileri bunu hak etmiyor. Sağlık emekçilerine yapabileceğimiz, mütevazı bir anlamda, sadece ve sadece, bunu meslek hastalığı saymak. Bunun yok sayılmasının ya da illiyet bağıyla açıklanmasının hiçbir şekilde izahı yoktur. Yapmamız gereken bir tek şey var, bir tek şey: Süratle komisyonda görüşüp Genel Kurula indirip bunu sonlandırmak.

Bakın “Devlet büyüktür.” diyoruz, “Devlet öder.” diyoruz ama eğer devlet bunun ilacını, aşısını, testini ödeyemiyorsa o zaman bir şey var; bu iktidar bu ülkenin kasasını patlatmış ve ülkenin bütün hazinesini yok etmiş, ödeyecek parası yok, ülkeyi iflas ettirmiş, onun için böyle kaçak oynuyor diyorum.

Sizlere saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ GRUBU ADINA SAYIN ZEKİ HAKAN SIDALI, BUYURUN. (İYİ PARTİ SİRALARINDAN ALKIŞLAR)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz neyi konuşuyoruz Allah aşkına? Dünyada pandemi olmuş, milyonlarca insan hayatını kaybetmiş ve maalesef, hastalık hâlen kontrol altına alınamamış, tüm yıkıcı etkisiyle devam ediyor. Hepimiz maskelerimizin arkasında sokaklarda yürürken; marketlerde yerlerdeki işaretlere, sosyal mesafe işaretlerine basa basa beklerken; kendimizi, bulduğumuz her yerde dezenfekte ederken; evlerimizde kendimizi en yakınlarımızdan izole ederken; aile büyüklerimizle camdan, pencereden veya telefonlarla görüşürken bir grup var ki onlara “Gidin bu pandemiyle göğüs göğüse mücadele edin, yedi gün yirmi dört saat çalışın, ailenizi unutun, kendi sağlığınızı unutun ama yeminizi unutmayın.” diyoruz.

Coronayla mücadelede 40 bin çalışmamız enfekte olmuşken, 276 sağlık çalışmamız hayatını vermişken, biz bir sene sonra bile hâlen onların bu erdemli ve kahramanca duruşuna karşılık veremiyoruz. Bu fedakârlıklardan dolayı hayatını kaybedenlere kuru bir teşekkür etmekten başka, sosyal medyadan duygu yüklü bir mesaj yayınlamaktan başka hiçbir şey yapamıyoruz; bu, onların değil bizim ayıbımızdır. “Sağlık şehitlerimize minnettarız, gönlümüzden geçen onların şehit sayılması.” demekle olmuyor. Devlet işleri temenniyile değil, kanunla yürüyor.

Sağlıkçılarımız mesleklerine başladıkları ilk gün bir yemin ettiler ve bu yemine sadık olmak, insanı yaşatmak için canla başla çalışıyorlar. Biz de buraya geldiğimiz gün bir yemin ettik ve bu yemine yakışır işler yapmak zorundayız. Tüm sağlık çalışanlarının geride bıraktıklarına bu yüce Meclisin borcu var. Burada hâlen “Meslek hastalığı olmalıdır.” diye tartışmamız, şehit olarak kabul edilmeleri konusunda adım atmamamız, bu mücadeleyi verenlerin azmine vurulmuş en büyük darbedir. Yakın zamanda bir genelge çıkardınız, onda da memur-işçi ayrımı yapıyorsunuz, “Hastanede mi kapmış, dışarıda mı kapmış?” soruşturmasına gidiyorsunuz. İnsan orada canıyla uğraşırken bir de size hastalığı hastanede kaptığını ispat etmeye mi çalışacak? Dokuz ay tüm çağrı ve taleplere kulaklarımızı tıkadınız, şimdiye hakkı şarta bağlamaya çalışıyorsunuz. İçinde muğlak ifadeler barındıran genelgelere, Meclis araştırmasına değil, hemen bu akşam çıkarılacak bir kanuna ihtiyacımız var, hemen bugün, hemen bu akşam.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Murat Çepni konuşacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan, Genel Kurul ve değerli halkımız.

Evet, pandemiye karşı tüm dünyada bir mücadele yürütülüyor. Bu mücadele yürütülürken özel olarak anılması gereken, özel olarak takdir edilmesi gereken insanlarsa sağlık emekçileridir. Daha doğrusu, bir mücadele varsa bu mücadeleyi verenler sağlık emekçileridir. Bunun dışında, hem Türkiye’de hem de dünyada iktidarların esas olarak yapmaya çalıştığı şey, yarattıkları ucube sağlık sistemini tamir etmek ve ortaya çıkan sonuçları bir biçimde tolere etmeye çalışmaktır. Dolayısıyla, ben buradan, bu mücadeleyi yürüten tüm sağlık emekçilerini saygıyla selamlıyorum ve yaşamını yitirenlerin de önünde saygıyla eğiliyorum.

Şimdi, meslek hastalığı talebi var, yani düşünün ki şu koşullarda, her gün binlerce insanın yaşamını yitirdiği ve Türkiye’de de yüzlerce sağlık emekçisinin yaşamını yitirdiği koşullarda bir talep ifade ediliyor, deniliyor ki: “Bundan kaynaklı yaşamını yitiren sağlık emekçileri meslek hastalığı niteliğinde ele alınsın.” Bu, şu anlama geliyor: “Sigortalının, çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik hâlidir.” Şimdi, tanım buyken nasıl olur da iktidar bu talebe yanıt vermez ve buna illiyet bağı arar? İlliyet bağı aramak şu demek: İnsanları hastane koridorlarında, adliye koridorlarında uğraştırmak demek. Aradaki fark ne arkadaşlar? Aradaki fark şu: Eğer meslek hastalığı olarak görülürse geçici iş görmezlik ödeneği alacak, sürekli iş göremezlik geliri alacak, ölüm geliri alacak, cenaze ödeneği alacak, evlenme ödeneği alacak. Peki, iktidarın önerdiği vazife malulü hakları neler? Faizsiz konut kredisi, eğitim öğretim yardımı. Şimdi, tabii ki arada uçurum var yani iktidar burada da son derece -nasıl diyelim- bir ayak oyunu tabloyu tersine çevirmeye çalışıyor. Şimdi, iktidar bu süreçte, bu talebe yanıt vermeyerek ne yaptı? Yanıt vermeyerek şunu yaptı: Mesela, şirketlere para vermektan çekinmedi bu süreçte, yani “bütçe, bütçe” diyor ya, şirketlere para vermektan çekinmedi, ihalelere çıkmaktan çekinmedi, kendi yandaşlarına paketler çıkarmakta çekinmedi fakat

pandemi sürecinin neredeyse tek mücadele yürüten kesimi olan sağlık emekçilerine ise çok sıradan basit bir talebi vermekte diremiyor. Şimdi, iktidar bu anlamda bir tercih yapmalıdır; ya sermayeden yana ya halktan yana ya sağlık emekçilerinden yana ya şirketlerden yana tutum alacak. Biz burada sağlık emekçilerinin bu talebini sahipleniyoruz ve bu konuda yürütülen mücadelenin yanında olduğumuzu bir kez daha ilan ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mustafa Esgin’e ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi aleyhinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi meclisimizi, aziz milletimizi ve kahraman sağlık ordumuzu saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

İktidara geldiğimiz ilk günden itibaren uygulamaya koyduğumuz Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla önemli adımlar attık. Yapılan devrim niteliğindeki uygulamaların en önemli başlıklarından biri, sağlığın hizmet sunumu ile finansmanını birbirinden ayırarak sosyal güvenlik reformunun gerçekleştirilmesi olmuştur; bu sayede, tüm toplum kesimleri sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmıştır.

Değerli arkadaşlar, dünyanın yüz yılda bir karşılaştığı küresel bir salgınla devlet-millet el ele mücadele ediyoruz. Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde salgınla mücadelede, pek çok gelişmiş Avrupa ülkesinin aksine, başarılı karneye sahip ülkeler arasındadır. Türkiye, salgınla mücadelede yapmış olduğu çalışmaların yanı sıra aşı çalışmalarlarıyla da dikkat çekmektedir. Üç ay içerisinde vatandaşlarımıza uygulanabilir yerli aşı sürecinde her çabayı göstermekteyiz. Yurt dışından da 50 milyon aşı bağlantısını gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Önümüzdeki birkaç gün içinde ülkemizde olacak aşılardan öncelikle sağlık çalışanlarımız ve risk gruplarına uygulanması başlayacaktır. Aşı uygulaması Sağlık Bakanlığımız tarafından ücretsiz olarak yapılacaktır.

Her zaman söylediğimiz gibi, kahraman sağlık çalışanlarımız hiç kimse için ve hiçbir şey adına siyasi bir polemik malzemesi yapılamaz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın talimatıyla, salgın döneminde rahatsızlanan sağlık çalışanlarımızın kadrolarına göre, vazife malullüğü veya meslek hastalığı statülerinin sağlanmasına yönelik genelge Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanmıştır. Buna göre, Covid-19 tanısı alıp rahatsızlanan veya hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının meslek hastalığı ile vazife malullüğü hükümleri kapsamına alınması ve ilgili mevzuatla sağlanan haklardan yararlandırılması açıkça söz konusudur. Bütün vazife malullüklerinde, istisnasız, görevin neden ve etkisi çerçevesinde karar verildiği göz önünde bulundurulmalıdır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 14’üncü maddesinde ve 47’nci maddesinde meslek hastalığı ve vazife malullüğü hakkında açık tanımlamalar yapılmaktadır ve Covid-19 tanısı alan sağlık çalışanları da bu kapsamın içindedir.

Bu vesileyle, aziz milletimizin ihtiyaç duyduğu her yerde hizmete hazır olan sağlık ordumuzun şefkat kahramanları fedakâr hekimlerimizi, hemşirelerimizi, sağlık memurlarımızı, teknisyenlerimizi ve bütün sağlık çalışanlarımızı gönülden kutluyor, milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.47

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.04****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 39’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 247 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Lütfü Türkkan’ın.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Başkanım, usulle ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN - Efendim?

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Usulle ilgili söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Neyle ilgili?

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Sonuçta bu kanunun görüşülmesiyle ilgili -dün de görüşmüştük- sizin İç Tüzük’ün 61’inci maddesinin birinci fıkrasını yorumlamanızla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN – Size yerinizden bir dakika söz vereyim.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Başkanım, bu, usulle ilgili bir mesele. Yani usulle ilgili meselede...

BAŞKAN – Hayır, usulle ilgili meselede size kürsüden söz vereceğim ya da usul tartışması açtım demiyorum ki.

(x) 247 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Elbette sizin takdir... Ama sonuçta ben usul tartışmasını açmak için meseleyi izah etmek istiyorum.

BAŞKAN – Bakın Sayın Yeneroğlu, sizin talebinizin ne olduğunu ben biliyorum ama siz bunu farklı şekilde yorumluyorsunuz.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Hayır, müsaade buyursanız ben yorumlayayım. Benim nasıl yorumlayacağımı bilmiyorsunuz ki.

BAŞKAN – Ben sizi dinledim Sayın Yeneroğlu, teşekkür ediyorum.

İşlemi başlattım.

Sayın Türkkan, buyurun lütfen.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Başkanım, olacak iş mi yani? Ben usulle ilgili söz istiyorum. O zaman burada bulunmamızın ne anlamı var ki?

BAŞKAN – İstiyorsanız yerinizden vereceğim bir dakika söz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, 63'e göre usuli itirazlar konusunda tartışma açmakla yükümlüsünüz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Genel Kurul dinlemek zorunda Sayın Başkanım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Eğer bir usuli itiraz varsa bu konuda karar...

BAŞKAN – Usuli itiraz değil efendim, bir dakika.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Tabii ki usulle ilgili itiraz.

BAŞKAN – Yürüyüşe ilişkin bir usul...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, karar verme mercisi sizsiniz ama usuli itirazı açacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, müsaade edin.

Yani işin yürüyüşüne ilişkin bir usuli itiraz söz konusu değil, şahıslar adına söz talebiyle ilgili olarak İç Tüzük'ün 61'inci maddesine ilişkin bir itirazları vardır, yerinde bir itiraz değildir, ben onu söylüyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sonuçta reddedersiniz Sayın Başkan, usule ilişkin itiraz ya.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bakın, bu siyasi bir mülahaza değil, gerçekten siyasi bir konu değil.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 63'e göre usul tartışması açın Sayın Başkan.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Sadece İç Tüzük'ün bir maddesinin yorumlanmasıyla ilgili bir mesele, siyasi bir mülahaza yok burada.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün bir maddesinin yorumlanması meselesi değil yani sizin itirazınızı...

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Hayır, efendim, müsaade buyurun da ben kendi itirazımın ne olduğunu kendim dile getireyim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Meramını anlatsın.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, işlem tesis ettiniz. Bu da bir işlem.

BAŞKAN – Müsaade edin Sayın Bak.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Osman ağabey, demokrasi sana da bir gün lazım olur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam, her zaman lazım bize, merak etme.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Eyvallah.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bu da bir işlem, ben sadece işlem tesis ettiğini söyledim.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Osman ağabey, müsaade eder misin?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Tamam, buyur canım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında “Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir.” hükmüne istinaden 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin temel kanun olarak görüşülmesine dair önerinin kabul edilmesi üzerine salı akşamki birleşimde söz hakkı talep etmek için kürsüye doğru hareketlendiğine, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın kendisinden on, on beş saniye önce dilekçesini verdiğine, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin bu şekilde yorumlanmasının söz konusu olmadığına, esas olanın istem meselesi olduğuna, bu çerçevede usul tartışması açılmasını talep ettiğine, önerinin kabul edilmesinin akabinde dilekçe sunmak üzere Divana yönelen tüm milletvekillerine aynı sırada söz talep ettikleri kabul edilip söz hakkı verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin birinci fıkrası “Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir.” demektedir. Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin temel kanun olarak görüşülmesine dair önerinin kabul edilmesi üzerine salı akşamki birleşimde arka sıralardan Divana doğru dilekçemi vermek üzere hareket ettim ve yürüdüm. Kamera kayıtlarını maalesef bana vermiyorlar -bu da ayrı bir garabet, gerçekten sonuç itibarıyla bir milletvekili olarak ben utanıyorum bu durumdan- kamera kayıtlarında da bu durum net olarak ortaya çıkacaktır.

Şimdi, ben yerimden kalktım ve Divana doğru yürüdüm. Divana doğru yürüdüğümde de Ramazan ağabey -Ramazan Bey, Kırıkkale Milletvekilimiz- buradan koştı -yine kayıtlarda bu bulunacaktır- ve benden belki on-on beş saniye önce oraya yönelmiş oldu ve yönelmiş olduğu için de benden önce dilekçesini verdi. Tabii ki birçok milletvekilini toplamış, o da ayrı bir tartışma konusu, o onu verdi ve oradaki arkadaşımız da dedi ki: “Mustafa Bey, bir dakika geç kaldınız.” Ya “Allah'tan korkmak lazım, hadi de ki on saniye, on beş saniye, bir dakika nereden çıkıyor?” dedim. “Efendim, biz böyle hesap ediyoruz, böyle not aldık.” dedi. Ben de diyorum ki Meclisin...

Bakın, bu maddenin bu şekilde yorumlanması söz konusu olmaz. Eğer bir milletvekili Başkanın karar vermesinden sonra söz talebiyle ilgili iradeyi ortaya koyuyor ve derhâl ayağa kalkıyor ve buraya doğru yürüyorsa ve böyle bir irade beyanında bulunmuşsa -ki Başkan da bunu kabul ediyor- o zaman bunun kabul edilmesi gerekir çünkü burada esas olan istem meselesidir, ben de istem sırasını bozan bir durumda olmadım.

Hani ne istiyorlar? Yani birbirimizle yarış mı yapalım? Meclisin itibarına yakışır mı bu durum? Dolayısıyla bu mesele siyasi bir tartışma değil, bu yapılan uygulama gerçekten milletvekilliği için onur kırıcıdır, Meclisin itibarını zedelemektedir ve koşu yarışına girmemizi eğer kimse istemiyorsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUSTAFA YENEROĞLU (Devamla) – ...İç Tüzük'ün bu maddesinin doğru yorumlanması ve bu doğrultuda da, önerinin kabul edilmesinin akabinde, dilekçe sunmak üzere yerinden kalkan ve Divana yönelen milletvekillerinin aynı anda talepte bulunduğu kabul edilmelidir, birkaç saniyelik fark sonuç doğurmamalıdır. Ben dışarıdan gelmedim, buradaydım ve burada, yerimden kalkarak geldim. Dolayısıyla Mecliste de bir yarış içerisine giremeyeceğimize göre bunun kabul edilmesi gerekiyor, Meclisin saygınlığının gereğinin bu olduğunu düşünüyorum.

Bu çerçevede usul tartışması açılmasını talep ediyorum Sayın Başkanım. Bu hususla ilgili de önerinin kabul edilmesinin hemen akabinde dilekçe sunmak üzere yerinden kalkan ve Divana yönelen tüm milletvekillerinin aynı sırada söz talep ettiği kabul edilmeli ve hepsine söz hakkı verilmelidir. Bu mesele, siyasi bir tartışma değildir. Bu durumun tartışılmasını ve karar verilmesini yüce Meclise ve milletvekillerimize arz ediyorum.

Sağ olun, teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında "Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir." hükmü doğrultusunda kanun tekliflerinin tümü ve maddeleri üzerinde şahıslar adına yapılacak konuşmalar ile 86'ncı maddeye göre oyunun rengini belli etmek üzere yapılacak konuşmalar için söz taleplerinin sıra sayısının dağıtıldığı an Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı görevlileri tarafından Divan adına teslim alındığına, söz taleplerinin teklifin temel kanun olarak görüşülmesine dair Danışma Kurulu veya grup önerisinin kabul edildiği andan itibaren alınabildiğine, aynı anda gelen söz talepleri için Başkanlık Divanındaki Kâtip üyelerin huzurunda ad çekme suretiyle işlem yapıldığına, milletvekillerinin söz haklarının korunması noktasında bağımsız ya da grubu bulunmayan siyasi parti temsilcisi milletvekillerinin söz alabilmelerine ilişkin bir husus varsa bunun için yapılması gerekenin İç Tüzük'te yapılacak bir düzenleme olduğuna, usul tartışmasının İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre yapıldığına, 63'üncü maddenin (1)'inci fıkrası kapsamına konu edilebilecek bir tutumun bulunması gerektiğine, mezkûr talepte ise Başkanlığın bu fıkra kapsamına giren bir tutumu bulunmadığından bir usul tartışması açılması imkânı olmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bu hususa ilişkin bir açıklama yapmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 61'inci maddesinin birinci fıkrasında "Söz, kayıt veya istem sırasına göre verilir." denilmektedir. Bu hüküm doğrultusunda, kanun tekliflerinin tümü ve maddeleri üzerinde şahıslar adına yapılacak konuşmalar ile 86'ncı maddeye göre oyunun rengini belli etmek üzere yapılacak konuşmalar için söz talepleri, sıra sayısının dağıtıldığı an Kanunlar ve Kararlar Başkanlığında görevli arkadaşlarca Başkanlık Divanı adına teslim alınmaktadır.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Nerede yazıyor? İç Tüzük'te bu da yazmıyor Başkanım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Temel yasa bu, temel yasa.

BAŞKAN – Danışma Kurulu veya grup önerisinin kabul edilmesi üzerine temel kanun olarak görüşülmesine karar verilen kanun tekliflerinde ise artık madde üzerinde görüşme yapılamayacağından madde üzerinde verilen söz talepleri düşmekte ancak bölümler üzerinde söz talepleri alınabilmektedir. Bu durumda söz talepleri ise teklifin temel kanun olarak görüşülmesine dair Danışma Kurulu veya grup önerisinin kabul edildiği andan itibaren alınabilmekte ve İç Tüzük hükmüyle yerleşik uygulama çerçevesinde, söz talebinin verilme sırasına göre işleme alınmaktadır. Aynı anda gelen söz talepleri ise Başkanlık Divanındaki Kâtip Üyelerimizin huzurunda ad çekme suretiyle yapılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, şunu ifade etmek istiyorum: Bu yerleşik teamül ve İç Tüzük'ün 61'inci maddesi hükmüne göre, burada çalışan Kanunlar Kararlar Başkanlığına bağlı bürokrat arkadaşlarımız bu doğrultuda işlem tesis etmektedirler. Şimdi, arkadaşlar “bir dakika” demişler ve hata mı yapmışlar? Şunu mu söylemeleri lazım, “Efendim, 7 saniye 6 salise geç kaldınız.” mı demeleri lazım? Neticede bunu söylemişler. Burada, arkadaşlarımızın, hani burada daha sonra geldiğini ifade etmek adına ortaya koydukları bir açıklamanın 1 dakikadır, 30 saniyedir, 20 saniyedir, 15 saniyedir diye tartışmasının yapılmasını ben doğru bulmuyorum veyahut da bu tartışmanın bürokrat arkadaşlar üzerinden yapılmasını ise hiç doğru bulmuyorum.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Yapmadım.

BAŞKAN – Müsaade edin.

Eğer, milletvekillerinin söz haklarının korunması noktasında bağımsız ya da grubu bulunmayan siyasi parti temsilcisi milletvekili arkadaşlarımızın burada söz alabilmelerine ilişkin bir husus varsa bunu da yapması gereken yine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve milletvekilinin kendi iradesi olmalıdır. Bu iradenin tesis yolu da İç Tüzük'te yapılacak bir düzenlemeyle geçer. Onun için, sizin dün Meclis Başkanlığına da ilemiş olduğunuz yazınızda olduğu gibi buradaki bürokrat arkadaşlarımızı itham edecek bir husus kesinlikle söz konusu değildir. Burada yapılması gereken şey İç Tüzük'te yapılan düzenlemeyle beraber, bu konuda da eğer Genel Kurul bir ihtiyaç görüyorsa ve milletvekillerinin söz haklarının her şekilde korunması noktasında bir irade ortaya koyuyorsa ona uygun yapılması gereken İç Tüzük değişikliğidir.

Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Hayır, siz İç Tüzük'ü yanlış yorumluyorsunuz Sayın Başkan. İç Tüzük'te böyle bir amir hüküm yok...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yani, o sizin kendi düşünceniz ama ben İç Tüzük'ü yanlış yorumladığımı düşünmüyorum. Yerleşik teamül de budur, bugüne kadar yapılmış olan uygulama da budur.

Evet, teşekkür ediyorum.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Efendim, görüş... Usul tartışmasını açın, milletvekili arkadaşlarımız, gruplar görüşlerini beyan etsinler.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Efendim, devam edelim.

BAŞKAN – Efendim, şöyle: Usul tartışması -onu da konuşuruz- İç Tüzük'ün “Usul hakkında konuşma” başlıklı 63'üncü maddesine göre yapılmaktadır. Onun birinci fıkrasına baktığınızda bu doğrultuda yapılan usul tartışması taleplerinde ilgili maddenin yani 63'üncü maddenin birinci fıkrası kapsamına konu edilebilecek bir tutumun bulunması gerekmektedir.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Aynen öyle.

BAŞKAN – Mezûr talepte ise Başkanlığımızın bu fıkra kapsamına giren bir tutumu bulunmadığından bir usul tartışması açılması imkânı da yoktur.

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Hayır, olur mu? Ne demek? Siz usule aykırı bir davranışta bulunuyorsunuz Sayın Başkanım. Bu klasik bir usul meselesi.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Türkkkan, buyurunuz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA YENEROĞLU (İstanbul) – Demokrasi anlayışınız adına tebrik ediyorum, takdir ediyorum.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Konuşma ya!

İYİ PARTİ GRUBU ADINALÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günlerdir kamuoyunu da meşgul eden, milletvekillerini de meşgul eden Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin genelini değerlendirmek üzere İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İYİ PARTİ Grubu olarak her torba kanun teklifinde dile getirdiğimiz üzere, bu kanun teklifi, daha kapsamlı, detaylı ve müzakereye açık bir süreç içerisinde, siyasi parti gruplarının istişaresi ve riyaseti altında yürütülmeliydi. Bu konuda yaptığımız toplantılarda belirttiğimiz kanaatlerimize herhangi bir cevap şu ana kadar alamadık. Eğer çalışıyorlarsa, kanun maddelerine geçtiğinde bu çalışmalar geliyorsa onu bilemiyorum ama şu ana kadar bu istişare sonucu taleplerimizi içeren hiçbir konuda herhangi bir cevap alamadık. Çok daha geniş sivil toplum kesimlerinin katılımıyla tartışılmalı ve analiz edilmeliydi bu.

İktidar partisi torba kanun tekniğinde ısrarcı olduğu sürece biz de tekrar ve tekrar hatırlatmaya devam edeceğiz: Yasama faaliyetlerinin en önemli unsuru müzakere dir. Toplumun tümünün temsili ve devletimizin etkin ve etkili işleyişi düşünüldüğünde istişare ve müzakere etmenin önemi, Parlamento geleneklerinin sürekliliği açısından da dikkatle değerlendirilmesi gereken bir husustur. Kanun tekliflerinin komisyon görüşmelerinde ilgili alanlarda uzmanlaşmış kişilerden ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden yeterince bilgi alınmaması, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin en önemli iddialarından biri olan kuvvetler ayrılığının tam tesisi söyleminin çıktığının en açık göstergesidir. Yasama geleneğinin göz ardı edilmesiyle benimsenen bu teknik sistemdeki yapısal tıkanmanın çok açık bir tezahürüdür.

Asker ve polisimiz terörle mücadelede kahramanlık destanları yazarken devleti idare edenlerin de terörün finanse edilmesine müsaade etmemesi gerekmektedir. Görüşülmekte olan kanun teklifinde terörün finansmanının önüne geçilmesi amacıyla ihdas edilen kısımları destekliyoruz ancak Anayasa'nın özüne ve hukuk devletine bağlılığımızın gereği olarak bazı önemli noktalara da şerh düşüyoruz. Bu teklif yasalastığında İçişleri Bakanı ve Valilikler, sivil toplum kuruluşlarının yönetiminde bulunan ve hakkında terör örgütü mensubu olduğu iddiasıyla soruşturma açılan isimleri görevden alabilecek, derneğin faaliyetini geçici olarak durdurabilecek ve gerekli görürse yönetimlerine kayyum atayacaktır. Anayasa'mızın 2'nci maddesi der ki: "Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir." Şüpheye binaen işlem yapılması Anayasa'nın hukuk devleti ilkesine alenen aykırıdır. Yargının bağımsızlığını ortadan kaldıran bu maddenin teklif edilmesi tek adam yönetiminin en açık göstergesidir.

Günümüz Türkiye'sinde, ihbar üzerine, herkes hakkında terör örgütü üyesi olma suçundan soruşturma açılabilir. Bu sebeple, sivil toplum kuruluşlarına kayyum atama kriterinin soruşturmaya bağlanması, yargı yetkisinin bağımsız mahkemelerden alınarak yürütmeye devredilmesi anlamına gelir. Bu düzenleme, kuvvetler ayrılığı ilkesine indirilmiş çok ağır bir darbedir.

Söz konusu kanun teklifiyle birlikte, tüm sivil toplum kuruluşlarının yönetimlerinin görevden alınması ve kayyum atanması yetkisi siyasi iktidara tevdi edilmek istenmektedir. İlgili maddenin iktidarın elinde son derece tehlikeli bir baskı aracına dönüşeceği de açıktır. Örneğin, futbol kulüpleri bir dernek, TEMA bir dernek, AKUT bir dernek. Yarın öbür gün boyun eğmeyen, biat etmeyen bu derneklere, spor kulüplerine kayyum atanması hiçten bile değildir. Yani, bütün -futbol kulüpleri başkanları, yöneticileri dâhil olmak üzere- sivil toplum kuruluşları başkanlarının ve yöneticilerinin iktidarın önünde temenna ederek eğilmesi istenmektedir, bu kanun başka da bir hüküm içermemektedir. “Gelin, sıraya dizilin, temenna edin.” Başka hiçbir anlamı yok bunun.

Teklifte yer alan birçok madde suçun şahsiliği ilkesine ayrılık teşkil etmektedir. Ceza sorumluluğunun şahsiliği, suç ve cezada belirlilik anayasal bir güvencedir aslında. Kanunun ilgili maddelerinin, Anayasa’nın 38’inci maddesinde güvence altına alınan “Ceza sorumluluğu şahsidir.” ilkesine de aykırı olduğu açıktır.

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, uzun yıllardır terörle mücadele eden ülkemiz için büyük önem arz etmektedir. Ülkemiz PKK, IŞİD ve FETÖ terör örgütlerinin alçak saldırıları sonucunda birçok vatan evladını şehit vermiştir; sayısız kahramanımız da gazi olmuştur. Gazi Meclisimizin kürsüsünden minnetimizi ve şükranlarımızı bir kez daha gururla dile getiriyor, şehit ve gazilerimizi saygıyla anıyoruz.

Bu kanun teklifi ülkemiz için ihtiyaç duyulan bazı düzenlemeleri de bünyesinde bulundurmaktadır. Terör örgütleri yıkıcı ve bölücü faaliyetlerine ulaşmak için iktisadi yöntemleri araç olarak kullanmaktadır. Terörle mücadeleden başarılı sonuçların elde edilmesinde önemli bir unsur olan terörün finansmanının önlenmesi hususu tüm devletler için önem arz etmektedir. Terörle mücadelenin merkezinde hukuka uygunluk olmalıdır ancak bu mücadelede de, devleti idare edenlerin kalbinde ve zihninde taşıdığı sağlam iradeyle şekillenip ve sonuçlanması gerekmektedir. Maalesef bu hususta Adalet ve Kalkınma Partisinin yakın tarihi ve sicili son derece lekeli. Kamunun bütün kaynaklarının bir terör örgütünün hizmetine verilmesinin, bakanlıkların bile bu terör örgütleri arasında pay edilmesinin, “Ne istediniz de vermedik?” anlayışıyla bütün bir devlet bürokrasisinin bir terör örgütüne teslim edilmesinin ve bu terör örgütüyle iş birliği yapılarak Türk Silahlı Kuvvetlerindeki milliyetçi, Atatürkçü subayların tasfiye edilmesinin sonucu olan 15 Temmuz gecesi hep beraber yaşadık. Onun için, Adalet ve Kalkınma Partisinin bütün milletvekillerinin, terörün finanse edilmesi hususunu ihtiva eden bu kanun teklifini dikkatle okumasının da faydasının büyük olduğunu düşünüyorum. Nitekim iktidarınızın terörün finansmanı noktasında çıkaracağı büyük dersler vardır. Siyasi iktidarınız vesilesiyle Türk milleti de bu acıyı maalesef yaşayarak görmüştür. “Terörün finansmanı” deyince “AK PARTİ ve FETÖ ittifakı sebep, 15 Temmuz da sonuç olmuştur.” cümlesini ilave etmek lazım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 15 Temmuzda başbakan olacaklar mı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Terörün yalnızca finanse edilmesi değil aynı zamanda teröre ve teröriste hoşgörü gösterilmesi de yakın zamanda Türk milletine yaşatılan acı bir tecrübedir. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde PKK yöneticileriyle Oslo’da kapalı kapılar ardında yürüttüğünüz kirli pazarlıklar hâlâ hatıralarımızda taptazedir. 35 PKK’lı teröristin davulla, zurnayla Habur Sınır Kapısı’ndan girişini ve teröristlerin çadır mahkemelerinde yargılanıp serbest bırakılmalarını Türk milleti unutmadı. Sayın Erdoğan Meclis kürsüsünde “Habur görüntüleri karşısında umutlanmamak mümkün mü?” diyordu, bunu da unutmamız mümkün değil.

Türkiye Cumhuriyeti devletine “terörist” diyen Şivan Perwer’le “megri megri” diye el ele tutuşup başından konfeti attıklarınız da Türk milletinin hatıralarında, Barzani’nin kafasından da temizlediğiniz konfetiler hatıralarımızda. PYD lideri Salih Müslim’in önüne serdiğiniz kırmızı halıları,

adi bir teröriste uyguladığımız devlet protokolünü de hiç unutmamak. 2015 yılında, PKK'ya açılım rezaletinde meydanlarda teröristbaşı Öcalan'ın mektubunu nasıl okuduğunuzu da unutmamak ki aynı rezaleti bu memlekette, 2019 mahallî seçimlerini kazanabilmek için de yaşattınız. Sayın Erdoğan, PKK açılımla ilgili, valilere "Üzerine gitmeyin, silah yığıldı." demişti. İşte, o yığılan silahlar, henek operasyonlarında 793 asker ve polisimizin şehit olmasına sebep olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kayıtlara geçsin: Bunun vebali, PKK açılım sürecini yürüten siyasi iktidarın boynunda ilanihaye asılı kalacaktır. Sayın Erdoğan, Türkiye'nin yerli ve millî bir muhalefete ihtiyaç duyduğunu ifade ediyor. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener geçtiğimiz günlerde çok önemli bir tespitte bulundu: "Anlaşıyor ki Sayın Erdoğan, Adalet ve Kalkınma Partisinin bir sonraki seçimde iktidar olamayacağını idrak etti ve partisini muhalefete hazırlıyor."

Kimin yerli ve millî olduğuna, ne siyasi iktidarınız ne de kara propagandalarınızı yürüten havuz medyanız karar veremez. Kimin yerli ve millî olduğuna mazisi kendisine kefil olmayan siyasi iktidarlar değil, tarih ve millet karar verir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yerli ve millî iktidar, Türkiye Cumhuriyeti devletine ve onun Cumhurbaşkanına aleni hakaret eden Amerika Başkanına sessiz kalmaz. Yerli ve millî iktidar, Suriye'deki askerlerimizi şehit eden Rusya'nın kapısında bekletilme utancını Türk milletine yaşatmaz. Yerli ve millî iktidar, kapalı kapılar ardında teröristbaşı Öcalan'ın kardeşiyle kirli pazarlıklar da yapmaz. İlk seçimde iktidar oluncaya kadar Türkiye'nin yerli ve millî bir muhalefeti vardır, onun adı da İYİ PARTİ'dir. Sonrasında milletin iradesiyle yerli ve millî muhalefet görevini devralmanızda bizim açımızdan herhangi bir beis de yoktur. Ancak yerli ve millî olmak da yetmez, aynı zamanda ahlaklı olmak ve kul hakkı yememek de lazımdır; bunlar da önemlidir.

Yerli ve millî olduğunu iddia eden siyasi iktidarlar toplumu refah içinde yaşatmakla mükelleftir. Son iki yılda bütçe açığının 32 milyar liradan 240 milyar liraya çıktığı, kişi başına düşen millî gelirin 12.500 dolardan 7.500 dolara düştüğü, Türk lirasının yüzde 65 değer kaybettiği bir memlekette "yerli ve millî" söylemlerinin altı boş ve mesnetsizdir. 2017 yılında faiz giderlerine 57 milyar lira harcıyorduk, önümüzdeki yıl 179 milyar lira harcayacağız. Türk milletinin alın teri, faiz lobilerine peşkeş çekiliyor. Yerli ve millî olmak burada lazım. "Ahdim olsun ki faizi düşürecekim." diye vatandaştan oy isterken yüzde 13,5 olan faiz, dün yüzde 17'ye geldi, üstelik faiz konusundaki çalışmalarıyla Nobel İktisat Ödülü peşinde koşan Sayın Erdoğan'ın tezinin çürütmesi milletimize tam 120 milyar dolara mal oldu. AK PARTİ iktidarı artık kriz yönetiminde kırmızı alarm vermektedir.

Bakın, en son bir kararname yayımlandı, dövize karşı Türk lirasını güçlendirmek amacıyla faiz gelirlerinden alınan yüzde 10'luk vergi sıfırlandı. Peki, kim faizden gelir elde ediyor? Asgari ücret alan işçi mi, emekli mi, ev hanımı mı, engelli mi? Sayın Erdoğan'ın ifadesiyle bundan bir tek kişi sebeplenir, faydalanır, o da faiz lobisi. Faiz lobisi için özel kanun çıkarıyorsunuz, kavga ettiğinizi söylerken onlar için özel kanun çıkarıyorsunuz. Belli ki yine aynı şey olmuş, lafi evirip çevirip istediğiniz yere getirmişsiniz ve faiz lobilerinin işine gelecek bir çözüm üretmişsiniz. Peki, faiz lobileri zenginleşirken, yandaş ihya olurken pandemi sürecinde vatandaşa ödediğiniz ücret ne kadar? Günde 39 lira yani 4,5 dolar. Bu 39 lira zaten onların kendi parasıydı. Yani onlara herhangi bir iyilik yapmadınız; kendi paralarını keserek verdiniz, azaltarak verdiniz.

Özetle, sarayın ekonomiden sorumlu bakanları, danışmanları ya da banka müdürleri Türk lirasına olan güvensizliğin bu yeni sistemden kaynaklandığını söyleyememişler, faiz lobilerine de diz çökmüşlerdir. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti, köprülerin, otoyolların, şehir hastanelerinin müteahhitlerine önümüzdeki yıl en az 31 milyar Türk lirası vermeyi planlarken vatandaşlarına da 39 milyar lirayı müstahak görüyor. Yani kendi yandaşlarına, o müteahhitlere 31 milyar lira, 83 milyon vatandaşa da 39 milyar lira.

Sırtına yüklediğiniz ağır vergi yüküyle inim inim inleyen fakara vatandaş Türkiye'nin kanını emen bu sermaye oligarşisine daha ne kadar tahammül edecek, belli değil. Nefesini kestiğiniz esnafa, KOBİ'ye niçin 5 müteahhide gösterdiğiniz hoşgörüyü göstermiyorsunuz? “Vatandaş fukaralaştı, dayanacak gücü kalmadı.” diyoruz, siz gidip yandaş müteahhitlerin vergi borcunu siliyorsunuz. Bizi yanlış mı anlıyorsunuz, yoksa böyle mi davranmak işinize geliyor? “Asgari ücretten aldığınız vergiden vazgeçin, millet nefes alsın.” diyoruz, siz gidip faiz lobisinin vergilerini sıfırlıyorsunuz. Asgari ücretlinin insanca yaşaması için Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in çağrısını yineliyorum: “Brüt asgari ücretin 3 bin liraya çıkarılması ve brüt kazancın tamamının çalışana ödenmesi gerekmektedir. İşverenimiz çalıştırdığı asgari ücretli vatandaşımızın gelir vergisini ve SGK primini devlete değil, çalışanına versin; devletimiz de çalışanımızın gelir vergisini ve SGK primini üstlensin.” İnsanlar biraz nefes alsın yahu! Türkiye'nin kaynakları yandaş müteahhitlere değil, işçisi ile Türk halkına teslim edilsin. İYİ PARTİ olarak beklentimiz ve hedefimiz bu. Bu rantçı, yandaş ve hatta talancı zihniyetin temsilcileri şunu bilmeliler ki: Vatandaşın emekle, alın teriyle biriktirdiği vergileri yandaş aile şirketlerine pay eden bu haramzade ekonomik düzen İYİ PARTİ iktidarıyla mutlaka ve mutlaka son bulacaktır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarını, devletin varlığı ve istikbali için vazgeçilmez görmesi sanrisından bir an önce vazgeçmeye davet ediyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarı Adalet ve Kalkınma Partisinin itibarından ve bütün siyasi partilerin itibarından fersah fersah öndedir. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir şahıs devleti olamayacak kadar kadim ve büyük bir devlettir. Türk devlet geleneğini idrak edemeyenler, Türkiye Cumhuriyeti devletini geçici hükümetlerden ibaret zannedenler... Nitekim Sayın Erdoğan bu yanlışlığı şöyle ifade etmişti: “Tayyip Erdoğan gitsin demek devlet yıkılsın demektir.” İYİ PARTİ olarak vazifemiz sizi bu yanlışından ivedilikle kurtarmaktır. Biz diyoruz ki: “Siz fânisiniz, siz bir gün mutlaka gideceksiniz, adınız bile anılmayacak, unutulacaksınız ama Türkiye Cumhuriyeti devleti ilelebet payidar olacaktır.” (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) On sekiz yıllık iktidarımızla beş bin yıllık Türk devlet geleneğini mukayese etmeye kalkışmayın.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum, teşekkür ederim. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beyanları kabul etmiyoruz, reddediyoruz.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Halil Öztürk.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere huzurunuzda gelmiş bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyenleri sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye özellikle bu yılın ikinci çeyreğinden itibaren Covid-19'la ciddi bir mücadele içindedir. Aynı zamanda terörle mücadelede; Suriye, Irak, Doğu Akdeniz ve mavi vatanı meydana gelen gelişmelerde ve de Avrupa Birliğiyle ilişkilerde büyük enerji harcamıştır. Bunun dışında Türkiye'nin “Eurasia” ile Orta Doğu hattında aktif bir enerji koridorunda yer alması, son dönemde yoğun bir göç dalgasıyla yüz yüze kalması gibi sebepler de bizi terörün hedefi hâline getirmiştir. Türkiye, jeostratejik konumu sebebiyle de son yıllarda sayısız terör saldırısına maruz kalmıştır. Merkezi Avustralya'da bulunan “Vision of Humanity” adlı kuruluş geçtiğimiz ay Küresel Terörizm Endeksi 2019'u yayınlamıştır. Rapora göre 2019'da Avrupa'daki 36 devlet arasında Türkiye, terörden etkilenen ülkeler arasında ne yazık ki en üst sırada yer almıştır. Endekse bakıldığında, Avrupa'da terör nedeniyle 2019'da 58 ölüm kaydedilirken bu ölümlerin 40'ı Türkiye'de meydana gelmiştir.

Ülkemiz her şeye rağmen, hain FETÖ darbe teşebbüsü sonrasında olağanüstü hâl şartlarında dahi DAIŞ, FETÖ/PDY, PKK/YPG-PYD ve DHKP-C gibi terör örgütleriyle mücadelesini gerek sınırlarımız içinde gerekse dışında kararlılıkla devam ettirmiş ve de devam ettirmektedir. Bugün uluslararası bir aktör olarak yerini sağlamlaştıran Türkiye, özellikle tüm Avrupa ve Orta Doğu için terör konusunda âdetâ bir emniyet sibobu durumundadır. Batı dünyası bu durumun farkında olmakla birlikte, terör unsurlarına destek olarak uluslararası hukukta “devlet destekli terörizm” şeklinde tarif edilen terörizmin somut örneklerini sergilemektedir. Oysa Türkiye gerek küresel terörizm tehdidinde gerekse Batı’yı tehdit eden bölgesel terörizm faaliyetlerine karşı uluslararası toplum açısından önemli bir şanstır. Kadim devlet geleneği ve terörizmle mücadele tecrübesi, Türkiye’yi bu alanda benzersiz bir örnek olarak ortaya çıkarmaktadır. Türkiye, her zaman ve zeminde belirtildiği üzere, küresel, bölgesel, ulusal ölçekteki her çeşit terörizme karşı iş birliğine hazırdır ve bu yaklaşımını da defalarca somut olarak kanıtlamıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifi küresel terör ve kitle imha silahlarının yayılması ile finansmanın önlenmesine Türkiye ayağında oldukça ciddi katkılar sunacaktır. “Türkiye ayağında” dememin sebebi küresel çapta finansmanın önlenmesi uluslararası tam iş birliğini gerektirmekte ve başarı için hukuki uyumluluğun sağlanması ön plana çıkmaktadır. Yapılan araştırmalarda, bugün küresel ölçekteki terörizmle beraber kitle imha silahlarının yayılması, organize suç örgütleri, uyuşturucu ticareti gibi uluslararası topluma yönelik tehditlerin ortak özelliklerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda terörün tek bir ülkeyle sınırlı olmaması, faillerinin ve mağdurlarının birden fazla devletin vatandaşı olması, eylemlerinin sınır aşan bir nitelik taşıması ön plana çıkmaktadır. Diğer taraftan, yeryüzünün her köşesinin bu ciddi tehdide açık olması nedeniyle klasik caydırma yöntemleri de yetersiz kalmaktadır.

Değerli milletvekilleri, günümüzde kitle imha silahlarının kullanımı uluslararası hukuk kurallarıyla yasaklanmış ve pek çok devlet bu alanda yürüttükleri silahlı programlarını sonlandırarak stoklarının büyük bir bölümünü tasfiye etmiştir. Türkiye, uluslararası alanda silahların kontrolü ve yayılmasının önlenmesi adına gösterilen çaba ve düzenlemelere yıllardır büyük önem vermektedir. Bu kapsamda Türkiye, kitle imha silahlarının yayılması ve teröristler tarafından ele geçirilmesini sadece bölgesel değil küresel barış ve güvenlik için ciddi bir tehdit olarak görmektedir. Uluslararası toplum düzenini bozmayı hedefleyen terörizm, yalnızca eylemlere maruz kalan kişileri ve devletleri değil hemen hemen her devleti ve insanı hedef gözetmektedir. Başka bir ifadeyle, terörizmden zarar gören ile görmeyen arasında büyük bir fark kalmamıştır. Bu bakımdan, Batılı ülkeler “senin teröristin, benim teröristim” anlayışından vazgeçmeli, siyasal çıkarları için “taşeron” tabir edilen terör odaklarını desteklemeyi bırakmalıdır. Ortak önlem geliştirme konusunda samimi olunmazsa terörü önlemenin maliyeti herkes için çok daha fazla olacaktır. Zira, günümüzde devletler ellerindeki kitle imha silahlarını uluslararası hukuk çerçevesinde kullanamasa da en küçük bir destek sonucu terör grupları bu silahları ellerine geçirebilecek ve çok acı sonuçlar doğabilecektir.

Terörün dini, imanı, milliyeti, ırkı yoktur; biz bunu bilir ve bunu söyleriz. Yıllardır terörizmle mücadele eden Türkiye, bu yüzden konuyla ilgili uluslararası sözleşme ve anlaşmaların tümünün uygulanmasını istemektedir. Türkiye’nin bu samimi duruş ve tutumu, bugüne kadar imza atarak taraf olduğu uluslararası anlaşma ve düzenlemelerde de görülebilmektedir. Bugün Türkiye, Biyolojik Silahlar Sözleşmesi’ne 1974’te, Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması’na 1979’da, Kimyasal Silahlar Sözleşmesi’ne 1997’de, Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşması’na 2000’de, Ottawa Sözleşmesi’ne 2004’te taraf olmuştur. Türkiye, dile getirdiğimiz anlaşma ve sözleşmelerin hükümlerini hâlen de eksiksiz yerine getirmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye, aynı zamanda 1996'dan bu yana Silahsızlanma Konferansı'nın da aktif bir üyesi olup konferansın 6'ncı ve son dönem Başkanlığını 2018'de ifa etmiştir. Bu çerçevede dönem Başkanlığı son raporu da Türkiye tarafından hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Önlenmesine İlişkin 1540 sayılı Kararı'nı da bu çerçevede olumlu karşılamış ve destek olmuştur. Bilindiği üzere, 1540 sayılı Karar, nükleer, kimyasal ve biyolojik silahlar ile bunların fırlatma vasıtalarının yayılmasının önlenmesine ilişkin, üye ülkelere zorunlu yaptırımlar içermektedir. Yine, bu kapsamda 1989'da G7 devletleri tarafından OECD bünyesinde, kara para aklamanın tüm dünyada önlenmesi amacıyla Mali Eylem Görev Gücü de kurulmuştur. 1991'de üye olduğumuz bu önemli kuruluş, tüm dünyada mali sistemin, başta organize suç örgütleri olmak üzere suçlular tarafından kullanılmasını önlemek amacıyla kurulmuştur. Bu amaçla da meşhur 40+9 tavsiyelerini yayınlamıştır. Önümüzdeki kanun teklifi, hem Birleşmiş Milletlerin bu yöndeki kararlarını hem de Mali Eylem Görev Gücünün bu alanda tespit ettiği uluslararası tedbirleri kapsamaktadır.

Tam bu noktada, teklif bakımından özellikle sivil toplum örgütlerinin keyflikle kapatılacağı eleştirilerine yönelik kısa ama önemli bir hatırlatma yapmak istiyorum. Uluslararası Mali Eylem Görev Gücü, kâr amacı gütmeyen sivil toplum kuruluşlarını; dinî, kültürel yardımlaşma, eğitim, sosyal veya dostluğa dayanan amaçlarla faydalı iş yapan, fon toplayan ve dağıtan tüzel kişilik ve organizasyonlar olarak tanımlamaktadır. Mali Eylem Görev Gücü, aynı zamanda devlet dışı unsurların ve teröristlerin bu tür organizasyonları kurarak, kullanarak yardım görünümü altında bağış yaptıklarını da tespit etmiştir. Yine, terörist grupların, kendi üyelerini gizli olarak yasal yardım kuruluşlarına yerleştirdiklerini ve STK'lerin bilgisi dışında kanunsuz fon topladığını da açıklamıştır. Unutulmasın ki 11 Eylül terör saldırısı için kullanılan El Kaide'nin parasının çoğu, örgüt tarafından yönetilen sivil toplum örgütleri tarafından sağlanmıştır.

Ayrıca, Türkiye'nin, bölgesinde orta vadede finans merkezi olma gibi göz ardı edemeyeceği önemli bir hedefi vardır. Ülkemizin böylesi yüksek bir hedefe ulaşması için uluslararası düzenlemelere gerçek anlamda uyum sağlaması gereği de daha net ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan, özellikle devlete, milliete doğrultulan silahların, terörün finansmanını engellemeye yönelik her türlü tedbirin uygulanmaya koyulmasının altında, sırf muhalefet edebilmek anlayışıyla başka nedenler aranmamalıdır. Zira, görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, sınır güvenliğimiz kadar önemli tedbirleri de içermektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye, daha güvenli ve istikrarlı bir dünya yaratılmasına yönelik katkı sunma hedefi doğrultusunda bugün, stratejik ticaret kontrollerini yerine getirmekte ve buna yönelik tüm uluslararası çabaları da –belirttiğimiz üzere- desteklemektedir. Bu çerçevede dış ticaretimizde; eşyanın gideceği ülke, son kullanım amacı ve son kullanıcı gibi kriterler, çok dikkat edilmesi gereken önemli hususlardır. Birleşmiş Milletler yaptırımlarına tabi ülkelerin yanı sıra ulusal ve uluslararası güvenlik açısından risk teşkil ettiği değerlendirilen ülkelere yapılacak sevkiyatlarda bu önceliklere Ticaret Bakanlığımızın azami hassasiyet göstermesi gerekmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, konu savunma ve finans olunca Amerika Birleşik Devletleri'nin ülkemize karşı son yaptırım kararı, bu devletin Türkiye'ye karşı olan ikiye yüzlülüğünün resmî bir belgesi niteliğindedir.

Esasen, Türkiye'nin müttefiki olduğunu iddia eden Amerika Birleşik Devletleri'nin bu ikiye yüzlü tutumu yeni bir durum da değildir. Amerika Birleşik Devletleri yıllardır, bazen kapalı kapılar ardında, bazen de hiç gizlemeden, gerek siyasi gerekse askeri açıdan Türkiye'yi ve bütünlüğünü hedef alan örgütleri resmen desteklemiş ve hâlâ da desteklemektedir. Amerika; PKK/PYD-YPG gibi terör örgütlerine askerî lojistik, silah, eğitim gibi destekler sağladığını “demokrasi, özgürlük, insan hakları”

gibi makyajlı laflarla açıklamakta bugüne kadar beis görmemiştir. Nitekim Amerika, NATO üyesi olarak Türkiye'ye yaptırım kararı alarak devlet destekli terörizme dolaylı olarak da çanak tutmaktadır. Ancak, NATO üyeliği yükümlülükleriyle uyuşmayan bu tutum, terörizmle mücadele eden ve de emsalsiz bir başarı sağlayan Türkiye'nin mücadelesine asla ve kata sekte vuramayacaktır; tam tersine, terörizmle mücadele etmeye çalışan diğer uluslararası toplum üyeleri bakımından ciddi bir çekingenlik ve çelişki yaratacaktır.

Bu bağlamda, Amerika'nın ilk kez bir NATO üyesine yaptırım kararı alması garipsenecek olsa da Coni'nin sicili bakımından şaşırtıcı değildir. Coni bizi şaşırtmasa da biz Coni'yi şaşırtmaya devam edeceğiz çünkü artık Türkiye'de Ankara merkezli bir yaklaşım hâkimdir ve Cumhuriyet'in bu tutumu bir devlet politikasıdır.

Biz bunu unutmuyoruz; asla, uluslararası kamuoyu da şu somut durumu göz ardı etmesin: Türkiye, NATO müttefiklerinin teröre sağladığı destekle binlerce şehit vermiş bir ülkedir. Bu bakımdan, Milliyetçi Hareket Partisi, bu kâğıt parçasından ibaret yaptırım kararlarını tümünden reddetmekte ve yok saymaktadır.

Bütün dünya bilsin ki Türkiye kimden, hangi silahlı alacağına kendi karar verebilecek yetide, güçte ve kararlılıktadır. Daha önce Patriot hava savunma sistemini Türkiye'ye satmamak için binbir türlü bahane üretenlerin, şimdi S-400 hava savunma sistemini bahane etmeleri âdeta riyakârlıktır ve arkasında başka sinsi emeller aranmasını gerektiren bir tutumdur çünkü yaptırım kararı alma küstahlığında bulunanların, yine, NATO üyesi Yunanistan'ın sahip olduğu S-300 hava savunma sistemine hiç ses çıkarmamaları sinsi emeller tezimizi de güçlendirmektedir. NATO'nun bu konuda sessiz kalması, misyonuyla örtüşmemekte ve inandığı, savunduğu birlik değerleriyle bağdaşmamaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti bağımsız ve egemen bir devlettir; kendi kaderine kendisi yön verir, istikamet çizer. Hiçbir devletin ve kuruluşun da Türkiye'ye demokrasi ve uluslararası hukuk dışı tavır ve tutum sergilemeye hakkı da haddi de yoktur. Bu vatanda var olmanın mücadelesini kanıyla, canıyla ödemiş bir millet, uluslararası ilişkilere yakışmayacak sözde diplomatik açıklamalara hiçbir zaman boyun eğmez ve eğmeyecektir.

Bugün, savunma sanayimiz hem büyümekte olan bir sektör hem de teknoloji geliştirme ve transferinde lokomotif bir rol üstlenmektedir. İHA, SİHA gibi kendini parmak ısırtan bir şekilde kanıtlamış teknolojileri geliştiren Türk savunma sanayi, Amerika'nın yaptırımlarından asla etkilenmeyecektir.

Türk milleti, dillere destan olan azmiyle, Cumhuriyet'in kararlı ve çelikten iradesiyle bugünden daha çok çalışarak, ter dökerek ve üreterek tüm sözde yaptırımları, önümüze koyulmaya çalışılan uluslararası engelleri bir bir aşacaktır. Ve daha da önemlisi, yaptırımlardan geri adım atılmazsa hatta çok ileri gidilirse Türkiye'nin de gerek askerî açıdan gerekse diplomatik yollardan misliyle karşı tedbirler uygulamaktan çekinmeyeceği de göz ardı edilmemelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak önemli bir konuyu da Genel Kurulla paylaşmak isteriz: Gelişen teknoloji sayesinde terör örgütleri gerek üye kazanma gerek maddi yardım toplama gerekse gelişen teknoloji sayesinde ciddi manada "hack"leme faaliyetleri ve diğer siber suçlar için interneti çok aktif olarak kullanmaktadırlar. Bugün, yaklaşık 30 binden daha fazla terör örgütü sitesinin var olduğu bilinmektedir. Bu bakımdan, dijital terör çağını yabana atmamalı ve bu alanda da ihtiyaç duyulan düzenlemeleri ilgili tüm kesimlerle üzerinde çalışarak hayata geçirebilmeliyiz çünkü belki de yakın gelecekte dijital terörün kötü sonuçları kitle imha silahlarıyla kıyaslanabilecek duruma gelebilecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi'nin de Nisan 2018'de belirttiği üzere, dünya üzerinde kitle imha silahlarının neden olduğu vahşetin silinmesinin kaçınılmaz bir zaruret olduğunu bir kez daha tekrarlıyoruz ve yine seçim beyannamemizde de yer aldığı üzere siyasi, lojistik ve finans boyutu itibarıyla terörün uluslararası desteklerine karşı etkili tedbirler alınması; teröre finansman sağlayan uyuşturucu, akaryakıt, insan kaçakçılığıyla etkili mücadele edilmesi gerektiğine inanıyor ve savunuyoruz.

Bu bakımdan, görüşülmekte olan kanun teklifine Milliyetçi Hareket Partisi olarak tam destek olacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyenleri bir kez daha, saygıyla ve hürmetle selamlıyoruz, sağ olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki...

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Grubumuzun –Halkların Demokratik Partisinin- görüşlerini sizlerle paylaşacağım, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerlendirmemi iki bölüm hâlinde yapacağım: Birinci bölümde, ülkemizin FATF üyelik sürecini, bu süreç içerisinde FATF kararlarına uyulup uyulmadığını, ülkemizin herhangi bir yaptırıma tabi tutulup tutulmadığını, bu düzenlemeyle FATF tarafından gri listeye girişimizin engellenip engellenemeyeceğini; ikinci bölümde de bu düzenlemenin FATF'ın taleplerini mi yerine getirdiğini, yoksa dernek kurma özgürlüğünün, yardım toplamanın ve savunma hakkının sınırlandırılması yoluyla yeni bir OHAL rejimi kurup kurmadığını özetle anlatmaya çalışacağım.

Evet, FATF yani Mali Eylem Görev Gücü, OECD bünyesinde, ancak OECD'den bağımsız olarak G7 ülkeleri tarafından 1989 yılında kuruldu. Kuruluş amacı ilk başta kara paranın aklanmasıyla mücadele, bu amaçla ülkelerin mevzuatlarının ve bankacılık sisteminin standart hâle getirilmesiydi. Türkiye de 1991 yılında FATF'a üye oldu. Türkiye, bu konudaki ilk yasal düzenlemeyi tam on beş yıl sonra, 2006 yılında 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'la gerçekleştirdi. Bu arada FATF, 2001 yılında gerçekleştirdiği genel kurulda terörizmin finansmanı ile mücadele edilmesini de FATF'ın görev alanına ilave etti. Türkiye bu konudaki düzenlemeyi de tam on iki yıl sonra, 2013 yılında, 6415 sayılı Terörün Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'la gerçekleştirdi.

FATF'a üye ülkeler tarafından uygulanması için 40 tane temel tavsiye kararı var, ayrıca 9 özel tavsiye kararı alınmış durumda. FATF üye ülkelerin bu kararlara uyup uymadığını, gösterdiği gelişmeleri ve uluslararası sözleşmelere uyumunu periyodik olarak kontrol ediyor, gelişmeleri raporluyor. Türkiye 2009 yılında, Eylül ayında gerçekleştirilen genel kurulda detaylı inceleme tabii tutuldu. İnceleme sürecinde, Şubat 2010'da gerçekleştirilen genel kurul toplantısında Türkiye'ye bir eylem planı sunuldu ve Türkiye gri listeye alındı, kara listede ise İran ve Kuzey Kore vardı. FATF, 2012'de gerçekleştirdiği genel kurulda, Şubat 2013'e kadar gerekli adımlar atılmazsa, gerekli yasal düzenlemeler yapılmazsa Türkiye'nin üyeliğinin askıya alınacağını söyledi ve bunun yanında İran ve Kuzey Kore'yle birlikte Türkiye'nin kara listeye alınacağını duyurdu. İşte Şubat 2013'te tam süre dolarken 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun yürürlüğe girdi ve Türkiye bu düzenlemeyle kara listeye girmekten kurtuldu ve ardından gri listeden çıkarıldı. Şimdi üçüncü kez aynı şeyi yaşıyoruz. FATF Türkiye'yle ilgili 14 ay süren bir inceleme yaptı, bu süre içerisinde iki hafta süren bir de saha çalışması yaptı, Türkiye'de pek çok kişiyle görüştü. Saha çalışması sonucunda 2019

yılında 238 sayfalık bir rapor yayınlandı. Ben “yayınlandı” diyorum ama Financial Times’ın iddiasına göre, aslında Türkiye bu raporun yayınlanmasını engellemek için bile lobi faaliyeti yürütmüş ama buradaki tartışma konusu bu değil; her neyse...

FATF’ın bu raporundan sonra Türkiye’ye, düzenleme yapması için Aralık 2020’ye kadar -hatta bununun 18 Aralık 2020 olduğu söyleniyor- süre verildi, eğer düzenleme yapılmazsa gri listeye alınacağı bir kez daha söylendi. Tam 18 Aralık günü Adalet Komisyonunda bu teklif görüşülmeye başlandı. Bakalım, bu teklif birkaç gün içinde yasalacak, Türkiye gri listeye girecek mi, girmeyecek mi hep beraber göreceğiz. Ben Türkiye’nin gri listeye girmekten kurtulamayacağını düşünenlerdenim.

Bu arada, bir şeyin altını özellikle çizmek istiyorum: Bakın, bu teklif sahipleri “Mecliste grubu bulunan siyasi partilerin görüşünü alıyoruz.” diye bizi 17 Aralık günü bir görüşmeye davet ettiler, saat 1’de. Ve bu görüşmeler devam ederken “Siyasi partilerin görüşünü alıyoruz.” derken “Bu görüşlerinizi yasa teklifine yansıtacağız.” derken aynı saatlerde yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuşlar. Gerçekten, yaptıkları her şey “istikşafı” adı altında, işlem yapılmaması amacı taşıyor, bu teklifle bir kez daha gördüm.

Şimdi, bir düşünelim: Adalet ve Kalkınma Partisi Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’u çıkarmak için neden 2006 yılına kadar bekledi? Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun’u çıkarmak için neden 2013 yılı Şubat ayına, son aya kadar bekledi? Ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının engellenmesi hakkındaki kanunu çıkarmak için 18 Aralık’a kadar neden bekledi? Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi suç gelirlerinin aklanmasıyla, uluslararası terörizmin finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının engellenmesi için mücadele etmekte samimi değil. Bunu yalnızca biz söylemiyoruz, FATF Türkiye’yle ilgili her yazışmasında bunu açıkça söylüyor.

Şimdi, FATF’ın kuruluşu, Türkiye’nin üyeliği, kodifikasyon çalışmaları ve bugüne kadar yaşadıklarımızı kısaca özetledikten sonra, şimdi gelelim, Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi Hakkında -görüştüğümüz- Kanun Teklifi’ne. Aslında bu kanun teklifi, biri geçici, biri yürütme, biri yürürlük olmak üzere 9 maddeden oluşması gereken bir kanun teklifi. Ama bunun dışında, bu kanun teklifi; 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu’nu değiştiren 4 madde, 5253 sayılı Dernekler Kanunu’nu değiştiren 7 madde, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’u değiştiren 6 madde, Türk Ticaret Kanunu’nu değiştiren 8 madde, Terörün Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun’u değiştiren 8 madde, CMK’yi değiştiren 1 madde ve Kabahatler Kanunu’nu değiştiren 1 maddeyi içeriyor. Ve bunlardan özellikle, Yardım Toplama Kanunu, Dernekler Kanunu ve Avukatlık Kanunu’nu ilgilendiren yasa değişikliklerinin gerçekten bu yasanın getiriliş amacıyla ilgisi yok ve tamamı örgütlenme özgürlüğünü ve avukatlık mesleğinin saygınlığını engelleyen maddeler içeriyor.

Yasa teklifinin ilk 6 maddesinde, yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisine sunma gerekçesine uygun olarak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin hükümler var. İlk 6 maddede doğrudan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına atıf var. Teklifin bu bölümüyle ilgili genel bir sorun olduğunu düşünmüyoruz. Yasak işlem ve faaliyetlere ilişkin hükümde, mal varlığının dondurulması ve yasakların uygulanmasına ilişkin hükümde, Denetim ve İşbirliği Komisyonuna ilişkin hükümde, ceza hükümlerinde, yönetmeliğe ilişkin hükümde de Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına atıf var, dolayısıyla kanunun bu maddelerinde sorun yok. Dolayısıyla, uygulanması konusunda önemli bir tereddüt oluşmayacak, sadece 4’üncü maddenin (4)’üncü fıkrasındaki “makul sebepler”in “kuvvetli şüphe” şeklinde değiştirilmesini

önermiştik. Ancak bundan sonraki hükümlerle ilgili olarak özellikle, Yardım Toplama Kanunu, Dernekler Kanunu ve avukatın sır saklama yükümlülüğüne ilişkin düzenlemeler konusunda aynı şeyi söylemek mümkün değil.

Maddelere ilişkin değerlendirmelere gelince, önce avukatların sır saklama yükümlülüğüne ilişkin 20'nci maddedeki teklifle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Eğer bu teklif geri çekilmezse 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35'inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, İçişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının görevlendirdiği denetim elemanları avukatlardan istediği her tür bilgiyi, belgeyi ve her tür ortamdaki kayıtları isteyebilecek, inceleyebilecek. Bu düzenlemenin, avukatların sır saklama yükümlülüğü ile yüzlerce hatta binlerce yıllık bir kültür olan sır saklama yükümlülüğünün ortadan kaldırılması için bir kapı aralayacağını söylemek mümkün.

Teklif Adalet Komisyonunda görüşüldüğü sırada teklif sahipleri dediler ki: Michaud/Fransa kararında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bu konuda bir başvuru yapılmış ve mahkeme bunu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı bulmamış. Biz de o an karar elimizde olmadığı için "Herhalde böyle bir karar vardır." dedik ama daha sonra öğrendik ki Fransa'daki uygulama, İçişleri Bakanlığının veya herhangi bir kamu otoritesinin değil, avukatın bilgi verme yükümlülüğü sadece üyesi olduğu barolar birliğiyle ilgili. Avukat bu konuda bir istem olursa üyesi olduğu baro ve barolar birliğine bilgi verebilecek ama Türkiye'de bu bilgilerin hepsi İçişleri Bakanlığı ve denetim elemanları tarafından incelenebilecek. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, bunu avukatın sır saklama yükümlülüğü kapsamında değerlendirmemiş, bu yasal düzenlemenin yani Fransa'daki bir avukatın bilgileri baroyla paylaşıp paylaşmamasını tartışmış. Dolayısıyla bu düzenlemenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uygun olduğu tezi, Abdullah Bey'in, tam olarak gerçeği yansıtmıyor.

Şimdi, teklifin 7, 8, 9 ve 10'uncu maddeleriyle 2860 sayılı Yardım Toplama Yasası'nda bir dizi değişiklik yapılıyor. Buna göre, SMA hastası için de olsa, tekerlekli sandalye için de olsa, yurt dışında tedavi olabilmek için yardım isteyen de olsa ve gerçekten uluslararası terörizmin finansmanı veya kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı için de olsa bu yasa değişikliğiyle yardım toplamaların tamamı aynı kapsamda değerlendiriliyor. Şimdi, Hükümet çıkıp diyebilir ki: "Benim iznim olmadan hiç kimse yardım toplayamaz." "Komşunuz için bile benden izinsiz yardım toplayamazsınız." diyebilir. "Belediye de olsanız benden izinsiz yardım toplayamazsınız." diyebilir. "Ölüm döşeğindeki için bile yardım toplayamazsınız benden izin almadan." diyebilir.

Biz bunu burada, ahlaken, evrensel değerler açısından tartışabiliriz ancak AKP bunu yapmıyor, bu tartışmanın üzerini örtüp "Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının engelliyorum." diyerek her türlü insani dayanışmayı sınırlayabileceği bir düzenlemeyi önümüze getiriyor ve "Neden bunu kabul etmiyorsunuz?" diyor. Bakın, buradaki önerimiz açık: Eğer amacımız suç gelirlerinin aklanmasını önlemek, uluslararası terörizmin finansmanını önlemek, kitle imha silahlarının yayılmasını, finansmanını önlemek ise ve yardım toplama konusundaki değişiklikleri bu amaçla yapıyorsanız neden kanun teklifine bunu açıkça yazmıyorsunuz? Kuvvetli şüphe hâlinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları uyarınca yapılabileceğini neden söylemiyorsunuz? Bunu yazabilir ve bu konudaki kuşkuları ortadan kaldırabilirsiniz ama bunu yapmıyor, her tür izinsiz yardım toplama faaliyetinin cezasını neredeyse bin kat artırıyorsunuz. İşte bu nedenle, Yardım Toplama Kanunu'nda yaptığımız değişikliklere itiraz ediyoruz.

Teklifin 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17'nci maddeleriyle 5253 sayılı Dernekler Yasası'nda bir dizi değişiklik yapılıyor. Bu teklifin belki de en tartışmalı bölümü Dernekler Yasası'yla ilgili maddeleri. Öncelikle şunu söyleyeyim: Uluslararası hukuk açısından "dernek" denildiğinde sadece Türkiye'deki

dernekler anlaşılıyor; vakıflar da, siyasi partiler de, sendikalar da dernek olarak değerlendiriliyor. Nitekim siyasi partilerin kapatılmasını inceleyen Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, dernek kurma özgürlüğü kapsamında, 11'inci madde kapsamında bunu inceliyor. Ayrıca Sendikalar Kanunu da Siyasi Partiler Kanunu da bu kanunlarda hüküm bulunmayan hâllerde Dernekler Kanunu'na atıf yapıyor "Dernekler Kanunu hükümleri uygulanabilir." diyor.

Bakın, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun "Diğer kanunların genel olarak uygulanacak hükümleri" başlıklı 121'inci maddesi uyarınca, bugün yaptığımız değişiklikleri siyasi partilere uygulayabilirsiniz.

Yine 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun 44'üncü maddesi ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 80'inci maddesi uyarınca, bugün yaptığımız değişikliklerin tamamını işçi ve memur sendikalarına da uygulayabilirsiniz.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yerleşik kararları uyarınca, dernek kurma özgürlüğü sadece bir derneğin kurulması anlamına gelmez; aynı zamanda, kurulmuş olan derneklerin faaliyetlerini özgürce yürütebilmesi de dernek kurma özgürlüğü kapsamında değerlendirilir. Dolayısıyla, dernek yönetiminde yer almayı kısıtlayan hükümler, dernek denetimlerinin süreklileştirilmesine ilişkin hükümler, dernek organlarında görev alanların görevlerinden uzaklaştırılması ve kayyum atanmasına ilişkin hükümlerin tamamı dernek kurma özgürlüğüne aykırı olacaktır çünkü bu düzenlemeler derneklerin faaliyetlerini özgürce yerine getirmesini açıkça engellemektedir.

Getirilen teklifin 12'nci maddesinde diyorsunuz ki: "Bazı suçlardan mahkûm olanlar hiçbir zaman dernek yönetiminde, genel kurul dışındaki hiçbir organda görev alamayacak." Bu düzenleme, açıkça söylüyoruz, Anayasa'nın "Dernek kurma hürriyeti" başlıklı 33'üncü maddesine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Toplantı ve dernek kurma özgürlüğü" başlıklı 11'inci maddesine, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin örgütlenme hakkını düzenleyen 20'nci maddesine açıkça aykırıdır çünkü bu düzenlemelerin hiçbirisinde sınırlayıcı bir hüküm yoktur "Şu, şu, şu kişiler dernek kuramaz." diye herhangi bir sınırlama yoktur; tersine, bu düzenlemelerin tamamı "herkes" öznesiyle başlar. Dolayısıyla, yargı kararı uyarınca kısıtlı olanlar hariç, hiç kimsenin dernek yöneticisi olmasını engelleyemezsiniz.

Teklifin 13'üncü maddesine göre, dernekler İçişleri Bakanlığınca her yıl denetlenebilecek. Denetimle görevlendirilen, kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerin tamamından, denetim görevi kapsamında her tür bilgiyi ve belgeyi isteyebilecek. Bu ülkede yaşayan her yurttaş doğrudan ilgilendiren şehir hastanelerinin sözleşmelerini kamuoyuyla paylaşmayan Adalet ve Kalkınma Partisi ve iktidarı, derneklerin ıçığını cıçığını araştırmak, incelemek için bu yasa teklifiyle bir destek, yol açmak istiyor.

Şimdi, teklifin 15'inci maddesi uyarınca derneklere kayyum atanabilecek. Bakın, yalnızca hakkında soruşturma başlatıldığı için, bu düzenleme uyarınca, bir kişi, derneğin yönetim, denetim veya bir başka organındaki görevinden uzaklaştırılabilecek. Sadece soruşturma başlatılması... Bu düzenleme masumiyet karinesine aykırıdır, Anayasa'nın 33'üncü maddesine aykırıdır, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11'inci maddesine aykırıdır, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 20'nci maddesine aykırıdır.

Daha dramatik olan, dernek yöneticilerinden herhangi biri hakkında soruşturma başlatıldığında o dernek yönetiminin bütün faaliyetleri engellenebilecek ve dernek yönetiminin tamamı görevden uzaklaştırılarak yerlerine kayyum atanabilecek; sadece bir dernek yöneticisi hakkında ve sadece soruşturma başlatılmasıyla. Evet, kayyumcu zihniyetin geldiği nokta bu; yalnız belediyelere değil, yalnız şirketlere değil, derneklere kadar her tüzel kişiliğe kayyum atanmanın yolunu açıyorsunuz.

Teklifin 17'nci maddesi bu düzenlemelerin tamamının, yani Dernekler Yasası'nda yapılan değişikliklerin tamamının, derneklerin şubelerine, üst kuruluşlarına yani federasyon ve konfederasyonlara, vakıflara ve vakıfların üst kuruluşlarına, hatta dernek ve dernek dışında kâr amacı gütmeyen bütün kuruluşlara uygulanmasının açıkça yolunu açıyor.

Bakın, Türkiye'den ulusal ve uluslararası saygınlığı olan 22 insan hakları örgütü, insan hakları savunucularının karşılaştığı her türlü baskıya karşı ortak tepki geliştirmek amacıyla bir ağ oluşturdu; bu ağ İnsan Hakları Savunucuları Dayanışma Ağı. 17 Aralıkta, geçen hafta bir rapor hazırladılar ve bu raporda tam bir yıllık hak ihlallerini gündeme getiriyorlardı ama ne kadar büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kaldıklarını da yine o gün kamuoyuyla paylaştılar.

Şimdi, sürem çok kısıtlı ama sadece insan hakları savunucularının, sadece hak savunucularının ve sadece 2020 yılında karşılaştıkları haksızlıklardan birkaç tane örnek vereceğim. Bu teklif yasalarsa varın onların başına neler getirileceğini siz düşünün. Bakın, Eğitim Çalıştayı için İstanbul Büyükkada'da toplanan 10 insan hakları savunucusu 5 Temmuz 2017'de gözaltına alındı, 3 Temmuz 2020'de bunlardan 3'ü hapis cezasına çarptırıldı. İnsan Hakları Derneğinin çok sayıda yöneticisi, çeşitli tarihlerde yürüttükleri faaliyet nedeniyle gözaltına alınıyorlar, yargılanıyorlar. Malatya Şube Başkanı altı yıl üç ay hapis cezasına çarptırıldı, bu yıl. İstanbul Şube Başkanı Gülseren Yoleri gözaltına alındı, bu yıl. MYK üyesi Raci Bilici altı yıl üç ay hapis cezasına çarptırıldı, bu yıl. Genel Başkanı Eren Keskin hakkında beş yıl önceki sosyal medya paylaşımları nedeniyle dava açıldı, bu yıl. Balıkesir Şube Başkanı, Ağrı Şube Başkanı, şube yöneticileri, Adıyaman Şube Başkanı gözaltına alındı, bunların bir kısmına altı yıl üç ay hapis cezası verildi. Sadece, Göç İzleme Derneğinin hazırladığı Sokağa Çıkma Yasakları ve Zorunlu Göç Sürecinde Kadınların Yaşadıkları Hak İhlalleri ve Deneyimleri Raporu'nu yayınladığı için Göç İzleme Derneği hakkında devletin askerî ve Emniyet teşkilatını alenen aşağılamak iddiasıyla soruşturma başlatıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – İşte bu teklifin yasalması durumunda hak savunucuları, insan hakları savunucuları bundan çok daha ağır sorunlarla karşı karşıya kalacak diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Zeynel Emre, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada konuştuğumuz kanun teklifi aslında uzunca bir süredir Türkiye'nin içine düştüğü, düşürüldüğü ibretlik durumun çok çarpıcı bir örneği. Çünkü getirilen teklif itibarıyla, getirmeyenleri de getirilmeyenleri de birlikte değerlendirdiğimizde, Türkiye'nin çok açık bir şekilde gri listeye düşeceği yani stratejik açıdan yetersiz ülke sınıfına düşeceği, yani Gana gibi, Zimbabve gibi, Suriye gibi, Panama gibi, ciddi yatırımcıların uzak duracağı bir ülke hâline geleceği bir sürece doğru gidiyoruz. Peki, biz neden böyle bir sürece gidiyoruz değerli arkadaşlar? Şimdi, 1989 yılında G7 ülkeleri tarafından kurulan bir yapı var: Mali Eylem Görev Gücü, kısa adı FATF. Türkiye 91'de buna üye oluyor ve bu yapının üye olan ülkelerden -37 ülke üye, 2 de kuruluş- beklentisi 40 tavsiye kararını, 11 etkinlik denetimini yerine getirmesi. Türkiye, uzunca bir süredir 2 alanda düzenleme yapmıyor, 38 alanda düzenleme yapmış durumda; 38 alandaki düzenlemenin 12'si yetersiz olarak görülüyor. Bu alandaki 11 etkinlik denetiminin de 9'u zaten etkinlik denetimi açısından yetersiz yani kanun çıkarmışsın ama yerine getirmemişsin, etkin bir şekilde uygulamyorsun.

Gelelim bu 2'sine. Bu 2'siyle ilgili, uzunca bir süredir Türkiye uyarılıyor ve en sonunda deniyor ki Aralık 2019'da: "Size bir yıl süre. 2020 Aralığa kadar bu 2 alanda yani 7 ve 12 no.lu tavsiye kararlarında düzenleme yapmazsan ben seni gri listeye alacağım." Türkiye'yi yönetenler -yönetemeyenler- bekliyor, bekliyor, bekliyor, bekliyor; aralığın son haftasında, bütçe görüşmelerinde "Efendim, 7 no.lu tavsiye kararı konusunda düzenleme yaptık; karşı çıkmayın ey muhalefet, çıkarsanız Türkiye gri listeye girer." diyor. Ama onun içinde de, toplam 44 madde, 43 madde artı bir geçici madde var, 14'ü en zorlama, 14'ü kitle imha silahları ve onun uygulaması olarak düşünülebilir; 30'u tamamen bağlamından koparılmış, derneklerin faaliyetini sonlandıran, fiilen sonlandıran, kayyum atayan, avukatların mesleğine bir saldırı da yapan, ilave bir yük daha getiren, toplam 7 kanunda değişiklik yapan düzenlemeler.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben bunun içeriğine gireceğim ancak ibretlik bir durumu, altını çizerek ifade etmek istiyorum: Bakın, Adalet Komisyonu bu Meclisin en önemli komisyonlarından biridir. Adalet Komisyonuna bir kanun teklifi geldiğinde asgari on beş gün öncesinden, on gün öncesinden gelir; Komisyon üyeleri inceler, partisiyle görüşür, sivil toplumla görüşür, barolarla görüşür, üniversitelere sorar; hazırlık yapar, hazırlık; ciddiyet gerektirir. Bunun, İç Tüzük asgari süresini belirlemiştir; çok acil durumlarda uygulanmak kaydıyla kırk sekiz saat. Burada, bu teklif, önceden tarihi belli olmadan, yirmi yedi saat kala bize tebliğ edildi. Tüm Komisyon üyesi arkadaşlarımız farklı illerdeyken, iki ayağımız bir pabuca girmiş bir şekilde, koştur koştur Ankara'ya geldik ve hazırlığımızı yaptık. Peki, niye böyle bir strateji izlendi? Ben size söyleyeyim: Zannediyorlar ki, bu kalan sürede muhalefet partileri, Cumhuriyet Halk Partisi hazırlanamaz, bunun aslını öğrenemez, detayına bakamaz, biz de bunu geçiririz.

Burada FATF'nin 4'üncü Değerlendirme Raporu var, 230 sayfalık İngilizce metin, Türkiye'nin neyi eksik yaptığı tek tek yazıyor burada. Peki, 12'nci tavsiye kararına neden uyulmamış? Biz bunu söylediğimizde "Efendim, uyulmuyor zaten." dediklerinde, hangi ülkelerde uyulmuş, hangi ülkelerde uyulmamış, o da elimizde var. Gelelim, arkadaşlar, neden uyulmuyor? Çünkü 12 no.lu tavsiye kararı gereği devlet başkanları, bakanlar, siyasete yakın iş dünyasından insanlar, yüksek yargıdaki kişiler, siyasi parti genel başkanları, hepsi belli standartlar altında denetim altına girmiş olacak. Yani, bakın, Türkiye bu iki düzenlemeyi yapmış olsaydı Reza Zarrab rezaletini yaşamayacaktık. Yani, Türkiye bu düzenlemeleri yapmış olsaydı o 4 bakan, aile boyu, pervasızca yolsuzluk yapamayacaktı. (CHP sıralarından alkışlar) Yani, şayet bu düzenlemeler yapılmış olsaydı... Hatırlıyor musunuz -bütün yerli ve millî arkadaşlara duyurulur- askerimizin başına çuval geçirildiğinde "Niye nota vermiyorsunuz?" dediğimizde "Ne notası kardeşim, müzik notası mı veriyorsun?" denmişti, Reza Zarrab için 2 defa Amerika'ya nota verdiler, nota; bakın, yerli ve millî arkadaşlara duyurulur. Ve muhalefet şerhimizde yazdık, 25'inci sayfasında; buyurun, açın, okuyun. Ve orada, Reza Zarrab Amerika'da ilk gözaltına alındığında, bakın, büyük bir panikle AKP Genel Başkanı ne demiş? Demiş ki: "Ülkeye katkısının olduğunu biliyorum, altın ihracatı yapan bir zat. Hayır işlerine girdiğini biliyorum." E, daha sonra, orada biraz konuşmaya başlayınca "vatan haini" oldu tabii ki.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye'nin savrulduğunun resmidir bu. Bir yasal düzenlemeyi dahi, bir uluslararası zorunluluğu dahi usulüne göre yapmadığımız gibi, yapmadığımız gibi, bilmediğiniz gibi, içine de kendi işinize nasıl gelir, ona göre düzenlemeler getiriyorsunuz.

Diyeceksiniz ki: "AKP neden derneklere kafayı takmış durumda?" Bu, bir stratejinin parçası. Son yerel seçimden bu yana, Cumhur İttifakı pekâlâ farkında ki oylarında ciddi düşüş var, 2023 yılına giderken üçlü bir strateji uyguluyor. Muhalefete saldırıyor bütün gücüyle, yargı araçsallaşmış durumda; medyası elinde, muhalefete saldırıyor. İki, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına saldırıyor, derneklere saldırıyor, örgütlü olan tüm yapılara saldırıyor. Üçüncüsü de, az sayıda kalan basın mensubuna, gazeteciye, objektif haber yapmaya çalışan televizyonlara saldırıyor. Bu, 2023'ün

yol temizliğidir. 2023'e giderken önüne çıkacak o engelleri temizlemek amacıyla yapılan işlerdir. Bunların hiçbirinde -Adalet Komisyonunda bugüne kadar, 27'nci Dönemde çıkan yasalara bakın-memleketin hayrına bir düzenleme yoktur. Sürekli, toplumu kontrol altına almak, baskı altına almak "Acaba önümüzdeki dönem ben nasıl iktidarda kalırım?" çabasıdır.

Bir ülkede demokrasiden, adaletten, insan haklarından bahsedebilmek için sadece seçim yetmez; sivil toplum kuruluşlarının varlığı, derneklerin varlığı, bağımsız, her şeyi denetleyebilen Sayıştayın varlığı ve o ülkede her kuruluşun hesabının sorulması, yöneticilerin de yaptıkları işlerden, yedikleri rüşvetlerden dolayı bedel ödeyeceği bir düzenin kurulması lazım. "Ben seçimi kazandım, tüm kurumsal yapıları ortadan kaldırıyorum." Böyle bir şeye kimsenin hakkı yoktur.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, burada biz hepimiz seçildikten sonra geldik ve yemin ettik, dedik ki: Biz mevcut Anayasa'ya bağlı kalacağız. Burada tüm milletimizin önünde yemin ediyoruz namusumuz ve şerefimiz üzerine; hukuk devletine, demokrasiye, insan haklarına saygılı bir şekilde görev yapacağız. Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra, geldi, burada yemin etti ve dedi ki: Ben görevimi Anayasa'ya, hukuka, Atatürk ilke ve inkılaplarına ve... Tarafsız bir şekilde yapacağıma namusum ve şerefim üzerine yemin ederim. Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun, Cumhurbaşkanı tarafsız mı? Tarafsız bir şekilde mi görev yapıyor? Bir Cumhuriyet Halk Partiliye, bir AK PARTİ'liye, bir HDP'liye, bir İYİ PARTİ'liye aynı şekilde mi davranıyor? Bunlara yakın, bu düşünceye sahip Türkiye'deki iş adamları aynı haklara mı sahip? Peki, bunun sınırı ne olacak arkadaşlar?

Bakın, ben size şunu söyleyeyim: Mevcut, dünya tarihindeki anayasaların temeli olarak kabul edilen Jean Jacques Rousseau "Toplum Sözleşmesi"nde ta 1762 yılında ne yazmış: "Yasama gücü devletin kalbidir, yürütme gücü ise tüm öteki parçaları devindiren beynidir onun. Beyin felce uğrarsa da birey yine yaşar. Bir insan aptal olarak da yaşayabilir fakat kalbi işlevini yerine getirmediği an ölür." Bugün, AKP eliyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin egemenliği, Türkiye'de herkesin haklarını temsil eden bu kurum fiilen etkisizleştirilmiş durumdadır. Bu ülkede kaliteli yasama yapılıns istenmemektedir.

Değerli arkadaşlar, bakın, derneklerle ilgili Türkiye'de yürüyen ceza dava dosya sayısı 870 bindir. Türkiye'de açılan davalardaki beraat oranı ortalama olarak yüzde 52'dir. Bakın, bu, kovuşturma için; soruşturma kadar basit bir şey yok, milyonlarca soruşturma var. Siz, Türkiye'deki 120 bin civarındaki derneğin yönetiminde ve denetiminde görev yapan herhangi birine bir şekilde soruşturma açtıktan sonra, o derneğe kayyum atayacak bir düzenlemeyi getiriyorsunuz; Anayasa'da, Türkiye'de örgütlenmenin, STK'lerin, derneklerin özgür olduğunu yazmanızın ne önemi kalıyor? Bu ne biliyor musunuz? İki yıl önce OHAL kalktı ya, iki yıl önceki OHAL'de, OHAL'le ilgisi olmayacak şekilde ekli KHK'lerle dernekleri kapatıyordunuz; şimdi, bu, iki yıllık dönemin telafisidir. Önümüzdeki dönem İçişleri Bakanlığı, önüne gelen, istediği her derneği, istediği an kapatabilecektir; dolayısıyla, bu hakkın fiilen var olmasının hiçbir önemi kalmaz.

Şu psikolojiden çıkmak lazım: Arkadaşlar, sabah kalkıyorsunuz "Soros", akşam kalkıyorsunuz "Soros." Soros'un yetkilileriyle, çok şükür, bir tane Cumhuriyet Halk Partilinin bir resmi de yok. Yetkililerine bakın, sizin partinizden birçok kişinin -Genel Başkan düzeyinde- ciddi samimiyeti var. (CHP sıralarından alkışlar) Yani Soros size yakın. Ama, efendim, yurt dışı fonlarından Türkiye'de derneklere yardım gelirken bildirim yükümlülüğü getiriyorsunuz. Ya, Avrupa Birliği dünya kadar fon sağlıyor derneklere; mesela çevreyle ilgili bir düzenleme yapıyorsunuz, orada getiriyor, belli şartta da destek oluyorsanız, destek oluyor zaten. Dolayısıyla, ülkeyi kötü yönetiyorsunuz. Çok büyük bir paranoyanın içerisinde, Türkiye'nin kötülüğüne, kendi siyasi ikbaliniz için her türlü düzenleme bu Meclise geliyor.

Değerli arkadaşlar, bu Meclisin çatısı altında çok sayıda avukat milletvekili var. Avukatlık yapanlar bilir, hukukçular bilir; bir yargılamada gerçek anlamda bir yargı düzeninden bahsedebilmek için silahların eşitliği prensibinin uygulanması lazım. Ne demek bu? İddia makamı olur, karar makamı olur, savunma makamı olur; bunların arasında bir güç dengesi olur yani sağlıklı bir yargı mekanizması ancak bu şartlarda oluşur. Son yıllarda Türkiye’de... Bakın, eskiden haber değeri vardı. Eskiden bir avukat gözaltına alındığında, Türkiye’nin neresinde olursa olsun, onun haber değeri vardı. Bugün binlerce avukat çok rahat gözaltına alınıyor, hakkında davalar açılıyor, duruşmada yaptıkları savunmadan ötürü haklarında hakaret davaları açılabilir, görevlerini fiilen engelleyecek her türlü iş ve işlem oluyor, herkesin gözü önünde tekmeleniyorlar, belleri kırılıyor; hiçbir yasal işlem olmadığı gibi, üstüne, avukatların temsilcileri baroların, baro başkanlarının dahi yolda önu kesiliyor önu “Yürüyemezsin.” diye. Şimdi, bakın, böyle bir dönem içerisinde 20’nci maddede bir düzenleme var. Bir avukat, müvekkili gelecek, onunla sözleşme imzalayacak, vekâletini alacak, vekâlet ücretini alacak, vergisini verecek; müvekkili “Bana gayrimenkul al.” diyecek, gayrimenkul alacak ya da “Bana şirketten hisse al.” diyecek, vesaire vesaire. Peki, zorunluluk ne? Bakın, zorunluluk şu: “Bir bilgi -hadi bu kısmı geçin, bilgi; bu da olmaz ama hadi bunu geçelim- şüphe veyahut da şüpheyi gerektirecek bir durum olduğunda müvekkilini MASAK’a ihbar eder.” diyor. Bir avukat muhbirlik yapabilir mi? Bir avukat kendi müvekkilini ihbar ettiği zaman, ihbarcı bir avukata bir daha kimse iş verir mi? Avukatlık Kanunu’nda açıkça, sır saklama yükümlülüğü yok mudur? Bakın, bu, onun da ötesinde “şüpheyi gerektirecek bir durum” yani adamın olağanüstü evhamlı olması lazım, kendi müvekkilini, vekâlet ücreti aldığı adamı götürerek Mali Suçlar Araştırma Kuruluna -şikâyetçi olacak- ihbar edecek, diyecek ki: “Ben bunun avukatıyım ama şüphelendim, gel bunu incele.” Değerli arkadaşlar, böyle bir düzen üçüncü dünya ülkelerinde bile olmaz, böyle bir düzen olmaz. Bunun ne Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararlarıyla ilgisi var ne OECD bünyesinde kurulan diğer organların talepleriyle bir ilgisi var ne Mali Eylem Görev Gücü’yle bir ilgisi var; bütün bunların tamamen sizin korkularınızla ilgisi var, endişelerinizle ilgisi var.

Değerli arkadaşlar, bir ibretlik hikâye daha. Demin Anayasa’ya bağlılıktan örnek verdik ya; bakın, Anayasa Mahkemesinin kuruluş yapısı belli, onun doğruluğunu tartışmayacağım ama içeriğinde şunu der: 12’sini Cumhurbaşkanı seçer, 3’ünü Meclis seçer. Bu 12’sinin 3’ü Yargıtaydan gitmek zorunda, 2’si Danıştaydan gidecek, 3’ünü YÖK gönderecek, işte, 4 birinci sınıf hâkim olacak içinde, Anayasa Mahkemesinde raportör olarak en az beş yıl çalışmış biri olacak vesaire vesaire... Bunu niye öngörmüş? Yargıtayın deneyimine, bilgisine sahip üyeler yeterince orada olsun diye, Danıştayın bilgisine sahip üyeler orada olabilsin diye bunu öngörmüş. Peki, birinci sınıf hâkim/savcı kontenjanından İrfan Fidan Anayasa Mahkemesine seçiliyor mu? Seçilmiyor çünkü o kontenjan dolu, Yargıtay kontenjanı boş. O nedenle, önce Yargıtaya üye seçiliyor, sonra, Yargıtayın 4 Aralıktaki Anayasa Mahkemesine üye seçeceği toplantı Covid nedeniyle erteleniyor üç hafta. Sonra, Covid’in oransal olarak 2 katına çıktığı bir durumda bu seçim oluyor; sonra, adamın yüzünü görmeyen, Yargıtayda bir kararın altına imza atmamış İrfan Fidan -107 Yargıtay üyesi paşa paşa Anayasa Mahkemesi için- 1’inci sırada yer alıyor. Şimdi, bunun adı kanuna karşı hiledir. “Ben kılıfına uydurdum.” diyemezsin, hukukta bunun karşılığı kanuna karşı hiledir. Yani, gelip burada Anayasa’ya o okuduğun bağlılık yemini var ya, oradaki bütün sözleri yemektir, yemek. Azıcık o yemine sadakati olan, kendi içinde kendine saygısı olan, vicdanı olan hiç kimse buna “Eyvallah.” demez. Bu, kanuna karşı hiledir. (CHP sıralarından alkışlar) Kaldı ki Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun incelendiğinde bakın der ki “Anayasa’ya aykırılık iddiasıyla bir üyenin önüne dosya geldiğinde eğer daha önce o dosyada taraf olduysa o dosyadan el çekmek zorundadır.” ve şu ana kadar bakın Anayasa Mahkemesine başvuruların yüzde 80’i İstanbul Adliyesi kaynaklı. Yani hukuksuzluğu yapanın aynı şekilde dosyalar da önüne çıkacak, fiilen görev yapamaz zaten değerli arkadaşlar. Sonuçta, Türkiye’de yaşanan hukuksuzlukları, adaletsizlikleri -bu kanun dahi- say say bitmez.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'nin ekonomisi bu hâldeyse adaletin geldiği nokta yüzündendir. Adaleti, hukuku düzeltmeden ekonomiyi de düzeltemezsiniz, işsizliği de önleyemezsiniz, mutlu bir toplum da yaratamazsınız. Türkiye'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin, halkımızın bütünüyle sizden, sizin gibi bakış açısından, bu hukuksuzluklardan kurtulmadan rahat etmesine imkân yoktur.

İnşallah o günler de yakında gelecektir diyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Güler, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin -1 geçici madde, toplam 44 maddeden ibaret- Kanun Teklifi'mizin geneli üzerinde AK PARTİ grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ben konuşmamda, biraz önce Genel Kurulumuza hitap eden değerli hatiplerin bazı değerlendirmeleri ve kanun üzerindeki genel görüşlerimi ifade edeceğim, iki başlık üzerinde bu değerlendirmemi yapmaya çalışacağım inşallah.

Önce Genel Kurulumuzu genel bir bilgilendirmek istiyorum: Günümüzde kitle imha silahlarının yayılması, terörizmin finansmanı ve suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması gibi konuların sadece bölgesel değil, küresel barış ve güvenlik için ciddi bir tehdit hâlini aldığını yaşayarak hep birlikte görüyoruz. Bugüne kadar ülke olarak, uluslararası toplumla iş birliği içerisinde silahsızlanma ve silahların yayılmasının önlenmesi, terörizmin finansmanının engellenmesi gibi hedefler doğrultusunda daha güvenli ve istikrarlı bir dünya için yoğun bir çaba içerisinde olduk. Bu konudaki tarihsel tecrübemiz, söz konusu hususların ulusal ve uluslararası seviyede topyekûn bir mücadeleyle mümkün olduğunu göstermektedir.

Malumunuz olduğu üzere, ülkemiz olarak, FETÖ'den PKK'ya, DHKP-C'den MLKP'ye, TİKKO'ya ve diğer yandan El Kaide ve DAİŞ gibi dinî görünümlü terör gruplarına kadar farklı terör örgütleri ve terörizmin farklı biçimleriyle yıllardır mücadele ediyoruz. Bu mücadeleden çıkardığımız en temel derslerden biri de uluslararası düzeyde ülkeler arasında somut bir iş birliği olmadan terörle mücadelede başarılı olunamayacağıdır.

Bilindiği üzere, bütün terör örgütlerinin varlıklarını sürdürebilmeleri ve ayakta kalabilmelerinin iki tane yolu vardır. Bir tanesi doğru bir finansman temini kendileri açısından ve insan kaynağıdır. Terör örgütleri, pek çok yasa dışı faaliyetlerini tabela asarak yürütmektedirler, maalesef yasal görünümlü faaliyetler aracılığıyla da önemli miktarlarda kaynak sağlamak için bazı oluşumlar içerisinde olmaktadır. Özellikle kâr amacı gütmeyen sivil toplum örgütleri vasıtasıyla, uyuşturucu kaçakçılığı ve kara para aklama gibi gayrimeşru faaliyetlerden bu terör örgütlerinin maalesef gelir elde etmeye çalıştığını biliyoruz.

Uluslararası ölçekte suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilmesi ve bunların sadece ülkelere etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek için oluşturulan en önemli uluslararası organlardan biri de ülkemizin 1991 yılında üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü, kısaca FATF'tir. FATF, kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi, terörün finansmanının önlenmesi, suçtan elde edilen mal varlığının aklanması, uyuşturucu kaçakçılığı, insan ve organ kaçakçılığı ve yasa dışı bahis gibi konularda politikalar geliştiren, bu politikaları

destekleyen ve üye ülkelere tavsiye kararları alan uluslararası bir kuruluştur. FATF'ın 1990 yılında yayınlanan, üye ülkeleri bağlayıcı nitelikte 40 tane tavsiye kararı bulunmaktadır. Yine, 1996 ve 2003 yıllarında yeniden gözden geçirilerek bu tavsiye kararları yenilenmiştir. Diğer yandan, FATF'ın 8 özel tavsiye kararıyla terörizmin finansmanı suç hâline getirilmiş ve FATF'ın 22 Ekim 2004 tarihindeki mevcut genel kurulunda bu kabul edilmiştir. Yine, FATF'ın revize edilen 40 tavsiye kararı ve 9 özel tavsiye kararıyla beraber özellikle "kara para" dediğimiz aklama suçu, gerekse terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda üye ülkelerin almaları gereken önlemleri bir başlık hâlinde sunduğunu görüyoruz.

Ülkemiz de 2006 yılında 30 maddeden oluşan 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ile 2013 yılında 21 maddeden oluşan 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'la ilgili kanuni düzenlemeleri yaparak gerekli bu tavsiye kararlarına uygun düzenlemeleri hayata geçirmiştir.

Sayıdeğer milletvekilleri, özellikle FATF'ın ülkemizle ilgili 4'üncü tur karşılıklı değerlendirme süreci 2019 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen genel kurulda kabul edilmiş ve rapor da tamamlanarak yayınlanmıştır. Şimdi, ben mevcut bu değerlendirme raporu içerisinde özellikle kısa vadeli toplamda 34 başlıkta, orta vadeli toplamda 12 başlıkta ve uzun vadeli toplamda 19 başlıktaki bu raporda yer alan hususları ifade etmek istiyorum.

Kısa vadeli hedefler: Bir, kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile ilgili hususlarda ihtisas mahkemelerinin kurulması. Bu manada tavsiyede bulunuyor.

İki, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelik değişikliklerinin gerçekleştirilmesi ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi yasa ve ikincil düzenlemelerinin ihdası konusunda tavsiye niteliğinde teklifte bulunuyor.

Yine, aynı şekilde FATF; kolluk ve adli birimler ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının terörizmin finansmanı ve kara para konusunda, el koyma, müsadere, dondurma farkındalıklarının artırılması, listeleme önerileri konusunda rehber hazırlanması ve bu konuda kanuni düzenlemeler yapılmasını tavsiye etmektedir.

Yine, FATF, 1267 ve 1373 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları uyarınca mal varlığı dondurma kararlarının uygulanmasının hızlandırılması, listeleme önerilerinde bulunulması ve mal varlığı dondurma kararlarının alınması hususunda yine kanuni düzenleme tavsiyesinde bulunmaktadır.

FATF, yine, diğer bir husus olarak, adli birimler ve kolluk birimlerinin mali soruşturmanın önemine ilişkin olarak farkındalıklarının artırılması, ekonomik suçlarda paralel mali soruşturmanın sistematik bir şekilde yapılmasının temini yine tavsiyelerinde bulunmaktadır.

Kısa vadeli taleplerinde özellikle Dernekler Kanunu ve ikincil düzenlemelerde yer alan denetimle ilgili hususların risk bazlı anlayışla burada terörizmin finansmanı ve kara para dediğimiz suçlarla mücadeleyi de kapsayacak şekilde yenilenmesini –taslak kanunda bu tekliflerimiz de var- tavsiye etmektedir.

Yine, derneklerle ilgili olarak da mevzuatta yer alan cezai müeyyidelerin caydırıcılığının olmadığı, çeşitliliğinin artırılması ve bununla orantılı etkin, caydırıcı düzenleme tavsiyesinde bulunmaktadır.

Yine, derneklere ve denetçilere yönelik eğitim ve farkındalık artırıcı faaliyetlerin yapılmasını tavsiye etmektedir.

Yine, FATF, derneklere yönelik risk bazlı denetimlerin gerçekleştirilmesi ve yapılan risk bazlı denetimlere ilişkin istatistiklerin derlenmesini, bir rapor hâline getirilmesini tavsiye etmektedir.

Yine, ayrıca, kısa vadeli bu taleplerde, FATF, avukatların yükümlülüklerine tabi olmasını; özellikle finansal kuruluşlar ve kuyumcular, emlakçılar, muhasebeciler, noterler ve avukatların bir bütün olarak, finansal olmayan belirli iş ve meslekler grubu tarafından yapılan yükümlülük ihlallerine karşı etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlar uygulanması gibi, bu şekilde tavsiyelerde bulunmaktadır.

Yine, ticari şirketlerde hamiline yazılı hisse senetlerinin kayıt altına alınmasına ilişkin mevzuat değişikliğinin yapılması da tavsiye hâlinde bulunmaktadır.

Orta vadeli hedeflerinde ise “Egmont Güvenli Ağı” kanalıyla bilgi paylaşımı yapılırken, MASAK Başkanlığının bir bilgi paylaşımı politikası belirlenmesini, paylaşılacak bilginin kapsamının, kabul ve ret gerekçelerinin açıklanmasını, mütakabiliyet prensibinin ülkeler arasında sağlanmasını, yabancı taleplerin önceliklendirilmesine yönelik de risk kriterlerinin belirlenmesini orta vadede tavsiyede bulunmaktadır.

Yine, FATF, sektörel düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar olan Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu, SPK, SDDK ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile MASAK arasında yapılacak protokol çalışmaları kapsamında, kara para suçları ve terörizmin finansmanı denetimleri konulu uluslararası bilgi paylaşımının alınması ve gönderilmesi hususunda kapsamlı değişiklikler talep etmektedir.

Yine, FATF, ülkemizde, bir inançlı işlem türü olan “trust” işlemlerinin olup olmadığının tespit edilmesini, “trust”ların hukuki niteliğinin araştırılmasına yönelik de ciddi çalışmalar yapılmasını tavsiye etmektedir.

Uzun vadeli hedeflerde ise derneklere yönelik, periyodik olarak da terörle mücadele kapsamı içerisinde, terörün finansmanı kapsamı içerisinde ve kara para aklanması konusunda mücadele eğitimi, farkındalık artırıcı faaliyetler ile en iyi uygulama örneklerinin belirlenmesi çerçevesinde çalıştayların yapılmasını tavsiye etmektedir.

Yine, mevcut Mali Suçlarla Mücadele Koordinasyon Kurulunun gündemine terörün finansmanı konularının taşınması ve bu konuda yasa çalışmalarının orantılı, etkili ve caydırıcı bir nitelik kazanmasını tavsiye etmektedir.

Yine, aynı şekilde, uzun vadede UYAP’ın adli yardımlaşmaya ilişkin olarak vaka yönetim sistemi niteliğini haiz hâle getirilmesini, bu doğrultuda adli iş birliği istatistiklerinin UYAP’tan alınarak gerekli koordinasyonun sağlanmasını talep etmektedir.

Yine, uzun vadeli işlemlerde finansal kuruluşlar ve FOBİM’ler dışında kalan diğer yükümlü gruplarına yönelik risk profilleriyle orantılı denetim yaklaşımı geliştirilmesi ve bunlara risk profilleriyle orantılı yükümlülükler ihdas edilmesi de FATF tavsiye kararlarında belirtilmektedir.

Ayrıca, uzun vadeli taleplerinde, Türkiye’de faaliyet gösteren “trust” ve şirket hizmeti sağlayıcılarının uluslararası standartlara uygun yükümlülüklerine tabi olmasının sağlanmasını, yükümlülerin bu yasal oluşumları tespit edebilmesi için farkındalıklarının artırılmasını da bu manada tavsiye etmektedir.

Peki, FATF’ın 238 sayfada ve toplamda da yaklaşık 60 başlıkta kısa, orta ve uzun vadede bizden beklediği tavsiye niteliğindeki bu talepleri karşısında bizim de 44 maddeden oluşan bu teklifimizin ilk 6 maddesiyle kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi kapsamında düzenleme yapıldı. 7 ila 17’nci madde kapsamı arasında 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu’nun içeriğinde gerekli değişiklikler yapılmaktadır. 20 ila 25’inci madde arasında yapılan düzenlemelerle ise 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’da değişiklikler yapılmaktadır. 26 ila 33’üncü madde arasında yapılan düzenlemelerle Türk

Ticaret Kanunu'nda değişiklik yapılarak bu manada hamile yazılı pay senetleriyle ilgili değişiklik yapılmaktadır. 34 ila 41'inci maddeler arasında yapılan düzenlemelerle de Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'da düzenleme yapılarak Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1373 (2001) sayılı Kararı ve FATF'ın 6 numaralı tavsiyesiyle uyum içerisinde terörizmin finansmanının önlenmesi amacıyla mal varlığının dondurulması mekanizmasının oluşturulması öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, biraz önceki hatiplerimizin bahsettiği özellikle kamuoyunda paylaşılan hususlarla da ilgili bazı konuları açmak istiyorum. Özellikle kamuoyunun gündeminde olan, derneklerle ilgili eleştirilen düzenlemelerde biraz önce FATF'ın bizden kısa vadeli beklentilerini ifade etmiştim. Peki, 238 sayfalık bu raporda FATF'ın derneklerle ilgili öncelikle görüşleri ve açıklamaları nelerdir, bunları ben sizlere ifade etmek istiyorum.

FATF yapmış olduğu bu değerlendirmelerde “Yetkili makamlar, kâr amacı gütmeyen kuruluşların veya bunların adına hareket edenlerin ihlallerine karşı etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlar uygulayabilmelidir.” diyor. Yine, raporun diğer bir kısmında “Ülkeler soruşturma süresince belirli kâr amacı gütmeyen kuruluşların idaresi ve yönetimi hakkında gerekli olan bilgilere -mali yönden ve dernek faaliyetlerine ait bilgilere- tam erişim sağlamalı ve denetleyebilmelidir.” diyor. Bizim teklifimizin 13'üncü maddesi bu denetimlerin yapılacak risk değerlendirmelerine göre üç yılı geçmeyecek şekilde her yıl yapılmasını esas almaktadır, düzenlememiz bunu içeriyor.

FATF, derneklerin orantılı, caydırıcı, etkin bir denetim sistemine kavuşturulmasını talep ediyor. Biz de 13'üncü madde düzenlememizle bunu sağlamaya çalışıyoruz ve üç yılı geçmeyecek şekilde bu denetimlerin sağlanmasını istiyoruz. Ayrıca, risk değerlendirmelerinin de oluşturulmasını istiyoruz, FATF'ın doğrudan bizden beklentisi.

Peki, 15'inci maddede ne istiyor? Diyor ki: Dernek adına hareket edenlerin, yöneticilerin ihlallerine karşı etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır. Peki, bizim 15'inci maddede Dernekler Kanunu 30/A maddesiyle yaptığımız değişiklik nedir? Bakın, ben çok net olarak anlatmak istiyorum. Biraz önceki hatipler aynen şunu ifade ettiler: “Herhangi bir soruşturma, herhangi bir şikâyet” gibi bir kavram kullandılar. Asla kanunumuzda böyle bir düzenleme yok. Bakın, ben kanun metnini okumak istiyorum: Bir derneğin faaliyeti çerçevesinde Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun Kapsamında -önce bir dernek faaliyeti olacak, sonra bu dernek faaliyeti içerisinde terörizmin finansmanına yönelik bir işlem olacak- suçlar ile Türk Ceza Kanunu'nda yer alan uyuşturucu veya uyuşturucu madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından dolayı derneğin genel kurul dışındaki organlarında görevli olanlar -yönetim kurulu üyesi olabilir bu- veya ilgili personel hakkında soruşturma başlatılması hâlinde İçişleri Bakanına bu dernekle ilgili üç suç tipiyle tahditli, sınırlı olmak üzere -üç suç tipiyle tahditli olmak üzere- ve sadece derneğin faaliyeti çerçevesinde soruşturma başlatılması hâlinde İçişleri Bakanına o kişileri görevden geçici olarak el çektirme yetkisi veriyoruz. Kayyum atanması nerede burada? Ne kayyumu? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kanunda ne yazıyor burada? Yorum yapıyorsunuz. Ha, dernek organsız kalabilir, o zaman Dernekler Kanunu'na atıfla mülki idare amiri, organsız kalan derneğe, sulh hukuk hâkimine müracaatla beraber kayyum atanmasını talep edebilir ama bizim kanunumuzda böyle bir teklif yok.

Arkadaşlar, o zaman şöyle bir şeylere de bizim cevap vermemiz lazım: Hayvanseverler derneğinde horoz dövüşü, yasa dışı bahis, buyurun; Uyuşturucuyla Mücadele Derneği Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri gözaltına alındı, buyurun; Etkili mücadele yapın, teklif edin, bu tür hususlarla ilgili etkili mücadeleyi FATF'ın beklentileri karşısında yapın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Doğru düzgün yasa yapın da tartışalım. Yangından mal kaçırır gibi...

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – İşinize geldiğini söylüyorsunuz, işinize gelmediğini söylemiyorsunuz.

Diğer husus avukatlarla ilgili, teklifimizin 20’nci maddesinde. Maalesef, değerli hatibimiz... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin belirttiği hususlarla ilgili ben şimdi sizlere o Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararını okumak istiyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

MAHİR POLAT (İzmir) – Hangi birini...

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, ben sizi çok güzel, dikkatli dinledim yani hiç kimseye bir laf etmedim ve tamamen sizlerin söyledikleri hususları anlatıyorum.

Bakın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ne gibi bir karar vermiş? Diğer kanuni düzenlemelere geleceğim. Paris’te görev yapan, Paris barosuna bağlı avukatımız müracaatta bulunuyor, talebi aynen şu, diyor ki: “Avukatlar için avukatlık mesleği tarafından, özellikle barolar birliği aracılığıyla sürekli eleştirilen ve özellikle meslek sırrı ile avukat ve müvekkili arasındaki iletişimin gizliliği için bir tehlike oluşturan şüpheyi bildirme zorunluluğu burada bize emredilmektedir. Bu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında bir ihlaldir.” Müracaatta bulunuyor, talebi aynen bu. Nedir talebi? Meslek sırrı ile avukat ve müvekkili arasındaki iletişimin gizliliği hususu. Bakın, biz bu tabiri aynen kanun teklifimize almışız. Peki onlar ne demiş? Beş başlık saymış, bunlar: Bir, Avukatlık Kanunu, müvekkil-avukat sır saklama yükümlülüğü ve diğer ilişkilerin dışında –bakın, çok net söylüyorum- müşteriye ait para, senet ve diğer aktifleri yönetmek, banka tasarruf ya da tahvil hesabı açılması, şirket kurulması, katkı sağlanması, şirketlerin oluşturulması, yabancı vakıf ve vakıf benzeri yapılanmanın oluşturulması, diğer meslek birliklerinin içerisinde yer almayan danışmanlık faaliyetleri... Bunlar meslek sırrı niteliğinde değildir, Avukatlık Kanunu kapsamında değildir; bunlarla ilgili sen kara paraya yönelik bir şüphe duyduğunda, gördüğünde mutlaka ilgili barolar birliğine –Avrupa’da, Fransa’da- ihbarda bulunmak zorundasın demiş.

Bizim getirdiğimiz teklif nedir? Çok açık, bizim getirdiğimiz teklif 20’nci maddedeki aynen ifadeyi okuyorum... İfadeyi burada farklılaştırma hâline getirmeyelim. Aynen okuyorum kanun maddesini: 5 başlıkta... “Avukatlar ve diğer bağımsız hukukçular müşterileri ve müvekkilleri için aşağıda belirtilen işlerle ilgili yaptıkları her türlü hazırlık ve yürütme faaliyetleri kapsamında yükümlü sayılırlar.” Yükümlülük, müşteri tanımlaması içerisinde. Peki sınırı nedir bunun? Avukatlık Kanunu, sınırı Avukatlık Kanunu yani savunma hakkı. Asla savunma hakkının dışında bir teklif getirmiyoruz, savunma hakkı kutsaldır. Özellikle avukat-müvekkil ilişkisi arasındaki sır saklama yükümlülüğü, dava boyutu açısından. Bakın, herhangi bir avukatın dışında -avukatın sadece mesleğiyle ilgili değil- mali müşavirlerin, finans kuruluşunda işlem yapan, vekâletle işlem yapan kişilerin veya noterlerin. Bakın, bu 5 başlıkta mutlaka ihbar yükümlülüğü konusunda FATF bir kanun düzenlemesi yapılmasını bize teklif ediyor ve FATF’ın raporunda ifadesi aynen şu: “Türkiye, terörün finansmanı ve suçtan elde edilen mal varlığıyla mücadelenin yasal çerçevesinde avukatlara yer vermemektedir.” FATF’ın beklentisi, “Avukatlara yer vermen lazım.” diyor. Peki konu ne? Konu belli. Teklifimiz 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun. Başka bir şey var mı? Herhangi bir işlem, herhangi bir vekâlet ilişkisi diye lütfen genel tabir kullanmayın. Kanun teklifimiz çok açık.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Kapı açılıyor.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) - 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun. Bu kapsamda savunma hakkı kutsaldır bu sınırların dâhilinde. 5 başlık; gayrimenkul ve işletmelerin alım satımı; müşterinin para, menkul kıymet ve diğer varlıklarının yönetimi; banka tasarruf veya menkul kıymet hesaplarının açılması ve yönetimi; şirketlerin kurulması, işletilmesi ve yönetimi için gerekli katkının organizasyonu; “trust”ların, şirketlerin, vakıfların ve benzeri yapıların kurulması.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Arkadaşlar, FATF’ın 238 sayfalık raporuna baktığımızda bu teklifimizin çok uyumlu olduğunu görüyoruz. Ama biz yine maddeler üzerinde konuşacağız...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, süre verin de konuşsun çünkü biz Komisyonunda dinlemedik arkadaşları bu kadar.

BAŞKAN – O zaman yerleri değişelim Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Komisyonunda anlatılmadı bunlar, dinliyoruz burada.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Maddeler üzerinde daha sıkı bu teklifimizi oluşturacak teklifleri de burada önergeyle değerlendirebiliriz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Ben Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

Sayın Özkoç, sataşma değil, herhâlde 60’a göre söz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok, yerimden hemen şey yapacağım, kayıtlara da geçsin istiyorum.

BAŞKAN – Yani bir dakikayla sınırladım biliyorsunuz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler’in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Birincisi: 40 tavsiye kararını bugüne kadar yerine getirmemişsin ve bundan dolayı Türkiye’nin durumunu gri listeye alınacak noktaya getirmişsin, kürsüye çıkıp babalana babalana konuşuyorsun; bu bir kere doğru değil.

İkincisi: Eskiden devlete karşı işlenen örgütlü suçlar terör olaylarına giriyordu, siz bunu değiştirdiniz, hükümete karşı işlenen eylemleri de terör olayları içerisine bu “terör” kavramını genişleterek aldınız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İnsaf ya, insaf!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, bu “terör” kavramının sizin açınızdan nereye dayandığını -hukuka dayattığımız- nereye kadar genişlediğini Türkiye’de anlayan kimse yok. Bir de şimdi diyorsunuz ki: “Derneklerle ilgili biz bir sınırlama getirmiyoruz, bir kayyum olayı yok.” İstedığınız her olayı terör olayına sokarak o derneği kapatma yetkisini, kayyum atama yetkisini getiriyorsunuz.

Üçüncüsü: Ya, AİHM'e güveniyor musunuz, güvenmiyor musunuz? Burada bize "Bu, AİHM kararlarında böyledir." diyorsunuz ama sizinle ilgili bir kararı AİHM aldığı zaman "Çıkarın içeridekileri, suçsuz olanları." dediği zaman feryat ediyorsunuz. Ne yapmak istediğinize karar verin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güler, hayırdır?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Haksız bir itham vardı. Engin Bey de bilir, her türlü terör soruşturmasıyla ilgili bir şeyden bahsetmiyoruz. Siz genel bir cümle kullandınız...

BAŞKAN – Yani şöyle: Sayın Güler, cevap-cevap gidersek bu işi bitiremeyiz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Olsun, zaten biz de onu istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Efendim?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz de onu istiyoruz, bitmesin.

BAŞKAN – Ya, zaten Grup Başkan Vekiline vekâlet ettiği için bir dakikalığına açacağım sizin sözünüzü ama bu şekilde gidersek bu iş bitmez.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet, bir zahmet...

BAŞKAN – Sadece sabah dörde kadar çalışmayı planlıyorum, uzatmayın yani.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Peki, sadece bunu ifade edeyim.

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başkanım, terörle mücadele...

BAŞKAN – Sayın Güler, lütfen sisteme girin de kolay iş yapsın arkadaşlar.

Buyurun.

24.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Engin Bey, terör, terörizm, terörle mücadele gibi genel bir kavram yok, derneklerle ilgili. Dernek faaliyeti 3 tane suç tipiyle ilgili: Terörün finansmanı, kara para diyoruz, uyuşturucu ticareti imalatı diyoruz ve suçtan elde edilen mal varlığının aklanması.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yazmıyor, yazmıyor, 50 defa söyledik, ekleyin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Bu kapsamda terör soruşturması, Terörle Mücadele Kanunu gibi bir tahdit asla yok; bunu ifade edeyim. 12'nci tavsiye kararı bunun için bahsetmişti, o da müşteri tanımı içerisinde yükümlü tarifidir. Sadece bankacılık faaliyetleri, finansal işlemleri yürüten finansal kuruluşların siyasi nüfuz sahibi kişilerle ilgili daha detaylı müşteri tanımmasına yönelik bilgi içeriğiyle ilgili bir tavsiye niteliği vardır. Bu konuda Amerika, Norveç, İsveç, birçok ülke eksi puan almıştır. Henüz daha yeni bir düzenleme başlangıcındadır.

Arz ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçsin efendim.

Efendim "Bu tır içinde ne var, ne yok bilmiyoruz." diyoruz, ihbar ediyoruz, casus ilan ediyor, terör örgütü suçundan yargılıyorsunuz. Ondan sonra da insanlara bu terör örgütüyle ilgili içinde uyuşturucu mu vardır, başka bir şey var mıdır bilmiyoruz ama bunu ihbar ettiğimiz zaman terör örgütü üyesi oluyoruz ve casus oluyoruz ve milletvekili olduğumuz hâlde bu şekilde yargılanıyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Hiç ilgisi yok, hiç ilgisi yok!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ondan sonra da "Bu terörün tanımı kısıtlı bir tanımdır." diye bize getiriyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz Sayın Turan Aydoğan'ın.

Buyurun Sayın Aydoğan.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İlk söyleyeceğim söz bu kanunla ilgili değil. Hukuksal kavramlara takla attırmayın burada, yemeyiz. Öyle takla attırıp bize sunmaya kalkmayın. Yok efendim, Fransa'da öyleymiş, Almanya'da böyleymiş, avukatlarla ilgili sır saklama yükümlülüğü kaldırılmışmış, falanmış filanmış... Sizin o lige girmeniz için yüz fırın ekmek yemeniz lazım. Bırakın o ligi kendi hâline, oradan da burada yalan dolan örnekler vermeye kalkmayın.

Avukatlık hukuku iki bin, üç bin, beş bin yıllık bir hukuktur, eski Yunan'dan beri, Antik Yunan'dan beri kendi içerisinde ilkesel duruşu olan bir hukuktur ve bunlardan en önemlisi de, işte, sır saklama yükümlülüğüdür. Buraya çıkıp bir avukat, bir baroya bağlı avukat “Sır saklama yükümlülüğüne gelin hep beraber ihanet edelim.” der ise baroların bunu ibretle izlemesi gerekir.(CHP sıralarından alkışlar) Bu Mecliste hiçbir avukat sır saklama yükümlülüğünü ortadan kaldırmanın ucundan bile geçebilecek bir hükmü bu Meclisin gündemine getiremez kardeşim. Binlerce yıllık bir hukuksal kazanımı, avukat ile müvekkil arasındaki güven ilişkisini sıfırlayacak bir hükmü buraya getirip üstelik kavram olarak da sadece bir “şüphe” kavramıyla bağdaştırmak hukukçuluk değildir, hukukçuluk değildir; bunu bir kenara yazın. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu bir kenara yazın. Buradaki hassasiyeti anlamamız lazım. Sadece benim partimin hukukçuları değil, bu partilerin tamamının hukukçularının bu hassasiyeti anlaması lazım. Üstelik “şüphe” kavramı...

Peki, ben size soruyorum: Avukatın birisi -sizin bu kanununuz geçti- müvekkiliyle ilgili şüphe duydu, soruşturma açıldı hakkında, müvekkili aklandı. Avukata acaba asılsız ihbardan dolayı da Ceza Kanunu'na göre hüküm uygulanacak mı? Hiç aklınıza geliyor mu bunlar? Ya, saçmalıyorsunuz hakikaten ya. Yani artık saçmalıyorsunuz. İktidarınızı ayakta tutmak için, bir otoriter tahakkümâtın ayaklarını oluşturmak için bütün kanunları darmadağın ediyorsunuz, bütün hukuksal birikimleri yok sayıyorsunuz, hukuksal kavramları altüst ediyorsunuz, çıkıyorsunuz burada bir de savunmaya kalkıyorsunuz. Ayıp ediyorsunuz ya, vazgeçin, mahcup oluyorsunuz. Hakikaten kimseyi ikna edemezsiniz ne televizyon başında... Ne milleti ne başkasını ikna edemezsiniz.

Mevlâna'nın çok güzel bir sözü var, onu hatırlatayım size, diyor ki: “Niyeti kötü olan insandan değil, niyetinin kötü olduğunu gizleyenden kork.” Durumunuz budur, niyetiniz kötüdür; kötü niyeti Kitle İmha Silahları Kanun Teklifi'nin arkasına sakladınız, getirdiniz buraya koydunuz kardeşim; sizin durumunuz budur. Mevlâna'nın deyişiyle, niyetinizin kötü olduğunu saklamak için bir kanun çıkarıyorsunuz. Dünyada otoriter rejimler ile sosyal devleti savunanlar arasında, bir şekilde dayanışma ile otoriterlik arasında bir yarış var. Özellikle bu Covid dönemi, bu yarışı su yüzüne çıkardı. Sizin sığınacak yeriniz yok, sizin halk karşısında itibarınız yok. Yaptıklarınızla beraber her şeyi bitirdiniz. Bir otoriter rejimin ayaklarını buraya sığdırmaya çalışıyorsunuz. Ne yaptınız bugüne kadar? Birçok yasa çıkardınız, az önce arkadaşlarımıza söyledi: Basını bitirdiniz, her türlü özgürlükçü alanı sona erdirdiniz, bir şekilde bekçi yasasından başlayarak, barolarla ilgili tek baroyu öldürecek yasamayı yaptınız, sanal dünyaya ilişkin düzenlemeler yaptınız.

Bu milletin... 2 kişinin bir araya gelmesi sizi rahatsız ediyor kardeşim. Az buçuk bir demokratik kırıntı kalan derneklerdi, sivil toplumdu, oraya saldırmaya kalkıyorsunuz, kime anlatıyorsunuz ya! Bu Anayasa'da 15 tane hükmü aynı anda şu anda ihlal ediyorsunuz. Bu derme çatma, bugün savunulacak hâli kalmamış Anayasa'ya bile tahammül edemiyorsunuz. 12 Eylül rejiminden gerisiniz kardeşim, daha geridesiniz. Geldiğiniz yer 12 Eylülü aratır hâldedir. (CHP sıralarından alkışlar) 12 Eylülde çıkan Anayasa'ya bile tahammülünüz yok, dernek kurma özgürlüğüne tahammülünüz yok, mülkiyet hakkına tahammülünüz yok, cezasızlık hakkına tahammülünüz yok, birçok... 15 madde kardeşim, komisyonlarda saydık size, gelip burada olur olmaz bir şekilde hukuki bir kılıf uydurmaya çalışıyorsunuz. Ya, yalan konuşmayın Allah aşkına ya! Yok dünyada böyle bir model.

Yarın FATF size yazı yazar kardeşim: “Benim istediğim kanun bu değildi, sizin çıkardığınız kanunun benimle alakası yok.” Arkadaşlarımız burada söylediler. 7 numaralı başlıkla beraber 12 numaralı başlık var, niye çıkarmıyorsunuz arkadaşım? Niye çıkarmıyorsunuz ya? Nüfuzlu kişilerin mal varlıklarının ve transferinin takibi gerekiyor çünkü dünyadaki fonlar işte bu ahlaksız para kazanmadan geçiyor çoğu zaman. O fonlar kayıtsız paranın göbeği olmuş. Bu ülkede neden korkuyorsunuz da bunu çıkarmıyorsunuz? O VIP'den geçen herkesin, bizler dâhil olmak üzere, mal varlığının ve mal hareketinin, para hareketinin fonlarla bir ilişkisi var mı yok mu takip etmekten niye korkuyorsunuz?

Bu tartışma 2013 yılından beri var, şimdi geldiniz derneklere ve sivil topluma sıkıştırdınız. Hayır, bu değil. Bu tartışma, 2013 yılından beri var; terörizmle ilgili de var, kara para ile ilgili de var. Niye yattınız kardeşim? Niye yattınız bugüne kadar? Yatmasaydınız Rıza Sarraf içeride olacaktı. (CHP sıralarından alkışlar) Rıza Sarraf içeride olacaktı. Yatmasaydınız Rıza Sarraf'a bu milletin gözünün içine baka baka çuvala parayı faiziyle teslim etmeyecektiniz ya. Geldiniz burada bize yok 18'ine kadar çıkması lazım, ondan sonra milletin özgürlüklerine tasalluta başlıyorsunuz ya.

4 Bakan Yüce Divanda yargılanacaktı, arkadaşlarımız söylediler. Ya, Bakara makaracıyı siz büyükelçi yaptınız, eminim Yüce Divanda yargılanacaktı bu yasalar çıkmış olsaydı. Siz Avrupa'ya, oraya, buraya bunları anlatamazsınız. Sizin yürütme organınızın başında Sayın Cumhurbaşkanı çıkıyor, AIHM'in Büyük Genel Kurul kararına karşı diyor ki “Bizi bağlamaz, uymayız.” Çocuk muyuz biz ya? Anayasa'nın 90'ıncı maddesi var, altına imza attığınız bir sözleşme var, yıllardır Avrupa Konseyiyle ilgili bir “background” söz konusu. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Büyük Genel Kurulu kararından sonra gidilecek başka hiçbir yer yok ve bizim için iç hukuk normu özelliği taşıyan bir durumla ilgili milletin şovenist yanından faydalanmak için çıkıp diyorsunuz ki “Biz tanımıyoruz.” Niye burada örnek veriyorsunuz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden? Hiç mi yüzünüz kızarmıyor ya? Söylesenize Sayın Cumhurbaşkanına -içinizdeki hukukçular- “Kardeşim, bağlar, bal gibi bağlar.” (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından alkışlar) Yarın uygulayacaksın, hadi uygulama, hadi uygulama da göreyim, hadi uygulama da bak başına neler geliyor?

İFFET POLAT (İstanbul) – Ne gelecek?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Avrupa Konseyine bu kadar ters düşmenin zannediyor musunuz böyle karşılıklı sözlerle geçiştirilecek yanı var? Parasızlıktan ölüyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Fransa'nın, Almanya'nın onlarca uymadığı karar var.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Kuruş ararsınız kuruş, size bir kuruş para vermezler. En büyük ticareti Avrupa'yla beraber yapıyorsunuz, bu kadar özgürlük katliamcısı olur, bu kadar da verilen kararlara karşı ve öyle kafanıza göre takılırsanız aklıktan öldürürsünüz bu milleti. Gözünüz kesiyor mu? En büyük ticareti yaptığınız kıtaya beraber “Seninle anlaşma yaptım, ahde vefayı da unutuyorum, Anayasa'mı da unutuyorum, iç hukuk normu hâline gelmiş her şeyi unutuyorum, bu anlaşmaya uymuyorum.”

Niye yalan konuşuyorsunuz millete kardeşim? Sayın Bakan çıkıyor, yalan konuşuyor; Sayın Cumhurbaşkanı çıkıyor, atıyor tutuyor; uygulayacaksınız bu kararı. Göreceğiz bu Meclisteysek buraya çıkacağım, size, niye uyguladınız o zaman, söyleyeceğim, mecbursunuz uygulamaya. Sağınız solunuz oynuyor kardeşim. (CHP sıralarından alkışlar) Kafanıza göre hukuk yorumu yapıyorsunuz.

Şimdi geldiniz, derneklere tasallut; öyle mi? Tabii. Bakın, bu çıkardığınız yasa nedir, biliyor musunuz? Bu çıkardığınız yasa öyle bırakın entelektüel diye gördüğünüz dernekleri, arkadaşlarımız “Uluslararası Af Örgütü” diyor, “Şu” diyor, “Bu” diyor; onlarla bağı koparıyorsunuz zaten. Türkiye’yi başka bir lige sokmak niyetiniz var. Dernek yöneticilerinin... Cezaların şahsiliği ilkesini, Anayasa’nın 38’inci maddesindeki hükmü görmezden gelerek derneğe kayyum tayin ediyorsunuz, alıştınız ya; zaten sizin seçim sandığına da saygınız yoktu, her tarafa kayyum tayin ettiniz. Bu ülkede daralmış, şu kadarcık nefes alacak demokratik alan var, oraya da tasallut ediyorsunuz. Gidişinizin ayak sesleridir, bir süre bunlarla idare edersiniz. Siz gittikten sonra bu ülke, bu demokratik hayatı tekrar geri getirir ama size söyleyeyim... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tribünlere oynuyorsun, tribünlere!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Laf atmayın, bırakın o işleri. Gelir, burada o yalanları konuşursunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tribünlerden hiç alkış alamıyorsun!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ben yemem onları, ben yemem, ben yemem! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben burada hassasiyetle çocuğumun geleceğini konuşuyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Şov yapıyorsun!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bu kadar köpeksiz köyde değneksiz dolaşamazsınız, böyle bir hakkınız yok! Getirdiğiniz yasayı bile 20 kişi izliyorsunuz burada, ayıp değil mi? Bu Meclisi bu kadar küçümseyemezsiniz! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) İki günde bu yasayı getirip parmak sayısı ile her taraftan geçiremezsiniz. Bunları toplumla tartışarak getirmeniz lazım. Kimsiniz ya, kimsiniz! Nedir bu hâkimiyetiniz? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sen kimsin kardeşim!

BAŞKAN – Sayın Aydoğan...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Parmak sayısı ile beraber neyi sokuyorsunuz buraya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın Aydoğan...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sen nasıl konuşuyorsun ya!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Herkes haddini bilecek; herkes, herkes! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Terbiyeli ol, haddini aşırıyorsun!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Herkes haklarını iyi niyetle kullanacak. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Sabahtan beri haddini aşırıyorsun be!

BAŞKAN – Sayın Aydoğan...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Hakların kötü niyetle kullanılmasına bu ülkenin yasaları cevaz vermez. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Aydoğın, lütfen üslubunuza...

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Ona “terbiyesiz” buna “terbiyesiz...” Nasıl konuşuyorsunuz!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ben Cumhurbaşkanına “terbiyesiz” demedim; çıkarma, numara yapma!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Kardeşim, had bekliyorsanız haddinizi bileceksiniz!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Buyurun Sayın Başkan, süreyi tutun.

BAŞKAN – Süre falan tutmuyorum Sayın Aydoğın, siz devam edin ve üslubunuza dikkat edin lütfen.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Haddinizi bileceksiniz! İstedığınız gibi konuşup gidemezsiniz!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkan, siz bu Meclisin hukukuna dikkat edin. Bu Mecliste parmak sayısıyla demokratik haklar yok edilemez. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Burada milletvekillerine, hukuka siz dikkat edeceksiniz!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ben Meclisin hukukunu koruyorum sizin yerinize. Sizin korumanız lazım. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Siz bu Mecliste parmak sayısıyla beraber Türkiye'nin bin yıllık demokratik haklarını katlettiremezsiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Buradaki milletvekillerinin hukukuna riayet edeceksin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, herkes yerine otursun.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – İstedığınız gibi, masaya vurarak konuşamazsınız!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerinize oturur musunuz lütfen.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Milletin seçtiği milletvekilini incitemezsin sen!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bitti mi?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Bu kadar başıboşluk olur mu ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Gel beraber konuşalım! Saygılı ol!

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Böyle gülersiniz işte! (CHP sıralarından gürültüler)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkan, ekleyin lütfen süreye. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, o zaman buyurun, gelin, siz yönetin burayı.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Milletin adına konuşuyorsunuz, konuşmayın!

BAŞKAN – Ya, müsaade eder misiniz.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ekleyin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz de emir mi vereceksiniz “Ekleyin, ekleyin.” Ne oluyoruz yani?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Niye sesinizi yükseltiyorsunuz?

BAŞKAN – Böyle bir şey olabilir mi ya, olur mu böyle şey!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Burada çocuk değiliz biz; biz, milletin temsilcileriyiz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Siz de üslubunuza dikkat edin, karşınızda milletvekilleri var, söylediğiniz laflara dikkat edin. Böyle bir şey olur mu!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Hayır, efendim, ekleyeceksiniz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Milletin seçtiği milletvekiline bu şekilde konuşamazsınız!

BAŞKAN – Arkadaşlar oturur musunuz yerinize lütfen?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Devam edeceğim merak etme, devam edeceğim.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Eğer had bekliyorsanız haddinizi bileceksiniz!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Ayıp ettin yani, hoş olmadı.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Devam edeceğiz, merak etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, teşekkür ediyorum, süreniz tamamlandı.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Öyle bir hakkınız yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, süreniz tamamlandı. Uzatma yapmıyorum.

Buyurun. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Kürsüden indiremezsiniz. İki saat boyunca taciz altında konuşturmadınız beni...

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, lütfen yerinize geçer misiniz?

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Milletvekilinin karşısında masaya vurarak konuşulmaz kardeşim!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkan, hakkaniyetli olun.

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, lütfen yerinize geçin. Sayın Aydoğan yerinize geçer misiniz?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Hakkaniyetli olur musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Süre uzatımı yapmıyorum, lütfen geçin yerinize. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

AHMET HAMDİ ÇAMLİ (İstanbul) – Sen kendini ne zannediyorsun da milletvekillerine “Kimsin!” diyorsun!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Özkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade edin. Size söz vereceğim.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Parmak demokrasisi... Bu parmaklar var ya milletin parmağı bunlar, milletin! Öyle kürsüden kabadayılık yapmakla olmaz bu iş. Milletvekiline “Sen kimsin!” diyemezsin.

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – İstirham ediyorum kendi konuşmanızı dinleyin lütfen. Dinleyin...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Özkan, sizden hukukumu korumanızı istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika arkadaşlar!

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, yerinize oturur musunuz lütfen. (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli milletvekilim, müsaade edersen ben cevap vermek istiyorum.

Sayın Başkan...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bir milletvekilinin...

BAŞKAN – Sayın Aydoğan, tutanağı istedim, söylediklerinizi size göstereceğim.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Peki, hadi bakalım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, hem hatiplerin hakaret etmeden konuşmaları hem de iktidarın muhalefet eden milletvekillerine sabırlı davranmaları gerektiğine, Meclisin adabı içerisinde görüşme yapacaklarına, zaman zaman seslerin yükselebileceğine ama bunun Mecliste ayrıştırma noktasına hep birlikte getirilmeyeceğine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar bir dakika ya!

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hem hatiplerin milletvekillerinin hakkına, hukukuna hakaret etmeden konuşmaları gerekiyor, hem de muhalefet eden arkadaşlara da iktidarın sabırlı davranması gerekiyor. O lafın aslını, söylediğimiz lafı taşıracak ve hakaret noktasına gelecek sözleri de birbirimize karşı sarf etmememiz gerekiyor.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – “Siz kimsiniz?” dedi ya Meclise.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Meclisin adabı içerisinde bu yasaları görüşeceğiz, birlikte görüşeceğiz, birlikte tartışacağız, elbette ki zaman zaman seslerimiz yükselebilir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Hakaret yok ama.

İFFET POLAT (İstanbul) – Hakaret etmeyecek.

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade edin lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama bunu Türkiye Büyük Millet Meclisinde ayrıştırma noktasına hep birlikte asla getirmeyeceğiz.

İFFET POLAT (İstanbul) – “Siz kimsiniz?” dedi, “Siz kimsiniz?”!

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan müsaade eder misiniz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade ediniz Sayın Özkan.

Değerli milletvekilleri, bakın, konuşmacınız Sayın Aydoğan'ın hitabına baktığımızda -ki tutanakları istedik ama aklımda kaldığı kadarıyla- milletvekillerine dönerek “Siz kimsiniz ya?” diye bağırması, işte “Sağınız solunuz oynuyor.” demesi yani bunlar hakikaten şık ifadeler değil. Şık ifadeler değil, kusura bakmayın.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – AİHM’i bir yerde kabul eder, bir yerde kabul etmezseniz oynuyor olur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Müsaade edin.

Yani Sayın Özkoç’un da söylediği gibi bütün konuşmacı arkadaşlarımızın hem içerik olarak hem üslup olarak biraz daha dikkatli olmalarında fayda var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, kifayetimüzakere...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden bir dakika.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Size de yerinizden bir dakika vereceğim.

Buyurun Sayın Özkan.

26.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan’ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Engin Bey’in muslihane, Meclisin mehabetine uygun, yakışan bu tavrını takdir ediyorum ancak bu Parlamento çatısı altında -millî iradenin tecelligâhı diyoruz, milletimizi temsil ediyoruz diyoruz- bu millî iradenin tecelligâhında, bakınız, “Siz kimsiniz?” ifadesi asla kabul edilemez, niye? Burası, on sekiz yıl boyunca, 15 seçimin her birisini yüzde 50 rakamını aşan bir oyla, milletimizin takdir ettiği AK PARTİ ve milletvekillerimizdir. Onun için bunu kabul edemeyiz, biz milletimizin iradesinin temsilcileriyiz; bu, bir.

BAŞKAN – Bunu ben kayda geçirdim zaten.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bir de şunun da kayıtlara geçmesi lazım: Burada tarihe not düşüyoruz, bu düşülen notlar yarın okunduğu zaman Cumhuriyet Halk Partisi de mahcup olabilir. Bakın “12 Eylül rejiminden bile gerisiniz.” ifadesi doğru bir yaklaşım değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, süreniz doldu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özkan, prensip olarak bir dakikanın ötesinde söz vermiyorum, sadece bir dakika.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, biraz önce böyle olmadı ama.

O zaman kayıtlara geçmesi için söylüyorum... (CHP sıralarından “Oo!” sesleri) Bu ülkede doğrudan seçilmiş irade olmak, 12 Eylül hainlerinin iradesinin, rejiminin üstünde olmaktır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Türkkan, buyurun.

Süreniz bir dakikadır.

27.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinin Meclisin yüceliğine saygı açısından doğru ifadeler olmadığına, görüşmelere biraz daha seviye getirme konusunda bütün Meclisin mutlak iş birliği yapması gerektiğine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben ayaklarımı vurmaktan konuşacağım. Öncelikle Meclisin yüceliğine, Meclisin üzerindeki “Kayıtsız ve şartsız milletindir.” yazan bu yazısına saygı açısından doğru ifadeler olmamıştır, kabul etmiyoruz; bunu söylüyorum. Nasıl ki bakanların milletvekillerini hiçe sayan, milletvekillerine hakaretamiz şekilde ifadelerini kabul etmediyse bunu da kabul etmiyoruz. Bu konuda, görüşmelere biraz daha bir kalite, daha bir seviye getirme konusunda bütün Meclisin mutlaka iş birliği yapması gerekiyor. Öyle ayak vurmakla da olmaz o iş yani o da kötü. Ayak vurdun ne oldu, kim korktu, kim etti? Daha kaliteli, daha seviyeli olursa bizler için çok iyi olacaktır göreceksiniz, aksi hâlde kötü oluyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına ikinci söz Sayın Ali Özkaya'nın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, Sayın Özkaya bir dakika.

Sayın Beştaş, buyurun.

Süreniz bir dakikadır.

28.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Meclisin vakarına uygun tutum olmasının gerekli olduğuna ama bir milletvekilinin konuşturulmamasını da kabul edilemez bulduklarına, dayatılan bir kanun teklifi olduğuna, bu dayatmayı kabul edemeyeceklerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, hatipler bu yasanın geliş şeklini anlattılar. Buradaki temiz dil, davranış ve Meclisin vakarına uygun tutum konusunda sanırım sıklıkla kullandığımız cümleler var, bu konu da doğru ama bir milletvekilinin konuşturulmaması ve bu konuda sadece bağırarak engellenmesini de kabul edilemez buluyoruz açıkçası. Ve özellikle... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) İşte şimdi de yani...

BAŞKAN – Arkadaşlar müsaade eder misiniz, lütfen.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sana ne ya? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin lütfen, rica ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hakikaten şu tablo, ibretlik bir tablo. Sadece oylama sırasında gelip ve bizim konuşmalarımızı o sırada dinleyip müdahale edilmesini kabul etmiyoruz. Gelip kanun teklifini dinleyin o zaman. Bu kanun teklifi ne getiriyor, ne götürüyor; öğrenelim. Yani dayatılan bir kanun teklifi var, bütçe görüşmeleri bitti, hiç kimse bir hafta dinlenemedi bile, corona günlerinde sırf iktidar istiyor diye, hepimize burada “Olduğu gibi kabul edin.” dayatması var; bunu kabul edemeyiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanın Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)*

BAŞKAN - Evet, Sayın Ali Özkaya, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kitle imha silahları hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, uluslararası taahhütlerine uyar. Sayın Cumhurbaşkanımız da, bu devletin ve bu milletin başı olarak bu taahhütlerine uyduğunu söylediği gibi, ancak hiçbir şantaja, tehdide de boyun eğmez, hiçbir mütekebbire eyvallah etmez, hiçbir kibirlinin kibrine eyvallah etmez; bu kısmı çok önemlidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu kanun teklifi 1989 yılında FATF'ın kurulmasıyla başlayan, 1991 yılında ülkemizin üye olmasıyla birlikte devam eden ve 1996 yılında 4208 sayılı Kanun'la Mali Suçları Araştırma Kurulunun kurulması ve akabinde 1999 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşmesi ve bu sözleşmeyi 2002 yılında kanunla kabul ederek iç hukukumuzda taşımamız ve akabinde gelişen süreçlerde 2005 yılında 5549 sayılı suç varlığından elde edilen gelirlerin aklanması hakkındaki kanunu çıkarttık ve Ceza Kanunu'muza da 282'nci maddeyle suç varlığının aklanma suçunu aldık. Akabinde 2013 yılında, tabii, terörizmin finansmanı, terör örgütlerinin değişik yol ve yöntemler kullanması nedeniyle uluslararası camiadaki gelişen şartlar doğrultusunda Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair 6415 sayılı Kanun çıktı.

FATF ülkeleri sürekli karşılıklı iletişimlerde hâlinde devam ediyor ve bu görüşmelerin sonucunda da hangi alanlarda sorun varsa bu alanları düzenleme, o alanlarda etkin mücadele yapma konusunda karşılıklı teklifler oluyor. Yani "Biz hemen sıkıştık, 2012 yılında söylenmişti, geç kalındı." kısmı doğru değil. 2013 yılında 6415 sayılı Kanun çıktı, o günden sonra birçok uygulamalar karşılıklı yürütüldü. 2019 yılında, 4'üncü dönem toplantılarının sonucunda yapılan tekliflere göre kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesine dair, uluslararası mevzuatta boşluk olduğu için Birleşmiş Milletler karar aldı ve bu kanunu, kitle imha silahlarıyla ilgili bir kod kanun olarak düzenledik.

Tabii, bunun yanında, diğer 7 kanunun ortak özelliği, terörizmin finansmanı ve uluslararası terörizmle mücadele açısından finansmandır. Yardım Toplama Kanunu'ndaki mesele de budur, Dernekler Kanunu'ndaki mesele de budur, Türk Ticaret Kanunu'ndaki hamiline yazılı senetlerin nama yazılı gibi merkezî kayıt kuruluşuna kaydedilmesiyle ilgili zorunluluk da budur, yine, iç dondurmayla ilgili konulardaki zorunluluk da budur. Özü, uluslararası terörizmle mücadele ve terörizmin mali kaynaklarının kurutulması, bunun engellenmesiyle ilgili şeffaf, etkin bir mücadele yol ve yönteminin belirlenmesidir. Kanunun getiriliş amacı budur ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin, 2021 yılının 23 Nisanı itibarıyla da karşılıklı görüşmelerle, bu hususları gri listeye ilgili bir risk oluşturmadan sonuçlandırmasını ve ülkemizin daha fazla yatırıma, istihdama yönelmesini hep beraber sağlamayı arzu ediyoruz.

Tabii, arkadaşlarımızın eleştirileri var, bu eleştirilerdeki en temel konulardan biri, Dernekler Kanunu'nda getirilen 3 suçla ilgili. Yani terörizme finansman sağlama suçu, uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticaret suçu ve kara paranın, suçtan elde edilen varlığın aklanması suçu. Bu suçlarda, soruşturma aşamasında, İçişleri Bakanına organları uzaklaştırma yetkisi öngörülmüştü. Muhalefetin itirazlarını dikkate aldık, Sayın Grup Başkanımız ve Grup Başkan Vekillerimizle bu konuda bir hazırlık yapılıyor: "soruşturma"nın 15'inci maddede, "kovuşturma"ya dönüştürülmesiyle ilgili bir teklif olacak.

Yine, en temel itirazlardan biri, Avukatlık Kanunu'yla ilgili. Kıymetli arkadaşlar, savunma hakkı kutsaldır; kutsal olan, savunma hakkıdır. Ben de avukatım, yirmi beş yılı aştım, avukatlıktan daha kutsal olan savunmadır. Diğer tüm alanların hepsi 5549'a göre sorumlu, banka sorumlu, sigorta şirketi sorumlu, faktöring şirketi sorumlu, kamu kuruluşları sorumlu, diğer serbest meslek sahipleri sorumlu; bir tek avukatlar, meslektaşlarımız mı sorumsuz olacak? Ve bunlar, avukatlık mesleği ve savunmayla ilgili olan suçlar asla değil. Bir taşınmaz alım ve satımını, evet, avukat da yapabilir, emlakçı yapabilir, mali müşavir de yapabilir, hiçbir işi olmayan bir kişi de yapabilir. O sebeple FATF, bunu özellikle tüm alanların kanun kapsamına alınıp yalnızca avukatların istisna edilmesinin bu alanda bir gri alan oluşturduğunu söylüyor.

Dün, Barolar Birliği Başkanımız ve avukat arkadaşlarımızla bir kez daha uzunca müzakere ettik ve burada Avukatlık Kanunu'nun 35'inci maddesinin 1'inci fıkrası, münhasıran avukatların yaptığı işler ve ara buluculuk aşamasında alternatif çözüm yolları arasında elde edilen bilgilerin bu kanun kapsamında olmaması gerektiğiyle ilgili, bu konuyla ilgili de bir düzenleme inşallah olacak.

Yine çok önemli bir kanun teklifi, bence bu kanun teklifinin en nirengi noktası kıymetli arkadaşlarımız, 37'nci maddesidir. Bizim iç dondurma müessesesi dediğimiz terörizme finansman sağlanması durumunda mal varlığının dondurulmasıyla ilgili FATF ve uluslararası kuruluşlar diyor ki: "Ceza Usul Kanunu'nuz ve yargılama süreçleri çok uzun. Dolayısıyla, terörizmle etkin ve hızlı mücadele etmek için bir idari organ vasıtasıyla bunu yapmanız gerekiyor." Dünyanın gelişmiş bütün ülkelerinde bu sistem var, tamamında var ancak biz, bu sisteme çok önemli 2 tane temel hukuk kuralı koyduk. Birincisi, dedik ki: Türk mahkemelerince terör örgütü olduğuna dair bir karar olacak. Bir organ, bir yapı, bir kuruluş terör örgütü ise kesinleşmiş bir mahkeme kararından sonra buraya yardım edilirse terörizmin finansmanı kapsamında bu kişiler dikkate alınabilecek ancak bir terör örgütü olmakla birlikte terör örgütü üyesine, ailesinden, yakınından insani ilişkiler kapsamında verilen bir yardım bu kanun kapsamında asla olmayacak. İlgili değerlendirme komisyonu, kararını verecek, İçişleri ve Maliye Bakanlığının müşterek kararıyla dondurulacak ve hep diyordunuz, eleştiriyordunuz: "Sulh ceza mahkemeleri" diye. Hayır, Ankara Ağır Ceza Mahkemesine gönderilecek ve Ağır Ceza Mahkemesi beş gün içinde tedbirin devamına veya kaldırılmasına dair itirazı kabil olmak üzere karar verecek. Bu açıdan da bu müessesenin çok doğru ve son derece hukuka uygun olduğunu düşünüyorum.

Bizim atalarımızın çok güzel sözleri vardır, derler ki: "Mal canın yongasıdır." Hatta biraz mal kısmında hasis olan insanlar için "Malını alacağına, canını al." derler. Gerçekten de mülkiyet hakkı, bütün dünyada önemli. Biz de buna olağanüstü önem ve değer verdiğimiz için, hukuk devletinin en üst standartlarında -hem öncesinde bir mahkeme kararı, Yargıtayla terör örgütü üyeliği hem de sonra ağır ceza mahkemesinin onama kararı gibi- çok esaslı bir kural getirdik.

Topkapı Sarayı'nın girişinde ne yazar? "..."(x) "Bütün mazlumların sığınağı." Bu coğrafya, bin yıldır bütün mazlumların sığınağıdır; bugün de mazlumların, 5 milyona yakın mazlumun sığınağı.

Dünyada, biliyoruz ki 11 Eylül'den sonra İslam coğrafyasının mal varlıklarına tahakküme yönelik gayretler var. Biz arzu ediyoruz ki Türkiye, bu kanunla bütün dünyada şeffaf, hukuka uygun, her türlü denetime açık, uluslararası ilişkileri karşılıklı olan, birbiriyle iletişim hâlinde olan bir devlet olmaya devam edecek. Bütün dünyadaki mal varlıklarının meşru olarak bu ülkeye gelmesi ve onların yatırıma dönüşmesi, daha büyük bir noktaya gelmesi için bu kanun düzenlemesinin son derece faydalı olduğunu görüyoruz.

Bizim kuruluşlarımız, dünyadaki bizim yüz akı kuruluşlarımız, yardım kuruluşlarımız, sivil toplum kuruluşlarımız bu devletin kuruluşlarıdır; onların her biri, Türkiye Cumhuriyeti'dir; onların her biri, Türk milletidir. Afganistan'da da, Afrika'da da, Uzak Doğu'da da, Balkanlarda da, Kafkasya'da da yardım kuruluşlarımız, bu kanunla uzaktan yakından ilgisi olmayan, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüz akı olan kuruluşlardır. Bunlarla ilgili tereddüdün olmasını, sivil toplum kuruluşlarımızda bir tereddüdün olmasını... Ben doğrusu kanunun yeterince anlaşamadığı kanaatindeyim. Yoksa yardım toplayacak, yurt dışına yardım götürecekseniz bir kuruluşumuz, ilgili valiliğe beyanda bulunacak; bundan daha fazla bir şey yok ki.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Efendim “Neden banka kayıtları isteniyor?” Arkadaşlar, yardım toplamak... Bütün milletten yardım topluyorsunuz, devlet size bir izin veriyor. Topladığımız yardımı nereye harcadığınızı devletin bilmesinden daha doğal ne vardır? Bankadan isteyecek, gidecek... Suçu yoksa bir sorun yok. Efendim “İnternet ortamında izinsiz yardım toplayacağız.” Neden? İzin alın, herkese izin veriliyor. Efendim, bakın, cezayla ilgili kısımların birçok yerinde dedik ki: “Uyarıldığı hâlde yardım toplamaya devam ederse, uyarıldığı hâlde yardıma, bu sürece engel olmazsa o zaman ceza olur.” Yani fiilin ağırlığına göre; bazen önce bir uyarıyı getirdik, sonra cezayı getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Evet, herhâlde bugün sınırlı.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemi yapacağım.

Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

AK PARTİ, on sekiz yıldır bu ülke için, bu millet için hatta tüm mazlum milletler için koşuyor, koşturuyor. On sekiz yılda 15 seçimdeki başarımızın sırrı, hiçbir seçimi yolun sonu olarak değil, hep yolun başı olarak görmemizdir. “Durmak yok.” dedik, yürüdük; “Durmak yok.” dedik, koşturduk; “Durmak yok, yola devam.” dedik. Hedefimize öyle bir kilitlendik ki muhalefetin tüm engellemelerine rağmen liderimiz Recep Tayyip Erdoğan’la bu ülkeyi dünya devletleri arasında en ön sıralara yükselttik.

Sayın Başkanım sorum şöyle: Kanun teklifinde derneklere üye olma, yönetim organlarında görev alma gibi dernek kurma özgürlüğünü daraltan düzenlemeler var mıdır?

247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanın Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’mizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanın Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sorum Sayın Komisyon Başkanımıza olacak: Sayın Başkanım, Türkiye farklı terör örgütleriyle ve terörizmin farklı biçimleriyle yıllardır mücadele eden bir ülkedir. Terörizmin finansmanıya mücadelede uluslararası iş birliğinin gerekliliğine inanıyoruz. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin bu yöndeki kararlarının uygulanması amacıyla teklifte ne gibi düzenlemeler yapılmaktadır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, güvenlik korucuları devletin otoritesi için, can ve mal güvenliği için terör örgütleriyle canla başla mücadele etmektedirler. Bu nedenle sürekli terör örgütlerinin hedefi hâlinedirler. Önceleri görevleri sınırlı olan güvenlik korucularının sorumlulukları artmıştır, genişlemiştir; artık yedi gün yirmi dört saat görevlerinin başındadırlar, gerektiğinde de operasyonlara katılmaktadırlar.

Güvenlik korucuları, şu an maaşları en düşük kamu görevlisidir. Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, güvenlik korucularının maaşlarının ve sosyal haklarının iyileştirilmesini destekliyoruz. Güvenlik korucuları kendileri için ayrı bir kanun düzenlemesi yapılmasını veya çarşı veya mahalle bekçilerine tanınan haklardan yararlanmak istediklerini belirtmektedirler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yük ve yolcu taşımacılığı yapan sürücülerin psikoteknik belgesi almaları gerekiyor. Bunun için psikoteknik değerlendirme merkezinde teste girmek ve test raporunu kırk beş gün içerisinde psikiyatriste onaylatmak zorundalar. Psikoteknik değerlendirme merkezine ödedikleri ücretin dışında, test raporunu onaylatmak için de 50 lira gibi bir ücret ödüyorlar. Daha sonra sürücülerin belgeleri e-devletlerinde gözüküyor. Ancak, geçtiğimiz aylarda sürücüler bir sürprizle karşılaştı. E-devletteki onayları birdenbire silindi ve tekrar 50 lira vererek psikiyatrist onayı için müracaat etmek zorunda kaldılar. Sonra anlaşıldı ki bazı usulsüzlükler nedeniyle psikiyatrist onayları iptal edilmiş ve binlerce vatandaşımız mağdur olmuş, 2 kere ücret ödemişlerdir. Vatandaşlarımızdan fazladan alınan paralar iade edilmelidir. Sizin için 50 liranın önemi olmayabilir ama akşama kadar çalışıp 50 lira kazanamayan şoför kardeşlerimiz için önemlidir.

Pandemide bir şey vermediğiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını diliyorum.

Sorum Sayın Komisyon Başkanımıza: Teklifte derneklerin yardım toplamasıyla ilgili kısıtlama var mıdır? Yardım Toplama Kanunu'yla ilgili yapılan düzenlemelerin amacı nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakırhoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli milletvekilleri, Soma AŞ mağduru madencilerimizin kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesi, mağduriyetin giderilmesi için 23 Temmuz 2020 tarihinde yasal düzenleme yapılmıştı. Yasal düzenleme sırasında TKİ'ye yapılan başvurular dikkate alınarak hazırlanan listelerde 3.334 isim bulunmaktadır. Listeler incelendiğinde 301 madencinin katledilmesinde suçlu bulunmuş, hüküm giymiş isimlerin olduğu ancak mağdur işçilerin büyük bir çoğunluğunun olmadığı görülmektedir. Yapılan tazminat ödemelerinde yasal faiz uygulanmamıştır. Yasa kapsamındaki İşıklar İşletmesinden yasa kapsamında olmayan Yeni Anadolu Madencilik AŞ'ye geçen işçilere tazminat ödemesi yapılmaktadır. Bu yanlış uygulamalar bir an önce kaldırılmazsa birçok yönüyle hukuksuzluklar ve hak gasbı ortaya çıkacaktır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizin vasitanızla Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanlığına soruyorum: Şanlıurfa Belediyesi büyükşehir olduktan sonra köy olup mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinin yollarını yapmamaktadır,

çöp konteynerlerini koymamaktadır; mahalleler içindeki elektrikler yanmamaktadır, köyler geceleyin zifiri karanlık içerisinde kalmaktadır, belediye otobüsleri bu mahalleler ile şehir merkezi arasında ulaşım hizmetleri vermemektedir, temiz su götürülmemektedir. Şanlıurfa vatandaşlarımız bu konuda mağdurdur, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesine lütfen bu konularda ikazda bulunsunlar. Bu mağduriyetlerin giderilmesi talep ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kırklareli'mizin Yenice köyü-Demirköy ilçesi arası aylardır devam eden istinat duvarı çalışmaları sırasında meydana gelen çökme ve kaymalar vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehdit etmektedir. Konuyla ilgili soru önergemize hâlâ da cevap gelmemiştir. Soru önergemizin ardından istinat duvarının üç ayrı yerinde daha çökme ve kayma meydana gelmesi tam bir rezalettir. Sorumsuz, plansız ve kontrolsüz bir şekilde yapılan ve her geçen gün değişik bölgelerde meydana gelen çökme ve kaymanın sorumluları kimlerdir? Sorumlular hakkında bugüne kadar gerekli işlemler yapılmış mıdır?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Tutdere... Yok.

Sayın Kılıç...

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Amerikan Bilim İnsanları Federasyonuna (FAS) göre 9 ülkede nükleer silah bulunuyor. Bunlar: Rusya, ABD, Fransa, İngiltere, Çin, Pakistan, Hindistan, İsrail, Kuzey Kore. Nükleer silahlar kadar emperyalist ve kapitalist kültürün bize sunduğu sözde kültür değerleri de tehlikelidir, ondan daha tehlikelidir.

Sorum şudur: Teklifte, Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlemesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesindeki "yükümlü" tanımına avukatlar dâhil edilmektedir. Bu durum savunma hakkını olumsuz etkileyen bir durum olabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de çok zor durumda olan binlerce amatör spor kulübü var. Seçim bölgem Edirne'den, Uzunköprü Aşçıoğlu Gençlik Spor ve Keşan Kültürspor kulüplerinin yöneticileri, içinde buldukları zor durumda, yardım alabilmek için Ankara'ya geldi. Umutları, reklam karşılığında veya başka bir şekilde Gençlik ve Spor Bakanlığından yardım almaktı. Yardım dediğiniz de 10 bin liralık bir can suyu. Gelip gördüler ki Bakanlık bu kulüplerden vergi, SSK gibi borçlarının olmadığını dair yazı istiyor. Gençlik ve Spor Bakanlığı bu yanlıştan derhâl dönmeli, elindeki olanakların tamamını bu amatör spor kulüplerini desteklemek, onları yaşatmak için kullanmalıdır. Hesapsız, kitapsız harcamalar yapan, yüz milyonları çöpe atan profesyonel kulüplere daha da batırmaları için para dağıtmak ya da yayıncı kuruluşun ödemediği paraları devlet olarak ödemek Türk sporuna, futbolumuza bir yarar getirmez. Bugünlerde sporun ruhunu yaşatan amatör kulüplere ve sporculara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sağlık Bakanına olacak.

Sağlık çalışanlarımız, doktorlarımız, hemşirelerimiz bu pandemi süreci içerisinde canları pahasına mücadele ediyorlar ve özellikle bu süreçte şehir hastaneleri, devlet hastaneleri ve üniversite hastaneleri pandemiyle erken mücadeleye başladıkları için sonradan pandemi hastanesi olan diğer özel hastanelere göre daha tecrübeli durumdadır. Bu hastanelerde görev yapan hekimlerimizin, özellikle daha sonradan pandemiye dönüştürülen Anadolu'daki birçok hastanedeki ve özel hastanedeki hekimleri, yaptıkları tedavi yöntemleriyle ilgili mutlaka bilgilendirmeleri ve bu hastanelerdeki uyguladıkları tedavi yöntemlerinin bütün Türkiye'deki hastanelerin tamamında aynı şekilde uygulanmasını... Bununla ilgili Bakanlığın bir genelge yayınlayarak veya bu tecrübeli hekimlerimizin birkaç saatlerini ayırarak, gerekirse sosyal medya üzerinden özel hastanelerde ve diğer hastanelerde görev yapan hekimleri tedaviyle ilgili günlük bilgilendirmelerini talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle orman yangınlarında amansızca mücadele eden itfaiyeci kahramanlarımıza buradan dualarımızı göndermek istiyoruz. Sadece orman yangınlarında değil, canlıların kurtarılmasında, yine malın zarar görmemesi için canlarını ortaya atan bu kahramanlarımızın meslek tanımlarının olmadığını, bu açıdan bir meslek tanımı çalışmasının yapılması gerektiğini, buna göre de özlük haklarının düzenlenmesi gerektiğini buradan tekrar belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son yıllarda her sabah milyonlarca üniversiteli gencin atama çılgınlıklarıyla uyanıyoruz. Diyaliz, cerrahi, ameliyathane, ağız ve diş sağlığı, diş protez, tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik, acil tıp, laboratuvar, anestezi teknikerliği; fizyoterapistlere, diyetisyenlere, psikologlara, sosyologlara; halk sağlığı, muhasebe, harita kadastro mezunlarına; çevre teknikerlerine, eczacılık teknikerlerine ve -112 Acil- çağrı merkezi hizmetleri mezunlarına büyük ihtiyaç var ancak ya komik sayıda atama gerçekleşiyor ya da hiç atama yapılmıyor. Öğretmenler en az 60 bin atama bekliyor. PİCTES' lilere, usta öğreticilere, ücretli öğretmenlere kadro verilmiyor. Mimar, mühendis, şehir plancıları; iktisadi idari bilimler fakültesi ve adalet meslek yüksek okulu mezunları elleri yüreklerinde kamuda atama bekliyor. Yüksek puan alan avukatlar, hâkimler, savcılar, yüksek lisans öğrencileri, doktoralılar ve daha birçok meslek grubundan liyakat sahibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Komisyon...

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle soru soran milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Sayın Aycan, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Bakırhoğlu, Sayın Tanal, Sayın Gündoğdu, Sayın Şimşek, Sayın Erdem ve Sayın Şevkin'in soruları ilgili bakanlıklara iletilecektir.

Diğer milletvekillerimizin, konuyla ilgili, teklifle alakalı soru soran milletvekillerimizin sorularının cevaplarına geldiğimizde de Sayın Karahocagil “Kanun teklifinde derneklere üye olma, yönetim organlarında görev alma gibi dernek kurma özgürlüğünü daraltan düzenlemeler var mıdır?” diye sordu. Burada Dernekler Kanunu'nda değişiklik içeren maddeleri şöyle bir özetlersek: 1'inci maddede, merkezi yurt dışında bulunan dernek ve vakıflar da dernekler kapsamına alınıyor, bunun dernek kurma özgürlüğünü ihlal eden bir durum olmadığı da hepimizin malumu.

Dernek kurma hakkıyla ilgili Dernekler Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yapılan değişiklikte, terörün finansmanı suçu, uyuşturucu ticareti, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mahkûm olanlar dernek yönetim kurulu üyeliklerinde görev alamayacaklar, böyle bir sınırlama var. Bu da tabii ki Uluslararası Mali Eylem Gücünün tavsiyeleri arasında olan bir husus.

Denetimle ilgili, Dernekler Kanunu'nun 19'uncu maddesindeki denetimle alakalı, kamu görevlilerine denetim yaptırılacağı hususu ve bunun ücretiyle, yetkileriyle ilgili düzenlemeler var. Bunlar da dernek kurma özgürlüğüyle alakalı bir kısıtlama getiren düzenlemeler değil.

Derneklerin yurt dışı yardımlarıyla ilgili, madde 21'de... Yurt dışından yardım için bildirim vardı eskiden, yeni düzenlemede yurt dışına yapılacak yardımlarla ilgili de bildirim yükümlülüğü getiriliyor. Burada da yine, dernek kurma özgürlüğüne halel getiren bir düzenleme söz konusu değil.

Çok tartışılan, Dernekler Kanunu'na 30/A maddesi ekleniyor. Burada da yine, biraz önce bahsettiğim üç suçla ilgili, dernek yönetim organlarında görev yapan bir kişiyle alakalı sadece geçici tedbir noktasında İçişleri Bakanına yetki verilebiliyor ve acele hâllerde de bu tedbir yeterli değilse İçişleri Bakanı, dernek faaliyetini geçici olarak durdurabilecek ancak derhâl mahkemeye başvuracak, hâkim onayı gerekiyor, kırk sekiz saat içerisinde de gecikmeksizin hâkim kararı alınacak. Eğer hâkim kararıyla dernek yönetim organı görevden el çektirilmişse yine Medeni Kanunumuzun ilgili maddesinde, 27'nci maddesinde bunlar sayılı, kayyum tayininin nasıl yapılacağı da belirtilmiş. Burada da yine, dernek kurma özgürlüğüyle ilgili bir kısıtlama söz konusu değil. Dernekler Kanunu'nda cezai hükümler, yine Uluslararası Mali Eylem Gücünün (FATF) tavsiyeleri doğrultusunda güncelleniyor, uyum sağlanıyor. Dernek kurma özgürlüğüyle ilgili bu hakkı kısıtlayan bir durum söz konusu değildir.

Sayın Taşkın "Türkiye, farklı terör örgütleriyle ve terörizmin farklı biçimleriyle yıllardır mücadele eden bir ülkedir." dedi. Terörizmin finansmanı ile mücadelede uluslararası iş birliğinin gerekliliğine inandığımızı belirtti; bunlara katılıyoruz. "Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bu yöndeki kararlarının uygulanması amacıyla teklifte ne gibi bir düzenlemeler var?" dedi. Kanun teklifine baktığımız zaman, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarının uygulanması amacıyla mevzuat düzenlemesi yapılıyor. Bu şekilde kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesine ve uluslararası güvenliğe katkı sağlanıyor. Kanunla, bir denetim ve iş birliği komisyonu kuruluyor, kurulan denetim ve iş birliği komisyonu, kararların uygulanmasında etkin bir eş güdüm sağlamaya yönelik. Bu çerçevede, yaptırıma konu kişi ve kuruluşlara fon sağlanması, malzeme ve ekipman ticareti, teknoloji transferi yasaklanmakta ve mal varlığının dondurulmasıyla ilgili usuller belirlenmektedir.

Sayın Durmuşoğlu "Derneklerin yardım toplamasıyla ilgili bir kısıtlama var mı bu teklifte?" diye sordu. Yardım Toplama Kanunu'yla ilgili yapılan düzenlemelerin amacını sordu. Teklifte, Yardım Toplama Kanunu'yla ilgili düzenlemeleri kısaca özetleyecek olursak şunlar: Yardım Toplama Kanunu'nun 6'ncı maddesinde bir değişiklik yapılıyor, izin alma zorunluluğu zaten var. Kamu yararına çalışan dernekler zaten istisna kapsamında, 28 civarında dernek ve vakıf bu izinden istisna. Getirilen düzenleme nedir bu konuda? İzinsiz yardım toplama faaliyetinin eğer internet ortamında yapıldığı tespit edilmişse içerik çıkarılmasıyla ilgili, o izinsiz yardım toplama faaliyetiyle ilgili internet ortamındaki o yayının, o içeriğin ortadan kaldırılabilmesiyle ilgili bir usul düzenlemesi gerçekleştiriliyor.

Yardım Toplama Kanunu'nun 9'uncu maddesinde de başvurunun incelenmesiyle ilgili bir düzenleme var. Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin şu andaki mevzuatımızda bir açıklık söz konusu değildi. Buna ilişkin yönetmeliğin çıkarılacağına yönelik bir düzenleme söz konusu. Yardım toplama faaliyetinin denetimiyle alakalı, görevlendirilenlerle ilgili, bu makamların yetkileriyle alakalı ilgili makamlardan bu denetimle alakalı bilgi ve belgenin toplanabilmesini daha etkin hâle getiren bir düzenleme söz konusu.

Yine Yardım Toplama Kanunu'ndaki cezalarla ilgili bir güncelleme söz konusu. Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiyeleriyle uyumlu bir yaptırım getiriliyor. Bu konuda bir tereddüt söz konusu değil.

Sayın Kılıç'ın avukatlarla ilgili... “Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’un 2’nci maddesindeki ‘yükümlü’ kapsamına avukatlar da dâhil ediliyor. Burada savunma hakkını olumsuz etkileyen bir durum söz konusu mudur?” diye sordu. Burada da yine Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’un 2’nci maddesinde “yükümlü” tanımında bir değişiklik yapılarak buraya avukatlar da ekleniyor. Şu anda mevcut düzenlemede şüpheli işlem bildiriminde “Bankacılık, sigortacılık, bireysel emeklilik, sermaye piyasaları, ödünç para verme ve diğer finansal hizmetler ile posta ve taşımacılık, talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler; döviz, taşınmaz, değerli taş ve maden, mücevher, nakil vasıtası, iş makinesi, tarihi eser, sanat eseri ve antika ticareti ile işgal edenler veya bu faaliyetlere aracılık edenler ile noterler, spor kulüpleri” yükümlü kapsamındaydı; şimdi şüpheli işlem bildirimine avukatlar dâhil ediliyor ancak bunun sınırları var. Avukatların savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla dâhil edilmesi söz konusu. Avukatlık Kanunu'nun 35’inci maddesinin 1’inci fıkrası kapsam dışında. 2’nci fıkrada belirtilen... Avukatların çünkü devlet dairelerinde tüm işlemleri, sadece adliyelerde değil, yapma yetkisi var. Burada, bu yetkiyle ilgili olarak Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında şüpheli işlem bildirimini sadece taşınmaz alım satımı, sınırlı aynı hak kurulması, kaldırılması, şirket veya vakıf kurulması, birleştirilmesi ve bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymetler ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresiyle sınırlı bir düzenleme getiriliyor. Dolayısıyla, Avukatlık Kanunu'nun 35’inci maddesinde ve diğer kanunlarda belirtilen savunma hakkını zedeleyecek herhangi bir düzenleme söz konusu değildir. Buradaki “yükümlü” kapsamına avukatların alınması hususu yine FATF’ın tavsiyeleri arasındadır ve üye ülkelerin birçoğu da bu yönde düzenleme gerçekleştirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 19’uncu maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz talebi, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Ayhan Erel’in.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Millî Mücadele’mizin başlangıcının ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100’üncü yılında Türkiye Büyük Millet Meclisimizin, millî bilincin, yeni nesillere aktarılması amacıyla 2021 yılının İstiklal Marşı yılı olmasını içeren düzenlemenin Meclisteki tüm partiler tarafından kabul edilmesi, milletimiz tarafından büyük sevinç ve takdirle karşılanmıştır.

İstiklal Marşı’mızın yazarı Mehmet Akif Ersoy’u rahmetle, minnetle anıyorum.

“Kar çiçeği oldular, baharla birlikte kardelene döndüler,

Kır çiçeği oldular, yaz mevsiminde burcu burcu koktular,

Bu cennet vatana buzdan bekçi oldular,

Bu nasıl aşkı ki tarihi dondurarak tarih oldular.”

Vatan, bayrak uğruna savaşan bir milletin beyaz destanı Sarıkamış. Allahuekber Dağları'nda istiklal ve istikbalimiz uğruna canlarını feda edenlerin, inancın, cesaretin, vatan sevdasının adıdır Sarıkamış. Üstü açık uyumuştur diye gece yarısında kalkıp evladının üstünü örten annelerin, evlatları Sarıkamış Harekâtı'nda Allahuekber Dağları'nda vatan uğruna donarak şehit oldular. Şehit olan bir destanın kahramanlarını saygıyla, minnetle, rahmetle anıyorum.

Yine, Kurtuluş Savaşı'mızın 3 "Mustafa"sından biri olan Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı rahmetli İsmet İnönü'yü de şükranla anıyorum. "Bu topraklar bize mezar olmadan düşmana gülizar olmaz." diyerek yediden yetmişe silaha sarılıp taş, baltaya, kazmaya sarılan, bunları bulamadığında da kutsal vatan toprakları üzerindeki taş parçasını alarak Kuvayimilliyeye hareketinin en güzel örneğini göstererek verdiği mücadeleyle şiirlere, destanlara, hikâyelere konu olan Gaziantep savunmasının kahramanlarını rahmetle anıyorum, mekânları cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teröre maddi imkân sağlayan veya finans sağlayan kaynaklarının kurutulmasına yönelik bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Barışı ve huzuru bozmaya yönelik bombalı ve silahlı saldırılarla güvenlik güçlerinin yanı sıra sivilleri de hedef alan bölücü terör örgütleri Türkiye'de yıllardır gerçekleştirdiği saldırılarda başta güvenlik güçleri olmak üzere aralarında bebek, çocuk ve kadınların bulunduğu 20 bini aşkın vatandaşımızın yaşamını yitirmesine, binlerce kişinin yaralanmasına sebep olmuştur. Kanlı eylemleriyle binlerce kişinin yaşam hakkını elinden alan, yaralıları kaybettikleri organlarıyla hayatlarını sürdürmek durumunda bırakan terör örgütleri, binlerce çocuğu öksüz ve yetim, kadınları dul, anne ve babaları evlatsız bırakmıştır. Maddi anlamda da yaklaşık 300 milyar dolar kaybımız olmuştur, gerçekten de Türkiye son altmış yıldır terörden çektiği kadar başka bir unsurdan çekmemiştir. Biz, İYİ PARTİ olarak maddi kaynak sağlayan, finans sağlayan her türlü kanalları kurutulmasının yanı sıra terörün de kökten ortadan kaldırılmasının yanındayız. Teröre karşı verilecek mücadelede bizim her zaman güvenlik güçlerimizin yanında olacağımızı bildirmek istiyorum.

Teklif metnine baktığımızda, 3'üncü maddenin ikinci fıkrasında yer alan dolaylı kontrol eden kişi ve kuruluşun nasıl tespit edileceği açık değildir, buraya açıklık getirilmelidir. Yine teklif metninin 4'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "makul sebepler" ifadesinin yoruma açık ve kontrolsüz suçlamalara sebebiyet vermemesi için "kuvvetli şüphenin varlığı" ifadesinin kullanılması uygun olacaktır. Zira makul sebepler göreceli bir kavram olup, uygulayıcılardan uygulayıcılara değişik görüşlere ve yorumlamalara sebep olabilecektir.

Yine, teklifin 5'inci maddesi ceza hükümlerini düzenlemektedir. Verilecek cezalara baktığımız zaman, alt sınır ile üst sınır arasında çok büyük bir açıklık vardır. Kanun uygulayıcısına bu kadar geniş yetki verilmesi zaman zaman yanlış uygulamaları beraberinde getirecektir. Teklif metnine baktığımızda uygulanacak ceza miktarları "10 bin liradan 2 milyon liraya veya 50 milyon TL'ye kadar uygulanır." denilmektedir. Yani şimdi, ben, empati yaptığımda, bir avukat olarak mensubu olduğum dernekten hâkimliğe, savcılığa geçtiğimde, mensubu olduğum dernekle ilgili böyle bir karar geldiğinde, ben objektif davranmaya çalışsam bile beraber yol yürüdüğümüz, beraber bir dava arkadaşlığı yaptığımız dernek başkanının, dernek yönetim kurulunun baskısıyla karşı karşıya kalamayız demek hayatın olağan akışına uygun değildir. Yani şimdi dernek bana yakınsa 10 bin lira ceza, dernek bana uzaksa 2 milyon lira. Ya, makas bu kadar açık olabilir mi? Ya, caydırıcı olsun istiyorsanız o zaman arada 100 bin lira bir makas olsun yani 1 milyon 900 bin-2 milyon olsun, kanun koyucu da rahat etsin. Bir yerde on bin lira, diğer yerde 2 milyon lira; böyle bir şey olabilir mi? Veya 50 milyon liraya kadar. 1 lira da verebilirim, 50 milyon da verebilirim. Bu, ileride suistimalleri beraberinde getirir. Dolayısıyla bu makasın daralması lazım. Bugün siz iktidarda olabilirsiniz ama yarın başka bir siyasi irade iktidara geldiğinde, deniliyor ya "Keser döner, sap döner, gün gelir hesap döner." diye, bir gün size döner. Hiç kimseye dönmesin, kanunlar uygulanabilir, adil ve hukukun üstünlüğü ilkeleri ortamında yapılınsın.

Yine, 7'nci maddeyle internet ortamında yardım toplanmasının önüne geçilmesi hedefleniyor. Bu maddenin daha ayrıntılı düzenlenmesi ve küçük çapta yardımların engellenmemesi gerekir. Türk milleti dayanışma ve yardımlaşmayı en iyi sergileyen milletlerden bir tanesidir. Günümüzde SMA hastalarına devletin gücünün yetmediği yerde çocuklar okul paralarını, ayakkabı paralarını; anneler bebelerinin süt paralarını bu yardım kampanyalarına aktarmaktadırlar. Bunun önüne geçmek, hem vicdani hem de insani değildir diye düşünüyorum.

Komisyon görüşmelerinde kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesine ilişkin 9'uncu maddede Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında elde edilen bilgi ve belgelerin ne kadar saklanacağı yönünde bir açıklık yok. Bunun belirlenen sürede imha edilmesi gerekmektedir.

Yine, 10'uncu maddede izinsiz yardım toplanmasına verilecek idari para cezaları düzenlenmiştir. Buraya da baktığımızda gene makas çok açık; alt sınır 5 bin lira, üst sınır 200 bin lira yani daha önce de söylediğim gibi bu kadar fark olmamalı. Bu maddede cezaların toplanan yardım tutarı üzerinden belirlenmesi adalet ve hakkaniyete uygun olacaktır. Bir tarafta 10 lira yardım toplayan, diğer tarafta 2 milyon lira yardım toplayan var ama aynı şekilde cezalandırılması ne kadar adil olur sizin takdirlerinize bırakıyorum.

Yine, 12'nci maddeyle Türk Ceza Yasası'nda belirlenen sürelerin geçmiş olmasına ya da affa uğranılmasına rağmen kişilerin belirli haklardan mahrum bırakılmasına yol açılmaktadır. Cezasını çekmiş bir kimsenin hayatının geri kalanında bu yüzden sorumlu tutulması insanlık onuruna ve doğasına aykırıdır. Bu gerekçeyle, 12'nci maddenin teklif metninden çıkarılması uygun olacaktır.

Yine, 15'inci maddeye baktığımızda, İçişleri Bakanına, dernek genel kurulu dışındaki organlarında görev yapanları geçici görevden uzaklaştırma yetkisi verilmektedir. Bu yetkinin Bakana değil, bağımsız Türk mahkemelerine verilmesi adalet sistemi açısından uygun olacaktır.

Yine, Dernekler Kanunu'nun 27'nci maddesinde, hapis cezası aldığı tespit edilmesi şartıyla, görevden alınacak görevliler yeni düzenlemeyle soruşturma aşamasında dahi görevden alınacaktır. Bu durum masumiyet karinesine aykırıdır. Ayrıca bunun olabilmesi için en azından ya savcının soruşturmasının sonucu beklenmeli ya da iddianamenin kabulü esas alınmalıdır.

Yine, 19'uncu maddede tüzel kişilere uygulanacak para cezası için kişi hakkında soruşturma veya kovuşturmanın beklenmemesi düzenlenmiştir. Bu durum, suçun tüzel kişi yararına işlenip işlenmediği araştırılmadan ceza verilmesine sebep olacaktır; hukukun temel ilkelerinden biri olan "Şüpheden sanık yararlanır." ve masumiyet karinesi ilkelerine aykırıdır diyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Yücel Bulut...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin malumu olduğu üzere terör örgütlerinin eylemlerini devam ettirebilmesi ve varlıklarını sürdürebilmeleri için insan kaynağı dışında, finansman temini en temel unsur olarak kabul edilmektedir. Terör örgütleri, ihtiyaç duydukları finansmanı oluşturabilmek için uyuşturucu ticareti, kaçakçılık gibi yasa dışı faaliyetlerin yanı sıra yasal görünümlü faaliyetler aracılığıyla da finansman oluşturabilmektedirler. Sivil toplum örgütlerini paravan olarak kullanarak uyuşturucu kaçakçılığı ve kara paranın aklanması gibi faaliyetler günümüzde, terör örgütlerinin olağan faaliyet alanları hâline gelmiştir.

Ülkemiz yaklaşık elli yıldır farklı isimler altında terörist faaliyet yürüten örgütlerle mücadele hâlidir. Devletin elli yıldır sahada bu örgütlerle sürdürdüğü mücadelenin ortaya koyduğu tecrübe şunu göstermektedir ki terörlü mücadelede uluslararası ve somut iş birliği ortaya konulmadan ve terör örgütlerinin finans kaynakları kurutulmadan terörlü mücadelede başarı elde etmek oldukça zordur.

Ülkemizin de 1991 yılında üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü isimli uluslararası organizasyon, uluslararası ölçekte suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı küresel standartların belirlenmesi ve bunların ülkeler tarafından etkin bir şekilde uygulanmasıyla görevli uluslararası bir organdır.

Mali Eylem Görev Gücü isimli bu organ 1990 yılında üye ülkeleri bağlayıcı nitelikte 40 tavsiye kararı yayınlamış ve kara paranın aklanmasına ilişkin yöntemlerin değişiklik göstermesi üzerine de 1996 ve 2003 yıllarında bu tavsiye kararlarını gözden geçirerek yenilemiştir. Aynı kuruluş tarafından 2001 yılında 8 özel tavsiye kararı yayınlanmak suretiyle terörün finansmanının suç hâline getirilmesi öngörülmüştür. 2004 yılında yayınlanan ve kurye kullanmak suretiyle para nakli konusundaki tavsiyeleri içeren 9'uncu özel tavsiye kararıyla birlikte 40 tavsiye kararı ve 9 özel tavsiye kararıyla birlikte, 40 tavsiye kararı ve 9 özel tavsiye kararıyla terörizmin finansmanı konusunda temel çerçeveler çizilmiştir. Yüce Meclisimiz bu tavsiyelere uygun olarak 2006 yılında 5546 Sayılı Kanun ve 2013 yılında 6415 Sayılı Kanun'u çıkarmak suretiyle, bu tavsiyelere uyum yasaları konusunda önemli adımlar atmıştır.

“Mali Eylem Görev Gücü” isimli kuruluşun 2019 yılı Ekim ayında gerçekleşen Genel Kurulunda kabul edilen rapor çerçevesinde, diğer başkaca tespitlerle birlikte, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi konusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarıyla ilgili, tavsiye kararlarıyla tam uyum sağlanması, terörizmin finansmanı ve aklama suçlarıyla mücadelede yasal ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesinin önemine işaret edilerek gerekli düzenlemelerin de yapılması önerilmiştir.

Bu gelişmelere uygun olarak, Genel Kurul huzurundaki 247 sıra sayılı Kanun Teklifi hazırlanarak gündeme alınmıştır. Daha önce de yasal düzenlemelerin yanında, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kararları paralelinde Başbakanlık genelgesi ve Bakanlar Kurulu kararları çıkarılmıştır. Bu genelge ve kararların da vaktiyle etkin bir mücadelede pay sahibi olmasına rağmen kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının ve buna bağlı risklerin ve tehditlerin artması da nazara alınarak uluslararası iş birliğini arttıracak, koordinasyonu sağlayacak ve cezai yaptırımları düzenleyecek mevzuat gerekliliği hasıl olmuştur. Bu nedenle, huzurdaki kanun teklifi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarıyla uyumlu, etkili ve caydırıcı düzenlemeler getiren, adli ve idari yaptırımların orantılı olarak kanun metninde yer bulduğu bir düzenlemedir.

Kanun teklifinin ilk 6 maddesiyle kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi kapsamında düzenleme yapılması öngörülürken, 7 ila 17'nci maddesi arasında yapılan düzenlemelerle 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanunu ve 5253 Sayılı Dernekler Kanunu'nda değişiklik yapılması öngörülmüş, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele çerçevesinde, bu alandaki denetimlerin artırılması öngörülmüş ve idari yaptırımların daha ivedi ve etkili bir şekilde tesisine olanak sağlanmıştır. Bu düzenleme ışığında, internet ortamında izinsiz yardım toplama faaliyetlerinin engellenmesi de sağlanmış olacaktır; böylece, toplumun yardımlaşma ve dayanışma duygularının istismar edilmesi suretiyle kötü niyetli faaliyetlerin de önüne geçilmiş olacaktır.

Ayrıca, derneklerin yurt dışına yapacakları yardımların da denetime elverişli, şeffaf ve hesap verilebilir bir çerçeveye oturtulması temin edilmiştir.

Konuşmamızın başında da ifade etmiş olduğumuz üzere, bu düzenleme hem terörle mücadelede uluslararası iş birliğinin kaçınılmaz bir gereği hem de yıllardır terörle mücadele eden devletimizin elini güçlendirecek bir düzenlemedir; kaldı ki kanuni düzenleme, kişi hak ve hürriyetleri ile özellikle Anayasa'mızın 35'inci maddesindeki mülkiyet hakkına ilişkin güvenceler, hâkim teminatı ilkesine bağlılık ve düzenlemeyle getirilen hususların idari ve yargısal itiraz yollarının öngörülmesiyle birlikte evrensel standartlara uygun bir düzenlemedir.

Yasa dışı terör örgütlerinin tamamının faaliyetleri çerçevesinde ihtiyaç duydukları finansmanı sağlamak gayretiyle illegal faaliyetler yürüttükleri gerçeği bir yana, özellikle FETÖ soruşturmalarıyla en somut örneğini gördüğümüz üzere, insanımızın temiz duygularını istismar ederek toplanan paraların FETÖ'nün milleti hedef alan faaliyetlerinin finansmanında kullanıldığı da ortaya çıkmıştır. Hâlen toplanan paraların bütünüyle hangi faaliyetlerde kullanıldığı da eksiksiz ortaya çıkmamış ve müphem kalmıştır. Dolayısıyla mücadelenin tüm yönleriyle ve etkin bir şekilde sürdürülmesi amacıyla bir yandan toplumsal şuur sürekli açık ve diri tutulmalı, diğer yandan da yasal düzenlemelerle kanun alanında boşluk bırakılmamalıdır. Şiddeti kendi hedeflerine giden yolda meşru kabul eden her anlayışın bu faaliyetin finansmanı için de her yolu mübah göreceği gerçeğinin farkında olarak bu düzenlemelerin eksiksiz bir şekilde hayata geçirilmesi temin edilmelidir.

Bu gerekçelerle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'ni desteklediğimizi bir kere daha ifade ediyor, yasalaşması hâlinde ülkemize hayırlar getirmesini diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Abdullah Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifinde, biz, yine -Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun- Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'yle karşı karşıyayız.

Yine, oldubittiye getirilen bir kanun teklifi değerli arkadaşlar. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun bu tür kanun ihdasında Türkiye'ye çeşitli ihtarları var. Bu ihtarların başında, insan haklarından, demokrasiden, hukukun üstünlüğünden tutun da etnik, dinî ve cinsiyet temelinde ayrımcılığa izin verilmemesi gerektiği; Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme uyarınca etnik azınlıkların ana dillerinde eğitim görmeleri gerektiği, Evrensel İnsan Hakları Sözleşmesi'nin tüm maddelerinin uygulanması gerektiği, insanların zorla kaybettirilmesine karşı uluslararası sözleşmelere uyulması gerektiği... İfade özgürlüğünün önündeki bütün engellerin kaldırılmasını zorunlu kılan bir anlayış söz konusu ama ne yazık ki bu iktidar, gene bunların hiçbirine uymadı.

Bütün bu uyarılara rağmen, Türkiye, mevcut olan teklifle, yasaları politik çıkarları ekseninde kullanmakta ve bu konuda samimi olması gerekirken, topluma “reform” diye yansıtılan, göz boyama amacıyla yapılan değişikliklerle toplumu yine onlarca kısıtlamayla karşı karşıya bırakmaktadır. Reform yerine, hak ve özgürlükler, dernekler ve sivil toplum örgütlerinin örgütlenme özgürlükleri yönünde de çok ciddi kısıtlamalara gitmektedir.

Cezaevlerinde binlerce siyasi tutsak olmasına karşın -basına uygulanan sansür, cezaevlerinde olan gazeteciler, siyasi partilere uygulanan baskılar ortadayken- bu kanun teklifiyle yepyeni bir kısıtlama sürecine girmiş bulunmaktayız.

Değerli arkadaşlar, yine bir kayyum sevdası. Bu kanun teklifinin 15'inci maddesinde yine bir kayyum meselesiyle karşı karşıyayız. Bu teklifle; örgütlenme özgürlüğü, kanun önünde eşitlik,

masumiyet karinesi, dernek kurma özgürlüğü ve mülkiyet hakkı ihlal edilmektedir. Hükûmetin bu uygulamalarıyla, olağan bir hâl alan kayyum rejimiyle aynı zamanda gerek demokratik kitle örgütleri gerekse Kürt sorununun çözümüne dair kurulan tüm kurumlar hedef hâlinindedir. Öte taraftan, Hükûmetin 15 temmuz 2016 tarihindeki darbe girişimini fırsat bilerek -özellikle FETÖ'den zarar gören kurumlarımız- 2006 yılında kurulan ve merkezi Diyarbakır'da olan Kürt kültürünü araştırma ve geliştirme üzerinde çalışma yapan dernek olan KURDİ-DER, Ankara'da kurulan, yine Kürt Kültürünü Araştırma Derneği olan KÜR-DER gibi 2016 yılında terörle mücadele gerekçe gösterilerek binlerce sivil toplum örgütü ve dernek kapatılmış, çocuk haklarını savunan, muhtaçlara gıda yardımı sağlayan, göç etmek zorunda kalan insanlarla dayanışmak için kurulan, kadın haklarını savunan dernekler; ÇHD, ÖHD, MHD ve Rojova dernekleri kapatılmış, insan hakları örgütleri hedef hâline alınmış ve binlerce insan gözaltına alınmış, ne yazık ki tutuklanmıştır. Mevcut otoriteye karşı çıkan her düşünce ve fikir hedef hâline getirilmiş, belediyelerimize kayyum atanmış, seçme ve seçilme hakkı ortadan kaldırılmıştır. Partimizin Eş Genel Başkanları, milletvekilleri, belediye eş başkanları gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Bu kanun teklifinin; mevcut olan STK ve derneklere baskı uygulama ve el koyma adına eksik bırakılan kayyum rejiminin son halkasını oluşturmaya yönelik bir kanun teklifi olduğunu burada açıklamak isteriz.

Bütün bu yapılanların yanında gerek Kürt sorununun çözülmesi ve gerekse Türkiye demokrasisinin başka bir noktaya evrildiğine dair yeni bir süreçle karşı karşıyayız. AİHM kararı değerli arkadaşlar... Demirtaş Türkiye kararı da bu hususu dile getiren bir husustur değerli arkadaşlar. Kürt sorunu başta olmak üzere Türkiye demokrasinin önündeki engelleri âdeta özetleyen ve artık uluslararası nitelik taşıyan bu sorunların sadece Türkiye'yle sınırlı kalmadığına ilişkin bir tarihî gerçeklikle karşı karşıyayız. Bakın, uluslararası nitelik kazanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, kararıyla; yargı, siyasal baskılar, mevcut olan durum, muhalif sesleri kısıtlamaya ilişkin olan faaliyetlerin hepsi tek tek sayılmış ve bu yönde bir tespite gitmiştir. Değerli arkadaşlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu kararıyla -Venedik Komisyonu- HSK'nin yapısının yargı üzerindeki etkisini ve bağımsızlığını tehlikeye düşürdüğünü, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserinin raporuna göre de yargı organlarının siyasi gerilim ortamının sonuçlarından etkilendiğini yani yargının tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirdiğini çok açık bir şekilde dile getirmektedir.

Yine, bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı, Demirtaş ve HDP'li vekillerin tutuklanmasının, belediye eş başkanlarının görevden alınmasının ve tutuklanmasının amacının muhalif sesleri kısıtlamaya yönelik olduğunu tespit etmiştir. Bütün bunların yanında, tutuklamaların demokrasinin temeli olan çoğulcu ve özgür tartışmayı bastırmak gibi saklı bir nedene dayandığına ilişkin kararı göz önünde bulundurulduğunda, bunların hepsinin Türkiye demokrasisinde de gerçek anlamda bu iktidar tarafından kısıtlamaya gidildiğine dair çok net şekilde tespitleri bulunmaktadır.

Türkiye'nin en önemli sorunlarının başında olan Kürt sorununun çözülmesine ilişkin problemi ve diğer demokratik sorunları çözmeyi amaç edinen her türlü siyasal yapı ve çoğulcu anlayışın hedef hâline getirildiğini, bu yönde Kürt halkına dair dile getirilen ne varsa bastırılmış yargının eliyle yok etmeye çalışan siyasi bir yapılanmayla karşı karşıya olduğumuzu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi çok net bir şekilde tespit etmektedir.

Türkiye'deki bütün hak ihlallerinin, tutuklamaların, kayyum rejiminin temel ve saklı amacı, yani gizli anayasası Kürt sorununu ve Kürtleri yok saymaya, sorunu çözümsüz bırakmaya yöneliktir. Öteden beri dile getirdiğimiz üzere bütün sorunların, hukuksuzlukların, yok saymaların temel nedeni Kürt sorunudur değerli arkadaşlar. İşte, bütün bunların özeti de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin

Demirtaş v. Türkiye kararıdır. Tam bu noktada HDP'ye tahammül edemeyenlerin, sürekli parti kapatmayı gündemine alanların, Demirtaş'a "terörist" diyenlerin –tırnak içerisinde- asıl hedefi Kürtlerin talepleridir çünkü HDP, Kürt sorununu dile getiren Kürtlerin sesidir; sorunu canlı tuttukları, ırkçılığa karşı durdukları, emekçi, yoksul halkın taleplerini dile getirdikleri için sürekli saldırıların hedefindedir.

Bu üçlünün demokratik zeminde Kürt sorununu dile getirmek dâhil olmak üzere bütün sesleri kısma yönelik... Buradan kendilerine cevabımız da şudur değerli arkadaşlar: Sizin kararınızla HDP buraya gelmedi, 20 milyon olan bir halkın iradesiyle buradadır. Aslında, Kürtlerin ve emekçi halklarımızın sizlere tahammülü kalmamıştır, bunu burada net bir şekilde belirtmek isteriz. Erdoğan, Bahçeli ve Soylu'nun tanımadıkları bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı, değerli arkadaşlar, Anayasa'da 90'ncı maddede yer alan bir hükümdür yani iç hukuk hükümüdür. Dolayısıyla, bu şekildeki tavırları hem yargı üzerinde bir tahakkümdür, yargıya müdahaledir hem aynı zamanda Anayasa'yı çiğnemektedir. Biz bunu bu şekilde kesinlikle kabul etmiyoruz; bunu bütün halkımızla bu şekilde paylaşmak istiyoruz.

Bakın, bunların yapmış oldukları "terörist" kavramıyla "Bu kararı tanımıyoruz." şeklindeki beyanlarıyla Anayasa maddesi net bir şekilde çiğnenmektedir ve Anayasa'yı bu şekilde rafa kaldırmaktadırlar. Bu nedenle bu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı ışığında bir, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ başta olmak üzere tüm siyasi tutsakların derhâl serbest bırakılması ve haklarında açılan tüm davaların düşürülmesi gerekiyor; iki, tüm siyasi tutsakların davalarında yargılamanın yenilenmesi ve davaların düşürülmesi gerekiyor. Kayyumlarla iradesine el konulan tüm belediyelerimizin iade edilmesi, Kürt dilinin önündeki engellerin kaldırılarak ana dilde eğitim hakkının sağlanması, kapatılan demokratik kitle örgütlerinin yeniden açılması, bu kanun teklifinde olmak üzere kanunlarda yer alan tüm kısıtlamaların ayıklanması, bütün sorunların çözülmesi açısından katılımcı ve demokratik bir anayasanın yapılması için tüm halklarımız, sivil toplum örgütleri, bireyler ve emekçilerle ortak bir çalışma yapılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır ve bu elzemdir.

Değerli milletvekilleri, bu tarihî kararla yepyeni bir süreç başlamıştır. Bu fırsatın değerlendirilmesi, Türkiye haklarının önündeki bütün engellerin kaldırılması, demokrasinin yeniden inşa edilmesi, toplumda mevcut olan ırkçı yaklaşımların ortadan kaldırılması için bu karar gerçek anlamda bir fırsattır. Bu fırsatı gelin, hep birlikte değerlendirelim ve bu kararı derhâl uygulayalım; Türkiye'nin önündeki bütün engelleri bu şekilde ortadan kaldıralım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Kürt vatandaşlarımızın temsili en çok AK PARTİ'dedir ve Kürt vatandaşlarımızın en çok zulüm gördüğü, sesini kısıyan da PKK terör örgütüdür.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, olmaz, böyle bir usul yok.

BAŞKAN – Efendim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçiriyor; ağzını açıyor, biz de cevap vereceğiz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tutanaklara kaydettirmek istiyorsa gitsin arka tarafta muhabbet etsin.

BAŞKAN – Kim ne geçirdi ben farkında değilim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben bir dakika söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Size söz vereyim yerinizden, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cahit Özkan, Grup Başkan Vekili, sizden izin almadan, işaret vermeden, sadece tutanaklara bir şeyler geçirerek –kendi sözlerini- usule aykırı bir tutum sergiliyor. Bizim, hepimizin buradan bir dakika söz alma hakkımız var. İktidar partisi Kürtleri temsil eden bir parti değildir, Kürtlere düşmanlık yapan bir partidir –biz de cevap veriyoruz- ve bu düşmanlığı biz buradan yüzlerce, binlerce defa ispatladık. Bunu tutanaklara geçirerek aksini yapmış olmuyorlar. Sadece, dostlar alışverişte görsün, işte yarın öbür gün tutanaklar incelenince “Biz de cevap verdik.” anlamına geliyor. Bu tutumu şık bulmuyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

30.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şu anda Parlamento hukuku ve geleneğimiz çerçevesinde, Mecliste beyanları not eden stenograflar 1 tane değil. Niçin 1 tane değil? Çünkü burada 600 milletvekili var ve bir taraftan, kürsüden konuşan bu milletvekillerimizi not alıyorlar, diğer taraftan da diğer milletvekillerimizin beyanlarını geçiriyorlar; demek ki bu, usule uygundur.

Diğer taraftan da hamdolsun bugün, özellikle Türkiye’de birlik, beraberlik ve kardeşliğin tescillenmesi ve bu coğrafyada barışımızı tehdit eden terör örgütünün bertaraf edilmesi için hem özgürlükleri genişlettik, reformlar yaptık; diğer taraftan da güvenliğimizi teminat altına alacak terör koridorunu, destekçilerini ve onların milletimiz üzerinde oluşturmak istedikleri bütün ihanetleri bertaraf ettik ve ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Süleyman Bülbul konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydn) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin birinci bölümü hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşuyorum.

Değerli arkadaşlar, bundan bir ay önce Adalet Komisyonuna Sayın Adalet Bakanı geldi. Sayın Adalet Bakanı, yargı reformu ve hukuk reformu konusunda Adalet Komisyonunda bulunan muhalefet partileri dâhil Komisyon üyelerinden görüş almak istedi; biz de üç saat, dört saate yakın bir şekilde görüşlerimizi ortaya koyduk. Biz bekliyorduk ki önümüzdeki yılbaşına kadar yani bu ayın sonuna

kadar yargı reformuyla ilgili, hukuk reformuyla ilgili kanun teklifleri gelecek ama birden ayın 16'sında bir kanun teklifi geleceği söylendi ve İç Tüzük'e aykırı olarak, kırk sekiz saat beklenmeden Adalet Komisyonuna geldi. O bir gün içerisinde biz bu kanun teklifi konusunda çalışmalarımızı yaptık ve Komisyonunda itirazlarımızı ortaya koyduk.

Bakınız, arkadaşlar, Kanun Teklifinin ismi ne? Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi. Kanun teklifine böyle baktığımız zaman, bizim de üye olduğumuz OECD'nin içinde kara paranın aklanması ve terörün finansmanının önlenmesi nedeniyle kurulan Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiye kararları ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin vermiş olduğu, terörün finansmanının önlenmesine ilişkin kararların iç hukukta düzenlenmesi diye düşündük, sonra kanun teklifinin maddelerine baktığımız zaman, bunun dışında iç hukukta bulunan 7 tane kanunun etkilendiği ortaya çıktı. Bakınız, Dernekler Kanunu'ndan Kabahatler Kanunu'na kadar, Ticaret Kanunu'ndan Yardım Toplama Kanunu'na kadar birçok kanunda değişiklik öngörülmüş. Biz şöyle düşünüyorduk, özgürlükçü, yargı reformunu ilgilendiren maddeler gelecek ama yine bir şey değişmedi, yine güvenlikçi kanun teklifleriyle toplumu da anayasal hak ve özgürlükleri de sınırlandıran bir kanun teklifi daha geldi.

İsmine baktığımız zaman... Hemen gerekçeye bakıyorum, gerekçede 10 defa imzacı vekil arkadaşlar açıklamada bulunmuş, OECD'den bahsediliyor, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinden bahsediliyor ve tavsiye kararlarının iç hukuka girmesi konusunda gerekli kanun düzenlemesi yaptıklarından bahsediyorlar. Kanun teklifinin içine bakıyoruz, o söyledikleri tavsiye kararlarından her şey var ama siyasiler yok arkadaşlar. 12 no.lu tavsiye kararında açıkça siyasilerin hakkında "İç hukuk düzenlemesi yapılması gerekir, kara paranın aklanması ve terörizmin finansmanının engellenmesi açısından bu Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiye kararını iç hukuka koyun." denildiği hâlde böyle bir şey yok. Sayın AK PARTİ'li konuşmacı arkadaşlar buradaki konuşmalarında demişlerdi ki "Bu konuda bize verilen tavsiye kararlarını yerine getirdik." Getirmedikleri nereden belli; bakın, arkadaşlar, Mali Eylem Görev Gücü'nün 12 no.lu tavsiye kararında siyasi nüfuz sahibi kişilerle ilgili öneriler bulunuyor ancak ne hikmetse bu kanun teklifinde bu siyasi kişilerle ilgili hiçbir tavsiye kararını yerine getirmiş madde yok. Mali Eylem Görev Gücü tavsiye kararında faydalanicıların siyasi bir kişi ya da kuruluş olabileceğini ifade ediyor, bu kapsamda, makul tedbirlerin alınması ve siyasi nüfuz sahibi kişinin aile bireyleri ve yakınları için de bu tedbirlerin uygulanması gerektiğini vurguluyor ama kanun teklifinde böyle bir şey yok. Yani burada gerçekleri söyleyelim. Hiç kimse çıkıp da bize horoz dövüşüyle ilgili derneklerin bu kanunla bağlantısını anlatmasın, hiç anlatmasın. (CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir derdiniz varsa Hayvanları Koruma Kanunu'nu getirirsiniz, hep birlikte çıkarırız. Terörün finansmanı ile ilgili olmayan şeyleri burada bahsetmeyin. Bakın, açık ve net burada siz, terörün finansmanının önlenmesi, kara paranın aklanmasıyla ilgili olarak Mali Eylem Görev Gücü'nün 12 no.lu tavsiye kararını yerine getirmiyorsunuz. Neden getirmiyorsunuz? Saray böyle istediği için getirmiyorsunuz. Getiremezsiniz, getirdiğiniz takdirde bu kimlere dokunacak siz bizden daha iyi biliyorsunuz ve dokunduğu zaman da Türkiye'de siyasilerin, siyasi nüfuz kullananların, yakınlarının ve ailelerinin mal varlıkları, hesap hareketleri nerede araştırılacaktı? Bu kanun hükmü getirilmiş olsaydı o şekilde araştırılacaktı... Niye korkuyorsunuz arkadaşlar? AK PARTİ sıralarına bakıyorum, şu anda 20 kişi yok. Bu kanunda siyasilerin, bu kanun içerisinde, tavsiye kararına rağmen getirilmemesini neye bağlıyorsunuz, neden korkuyorsunuz? Bakın, net diyoruz: Getirin, Dernekler Kanunu'nda, düzenlemelerde de yargı kararını koyun; birkaç düzenleme de yapalım, ondan sonra bu kanun teklifini hep birlikte geçirelim ama işinize geldiği zaman şunu yapıyorsunuz, işinize gelmediği zaman bunu yapıyorsunuz. O nedenle, burada doğruları söyleyelim arkadaşlar; net, benim sorum açık. Siz, Mali Eylem Görev Gücü'nün 12 no.lu tavsiyesinde bulunan faydalanicıların; siyasi bir kişi ve kuruluşlarla ilgili makul tedbirlerin alınması ve siyasi nüfuz sahibi kişinin aile bireyleri ve yakınları için bu tedbirlerin uygulanmasıyla ilgili mevzuat değişikliğini niçin getirmiyorsunuz? Kimden korkuyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinde derneklerle ilgili maddeler var yani, bakıldığı zaman “insaf” dedirtiyor. Ya bu kanun Süleyman Soylu kanunu; bu kanun Anayasa’yı tanımayan, hukuku tanımayan, hukuk devletinden zerre kadar nasibini almamış Süleyman Soylu denilen kişiye yetki veren bir kanun. Neyine güveniyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Siz, dernek organlarını görevden uzaklaştırma yetkisini kesinleşmiş yargı kararı olmadan İçişleri Bakanına veriyorsunuz, ondan sonra çıkıyorsunuz “Yetmezse” diyorsunuz. Neye göre yetmezse? İçişleri Bakanı takdir edecek. “Anayasa’yı tanımam, AİHM’i tanımam.” diyen İçişleri Bakanı karar verecek, “Yetmezse” diyecek ve dernek faaliyetlerini durdurma yetkisini veriyorsunuz yargı kararı olmadan. Böyle şey olabilir mi? “Terörün finansmanının aklanmasıyla ilgili, kara paranın aklanmasıyla ilgili, uyuşturucuyla mücadele suçlarıyla ilgili yetkiyi veriyoruz.” diyorsunuz. Ya, geçiniz. Soma’dan yola çıkıp da Soma’da herhangi bir dernek “Somalı madencilere tazminat hakları verilmiyor.” dediği zaman onları da terörün içine sokuyorsunuz, dışarı çıkıp da bir eylem yapan insanları da terörün içine sokuyorsunuz. Nerede özgürlükler, nerede hukuk güvenliği, nerede hukuk devleti?

Arkadaşlar, bu kanun teklifi öyle bir kanun teklifi ki Anayasa’nın 14 tane maddesini ihlal eden düzenlemeleri var. Ya, arkadaşlar, bu derneklerle ilgili kanun teklifinin 15’inci maddesi sadece Anayasa’nın 10 maddesini ihlal ediyor. Tabii, buna alışkınız, AKP’den gelen güvenlikçi kanun teklifleri Anayasa hükümlerini ihlal etmezse, yani, insaf diyorsunuz; ihlal edecek ki Anayasa’yı kendi istedikleri gibi kullanacaklar, ihlal edecek ki... Ne yapacaklar? Kamu İhale Kanunu’nda olduğu gibi istisnalarla yandaşlarına peşkeş çektirecekler, Sayıştay denetimini kaldıracaklar, Kamu İhale Kanunu’nun denetimini kaldıracaklar. Burada da muhalif derneklerin ifade özgürlüğünü, dernek kurma özgürlüğünü, örgütlenme özgürlüğünü bir kenara itip suskun toplum yaratılmak isteniyor. Suskun topluma biz “hayır” diyoruz arkadaşlar, “hayır” demeye devam edeceğiz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakınız, ilk başta ne yaptılar? 12 Eylül denince hemen bağırma başlıyorlar arkadaşlar. Sizler 15 Temmuzdan sonra çıkıp da sivil darbeyle, KHK’lerle, OHAL’lerle bu memlekette muhalifleri, muhalif dernekleri kapattınız, 375 derneği kapattınız; bunun içinde Çağdaş Hukukçular Derneği vardı, Soma’da, Artvin’de vatandaşın, mağdur insanların avukatlığını yapan ÇHD vardı. Siz ne yaptınız? Çocuk derneğini kapattınız, UNESCO’yla beraber, birlikte projeler üreten çocuk derneklerini kapattınız. Şimdi, çıkmışsınız, İçişleri Bakanlığına yetki vereceksiniz, İçişleri Bakanı demokrat ya, hukukçu ya, yani her şey, hukuk bağlıyor ya. Ya, arkadaş, Selahattin Demirtaş davasında “Ben AİHM’i dinlemem, dinlemiyorum.” diyen bir İçişleri Bakanına bu kadar yetki verilebilir mi? Verilemez arkadaşlar, verilemez. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar avukatlarla ilgili olarak da avukatlara da şüpheli işlem konusunda bildirim hakkı vereceksiniz. Sır saklama yükümlülüğü ne oldu? Ya, arkadaşlar, bakın, sizin adamlarınız ne diyor, ne diyor bakın? Hukukçular Derneği “Avukatlara ‘şüpheli işlemleri ihbar zorunluluğu’ getiren kanun teklifi ‘hukuk güvenliği’ alenen tehdit etmektedir.” diyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O kim?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Bunun başkanı kim? Siziniz bunun, Hukukçular Derneğinin Başkanı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Doğru.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Uyun kardeşim, uyun; kendiniz de uyun buna ya! (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Demek ki çok sesli bir sivil toplum var.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Dün dündür, bugün bugündür!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bülbül.

Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahıslar adına ilk söz, Sayın Sabri Öztürk’ün; buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin kararlarının uygulanmasına yönelik usul ve esasları düzenlemeyi hedeflemektedir.

Ülkemiz bugüne kadar barış ve huzur içerisinde, güvenli bir dünya için uluslararası toplumla iş birliği içinde olmuş, terörizmin finansmanının ve kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi ve benzeri birçok konuda adımlar atılması için yoğun uğraşlar vermiştir. Ülkemizin stratejik konumu her zaman terör örgütlerine karşı daha etkin bir mücadeleyi gerektirmektedir. Özellikle FETÖ, PKK ve daha birçok terör örgütüyle uzun yıllardır gerçekleştirdiğimiz mücadelede başarılı olabilmemiz için uluslararası düzeyde bir iş birliği gerekmekte, terörün ortadan kaldırılması için finansman ve insan kaynağının kesilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Bugüne kadar Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına istinaden kitle imha silahlarının finansmanı ile mücadele kapsamında ülkemizde değişik düzenlemeler yapılmıştır. Ancak günümüzde kitle imha silahlarına dair artan uluslararası riskler, tehditler bu konuda uluslararası iş birliği içinde daha etkili, daha caydırıcı yaptırımları içeren yeni düzenleme yapılması gereğini doğurmuştur. Ülkemizin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin BM üyesi devletleri FATF tarafından geliştirilen uluslararası standartlara uyum sağlamaya davet etmektedir, üye ülkelerle karşılıklı değerlendirme yoluyla tavsiyelerde bulunmaktadır.

Ülkemizle de 2019 Ekim ayında bir değerlendirme yapılmış, bu değerlendirme süreci sonunda, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele konusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları ve FATF tavsiyeleriyle uyumun sağlanması, terörizmin finansmanı ve aklama suçlarıyla mücadelede yasal ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Kitle imha silahları nükleer, kimyasal ve biyolojik nitelik taşıyan silahlar olup cana, mala, çevreye çok büyük zararlar verebilmektedir. Bunu önlemek için öncelikle yayılmasını durdurmak, finansmanını ortadan kaldırmak gerekmektedir. 247 sıra sayılı Kanun Teklifi, bu amacı gerçekleştirmek için ülkemizde mevcut mevzuatı daha da geliştiren, uluslararası standartlara uyum sağlamayı amaçlayan bir tekliftir.

Teklifte, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin konuyla ilgili kararlarının uygulanmasına yönelik usul ve esaslar, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanını önlemek amacıyla yasaklanan eylem ve faaliyetler, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin aldığı kararlara aykırı fon toplanmasının yasaklanması ve önlenmesi, yasaklanan eylemlerle ilgili uluslararası listelerde yer alan kişi ve kuruluşların temsilcilik açması, faaliyette bulunması, iş ortaklığına girmesi, sermaye ortaklığına gidilmesi, bankalarla ilişki tesis edilmesi yasaklanmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarına konu kişi ve kuruluşların mal varlıklarının dondurulmasında izlenecek usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Yine, kanunun amacının sağlanması için denetim ve iş birliği komisyonu kurulmaktadır. Yine teklifle, yasal düzenlemeye aykırı hareket edenler, mal varlığı dondurma kararlarının gereğini yerine getirmeyenler veya ihmal, gecikme gösterenlerle ilgili adli ve idari yaptırımlar düzenlenmektedir. Yine teklifle, halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı hâl senetlerinin devrinin yalnızca zilyetliğin devredilmesi suretiyle yapılabilmesi, terörizmin finansmanı suçları bakımından önemli bir risk oluşturmaktadır. Bunun için Türk Ticaret Kanunu'nda değişiklikler yapılmak istenmektedir. Ayrıca, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda değişiklikler yapılarak terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi için denetimlerin artırılması ve idari yaptırımların daha etkili uygulanabilmesine yönelik hükümler düzenlenmektedir.

Adalet Komisyonundaki görüşmelerimizde teklifle ilgili bazı eleştiriler getirildi ancak ülkemizin ve bütün dünyanın güvenliği, toplumun üstün yararı karşısında bazı kişi ve kuruluşların belli yükümlülüklerle sorumlu tutulması kaçınılmazdır. Dünyanın artık dijital bir çağa girmesiyle terörizm ve kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesinin bu dijital çağda çok daha zorlaştığı, gelişmiş tüm ülkelerde bu konuyla ilgili etkin düzenlemeler yapıldığı ve ülkemizin üyesi olduğu uluslararası kuruluşların bu yönde tavsiyeleri karşısında bizim bu kanunu çıkarmamız uluslararası yükümlülüğümüz açısından da önem arz etmektedir.

Bu düşüncelerle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz talebi Sayın Emine Yavuz Gözgeç’in.

Buyurun Sayın Gözgeç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle “Korkma!” diye başlayarak inancın gücüyle tüm korkulardan emin, sömürgecilere boyun eğmeyen, dünyaya meydan okuyan, direniş ve diriliş destanı İstiklal Marşı’mızın kabulünün 100’üncü yılı olan 2021 yılının İstiklal Marşı Yılı olmasının ülkemiz için, milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum. Millî şairimiz Mehmet Akif Ersoy’u ve tüm kahraman şehit ve gazilerimizi rahmetle, şükranla yâd ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin üyesi olduğu, 1989 yılında G7 ülkeleri tarafından kurulmuş olan Mali Eylem Görev Gücü (FATF), kara paranın aklanması, terörizmin finansmanı ve nükleer silahların yayılmasının finansmanı ile mücadele alanında hem ulusal hem de uluslararası alanda politikalar geliştiren, bu politikaları destekleyen temel bir uluslararası organizasyondur, ülkemiz 1991 yılında üye olmuştur. Ülkemizin FATF tarafından IV. Tur Karşılıklı Değerlendirme Süreci 2019 yılı Ekim ayında gerçekleşen Genel Kurulda kabul edilen raporla tamamlanarak rapor kapsamında, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele konusunda terörizmin finansmanı ve aklama suçlarıyla mücadelede yasal ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Ülkemizde kitle imha silahlarıyla mücadele kapsamında daha önce çeşitli genelgeler ve kararlar çıkarılmıştır ancak alınan kararların daha etkin bir uygulamayla birlikte, günümüzde bu silahlarla ilgili uluslararası tehdit ve risklerin artmasıyla beraber, etkinliği ve koordinasyonu sağlamak üzere iş birliği ve cezai yaptırımları verecek şekilde yeni bir mevzuat düzenlemesi zorunlu olmuştur. Bu çerçevede düzenlenen kanun teklifi kod kanun niteliğinde olup belirtilen alanı yeni baştan tümüyle düzenlemektedir.

Değerli milletvekilleri, terör en temel hak olan yaşam hakkını hedef alan kapsamlı bir şiddet hareketidir, terör insanlık suçudur. Terörizm ve bunun finansmanı, kitle imha silahlarının finansmanı tüm devletlerin ortak sorunudur. Terör, kadın-çocuk demeden can kaybına sebep olmakta, çevre ve sağlık sorunlarına da yol açarak tüm insanlığı hedef almaktadır. Ülkemiz farklı terör örgütleri ve terörün farklı biçimleriyle yıllardır mücadele ediyor. Bu mücadele, bize, terörizmin finansmanının önlenmesinde uluslararası düzeyde iş birliği yapılmasının, ulusal ve uluslararası düzeyde topyekûn bir mücadelenin çok önemli olduğunu göstermiştir. Özellikle önleyici tedbirlerin alınması, suç ve suçlulukla etkin mücadelenin bir yönü olarak suçun mali boyutuyla mücadele, finans kaynaklarının ortadan kaldırılması önem arz ediyor. Mal varlığı değerlerini aklama, uyuşturucu kaçakçılığı gibi teröre finans olan kaynakların vergilendirilmesi değil, kökünün kurutulması gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZAFER IŞIK (Bursa) – Bravo!

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin birinci bölümü 6 maddeden oluşuyor. Amaç, kapsam ve tanımlar belirtilerek kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesini temin için etkili, caydırıcı, orantılı adli ve idari yaptırımlar kabul edilmektedir. FATF’ın tavsiyesiyle uyumlu olarak terörizmin finansmanının önlenmesi amacıyla mal varlığının dondurulması mekanizması oluşturulmaktadır. Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararların uygulanması kapsamında Denetim ve İşbirliği Komisyonu oluşturulmuştur.

Sözlerime son vermeden önce, az önce her zamanki niyet okuyucu anlayışla, Mevlâna hazretlerinin sözünden yola çıkarak kötü niyetli olduğumuz iddiasında bulunuldu, üstelik Meclise hiç yakışmayan bir üslupla. Hazreti Mevlâna diyor ki: “İnsan edebi kadar akıllı, aklı kadar şerefli, şerefi kadar değerlidir.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kanun teklifimizin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemini yapacağım.

Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, nükleer, biyolojik ve kimyasal silahlar, kullanıldığında çok sayıda insanı öldürme gücüne sahip silahlardır, çok tehlikelidir fakat gerçektir. Sınırlarımızda, Irak ve Suriye’de sürekli çok ciddi silahlar kullanılmış; zaman zaman nükleer, biyolojik ve kimyasal silahların kullanıldığı iddia edilmiştir. Ayrıca, terör örgütlerinin eline geçme olasılığı da vardır. Bu nedenle, ülke olarak önlem almamız zorunludur. Bu silahlara karşı insan sağlığı açısından da hazırlıklı olmalıyız. Nükleer, biyolojik ve kimyasal silah yaralanmaları tedavisi konusuna klinik ve özel bir konu olarak ağırlık vermemiz gerekir. Bu konuda askerî tıp akademimizde bölüm vardı, şimdi böyle bir bölümümüz yoktur. Bu nedenle, askerî ve sivil doktorlara bu konuda eğitim verilmelidir ve özel klinikler hazırlanmalıdır. Asla karşılaşmak istemeyiz ama ülkemizin bu konuda hazırlıklı olmasında yararı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teklif, cemaatlerin topladığı yardımları kapsıyor mu?

Değerli milletvekilleri, Çelikhan Pınarbaşı Ovası, doğal su kaynakları ve verimli tarım arazileriyle ilimizin en büyük ve bereketli tarım alanlarından bir tanesidir. Binlerce insanın geçim kaynağı ve Adıyaman’ımızın marka değeri olan tütünün yetiştirildiği bu ovadaki topraklar Çat Barajı’ndan cazibeyle gelecek suyu bekliyor. Aradan yıllar geçmesine rağmen Çat Barajı tünel ve sulama kanalları bir türlü tamamlanamadı. Buradan iktidara sesleniyorum: Çat Barajı tünel ve sulama kanalları yapım işine 2021’de ödenek ayırın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek... Yok.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Komisyon Başkanımıza olacak.

Sayın Başkanım, teklifle Türk Ticaret Kanunu'nda değişiklik yapılarak halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin takip edilmesi hususunda yapılan düzenleme nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç... Yok.

Sayın Karadağ... Yok.

Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkmen millî davasına ömrünü adayan, “Türkmeneli Türk'tür.” şiarının yılmaz savunuculuğunu yapan; gönül yaramız, kara sevdamız Kerkük'ümüzün bayrak ismi, yiğit dava adamı İzzetin Alparslan ağabeyimiz vefat etmiştir. Ailesinin ve bütün Türkmen kardeşlerimizin acısını paylaşıyorum; ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun. Türkmeneli'nin ve bütün Türk dünyasının başı sağ olsun.

Bu vesileyle, Necdet Koçak, Ata Hayrullah, Abdullah Abdurrahman, Münir Kafili ve bütün şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyor; aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cenevre'de 1925'te kimyasal silahlar yasaklandı yapılan anlaşmayla, 1938'de de sarin gazı imalatı yasaklandı. Adana 9. Ağır Ceza Mahkemesinde, 2015/29 sayılı Sarin Gazı davasına bir insanlık suçu olduğunu bildirerek müdahil olmak istedim, müdahil olma talebimi kabul etmediler, itiraz ettim. Sarin gazı imal etmek için gerekli bütün kimyasalları temin etmeye başlayan; füze sistemleri, saniyeli fitil ve havan topu malzemelerini temin için uğraşan kişiler bunun hazırlıklarını yaparken tespit edilmelerine rağmen, sarin gazı imalatı için girişimler yaptıkları eldeki bütün bilgilerle, telefon kayıtlarıyla da ispat edilmesine rağmen, kimyasal silah hazırlayan bu kişiler bu suçtan dolayı ceza almadılar. Türkiye'nin kimyasal silahlara karşı tutumunu gözden geçirmesi, kimyasal silah hazırlayanlara bu müsamahayı göstermemesi gerekiyor. El Nusra ve Ahrar-uş Şam örgütleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye sıradan değil, sıra dışı bir ülkedir. Başkanlık sistemine geçişiyle Türkiye tüm vesayet odaklarına önemli mesajlar vermiştir. Artık eski Türkiye yok, yeni Türkiye var; yeni Türkiye her anlamda tam bağımsız. Şu anda, tüm gücümüzle ekonomide tam bağımsızlığı kazanmak zorundayız. “Daha çok demokrasi, daha çok özgürlük, daha çok büyüme.” dedik, “Daha çok yol, hastane, okul, köprü.” dedik ve şükürler olsun, gerçekleştirdik. Şimdi, “Daha çok üretim, daha çok imalat, daha çok ihracat.” diyoruz. Sorum: Teklifte Yardım Toplama Kanunu'nda yapılan değişiklikler var, internet üzerinden izinsiz yardım toplanmasının tespiti hâlinde uygulanacak yaptırım var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Profesyonel Futbol Kulüpleri Birliği yaptığı açıklamada, futbol maçlarını yayınlayan kuruluştan almaları gereken yayın ücretlerini alamadıklarını söyledi. Yayıncı kuruluş ise parayı eksiksiz ödediklerini ifade ediyor. Şimdi soruyorum: Yayıncı kuruluşun “Ödedim.” dediği, kulüplerin almadığını ifade ettiği bu para nerede? Yoksa akıbeti 15 Temmuz şehitleri için toplanan parayla aynı mı, Beşiktaş saldırısında şehit olanlar için toplanan parayla aynı mı? Bu para nerede, bu paraya ne oldu? Aslında biz biliyoruz, siz toplanan paraları iç etmeye alıştınız.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nde kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanın önlenmesine ilişkin olarak mal varlığının dondurulması ile Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'da mal varlığının dondurulmasıyla ilgili düzenlemeler nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Soru sormak isteyen başka milletvekilimiz var mı? Yok.

Sayın Komisyon, buyurun.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Soru soran değerli milletvekillerimize de teşekkür ediyorum.

Sayın Sefer Aycan, nükleer ve biyolojik silahların tehlikeli olmasıyla ilgili ve bu konuda önlemlerin alınmasıyla ilgili yorumlarda bulundu. Tabii ki bu yorumlara katılmamak mümkün değil. Türkiye de bu konuda en hassas ülkelerden bir tanesi ve bu konuda uluslararası iş birliğinin gereğine de inandığımızı buradan belirtmek istiyorum. Tabii, bu kanun teklifi de bu uluslararası iş birliğinin gereklerinden bir tanesi. Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanın önlenmesi, terörün finansmanının önlenmesi; suç gelirlerinin aklanmasıyla, suç gelirleriyle, kara parayla mücadele; tüm bunlar, elbette ki özellikle kod kanun olarak hazırladığımız, bugün görüşmekte olduğumuz nükleer ve biyolojik silahların tehlikesinin ortadan kaldırılmasına yönelik uluslararası iş birliğinin gereğini yerine getirdiğimiz de en bariz göstergesi.

Sayın Tutdere “Bu kanunda cemaatlere yardım var mı?” dedi. Böyle bir husus düzenlemesi yok. Tarımla ilgili, sulama projeleriyle ilgili de ilgili Bakanımıza konuya ileticeğiz.

Sayın Taşkın, Türk Ticaret Kanunu'nda hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili bir düzenleme yapıldığını, bunun içeriğini öğrenmek istediğini ifade etti. Burada yapılan düzenlemede, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin takip edilmesiyle ilgili bir husus söz konusu. Burada, halka açık olmayan anonim şirketlerde, hamiline yazılı pay senetlerinin pay sahiplerine dağıtılmadan önce, anonim şirket yönetim kurulu tarafından ve bu senetlerin, zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından merkezî kayıt kuruluşuna bildirilmesi ve sisteme kaydedilmesi, böylelikle bu pay senetlerinin sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgilerin kayıt altına alınması öngörülmektedir. Bu da suç gelirlerinin aklanmasıyla alakalı, bunun önlenmesiyle ilgili çok önemli bir husustur.

Sayın Kılavuz, biz de tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz.

Sayın Şeker “Cenevre'de nükleer silahlar yasaklandı.” diyerek başladığı sorusunda müdahale talebinin reddedildiğinden bahsetti. Yani bu tabii ki yargıyla alakalı bir husus, bu müdahale talebinin reddedilmesi yargının vereceği bir karar. Türkiye'nin kimyasal silahlara karşı mücadelede kararlı olmasını ifade etti, elbette ki buna katılmamak mümkün değil, bu kararlılıktan hiçbir zaman vazgeçmemek lazım. Bu kanun teklifi de zaten bu kararlılığın bir göstergesidir, o nedenle, katkı sunan bütün milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kimyasal silahları merak ettim.

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Karahocagil, Yardım Toplama Kanunu'nda, internet üzerinden izinsiz yardım toplanması durumunda gerekli yaptırımın ne olacağını ifade etti. Burada, teklifin 7'nci maddesinde bu açık açık belirtiliyor. Yardım Toplama Kanunu'nun 6'ncı maddesine bir fıkra ekleniyor. İzinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapıldığının tespiti hâlinde, ilgili valilik veya İçişleri Bakanlığı tarafından içerik ve/veya yer sağlayıcıya, yardım toplama faaliyetine ilişkin içeriğin çıkarılması için internet sayfalarındaki

iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçlarıyla bildirimde bulunulacak. İçeriğin en geç yirmi dört saat içinde içerik veya yer sağlayıcı tarafından çıkarılmaması veya içerik ve yer sağlayıcıya ilişkin bilgilerin edinilememesi ya da teknik nedenlerle bildirimde bulunulamaması hâlinde, ilgili valilik veya İçişleri Bakanlığı internet ortamındaki söz konusu içeriğe ilişkin erişimin engellenmesine karar verilmesi için sulh ceza hâkimliğine başvuracak. Hâkim, talebi en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlayabilecek ve gereği yapılmak üzere doğrudan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gönderilecek. Bu karara karşı, tabii ki Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre de itiraz hakkı mevcut. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararının içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verileceği de kanun teklifinde açıkça belirtilmiş.

Sayın Cengiz Gökçel, yayıncı kuruluşların kulüplere olan yayın borçlarıyla ilgili bir soru sordu. Bununla ilgili Gençlik ve Spor Bakanımıza bu problemi iletteceğiz.

Sayın Durmuşoğlu, mal varlığının dondurulmasıyla ilgili biraz daha açıklama yapmamız gerektiğini ifade etti. Burada, tabii, Türkiye terörle mücadele eden bir ülke. Terörün her türlüyle mücadele ediyoruz, DEAŞ'ıyla da PKK'sıyla da FETÖ'süyle de DHKP-C'siyle de ve terörün her türlüyle yıllardır mücadele ediyoruz. Bu anlamda, elbette ki uluslararası iş birliğinin de gereğine inanıyoruz. Bütün ülkelerin bu konuda hassas davranmasını istiyoruz. Bu anlamda, özellikle, bizim de üyesi olduğumuz G20 bünyesindeki Mali Eylem Görev Gücü'nün, bizim kanunlarımızla ilgili, özellikle Dernekler Kanunu'yla ilgili, kâr amacı gütmeyen vakıflarla ilgili tespit ettiği eksiklik özet olarak şu: "Türkiye'nin derneklere yönelik denetimi terörün finansmanından ziyade daha çok dolandırıcılık ve kötü yönetim üzerine yoğunlaşıyor." Bu konuda eksikliklerin giderilmesini tavsiye ediyor.

Gerek Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'da gerek Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'da gerekse yeni kod kanun olarak hazırladığımız ve bugün görüşmekte olduğumuz Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'yle getirilen düzenlemeler büyük ölçüde Mali Eylem Görev Gücü'nün eleştirilerini karşılayan, o eleştirilerin gerekçesini ortadan kaldıran düzenlemeler. Denetim ve İşbirliği Komisyonu kuruluyor Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nde. Bu Denetim ve İşbirliği Komisyonunun çalışma usulü de madde 4'te belirlenmiş. Orada, nasıl çalışacağı açıkça belirlenmiş.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Komisyona.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.52

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.28****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 39’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Buyurun Sayın Beştaş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin sivil toplum kuruluşlarından büyük tepki aldığına, sivil toplum örgütlerinin susturulacağı ve teklifin örgütlenme özgürlüğünü tehdit ettiği görüşünü ifade ettiklerine, derneklerle ilgili bölümlerin teklif metninden çıkarılmasını bir kez daha ifade ettiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, görüşülmekte olan kanun teklifi, Türkiye’de sivil toplum kuruluşları tarafından büyük bir tepkiyle karşılanıyor.

Şu anda elimde 600 sivil toplum kuruluşunun ortak yayınlamış olduğu bir metin var, bu metni okuyamayacağım şüphesiz ama talepleri ortak. Bu teklifi “hızla kapatma prosedürü” olarak değerlendiriyorlar ve sivil toplumun susturulacağı görüşünü yüksek sesle gündeler ifade ediyorlar, örgütlenme özgürlüğünü tehdit ettiği de yine not edilen bilgiler arasında.

Ben ilk 10 derneği okumak istiyorum: İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Hak İnisyatifi Derneği, Yurttaşlık Derneği, Eşit Haklar İçin İzleme Derneği, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği, Sivil Alan Araştırmaları Derneği ve Civil Rights Defenders kurumları ve daha 590 kurum, talebini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama bitireceğim...

BAŞKAN – Açmıyorum, bitirin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim...

BAŞKAN – Açmıyorum biliyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Son cümlemi söylemedim.

BAŞKAN – Olsun, yazarlar, kayıtlara geçer.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sivil toplumun sesini Meclisin de duymasını istiyoruz. Örgütlenme özgürlüğünü tehdit eden bu tekliften derneklerle ilgili bölümlerin çıkarılmasını, Komisyon buradayken de bir kez daha ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölümde yer alan maddelere geçiyoruz şimdi. Varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Kemal Peköz	Serpil Kemalbay Pekközegü
Mardin	Adana	İzmir
Ömer Faruk Gergerlioğlu	Mahmut Celadet Gaydalı	Tulay Hatimoğulları Oruç
Kocaeli	Bitlis	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'a aittir.

Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'ni konuşuyoruz ve şu an televizyon ekranlarında –“sosyal medyadan” diye düzeltiyim, televizyon canlı yayını yok şu an ama izleyen değerli halklarımız şunu görüyorlar: Sanki kitle imha silahlarıyla ilgili bir kanun görüşüyoruz gibi. Oysa yine, bir torba yasa mantığıyla bu kanun teklifinin içine demokratik kitle örgütlerini ve sivil toplum kuruluşlarını hedefleyen, onları kapatmayı hedefleyen kanunlar görüşüyoruz esasında.

Az önce Grup Başkan Vekilimiz ifade etti, Türkiye’de 600 demokratik kitle örgütü ve sivil toplum kuruluşu, mevcut olan bu kanun teklifinden, bu torba kanun teklifinden demokratik kitle örgütlerini, STK’leri içeren bölümlerin çıkarılmasına dair 600 imzalı bir talepler manzumesi sıralamışlar. Ben de bunların, imzacı kurumların 10 tanesini okumak istiyorum: Hakikat Adalet Hafıza Merkezi, Medya Araştırmaları Derneği, Kaos GL Derneği, Göçmen Dayanışma Derneği, Mimoza Kadın Derneği, Rosa Kadın Derneği, Van Star Kadın Derneği, Ankara Gökkuşluğu Aileleri Derneği, Barış Vakfı, Özgür Renkler Derneği.

Peki, bu dernekler ne istiyor? Yine, yayınlamış oldukları deklarasyondan bir bölüm paylaşmak istiyorum: “Teklifin aynen yasalaşması durumunda, başta insan hakları dernekleri olmak üzere, kadın hakları, mülteci hakları, çocuk-gençlik hakları ve LGBTİ+ hakları alanında faaliyet gösteren dernek ve vakıflar, çeşitli hukuk dernekleri, sosyal mücadele yürüten dernekler, sosyal yardım için fon kaynakları kullanan dernekler, hemşehri dernekleri, spor kulüpleri, farklı inanç gruplarının dernek ve vakıflarının tümü tek bir imzayla kapatma riskiyle karşı karşıya kalacak. Bu konuda açılacak idari davalar yıllarca süreceği için pratikte hızlı kapatma prosedürü yaratılmış olacak.” Bu yetki kime veriliyor? İçişleri Bakanına ve valiye veriliyor. Bizler bunu asla kabul etmiyoruz ve bizim nazarımızda şu an bu kanunun adı, sivil toplum örgütleri ve demokratik kitle örgütlerini imha etme kanunudur, demokrasiyi imha

etme kanunudur, 82 Anayasası'nı bile baypas edip kayyumlarla ülkeyi yönetme kanunudur; bunun adı, askerî darbe dönemlerinde dernekler, vakıflar, basın-yayın kuruluşlarını kapatma ve işlevsizleştirme kanunudur.

Bakın, Kenan Evren'e 1980 darbesi sonrasında soruyorlar: "Dernekler, partiler..." "Kapılarını kilit..." diyor "Gazeteler, kitaplar..." "Makas makas..." diyor "Erdal Eren 17 yaşında..." "Asmayalım da besleyelim mi?" diyor. İşte, şu an şu çıkarmaya çalıştığınız kanun, tam anlamıyla sivil görünümüne bir darbe hukukunu inşa etme kanunudur. Bunu asla kabul etmiyoruz. Burada, sağ-sol, liberal-mütedeyyin, her kesimdeki her düşünceye karşı, eğer sizlere biat etmiyorsa, istibdat rejiminizle uyumlu değilse onu kapatmayı hedefleyen bir kanun çıkarmaya çalışıyorsunuz.

Burada şunu söylememiz gerekir ki: Demokratik kitle örgütleri ve STK'ler ne kadar çeşitli ve çok olursa bir ülkenin demokratikleşme düzeyinin göstergesidir. Oysa sizin demokratikleşmeye karşı yürüttüğünüz mücadeleyi, demokrasiyi öldürme çabanızı bu kanunda apaçık bir biçimde görüyoruz.

Kitleyi imha etmek isteyen ey iktidar! Kitleyi döven ey iktidar! Kitleyi aç bırakan ey iktidar! Muhafifleri hapse atan, işkence eden, cezaevlerini işkencehanelere çeviren ey iktidar! AİHM kararlarını safsata olarak görüp kendini yargıçların yerine koyan Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanına "Ey!" diye seslenmek istiyorum. Sizlere en iyi cevabı verenlerden birisi Değerli Musa Anter'dir ve demişti ki Musa Anter:

"Ve cellat uyandı yatağından bir gece.

Tanrım dedi, bu ne zor bilmece.

Öldükçe çoğalıyor insanlar,

Bense yok olmağayım öldürdükçe."

Sizler muhalefete vurdukça muhalefet güçleniyor, muhalefet çoğalıyor. Sizler muhalefetin küllerinden yeniden doğmasının, işte, bu yasalarla önünü açıyorsunuz; iyi de ediyorsunuz, zulmünüze devam edin, devam edin ki sonunuzu daha fazla hızlandırmış olun. Ama şu bilinsin ki, zulmün ve faşizmin karşısında, bu yasalar ve bu uygulamalar karşısında muhalefet ve vicdan sahibi olan insanlar dimdik ayakta olacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki "kapsamına" ibaresinin "içeriğine" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Alpay Antmen'in.

Buyurun Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adı “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi” olsa da yine yeniden bir torba yasa görüşüyoruz.

Görüşülen kanun teklifinin 1’inci maddesi kanunun amaç, kapsam ve tanımlarından bahsediyor ama sadece 6 madde için, gerisi ise yine çorba. Kanun yapmayı çorbaya çevirdiniz; bari, lütfen, kanunun adını doğru koyun.

Değerli milletvekilleri, ilk 6 madde için kanunun amacı çok güzel: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi. Sonrası? 6’ncı maddeden sonra sonrası yok. Peki, bu kanun neden şimdi, hem de bütçe görüşmeleri arasında Meclise alalecele getirildi? Bir yıl önceye dönelim: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bünyesinde faaliyet gösteren Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi ve Terörizmle Mücadeleye İlişkin Mali Çalışma Grubu (FATF) Türkiye’ye ilişkin raporunu kamuoyuyla paylaştı. FATF, kara paranın aklanması, terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi için 40 tavsiye kararı belirlemiştir.

Dönelim 2019 Aralık ayına. FATF Türkiye raporunda, 40 tavsiyesinden 12’sinde Türkiye’nin yetersiz olduğunu ama esas 2 tavsiye için Türkiye’nin uyumsuz olduğunu ve özellikle bu 2 tavsiye için kriterlere uygun hâle getirilmezse Türkiye’nin gri listeye gireceğini ihtar etti. Peki, AK PARTİ ne yaptı? “Mış gibi” yaptı, “yapıyormuş gibi” yaptı yine.

Soralım, birinci soru: Bu kriterlerle ilgili yasama çalışmasını neden bir yıl boyunca bekleterek son dakika, yıl sonunda, bütçe çalışmaları içine getirip sıkıştırdınız?

İki: Uyumsuz olan 2 kriteri bu kanunla uyumlu hâle getiriyor musunuz?

Üç: Kitle İmha Silahları Kanunu’nu getirirken 15’inci maddeyle dernekleri, 20’nci maddeyle avukatları neden imha etmek istiyorsunuz?

Terörün finansmanı bahane, dernek kapatma şahane. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu kanunun amacı, Türkiye’nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve FATF’in gri listesine girmemesi ve böylece dış yatırımcıların ülkemizden kaçmaması, öyle mi? Kitle imha silahlarıyla ilgili 6 madde getirerek FATF’in 7 no.lu tavsiye kararını yerine getirdiniz diyelim, oldu ya, peki soru şu: 12 no.lu tavsiye kararını neden kanuna eklemiyorsunuz? Neden kanunlaştırmıyorsunuz? Neden korkuyorsunuz? Nasıl olsa siz cevap vermeyeceksiniz çünkü teklifler sarayda hazırlanıyor, önünüze geliyor, siz içeriğini de bilmiyorsunuz, neyi savunduğunuzu ben size anlatayım.

Bakın, ülkemizin uyumsuz olarak değerlendirildiği 12 no.lu tavsiye kararı “Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler” başlığını taşıyor. Kim bunlar? Üst düzey kamu görevlileri, bakanlar, cumhurbaşkanı, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri, adli ya da askerî personel, önemli mevkideki siyasi parti temsilcileri ve kamu kurumu yöneticileri. Yani konu, yolsuzluk. 12 no.lu tavsiye tabii ki sizin işinize gelmiyor çünkü bu tavsiye yolsuzlukların önlenmesi ve tespit edilmesi bakımından büyük önem taşıyan, yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ile yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere konu olan fonların ve mal varlığının mali kurumlarca yakından takip edilerek kaynağının tespiti için tedbir alınmasını gerektiriyor. Bunu istiyor musunuz? Hayır. Var mısınız bu konuda kanun çıkarmaya? Tabii yoksunuz, olamazsınız. Yoksa ayakkabı kutuları, elbise torbaları, kasalar ve sonra büyükelçiler ne olacak değil mi? Siz bu düzenlemeyi yapmadığınız için dünyada akla ne geliyor biliyor musunuz? Bütün dünya diyor ki: “Bunlar Rıza Sarraf’ın rüşvet verdiği kişileri korumak için bunu yapıyorlar, daha doğrusu yapmıyorlar.”

Değerli milletvekilleri, esas soru şu: Bu kanunun amacı FATF'in 7 no.lu tavsiye kararına uyum sağlamak ise 12 no.lu tavsiye kararına uyum sağlamadan Türkiye'nin gri listeye girmekten kurtulabileceğine inanıyor musunuz? Bu kadar saf mısınız, yoksa bizi bu kadar saf mı zannediyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Önerenin oylanmasından önce bir yoklama talebi vardır, onu gerçekleştireceğiz.

Sayın Özkoç, Sayın Emre, Sayın Yıldız, Sayın Kılıç, Sayın Zeybek, Sayın Beko, Sayın Sümer, Sayın Gündoğdu, Sayın Aydoğan, Sayın Tutdere, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Arı, Sayın Şener, Sayın Antmen, Sayın Aygun, Sayın Ünver, Sayın Köse, Sayın Kasap, Sayın Demirtaş, Sayın Emir.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.46



DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 39’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve arkadaşlarının önergesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Milleti Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “düzenlenmektedir” ibaresinin “düzenler” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu	Mehmet Metenat Çulhaoğlu	Arslan Kabukçuoğlu
İzmir	Adana	Eskişehir
Ahmet Kamil Erozan	Orhan Çakırlar	Erhan Usta
Bursa	Edirne	Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Erhan Usta’nın.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım, daha doğrusu kanun teklifinin 1’inci maddesinde verdiğimiz önerge üzerine. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Şimdi, tabii, 1’inci madde, amaç-kapsam maddesi, az önce de ifade edildi esas itibarıyla. Amaç-kapsam maddesi ama 43 maddelik kanunda aslında sadece 6-7 tane maddeye tekabül eden bir madde. Dolayısıyla bunun üzerinde, çok fazla konuşacak bir şey yok. Aslında, ismi konulmamış bir şekilde, tekrar bir torba kanun görüşüyoruz; onu öyle görmek lazım. Şimdi, kanunun ismi nedir, kanun teklifinin? Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi. Güzel, buna hiç kimsenin bir itirazı yok. Elbette bununla mücadele edilmesi lazım. Zaten bu FATF dediğimiz Mali Eylem Görev Gücü’nün de 3 tane temel görevi var: Kara paranın aklanmasıyla mücadele, efendim, terörizmin finansmanı ile mücadele ve kitle imha silahlarının yaygınlaştırılmasının finansmanı ile mücadele. Uluslararası anlaşmaya zaten imza atmışız, dolayısıyla bizim de iç düzenlemelerimizi buna uygun bir şekilde yapmamız gerekir. Ancak bunu yaparken tabii, bir defa samimi olmak lazım. Yani birazdan detaylarını vereceğim, burada bundan bir buçuk ay önce çıkardığımız bir kanun var. Bir yandan o kanunu çıkartacaksın, bir yandan da hani böyle bir şey yapınca çok samimi olunmuyor. Fakat oraya geçmeden önce, madem böyle bizim bir uluslararası yükümlülüğümüz var, gri listeye alınma riskimiz var. Yani bunun için de epeyce bir zaman geçmiş, niye bu işin son günü olan 18 Aralıkta ancak bu kanun teklifi getirilebiliyor; bu konuda niye ilgili kurumlar harekete geçmiyor, bunu anlamak mümkün değil. Yani böyle, tabii, yangından mal kaçırırcaasına, alelacele getirilmiş, iş özümsemeden... Teklifi verenler tarafından da teklifinin üzerinde konuşacaklar tarafından da konunun özümsememesi bir yanlışlıktır, kanun yapma kalitesi açısından. Bunun içselleştirilmesi lazım. Ancak tabii, burada amacın biraz farklı olduğunu görüyoruz, bu aceleyle getirmenin. Dolayısıyla bunlar da çok doğru şeyler değil.

Arkadaşlar, biliyorsunuz, 11 Kasım’da burada bir kanun geçirdik biz, bir torba kanun geçirdik. Orada da varlık barışıyla ilgili bir 21’inci madde vardı. Bu madde neydi? Diyordu ki: “Yurt içinde veya yurt dışında altın, döviz, menkul kıymet gibi varlığı olanlar, bu varlıklarını beyan etmesi durumunda -bakın, getirmesi dahi gerekmiyor, yurt dışındakini getirmesi dahi gerekmiyor, yurt dışındaki bir borcuna mahsup bile edebiliyorsun- hiçbir şekilde vergi incelemesine, soruşturmasına tabi olmayacaktır.” diye buradan bir kanun geçti. Biz o kanun çalışmaları yapılırken de bunun yanlış olduğunu, bunun Türkiye’ye karşı olan güveni zedelediğini, OECD’nin kara paranın aklanmasıyla ilgili bize bu konularda ciddi eleştirilerinin olduğunu da söyledik fakat tabii dinlenilmedi ve kanun geçti.

Şimdi, bu kanun Komisyon’da görüşülürken şöyle bir savunma yapıyor, bu eleştiriyi getiren arkadaşlara şöyle bir savunma yapıyor, deniliyor ki: “Efendim, bu, bakın, sizin dediğiniz gibi değil, konusu suç teşkil edenler bu kapsama girmez.” şeklinde. Nasıl girmez? Savunma şu: “Gümrük Kanunu’nun dışında değil, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun dışında değil, Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu’nun dışında tutmuyoruz.” diye. Şimdi, tabii, geçmişte unutmuyacağız. Tabii, burada geçmişte unutmayanlar, geçmişle ilgili hafızası olanlar hemen Ağustos 2016’da geçen kanunu hatırlıyor. Yine o gün bu Mecliste bu kürsüde defalarca bunu söyledik, karşı çıktık, cansıparane neredeyse mücadelede ettik, “Bakın, kara para aklamaya burada müsaade ediyorsunuz.” dedik, o zaman bu kanun geçti. O zaman neye müsaade ediyordu? Bakın, tebliğden, daha kolay anlaşılсын diye okuyorum -yine bunun gibi kanundu- diyor ki, tebliğ anlatıyor bunu: “Ayrıca, yurt dışından getirilen söz konusu varlıklar nedeniyle hiçbir şekilde diğer mevzuat kapsamında da herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma söz konusu olmayacaktır.” Diğer mevzuat yani vergi mevzuatları zaten yok, diğer mevzuat açısından... “Örneğin, yurt dışından getirilen varlıklar nedeniyle kişi hakkında gümrük mevzuatı, kambiyo mevzuatı veya sermaye piyasası mevzuatı kapsamında herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma ve kovuşturma söz konusu olmayacaktır.” diyor. Bu kanunu buradan

AK PARTİ geçirdi arkadaşlar 2016’da. Şimdi, diyeceksiniz ki “Ya, tamam, o gün öyle geçirmiştik ama bugün en azından buralardan da muaf tutan maddeleri bu kanuna koymamışız.” ama böyle bir uygulama alışkanlığı var. Yani buraya yazmamış olmak bunları, bu anlamda, soruşturma yapılacağı anlamına gelmiyor arkadaşlar. Niye gelmiyor? Çünkü bunlar hep vergi incelemelerinde çıkıyor. Vergi incelemesi, soruşturması yapılmadığı zaman zaten bu mevzuata takılması mümkün değil. Dolayısıyla burada bir samimiyet yok, bunu net bir şekilde görmek lazım, samimiyet yok.

Daha söyleyeceğim çok şey vardı ama sürem doldu. Evet, terörün finansmanı ile mücadele edilsin, kara parayla mücadele edilsin, zaten tam da onu söylüyoruz ancak Hükümet, bir buçuk ay önce bu kanunu çıkartanlar bugün bunu getirdiklerinde bunun biz samimi olmadığını çok net bir şekilde görüyoruz.

Ben sözlerimi hepinize saygılar sunarak bitiriyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay

Erdal Aydemir

Mahmut Celadet Gaydalı

Mardin

Bingöl

Bitlis

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kemal Peköz

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Kocaeli

Adana

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Erdal Aydemir’in

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Meclis, Türkiye’nin en büyük sorunu işsizlik sorunu. Şu anda Türkiye’de üniversite mezunu olup da 1,5 milyon kişi işsiz durumda, iş arar durumda. 1,5 milyon kişi işsiz konumda iken her nasılsa orta okuldan sonra sahte bir diplomayla yani bilerek, isteyerek evrakta sahtecilik suçunu işleyip lise diplomasını almış, aslında hukuken diplomasız olan Hamza Yerlikaya, arkadaşlar, Hamza Yerlikaya... Aslında orta okulu bitirdikten sonra bu diplomasını aldı ancak eğitimine devam edebilmesi için lise diplomasına da ihtiyacı vardı.

SALİH CORA (Trabzon) – Diploması vardı, yalan söylüyorsun.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Hergelenin birisi gidip kendisine bir lise diploması getiriyor, bakın, diyor ki: “Bu diplomayla üniversiteye kayıt yapabilirsin.” Ve o diplomayı alan Hamza Yerlikaya bilerek, isteyerek evrakta sahtecilik suçunu işliyor yani sahtekârlık yapıyor.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Belgen var mı?

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Ne yapıyor? Bu belgeyi aldıktan sonra üniversiteye kayıt yaptırıyor. Arkadaşlar bunu unutmayın, bakın, zehirli ağacın meyvesi de zehirli olur; siz bu durumda bir partisiniz. Bununla da yetinmiyorsunuz, sahte diploma üzerinde, aslında diplomasız Hamza’ya bakın ne yapıyorsunuz?

MUSTAFA KENDİRLİ (Kırşehir) – İspatı nerede ispatı? Neye istinaden söylüyorsun bunu?

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Götürüp Cumhurbaşkanlığına, Cumhurbaşkanlığı Başkanışmanı yapıyorsunuz. Ne kadar maaş aldığı soruluyor Cumhurbaşkanlığı makamına “Kamuyu ilgilendirmedeği için maaşı hakkında bilgilendiremeyiz.” diyorsunuz. Bu Meclisin bir Cumhurbaşkanlığı Başkanışmanının aldığı maaşı bilme hakkı yok mu, soruyorum sizlere.

İşte bu diplomasız Hamza bununla yetinmiyor. Bakan Yardımcısı, Bakan Yardımcılığından 24 bin lira maaş alıyor. Ya, bununla yetinir mi?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyorsun, yalan!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - E, bir de bir kamu bankası var, kamu bankası yönetim kurulundan da 12.500 lira maaş alıyor. Evet, bununla da yetinmiyor. Ne oluyor bunun yanında? Bakın arkadaşlar, bakın, şimdi, diploması olmayan ya da sahte diploma üzerine hayatını inşa eden Hamza'nın tam karşısında duran... Bakın, bu AKP'nin ayıbıdır, utancısıdır arkadaşlar.

RAMAZAN CAN (Kırklareli) – Ya, şu maddeyle ilgili konuş.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - Bu Ramazan Gezer, İnönü Üniversitesi Fizik Bölümünü 1'incilikle bitirdi, yetmedi, yüksek lisans yaptı.

RAMAZAN CAN (Kırklareli) – Baro Başkanlığı yapmışsın, maddeyle ilgili konuş.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - 2007'den beri işsiz, Ankara'nın göbeğinde çocuklarıyla beraber nemli, küflü bir evde yaşamını ikame ediyor. Nasıl geçimini sağlıyor biliyor musunuz arkadaşlar?

RAMAZAN CAN (Kırklareli) – Önergeye gel, önergeye!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) - Ramazan Gezer'in lisans diploması da var, yüksek lisans diploması da var. Ne yapıyor Ramazan? İşsiz bir şekilde Ankara sokaklarında kâğıt toplayarak geçimini sağlıyor. Bu da sizin ayıbınız. Ha, bununla mı yetineceğiz? Hayır. Bakın, arkadaşlar, Mehmet Kılıç, Bingöl'de “Haydar'ın Çayevi” diye bilinen bir çay ocağı var, orada garson olarak çalışıyor. Mehmet Kılıç, Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesini dereceyle bitirdi, onur belgesiyle bitirdi. Mehmet Kılıç, bu üniversitenin yanında ne yaptı? Muş Alparslan Üniversitesinin muhasebe bölümünü de bitirdi. Gelin görün ki şu anda garson olarak çalıştığı çay ocağı da pandemiden dolayı kapatıldığı için şu anda işsiz, evine iş, ekmek, aş götüremiyor; alın, bu da sizin ayıbınız! Siz, diplomalı, meslek sahibi olan insanları sevmiyorsunuz çünkü sizin Genel Başkanınız, kurucu başkanınız Cumhurbaşkanlığı da şaibeli bir diplomayla, ortaya konmamış bir diplomayla şu anda Cumhurbaşkanlığı yapıyor. Bu sizlerin genlerinizde var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Terbiyesiz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Evet, arkadaşlar, yalnız sürem yetmedi...

Bu yasayla ilgili, 600 tane dernek bu yasanın geri çekilmesini istiyor. Özgür Renkler Derneği, Katre Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği, Diyarbakır Tuay-Der, Rengârenk Umutlar Derneği, Mezopotamya Göç İzleme ve Araştırma Derneği, Ardıç Dayanışma Derneği... (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Aydemir, süreniz tamamlandı. Sayın Aydemir, süre doldu, süreniz doldu. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiyor Başkanım.

Bitir, bitir sen, bitir.

Bitiriyor Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Aydemir lütfen, kürsüden ayrılmam. Sayın Aydemir, kürsüden ayrılmam lütfen.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Günebakan Kadın Derneği, Serhat Göç Araştırma Derneği, Aydın Kadın Efeler Derneği ve MED TUHAD FED Derneği. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen sahtesin!

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sahtecilik ve dolandırıcılık sizin işiniz!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

Sayın Özkan, 60'a göre...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kürsüden istiyorum efendim; sataşmadan, kürsüden istiyorum efendim.

BAŞKAN – Ne dedi, istiyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Sahte diplomayla Bakan Yardımcısı oldu, bu da sizin Grubunuzdur.” dedi.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, sizden rica ediyorum yani buraya müdahale etmeyin. İç Tüzük'e uygun bir şekilde bu süreci götürmek ve bu yasaları tamamlamak mecburiyetindeyiz.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, bir hususu aydınlatalım, bununla ilgili bilgi vermek için geldim. Sataşılan hususla ilgili, ne sataşana ne de içeriğiyle ilgili asılsız beyanlara ilişkin burada söz almadım. Bakınız, Türk öğretim sisteminde, ilkokulu bitirirsiniz, aldığınız diplomayla ortaokula; ortaokulu bitirirsiniz, oradan aldığınız diplomayla liseye; liseyi bitirirsiniz, oradan aldığınız diplomayla üniversiteye; üniversiteyi bitirirsiniz, oradan aldığınız diplomayla yüksek lisans ve akademik çalışmaya devam edersiniz. Şu anda, eski milletvekilimiz, Bakan Yardımcımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızın Başdanışmanı Hamza Yerlikaya'nın burada lise diploması.... (HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Mahkeme kararı var.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ha, elbette, destanlar yazan çalışmaları sebebiyle açık öğretimden mezun. Nasıl? Avrupa'da olduğu gibi. Çünkü sanatta, sporda, edebiyatta başarılar bazen fedakârlık gerektiriyor. Hamza Yerlikaya bu fedakârlığı gösterdi. Bu açık öğretim lisesi diplomasıyla, arkasından, Mehmet Akif Ersoy'un milletvekili olduğu Burdur Eğitim Fakültesinde özel yetenek sınavını almış ve oradan lisansını almış. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bitmemiş, bu diplomayı almış, yüksek lisans eğitimini, öğretimini yapmış ve burada da başarıyla bu eğitimini tamamlamış. Ondan önce ve sonra ne yapmış? (HDP sıralarından gürültüler)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sahtecilik kararı ne olacak, sahtecilik kararı? Mahkeme kararı var ya!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Mahkeme kararını tanımıyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Bakanız, evet, gurur duyuyoruz. Ben, burada eski milletvekilimizin ve Başkanımızın alınından öpüyorum, başarılarının devamını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Asrın güreşçisi Hamza Yerlikaya; iki olimpiyat, üç dünya, sekiz kez Avrupa şampiyonu. 17 yaşında grekoromende asrın güreşçisi unvanını aldı. 27 kez “Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak...” İstiklal Marşı’mızı bütün dünyaya dinletti, gurur duyuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) –Ya, bu sahteciliği mi savunuyorsunuz şimdi?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Acaba buradaki şikâyet İstiklal Marşımızın okunmasından mıdır, onu da milletimizin takdirine sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan, süreniz doldu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Âşık Veysel’in Tandoğan’a sokulmadığı günler geride kaldı, geride kaldı!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, rica ediyorum...

Buyurun Sayın Beştaş.

60’a göre yerinizden söz talebiniz mi var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, duyamıyorum, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Asılsız beyanlar” diyerek satışmada bulunmuştur. Satışmadan söz istiyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Asılsız olduğunu gösterdik efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben asıllı olduğunu göstereceğim.

BAŞKAN – Eğer ona girersek, “asılsız beyan”ı satışma kabul ederseniz bizim Grup Başkan Vekilini yirmi dört saat kürsüde tutmamız lazım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, tarafsız yönetin.

BAŞKAN - Size yerinizden bir dakika söz vereyim.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ama açıkça...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, yapmayın Allah rızası için, rica ediyorum, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama bir dakikayla sınırlamayın lütfen.

BAŞKAN – Yok, yerinizden bir dakikayla sınırlı.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ’ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan ’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, asılsız beyan kendilerinin; şu anda elimde Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesinin gerekçenin kararı var, süremi bununla tüketmeyeceğim, çıktı verebilirim. Mahkeme kararıyla diplomaların sahte olduğu sabit. Sanırım bu kesinleşmiş kararı tartışıyorlar.

Yine, Şu anda Hamza Yerlikaya; Cumhurbaşkanı Başdanışmanı, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı, Vakıfbank Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, eski AKP'li bu vekilin aynı zamanda sahtecilik suçundan yargılandığı ve ancak bunu sahtecilikten bilerek kullandığı suçu sabittir. Yani hakikaten, neyi inkâr ediyorlar, anlamıyorum. Biz mahkeme kararı sunuyoruz, varsa aksi... Sahte diplomayı göstermeyin bize.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Söylediğimiz: Yıldız Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, ODTÜ mezunları işsiz, simit satıyor; bir vatandaş 4 yerden maaş alıyor. Ayıp değil mi bu? (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, 60'a göre...

Buyurun.

33.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, eski Milletvekili Hamza Yerlikaya'nın sahte lise diplomasıyla Gazi Üniversitesine kayıt yaptırdığını mahkemede beyan ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bu benim özel ilgi alanıma giriyor. Ben mahkeme kararını aynen söylüyorum; mahkeme kararı, mahkeme tutanağı burada. Mahkemede kendi beyanıyla diyor ki: “Bana bir kişi sordu ‘Sen niye yüksekokul diploması almıyorsun?’ diye ‘Lise diplomam yok.’ dedim. O kişi bir hafta sonra İmrahor Meslek Lisesinden bana, bana ait bir diploma getirdi. Ben de o diplomayla Gazi Üniversitesi Spor Bölümüne kaydımı yaptırttım.” Yani bu diplomanın sahte olduğunu... İşte, burada mahkeme karar var.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) - Kim söylüyor bunu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kendisi söylüyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hamza Yerlikaya...

Bu diplomanın sahte olduğunu bile bile Gazi Üniversitesine gitmiştir, kaydını yaptırmıştır; bunun adı sahtekârlıktır.

Bir Şey daha söyleyeyim: AKP'nin içerisinde helal süt emmiş, helal diploma almış, alınının aklıyla yetişmiş onca insan varken sahtekârlara yer yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Diğer önergeyi...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yirmi yedi kez İstiklal Marşı'mızı dinlettirdi, al bayrağımızı göndere çektirdi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçsin.

Bu arada, mahkeme kararında sahtecilik suçundan hükmün açıklanması da geri bırakılmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu, sahtekârlık! (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde ve ikinci fıkrasında yer alan "veya dolaylı olarak" ibareleri ile ikinci fıkranın (a) bendinde yer alan "ya da dolaylı olarak" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Arslan Kabukcuoğlu

İzmir

Edirne

Eskişehir

Fahrettin Yokuş

Ahmet Kamil Erozan

Konya

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ahmet Kamil Erozan'ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben izin verirsiniz maddenin özüne girmeden evvel insani bir konuya değinmek isterim.

Size birtakım isimler okuyacağım, büyük ihtimalle de ilk defa duyacaksınız: Halil Gözel, İlker Sağlık, Doğan Kıssa, Nurettin Çalık; bu 4 arkadaş esnaf. Nerede esnaf? Sirte'de esnaf, Libya'da ve bu arkadaşlar on aydır tutuklu, on aydır tutuklu.

Başka bir grup okuyacağım: Saim Terbiyık, Osman Savuk, İlyas Aktaş, Ümit Aygün, Yusuf Tıraş; bu arkadaşlar iki seneyi aşkın süredir tutuklu. Niyi bunu söylüyorum? Sebebi de şu: İtalyanlar geçen hafta, yüz sekiz gündür tutuklu bulunan 18 balıkçıyı kurtardılar yani İtalyanlar şunu yaptılar: "Köprüyü geçinceye kadar ayıya dayı deriz." dediler, Hafter'in elini sıktılar, 18 vatandaşını götürüp Noel'i evde geçirmelerini sağladılar. Şimdi, bir grup arkadaş on aydır orada, ikinci bir grup arkadaş iki senedir orada; ben sizin takdirinize bırakıyorum, kaç bayramı ailelerinden uzak geçirdiler? Burada Dışişleri Bakan Yardımcısı da var, bunu inşallah, Çavuşoğlu'nun kulağına bir kere daha fıslar. Yani, dolayısıyla, devletin görevi vatani toprak olarak korumak değil, aynı zamanda, vatandaşlarını da korumaktır.

Maddenin özüne geçeyim izin verirsiniz. Bir büyükelçi için en zor görev, devletini iktidara rağmen korumaktır. Ben bunu beş sene yaptım, devletimi iktidara rağmen korumaya çalıştım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ne demek istediğimi söyleyeyim: Ben, beş sene daimî temsilciydim OECD'de. Bu, sözü edilen Mali Eylem Görev Gücü, benim işimdi. Hep yumurta kapıya geldiği zaman Türkiye'nin aklı başına gelir ve verilen görev de "Çevir kazı yanmasın."dır. Böyle bir ortamda Türkiye, maalesef, gri ve kara listeler arasında koşup -sağda solda- durur ve maalesef, iktidarın da siyasi irade yoksunluğundan dolayı bu FATF dediğimiz örgüt nezdinde bazen, şüphelilere iktidarın kefil olduğu da görülmüştür. Dolayısıyla, bu dosyanın bu kanuna rağmen ileride bir çözüm getirebileceği kanısında değilim.

İkinci sebebi var: Bu kanun, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarıyla sınırlı. Hâlbuki, bu alanda yani kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı konusunda hem uluslararası anlaşmalar var hem ihracat kontrol rejimleri var. Sayacağım birkaç tanesini size: 1979 tarihli Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması, 1974 tarihli Biyolojik ve Toksik Silahlar Sözleşmesi, 1997 tarihli Kimyasal Silahlar Sözleşmesi. Şimdi, bunlarla hiç alakası yok önümüze gelen metnin.

İkinci bir şey var; ihracat rejimleri, Nükleer Tedarikçiler Grubu, Zangger Komitesi, Wassenaar Düzenlemesi, Avustralya Grubu, Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi, bunlarla da hiç alakası yok bu maddenin. Yani sıkışmışsınız, sadece Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi... Yani bir bütüncül yaklaşımdan uzak bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. O zaman ister istemez, niyetin bu mu, yoksa müteakip çuvala tıklan maddeler mi olduğunu da sorgulamak hakkı var tabii ki insanların.

Şimdi bu “Komisyon” diyoruz, bu Komisyonun da bütüncül bir yaklaşım içinde olması gerekir, o da şüpheli. “MASAK” dediğimiz ulusal bir kurum, bunun denetlemesini yapacak; onun, bunu takip etme yeteneği olup olmadığından şüpheliyim. Biraz evvel arkadaşlar değindiler, 238 sayfalık bir rapor var; Türkiye, her seferinde, ak mı kara mı orada belli oluyor; maalesef, yine gri ve yine -biraz evvel söylediğim gibi- yumurta kapıya geldikten sonra biz buna çözüm üretmeye çalışıyoruz.

Son bir hususa değineyim: “Dünya beşten büyüktür.” diyorsunuz, Cumhurbaşkanı bunu söylüyor. O örgütü ayaklar altına alıyorsunuz siyaseten ama o örgütün kurallarına uymak için de büyük bir çaba içindediniz. Ben bunu riyakârlık olarak görüyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki “BMGK kararlarına karşı ilgililer tarafından Komisyona yapılan başvurular,” ibaresinin, “BMGK kararlarına karşı ilgililerin, Denetim ve İşbirliği Komisyonuna yaptığı başvurular,” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

Önerge üzerinde söz talebi Rafet Zeybek'in. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

RAFET ZEYBEK (Antalya) –Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz zor günlerden geçiyor. Ekonomi çökme noktasına gelmiş, adalet ve demokrasi can çekişiyor. Bunlar yetmedi, bir de pandemi belası geldi. Gerçekten bugün Türkiye'de vatandaşlarımız çok zor durumda geçinme mücadelesi vermektedir. Böyle bir zamanda ihtiyaç olan yasa teklifi bu değildir. Ama buna niye gerek duyuluyor? Evet, bir zorunluluk gereği, Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiye kararı gereğince, “7'nci ve 12'nci maddelerde düzenleme yapılmazsa gri listeye alınacaksınız.” dendi, bunun için apar topar getirildi. Bütün arkadaşlarım da söyledi, bir yıldır getirilebilirdi; yılın son haftasına girdik, hemen bunu getirdiniz ama 7'nci maddeyle ilgili düzenleme yaptınız. Tabii ki terörle mücadele edin, tabii ki terörün o finansmanlarını engelleyin; buna hiçbir

itirazımız yok ama 12'nci maddeyle ilgili niye düzenleme getirilmiyor? Yani o da tavsiye kararı. Eğer amacınız Türkiye'yi gri listeden kurtarmaksa 12'nci maddeyi de getirmek zorundasınız. Neden gelmiyor, biliyor musunuz? 12'nci madde diyor ki: "Siyasi nüfuz sahibi kişiler ve yakınları..." Bunun için gelmiyor.

Siz şimdi gri belgeden nasıl kurtulacaksınız, nasıl kurtulabilirsiniz? 2 tane öneri getirilmiş size, 1'ini yapıyorsunuz, 1'ini yapmıyorsunuz. Yazıktır günahdır, yapmayın değerli arkadaşlarım. Gelin, ilk 6 maddeye biz de oy verelim. 12'nci maddeyi de sokalım içine, hep birlikte çıkaralım. Ha, amaç, evet, o baskıdan kurtulmak belki ama...

Değerli arkadaşlarım, bakınız, böyle yasa teklifi olmaz. Adalet Komisyonu bir torba yasa komisyonu hâline geldi. Yani böyle yasa görüşülmez. Yapmayın. Bakın, bu Meclisin saygınlığına, inanın, bu düzenlemeler gölge düşürüyor. Bir torba yasa... Durmadan torba... Yani torba yasayla uğraşmaktan perişan oluyoruz ya. Bunlarla bu ülkenin sorunları çözülmez, bunlarla bu ülkedeki... İktidar da kabul etti ki şöyle diyor: "Ekonomide ve yargıda reform yapacağız." Evet, Türkiye'nin ekonomide ve yargıda reform yapmaya ihtiyacı var ama bu 6 maddeden sonra gelen maddelere ihtiyacı yoktur bu ülkenin. Bu ülkenin demokrasiye ihtiyacı var, bu ülkenin adalete ihtiyacı var, bu ülkenin eşitliğe ihtiyacı var, bu ülkenin özgürlüğe ihtiyacı var. (CHP sıralarından alkışlar) Yapmayın değerli arkadaşlarım. Yani, böyle, millet kandırılmaz; ayıptır, günahdır! Bakın, değerli arkadaşlarım, bu kanun teklifinin OHAL döneminde çıkarılan KHK'lerden hiçbir farkı yoktur. O KHK'ler ne kadar haksız uygulandıysa, insan hakları ne kadar ihlal edildiysen, ne kadar hukuk dışıysa bu yasalardaki maddeler de gerek Dernekler Yasası'nda olsun gerek yardım toplama olsun gerek Avukatlık Yasası'nda yapılan değişikliklerde aynı sonucu doğuracaktır.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, bu yasa teklifi, evet, terörün ve terörizmin finansmanının engellenmesi açısından değerlidir ama bunu getirirken de sivil toplum örgütleri tamamen baskı altına alınıyor. Bir ülkede sivil toplum örgütlerini baskı altında tutarak, hukuku yok sayarak, yargı kararları olmaksızın muhalif olan insanlara "terörist" diyerek sorunları çözemezsiniz. Çok eminim, muhalif olan bütün dernekler mutlaka bastırılacak ve yargı kararı olmadan yapılacak bunlar; yazıktır değerli arkadaşlarım. Bir taraftan "Yargıda reform yapacağız." diyeceksiniz, bir taraftan bu yasayı buraya getireceksiniz. E, o zaman inandırıcılığımız kalmıyor.

Bakın değerli arkadaşlarım, AK PARTİ iktidarı iyi yasaları bile çok kötü uyguladı. Bu kötü bir yasadır; eğer bu yasa Meclisten geçerse bu kötü yasanın uygulanmasında ne kadar büyük, vahim hatalar olacak göreceksiniz. Millet baskı altına alınacaktır, bütün sivil toplum kuruluşları baskı altına alınacaktır diyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Kemal Peköz	Serpil Kemalbay Pekközeği
Mardin	Adana	İzmir
Ömer Faruk Gergerlioğlu	Mahmut Celadet Gaydalı	Ali Kenanoğlu
Kocaeli	Bitlis	İstanbul
	Meral Danış Betaş	
	Siirt	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Meral Danış Beştaş'ın.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANİŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de bu yasa teklifine karşı olan 10 tane sivil toplum örgütünü okumak istiyorum öncelikle: Alevi Düşünce Derneği, 17 Mayıs Derneği, İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi, KESK, EĞİTİM SEN, Şişli İhtime ve Konuşma Engelliler Derneği, EĞİTİM SEN Yalova Şubesi, Üniversitelerin Kuir Araştırmaları Derneği, Düşünce Suçuna Karşı Girişim Derneği, Van Hakkâri Tabip Odası, EĞİTİM SEN Van Şubesi ve Van ÇEVDER. Biz de derneklerin taleplerinin haklılığını düşünüyoruz ve onların yanındayız. (HDP sıralarından alkışlar)

Evet, sayın milletvekilleri, geçen hafta bir karar verildi; Demirtaş kararı. Bir şeyi çok merak ediyorum doğrusu; Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan konuştu, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu konuştu, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli konuştu ama işin muhatapları konuşmadı, asıl muhatapları. Adalet Bakanı nerede gerçekten? Adalet Bakanı nerede? Yani, bu ülkede, bir AIHM kararı, Büyük Daire kararı verilmiş, 3 kişi çıkmış, “Tanımıyorum.” demiş ama Dışişleri Bakanı -muhatap olarak- ve Adalet Bakanı buna cevap vermedi. Ben buradan çağrı yapıyorum. Hakikaten, Mevlüt Çavuşoğlu Avrupa Konseyine, AKPM'ye gittiğinde ne diyecek acaba? Bunu merak ediyoruz, bir gelsin anlatsın. Ya da Adalet Bakanı “Adaleti sağlayacağım.” derken “AIHM Büyük Dairenin kararını tanımıyoruz.” diyenlere bir cevap verecek mi? Bunu da merak ediyoruz ve çağrıda bulunuyoruz.

Şimdi, evet, doğrusu, bu “Tanımıyorum, törörü...” lafları falan filan, bunlara cevap vermeyi bir hukukçu olarak zül sayarım. Neden? Çünkü her hukukçu bilir ki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına uymak zorunludur; neden zorunlu olduğunu da bilir. Ama vatandaş bunun gerekçelerini bilmez. Siyasi olarak çıkıp konuşulabilir. “Ey AIHM!” der, önce kendisi başvurmuştur, “Ey AB!” der, bir gün sonra “AB dostumuz” der, bunları anlıyorum ama hukukçular cevap versin. Şimdi, hakikaten, madem ki bu kararı tanımıyorsunuz, ey Cumhurbaşkanlığı, ey İçişleri Bakanı, siz niye savunma yaptınız ya? Niye Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki dosyaya savunma yaptınız? Burada, daire kararı gelince, aylarca neden “Bu karara itiraz ediyoruz.” dediniz? Neden “Büyük Daireye gidiyoruz.” dediniz? Yıllardır o dosya orada, her satırını neden takip ettiniz? Neden lobi yaptınız, madem uymayacaktınız bu karara? Hani siz öyle diyorsunuz ya. Hiç takip etmeseydiniz, deseydiniz ki: Biz başvuruyu kaldırdık, AIHM kararı bizi bağlamaz. Bu nedenle bunların bir kıymetiharbiyesi yok.

Şimdi, çok önemli bir mesele var, daha bunları çok konuşacağız. 156 sayfalık bir karar var, 156 sayfa ve Türkçe değil. İkinci gün Cumhurbaşkanı hemen cevap verdi, dedi ki: “Tanımıyorum.” Ya, kararı ne çabuk okudunuz? Biz daha okuyamamıştık, bazı bölümlerini okumuştuk. Ne çabuk cevabı yetiştirdiniz gerçekten merak ediyorum. Hani, o Yasin Börü'yü yine kullandı ya maalesef sözlerinde, oraya ilişkin de kararda cevap var, biliyor musunuz? O bölümün çevirisini getirdim. Hani aylardır, yıllardır, altı yıldır bekleyen soruşturma açıldı ya Demirtaş kararında ve ikinci sahte tutuklama verildi. AIHM “Bu barışçıl bir çağrıdır.” diyor, “Bu demokratik tepkidir.” diyor, “Şoke etse bile” diyor “Siz Demirtaş'ı içeride tutmak için siyasi gerekçeler yaratıyorsunuz.” diyor. Erdoğan'ın bütün konuşmaları kararda yer alıyor, biliyor musunuz? Siyasi talimat olarak verdiği konuşmalar. Ve burada şunu söylüyor, karardan okuyorum, diyor ki: “Açıklamaları terör telkinine, bir saldırının failini övmeye, bir saldırı failinin aşağılanmasına tekabül etmez.” Çok uzun bir bölüm sayfalarca bölüm var ve AIHM sadece Selahattin Demirtaş için değil, şu anda içeride olan MYK üyelerimiz için de Kobani kumpası sebebiyle içeri alınan arkadaşlarımız için de derhâl, aslında, tahliye kararını söylüyor.

Sadece onlarda değil, siyasi sebeplerle tutuklanan on binlerce insanın da AKP'nin kararıyla siyasi rakibine yargı eliyle operasyon yaptığını AİHM Büyük Daire söylüyor. Artık uyar mısınız, uymaz mısınız onu bilmiyorum ama tabii ki uyulacak. Türkiye'nin geleceğini karanlığa götürmeye hiçbir kimsenin hakkı yoktur diyorum ve teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendi ve (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“b) Deniz ulaşım araçlarının, dondurulması veya 2 nci maddede belirtilen yasaklama kararları ile bu kararların kaldırılması kararları Adalet, Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Hazine ve Maliye, İçişleri ve Ticaret bakanlıklarının önerileri ve Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanır.

(2) BMGK'nın kararlarında belirtilen organizasyonların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların 2 nci maddede belirtilen yasaklı işlem ve faaliyetlerde bulduklarına ilişkin makul sebeplerin varlığı hâlinde Komisyonun ve Adalet, Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Hazine ve Maliye, İçişleri ve Ticaret bakanlıklarının önerileri üzerine Türkiye'deki malvarlıkları Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin dondurulur.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Bedri Yaşar

İzmir

Edirne

Samsun

Aylin Cesur

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Isparta

Adana

Eskişehir

Ahmet Kamil Erozan

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aylin Cesur'un.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kitle imha silahlarını konuşuyoruz. Kitle imha silahları, 21'inci yüzyılda teknolojinin gelişmesiyle beraber, yeni çağda artık tehlikeli bir hâle geldi. Bir ülkeye yıllarca zarar verebilecek, masum insanların, sivillerin hayatına kastedecek seviyede araçlar bunlar. Silahların kimlerin elinde olduğu veya kimlerine eline geçebileceği konusunda, terör örgütlerinin daha kolay finansman bulabildiği, askerî ekipman ve mühimmat temin edilebildiği dünyamızda ciddi bir endişe yaşıyor ülkeler.

Biz, yedi düvele yedi ceddimizle tarih önünde rüştünü ispat etmiş ve kurduğumuz cumhuriyetimizle de kahramanlığımızı ve askerî gücümüzü tarihe kanımızla kazınmış Türk milletiyiz. Biz de maalesef ülke olarak terörden çok çektik, masum pek çok vatandaşımızı teröre kurban verdik. Şimdi, terör dünyanın pek çok bölgesinde var, evet ama Türkiye 2000 yılına geldiğinde terör sorunu neredeyse kalmamıştı.

Şimdi, terörü sona erdirmek adına pek çok strateji uygulanıyor. Bunlardan bir tanesi denizi kurtarmak taktiği. Ne hedefliyor bu? Terör örgütlerine insan ve kaynak girişini engellemeyi. Denizi kurutmak için sahada askerî mücadelenin yanında finansman kaynaklarının kontrolünü hedefleyen yasalar yapmak ve uygulamak gerekiyor. Güç ve kaynak kontrolü tamam da başarı için kilit ne? Evet, demokratik istikrar, ekonomik istikrar ve barışçı, güvenilir bir liman olmak. Bunu tesis etmek ve korumak şart. Yani sır ne biliyor musunuz aslında? İyi yönetim. Her gün akan kanlara rağmen, işte terörü bundan dolayı bitiremiyoruz. İtiraz edebilirsiniz ama biz de deriz ki: Her şey sonucuyla ölçülüyor. O nedenle, ben, bırakın on sekiz yılı falan, sadece 2020 karnenize bakacağım bugün. Maalesef iktidar sınıfta kaldı, çaktınız yani.

Şimdi, neler oldu Türkiye’de bu yıl, sayalım: Bir, beyin göçünün liseye indiğini gördü Türkiye ve adaletin teminatı barolarımızın bölündüğünü gördü. Kızılayımızın Ensar Vakfına 8 milyon dolar bağış yaptığını gördü. Kadına şiddet artarken İstanbul Sözleşmesi’ni kaldırmaya çalıştığımızı gördü. Muhalif medyanın düzenli cezalarını ve muhalif tonda gazetecilerin cezalandırıldığını gördü. Sosyal medyaya sansür ve kişisel bilgilerin gizliliğinin kaldırıldığını gördü. Gençlerin “Oy moy yok.” dediğini gördü. İktidarımızın motoru Alman, bataryası Çin, şasisi İngiliz, tasarımı İtalyan olan bir otomobili “yerli otomobil” diye sunduğunu gördü ve açıklık sınırının altında milyonlara kör “Yoksulluğu bitirdik.” diyen bakan gördü. Emekli maaşı ödenmesini marifet sayan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı gördü. Öğretmen maaşlarını bütçeye yük gören Millî Eğitim Bakanı gördü. Artık her şeyi ithale bağladığımız ülkemizde, Hazine ve Maliye Bakanının “Dolara bakmıyorum.” dediğini gördü. Ve sekiz ay boyunca Sağlık Bakanının her gün çıkıp karşımıza, bize düpedüz doğruları söylemediğini gördü, vaka sayısını söylüyorum. Salgın ilk çıktığında ülkedeki test kitlerinin satıldığını ve Çin’den yeni test kiti ithal edildiğini gördü. Pandemi gibi bir süreçte vatandaşına maske dağıtamayan bir Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti gördü. Patates, soğandan sonra grip aşısının karneye bağlandığını gördü. Dayanışma yardımı toplayan belediyelerin banka hesaplarına el konduğunu gördü.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Şehit cenazesinde kürklü vekil gördü!

AYLİN CESUR (Devamla) – Dünya halka yardım yaparken biz halka IBAN dağıtıldığını gördük. Ve Covid-19’a yakalanan sağlık çalışanlarına “Kendi suçları.” diyen valiler gördü. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ve cumhuriyet tarihinin rekor işsizlik seviyeleri yaşanırken TÜİK verilerinde işsizliğin azaldığını gördü. Öğrencilerin yarısının araç gereç temin edemediği için derslere giremediğini ve EBA’ya bağlanmak için çatıya çıkan küçücük bir çocuğun ölümünü gördü. Ve bir yılda 2 ayrı Bakanın sosyal medya üzerinden -birinin Instagram’dan- istifa ettiğini gördü. “Maske, mesafe, temizlik” denirken mitingler yapıldığını gördü. “Kuru ekmek yiyoruz.” diyene “Demek ki aç değilsin.” denildiğini gördü. 2020 biterken çiftçiye 2019 desteklerinin hâlâ verilmediğini gördü. “Anayasa Mahkemesi kapatılsın.” denildiğini gördü. Ve bir siyasi parti liderinin, başka bir siyasi parti liderini tehdit eden şahsa sahip çıktığını gördü. Akdeniz’de Libya’dan, Orta Doğu’da Katar’dan başka limanının kalmadığını gördü. Avrupa Birliği ve ABD’de Türkiye için yaptırım kararları alındığını gördü. 2 milyar doları aşan borcu sebebiyle şirketler adına bir büyükelçi tarafından ülkenin ilaçsızlıkla tehdit edildiğini gördü. Güzelim Atatürk Havalimanı’nın paramparça edildiğini, piste bina dikildiğini gördü. Tank Palet Fabrikasının ardından Varlık Fonunun, Borsa İstanbulun yüzde 10’unun Katar’a peşkeş çekildiğini gördü. Ve Merkez Bankası rezervlerinin eksi 50 milyar dolara indiğini, euronun 10 liraya çıktığını gördü. Ve Maliye ve Hazine Bakanlığı koltuğu boşken liranın değer kazandığını gördü. 2021 için 180 milyar lira faiz ödeyecek, en az 245 milyar lira açık verecek bir bütçe gördü.

Evet, Türkiye sadece bu yıl bunları gördü, karnemiz bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Size not vermek benim haddim değil, millet size ilk seçimde o notu verecek.

BAŞKAN – Sayın Cesur, süre tamamlandı.

Teşekkür ediyorum.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Şehit cenazesinde kürklü vekil gördü bir de, onu da unutmayalım.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ben ancak doktor olarak söyleyebilirim ki vatandaşlarımıza: Üzülmeyin, bekleyin, iyileşecegiz, iyileşecegiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cesur, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanın Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasındaki “bu kararların kaldırılması kararları” ibaresinin “bu kararların kaldırılmasına ilişkin kararlar,” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Tufan Köse	Alpay Antmen	Turan Aydoğan
Çorum	Mersin	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tufan Köse'nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, ölümünün 47'nci yılında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yol arkadaşı, Lozan Zaferi'nin mimarı, İnönü Meydan Muharebelerinde yalnızca düşmanı değil milletin makûs talihini de yenen İsmet İnönü'yü saygı, sevgi ve özlemle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, ben de Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin -adı böyle olup da aslında böyle olmayan- 3'üncü maddesi üzerinde, 3'üncü maddesindeki grup önerimiz üzerinde söz aldım. Onunla ilgili çok kısa bir şeyler söylemek istiyorum. 3'üncü maddede, 2'inci maddede düzenlenen hususların yöntemini açıklıyor ama burada da yine her zaman olduğu gibi çok muğlak tanımlar var. “Bağlantılı olmak” ve “adına, hesabına iş yapmak” bunu Türkiye’de çok kötü yorumlayacak hem kamu görevlileri var, hem yargı dünyasında insanlar var. “Dolaylı kontrol eden kişi ve kuruluşlar.” denmiş; kim belirleyecek, nasıl belirlenecek belli değil, açıklanmamış. Herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın sadece idari tedbirlerle insanların mal varlıklarına el konuluyor, donduruluyor. Bu da bana göre, hatta iyi hukukçulara göre masumiyet karinesine aykırılık teşkil ediyor; Anayasa’ya da aykırı diyoruz.

Şimdi, hakikaten de, ne derler, yine her zaman olduğu gibi, çok geç kalınmış bir kanun, eksik çok olan bir kanun. Özellikle, bütün arkadaşlarımız vurguladı, 12'nci tavsiye kararıyla ilgili hiçbir düzenleme getirilmemiş ki özellikle Türkiye'nin gri listeye alınmasına gerekçe yapılan husus bence de bu madde çünkü geçmişte çok örneğini yaşadık. Bütün dünyada Lockheed soruşturmasının failleri yargılandı ama ülkemizde yargılanmadı; 4 bakan burada Meclis kararıyla aklandı, yargılanamadı. Buna

benzeyen onlarca örnek var ülkemizde. Ne bu 12'nci tavsiye kararı? Yolsuzlukların önlenmesinin tespit edilmesi bakımından büyük önem taşıyormuş. Yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler kim? Hükümet başkanları, devlet başkanları, bakanlar, adli-idari yöneticiler; oradaki yöneticilerin mal varlıklarının, ortak oldukları fonların yahut da para gönderimlerinin iyi araştırılması, bununla ilgili tedbir alınması, buna ilişkin birtakım önlemlerin alınması tavsiye ediliyor. Buna ilişkin bir düzenleme yapıyor mu bu kanun? Vallahi yok. Peki, ne yapıyor? Az evvel zannedersem İYİ PARTİ'nin sözcüsü söyledi... Varlık affıyla ilgili bir düzenlemenin 6'ncısını yaptık arkadaşlar geçtiğimiz günlerde, kasım ayında zannedersem; 6'ncı varlık affı bu. Varlık affında şöyle bir şey var, söylediğimizde arkadaşlar diyorlar ki: "Ya, kardeşim, biz bunu FATF'a sorduk." Kanunu sordunuz siz ama kanuna aykırı bir tebliğ çıkartmışsınız. Ne bu tebliğ? Fiziken de bavula parayı alıp getirdiğinde bu paranın nereden geldiği, kaynağı, acaba suçtan mı elde edildi, başka bir yerden mi elde edildi, sorulmuyor; az evvel açıkladılar bunu. Şimdi, siz kanun getiriyorsunuz bu pandemi koşullarında, FATF'ın dediği tavsiye kararlarına uygun hiçbir düzenleme yapmıyorsunuz. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? "Varlık barışında bavulla getirilen paranın hesabını sormayacağız." diyorsunuz; bu, tabii, çok büyük bir tezat teşkil ediyor.

Yine, arkadaşlar, bir fırsatçılık yapıyor her zaman olduğu gibi. Adalet ve Kalkınma Partisi on sekiz yıldır ne zaman bir yasal düzenleme yapmış olsa nüfuzunu artırıyor. Arkadaşlarımız söyledi, nüfuz artırma yasası bu yine. Süleyman Soylu'ya acayip yetkiler, valilere acayip yetkiler yani insanların mal varlıklarına el koyma, dernekleri kapatma, sivil toplum örgütlerinin çalışmasını engelleme; onlarca nüfuz artıran düzenleme getirmişsiniz. Hâlbuki kanunun adıyla ilgili 6 tane madde var, geri kalan 30 küsur madde tamamıyla Süleyman Soylu'ya ve mülki idare amirlerine yetki veren düzenlemeler.

Bakın, arkadaşlar, bu kanunda bir de vurgu var, sürekli söylüyorlar, önce şeyi söyleyeyim: "İşte, biz sulh ceza mahkemesine yetki vermedik, çok şikâyet ediyordunuz, ağır ceza mahkemesine yetki verdik." diyorsunuz. Demek ki sulh ceza mahkemelerinden Adalet ve Kalkınma Partililer de rahatsız. Hakikaten de sulh ceza mahkemeleri adaletsizliğin tecelli ettiği yerler oldu artık. Devamında bir vurgu var, diyorlar ki; işte "Uluslararası uyum." sanki uyumu çok düşünüyorlarmış gibi. Sayın Cumhurbaşkanının böyle bir derdi, tasası olduğunu da zaten zannetmiyorum. "Terör" diyoruz, bakın, terörün tanımını eğer şiddetten ayırmazsak o zaman herkesi terörist diye ilan etmek ve çeşitli yollarla cezaevine tıkamak, mal varlığına el koymak mümkün. Bundan yüz yıl evvel Nemrut Mustafa Divanında Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey terörist olarak asıldı. Bakın, devamında, ünlü organ nakli cerrahı Mehmet Haberal yıllarca cezaevinde yattı, terörist olmakla suçlanarak. Terörün tanımına mutlaka şiddeti koymak zorundayız yoksa uluslararası uyum falan bunların hepsi laf güzaftır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Köse.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay

Mahmut Celadet Gaydalı

Kemal Peköz

Mardin

Bitlis

Adana

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Kocaeli

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mahmut Celadet Gaydalı'nın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanuna muhalefet eden sivil toplum örgütlerini saymaya devam ediyoruz: Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği, Dünya Evimiz Uluslararası Dayanışma Derneği, Mardin Şahmaran Kadın Platformu, Ege Kadın Buluşması Platformu, Açık Veri ve Veri Gazeteciliği Derneği, DİSK Genel İş, Agrıda Tarım ve Turizm Derneği, EĞİTİM SEN Mersin Şubesi, Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği, Çukurova GÖÇDER.

Değerli milletvekilleri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi kararına Bremen Mızıkacıları gibi, daha doğrusu “mızıkçıları” gibi, her taraftan sesler gelmeye başladı. (HDP sıralarından alkışlar) İnsana sorarlar: “Sizin kıbleniz neresi?” Pusulanız, manyetik fırtınaya kapılmış saatin yelkovanı gibi 360 derece, fırladık gibi dönüyor. (HDP sıralarından alkışlar) Yüzünüzü sabah Brüksel’e, öğlen Washington’a, ikindide Pekin’e, akşamda da Moskova’ya dönüyorsunuz. Bu pusulayla ne bir rota çizebilmeniz ne de bu gemiyle yol alabilmeniz mümkün değildir; bu şaşkınlık içinde ancak gemiyi batırırsınız.

Bu ülkede uygulanan tüm politikalar, giderek otoriterleşen devlet yönetiminin bir tezahürü hâline gelmiştir. En temel insan hakları ve özgürlükler kısıtlanmış, adalet sarayları adaletsizliğin merkezi hâline dönüşmüştür. Her çıkan yasa bir öncekinden biraz daha katı, biraz daha acımasız, biraz daha insafsız bir şekle bürünmüştür. İşte bugün görüşülen Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi de bunun bir örneğidir. Normal şartlarda, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi hususu, Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu önerisi ve Viyana Mutabakatı çerçevesinde, dünyada para transferinin uyuşturucu ve silah tüccarlarına gitmesinin önlenmesi amacı için hazırlanmıştır. Söz konusu taslağa göre, bu aktiviteler içinde olan sivil kurumların mal ve paralarına el konulacağı düzenlenmektedir. Eğer bu hususu Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulu ve Viyana Mutabakatı çerçevesinde düzenlerseniz bunda hiçbir sorun yok fakat siz bunu kendi lehinize bir baskı aracına dönüştürerek, âdeta Ali Cengiz oyunuyla “sivil toplum kuruluşu” olarak genişletiyorsunuz. Bu kanun teklifiyle, İçişleri Bakanlığının kirli kayyum politikasının çemberini genişletme hevesindediniz. Ülkeyi tam bir kayyum çöplüğüne çeviren yönetim şekliniz, şimdi de demek, vakıf ve sivil toplum kuruluşlarına kayyum atama hakkını kendinde görecektir. Yaratığımız hukuksuzluk ortamında adalete olan inancın son kırıntılarını da yok ettiniz. “Cezaevlerinde çıplak arama var.” diyenin FETÖ’cü, “barış” diyenin terörist, “adalet” diyenin propagandacı, “özgürlük” diyenin örgüt üyesi olduğu bu ülkede; “savaş” “kan” “hukuksuzluk” “tek adama biat” diyene “vatan sevdalısı” “milliyetçi” denilmesi kabul edilemez. 17-25 Aralığı Yolsuzluk ve Rüşvetle Mücadele Haftası ilan edenlerden bugün, hafta boyunca ne bir ses çıktı, ne bir nefes. Dilinizi mi yuttunuz, yoksa barutunuz mu bitti, yoksa bu kervana siz de mi katıldınız? (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, halka ekonomide, istihdamda, iç ve dış politikalarda hesap vermeyen iktidar, tüm kesimleri kriminalize eden bir dil, bir üslupla toplumu kutuplaştırmayı sürdürüyor. Özellikle bütçe süresince bazı bakanlar saldırgan bir ruh hâliyle bu kürsüden konuşmalar gerçekleştirdi. Bizlerin sözleri aşlında çok açık. “Kuru ekmek yiyorlarsa aç değiller.” diyerek yediğinin hesabını belediye yönetenlerin hesap vereceği günler yakındır. (HDP sıralarından alkışlar) Devlet malı deniz, yemeyen ayıp eder diye düşünerek ve bu halkın vergilerini kendilerine katık eden, 3-4 hatta 5 maaş yiyenlerin hayır hasenata değil de hak sahiplerine bu parayı iade edecekleri gün yakındır. (HDP sıralarından alkışlar) Halk için toplanan yardımları haksız iç edenlerin hukuk karşısında cevap vereceği gün yakındır. Umutla bekleyen esnafa verilmesi gereken desteği keyifle zenginlere peşeş çekenlerin gözyaşı döküleceği günler yakındır. Adalet çılgınlığına kulakları tıkayarak adaletsizliği meşru kılanların “adalet” diye kıvranacağı günler yakındır. “Oh, Oh!” diyerek göğsünü ovalayanların “of, of” diye kafalarını vuracakları gün yakındır. (HDP sıralarından alkışlar)

Son olarak da bu fani dünyadan göç eden birinin mezar taşına yazdığı bir dörtlüğü sizlerle paylaşmak istiyorum. “Bir zamanlar ben de Süleyman idim. / Ateşe, rüzgâra hükümrân idim. / Sanmayın Sultan Süleyman idim. / Tersanede körükçü Süleyman idim.” (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasındaki “en az” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Utku Çakırözer	Alpay Antmen	Turan Aydoğan
Eskişehir	Mersin	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Utku Çakırözer'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kurtuluş Savaşı'mızın muzaffer komutanı, Lozan'ın ve çok partili demokrasiye geçişimizin mimarı, ikinci Cumhurbaşkanı İsmet Paşa'yı 47'nci ölüm yılı dönümünde saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Öncelikle, hepimizin haber alma hakkı için yayına başlayan Olay TV'nin yirmi altı gün içinde, iktidar tarafından patronuna baskı yapılarak yayın yapamaz hâle getirilmesini bu kürsüden kınıyorum. Olay TV'nin karartılması basın özgürlüğüne darbedir, demokrasi ayıbıdır.

Bir başka demokrasi ayıbı da önümüzdeki, sivil toplum örgütlerini bitirme yasasıdır. Değerli milletvekilleri, şunu öncelikle ifade edeyim: Cumhuriyet Halk Partisi olarak teröre her tür desteğin karşındayız ama bu kanunun sadece adı terörle mücadele, içi demokratik hakların kısıtlanması. Getirenlerin gerekçesi şu: BM ve Mali Eylem Görev Gücü'nün “Türkiye’de eksik” dediği hususları tamamlayıp yaptırım listesine girmemek. Ama “FATF” denen bu kurumun bir dediğini yapacağız derken bir dediğini de açıkça ihlal ediyoruz, farkında bile değiliz. Nedir o? 8'inci tavsiye. Sivil toplumu hedef alan denetim ve yaptırımların STK'lerin katılımıyla belirlenmesi, orantılılık ilkesine uygun olması, risk analizine dayanması, geneli mağdur etmeyecek şekilde uygulanması gerekiyor ama bu düzenleme bu koşulları sağlamıyor. Kim söylüyor bunu? Yüzlerce dernek söylüyor. Bir saat önce sayıları 620'yd. Türkiye'nin dört bir yanında, çığ gibi büyüyorlar. Dün Eskişehir’de, Rize’de, Batman’da ayakta kaldılar. “Sivil topluma ses ver, sivil toplum susturulamaz.” diyorlar. Eskişehir’de Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği ayakta, Diyarbakır’da Rosa Kadın Derneği. “Örgütlenme özgürlüğümüz ortadan kalkıyor, kayyuma hayır.” diyorlar. Yine, 80 STK’yi bir araya getiren Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı da ayakta. “Bu kanun sivil alanı daraltacak, geri çekin.” diyor. Ayrıca, MAZLUMDER, ÖZGÜR-DER ve benzerleri de ayakta “Bunun öngörülebilirliği yok, bir imzayla kapatılır.” diyorlar. Ayaktalar çünkü belediyelere getirilen kayyum düzeni, aynı, şimdi, derneklere getirilmek isteniyor. Yargı kararı dahi olmadan terör gerekçesiyle açılan soruşturmalarda derneklere faaliyetleri durdurulacak, yöneticileri İçişleri Bakanı ve vali tarafından görevden alınırken yerine kayyumlar atanacak. Bu yapılan, Anayasa ve yasalardaki sivil örgütlenme hakkına büyük darbedir. Aramızda “Kesinlikle öyle olmayacak.” diyenler varsa hatırlatırım, 15 Temmuz sonrasında OHAL düzeninde sadece darbeciler hedef alınmadı; Hayat TV, IMC TV, Gündem Çocuk Derneği gibi yüzlerce kuruluş da KHK’lerle kapatıldı, bir daha da açılmadı. Şimdi

aynı büyük kaygı var toplumda, aslında iktidar kanadında da olmalı. Siz değil miydiniz 28 Şubatın mağdurları? O baskıların beterini şimdi kendiniz getiriyorsunuz. Bunu kim söylüyor? 3 bin derneğin bileşimi olan Türkiye Aile Meclisi söylüyor, Umut Kervanı, İslami Dayanışma Cemiyeti, Mustazaflar, Ortak Akıl ve Dayanışma Platformu söylüyor. “Faaliyetlerimiz engellenecek, mal varlıklarımıza el konacak, ciddi mağduriyetler doğacak; geri çekin.” diyorlar.

İşin bir de şu boyutu var: Türkiye’den istenen 40 tavsiye var ama hepsi burada yok; sadece derneklere kayyum burada. Hani 12 numaralı tavsiye? Siyasi nüfuz sahipleri tarafından gerçekleştirilen yolsuzlukların takibine ilişkin tedbirler nerede? Neden yok bu pakette? Teröre, kara paraya sadece dernekler, sadece avukatlar mı destek veriyor bu ülkede?

Değerli arkadaşlarım, insanımızı derneklere üye olmaktan, faaliyetine katılmaktan caydıracak düzenlemeler bunlar. Vatandaşa şu mesaj veriliyor: Oturun oturduğunuz yerde, ne işiniz var derneklerde? İyi ama ben olmayayım, sen olma, dernekler olmasın; o zaman kim savunacak bizim haklarımızı, demokrasimizi? Kim savunacak basın özgürlüğünü? Kim koruyacak Kaz Dağları’nı, Salda Gölü’nü, Alpu Ovamızı, Soma’daki maden işçimizin hakkını kim savunacak? Kim engelleyecek kadın cinayetlerini, çocuk tacizlerini? On binlerce kız çocuklarımıza kim burs sağlayacak? Sokak hayvanlarına kim sahip çıkacak? Sosyal dayanışmayı kim sağlayacak? Unutmayın, sivil toplum susarsa hak ihlalleri, tacizler, yağmalar hepsi ama hepsi gizlenir.

Değerli milletvekilleri, “terörle mücadele” adı altında örgütlenme özgürlüğünü yok ediyorsunuz. Türkiye’de derneklere kayyum atayarak reform olmaz, dünyadaki itibarımız artmaz; tam tersine çıkmaya çalıştığımız gri listelerin dibine, kara listelerin ortasına düşeriz. Çözüm, gerçek anlamda hukuk devletini, demokrasiyi egemen kılmaktır. Bunun yolu da hak ve özgürlüklerimizin savunucusu dernekleri özgür kılmaktır. Unutmayın, sivil toplum susturulamaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (4)’üncü fıkrasında yer alan “makul sebeplerin” ibaresinin “kuvvetli şüphelerin” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Şenol Sunat

İzmir

Edirne

Ankara

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Adana

Eskişehir

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Sunat’ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, evet, İYİ PARTİ olarak terörle mücadele konusunda, terör örgütlerinin finansman kaynaklarının önlenmesinde üzerimize düşen ne varsa yapmaya hazırız. Terör örgütlerinin parasal varlıklarının takip edilmesini sağlayan yasal altyapının bugüne kadar, görüldüğü gibi, Türkiye’de bir türlü oluşturulmadığı da ortada. 1991’ yılından beri üyesi olduğumuz Mali Eylem Görev

Güç kapsamında Türkiye'nin gri listeye alınmaması için aliecele hazırlanmış bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. 2019 yılında yapılması için tavsiye kararlarına uygun yasalarda değişiklik için Türkiye üzerinde bir baskı var. Keşke baskıyla değil de kendimiz yapabileseydik. Terör örgütlerinin parasal gücü elinde tutmasını önlemek çok önemli sayın milletvekilleri. Sadece sıkıntı, sizin yasaları ne şekilde uygulayacağınız. Çünkü hukuk devleti gibi hareket edilmiyor bu ülkede, adalet zemininden çıkıp siyasal ve finansal çıkar zemininde o kadar çok hukuksuz uygulamanız var ki sayın milletvekilleri.

Sayın milletvekilleri, yetkiler adalet ve hukuk sistemine bırakılmalı. Bu tür kararlar alınırken savcı ve mahkeme kararı olmaksızın hiçbir şey yapılmamalı. Kanun teklifine şöyle bir baktım yani bu maddeyle ilgili, belirsiz birçok kavram var. Ciddi yaptırımlarla karşı karşıya gelecek insanları, istediğiniz şekilde yoğuracağımız belirsiz kavramlar var. Nedir? "Makul sebepler" gibi. İçişleri Bakanına göre bu "makul sebep" çok farklı değerlendirilebilir sayın milletvekilleri. Siyasi saiklerle, geçmişte, seçim meydanlarında doğru olmayan, acımasız, fütursuz, iftira atabilen bir İçişleri Bakanının neler yapabileceğini düşünmek ürpertiyor beni. Mahkeme kararı olmaksızın kişi ve kurumların mülkiyet haklarına el koymak makul sebeplerden denilecek. Temel hak ve özgürlüklerin kapsamı ve sınırı belli olmayan bir gerekçelendirmeyle sınırlandırılması hem Anayasa'ya hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırıdır.

Sonuçta geldiğimiz nokta sayın milletvekilleri, güven bunalımı, sizlerle ilgili güven bunalımının olması. O kadar çok hukuksuz işler ve Anayasa ihlali yapıldı ki bu ülkede. Sayın milletvekilleri "Yolsuzluk, yoksulluk ve yasakları kaldıracacağız." diye iktidara geldiniz. Şu anda bu konularda hepsi pık yapmış durumda. Bir ülkede yolsuzluk varsa yolsuzlukları örtmek için de yasaklar vardır. Eğer yolsuzluk ve hukuksuzluk varsa yoksulluk da artar bir ülkede. Mali Eylem Görev Gücü kararlarında 12 no.lu tavsiye kararı var, daha önce hatipler de ifade etti; siyasi nüfuz sahibi kişiler konusunda yolsuzluk bakımından bir düzenlemeyi içeriyor. Neden bu tavsiye kararı bu teklifte yok? Siz, yolsuzluk olaylarının ortaya çıkarılmasını istemiyorsunuz herhâlde sayın milletvekilleri.

17-25 Aralık hatırlatıyorum: Bakanlar, bakan çocukları, para sayma makineleri, ayakkabı kutuları. "Kumpas" dediniz, pürüpsünüz ama öyle mi? Evet, kumpas, ortaklarınızca size kurulmuştu ama olmayan bir konuda değil. Net olun, lütfen net olun. Türkiye Büyük Millet Meclisine getirdiğiniz her teklifi sessizce kabul etmemizi istiyorsunuz. Keşke parti ve kanun devleti değil de hukuk devleti olsaydı. Keyfilikler ve yolsuzluklar ülkesi hâline getirdiğiniz ülkemizde neye güvenelim? Sizin günahlarınıza ortak mı olalım?

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ama öncesinde bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim.

Sayın Özkoç, Sayın Emre, Sayın Kılıç, Sayın Bülbül, Sayın Zeybek, Sayın Gündoğdu, Sayın Biçer Karaca, Sayın Deniz Yavuzılmaz, Sayın Şevkin, Sayın Ünlü, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Sümer, Sayın Polat, Sayın Kılınç, Sayın Şeker, Sayın Ünver, Sayın Tokdemir, Sayın Önal, Sayın Demirtaş, Sayın Kadıgil Sütlü.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Serpil Kemalbay Pekközeği	Hüseyin Kaçmaz	Ömer Faruk Gergerlioğlu
İzmir	Şırnak	Kocaeli

BAŞKAN- Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu yasaya karşı olan sivil toplum örgütlerini saymaya devam ederek konuşmaya başlamak istiyorum: Yurttaş Girişimi, Toplumsal Dayanışma İçin Psikologlar Derneği, TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu, Maden Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Aydın LGBTI+ Dayanışması, Diyarbakır Şehir Plancıları Odası, Herkes İçin Erişilebilir Yaşam Akademisi Derneği, İsmail Beşikçi Vakfı, İzmir Kadın Dayanışması Derneği ve 29 Ekim Kadınları Derneği.

“Türkiye’de Kürtler var, ben de Kürt’üm.” dediği için Şerafettin Elçi’ye yapılan zulüm Kürtlerin yaşadığının simgesi idi. İrkçi, faşist, tekçi Kürt düşmanı zihniyet “Kürt’üm.” demesine bile tahammül edememişti. Kürt halkının meşru, demokratik hakları, kimliği, dili, kültürü ve özgürlük mücadelesinde onurlu bir duruş sergileyen bir halk insanı olan Şerafettin Elçi’yi vefatının 8’inci yıl dönümünde rahmetle ve minnetle anıyorum. O gün Şerafettin Elçi’ye zulmeden zihniyetin bugünkü ardılları olanlar tarafından siyasi rehine olarak tutsak edilen tüm yoldaşlarımızı, Musa Farisoğulları ve Gültan Kışanak şahsında selamlıyorum.

Roboski’de, dokuz yıl önce, bu ülkenin savaş uçaklarıyla 34 yoksul Kürt köylüsü katledildi; çoğu çocuktu bunların. O gün yaşananlar birer vahşet tablosuydu; uçaklarla insanlarımız katledilmiş, paramparça vücutları katır sırtında yine ailelerine taşıtılmıştı. Kimisi ilk defa gitmişti kaçağa, kimisi okul harçlığını çıkarmak için, kimisi evlenebilmek için, para biriktirmek için gitmişti ama 28 Aralık gecesi hepsi vahşice katledildi. Dönemin Başbakanı olan Sayın Erdoğan, bu katliamın emrini verenleri, yetkilileri hassasiyetlerinden dolayı tebrik etmişti. Roboski katliamının sorumluları hiçbir şekilde yargılanmadı. Roboski, yaşanan katliamların ne ilki ne de sonucusuydu. İktidarın savaş ve çözümsüzlükteki ısrarı sebebiyle Kürt coğrafyasında hâlen sivil insanlarımız hayatını kaybediyor. Roboski’nin katilleri yargılanmadı ancak Roboski için adalet arayan Roboski-Der kapatıldı. Roboski... Unutursak kalbimiz kurusun diyoruz.

Görüşülmekte olan bu kanun teklifiyle de “terörle mücadele” adı altında Anayasa’ya, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine aykırı hükümler yasalaştırılmak isteniyor. Arkadaşlarımız açıkça değindi, bu yasa teklifiyle avukatlara müvekkillerini ihbar etme yükümlülüğü getiriliyor, derneklere kayyum atanmasının yolu açılıyor, derneklerin yardım toplaması zorlaştırılıyor, keyfi bir şekilde kişilerin ve kurumların mal varlıklarının dondurulmasını sağlıyorsunuz. Bu yasa teklifi gösteriyor ki AKP iktidarı, sivil topluma, sivil toplum örgütlerine savaş açmış durumda. Bu yasa teklifiyle, iktidarın güdümüne girmeyen sivil toplum örgütlerini yok etmeye çalışıyorsunuz ve İçişleri Bakanının insafına bırakıyorsunuz; o hukuk tanımaz, o hakkaniyet tanımaz İçişleri Bakanının insafına bırakıyorsunuz. İçişleri Bakanı çıkacak “Kapat.” diyecek, kapatılacak; “Kayyum atıyorum.” diyecek, kayyum atanacak ve ondan sonra da bize haktan, hukuktan bahsedeceksiniz.

Şimdiden olacağı söylüyoruz: “Çıt” diyenin derneği kapatılacak, “çıt” diyenin vakfı kapatılacak, kayyum atanacak. Kürtlerin iradesine vurulan kayyum darbesini bugün tüm ülkeye uygulamaya çalışıyorsunuz. Kayyum darbesinde uyarıydık “Bu karanlık zihniyet tüm ülkeyi saracak.” demiştik.

Değerli arkadaşlar, siz, evet, belli bir plan, proje çerçevesinde bir dikta rejimi uygulamak için planlarınızı devreye koymuş adım adım ilerliyorsunuz ama keşke az biraz 1930’ların, 1940’ların Alman tarihini, 1970’lerin, 1980’lerin Doğu Almanya tarihini okusanız ya da az biraz o dönemlere ilişkin belgeseller izleseniz. Orada göreceksiniz ki onları izlediğinizde, okuduğunuzda “Arkadaş, bu iş böyle olmuyormuş. Son, istediğiniz gibi bitmiyormuş.” kendi kendinize bunu diyeceksiniz ve aklınızı başınıza alacaksınız diyorum. Bu sebeple bu yasayı reddediyoruz, bu ülkeyi tehlikeye götürür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin (9)’uncu fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(9) Bu madde hükümlerine göre idari para cezasına karar vermeye Denetim ve İşbirliği Komisyonu yetkilidir.”

Orhan Çakırlar	Dursun Müsavat Dervişoğlu	Arslan Kabukcuoğlu
Edirne	İzmir	Eskişehir
İmam Hüseyin Filiz	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ahmet Kamil Erozan
Gaziantep	Adana	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Hüseyin Filiz’in.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmamın başında “Bir milletin İstiklal Marşı ödül konularak yazılmaz.” diyen millî şair, büyük insan, şahsiyet timsali Mehmet Akif Ersoy’u ve “Bir ülkede namuslu insanlar en az namussuzlar kadar cesur olmazsa o ülke mutlaka batar.” diyen cumhuriyetimizin 2’nci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’yü ölüm yıl dönümlerinde rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, 5'inci maddeyle bu kanunun 2'nci ve 3'üncü maddelerindeki yasakların ihlal edilmesi hâlinde uygulanacak hapis ve para cezaları belirlenmektedir. Özellikle para cezalarına bakıldığında alt ve üst sınırları arasında çok büyük farklar vardır. Maddenin (7)'nci fıkrasında “on bin Türk lirasından iki milyon Türk lirasına kadar” (8)'inci fıkrasında ise “elli milyon TL'ye kadar” denilmektedir. Günümüzde kanun uygulayıcılarının etki altında tutulabilecekleri göz önüne alındığında çok zor durumda kalacakları ve büyük ihtimalle hatalı karar verecekleri açıktır. Alt ve üst sınırlar arasındaki büyük farkın giderilmesi ve rakamların yeniden düşünülmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifi içerisinde 7 ayrı kanunda değişiklik öngörülüyor. Yani, yine torba kanunu görüşüyoruz. Yaklaşık iki buçuk yıldan beri Gazi Meclisteyim, bütçe kanunları hariç teklifler hep torba kanun şeklinde getirilmekte. Kanunun muhataplarıyla da görüşülmeden ve enine boyuna tartışılmadan kabul edilmektedir. Bu yüzden hatalar yapılmakta, eksiklikler olmakta ve ilk defada doğru yapılmadığından çalışma verimliliği azalmakta ve farkında olmadığımız şekilde zaman israf olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle ilgili olarak iki noktada görüş bildirmek istiyorum. Birincisi, sivil toplum örgütlerine yönelik düzenlemeler. Teklif yasalaştığında, İçişleri Bakanlığı ve valilikler, STK'lerin yönetiminde bulunan ve hakkında terör soruşturması açılan kişileri görevden alabilecek, derneğin faaliyetini durdurabilecek ve gerekli görürse yönetimlerine kayyum atayabilecekler. Bu uygulama çok sıkıntı yaratacaktır. Kişilerin çeşitli şekillerde üretecekleri iftira sebebiyle büyük mağduriyetler ve haksızlıklar yaşanabilir. Bu düzenlemelerden vazgeçin ya da iddianamenin mahkemece kabul edilmesi esas alınsın.

G7 ülkeleri tarafından hükümetler arası bir forum olarak kurulan Mali Eylem Görev Gücü FATF'nin 15 Aralık 2019'da yayınladığı raporda ülkemize 40 tavsiyede bulunulmuş, bu tavsiyelerin 8'inci sırasında kâr amacı gütmeyen kuruluşlarla ilgili olarak bazı görüşler ileri sürülmüştür. Bu görüşler çerçevesinde, 2019 yılında, Hazine ve Maliye Bakanlığı MASAK, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı, terör ve terörün finansmanı ile ilgili konularda bilgilendirmek ve konuya karşı duyarlılıkları ve farkındalıkları artırmak amacıyla kâr amacı gütmeyen kuruluşların terörün finansmanı amacıyla suistimalinin önlenmesine yönelik rehber yayınlamıştır. Bu rehberde birçok konuya yer verilmiş, öneriler ve tedbirler belirtilmiştir. Bu bakımdan kararlarda ve uygulamalarda subjektiflik yaratacak düzenlemelerden vazgeçilmesi yerinde olacaktır.

Değerli milletvekilleri, dile getireceğim ikinci konu, teklifte “siyasi nüfuz sahibi kişiler” başlığının hiç ele alınmamış olması. 12 no.lu tavsiye kararında siyasi nüfuz sahibi kişiler kapsamında üst düzey kamu görevlileri, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri gibi kişilerin yolsuzlukları bakımından bir düzenleme içerir. “Yolsuzlukların önlenmesi adına bu kişilerin mal varlıklarının yakından takip edilmesi ve kaynaklarının tespit edilmesi devletin yükümlülükleri arasındadır.” denmektedir ancak mevcut teklifte bu konularda herhangi bir düzenleme yoktur. Teklifin yolsuzluk olaylarının ortaya çıkarılması ve mücadelesiyle ilgili konuyu içermemesi büyük bir eksikliktir. Kanun görüşmeleri bitmeden bu eksikliğin giderilmesi, siyasi nüfuz sahibi kişilerin yaptıkları yolsuzluğun örtbas edileceği endişelerini ortadan kaldıracaktır. Aksi takdirde vatandaşın bu konudaki sorularına nasıl cevap vereceksiniz diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (4)'üncü, (5)'inci, (6)'ncı, (7)'nci ve (8)'inci fıkralarındaki "halinde" ibarelerinin "durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Deniz Yavuzylmaz	Turan Aydoğan
Mersin	Zonguldak	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Deniz Yavuzylmaz'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devletlerin kitle imha silahı üretmesinin en kolay yolu nükleer santral kurmaktan geçiyor. Bu santrallerin yakıtı, uranyum-235 zenginleştirildiğinde atom bombası yapmak mümkün yani bu santrallerin tek amacı sadece enerji üretmek değil. Uranyum-235 öyle tehlikeli bir element ki bir kaza durumunda kimyasal reaksiyonu durdurmak imkânsız. İşte, bu nedenle Çernobil ve Fukuşima'daki kazalarda yüz binlerce insan hayatını kaybetti.

Soru şu: Dünyada uranyum-235'ten çok daha barışçıl, çok daha güvenli ve kitle imha silahı üretmenin mümkün olmadığı bir nükleer yakıt var mı, varsa nerede? Sayın milletvekilleri, bu element Türkiye'de. Peki, bu elementin adı nedir? Toryum. Türkiye 400 bin tonluk toryum rezerviyle dünyada 4'üncü sırada. Peki, toryumdan enerji nasıl elde edilir? Anlatayım: Plazma hâlindeki hidrojen protonu 50 metrelik bir proton hızlandırıcısının içinde fırlatılır, çekirdeği ağır bir metale çarpar, çekirdek parçalanır; ortaya çıkan nötron demeti toryum-232'yle reaksiyona girer ve ortaya toryum-233 çıkar. O da beta ışınması yaparak devasa enerji kaynağı olan uranyum-233'ü oluşturur. Bu sürecin hiçbir aşamasında nükleer bomba üretmek mümkün değildir ve istenildiği anda proton hızlandırıcısı durdurularak reaksiyonu sonlandırmak mümkündür. Bugün, Türkiye'nin toryum rezervi dünyanın elektrik ihtiyacını yüz yıl karşılayabilecek seviyededir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin toryum çalışmaları otuz yıllık bir derinliğe sahip. Bundan tam on üç yıl önce toryum teknolojisinde dünya lideri olma fırsatını yakalamıştık. Tarih 20 Kasım 2007, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplandı ve şu kararları aldı:

- 1) Toryum yakıt teknolojisi ve proton hızlandırıcısı üretiminin planlanması.
- 2) Bütçenin tahsis edilmesi.
- 3) Bir devlet politikası olarak tüm güvenlik tedbirlerinin alınması.

Ancak bu toplantıdan sadece on gün sonra, 30 Kasım 2007'de Susurluk'tan daha karanlık bir kaza gerçekleşti. İstanbul-Isparta seferini yapmakta olan yolcu uçağı inişe geçtiği sırada düştü. Kazada hayatını kaybedenler arasında Türkiye'nin toryum programının başındaki isim Prof. Dr. Engin Arık ve ekibindeki 5 nükleer fizikçi vardı. Uçağın GPS sisteminin bozuk olduğu, kara kutularının çalışmadığı, iniş takımlarının arızalı olduğu bilirkşi tarafından tespit edildi. Kaza, WikiLeaks belgelerinde yer aldı.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ, bu şüpheli kazanın ardından çok garip bir şekilde Türkiye'deki toryum çalışmalarını neredeyse durdurdu ve apar topar yabancı ülkelerle uranyum-235 yakıtlı nükleer santral anlaşmaları yaptı.

Sayın milletvekilleri, yap-işlet-devret projelerinde AK PARTİ'nin son beş yılda yandaş şirketlere kur farkı olarak ödediği toplam tutar 18 milyar dolar. Bu parayla 6 adet toryum mükemmeliyet merkezi kurulabilir ve Türkiye, bu alanda dünya lideri olabilirdi. Peki, AK PARTİ ne yaptı? 2017 yılında, toryum sahalarını Eti Madenin üzerinden Türkiye Varlık Fonuna aktardı, bu millî serveti yine ranta çevirmeye odaklandı.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 2'si aynı mahiyette 4 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifinin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay

Kemal Peköz

Mahmut Celadet Gaydalı

Mardin

Adana

Bitlis

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Kocaeli

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi, Sayın Kemal Peköz'ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilgili kanunun 6'ncı maddesi üzerine söz aldım ancak bu madde, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin amaçlarına hizmet etmediği gibi, kendi amacımız doğrultusunda kullanacağımız bir duruma getirilmiş. Çünkü bu kanun gerçekleşirse derneklerin önemli bir kısmını size uygun gelmediği için kapatacaksınız ama vakıfların önemli bir kısmına da kayyum atama yolunu seçeceksiniz çünkü vakıflarda genellikle ekonomik kaynak var; ekonomik kaynak denince de siz oraya fokuslanıyorsunuz zaten, oraya hemen hücumla geçiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu kanuna karşı sesini yükselten 10 tane kurumu da ben okumak istiyorum: İzmir Dayanışma ve Bilimsel Araştırma Derneği (İDA), Göç ve İnsan Vakfı, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Derneği, İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği, Ege TUHAY-DER, Van KESK Şubeler Platformu, Altı Nokta Körlere Hizmet Vakfı, Mardin Ekoloji Derneği.

Değerli arkadaşlar, pandemi döneminden bu yana çok ciddi sorunlar yaşıyor çalışanlar özellikle.

Şu anda zaruri iş kolu olarak çalışan iş kolları var, bunlardan bir tanesi de gıda dağıtım işçileri. Gıda dağıtım işçilerinin üye olduğu Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası bana ulaştı ve sıkıntılarını ilettiler, sizlerle paylaşmak istiyorum: “Gıda dağıtım işçilerinin hem çalışma saatleri hem de iş yoğunlukları pandemiyle birlikte çok arttı. Pek çok ülke, bu iş yoğunlukları sebebiyle gıda dağıtımını yapan işçilerini, sağlık çalışanları gibi, salgında özel önlemlerle destekliyor ve hatta aşının yapılacağı ilk grup arasında yer veriyor. Bizde ise onlar için alınmış herhangi bir özel önlem olmadığı gibi ‘pandemi önlemi’ adı altında alınan önlemler ise çalışma koşullarını daha da kötüleştirmiştir.

İşçiler, kötüleşen çalışma koşullarının iyileştirilmesi için Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikasına üye olmuşlardır. Ne var ki depo işçilerinin sendikalaşmasıyla birlikte 50'ye yakın işçi performans düşüklüğü gerekçe gösterilerek ücretsiz izne çıkartılmış, üye oldukları sendikadan dolayı cezalandırılmışlardır. İşçilerin günde 39 lirayla geçinemeyeceklerini bilen patronlar; açıkça işçileri istifaya zorluyor, kıdem ve ihbar tazminatlarını almalarına engel olmak istiyor. Bunun yanı sıra izne çıkarılmayan işçilere ise çeşitli tutanaklarla mobbing uygulanıyor. Bu nedenle, en basit hâliyle ifade etmek gerekirse tuvaletlerde sabun yok ve temizlik işleri yapılmıyor. Adana Migros deposunda çalışan 5 işçi anayasal haklarını kullanarak sendikaya üye oldukları için işten çıkartılıyor. Migros Şekerpınar deposunda 80'e yakın işçinin Covid-19 testi pozitif çıktığı hâlde toplu taşıma araçlarıyla evlerine gönderiliyor, diğer beraber çalıştığı arkadaşları çalışmaya devam ediyor. Kocaeli Çayırova Migros-Us-Grup deposunda da sendikal faaliyet yürüten işçilerden 60'ına baskı kurularak tazminat ödenmeden istifa etmeleri için baskı sürdürülüyor. Bu nedenle, bir an önce bunların önüne geçilmesi lazım. Bu ücretsiz izin meselesi çok ciddi problem olmuş durumda ve işçiler bundan çok ciddi zarar görüyor.”

Size bir fıkra anlatmak istiyorum: Sürü sahibinin biri, sürüye bir çoban bulmuş, sürüyü teslim etmiş, yaylaya göndermiş. Bir süre sonra çoban, elinde bir kova yoğurtla sürü sahibinin evine gelmiş. Sürü sahibi “Ne oldu?” demiş. demiş ki: “Bütün koyunlar kurt tarafından öldürüldü. Mahvoldum, perişan oldum, hiçbir şey kalmadı.” “Hiç mi bir şey kalmadı?” demiş “2 tane koyun kaldı. Bu 2 koyundan da süt sağdım, yoğurt yaptım, onu da size getirdim.” demiş. Sürü sahibi sinirlenmiş, yoğurdu baştan aşağıya dökmüş, kafasından aşağıya. Adam dışarı çıkmış, arkadaşları “Ne yaptın?” demişler. demiş ki: “Vallahi, bu işten de yüzümün akıyla çıktım.” (HDP sıralarından alkışlar) Şimdi, bu pişkin ve başarısız çobandan sizin ne farkınız var? Her başarısızlıktan bir başarı öyküsü yaratmaya çalışıyorsunuz. Daha önce anlatmıştım, üzerinizde hâlâ bir derviş hırkası duruyor. En kısa zamanda bu derviş hırkasını sizin üzerinizden çıkartacağız ve sizin gerçek yüzünüzü halkın görmesini sağlayacağız.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi”nin 6'ncı maddesindeki “müştereken” ibaresinin “ortaklaşa” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bulbul	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Turan Aydoğan	Sibel Özdemir
Mersin	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi, Sayın Sibel Özdemir'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de 6'ncı madde üzerinde söz aldım. Sizleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Benim üzerinde söz aldığım maddede, değişiklik yapılan kanun maddelerinin uygulamasına ilişkin Adalet, Dışişleri, Enerji, Sanayi, Ticaret, Hazine ve Maliye gibi bakanlıklar tarafından müştereken yönetmelik çıkarılacak, böyle bir hazırlık maddesi konulmuş. Ancak çok ilginç, az evvel AK PARTİ, bir önerge verdi ve kanunun maddelerine başlanmışken unutulmuş ki kanun, maddelerin çoğu, İçişleri Bakanlığını ilgilendiriyor ama yönetmelik çıkarma hakkı daha yeni eklendi kanuna. Ayrıca, kanun birçok komisyonu da ilgilendiriyor; Dışişleri, Avrupa Birliği Uyum, Anayasa, İçişleri; Sanayi, Ticaret... Bu komisyonların hiçbirinin, uzmanlık alanlarını gerektiren komisyonların hiçbir görüş ve raporları bu kanuna yansımada. Hepsini bir kenara bırakıyorum, tali komisyon olarak, resmî olarak sevk edilen İçişleri Komisyonunun haberi bile olmadı, bir rapor dahi sunmadılar bu Komisyon, bu kanuna.

Gerçekten 27'nci Dönemde çok nitelsiz ve yeni sorunlara yol açan bir yasama sürecine hep beraber şahitlik ediyoruz. Meclisin en önemli işlevi, görevi olan bütçe görüşmeleri devam ederken bu Komisyona hızlıca bu kanun havale edildi, hızlıca görüşüldü ve asıl amacı bakımından da gerçekten çok eksik, hazırlıksız, tutarsız, sorunlu bir kanunla karşı karşıyayız. Evet, üyesi olduğumuz OECD'nin Mali Eylem Görev Gücü'nün bir tarafıyız ve bizden yapmamız gereken birçok tavsiye kararı istiyor. Ancak, işte, en önemlisi de siyasi iktidarın...

Özellikle kara para aklamanın uluslararası alanda önlenmesi amacıyla ülkemizin gri listeye girmesi gibi bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Bu gri listeye girmemek için hızlıca bu kanun getirildi ama gerçekten 12 no.lu karar çok ciddi ve sorunlu. Siyasi nüfuz sahibi kişilerin, üst düzey kamu görevlilerinin yolsuzluklarının denetlenmesine yönelik tavsiyeye ilişkin hiçbir düzenleme bu kanunda yer almıyor ve maalesef, kanun neticesinde gelecek olan raporda gri listeye girmekten kurtulamayacağız çünkü gerekli ve yeterli düzenlemeleri yapmıyoruz şu an.

Değerli milletvekilleri, biz zaten bu iktidarın uluslararası taahhütlere yaklaşımını ve tutarsızlığını çok iyi biliyoruz. Daha resmî aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliğinin ve kurucu üyesi olduğumuz kurumların, Avrupa Konseyinin kararlarını yok sayıyor ki "Avrupa Birliği geleceğimize." "reform süreci" dedikten birkaç gün sonra, kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinin AİHM kararlarını yok sayıyor. "Bizi bağlamaz." demek, Avrupa Birliğiyle ve uluslararası taahhütlerimizle çelişmektedir. Avrupa Birliği mevzuatı ve uluslararası taahhütlerimiz gerekçesiyle bu dönem çok fazla yasa geldi. Yasa getiriliyor hatta bir torba yasaya dönüştürülüp içinde uluslararası alanda bizi daha zor duruma düşürecek düzenlemeler yapılmakta, işte, bu kanunda görüştüğümüz gibi.

Evet, bir reform süreci; adil yargılama, masumiyet karinesi, özellikle de lekelenmeme hakkıyla ilgili bir reform konusunda bu kanun, bu iktidarın hiç samimi ve gerçekçi olmadığını bizlere gösteriyor, ortaya koyuyor şu an. Teklifin gerekçesi ve amacıyla hiçbir ilgisi olmayan, kapsamlı ve endişe uyandıran düzenlemelere şahitlik ediyoruz. İşte, bugün sabahtan itibaren bunları konuşuyoruz ve Avrupa Birliği hukukuna uyum gerekçesiyle getirilen yasaların da hepsi sorunlu ve hatta bizi AB'den uzaklaştırıyor. Temel hak ve özgürlükler, gösteri ve toplanma hakkı, sivil toplum kuruluşlarının maruz kaldığı artan baskı ortamları zaten tartışma konusuyken ülkemizde, Avrupa Birliğiyle vize mutabakat metninde taahhüt ettiğimiz 72 kriterden "terörün tanımı" konusundaki yasal düzenlemeyi yapmadan; dernek ve vakıflarla ilgili, terörün finansmanı ile ilgili ucu açık, kapsamı tanımlanmamış bir yasal düzenleme yapmak, sorunları daha da derinleştirecektir; demokratik çoğulcu toplum ilkelerini, hukuk güvenliği ilkelerini, ülkemizi daha da geriye götürecektir.

Terörle mücadele gerekçesiyle açılacak olan soruşturmalarda hiçbir mahkeme kararı olmaksızın dernek yöneticilerinin İçişleri Bakanı, mülki idare amirleri tarafından keyfi olarak görevden alınmasının, mal varlıklarına el konulmasının, kayyum atanmasının önü açılacak. Cezai süreç başlamadan idari

bir kararla verilecek olan bu uygulamalar bizi, Avrupa Birliği ve denetimi altında olduğumuz Avrupa Konseyi başta olmak üzere, uluslararası alanda tartışmalı olduğumuz konularda daha da geriye götürecektir ve demokratik değerlerden geriye gidişlerin yanında bunların sonucu, ekonomik ve güvenli yatırım ortamı anlamında da ciddi maliyetlere yol açacaktır.

Değerli milletvekilleri, özellikle de dernek ve vakıflarla ilgili düzenlemeler, bugün kapsamlı bir şekilde değerlendirildi. Gerçekten bu noktada temel hak ve özgürlükler konusunda keyfi, ölçüsüz, belirsiz ifadelerle, en önemlisi, Anayasa'mız ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırılığı içermekte.

İşte, bugün ifade edildi, derneklerin ismi okundu burada -şu an giderek sayısı artıyor- 450'nin üzerinde sivil toplum kuruluşunun itirazları, talebi doğrultusunda... Benim üzerinde söz aldığım bu maddeden sonra konuşulacak birçok maddenin, dernek ve vakıflarla ilgili bu maddelerin, -kanun görüşülürken- gerçekten kanundan çekilip detaylı şekilde görüşülmesini öneriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette olup önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasına "Maliye" ibaresinden sonra gelmek üzere "İçişleri" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Bahar Ayvazoğlu

Ahmet Büyükgümüş

Denizli

Trabzon

Yalova

Semiha Ekinci

Selim Gültekin

Sivas

Niğde

Aynı mahiyetteki önergenin imza sahipleri:

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Arslan Kabukcuoğlu

İzmir

Edirne

Eskişehir

Ahmet Kamil Erozan

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Bursa

Adana

Aydın

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılmıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talebi Sayın Aydın Adnan Sezgin'in.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; umarım 6'ncı maddeye ilişkin düzeltme önerim dikkate alınır. Her hâlükârda teklifin bütününden memnun değiliz. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, kitle imha silahlarının finansmanı ile ilişkili kişilerin mal varlıklarının gerektiğinde iktidar tarafından dondurulmasını öngörüyor. İktidarın kararıyla mal varlıklarının dondurulabilecek olması çok vahimdir; bu, tek adam rejimini tahkim etmeye yönelik bir girişimdir. Terörle mücadeleye katkı sağlayacağı düşünülen bu düzenleme, iktidarın terörle o ya da bu şekilde iltisaklandırabileceği herkesin bu kapsama alınmasını mümkün kılacaktır.

Kitle imha silahlarının yayılması elbette engellenmelidir. Teröristlerin eline geçmesi tehlikesi gerçekten vardır; terörizm, her hâl ve şekliyle sadece ulusal değil, bölgesel ve küresel barış ve güvenlik için ciddi bir tehdittir. Terörle mücadelenin finansmanının kontrol altına alınması fikri doğrudur, bu mücadeledeki uluslararası mekanizmalara uyumu sağlamamız keza doğrudur ancak teklifte öngörülen düzenlemelerin birçoğu, hukuk devleti anlayışıyla bağdaşmıyor. Örneğin, iktidar isterse şüpheli kişi ve kuruluşlarla dolaylı olarak ilişkisi bulunan ya da onun adına hareket eden kişilerin ve kurumların da hesaplarını dondurabilecektir.

Mal varlıklarına el konulabilmesi süreci, münhasıran mahkemeler tarafından deruhte edilen bir süreç olmalıdır. Bugün Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Bakanlar doğrudan mahkemelerin alanına giren konularda davalar hakkında konuşmaya çekinmemekte, yargının bağımsızlığı ilkesine riayet etmemektedirler. Yargılaması devam eden şahıslar hakkında fikir açıklamakta, onlara sıfatlar yakıştırmaktadırlar. Teklifte öngörülen türden yetkiler, prensip olarak yürütme erkine, onu temsil eden şahıslara verilmemelidir; kuvvetler ayrımını hiçe sayanlara asla verilmemelidir. Amacı, siyasetin ve sivil toplumun alanını daraltmak olan bir iktidara hiç mi hiç verilmemelidir. Bu kanun teklifiyle kurulacak olan Denetim ve İşbirliği Komisyonu, makul şüphe duyulan kişi ve kurumların Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi listesine eklenmesi için iktidara öneride bulunabilecektir. Makul şüphe tanımı, Güvenlik Konseyi listesine eklenme sürecinin başlatılması açısından yetersiz bir tanımdır ve çok ciddi mağduriyetlere yol açabilecektir.

Görüşmekte olduğumuz ve başlığı “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi” olan 43 maddelik bu teklifin birçok maddesi, kitle imha silahlarıyla ilgili değil. “Hibrit yasa” mı diyelim, “torba yasa” mı; bilemedim. Torba yasa sayısındaki artışla demokrasimizdeki gerileme, otoriterleşme, hatta totaliterleşme eğilimindeki artış arasındaki paralellik çok dikkat çekicidir. Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte parlamenter kazanımlarımızın nasıl bir ortadan kalktığını yaşayarak görüyoruz. Onun için de bu gidişe “Dur” diyeceğiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, demokrasimizin merkezine tek bir kişiyi değil, milletin iradesini koyacak şekilde güçlendirilmeli, itibarı ve işlevleri iade edilmelidir. Şekillendirdiğimiz iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistem sayesinde özgür ve iradesini kullanabilen milletvekillerinden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisini yeniden tesis ve tahkim edeceğiz. Kuvvetler ayrımını demokrasiye, demokrasilere ve Türkiye’ye yakışır şekilde teminat altına alacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekeği okutuyorum:

Gereke:

Önergeyle, kanun teklifinin 6’ncı maddesinde düzenlenen yönetmelik hazırlama yetkisine sahip bakanlıklara İçişleri Bakanlığının da dâhil edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 2’si aynı mahiyette olmak üzere 3 adet önerge vardır.

Şimdi okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay

Oya Ersoy

Mahmut Celadet Gaydalı

Mardin

İstanbul

Bitlis

Kemal Peköz

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Adana

Kocaeli

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

Gülizar Biçer Karaca

İstanbul

Mersin

Denizli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ADBULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Sayın Oya Ersoy'un.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi bu yasa teklifinin ismi, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi. İçeriğine baktığımızda, çok net ki demokratik halk örgütlerini imha yasası. Karşı karşıya olduğumuz durum, budur.

Şimdi, Birleşmiş Milletler ve Mali Eylem Görev Gücü'nün tavsiye kararlarına uyum sağlıyormuş gibi yapıp demokratik topluma darbe yapıyorsunuz ve OHAL kararnameleriyle aslında, yapamadığınızı, yarım bıraktığınızı, şimdi bu Meclise yaptırmaya çalışıyorsunuz. Bu yasa teklifi, düşünce özgürlüğünü, toplantı özgürlüğünü, bir araya gelme ve örgütlenme özgürlüğünü ortadan kaldıran bir yasa teklifi.

7'nci madde, söz aldığım madde, Yardım Toplama Kanunu'nda değişikliklerin olduğu bir madde. Aynı, beğenmediğiniz o haberleri, işinize gelmeyen haberleri halktan saklamak için getirdiğiniz erişim yasakları var ya, işte, onu şimdi, halkın dayanışmasını ve yardım toplamasını, derneklerin, sivil toplum kuruluşlarının ayakta kalmasını engellemek için getireceksiniz ve burada, İçişleri Bakanlığı bildirecek, valilikler bildirecek, hâkimin yirmi dört saat içinde vereceği kararla da yardım kampanyaları engellenecek. Duruşma yapılacak mı? Yapılmayacak. Yardım kampanyası düzenleyenlerin savunması alınacak mı? Hayır, ona zaten gerek yok çünkü sizin yarattığınız hukuksuzluk düzeninde adil yargılanma hakkına yer yok.

Bu da yetmiyor, yardımları engellemekle de kalmıyorsunuz, üstüne bir de para cezaları getiriyorsunuz. Burada, demokratik kitle örgütlerinin anayasal ve uluslararası hukukta tanımlanmış kaynak arama ve kaynaklarını güvence altına alma hakkı yok ediliyor; umurunuzda mı? Değil. Yine, tüm krizleri halkın sırtına yüklemek için IBAN gönderiyorsunuz ama insanların birbiriyle dayanışmasına tahammül edemiyorsunuz, şu an onu engelliyorsunuz.

Bu maddeyle hem yardım toplamak hem de yardımda bulunmak yasaklanıyor. Yani o tedaviye ulaşamayan SMA hastalarının kendi arasında ve halkla dayanışmasını engelliyorsunuz, tekerlekli sandalye kampanyalarına engel oluyorsunuz ve çocuklar için, kadınlar için, LGBTİ örgütlenmeler

için yardım kampanyalarına engel olup yasaklıyorsunuz bu yasa teklifiyle. Yani İçişleri Bakanı kimi beğenmezse onun yardım toplamasını engelleyebiliyor. Çünkü siz kendinizden olmayan, sizin gibi düşünmeyen, kendi ideolojiniz doğrultusunda çalışmayan dernek ve vakıfların yaşamasını istemiyorsunuz; kaynaklarını kurutuyorsunuz, bir de üstüne üstlük İçişleri Bakanınızın “kayyum” sopolasını sallıyorsunuz bu yasa teklifiyle. Çünkü siz halkın bir araya gelmesinden, dayanışmasından, bilinçlenmesinden, o iktidarınızın lütuf olarak sunduğu temel hak ve hürriyetleri kullanmasından, onlara sahip çıkmasından ve örgütlü olmasından korkuyorsunuz.

Yıllardır kendi ideolojiniz doğrultusunda bir toplum yaratmak için her alanda neredeyse çeşitli dernekler kurdunuz, vakıflar kurdunuz ve bu dernek ve vakıflara kamu kaynaklarını seferber ettiniz. Bedelsiz kamu arazileri verdiniz, arsalar verdiniz, binalar verdiniz, muhtelif muafiyetler tanıdınız ve kamudan aktardığınız paralarla da ihya ettiniz. Sadece kaybettiğiniz o İstanbul Belediyesinden aktardığınız paralarla Sayıştay raporuna göre, 847 milyon 592 bin 858 lira kaynak aktardığınız ortaya çıktı, kendi dernek ve vakıflarınıza. Yine, Sayıştay raporuna göre, Samsun Atakum Belediyeniz, öğrenci yurdu için 2 tane bina kiralyor ve bunu vakıflarınıza veriyor; TÜGVA ve TÜRGEV'e devrediyor.

Bir yandan, neoliberal politikaları uygulamak için seferber ederken, diğer yandan da bu tür kurumlarla halkı dilencilleştirme politikaları yürüttünüz ve buradan soruyorum: Bu belediyeleri kaybetmeseydiniz acaba bu yasaya, bu maddeyi koymayı düşünecek miydiniz, buna ihtiyaç duyacak mıydınız? Yani kendi vakıflarınız aracılığıyla halka dağıtacağınız, dağıtmayı düşündüğünüz kaynaklarınız mı bitti? Ya da halka gönderdiğiniz IBAN'lara cevap bulamadığınız için yani halk size ve sizin örgütlerinize güvenmediği, kendi dayanışmasını örgütlediği için artık buna tahammülünüz mü kalmadı? Siz, bunlara rağmen başaramadınız.

Şimdi, bu yasayı çıkarıyorsunuz ve demokratik bir toplum değil, kendinize biat eden, saraya kulluk eden bir toplum yaratmak niyetindediniz ama evdeki hesap çarşıya uymayacak. Biz burada bu yasayı çıkarmamak için elimizden geleni yapıyoruz ama bu, burada bitmeyecek sokakta da birlikte direnmeye devam edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi, Sayın Gülizar Bıçer Karaca'nın.

Buyurun Sayın Karaca. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde söz almış buluyorum. “Gri listeye girme riskimiz var, mecburuz.” diyerek apar topar bu kanun teklifini önümüze getirdiniz ve bahane yerinde, bahane şahane ama gerçek, ekonomik buhran nedeniyle çöktüğünüz Türkiye'nin ekonomisi aslında. Mali Eylem Görev Gücü yani FATF 2019 Yılı Raporu'nda 7'nci ve 12'nci maddeyi bir zorunluluk olarak getirmiş; bu konuda haklısınız. 7'nci maddeye ilişkin düzenleme var ama 12'nci maddeyi bir türlü aradım, taradım, bulamadım. Onun yerine ne var? Sivil toplumun, derneklerin sesini kısacak ve mal varlığına çökeceğiniz bir teklifi getirmişsiniz.

Peki, 12'nci tavsiye kararı ne diyor? “Siyasi güç sahiplerinin yani siyasi nüfuz sahiplerinin mal varlıklarını nasıl edindiklerini yakınlarıyla birlikte soruşturacak, araştırarak bir yapı kuracaksınız.” diyor ama torbada bu yok, sivil toplumları denetleme ve tepesine çökme var.

Birden bu 12'nci maddeyi okuduğumda aklıma ne geldi? Şu geldi: 17-25 Aralık; 17-25 Aralık, Sayın Devlet Bahçeli'nin bu madde içeriğinde yer alan gündemi “rüşvet ve yolsuzluk haftası” olarak nitelendirdiği, banka hesaplarının, çikolata kutularındaki milyon dolarların, milyon dolarlık saatlerin hesabı geldi. Başka ne geldi? Bakanlar geldi, banka genel müdürleri geldi ve bir dönem Adalet ve Kalkınma Partisinin “iyilik abidesi” saydığı Reza Zarrab geldi. Bir de kanun teklifi o kadar ilginç bir zamanda gündeme geldi ki 17 Aralık günü Komisyonunda görüşüldü, 25 Aralık günü yani bugün Mecliste görüşülüyor. Tesadüfün bu kadarına da pes doğrusu dedik!

Değerli milletvekilleri, örgütlü toplum, demokrasinin güvencesidir. Sivil toplum ne kadar güçlü olursa o kadar güçlü bir demokrasimiz olur. İşte, sizlerin de tam bam teliniz de burası. Biliyoruz, kadın örgütlerinden çekiniyorsunuz. Mücadeleci kadınlar, korkulu rüyanız; tek adamın yarattığı hukuksuzlukları, hak ihlallerini raporlayan, topluma duyuran hak örgütleri, korkulu rüyanız. Çünkü millet; kadın cinayetlerini, anayasal hak ve hürriyetlerde yaptığımız ihlalleri bu örgütler sayesinde duyuyor. Yarattığınız ucube rejimin dayatmalarına kimse ses çıkarmasın istiyorsunuz, itiraz etmesin ve böylelikle iktidarınız daim olsun istiyorsunuz. Bu nedenle sivil toplum örgütlerinin ensellerinde “makul şüphe” diyerek boza pişirmek istiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, aslında, biz, Adalet ve Kalkınma Partisinin “makul şüphe, terör ve hain” gibi kavramları, kimin için ne zaman kullandığını anlayabilmiş değiliz. Çünkü bir dönem 17 ve 25 Aralık yolsuzluklarının başrol oyuncusu Reza Zarrab için “Hayır işleri yapan makul kişi.” diyorlardı, itirafçı olup rüşvet çarklarını ortaya çıkartıp iplik pazara döküldüğünde bu kişi birdenbire hain oluverdi. Yine “Birlikte yol yürüdük.” dediğiniz, göz yaşlarıyla övgüler düzdüğünüz, bu kürsüde “FETÖ” dendiği için “FETÖ diyemezsiniz, o, Hocaefendi.” diye milletvekillerimizin üzerine yürüdüğünüz, Fetullahçı terör örgütünün liderine “Hocaefendi” diyordunuz; çıkarlarınız çatıştı, darbe girişimi oldu, birdenbire o Fetullah Hocaefendiniz terörist oluverdi.

Değerli milletvekilleri, bu teklif; derneklere yargısız infazı, derneklere hukuksuz, keyfî biçimde kayyum atamayı meşrulaştıran bir tekliftir; muhalif gördüğünüz derneklerin gelirlerine, mal varlığına çökme teklifidir. (CHP sıralarından alkışlar) Toplumun yardımlaşma, dayanışma duygularını otoriter bir anlayışa teslim etme teklifidir. Avukat meslektaşlarımızı muhbir yapan bir tekliftir. 520 sivil toplum örgütü “Geri çekin.” diyor bu teklifi, 71 baro “Geri çekin.” diyor ama duymuyorsunuz, umursamıyorsunuz çünkü eğer böyle bir şey olursa onlarla birlikte bir kanun teklifi yapmaya kalkarsanız gerçek niyetiniz ortaya çıkacak. Biz de buradan o 520 demokratik kitle örgütüne, sivil toplum örgütüne, 71 baroya diyoruz ki: Hiç merak etmeyin, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı yakındır. (CHP sıralarından alkışlar) Buradan tüm kadın örgütlerine sesleniyorum: Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında örgütlenmenin önündeki tüm engelleri kaldıracacağız ve sivil toplumu güçlendireceğiz ki cumhuriyetimizin 100’üncü yılında cumhuriyetimizi demokrasiyle hep birlikte taçlandıracağız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesine aşağıdaki fıkraların eklenmesini ve çerçeve hükümde yer alan “fıkra” ibaresinin “fıkralar” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Sağlık ve tedavi masraflarının karşılanması gerekçesiyle düzenlenmek istenen yardım kampanyaları Valilikler tarafından koordine edilerek, izin verilebilir.

Yerel yönetimlerin yardım ve dayanışma amaçlı kurulan birimleri bu kanun kapsamı dışındadır.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Ayhan Erel

İzmir

Edirne

Aksaray

Arslan Kabukcuoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Eskişehir

Adana

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Erel’in.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerine partim İYİ PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

23/6/1983 tarih ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu’nun 6’ncı maddesine eklenen bir fıkrayla izinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapılması durumunda uygulanacak önlemler belirlenmiştir. Maddeyle, internet ortamında yardım toplanmasının önüne geçilmesi hedeflenmiştir ancak düzenlemenin daha ayrıntılı yapılmasıyla hem kötüye kullanımın önüne geçilmesi hem de gerçekten toplanan küçük çaplı yardımların engellenmemesi sağlanmalıdır.

SMA hastaları için düzenlenen yardım kampanyaları vardır. Bu tür durumların izne tabi olmaması gerekmektedir. En azından valiliğin erişim engeli değil, şartları sağlaması durumunda izin alınması için süre verilmesi düzenlemeye eklenebilir. Erişimin engellenmesine karar verilmesi için sulh ceza hâkimine yirmi dört saat içinde karara bağlama yetkisi verilmiştir ancak bu süreye uyulmadığında ne olacağı belirtilmemiştir. Yirmi dört saat içinde karar verilmemesi durumunda başvurunun reddedilmiş sayılması hükmünün maddeye eklenmesi hukukun üstünlüğüne uygun olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coronavirus salgını nedeniyle başta Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri olmak üzere, bazı belediyeler salgın nedeniyle işini yapamayan, dışarı çıkamayan ve işsiz kalanlar başta olmak üzere, ekonomik olarak zor koşullarda yaşayan yurttaşlarımız için bağış kampanyaları başlatmıştı. Coronavirus salgını nedeniyle büyükşehir belediye başkanlarının başlattığı bu bağış kampanyaları İçişleri Bakanlığı genelgesiyle yasaklanıp hesapları bloke edilmişti. Bu iyi niyetli bağış kampanyası, maalesef devlet içinde devlet olma olarak nitelendirildi. İşte, bu iyi niyetli, gerçekten vatandaşa yardım amacıyla düzenlenmiş yardım kampanyalarının zorlaştırılması, önünün kapatılması yerine bu tür yardım kampanyalarının kolaylaştırılması gerektiğini düşünüyorum.

Çok kıymetli milletvekilleri, özellikle AK PARTİ içerisindeki hukukçu milletvekillerine bir baba olarak, bir amca olarak, bir dayı olarak seslenmek istiyorum: Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu’nun 5’inci maddesine göre, gözüne alınanların parmak izi alınmakta, önüne kriminal numarator konulmak suretiyle sabıkalı fotoğraf çekilmektedir. Şüpheli şahıs daha sonra takipsizlik veya beraat kararı alsa dahi parmak izi ve fotoğraf kişinin ölümünden on yıl sonra silinmektedir. Bu, işleme maruz kalmış masum kişilerin Anayasa’yla güvence altına alınan masumiyet karinesi ve lekelenmeme hakkını ortadan kaldırmaktadır. 2006 yılından önce takipsizlik ve beraat kararı alanların kriminal fotoğrafları ve parmak izleri silinmekteyken 2006 yılından sonra bu kayıtlar silinmemektedir. On binlerce vatandaşımız hukuk karşısında suçsuz olduğu hâlde emniyet kayıtlarına göre suçlu muamelesi görmekte, bu da silinmez bir yara açmaktadır. Bu kayıtlara istinaden güvenlik soruşturmaları, arşiv araştırmaları ve istihbari notlar olumsuz olmakta ve yine binlerce masum insanımız suçlu muamelesi görmekte, işe ve önemli okullara alınmamaktadır. Takipsizlik kararı alan, beraat eden şüphelilerin sabıkalı fotoğrafları ve parmak izlerinin silinmesine imkân tanıyan, daha öncesinde olduğu gibi, bir düzenleme yapılması, hukuk devleti masumiyet karinesi ve lekelenmeme ilkesinin gereğidir.

Yine, gençlerin çokça yaşadığı sorunlardan bir tanesi de lise son sınıfta okuyan öğrenciler o dönem üniversite seçme sınavı stresi nedeniyle aile hekimlerine veya sağlık merkezlerine gittiğinde pratisyen hekimler bu gençleri rahatlatmak adına “Diazem” adını verdiğimiz çeşitli ilaçlar yazmaktaydı. O

zaman bunun farkında olamayan insanlarımız daha sonra askerî okullara gitmek için veya uzman çavuş, astsubay olmak için müracaat ettiklerinde bu rapor önlerine çıkmakta, hiçbir işlem yapılmadan bu arkadaşlarımızın talepleri reddedilmektedir. Böyle on binlerce gencimiz mağdur olmaktadır. Bu gençlerin mağduriyetini gidermek de bu Meclisin görevidir.

Yine mesleki teknik Anadolu liselerinde uzaktan eğitim yapılmaktadır. Mesleki eğitimin uzaktan yapılması mümkün değildir. En azından mesleki eğitimin yüz yüze yapılması da gerekmektedir diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette 3 adet önerge vardır. Şimdi okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyette olup, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Serpil Kemalbay Pekgözgü	Ömer Faruk Gergerlioğlu	
İzmir	Kocaeli	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Mahmut Tanal	Turan Aydoğan
Mersin	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi son günlerde gündemdeyiz. Çıplak arama iddialarını gündeme getirdiğimiz için yalanlar, hakaretler, iftiralar, tehditlerle karşılaşılıyor ve bunlar sadece ve sadece bir gerçeği örtmek için. Bu saldırıların nedeniyle ilgili bir açıklama yapmak isterim. Şahsıma yönelik itibarımı ayaklar altına alıcı bir saldırı gerçekleşmektedir. Katıldığım bir on-line “Zoom” paneli bahane edilerek şahsıma saldırılmaktadır. İnsan Hakları Haftası dolayısıyla 9 Aralık günü bir insan hakları savunucusu olarak benden on-line panelde ifade özgürlüğüyle ilgili bir sunum yapmam istendi. Ben de bu panele katıldım ve ifade özgürlüğüyle ilgili bir sunum yaptım on beş, yirmi dakikalık ve oradan ayrıldım. Benim dışımda farklı kesimlerden katılımcılar vardı, Türkiye'den insan hakları savunucuları vardı ve farklı kesimlerden insanlar vardı. Onlar da sunumlarını daha sonra, bilahare yaparak ayrılmışlar. Bundan sonra oradaki katılımcıların kimliğinden dolayı şahsıma yönelik işte “FETÖ”cüdür.” “Şudur, budur...” gibi birtakım saldırılarda bulunuldu.

METİN YAVUZ (Aydın) – Değil misin, değil misin?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sensin, sen; kim bağırıyorsa odur.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben insan hakları savunucusuyum. Orada sunduğum ifade özgürlüğü metni de burada. Benim bu metnimi okumak isteyenler biraz sonra benden alabilirler. Benim bu metnim kendi kişisel web sitemde metin olarak durmakta, YouTube kaydında da ne anlattığımı bellidir. Benim gizlim saklım yoktur, yıllardır insan hakları savunucusu olarak çalışan bir insanım.

Değerli arkadaşlar, bu topluma “insan hakları” kavramını öğretmek için yıllarca bedel ödemiş bir insanım. Benim on beş yıldır yaptığım çalışmalar kişisel web sitemde apaçık bir şekilde vardır, binlerce faaliyetim apaçık bir şekilde vardır. Şimdi, bize bu iddiaları ileri sürenlere ben hayatımdan bazı kesitlerle insan hakları kavramını anlatmak isterim.

Bakın, ben zamanında MAZLUMDER Başkanlığı yaptım, Kocaeli Şube Başkanlığı ve Genel Başkanlık; o dönemde özellikle başörtüsü ve Kürt meselesi konusunda çok yoğun uğraş verdik. Ben başörtüsüyle ilgili yıllarca, belki on yıllarca eylem yaptığım, açıklamalar yaptığım için bana “mülteci” dendi ve şu anda başörtüsü serbest ama bize o zamanlar bu damga vuruldu. Daha sonra Hrant Dink cinayeti işlendi, ben Adalet Talebimiz Var İnişiyatını kurarak her kesimden insanın katıldığı bir inişiyatı ile o günkü Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ü de ziyaret ederek Devlet Denetleme Kurulu raporunun açıklanmasını istedik ve Sayın Gül de bize o gün bu konudan çok rahatsız olduğunu, çok üzülüğünü söyledi ve Ermenilere yapılan haksızlığa karşı uzun yıllar mücadele ettim, bu sefer bana “Ermenici” dediler.

Daha sonra, Kürtlere yapılan haksızlıklara karşı, zaten hayatımın başından itibaren mücadele verdim, mazlum Kürt halkı için de sonuna kadar veririm ve bunun karşılığında yirmi yedi yıllık uzman doktorluk hayatım bitirildi, “Sen PKK’cısın, Kürtçüsün, teröristsin.” denilerek işimden atıldım, cezalar aldım, her türlü hakarete uğradım. Ama ben insan hakları savunucusuyum.

Ayrıca, bakın, ben İzmit Protestan Kilisesi’ne molotofkokteyli atıldığı zaman ilk açıklama yapan insanım, o açıklamada... Pastör Wolfgang Hade beni arayarak “Ya, sen başörtüsü eylemleri yapan birisisin, kiliseye bomba atıldığı zaman, yani buna çok sevindik ama nasıl oldu senin gibi birisi bu açıklamayı yaptı?” dedi, ben ona dedim ki: “Ben başörtüsünü ne kadar savunuyorsam senin dininin özgürlüğünü de, kiliseni de savunurum, insan hakları savunuculuğu bu demektir.” (HDP sıralarından alkışlar)

Ben Sünni bir insanım, Alevi canlar için defalarca açıklamalar yaptım. OHAL mağdurları için, KHK’yle sivil ölüme, soykırımı uğratan yüz binlerce insan için açıklamalar yaptım, bu sefer de bana “FETÖ’cü” dediler.

Arkadaşlar, çıplak arama yapılan insanların kimliğine göre mi davranıyorsunuz? Uşak Emniyet Müdürlüğündeki insanlar bu gruptan diye mi bana bunu yapmaya çalışıyorsunuz? Bu memlekette Emin Çölaşan’a, Sayın Kılıçdaroğlu’na bile “FETÖ’cü” denmedi mi ya, Allah’tan korkun yani. İnsan hakları savunuculuğu ne demek şu örneklerle anlamıyor musunuz?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Anlamazlar.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İnsan hakları savunuculuğu demek, kimliğe bakmamak demektir, haksızlığa karşı durmak demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Benim babam bana dedi ki: “Oğlum sen adaletten yana olarsın diye Ömer Faruk ismini koydum.” Ve ben de Ömer olmaya çalıştım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, süreniz tamamlandı.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Tanal’ın.

Sayın Tanal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Millî Mücadele'nin büyük kahramanı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yol arkadaşı, Lozan zaferinin mimarı, saygın devlet ve siyaset adamı, 2'nci Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız İsmet İnönü'yü aramızdan ayrılışının 47'nci yılında şükranla, saygıyla, rahmetle anıyorum.

Merhum İsmet İnönü'nün “Bir memlekette namussuzlar kadar namuslular da cesur olmadıkça o memlekette kurtuluş yoktur.” sözünü vasiyet olarak kabul ediyoruz. Ülke olarak İsmet İnönü'ye çok şey borçluyuz. Kendisini bir kez daha minnetle anıyoruz, ruhu şad olsun.

Değerli arkadaşlar, 8'inci maddeyle ilgili burada, yurt içinde ve yurt dışında toplanacak yardımlar yönetmeliğe bırakılmış durumda. Esasen, baktığımız zaman, bu temel hak ve özgürlüklerin yönetmelikle düzenlenemeyeceği, kanunla düzenlenebileceği... Gerek Anayasa'mızın 11'inci maddesindeki hüküm “Yasama, yürütme, yargı tüm organlarını bağlar.” diyor ve Anayasa'nın 123'üncü maddesi bu tür işlemlerin kanunla düzenlenebileceğini hüküm altına almış, 124'üncü madde yönetmelikleri düzenliyor. Bu hüküm, mevcut olan Anayasa'mızın “Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir.” ilkesine, 11'inci maddesine, 123'üncü maddesine, 124'üncü maddesine aykırılık teşkil etmekte.

Şimdi, değerli arkadaşlar, terörün finansmanı ile ilgili mücadele kapsamında -terörün önlenmesi, terörle mücadele kapsamında- getirilen kanun tekliflerini tabii ki biz de destekliyoruz ancak getirilen bu kanun teklifleriyle birlikte temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması nedeniyle biz ne yapacağız? Hem güvenliği istiyoruz hem temel hak ve özgürlükleri istiyoruz. Güvenliği istemek uğruna temel hak ve özgürlükleri feda edemeyiz, yok edemeyiz. Yani bu toplum ikisini de ister.

Burada, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması aslında... Bir ülkeyi ülke yapan demokrasidir. Demokratik olan bir ülkede ekonomi güçlü olur, hukuk devleti egemen olur, liyakat esas olur, eşitlik sağlanır. Bir ülkenin demokrasisini güçlü kılan ise sivil toplum kuruluşlarıdır. Tabii ki burada getirilen husus sivil toplum kuruluşlarını korkutan, sindiren... Yarın öbür gün siyasi iktidarla ters düşen bir tüketici derneğini düşünün -hiç başka dernekleri söylemiyorum- bir tüketici derneğini söyleyeyim: Eğer tüketici derneğiyle ilgili hükümlerini iktidarın dediği şekilde yapmazsa, diyelim ki yarın öbür gün zamları protesto etti, protesto ettikten sonra bir terör örgütüyle ilişkilendirilip hakikaten faaliyetlerine son verilebilir.

Şimdi, son günlerde SMA hastalığıyla ilgili çok yardımlar toplanıyor. Sayın Naci Bey burada, Değerli Başkanım, bakın her gün gazetelerde ilanlar var. Gerçekten millet bu konuda bizden yardım talebinde bulunuyor çünkü “Tedavisi imkânsız.” deniliyor; imkânsız olunca da yardımlar toplanıyor. Bu nedir? İşte, Anayasa'mızın 2'nci maddesi “Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir sosyal devlettir...” Devlet, bu sosyal devlet yükümlülüğünü yerine getirmediği için -iyi niyetli, yani gerçekten tek bir amacı var, bu tür çocuklara yardımcı olmak amacıyla- yardımlar toplanıyor. Bizim korkumuz vesaire bu, yoksa hiç kimse, burada 600 milletvekilinin hiç birisi “Efendim, aman terörle ilgili mücadele edilmesin.” düşüncesinde değil. Hepimizin ortak paydası terörle mücadele etmek çünkü terör insanlık düşmanıdır, terör hukuk devleti düşmanıdır, terör demokrasi düşmanıdır. Yani terör, kardeşliği, insanlığı, yaşam hakkını sona erdiren bir beladır. Hiç kimse “Biz mücadele etmeyelim.” demiyor ki ama bizim temel kaygımız şu: Mesela şu anda İçişleri Bakan Yardımcısı geldi. Yani buraya keşke bir de Adalet Bakan Yardımcısı da gelmiş olsaydı. Yani bu yasa tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna gönderilmişti, İçişleri Komisyonunun görüşü alınmadı yani İçişleri Komisyonunun görüşü alınmadan bu kanun burada görüşülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – İçişleri Bakan Yardımcısı burada ağırlığını koymuş durumda, Adalet Bakanlığı yok.

Efendim, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bu mevcut olan kanun teklifinin de çıkarılmasını talep ediyorum. Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal, süre tamamlandı.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Değerli Grup Başkan Vekillerimiz, ikinci bölüm üzerinde 1 geçiciyle beraber toplam 25 madde var. Yani ben planda en kötü, ikinci bölümün konuşmalarını yapalım istiyordum ama... Bir de şunun için söylüyorum: Aslında bana kalsa yarın gelip tekrar sabah dörde beşe kadar çalışmak yerine bugün bire kadar, öğlene kadar çalışırsak bütün kanunu da tamamlayabiliriz. Yani bir seçeneğimiz de o.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, bu maddeler, bu şekilde devam edersek saat iki buçuk üçte bitiyor. O yüzden bu akşam bunu bitirelim. Yarın bir saat erken başlıyoruz zaten. Yarın bir saat daha geç gideriz.

BAŞKAN – Peki, takdir sizlerin.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanın Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Muhammet Naci Cinisli

İzmir

Edirne

Erzurum

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Arslan Kabukcuoğlu

Adana

Bursa

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Muhammet Naci Cinisli'nin.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Üzerinde söz aldığım maddeyle Yardım Toplama Kanunu'nun 9'uncu maddesine yeni bir fıkra ekleniyor. Fıkrayla suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanmasıyla mücadele amaçlanıyor. Ayrıca terörizmin finansmanının önlenmesi ve ülkemizden yurt dışına yapılacak yardımların yasal çerçeveye oturtulması da öngörülüyor. İlk bakışta gayet makul bir düzenleme. Bu bağlamda maddeye eklenmek istenen fıkra "Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." şeklinde, sağlıksız bir mantıkla ifade edilmiş. Oysa bahse konu usul ve esasların Meclisimizce düzenlenmesi ve bir kanunla yasalaştırılması daha doğru olmaz mı? Anayasa'ya ve hukuk düzenlerine uygun olan da bu değil mi? Bu bakımdan yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımların yönetmelikle belirlenmesindeki niyet ve mantık nedir bilmek isteriz.

Teklif Komisyonunda görüşülürken ilgili kurum ve kuruluşların tecrübelerinden de yararlanılarak usul ve esasların temelini oluşturacak bir kanun maddesiyle kuralların konulması doğru ve hukuki olan düzenleme olurdu. Anayasa'nın 123'üncü ve 124'üncü maddeleri böyle durumlar için birer yol göstericidirler. Bu maddeler, idarenin esaslarını belirliyor, yönetmeliklerin hangi şartlar altında çıkarılabileceğini kaydediyorlar. AK PARTİ'nin sayısal çoğunluğu sayesinde Komisyonunda sebep olduğu bu yanlış düzeltmek için hâlâ fırsatımız var. Gelin, teklifi hazır Genel Kurulumuzda görüşürken madde üzerinde değişikliğe gidelim ve "Yönetmelikle düzenlenir." kısmını "Kanunla düzenlenir." şeklinde düzeltelim. Bu ifade Meclisimizin üstünlüğünü ve saygınlığını da vurgular.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin öneminin idraki içindeyiz; bu kanunun gerekliliği kuşku götürmez. Ancak böylesine önemli bir konuda hazırlanan kanun teklifinin etraflıca tartışılması gerektiğine inanırım. Yeterli bir fikir alışverişinde bulunulmaması, aceleci bir anlayışla hareket edilerek belirlenmiş süre kurallarına bile uyulmaması, kamuoyunda tartışılmasına imkân verilmemesi kanun teklifinin kalite eksikliğini ve yetersizliğini gündeme getiriyor.

Diğer yandan ülkemiz Mali Eylem Görev Gücü'ne 1991 senesinde üyesi olmuş. Aradan geçen otuz yıla rağmen özellikle on sekiz yıllık kesintisiz AK PARTİ iktidarı döneminde gerekli düzenlemeler neden vakitlice yapılmamıştır? Eğer yabancılardan gelecek bir yaptırım tehlikesi olmasaydı alelacele bu teklif gündemimize gelir miydi? Bunu da kendi kendimize sormamız gerekiyor. AK PARTİ zihniyetinin samimiyetten ve halka açıklıktan uzak olduğu artık aşikâr. Mali Eylem Görev Gücü tarafından Türkiye'nin uyumsuz olarak gösterildiği kararlarından en göze çarpanı "Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler" başlıklı 12'nci maddesi. Bu maddede yerli yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ve yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere ilişkin fon ve mal varlıklarının takip edilmesi kararına AK PARTİ iktidarının uymadığı belirtiliyor. Günümüze kadar geçen süre içerisinde bu önemli tespitle ilgili bir düzenlemenin yapılmamış olması hakikaten düşündürücü. Tespit edilen eksikliklerle ilgili bir düzenleme yapılmaz ise AK PARTİ iktidarı ülkemizi gri listeye dâhil olma utancıyla yüz yüze getirecek. Öncelik hiç ülke, devlet değil, öncelik hep AK PARTİ elitleri, sizler de değilsiniz. Bu konuyla ilgili bir düzenleme yapılmaması hâlinde siyasi nüfuz sahibi kişiler veya yakınlarıyla ilgili yolsuzlukların ekonomik sistem içerisinde kolaylıkla aklanabileceği ifade ediliyor.

"Gri liste" tanımı, finansal sistemlerinin kara para aklama ve terörizmin finanse edilmesine karşı güvencede bulunmadığı düşünülen ülkeler için kullanılıyor. Ülkemiz için kullanılabilecek bu riskli ve haysiyet kırıcı tanımı geç olmadan hatırlatmak isterim.

İYİ PARTİ olarak teröre maddi kaynak sağlayan, finanse eden her türlü kaynağın kurutulmasından yanayız. Teklifi bazı maddelerindeki itirazlarımızla birlikte olumlu ama eksik olarak değerlendirdiğimizi ifade eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 2'si aynı mahiyette 3 adet önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Serpil Kemalbay Pekgözeği	Ömer Faruk Gergerlioğlu	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
İzmir	Kocaeli	Muş

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Turan Aydoğan	Mustafa Sezgin Tanrıkulu
Mersin	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine birbirinden alakasız, geliş amacıyla hiçbir şekilde bağdaşmayan, hani yasa gelmişken, zorunluysen, geçiriliyorken de araya bu toplumu susturacak, toplumsal hayatı parçalayacak ve bu ülkedeki demokratik direniş odaklarını yok edecek bir düzenleme yapalım dediniz ve o engin zekânızla çok hızlı bir şekilde 9 maddede çıkacak, 9 maddeyle sorun çözülecekken getirdiniz, koca bir torba teklif hazırladınız ve bu torba teklifin içerisine de aslında bu ülkenin bütün demokratik kitle deneyimini, sivil toplum deneyimini yok edecek bir yasal düzenlemeyi yerleştirdiniz.

Şimdi, şuradan başlamak gerekiyor, dün yani ayın 22'sinde Sayın Leyla Güven'e yirmi iki yıl üç ay ceza verdiniz. Bugün, AİHM kararlarını uygulamamak için elinizden geleni yapıyorsunuz. Oysaki AİHM yani uluslararası hukuk iç hukuka tabidir ve onun üstündedir; çeliştiği durumlarda uygulamak zorundasınız ve bunun da üzerine bütün sendikaları, sivil toplum örgütlerini, dernekleri birçok şeyi kapatacak, onlara kayyum atamayı sağlayacak bir yasal düzenleme yapıyorsunuz. Neden? Çünkü zihniyetinizde bir sorun var değerli arkadaşlar. Düşünceniz özgür değil, kaynağınız özgür değil, bir davanız yok, bir mücadeleniz yok, tek bir amacınız var o da iktidarda kalmak, iktidarda kalmak, iktidarda kalmak.

Şimdi, bu kadar iktidarı hedeflemiş, bu kadar koltuğu hedeflemiş bir yapının gelip burada toplumsal düzeni değiştirmesini, bu toplumsal düzeni özgürlükçü, demokratik, eşitlikçi bir şekilde ele almasını bekleyebilir miyiz? Hayır, bekleyemeyiz. Siz, bu ülkede birçok belediyeye kayyum atadınız, bizim belediyelerimize. Yetmedi yolsuzluk yapan Mardin Belediyesine, Mardin kayyumuna bir de utanmadan, sıkılmadan belediyelerde kayyum rejimi Mardin modeli diye bir örnekleme yaptınız ya. Ya, sizde hiç utanma yok mu?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ayıp, ayıp.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Gerçekten bunu soruyorum. Bütün samimiyetimle bunu soruyorum. Hani bir söz var ya “Allah’tan korkmaz, kuldan utanmaz.” Ya, sanki bu sizin için söylenmiş bir söz değerli arkadaşlar. Böyle bir şey olabilir mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, dinleyin...

Siz bütün demokratik toplumun yapısını çökertiyorsunuz. Bu ülkede yoksullarla, SMA hastalarıyla, tekerlekli sandalyesi olmayanlarla, ameliyat olmak için yurt dışına gitmek zorunda kalanlarla, tedavisi yurt dışında yapılmak zorunda bırakılanlarla olan dayanışmayı çökertiyorsunuz. Yani aslında toplumun toplumsallığını hedef alıyorsunuz. Bir toplumun en değerli şeyine saldırıyorsunuz ve diyorsunuz ki: “Siz kolektif hareket etmeyin, siz dayanışmayın, siz birbirinize el vermeyin.” Ne yapın? “Siz AKP’ye biat edin.” Çünkü AKP, 16 milyon yoksul var bu ülkede ve 16 milyon yoksulu yönetiyor, onları üç kuruşa muhtaç hâle getirmiş ve bunu da sanki saraydan ulufe dağıtır gibi yoksula sosyal fonlardan yardım dağıtıyor ve bu yardımları da bir lütuf olarak görüyor. İşte bütün bunun önüne geçecek sivil toplum, demokratik kitle örgütleri ve vicdanlı insanların dayanışmasını engellemek istiyorsunuz.

Şimdi ben 9’uncu madde üzerine söz aldım. 9’uncu madde de neyi düzenliyor biliyor musunuz? İşte bu yardımları düzenliyor arkadaşlar ve siz bunu engelleyecek, bunu izne bağlamanın ötesinde buradaki bütün verileri, bütün kurumlara açacak bir düzenleme yapıyorsunuz. E, nerede kaldı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu? Böyle bir şeyden bahsedebilir miyiz? Hayır, bahsedemeyiz değerli arkadaşlar ve sizin zaten böyle bir gündeminizin olmadığını da iyi biliyoruz. Bütün bu düzenlemeler geçince ne olacak? Bir kez daha hukuk devleti olmaktan uzaklaşmış olacağız. Anayasa’nın bağlayıcıları, yasaların Anayasa’ya aykırı olamayacağı gerçeğini bir kez daha ihlal etmiş olacaksınız ve en önemlisi kanunla sınırlandırma, ölçülü olma ilkesi, kişisel verilerin korunması ilkesi, hakkın özüne dokunmama ilkesi, masumiyet karinesi gibi özel hayatın gizliliği, kişi hak ve hürriyetlerinin kısıtlanması, hukuk devleti olma, örgütlenme ve dernek kurma hakkı. Bütün bunları yok edecek bir yasal düzenleme getirmişsiniz ve bunu da getirip aslında 9 maddede çözülecek bir yasanın içerisine gizlemeye çalışıyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi? Arkadaşlarım ifade ettiler, 600 dernek, STK açıklama yaptı ve dediler ki: “Biz bu yasaya karşıyız. Bu, Türkiye toplumunun dibine dinamit koymaktır...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – ...demokratik kitle örgütlerini yok etmektir.”

Zamanım kalmadı.

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bütün bu dernekleri buradan selamlıyorum. Onların sözü sözümüz, itirazları itirazlarımızdır diyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku’nun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Muhabbetiniz bol olsun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, gençliğimden bu yana bu Parlamentodan çıkan yasaları incelerim ama incelerken de yasa koyucunun aslında hangi gizli amacı olduğunu da öğrenmeye çalışırım. Yani neyi yasaklıyor, bir düzenleme yaparken hangi hakkı güvence altına aldığına değil ama neyi yasakladığına bakardım. 12 Eylül faşist darbesini yapanlar bile çıkardıkları yasalarda gizli amacı sakladıkları, açık açık

yazmazlardı o faşist darbesini yapanlar. Örnek vereceğim, kayıtlara geçsin. Mesela, 2932 sayılı Yasa`yla Kürtçeyi yasaklamak istemişlerdi ama bunu çok gizli bir biçimde, okuyanın ilk başta anlamayacağı şekilde yapmışlardı. Yasal düzenleme şuydu: Türkiye`nin tanıdığı devletlerin birinci resmî dilleri dışındaki bir dille yayın yapmak, konuşmak, toplantıda bilmem ne yapmak yasaktır. Okuduğunuz zaman içinde Kürtçe yok ama asıl amaç, Kürtçeyi yasaklamaktı. Bunu, faşist darbeyi yapanlar bile gizli olarak yapıyorlardı. Şimdi, bu yasayı okuduğumuz zaman da adı tamam, işte, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının ve Finansmanının Önlenmesi. Adı çok iyi ama öyle bir darbeci noktaya geldiniz ki asıl amacınızı gizleme noktasında bile değilsiniz. Neyi amaçladığınızı çok açık bir biçimde yapıyorsunuz çünkü demokrasiden uzaklaştınız, parlamenter rejimden uzaklaştınız...

OYA ERSOY (İstanbul) – Ya Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, böyle bir şey olur mu ya!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - ...çoğulculuktan uzaklaştınız; yeni bir rejim kuruyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin, lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Uluslararası bütün kuruluşların tanımladığı biçimiyle yeni rejimin adı, ılımlı otokrazi. İlimli otokraside çoğulculuğa, parlamentoya, yargıya ihtiyaç yok. Görünüşte var ama gerçek anlamda yok. Şimdi, bu yasa da sonuç itibarıyla...

BAŞKAN – Sayın Gökgez, çalışmayı bitirdikten sonra yapalım o işi.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sayın Başkan, benim bütün insicamım bozuldu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, şu anda yani böyle bir şey mümkün olabilir mi? Böyle, fotoğraflar çekmek...

OYA ERSOY (İstanbul) – Yeniden başlatın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sezgin ağabey, git, fotoğrafa gir bence(!)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Neyse, arkadaşlar, yani buna ihtiyaç duymuyorsunuz çünkü artık o noktada değilsiniz, neyi söylediğimizle ilgili değilsiniz, o noktaya geldiniz çünkü.

Bakın, burada, sonuç itibarıyla, Türkiye`de sivil toplumu yok edebilecek bir noktadayız. Arkadaşlarımız anlattılar, ben de dinledim, yirmi dakika dinledim meslektaşımı, AK PARTİ Grubundan. Evet, iyi tezleri var, görünüşte var, evet ama şimdi, Türkiye`de bu hakları koruyacak, yurttaşların haklarını koruyacak, sivil toplumu koruyacak bir idari makam var mı veya yargı var mı?

Bakın -Sayın Kurtulmuş burada- “OHAL, en fazla üç ay.” demiştiniz, bugün OHAL Komisyonunun süresini ocak ayından itibaren bir yıl daha uzattınız, beş yıla çıkacak. Siz bu kürsüden söz vermişsiniz ama OHAL iki yıl sürdü, onun kurduğu Komisyon beş yıl, daha ne kadar sürecek belli değil. Dolayısıyla, bunu koruyacak Hükümet de yok, idari makamlar da yok aynı zamanda. Kime güveneceğiz? Yani yargıya mı güveneceğiz?

Bakın, bu Parlamentaoya kayyum atanan Ankara Cumhuriyet Başsavcısını Yargıtay üyesi yaptınız, parlamenter suçlarla ilgili olarak görev yapan Ankara Cumhuriyet Başsavcı Yardımcısını Ankara Cumhuriyet Başsavcısı yaptınız. Sizlere objektif söylüyorum: O Cumhuriyet Başsavcısının buradaki milletvekilleriyle ilgili olarak yazdığı fezlekelere bakın, sadece bakın. Bu yargı mı bizi koruyacak? Bakın, bu yargı mı bizi koruyacak? O fezlekelere bakın, hangi zihniyetle çalıştığınız çok

iyi ortaya çıkar. Darbeci bir zihniyetle çalışıyorsunuz çünkü artık derin devletin yeni sahibi sizlersiniz, uygulamalarınızdır ve yaptığınız ürünlerdir ve zalimliklerdir. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Ya, çıplak arama eskiden de vardı, şimdi de var. Niye bu kadar zorunuza gidiyor? Çünkü derin devletin sahibisiniz. Bakın, bunları yok sayarak, bizleri suçlayarak, herkese “terörist” diyerek yapamazsınız. Kime güveneceğiz? Daha dün, Sayın Cumhurbaşkanı, hakkında mahkûmiyet kararı olmayan bir Genel Başkana “terörist” diyor. İçişleri Bakanı bu Parlamentoda görev yapan milletvekiline “terörist” diyor, “hain” diyor, “ajan” diyor. Kime güveneceğiz? Bakın, bütün kamu gücünü kullanan insanlar bunları söylüyorlar. E, şimdi geleceğiz, bütün bunlarda idari makamlara güveneceğiz, Bakanlığa güveneceğiz, yargıya güveneceğiz; yok böyle bir şey. Bakın, bu getirilen düzenlemenin asıl amacı, otokratik düzeninizin ayaklarını güçlendirmektir, sivil toplumu, muhalefeti yok etmektir. Adım adım buna doğru gidiyorsunuz ve milletvekillerimiz de maalesef ama farkında değiller, arka sıralarda “Biz de buradayız.” fotoğrafı çekiyorlar, o fotoğrafı paylaşacaklar sonuçta saray da görecek, “Evet, milletvekillerimiz burada.” diyecekler.

Arkadaşlar, yanlış yoldasınız, Türkiye’yi yanlış yönetiyorsunuz, AİHM kararını tanımayan Cumhurbaşkanı var, AİHM kararını tanımayan, “boşlukta” diyen bakanlar var. Kime güveneceğiz? Size mi güveneceğiz bu ortam içerisinde? Dolayısıyla kendimize güveniyoruz, muhalefetimize güveniyoruz ve “Sandıkta gideceksiniz.” diyoruz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir” şeklinde değiştirilmesi ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler kanun ve yönetmeliklerde belirlenen sürelerde imha edilir.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Durmuş Yılmaz

İzmir

Edirne

Ankara

Ayhan Altıntaş

Arslan Kabukçuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Ankara

Eskişehir

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayhan Altıntaş’ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konumuz, kitle imha silahlarının finansmanı. Bu bağlamda, ben de konuşmamda ülke olarak nükleer tehdit altında olma riskimizden bahsedeceğim. Geçtiğimiz günlerde basından da duyduk, Ermenistan’ın eski Başbakanlarından Hrant Bagratyan, Nikol Paşinyan’a Azerbaycan-Ermenistan savaşında kirli bomba kullanma teklifi yapıldığını söyledi, bu teklifi kabul

etmeyen Paşinyan'ı da ihanetle suçladı ve savaşın kaybedilmesinin nedeni olarak gösterdi. Bagratyan "Nükleer santral atıklarından hazırlanmış kirli bombayla Dağlık Karabağ'da Azerbaycan ordusuna karşı mağlubiyet önlenebilir." dedi.

Bu kirli bombalar için çok çeşitli nükleer maddeler kullanılabilir, hatta düşük kalitedeki nükleer maddelerden yapılan kirli bombalara da rastlanabilir, örneğin röntgen için kullanılan sezyumdan da yapılabilirler. Ermenistan topraklarında zaten yıllardır patlamaya hazır bir nükleer bomba var diyebiliriz: Metzamor Nükleer Santrali.

Değerli milletvekilleri, bu Metzamor Nükleer Santrali ülkemizin doğu sınırına 16 kilometre uzakta, 1977 yılında inşa edilmiş; dünyada bilinen en eski nükleer santral teknolojisiyle inşa edilmiş, 26 Nisan 1986'da patlayan ve binlerce insanın öldüğü Çernobil Nükleer Santrali'yle aynı teknolojiye sahip. Çernobil bize Metzamor'dan çok daha uzaktı, buna rağmen Türk Tabipleri Birliğinin "Çernobil Nükleer Kazası Sonrası Türkiye'de Kanser" başlıklı raporunda da belirtildiği üzere, kazadan yaklaşık on gün sonra tüm Türkiye'ye radyoaktif bulutların geldiği bilinmektedir.

Değerli arkadaşlar, Metzamor Nükleer Santrali mevcut santraller arasında en tehlikeli ve güvensiz reaktör olarak gösterilmektedir, kaldı ki Metzamor Nükleer Santrali 2005 yılında teknik ömrünü tamamlamıştır. Bu santral teknik ömrünü tamamlamasına rağmen Ermenistan, bu santrali 2026 yılına dek aktif tutmayı planlamaktadır. Ayrıca, bu santral Ağrı Dağı Fay Hattı üzerine inşa edilmiştir, deprem riski yüksektir; buna dönemin Sovyet bilim insanları da karşı çıkmıştır. Uzmanlar, Metzamor'un orta şiddetdeki bir depreme dahi dayanamayacağını belirtmektedir. Uluslararası standartlara göre nükleer tesisler 5 ve üzeri şiddetlerdeki depremlerin oluşabileceği bölgelere inşa edilemez. Metzamor'un bulunduğu bölge 9 şiddetinde depremlerin bile yaşanabileceği kadar tehlikelidir. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu da bu santralin olası bir nükleer kazaya mahal verebilecek durumda olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, kesin araştırmalara dayanmasa da bazı varsayımlara göre Metzamor Nükleer Santrali çevresindeki birçok bölgeye zarar vermektedir. Civar bölgede bitki örtüsünün kuruduğu, hayvanlara zarar verildiği belirtilmekte, bu bölgelerde kanser sayısında artış olmakta, anomali ve ölü doğumlar da yine artmaktadır; bu durum da bu santralle ilişkilendirilmekte.

Değerli arkadaşlar, radyoaktif maddeler, kirli bombalar insanlara zarar vermenin yanında gıda ve su kaynaklarını da kirletmeye neden oluyor. Tabii, bunun için büyük miktarda radyoaktif maddeye ihtiyaç var. Nükleer santrallerden olası sızıntılar doğaya zarar verme potansiyeline sahip; Metzamor da bunlardan en önemlisi. Bunu, Ermenistan, doğrudan bilinçli yapıyor diyemeyiz fakat bölgedeki yer altı sularını kirletip kirletmediği araştırılmalıdır. Bunun yanında, doğu illerimizde yaşanan kanser, ölü ve anomali doğumlar da araştırılmalıdır.

Gördüğünüz gibi, Ermenistan'ın elinde böyle bir nükleer malzeme olması, Türkiye ve bölge devletleri için bir tehdittir. Bu santralin her an patlama riski olması ya da radyasyon sızdırma riski taşınması bize mütemadiyen tehdit unsuru oluşturmaktadır. Bu durumda bizim Hükümetten beklentimiz, gerekli adımların bir an önce atılmasıdır. Bu durumun bize ve bölge devletlerine zararı bütün dünyaya gösterilerek uluslararası kamuoyu oluşturulması gerekmektedir. Ermenistan'ın Metzamor Nükleer Santrali'ni kullanmaya devam etmesi hem bizler hem de gelecek nesiller için tehlikelidir.

Türk milletinin her an bir nükleer faciayla yaşamasının önüne geçmek için bir an önce iktidarın gereğini yapmasını bekliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu madde üzerinde 2'si aynı mahiyette 4 adet önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Bülbül
Mardin	Bitlis	Antalya
Serpil Kemalbay Pekközeği	Ömer Faruk Gergerlioğlu	Kemal Peköz
İzmir	Kocaeli	Adana
Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:		
Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Sevda Erdan Kılıç	Turan Aydoğan
Mersin	İzmir	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Kemal Bülbül'ün.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurul, herkese iyi geceler.

Gece mavi, gece gri, gece lacivert/ Renkten renge girer içimdeki dert/ Öyle tipi ki fırtınadan da sert/ Şu benim ruhumdaki gül yüzlü vekiller. (HDP sıralarından alkışlar)

Sizin ruhunuzda da fırtına var değil mi sevgili vekiller? Nasıl olmaz ki fırtına? Nasıl dert sahibi olmayalım ki? Şah Hatayı'nın dediği gibi “Bir derdim var bin dermana değişmem.” Nedendir derdimiz? Derdimiz; tekçilikten, inkârcılıktan, zulümden ve bunu sürgit bir politika hâline dönüştürmekten.

Bakınız, ben yıllarca dernek yöneticiliği yaptım. Dernekler Yasası zaten kadük, Dernekler Yasası zaten işlevsiz, Dernekler Yasası zaten antidemokratik. Ve bir dernek, tüzüğünü Dernekler Yasası'na göre yapmak zorunda. Nasıl ki Anayasa'ya aykırı yasa olamazsa Dernekler Yasası'na aykırı tüzük maddesi de olamıyor. Uğraşıp didinip tüzük yapamıyorduk; işlevli, demokratik, bütün kurumu kapsayan, demokratik merkezîyetçi işleyişi sağlayan bir tüzük yapamıyorduk.

Şimdi, hâl böyleyken, buna rağmen derneklerin işlevsizleştirilmesi, derneklerin sivil toplum örgütlerinin ortadan kaldırılmaya çalışılması kabul edilebilir bir durum değil. Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Teklif ve içerisinde saklı bulunan şeyleri Sevgili Vekilimiz Mehmet Ruştü Tiryaki çok ayrıntılı bir şekilde anlattı. Şimdi buna itiraz eden kurumlar var; nedir? Punto 24 Bağımsız Gazetecilik Derneği, Hatay Defne Kadın Emegi Derneği, Alevi Kültür Dernekleri -Türkiye'de 110 şubesi var- Kampüs Cadıları Örgütü, Mezopotamya Dil Ve Kültür Araştırma Derneği, Kazdağları İstanbul Dayanışması, Türk Tabipleri Birliği, Yaya Derneği, Engelli Çocuklar Derneği, Doğa Dostları Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği.

Şimdi sevgili dostlar, değerli arkadaşlar; modern toplumlar şu üç ana süreçten oluşur: Bir, devlet; iki, siyaset; üç, sivil toplum. Şimdi, devlete bakıyoruz, anayasasız, yasasız, işlevsiz; cumhuriyet değil bu, bu “Üçüncü Meşrutiyet’tir” yazın bir yere. Böyle cumhuriyet olmaz, bu “Üçüncü Meşrutiyet’tir.”

Peki, siyasete bakıyoruz, siyasette tekleşme, muhalefeti işlevsizleştirme, kuşatma, gasbetme, tutuklama, cezaevine atma, terörist diye suçlama, ayyuka çıkmış suç işlemler...

Sivil toplum örgütüne bakıyoruz; sivil toplum örgütü de bu yasayla en işlevsiz hâle gelecek ve dolayısıyla, modern toplumu teşkil eden bu üç ana alan birden kuşatılmış oluyor. Sivil toplum hem siyaseti hem devleti denetlemek hem de siyasal partileri denetlemekle görevli ve yükümlü ve ne kadar çok sivil toplum örgütü varsa bir ülkede o kadar demokratik olup olmadığının ölçüsü... Sivil toplum örgütü mü kaldı? “Darbe” dediniz; darbe yapıp yok ettiniz, kapattınız, mal varlığına el koydunuz -gazeteler- kanun hükmünde zulümler -kanun hükmünde kararname falan değil o, kanun hükmünde zulümdür- sürgit devam ediyor, adı konmamış idam cezasına mahkûm etmeler, herhangi bir işte çalışmasını engellemeler ve şimdi de her fırsatta kimilerinizin içinden “Burası terör odakları” diye suçladığı Alevi kurumları başta olmak üzere sivil toplum örgütlerine, insan hakları derneklerine, insan hakları savunucularına, yöre derneklerine olmadık saldırılar, olmadık zulümler, olmadık engellemeler söz konusu olacak. Dolayısıyla, 600 kurumun buna tepki göstermesi son derece doğru, son derece yerinde bir tutumdur ve bu hâliyle ne kabul edilebilir ne uygulanabilir ne de yürüyebilir bir durumu var. Allah aşkına, ne yapmak istiyorsunuz? Nereye yetişmek istiyorsunuz? Bu aceleniz ne? Atınızı nallamışsınız dört nala, uçuruma gidiyorsunuz, uçuruma! Kervan yolda düzülür ama kervan uçuruma gidiyor; farkında değilsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Bu kadar sivil toplumu, bu kadar demokratik yaşamı kuşatmak demokrasi değil antidemokrasidir, demokrasi değil faşizmdir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Sevda Erdan Kılıç’ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz bu yasa teklifi yasa yapma tekniği açısından içler acısı hâlde. Ne Komisyon üyelerine incelemeleri için gereken süreyi vermişsiniz ne de Anayasa denetiminden geçirmişsiniz. İç Tüzük can çekişmiş, yine Anayasa’yı torba yasaya dövdürmüşsünüz.

Teklifte ne var diye bakarsak: Siyasi nüfuz sahibi kişiler ve bunlarla bağlantılı kişilerin dâhil olduğu yolsuzluk olaylarının açığa çıkmaması için Mali Eylem Görev Gücü’nün 12 no.lu tavsiye kararı konusunda uyuma taklidi yapmışsınız, avukatlardan avukatlık mesleğinin özü olan sır saklama yükümlülüğünü çiğnemelerini isteyerek savunmayı ayaklar altına almışsınız. Bu teklif geçse bile bu maddeye uyup kim ihbarcı avukat olur biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Sarayın kapılarında el pençe divan duran, sahte delillere göz yumarak iktidar yandaşlarını savunan, mazlumların kanıyla beslenen ihbarcı avukatlar anca bu maddeye uyar. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Öte yandan, bu ülkede hukukun üstünlüğü için mücadele eden, her koşulda Anayasa’dan, kanunlardan yana olan, ruhunu şeytana satmayan yüz binlerce onurlu meslektaşımı ihbarcı avukat yapamazsınız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, teklifle, ekonomik nedenlerle dünyaya şöyle bir göz kırpsanız da bu ülkede sizin gibi düşünmeyen derneklerin gözünü çıkarmışsınız. Bu teklifle gelinen noktada; valiler, İçişleri Bakanlığı bakacak... Vay efendim, sizin dernek “eşit yurttaşlık” diyor, “insan hakları” diyor, “demokrasi” diyormuş. Sizin dernek “Bir kereden bir şey olur, hatta çok şey olur.” diyor, sizin dernek “kadın hakları” “doğa hakları” “çocuk hakları” “hayvan hakları” diyormuş; hepiniz “Terörü finanse ediyorsunuz.” diyecek, yöneticileri görevden uzaklaştıracak, mallarına, paralarına el koyacak, sivil toplum kuruluşlarının nefesini kesecek. Hem de nasıl? Yargısız infazı meşrulaştırarak. Hiç heveslenmeyin, zalimliğinizle, zulmünüzle sivil toplum kuruluşlarını susturamazsınız! Onların örgütlenme haklarını ellerinden alamazsınız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 10’uncu maddeye gelirsek, bu madde Yardım Toplama Kanunu’nun cezalarını düzenleyen 29’uncu maddede değişiklik içeriyor, idari para cezaları ciddi oranlarda artırılıyor. Oldukça orantısız bu cezalar; cezalarda belirlilik ve orantılılık ilkeleriyle de bağdaşmıyor. İzinsiz yardım toplayanlara bu cezaları kim verecek? Valiler verecek. Soruyorum şimdi size: Bu cezaları hangi valiler verecek bir bakalım. İktidar gibi düşünmeyen herkesi terörist ilan eden valiler mi verecek? Atatürk’ü anma töreninde gerginlik yaşadığı vatandaşa “Kavat” diyen ancak tepki alınca “Kavas” demişimdir diyen Vali mi karar verecek? (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Yoksa kent merkezinde dolaşırken vatandaşı azarlayan Vali mi karar verecek? Sağlık çalışanları için “Kendilerini koruyamadılar, bize yük oldular.” diyen Vali mi karar verecek? İşsizlik sorununa “Mesele işsizlik değil, mesele iş beğenmemezliktir.” diyen mi karar verecek? Yoksa Ensar Vakfı evlerinde 45 çocuğa tecavüz edilirken tecavüzcüyü koruyan, kollayan Vali mi karar verecek bu cezalara? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Devletin değil AKP’nin valilerine kaldıysak vay hâlimize hepimizin.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken, çok uzatmayacağım, denilecek çok söz var ama süreler yeterli değil, saatlerce anlatabiliriz bu ülkede yaşananları... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hiç tepki göstermeyin oradan!

Sözlerime son verirken; hiç kimse umutsuzluğa kapılmasın. Hukuken zorbalığın pik yaptığı ülkemizde, bu düzende bu düzenin aşısı bizde, Cumhuriyet Halk Partisinde bu düzenin aşısı. (CHP sıralarından alkışlar) Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında kısıtlayıcı değil destekleyici, engelleyici değil güçlendirici, cezalandırıcı değil yüreklendirici, dışlayıcı değil kapsayıcı bir anlayışla hem sivil toplum kuruluşları üzerindeki hem de bu güzel ülkem üzerindeki bu kara bulutları hep birlikte dağıtacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunacağım ama bir yoklama talebi var, önce onu yerine getireceğim.

Sayın Özkoç, Sayın Gülizar Biçer Karaca, Sayın Yıldız, Sayın Bülbül, Sayın Şevkin, Sayın Kadıgil, Sayın Hakverdi, Sayın Türabi Kayan, Sayın Taşcier, Sayın Zeybek, Sayın Kılınç, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Ünsal, Sayın Yavuzyılmaz, Sayın Şahin, Sayın Antmen, Sayın Emir, Sayın Gökçel, Sayın Özdemir ve Sayın Başevirgen.

Evet, yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin işlenecek hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 29 – Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak izinsiz yardım toplayanlara toplanan yardım miktarının yüzde onu kadar idari para cezası verilir. İnternet ortamında izinsiz yardım toplanması hâlinde ise toplanan yardım miktarının yüzde onbeşi kadar idari para cezası verilir.

İzinsiz yardım toplanmasına yer ve imkân sağlayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beş bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapan sorumlu kurul üyelerine, yapılan yardım miktarının yüzde onbeşi kadar idari para cezası verilir.

Bu Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

İzin verilen yardım toplama şekli dışında 5 inci maddede belirtilen diğer yardım toplama şekillerine göre izinsiz yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa yirmi bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

İzin vermeye yetkili makamın izin verdiği yer dışında yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa yirmi bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun diğer hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk lirası idari para cezası verilir.

Yukarıdaki fıkralara aykırı davranış sonucu izinsiz toplanan mal ve paralara el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Bu maddede yazılı olan idari yaptırımlara karar vermeye yardım toplama iznini veren makam yetkilidir. İzinsiz yardım toplanması hâlinde idari yaptırımlara vali karar verir. Vali bu yetkisini vali yardımcılara veya kaymakamlara devredebilir.”

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Fahrettin Yokuş

İzmir

Edirne

Konya

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Eskişehir

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz talebi Sayın Fahrettin Yokuş'un.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ PARTİ adına saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifi maddesi üzerinde hangi önergeyi verirsek verelim nasıl olsa ciddiye alınmıyor, hiç olmazsa çok önemli bir konuyu burada hatırlatmak babından sizlerle paylaşmak istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi 26'ncı Yasama Döneminde Çölyak Hastalığının Teşhis Aşamasının, Sebeplerinin, Sonuçlarının ve Bu Hastalığa Maruz Kalanlara Sağlanabilecek Yardımların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesine İlişkin Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur. Komisyon Başkanlığını 26'ncı Dönem Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Tamer Bey yapmıştır. Komisyon 15 milletvekilinden oluşmuştur. O dönemde Komisyon, Mecliste grubu bulunan 4 siyasi partimizin ortak kararıyla oluşturulmuştur. 13/6/2017 tarihinde başlayan çalışmalar 19/12/2017 tarihinde sonuçlandırılmış, Komisyon Raporu 120 sayfa olarak tekâmül etmiş ve sonuçta, bu Komisyon Raporu'nu hazırlayan milletvekillerimiz -Allah hepsinden razı olsun- çok hayırlı bir iş yapmışlar. Ancak şu anda aradan otuz iki ay geçmiş yani iki yıl sekiz ay geçmiş, yüz binlerce çölyak hastası bu rapor doğrultusunda düzenlenecek yasayı bekliyor. Çölyak hastalarının sorunlarını çözmek için araştırma komisyonunun kurulmasına karar veren siyasi parti yetkilileri buradalar. Dileğimiz odur ki başlattığımız bu hayırlı girişimi bir an önce sonuçlandırırınız. Sonuçta, yüz binlerce çölyak hastasının sıkıntılarının çözümlenmesine vesile olursunuz, dolayısıyla da hayır dualarını alırsınız. Glütensiz Beslenme Derneği yöneticilerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinden şu talepleri var:

“1)Türkiye Büyük Millet Meclisi, çölyak hastaları için kurulan araştırma komisyonunun sonuçlandığı rapor doğrultusunda acilen yasal düzenleme yapılmalıdır.

2) Yapılacak olan yasal düzenleme tüm çölyak hastalarını kapsamalıdır. Hâlen ülkemizde SGK'li olan hastalara yardım yapılıyor, SGK'li olmayan hastalar yardım alamıyor.

3) 2015 yılından bu yana artırılmayan, çölyak hastalarına yapılan aylık ödemelerin günün şartlarına uygun hâle getirilmesi, artırılması talep ediliyor.

4) Glütensiz ürünler oldukça pahalıdır. Bu ürünler tanzim satış kapsamına alınmalıdır.

5) Özellikle bazı belediyelerimizde üretilen glütensiz gıda maddeleri yaygınlaştırılmalıdır.

6) Gıda ürünlerinin üzerinde glütenli olup olmadıkları mutlaka yazılmalıdır.”

Madde madde aslında devam ediyor.

Aslında bu güzel raporda da bunların hepsi detaylı bir şekilde incelenmiş, yazılmış ama gelin görün ki aradan otuz iki ay geçmesine rağmen Meclisimizde bu yasal düzenleme için hiçbir gayret gösterilmemiş. Şu anda, SGK kapsamındaki çölyak hastalarına yaş grupları itibarıyla yani -2015 yılından bu yana, altıncı yıla giriyoruz- 0-5 yaş arasında olanlara 78 TL, 5-15 yaş grubuna 120 TL, 15 yaş üstüne ise 108 TL ödeniyor. Ne yazık ki bu katkı tutarları, dediğimiz gibi altı yıldır artırılmıyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, sosyal devlet olmanın gereği, sayıları yüz binleri bulan çölyak hastalarının yıllardır süren mağduriyetlerinin ortadan kaldırılmasıdır. Bu konuda rapor hazırlayan Değerli Komisyon üyelerimizin emeği zayi edilmemeli. Bir an önce bu yasal düzenlemenin yapılması noktasında 4 siyasi partimizi -altına imza koyan- göreve davet ediyor, biz de tam destek vereceğimizi ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle değiştirilen 2860 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Ancak bu aykırılığın kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde gerçekleşmesi hâlinde, dokuzuncu fıkra uyarınca yetkilendirilen makamın yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda çalıştırılma biçimine bakılmaksızın görev yapanlar hakkında ilgili mevzuatı uyarınca disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu yetkili makama bildirilir.”

Cahit Özkan	Bahar Ayvazoğlu	Mustafa Kendirli
Denizli	Trabzon	Kırşehir
Semiha Ekinci	Hacı Turan	Ali Özkaya
Sivas	Ankara	Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, 2860 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilmesi öngörülen idari para cezasının, kamu kurum ve kuruluşları için ilgili personel hakkında disiplin hükümlerinin uygulanması şeklinde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette 3 adet önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Serpil Kemalbay Pekközeği	Ömer Faruk Gergerlioğlu	Necdet İpekyüz
İzmir	Kocaeli	Batman

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Turan Aydoğan	Alpay Antmen	Ali Haydar Hakverdi
İstanbul	Mersin	Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Necdet İpekyüz'ün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Kitle imha silahları” denilince Mezopotamya’da ilk akla gelen şey “...”(x) “Anne elma kokusu geliyor.” (HDP sıralarından alkışlar) Bugün Halepçe’yi anmadan, konuşmadan geçemeyiz.

Saddam 1971’de Kürtlerle özerklik anlaşmasını yaptı, 1988’e gelince ismine “Enfal” dediği saldırıyla 200 bine yakın Kürt katliama uğradı, 4 bin köy boşaltıldı. O gün bugündür “16 Mart” denildiğinde, Halepçe’yle beraber, yaşamını yitirenleri hep saygıyla anıyoruz. O gün o zulmü yapanları lanetle kınıyoruz ve her zaman da zulmün karşındayız, kitlesel imha silahlarının karşındayız. Nasıl ki Hiroşima, Nagazaki; nasıl ki Çernobil konuşuluyorsa biyolojik, kimyasal, nükleer silahlara her zaman karşıyız ama gel gör ki bu konuşulmuyor, denekler konuşuluyor; bu konuşulmuyor, sivil toplum örgütlerinin nasıl engelleneceği konuşuluyor.

Bazen bunlar nereden nereye geldi diye baktığımızda, sizin tarihiniz yazıldığında, geldiğiniz yere bakıldığında “Sivas’tan öte.” derler ya, “Bizim bölge.” derler ya, Adana’da, Çukurova’da... Anaryaya takmışsınız, mehter marşı da değil. Horon olsa, halay olsa gidersiniz gelirsiniz ama ileriye gidersiniz, zeybek olsa ileriye gidersiniz; siz anaryaya takmışsınız. Artık 12 Eylülü de geçeceksiniz, geriye gideceksiniz.

Bakın, bugün 26’ya girdik, 25’inde... Nedir biliyor musunuz 12 Eylülün bıraktığı şey? TÖB-DER’in kapatılması. TÖB-DER’i kapatmışlardı Marksist Leninist bir düzen kuracaklar diye; 141, 142 diye ama TÖB-DER, Türkiye’de 200 bin öğretmenin kurduğu, Türkiye’nin demokratikleşmesi için harcadığı bir çalışmaydı.

Ben, şimdi, burada 22’nci Dönem arkadaşlarımızla konuştuğumda... Eski Bakanımız Sayın Abdullatif Şener burada, dönemin Başbakan Yardımcısı; Nurettin Canikli, Sayın Taner Yıldız da... Belki de 22’nci Dönemden daha fazla... Arkadaşlar, şimdi, anarya diyorum, “anarya” kelimesi bile karşılamıyor.

Bakın, demokratik ülkelerde sivil toplum örgütlerinin varlığı kaçınılmazdır. Günümüzde demokratik siyasal sistemlerin kurumsallaşmasında sivil toplum örgütlerinin rolleri büyüktür. Sivil toplum kuruluşlarının yönetimle ilgili karar alması da mutlaka gereklidir. Aday ülkelerde sivil toplumun gelişmesine önem verilmektedir. Ve ne demişler? Demişler ki: “Sivil toplum örgütünün kurulması artık basitleştirilecektir. Siviller denetleyecektir; polisler, askerler bu işe bulaşmayacaktır. Kaymakamlar, valiler sadece destek olacaklardır. Bunlar istedikleri zaman bildirimde bulunup para toplayabileceklerdir, yardım toplayabileceklerdir, her zaman sivil toplumun gelişmesine destek olacaklardır.” Kim diyor bunu? 22’nci Dönemin Hükûmetinin Kabinesi. İmza kimin? Başbakan Recep Tayyip Erdoğan. Kim sunuyor? İçişleri Bakanı. Ya siz, gerçekçeye bunu yazan o İçişleri Bakanına, bugün getiriyorsunuz, diyorsunuz ki: “Bu olmaz, geri dönelim, bunun daha kötüsünü çıkaralım, 12 Eylül’den daha geriye gidelim.” Ya, arkadaşlar “Sizin tarihiniz nasıl yazılacak?” demezler mi? Hani reformdu, hani gelişmeydi, hani ileriye gitmekti, hani demokrasiydi?

Her deyimde, her şeyde “Sivil toplum örgütüne danıştık.” Ya, bir yığın düzenleme çıkarıyorsunuz, bir tek sivil toplum örgütüne danışmadınız, her şeyi fırsatı dönüştürüyorsunuz. Ne yaptınız? Tekelleşme, tekleşme... “Özgür basın” dediniz, medyayı tekelinize aldınız, şimdi de sivil toplum örgütlerini mi bitirmek istiyorsunuz, hedef gösterip yok mu etmek istiyorsunuz? Neden bunu yapıyorsunuz, neden bu duruma geldik? Ne zamanki gidişatın kötü olduğunu, umudun bittiğini, kaybettiğini gördüğünüzde engelleri çıkarmaya çalışıyorsunuz, yasakları çıkarıyorsunuz. İsmi “yasa” ve yasak getiriyorsunuz, yasa özgürlükler için olur.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Bir çelişki; daha geçen ay Plan ve Bütçede konuştuk, burada hepinizin oylarıyla geçti, ismini “varlık barışı” koydunuz, varlık affı. Dediniz ki: “Yurt dışında, yurt içinde kimin ne parası varsa hiç hesap sormayacağız, vergiye tabi tutmayacağız, getirip aktarın. Hiçbir şey sormuyoruz, altın olsun, dolar olsun, ne olursa olsun.” Şimdi diyorsunuz ki: “Derneklerin getirdikleri mallara el koyacağız. Gerekirse kayyum atacağız, gerekirse yok edeceğiz.” Arkadaşlar, siz otoriterleşmeyi, yasaklamayı, gasbetmeyi siyasi bir darbeye dönüştürdünüz, sivil bir darbeye dönüştürdünüz ve bu darbeye beraber, siz, kendi önünüzü engelliyorsunuz, kendi gelişmenizi yok ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Fakat bütün Türkiye’yi de yok etmeye çalışıyorsunuz, bu olmayacaktır.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın İpekyüz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Ali Haydar Hakverdi’nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bütçeden hemen sonra, yıl sonuna yetişsin diye, bir de Avrupa ülkelerinin bir talimatıyla gecenin bir yarısı olağan dışı bir çalışma sergiliyor Meclisimiz. Hafta içi perşembe çalıştık, olmadı, cuma yetmedi; cumartesi, pazar da bitirmeye çalışıyoruz. Avrupa’dan gelen bir kanunu, hani, bir talimatı, bir kriteri yerine getirme çabası içerisindeyiz gecenin bu saatinde.

Şimdi, bir kez daha anladık ki sizin saraylarınız, oturduğunuz makamlarınız, lüks arabalarınız aslında itibar değil. Yöneticilerinin mütevazı olduğu, halkı refah içinde yaşayan ülkeler aslında itibarlı ülkelerdir. Taşını, toprağını, ülkesinin zenginliklerini ve fabrikalarını satmayan, muhannete, emperyal ülkelere muhtaç olmayan ülkeler itibarlıdır. “Ben Anayasa Mahkemesini tanımıyorum, saygı da duymuyorum.” diyerek itibarlı olunmaz ya da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararına kendiniz 3 kez giderken sizin aleyhinize bir karar çıktığında “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını tanımıyorum.” diyerek, hukuku ayaklarınızın altına alarak yükelemezsiniz, itibar sahibi olamazsınız.

İçinde Almanya, Fransa ve Amerika’nın olduğu G7 ülkelerinin kurduğu Mali Eylem Görev Gücü, 40 tavsiye içeren bir rapor hazırladı. Bu rapora göre, ülkemiz 12 maddede yetersiz, 2 madde de uyumsuz. Ve dediler ki bize: “Yıl sonuna kadar bunları düzeltin yoksa sizi gri listeye alırız.” Ben asrın liderinden buna karşı bir çıkış beklerdim, “Ey Amerika! Ey Almanya! Ey Fransa!” demesini beklerdim, demedi ve bugün gecenin bu saatinde çalışıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Raporun yayınlanmaması için lobi faaliyetleri yaptınız ama olmadı. İşte, yumurta kapiya bugün dayandı ve yıl sonunda makyajlayıp kötü bir kanun teklifini maalesef Avrupa’ya satmaya çalışıyorsunuz. Avrupa’ya uyumsuz olduğumuz iki kriter yerine getirilmez ise maalesef ülkemiz gri listeye alınacak. Yani, bu ne demek? Uluslararası ticaret yapma yeteneğimiz kısıtlanacak. Bakın, çok önemli; uluslararası ticaret yapma yeteneğimiz kısıtlanacak. Yazık değil mi? Ülkemizi ne hâle getirdiniz.

Şimdi, Avrupa’nın iki kriterinden biri kitle imha silahlarının yayılması ve finansının önüne geçilmesi, buna eyvallah. Bununla birlikte terörün de finans kaynağını engelleyelim, tamam, eyvallah ama siz ne yapıyorsunuz? Mesela, derneklerin mallarına el koyuyorsunuz, kayyum atıyorsunuz ya da işte, bunların bağlantılı dernekleri varsa onları da denetliyorsunuz. Avukatların, sırlarını, müvekkil mahremiyetlerini açıklamasını istiyorsunuz. Şimdi, ihbarcı bir avukat olmaz arkadaşlar yani ihbar eden avukata da zaten müvekkili gitmez. Mesleği yeterince hırpaladınız, bu yasa teklifiyle de avukatlığı, savunmayı maalesef tamamen bitiriyorsunuz.

Avrupa bizden başka ne istiyor? Bir de 12'nci madde var. 12'nci maddede diyor ki: "Siyasi nüfuz sahiplerinin ve yakınlarının mal varlığının kaynağını tespit eden makul tedbirler alın." Sanırım bu madde sizleri ilgilendiriyor arkadaşlar, iktidar mensubu arkadaşlarımızı ilgilendiriyor. Peki, siz ne yapıyorsunuz bu maddede? Tık yok. Peki, neden korkuyorsunuz arkadaşlar? Neyi saklıyorsunuz arkadaşlar? Açıklayamayacağınız mal varlıklarınız mı var? Maalesef çok kötü bir kanun teklifi getirdiniz, gerçekten çok kötü. Bu kötü kanun teklifi belki iyi uygulayıcılar elinde belki iyiyevrilebilir ama maalesef sizlerin iyi uygulayıcıları da yok. Mesela, kendisi gibi düşünmeyi susturmak isteyen uygulayıcılarınız var, hatta kendisi gibi düşünmeyenlere "terörist" diyen uygulayıcılarınız var. Bu kötü kanun teklifiniz ve kötü uygulayıcılarınız maalesef ülkeyi felakete götürüyor. Eğer samimiyseniz 12'nci maddeyi de getirin; yöneticiler ve siyasi nüfuz sahiplerinin mallarına el koyulabilsin, bunlar hesap verebilsin. Halka hesap vermekten korkmayın.

Daha bir ay önce, 17 Kasım'da "Ne getirirsen getir, hesabını sormayacağız." diye kanun çıkardınız, bugün tam tersine uygulama yapıyorsunuz.

Terörle ve finansıyla hep birlikte mücadele edelim. Evet, ama para aklayanlarla, gemilerle para götürenlerle ve vergi kaçırmak için adacıklara para yığanlarla da hep birlikte mücadele edelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hakverdi.

Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Ahmet Kamil Erozan

İzmir

Edirne

Bursa

Arslan Kabukcuoğlu

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Eskişehir

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 11'inci maddesi üzerinde verdiğimiz önerge hakkında İYİ PARTİ Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Yüce heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 11'inci maddesi "Dernekler, dernek şube veya temsilcilikleri, federasyonlar, konfederasyonlar ve yabancı dernekler ile merkezleri yurt dışında bulunan dernek ve vakıf dışındaki kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye'deki şube veya temsilciliklerinin yasak ve izne tâbi faaliyetlerini, yükümlülüklerini, denetimlerini ve uygulanacak cezalar ile derneklere ilişkin diğer hususları düzenlemek." olarak ifade edilmiştir. Bu ifadeye bakarak, mevcut düzenleme, ilk bakışta, bir ülkenin egemenlik hakları kapsamında anlaşılabilir bir düzenleme olarak gözükmektedir.

Fakat iktidarın şimdiye kadar olan icraatlarına baktığımız zaman, bu düzenleme o kadar da masum bir düzenleme değildir. Çünkü iktidar, bu düzenlemeyle, ülkemizde faaliyet gösterdiği hâlde merkezi yurt dışında bulunan dernek ve vakıfları da kolayca baskı altına almayı amaçlamaktadır. Merkezi Türkiye’de olan dernek ve vakıfların faaliyetlerini ciddi şekilde baskı altına alan ve âdeta bitiren iktidar, şimdi, aynı şeyi, merkezi yurt dışında bulunan dernek ve vakıflara da yapmak istemektedir. Bir dernek veya vakfın merkezinin yurt dışında bulunuyor olması o dernek veya vakfı olağan şüpheli hâle getirmez. Dolayısıyla, bu düzenleme, iktidarın bu tarz dernek ve vakıfları olağan şüpheli olarak gördüğünün açık bir ifadesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi, bir siyasal sistemin demokrasi olarak addedilebilmesi için yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirinden ayrılması ve birbirini denetlemesi asgari şarttır. Bununla beraber, bir siyasal sistemin demokratik olup olmadığının en önemli göstergelerinden biri de o ülkede sivil toplum faaliyetlerinin siyasi baskıya maruz kalmadan icra edilebilmesidir. Sivil toplum, yasama, yürütme ve yargı erkleri kadar önemli bir güç unsuru ve demokrasinin sacayağıdır. Zira, sivil toplum kuruluşları, bir iktidarın politikalarının sonuçlarıyla ilgili olarak kamuoyunu sürekli olarak bilgilendirir ve demokrasileri yaşatan dinamik bir kamuoyu oluşumu için vazgeçilmezdir. Ayrıca, dernekler ve vakıflar temsil edenler ile temsil edilenler arasında bir köprü vazifesi görmekte ve demokratik sistemin işlerliğini sağlamaktadır. Bu sebeple, bir ülkenin demokratik olup olmadığı konusunda o ülke dışındaki kamuoyu algısı, sivil toplum kuruluşlarına bakışıyla doğru orantılı olarak şekillenmektedir. Eğer bir rejim veya siyasi iktidar sivil toplum faaliyetlerinden hoşlanmıyor ve mümkün olduğunca onları baskı altına almaya çalışıyorsa o rejim demokrasi olarak görülmemektedir. Bu sebeple, iktidarın dernek ve vakıflara yönelik bu adımı, uluslararası alanda Türkiye’nin bir demokrasi olup olmadığına dair kamuoyu algısına ve itibarına zarar verecek yeni bir adım olacaktır. Dolayısıyla, azıcık da olsa demokrasiye inanıyorsanız Türkiye’nin demokratik niteliklerine zarar veren bu girişimden vazgeçin. Türk vatandaşlarının serbest bir şekilde sivil toplum faaliyetlerinden yararlanabilmesinden korkmayın değerli arkadaşlar.

İşleyen bir demokrasi için hayati roller oynayan sivil toplum faaliyetlerini kriminalize edecek düzenlemelerden uzak durmak gerekir. Biz İYİ PARTİ olarak, iktidarın, merkezi yurt dışında bulunan vakıf ve dernekleri olağan şüpheli olarak etiketlemesini kabul etmiyoruz. Eğer söz konusu dernek ve vakıflar uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil eden bir iş ve işlem yapmışsa bu dernek ve vakıfların soruşturulmasının yolları farklıdır fakat iktidarın derdi bu değildir. İktidar, yasaları siyasi çıkarı için araç hâline getirerek âdeta sivil toplumun idam fermanını hazırlamaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi tekrar saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 4 adet önerge vardır, ilk okutacağım 3 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

Arslan Kabukcuoğlu

İzmir

Edirne

Eskişehir

Ahmet Kamil Erozan

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Feridun Bahşi

Bursa

Adana

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ebrü Günay	Kemal Peköz	Serpil Kemalbay Pekközeği
Mardin	Adana	İzmir
Ömer Faruk Gergerlioğlu	Mahmut Celadet Gaydalı	Murat Çepni
Kocaeli	Bitlis	İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbul	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Alpay Antmen	Turan Aydoğan	Saliha Sera Kadıgil Sütü
Mersin	İstanbul	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz talebi Sayın Feridun Bahşi'nin.

Sayın Bahşi, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 12'nci maddesiyle 5253 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine, suçtan kaynaklı mal varlığı değerlerinin aklanmasını ve terörizmin finansmanını önlemek ve uyuşturucuyla mücadele etmek gerekçesiyle yeni bir fıkra eklenmektedir. Buna göre “Türk Ceza Kanunu'nun 53'üncü maddesindeki süreler geçmiş olsa veya affa uğramış olsa da Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki suçlar ve Türk Ceza Kanunu'nda bulunan uyuşturucu suçlarından mahkûm olanlar dernek genel kurullarında görev almasına rağmen organlarında görev alamayacaklar veya almışsa istifa edecekler.” hükmü getirilmiştir. Buna göre, kişi derneğe üye olabilecek hatta genel kurulunda görev alabilecek ama organlarında görev alamayacak. Böyle bir çelişkili düzenleme olabilir mi?

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, terörden en çok zarar gören ülkelerin başında gelmektedir. Bu nedenle, terörle mücadele bizim açımızdan büyük önem taşımaktadır. Terörle ulaşılmak istenen hedef ne olursa olsun, tüm terör örgütleri, faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için finans kaynaklarına ihtiyaç duyarlar. Bunlar, gerek yasa dışı faaliyetler gerekse yasal görünümlü faaliyetlerden sağlanan gelirler ile teröre destek veren ülkelere yapılan yardımlardır. Çıkar amaçlı suç örgütleri de yaptıkları yasa dışı faaliyetlerle teröre zaman zaman kaynak sağlarlar. Uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, tehdit, şantaj, haraç, gasp, soygun ve adam kaçırma bu faaliyetlerin başında gelir. Terörle mücadelenin en önemli yöntemlerinden biri, terörün finans kaynaklarının kurutulmasıdır. Finans kaynakları kesilen ve kurutulan terör örgütlerinin ayakta kalmaları da mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, şimdi gelelim Türkiye'ye. Terörün finansmanının önlenmesi, terörün ortadan kaldırılması yıllarca terörle iç içe yaşamış, bu uğurda binlerce şehit verip yüz milyarlarca dolar para harcamış olan ülkemiz için çok önemlidir. Ayrıca, uluslararası yükümlülüklerimiz, uluslararası terörizmin finansmanının önlenmesi için anlaşmalarımız vardır. G7 ülkeleri tarafından kurulan Mali Eylem Görev Gücü'nün bu konuda ülkemize de dayatmaları olduğunu biliyoruz. Bu, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi ve daha önce çıkan Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun mutlaka gereklidir ancak hem Birleşmiş Milletlerle imzalanmış sözleşmeler hem de Mali Eylem Görev Gücü'nün bize ve bütün ülkelere

yüklemiş olduğu sorumluluklar ne diyor? “Kendi iç hukukunuza göre, teröre finansman sağlayanların mal varlıklarının dondurulmasıyla ilgili en çabuk şekilde karar alabilecek mekanizmaları oluşturun.” Yani “Cumhurbaşkanı kararıyla” demiyor. Ne diyor? “Hukuki ve adli, hukuki ve idari birimler kurun.” diyor. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Hukuk birimlerini ve yargıyı bir kez daha göz ardı ediyorsunuz. Siz kendinizi, bugün, mutlak güç olarak görüyorsunuz. Kendinizi idari birimlerde de yargıda da güçlü görebilirsiniz ancak bağımsız yargının denetlemediği bir sistem, bizi hem uluslararası toplumda hem de ülkemizde ciddi anlamda hem demokrasi sorunlarıyla hem de tazminat sorunlarıyla karşı karşıya bırakacaktır. Biz ne diyoruz? Ülkemizde gerçekten bağımsız ve tarafsız bir yargı kurumu olsun diyoruz. Siz, şimdi, bunların hiçbirini önemsemiyor olabilirsiniz. “Nasıl olsa güç bizde, bize kimse dokunamaz.” diyor olabilirsiniz ama her karanlık dönemin sonunda mutlaka bir aydınlık vardır ve bu aydınlık dönemde siz de mutlaka bağımsız bir yargıya ihtiyaç duyacaksınız.

Güçler ayrılığı ilkesinin ve yargı bağımsızlığının yeniden sağlandığı günleri görebilmek dileğiyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Murat Çepni’nin.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, bu düzenlemenin farkına varan, arkasında gizli olan mantığı çözen 600 tane kurum itiraz etti ve buna dair bir açıklama yayınladılar. Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Ziraat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şube, Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği, Halkların Köprüsü Derneği, Şiddetsizlik Eğitim ve Araştırma Derneği, Elih -Batman- Dernekleri Federasyonu, Doğu ve Güneydoğu Dernekleri Platformu, Demokratik Alevi Dernekleri, Koruyucu Aileler Yardımlaşma ve Yaygınlaştırma Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Samsun Şubesi.

Tüm bu kurumlarımızı ben de buradan selamlıyorum ve mücadelelerinde başarılar diliyorum.

Evet, 12’nci madde diyor ki: “Kişiler, ceza süreleri geçmiş veya affa uğramış olsalar dahi, dernek genel kurulları hariç hiçbir organında yer alamazlar.”

Evet, burada bir kere somut bir mantık hatası var. Genel kurullar derneklerin, hatta partilerin de en üst organlarıdır. Şimdi, birincisi: Bir kişi yasal olarak cezadan muaf olmasına rağmen ömür boyu cezalandırılıyor çünkü örgütlenmek en insani haktır, bu haktan mahrum bırakılıyor.

İkincisi: Bu kişi buna rağmen genel kurulda görev alabiliyor, orada derneğe üye olabiliyor ve yönetici organı seçme hakkına sahip olmasına rağmen kişi kendisi yönetim organına seçilemiyor. Şimdi, burada, esastan bir mantık hatası var, esastan bir hata var. Dolayısıyla, bu hatanın kendisinin, kuşkusuz, dikkatten kaçmış olması mümkün değil; burada olsa olsa kasıtlı, maddenin mantığındaki fikrin tezahürü ancak olabilir. Dolayısıyla, hem kişinin örgütlenme hakkı burada tümüyle gasbediliyor hem de derneklerin kendisi aslında bir biçimde fiilen ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. Şimdi, maddenin getirdiği bu.

Bu maddeyi biz doğal olarak, somut olarak şöyle tarifliyoruz yani birincisi: Örgütlenme hakkına bir saldırıdır. Yani egemenlerin en çok korktuğu şey, örgütlü kitlelerdir. Yani örgütsüz milyonlardansa örgütlü binlerden korkar, paniğe kapılır egemenler. Çünkü bilirler ki bir yerde örgüt varsa orada başkaldırı vardır, orada itiraz vardır, orada özgürleşme eğilimi ve talebi vardır. En nihayetinde, bu iktidarın, tekçi iktidarın, başından itibaren örgüt adına ne varsa, örgüt adına hangi yol ve biçim varsa buna dönük geliştirdiği saldırının bir yenisiyle karşı karşıyayız. Şimdi, iktidar bize şunu söylüyor: “Örgütlenebilirsiniz.” Çünkü AKP örgütleniyor. Nerede örgütlenebilirsiniz? Gericici, faşist, cihadist, yandaş her türlü örgütlenmede örgütlenebilirsiniz fakat demokratik, ekolojist, halkçı, kadın özgürlükçü bir örgütlenmede örgütlenemezsiniz çünkü AKP’nin örgütlenmeden anladığı şey tam olarak bu.

Bu yasanın bir diğer özelliği ne? Kayyumcudur. Aslında bu yasayla dernekler üzerinden tüm toplumsal örgütlenmeye bir kayyum atanıyor. Şunu hatırlatmakta fayda var, biz HDP belediyelerine atanan kayyumlar sürecinde şunu söylemiştik: Bu kayyumlar sadece HDP'ye, Kürt halkına, onların seçilmiş iradelerine, onların seçme seçilme hakkına dönük bir saldırı değildir; bu saldırı tüm topluma, tüm Türkiye halklarına dönük bir saldırıdır. O yüzden tüm demokrasi güçleri de şu çağırısı yapmıştır: “Bu kayyum siyasetine, bu darbeci siyasete hep birlikte ‘hayır’ demediğimiz koşullarda yarın bu kayyum gelip en nihayetinde herkesin başına karabasan gibi çökecektir.” İşte, bugün bununla karşı karşıyayız.

Şimdi, yapılmak istenen şu: Önce bir saadet zinciri kuracağız. Bu saadet zinciri zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapacak. Peki, bunu yaptığımızda neye ihtiyaç var? Zor ve şiddete ihtiyaç var. İşte, AKP zor ve şiddetle... Yani işte AIHM'in kararını tanımayan, Selahattin Demirtaş ve seçilmişlerimizi tahliye etmeyen, “Çizdim, oynamıyorum.” diyen bir iktidar anlayışı. Peki, bu yetiyor mu? Yetmiyor, kitleler teslim alınmıyor, itiraz edenlerin, “hayır” diyenlerin teslim alınmadığı koşullarda bunun yasal hâle getirilmesi süreci başlıyor. İşte, bugün, bütçe dâhil yürüttüğümüz bütün bu süreçte gördüğümüz şey şu: Bu gayrikanuni, gayriinsani uygulamaların yasallaştırılması işiyle karşı karşıyayız.

Dolayısıyla biz bu düzenlemelere esastan karşı çıktığımızı buradan bir kez daha söylüyoruz ve tüm demokratik güçlere, tüm halkımıza bize lazım olan şeyin örgütlenmek, örgütlenmek, örgütlenmek olduğunu söylüyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü söz Sayın Sera Kadıgıl'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sarayın Meclise dayattığı sözde yasanın 12'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu sadece bizim bulunduğumuz 27'nci Dönemde bize dayattığımız 3 değil, 13 değil, 33'üncü torba yasa. Bu yüce çatıyı sarayın noterliğine dönüştürme çabanızı üzüntüyle falan değil, gün geçtikçe büyüyen bir öfkeyle izliyoruz. Bugün de yasal süreleri bile takmadan geçirmeye çalıştığınız bu yasanın tek bir amacı var: Şahsım devletine yalalaklık etmeyi reddeden demokratik kitle örgütlerini yok etmek. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Üzerine söz aldığım madde de bu ahlaksız teklifin diğer maddeleri gibi evlere şenlik. TCK'nin haklardan mahrumiyeti düzenleyen 53'üncü maddesindeki süreler geçmiş veya affa uğramış olsa dahi kişiyi dernek yönetimlerinde bulunmaktan menetme maddesi. Bir kişi hakkında kısıtlama yoksa bir haktan ömür boyu mahrum edilmesi Anayasa madde 13'e açıkça aykırıdır. Gerçi Anayasa'yı takmamayı marifet sanan bir cenaha bunları söyleyince benim artık biraz gülesim geliyor. Zira, malum, sizi bağlayan şey, ne AYM ne AIHM ne kanunlar ne Anayasa ne evrensel hukuk kuralları; varsa yoksa saray ve eşrafının hezeyanları. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Başka ne dayatıyorsunuz peki bu teklifte? Seçimle ve mertçe kazanamadığınız belediyelere kayyumlarla çöktüğünüz yetmemiş olacak, şimdi de derneklere kayyum atayarak çökme peşindesiniz. Saray yalakası olmayan her canlının terör soruşturmasını tadacağı güzel ülkemde, oldu da dernek yöneticilerinden biri hakkında bir soruşturma açılırsa hem kişi görevden alınacak, yetmezse kayyum atanacak, yetmezse jet hızıyla derneğin faaliyeti durdurulacak.

Başka neler yaptığınızı arkadaşlarım sabahtan beri anlatıyor. Şu an saat bir biz bu yasayı görüşürken çünkü malumunuz Türkiye'nin en önemli sorunu dernekleri nasıl susturacağınız. O yüzden ben, şimdi, biraz da neden yaptığınızı anlatmak istiyorum: Otoriter rejimler neden ille de düşmandır

demokratik kitle örgütlerine? Aslında temel sorun, gördüğünüz gibi isimde başlıyor sevgili arkadaşlar “Demokratik” “Kitle” “Örgüt.” Allah muhafaza yani sokakta 3 kişiyi görse üstüne gazla saldırma noktasına gelmiş “şahsım devleti” için bu 3 kelimenin yan yana gelmiş olması zaten başlı başına bir sorun çünkü demokratik kitle örgütleri kapitalist devletlerin ezdiği halklar için bir dayanışma, örgütlenme ve direnme yoludur. Bu nedenle otoriter rejimler kontrol edemedikleri her şey gibi, kendi kurdurdıkları GONGO’lar dışında kalan örgütlerden nefret ederler. Biz bu nefretin en somut örneklerini 12 Eylülde faaliyetten men edilen 23.700 dernekte gördük, 20 Temmuz sivil darbesi sonrası kapısına kilit vurduğunuz 1.748 vakıf ve dernekte gördük; Gezi sonrası ipe sapa gelmez suçlamalarla kriminalize etmeye kalktığımız insan hakları örgütlerinde, bin yüz elli bir gündür esir tuttuğunuz Osman Kavala’ya yönelik bitmeyen hıncınızda gördük.

Şimdi bu sivil topluma darbe teklifiyle ne amaçladığınızı da inanın, çok iyi görüyoruz, “Biz varız, buradayız.” diyen ve en temel insan hakları için onurla direnen LGBT+ derneklerine duyduğunuz nefrette görüyoruz; erkek egemenliği altına alamadığınız kadın derneklerine yönelik saldırılarınızda görüyoruz; yandaşlarınıza peşkeş çektiğiniz derelerimiz, ormanlarımız için direnen çevre örgütlerine ettiğiniz zulümlerde görüyoruz; tüm baskılarınıza rağmen, azimle insan haklarını savunan ve ne kadar kirlî çamaşırınız varsa ortaya döken örgütlere yaşattıklarınızda görüyoruz; Türk Tabiplerini, baroları bile hain ilan eden faşist ve zehirli dilinizde görüyoruz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bir de bu örgütlerin binbir zorlukla buldukları fonlara, acil durumlarda dayanışmayla toplanan paralara bile göz dikmişsiniz sevgili arkadaşlar; yakışır, gerçekten yakışır. Bu arada bu teklifi dayatan saray aynı zamanda samimi dostlarının, bilumum yandaş ve akrabalarının –efendime söyleyeyim- kızlarının, oğullarının yönettiği vakıf ve derneklere vergi muafiyeti tanımaktan da hiç ar etmiyor nedense.

Şaşırmıyoruz dedik çünkü bu zihniyet için olması gereken tam da budur. Çünkü dayanışma yataydır, sözde “hayirseverlik” diye sattığınız bahsetme ise dikeydir. Siz istiyorsunuz ki yoksulluğa mahkûm ettiğiniz bu toplum, her zaman ve daima sizin elinize baksın. İstiyorsunuz ki halkın vergileriyle yediğiniz üçer beşer maaşlardan gönülünüzden koparıp hayır hasenat işlerine harcayın, ötesine de kimse karışmasın. (CHP sıralarından alkışlar) Toplumun dayanışarak güçlenmesini değil, el açıp size dilenmesini bekliyorsunuz ve bu egoyla ülke yönetmeye çalışıyorsunuz, yaşadığımız her şeyin sebebi de tam olarak budur. Demokratik kitle örgütlerinden korkuyorsunuz, korkun; gemi aızıya aldınız, alın; giderayak “kime ne zulmetsek” diye yaptığınız acıklı planlar yalnızca ve sadece sonunuzu hazırlıyor. Demokratik kitle örgütleri savaşlarda, darbelerde susmadı, ne yapsanız susmayacak ve emin olun ki her baskıcı rejim gibi sizin de sonunuz tarihin çöplüğü olacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kadıgil, bir dakika kürsüde kalabilir misiniz.

Sayın Kadıgil, genç milletvekilisiniz, aktivist yönünüzü biliyorum, ona bir şey demiyorum ancak bazı ifadeleriniz hakikaten eleştiri sınırlarını aşan ifadelerdi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hangileri?

BAŞKAN – Bir kere, milletvekilleri tarafından verilmiş bir teklifin bir “ahlaksız teklif” olarak kürsüden nitelendirilmesi kesinlikle doğru bir ifade değil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Kesinlikle arkasındayım, açıklayabilirim söz verirsiniz.

BAŞKAN – Bunu düzeltmenizi rica edeceğim; aksi takdirde, ara vereceğim ve Grup Başkan Vekillerini arkaya davet edeceğim.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Hayır, lütfen... Söz verin, açıklayacağım; arkasındayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz...

Sizin açıklayacağınız bir şey yok, yerinize geçebilirsiniz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Bana söylüyorsunuz “Yerinize geçer misiniz.” demeyin Sayın Başkan. Eğer ki sinsice içine bir şey yediriliyorsa bu, ahlaksız bir tekliftir, bu kadar açık Sayın Başkan.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Ağzınızdan çıkanı kulağınız duymadı be!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sizin yazdığınız şeyi gözünüz görmüyor, ne konuşuyorsunuz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Ağzınızdan çıkanı kulağınız duymuyor!

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, bir siyasetçinin konuşurken etik kurallardan bahsetmesi kadar doğal bir şey olmadığına, amaçlarının teklifin görüşmelerinin saygın bir şekilde yürütülmesi olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, siyasi terminolojide ahlakla, etikle ilgili konular defalarca mahkemeye gitmiştir ve eleştiri sınırları içerisinde kabul edilmiştir ve bir siyasetçinin konuşurken etik kurallardan bahsetmesi kadar doğal bir şey yoktur. Ancak gecenin bu saatinde amacımız, birbirimizi kırmak değil, kanunu saygın bir şekilde yürütmektir. Bu anlamda, biz elimizden geleni yapıyoruz, sizin de anlayış göstermenizi rica ederim.

BAŞKAN – Ben de anlayış gösteriyorum Sayın Özkoç, onda herhangi bir sıkıntı yok. Şu ana kadar hiçbir konuşmacının hiçbir şeyine müdahale etmiş değilim ancak milletvekilleri tarafından ortaya konulan, verilen bir teklifin bu şekilde kürsüden nitelendirilmesini doğru bulmadığımı da söyleyeceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bostancı, buyurun.

35.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Kadıgil, bizi eleştirmek istiyor, kendi takdiridir. Bizi ateşli bir dille eleştirmek istiyor, o da kendi takdiridir. Ama dinleyenlerin de bir takdiri olur, her ateşli dil bir ölçüde gerçekliği tahrip eder, dinleyenler de böyle bir dili dinlemezler. Öte yandan “ahlaksız teklif” ifadesinin iması da düşünüldüğünde doğru ve yerinde olmamıştır. O bakımdan, bu ifadeyi ben reddettiğimi bildiriyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sayın Başkan, söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş...

36.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, bütçe görüşmeleri sırasında da Meclis tarihinin görmediği hakaret ve aşağılamalar yaşandığına, bütün gruplara eşit yaklaşılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu hassasiyetinizi gördüm ancak bu Mecliste bütçe görüşmeleri sırasında Meclis tarihinin görmediği ve umarım, bir daha görmeyeceği hakaretler ve aşağılamalar yaşandı ve maalesef, yine o gün siz yönetiyordunuz. Yani burada “ahlaksız teklif”le İçişleri Bakanının söylediği o kavramları bir daha kullanmayacağım meşrulaştırmamak için ve başka kavramları da. Yani burada hakikaten bütün gruplara eşit yaklaşılması gerektiğine inandığım için söz aldım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Genç bir kadın milletvekiline burada, kürsüde işte “Gençsiniz, heyecanlısınız.” sözünüzü de bir kadın olarak çok talihsiz bulduğumu, çok talihsiz bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) “Ahlak” “etik” kavramları bu Mecliste sıkça kullanılıyor. Ve sayın vekilin kastettiğinin teklife dair olduğunu hepimiz gayet iyi biliyoruz.

BAŞKAN – Ben “kadın” lafı kullanmadım yalnız, onu söyleyeyim.

Teşekkür ederim.

Evet, sadece şunu söyleyeyim: Eğer o günkü bütçe görüşmelerinde Sayın Bakan konuşma yaparken de bu şekilde sakın bir ortamda dinlenilmiş olsaydı ve ben de ne konuşulduğunu duyabilmiş olsaydım, inanın ki herhâlde müdahale ederdim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şu an da kınayın!

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 247) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 12'nci maddesi ile 5253 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine eklenen fıkraya aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı verildiği taktirde bu fıkra hükümleri uygulanmaz.”

Mehmet Naci Bostancı

Numan Kurtulmuş

Fatih Şahin

Ankara

İstanbul

Ankara

Cahit Özkan

Bekir Kuvvet Erim

Orhan Yegin

Denizli

Aydın

Ankara

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Söz talebi yok, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 5253 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine eklenen fıkrada belirtilen suçlardan mahkûm olanlar bakımından derneklerin Genel Kurul dışındaki organlarında görev alınamayacağına ilişkin hükmün, Adli Sicil Kanunu'nun 13/A maddesi uyarınca yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alındığı takdirde uygulanmamasını sağlamak amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Ömer Faruk Gergerlioğlu	Serpil Kemalbay Pekközeği	Hüseyin Kaçmaz
Kocaeli	İzmir	Şırnak
	Ali Kenanoğlu	
	İstanbul	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Burak Erbay	Turan Aydoğan	Alpay Antmen
Muğla	İstanbul	Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Sayın Kaçmaz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle deminki konuya ilişkin birkaç şey söylemek istiyorum, özellikle Naci Bostancı Hocamıza: Bu kürsüde konuştuğum için AKP'li bir kadın milletvekili bana “Şerefsiz.” dedi -açıkça tutanaklarda- “Şerefsizsin.” dedi ve Naci Hoca o sözü aldı, değiştirdi, götürdü, getirdi ve sizler de bir kınamaya bile müsaade etmediniz. Bugün Sera Vekilimizin, arkadaşımızın burada söylediği “ahlaksız teklif”e mi takılıyorsunuz? O gün size yakıştıramadım, bugün de size de yakıştırmıyorum. Eşitlikçi olun, hakkaniyetli olun. Size daha önce de söyledim; kibrin olduğu, sağduyunun olmadığı yerde felaket vardır ve sizi bu felaket bekliyor.

Teklifin 13'üncü maddesine gelince... İçişleri Bakanlığınca her yıl dernekler denetlenebilecek, denetlenecek ve bu denetlemelerde gerçek ve tüzel kişilerin tamamından denetim görevi kapsamında her türlü bilgi ve belge istenebilecek. Şehir hastanelerinin işletilmesine ilişkin sözleşmeler yurttaşlarla paylaşılmayacak ama bir demokratik kitle örgütünün, bir sivil toplum örgütünün her türlü bilgisi, belgesi, hesabı incelenebilecek. Söz konusu maddede kanunun gerekçesinin hiçbir hükmü yok, ülkemizde her dernek her yıl bu kanun teklifiyle birlikte denetlenebilecek ve biat etmeyen sivil toplum örgütleri kapatılacak.

Size bir hikâye anlatmak istiyorum, sizin aslında yarattığınız bu döneme ilişkin: Hikâyenin adı “Aradığın terör sensin.” Sophokles’in ele aldığı Kral Oedipus metni, faşizan hastalığın güçle ilişkisi, kendini kaybeden totaliter bir bünyenin histerik anlatımıdır da. Bir kehanetle gerilimin doruğa çıktığı hikâye, Thebai kentinde geçmektedir. Kente veba salgını bulaşmış, halk bu salgından kırılmış durumdadır. Halkı kontrol eden tapınak çözümü bulur “Babasını öldüren ve bu suçundan ötürü hâlâ cezalandırılmamış bir katil Thebai kentindedir. O bulunup cezası verilmedikçe halk bu lanetten kurtulmayacaktır.” der. Peki bu katil kimdir? Kehanet doğru mudur? Kral Oedipus, halkı bu salgından kurtaracağını ve o katili bulup cezalandırma sözü verir. Katil arayışı sürerken kör kâhin Theresias çıkagelir. Halkın önünde krala “Katil sensin.” der. Herkes şaşkın, Oedipus öfkelidir. Kâhin Theresias’tan söylediği şeyin tekrarı istenir. Kör kâhin bu sefer şunu der: “Daha açık söyleyemem, katil sensin.” der. Kehanet doğrudur çünkü Oedipus’un kentin girişinde öldürdüğü kişi babası Laios’tır. Theresias’ın söylediklerinden sonra Oedipus kriz yaşar ve ilk iş olarak toplumu ele geçirmeye çalışır. Algının, gerçekten daha önemli olduğunu bildiğinden yalan ve çarpıtmalara girişir. Farklı olayları birbirine eklemleyerek, karmaşık bir kurguyla kafaları karıştırır. Babasını öldürmediğini, öldürdüğü kişinin o olamayacağını söyler. Theresias’ı yalan atmakla suçlar. Ona karşı gelenleri de hemen suçlar, tahammül etmez. Fakat tüm çırpınışlarına rağmen sonunda yenik düşer. Katilin o olduğu netleşmiştir. Hakikat, ifade edilmek ister. Binlerce yıllık hikâye, bugün aynen Türkiye’nin panoraması gibidir. Hâliyle açık ve en net şekilde ifade etmek gerekirse aradığın terör ve terörist sensin. Bu hikâyeyi niye anlattım biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Çünkü bu hikâye, devşirme ve iğdiş edilmiş bir soy kökenini işaret etmektedir.

Dün yine seviyesiz bir şekilde İçişleri Bakanı, Selahattin Demirtaş’a, hâlâ rehin tutulan Selahattin Demirtaş’a ve Ömer Faruk Gergerlioğlu Milletvekilimize “Terörist” dedi. Bunu söylerken seviyesizce ve hiç utanmadan da söyledi. Soruyorum: Aranızda Ömer Faruk Gergerlioğlu’nu Fetullah Gülen’i, Zekeriya Öz’ü överken gören var mı? Yok, size söyleyeyim yok ama Süleyman Soylu’nun videoları hâlâ duruyor, hem Zekeriya Öz’ü överken hem de Fetullah Gülen’i överken. (HDP sıralarından alkışlar) Utanmadan bir de “Terörist” diyecek. Asıl terörist kim? Size şunu söyleyeyim: Gergerlioğlu, bu ülkenin, bu batırdığınız ülkenin vicdan abidesidir. Süleyman Soylu ve avaneleri ise bu ülkenin kanseridir. (HDP sıralarından alkışlar)

Sizler istediğiniz kadar bize saldırın, bize saldırmanızın sebebini de biliyoruz çünkü HDP, sizin korkularınızdır çünkü HDP, baş edemediklerinizdir çünkü HDP, kendinizi en güçlü hissettiğiniz anda o yenilmezlik mitinizi tarumar eden halk hareketidir ve HDP, halkalarımızla sizin zalim iktidarınızın sonunu getirecek olan partidir.

Vekillliğini hukuksuzca düşürdüğünüz Musa Farisoğulları’nın dediği gibi, tek bir kişi bile kalsak size asla boyun eğmeyeceğiz ve mutlaka kazanacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi, Sayın Burak Erbay’ın.

Sayın Erbay, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BURAK ERBAY (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Göreve geldiğimiz günden bu yana elimizden geldiğince vatandaşların bize verdiği yetkiyi kullanarak sorunlarını çözmeye çalışıyoruz, yasama faaliyetlerine katkı vermeye çalışıyoruz. Konular komisyona geldiğinde sizin yapmanız gerekeni biz yapıyoruz, konunun uzmanlarından fikirler alıyoruz, hem komisyonda hem Genel Kurulda konuları gündeme getirmeye çalışıyoruz ama çok

fazla çözüm üretilmediğini görüyoruz. Bunun da sebebinin o yarattığımız ucube sistem olduğunu düşünüyorum. Daha önceleri Mecliste milletin vekillerinin arasından seçilmiş bakanlar vardı. Şu anda konunun muhatabı bakanlar olmadan yasama faaliyetleri yürütüyoruz. Halkın vekillerinden, muhalefet vekillerinden kaçırırken iktidarın vekillerinden de bakanları kaçırdığımızı görüyoruz. Ben, bu şekilde sorunların da çözülemediğini, bunun da, bu ucube sistemin de sizin sonunuz olacağını düşünüyorum. Bu yarattığınız ucube sisteme ilave olarak da hukuk fakültelerinde hiç okutulmamış bir yöntemle torba yasalarla da ülkeyi yönetmeye çalışıyorsunuz.

Milletvekili olmadan önce on beş yıla yakın serbest avukatlık yaptım. Bu yarattığınız torba yasalarla vatandaş o kadar mağdur ettiniz ki vatandaş geliyordu, kapımızı çalıyordu, Çek Yasası'yla ilgili bir düzenleme olduğunu basından öğrenmiş, bize bildiriyordu. Biz de avukat olarak o yasalarımızı takip etmekte zorlandığımız için bir bakıyorduk, İmar Yasası içerisinde çekle ilgili düzenlemeler olduğunu görüyorduk. İşte, hukuk fakültelerinde okutulmayan, belki örneği olmayan bu sistemlerle vatandaş mağdur ediyordunuz.

Geldik, milletvekili olduk, gene bu yasama faaliyetlerini nitelikli şekilde yürütmek adına bir çaba içerisine girdik. Komisyonlardaki çalışmalara baktığımızda şunu gördük: İmza sahibi vekiller var -"Konuya vâkıflar." diyorsunuz ya- daha yeni geçenlerde bir komisyon çalışmasında bir AKP'li vekili, imzacı vekili torba içerisindeki ilgili maddenin orada olmadığını iddia ederken gördüm. Bizim CHP'li vekil arkadaşımız on dakika, imza atan o teklifin altında imzası olan vekil arkadaşı "Hayır, bu madde var." diye ikna etmeye çalışıyordu. Yani, imzacı vekil, o imzaladığı tekliften bihaberdi.

Aynı şekilde komisyon çalışmalarını yürütürken uzmanları çağırılmıyorsunuz, görüş almıyorsunuz. Gene Çevre Ajansı ile ilgili komisyon çalışmaları yürütülürken sorduk "Kimi davet ettiniz?" dedik. Cevap olarak "İlgili kurum, kuruluşlar." dendi. "Kimdir bu Çevre Ajansı ile ilgili kurum kuruluşlar?" dedik. Ne dendi biliyor musunuz? "Ankara Sanayi Odası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, TÜSİAD." Yani, Çevre Ajansı görüşüyorsunuz, hiçbir ekoloji derneğini, ilgili odaları davet etmiyorsunuz. Buradan nitelikli bir yasa ortaya çıkması mümkün mü?

Gene yakın zamanda, işte bütçe görüşmeleri yapılıyordu, devam ediyordu geçen hafta. Bir haber geldi, cuma günü saat ikide Adalet Komisyonu toplantıya çağırılıyor. Hukukçu vekiller olarak gittik. Bir yasa teklifi, gece geç vakte kadar sağlıklı ortamda, Komisyonunda görüşülmeye çalışıldı. Bakın, o yasayı incelediğimizde şunu gördüm: Korkuyu gördüm. Korkuyorsunuz yani artık iktidardan gittiğiniz için korkuyorsunuz. Kimden korkuyorsunuz? Özgürlükten yana olan derneklerden korkuyorsunuz, cumhuriyetten yana olan derneklerden korkuyorsunuz; o dağlarını, ovalarını koruyan dernekler var, onlardan korkuyorsunuz. Bu yasa içerisinde onu gördük. (CHP sıralarından alkışlar)

Ne yapıyorsunuz bu gidişatı engelleyebilmek için? Yetkilerinizi kullanarak internet sitelerini kapatıyorsunuz, televizyon kanallarına cezalar kesiyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Belediye başkanlarına soruşturmalar açarak onları görevden alıp, tutukluyorsunuz. Şimdi de gözü derneklere dikmişsiniz. Ama inanın o derneklerde gönüllüce mücadele eden arkadaşlar gene mücadele etmeye devam edecektir. Korkuyorum yakında "2 çocuk yan yana yürüyor, onu nasıl engelleyebilirim." diye, yarın bir yasa getirirsiniz diye gerçekten kaygı içerisindeyim.

Bakın, ilgili teklifin 13'üncü maddesi üzerine söz aldım. Maddeyi şöyle bir incelediğimde derneklerin denetimiyle ilgili bir yasa. Normal şartlarda derneklerin Bakan ve mülki idari amir talimatıyla denetleneceği söylenirken, şimdi kamu görevlisinin de derneği denetleyebileceği söyleniyor ve devamında da denetimi yapacak kamu görevlisinin kamu özel bankalarından, gerçek tüzel kişilerden bilgi, belge isteyebileceği, bu hususta mahkeme kararına gerek duyulmayacağı düzenlenmiş. Gene devamında da denetim yetkisiyle sınırlı olmakla birlikte belgelerin kimler tarafından ne şekilde imha edileceği kesinlikle belirtilmemiş.

Bakın, bunu okuyunca ne aklıma geldi biliyor musunuz? Muğla'da Atatürkçü Düşünce Derneği Başkanlığı yaptığım dönemlerde bir ceza tutanağı elimize geldi. Lokal işletmemiz de vardı, içki satışı yapıldığı için ceza kesilmişti. Hâlbuki ben o dernekte içki satışı yapmıyordum. Gittim, o gelen polis arkadaşlarla konuştum “Ya, siz içki mi gördünüz?” “Hayır, görmedik.” dediler. Bakın, işte bu yarattığınız yasaların nereye gidebileceğinin en somut örneğini ben yaşadım. Umut ediyorum... Bu yasada -ki görülüyor maalesef- Almanya Hitler'inin oluşturduğu faşist ortamı oluşturmak istiyorsunuz ama biz buna müsaade etmeyeceğiz diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Orhan Çakırlar

İbrahim Halil Oral

İzmir

Edirne

Ankara

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Eskişehir

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İbrahim Halil Oral'ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 13'üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüştüğümüz teklifin geneliyle alakalı bir değerlendirme yaptığımızda, bu kanun teklifinin başlığının “sivil toplum örgütlerini imha kanun teklifi” olarak değiştirilmesi muhtevaya daha uygun olacaktır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yasama ve yürütmenin tek bir kişinin iradesinde toplandığı, yargının ise siyasi etki altında her geçen gün kan kaybettiği bir ortamdayız. Bu 3 erkin yanında medya ve sivil toplum demokrasinin olmazsa olmazıdır. Medyanın ne hâle geldiği ortadadır. Devletin kanalı TRT'de bile teröristbaşı bir hainin kardeşi konuşturulup İstanbul seçimleri etkilenmeye çalışılırken, İletişim Başkanlığı eliyle devlet kaynakları AK PARTİ propaganda makinesine dönüştürülürken, medya organları bir bakanın istifasını dahi haber olarak vermezken bu erkin de kolunun kanadının kırıldığı ve iktidarın dümenine geçtiği aşikârdır. Geriye bir tek, sivil toplum örgütü kalmıştır. Sivil toplum da “iktidara yakın vakıf ve dernekler ile diğerleri” şeklinde bir durumu ortaya çıkarmaktadır. Bazı cemaatlere ya da gruplara ait vakıflar kurulur kurulmaz “kamu yararına çalışır” statüsü alırken yıllarca hizmet etmiş STK'ler yardım bile toplayamaz hâledirler. Birtakım vakıflar, dernekler kamu kaynaklarını âdeta sömürürken sosyal medya üzerinden yapılan yardım faaliyetlerine engel olunmak istenmektedir. En antidemokratik olanları ise derneklere kayyum atanabilmesi, denetçilerin her türlü kişisel veriyi içeren belgeleri talep edebilmesi gibi üstün yetkilere sahip olabilmeleridir.

AK PARTİ, “beka” diyerek içini doldurmadığı, dolduramadığı bir kavram fırtınasıyla memleketin bütün meselelerinin üstünü örtüp gitmek üzere olan iktidarını devam ettirmeyi amaçlamış bir iktidardır. AK PARTİ, kendisinin ve Cumhuriyet İttifakı’nın karşısında duran herkesi tek bir kefeye koyup terörizm ve FETÖ suçuyla yaftalayacak kadar Makyavelist bir anlayışa sahiptir. Terörizm bahanesiyle hangi sivil toplum kuruluşlarına müdahale edilecektir? Denetim bahanesiyle hangi derneklerin üyeleri incelenecek, yasal olmayan güvenlik soruşturmaları yürütülecektir?

Saygıdeğer milletvekilleri, biz, 24 Haziran seçimleri öncesi Sayın Cumhurbaşkanımızın Millet İttifakı ve muhalefet hakkında söylediği şeyleri asla unutmadık. İstanbul seçimlerinde “Bir tarafta Cumhuriyet İttifakı, bir tarafta terör örgütleri var.” denmedi mi? “Millet İttifakı bir yıkım ittifakıdır, zillet ittifakıdır.” diye meydanlardan konuşulmadı mı? Karşısına çıkan herkesi teröristlikle yaftalayacak, yaftalayabilecek bir zihniyetin elinde bu düzenlemelerin yasalaşması demokrasi ve sivil toplumu rafa kaldıracaktır.

Konuşmamın başında ifade ettiğim gibi, bu düzenleme sivil toplumu imha teklifidir. Yasalaşmasını geçin, teklif edilmesi dahi bir zihinsel arka planın tercümesidir. Dün iktidar eliyle FETÖ’ye para akıtan derneklere kamu yararına çalışır dernek statüsü veren zihniyetin bu yetkilerle yarın hangi derneklere bu statüyü vereceği ya da hangi dernekleri kapatmaya yelteneceği maalesef belirsizdir.

Sivil toplum, özgür düşüncenin ve millî ilerlemenin temelidir. Ülkemizde terörizm zaten suçtur, suçu işleyenler cezalandırılır, teröre para aktaranlar zaten gerekli yaptırımlara maruz kalır ve cezasını alır. Bu ikisi arasındaki dengeyi kaçırmak, hukuka da Türk devletinin demokrasi tecrübesine de aykırıdır.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.03



BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 01.19****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 39’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

14’üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardır. 3 önerenin 3’ü de aynı mahiyette; önereleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

İzmir

Eskişehir

Bursa

Orhan Çakırlar

Fahrettin Yokuş

Edirne

Konya

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ebrü Günay

Mahmut Celalet Gaydalı

Kemal Pekköz

Mardin

Bitlis

Adana

Serpil Kemalbay Pekközeği

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İzmir

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Cavit Arı

Turan Aydoğan

Mersin

Antalya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Orhan Çakırlar’ın.

Sayın Çakırlar, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nde 6 ayrı yasada değişiklik yapılması öngörülmüyor.

İktidar torba kanunlar vasıtasıyla kanunlar yapmaktan vazgeçmemekte ve bu durum tartışmasız bir şekilde öze, otoriterliğe ve keyfiyete dayanan partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama faaliyetlerine olan olumsuz bir yansıması olarak devam etmekte.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin içinde sivil toplum kuruluşlarını rahatsız edecek uygulamalara yol açacak maddeler var, derneklerin kapatılması durumu gibi. Adalet mekanizmasına güvensizliğe inanışın yükseldiği bu dönemde bir dernek neye göre kapatılacak? Terörle veya kötü niyetle bir bağlantısı tespit edilmesi durumunda ne gerekiyorsa sonuna kadar yapılsın. Ancak yaşadığımız bu dönemde vatandaşın adalete olan güveni gün geçtikçe azalmakta. Nasıl azalması ki? Anayasa Mahkemesinin kararını tanımayan mahkemeler, cübbesini iliklemeye çalışan bazı hukukçular; bunları gördükçe azalmamasının imkânı var mı?

Arkadaşlar, hukuk yangından kurtarılması gereken ilk gerçektir. Yargının bağımsız olarak hareket etmesi her zaman gereklidir. Bu sebeple her türlü akıl yargıdan elini çekmelidir. Adalet, sadece adalet kasrı ve adalet sarayı yapmakla yerine gelmez; adalet, büyük sineklerin delip geçtiği, küçük sineklerin takılıp kaldığı örümcek ağı olmaktan kurtarılmakla yerine getirilir. Adalet mülkün temelidir.

Seçim bölgesi olan Edirne'de, Saros Körfezi'nde yapılması planlanan FSRU Liman ve Boru Hattı Projesi kapsamında uluslararası likit doğal gaz ve petrol taşımacılığında kullanılan 100 bin tonluk dev kargo gemilerinin barınacağı liman ve iskele yapılmak isteniyor. Saros Gönüllüleri'nin mücadelesi sonunda, 17 Mayıs 2019 tarihinde ÇED kararına karşı yürütmeyi durdurma ve iptal davası açılmıştır. Edirne İdare Mahkemesinin atadığı bilirkişi heyetinin bahse konu keşif çalışmaları sonucunda oluşturulan raporda çevre mühendisliği, orman mühendisliği, ziraat mühendisliği, jeoloji mühendisliği, petrol ve doğal gaz mühendisliği, inşaat mühendisliği, şehir plancılığı, biyolog ve bitki bilimciliği, biyolog ve kuş bilimciliği, biyolog ve su ürünleri bilimciliği açısından 10 kişinin oy birliğiyle 10 ayrı bilim disiplinine aykırı olduğu tespit edilerek "ÇED Olumlu" kararının yerinde olmadığı sonucuna varıldı. Mart ayında da Edirne İdare Mahkemesince bu rapor ve dosya kapsamında ÇED kararı iptal edildi. Konuyla ilgili mahkeme süreci şu anda devam etmekte ancak hukuku hiçe sayan bir zihniyetin şantiye kurulumu için çalışmalara başlamış vaziyette olması vatandaşlarımızın adalete güven duygusunu zedelemektedir.

Trakya topraklarının Ege Denizi'ndeki kıyısı Saros Körfezi yeryüzünün nadir güzelliklerinden biridir. Kendi kendini temizleyen dünyadaki ender denizlerden biridir. Bu özellikle ancak Kızıldeniz'e eş değer bir güzelliği vardır. Saros Körfezi aynı zamanda 1'inci derecede deprem bölgesinde yer almaktadır. Bölgede yapılması düşünülen projenin gerçekleşmesi durumunda aktif olan fay hattının faciaya davetiye çıkaracağı muhtemeldir. 1912'de Mürefte Şarköy, 1953 Çanakkale Yenice depremleri yüzlerce kilometre uzakta olan Edirne'deki birçok caminin minaresinin yıkılmasına sebep olmuştur; bunu göz önünde bulundurmak lazım. Bölgede turizm, kültür ve doğaya kalıcı tahribat verecek olan bu proje aynı zamanda Trakya'da yaşayan hemşerilerimizin sağlığını da tehlikeye atacaktır. Bu yanıştan en kısa zamanda dönmenizi umuyorum.

Bugün İpsala'da 30 yataklı devlet hastanesinde uzman doktor yok, iki yıldan beri yok. Acil vakalar dışında bakılmıyor ve ilk vakalar bakıldıktan sonra Keşan Devlet Hastanesine gönderiliyor, Enez Devlet Hastanesi de aynı durumdadır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Serpil Kemalbay'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 626 sivil toplum örgütü bu yasa teklifine karşı, yani gelmeden önce bakmıştım, daha da artmış olabilir.

Bu karşı olan derneklerden 10 tanesinin ismini ben de sizinle paylaşmak istiyorum: Toplumsal Bilgi ve İletişim Derneği, BoMoVu, Research Institute on Turkey, DE-KA-DER, Dostluk ve Kültür Derneği; Demokrasi, Barış ve Alternatif Politikalar Araştırma Derneği; Engelliler Konfederasyonu; İzmir Çiğli Kadın Emeğini Değerlendirme, Dayanışma ve Kültür Evi Derneği; İzmir Ege Kardelen Engelliler Derneği, Türkiye Kas Hastalıkları Derneği; Engelli Hakları ve Engelsiz Gelecek Derneği, Mersin.

Arkadaşlar, kadınlar diyor ki: “Kendimizi STK’lerle ayakta tutuyoruz. Depremde, kadınlar şiddete uğradığında, çocuklar okuyamadığında, evsizler aç kaldığında ve sokakta kaldığında hep bir STK’ye dayanıyoruz. Bu yasa kabul edilemez, teklifi geri çekin.” Elbette sizden bu teklifi geri çekeceğinizi beklemiyorum ne yazık ki. Aslında biliyor musunuz, şuraya “Egemenlik kayıtsız şartsız tek adamındır.” diye yazmamız gerekiyor çünkü bir tek adam rejimi bu yasayla birlikte tekrar tahkim edilmeye çalışılıyor. 15 Temmuz darbe girişimiydi; siz 20 Temmuzda kendi darbenizi yaptınız ve bütün bu yıllar boyunca aslında her gün bir darbe yapıyorsunuz. Yani darbe sürecinden çıkamıyorsunuz çünkü toplumu rızayla yönetecek bir durumunuz artık kalmadı. Ee, darbe içinde darbe yaparak geliyorsunuz. Şimdi yaptığınız şeyse aslında bu darbe uygulamalarını kanunlaştırarak topluma bir kanunmuş gibi yedirmeye çalışmak. Fakat gördüğünüz gibi bütün dernekler ve sivil toplum örgütleri aslında bu yapılmak istenen kanunun karşısında. Şimdi, Einstein’ın bir sözü var, diyor ki: “Atomu parçalamak kolaydır ama önyargıları parçalamak kolay değildir.”

Aslında sizin bu darbe süreciniz iki şeye bağlı. Bir tanesi, devletin kurulduğu tarihlerden itibaren aslında Kürtlere karşı bir önyargı yaratmanız, şovenist bir devlet yapısı ve toplum yapısı oluşturmaya çalışmanız. Ve bu toplum yapısının, şovenist toplum yapısı, hem 2013’te başlayan demokrasi, barış süreciyle hem de sevgili Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ’ın Eş Başkanlığını yaptığı HDP’nin başarılı performansı ile parçalanmaya başladı. Kürt, anasını görmesin diye, hâlâ, kireçlenen bazı vicdanlar, bazı insanların duruşları hâlâ devam ediyor. Muhalefet içerisinde de biz bunlara tanıklık ediyoruz. Buradan size verilen bir yol var, bir miktar yol var ve o yolu kullanmaya ve Kürt, anasını görmesin diye umanlara bir şeyler vererek bu darbe sürecini sürdürmeye çalışıyorsunuz.

İkinci aşama şu: İkincisi de 2015’ten bu yana aslında dünyadaki belirsizlikten, geçiş sürecinden yararlanarak Suriye’de yaşanan savaştan ve oradan Türkiye’ye canını kurtarmak için gelen 5 milyona yakın mülteciyi Avrupa’ya karşı bir –ne diyelim- şantaj olarak kullanarak böylece AİHM kararlarını bile uygulamadan var olabileceğinizi düşünüyorsunuz fakat -zaman bitiyor- arkadaşlar, size şunu söyleyeyim: Suriye’deki süreksizlik, istikrarsızlık ilebet sürmeyecek, Türkiye’deki Kürt sorununa karşı ön yargılar çoktan parçalanmaya başlandı ve bu devran böyle gitmeyecek, bu devran dönecek ve sizler gideceksiniz; halklar kazanacak, biz kazanacağız ve biz bu kanunları, yaptığımız bu kanunları tarihin çöp sepetine atacağız ve halkın demokratik katılımıyla yönetilen bir Türkiye yapacağız, egemenliğin gerçekten halkta olduğu bir Türkiye’yi elbirliğiyle inşa edeceğiz diyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerine üçüncü söz Sayın Cavit Arı’nın.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; öncelikle hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Görüşülmekte olan kanun teklifinin ismi Kitle İmha Silahlarının Finansmanının Önlenmesine Dair Kanun. Peki, AKP iktidarının siyasi ayrımcılığının özellikle de Cumhuriyet Halk Partili belediyelere karşı uyguladığı baskı ve ayrımcılığın önlenmesini nasıl sağlayacağız? Bakın, değerli arkadaşlar, ben size yaşanmakta olan bir örnekten bahsedeceğim: 2016 yılında Antalya’da EXPO 2016 Fuarı düzenlendi. Bu amaçla da, Antalya’da düzenlenen bu fuar gereğince, EXPO alanına bir raylı sistem yapıldı, ikinci etap raylı sistem. O tarihte Bakanlık bu raylı sistemin ücretini üstlendi. Yıl geldi 2020’ye, şimdi, ne oldu değerli arkadaşlar; bakın, o tarihte yapılan bu raylı sistemin parasını şimdi, Bakanlık Cumhuriyet Halk Partili belediyeden istemekte. Plan ve Bütçe Komisyonunda Ulaştırma Bakanı sunum yaparken aynen şu ifadeyi kullandı: “Biz Antalya’ya 19,1 kilometrelik raylı sistem yaptık.” Araştırdım, bu raylı sistemin parasını Bakanlık şu an Antalya Büyükşehir Belediyesinden istemekte. Peki, bunun gerçeği neydi? Bu yapıldığında, raylı sistem yapıldığında, bu hattın cirosundan yüzde 15 parası istenecekti ve bu nedenle de zaten 2019 yılında, nisan öncesi ve sonrasındaki aylarda, bakın, 35 bin, 40 bin ve 50 bin TL’lik hasılattan yüzde 15 ödemeler yapıldı. Sonra 2020 yılında çıkarılan yönetmelikle bakın ne oldu? Şimdi, belediyeye İller Bankasından yapılan ödemedan yüzde 5 kesinti yapılmaya başlandı değerli arkadaşlar. Şimdi, burada bir haksızlık söz konusu.

Değerli arkadaşlar, bakın, şimdi ne ödenmekte, ne kesilmekte? Aylık 4-5 milyon civarında bir kesinti. Bu para Antalya Büyükşehir Belediyesinin hizmete ayıracağı bir para. Şimdi, bu paranın kesilmesi demek, Antalya halkının hizmet alamaması demektir, hizmeti eksik alması demektir. Açılıştta Sayın Cumhurbaşkanı geldi ve “Bu hattı biz yaptık.” diye ifade etti. Şimdi, ben buradan Sayın Cumhurbaşkanına seslenmek istiyorum: Siz “Bu hattı biz yaptık.” derken bugün parası istenmekte. Lütfen, bu parayı yani 379 milyon lira olan bu parayı Antalya Büyükşehir Belediyesinden almaktan vazgeçin çünkü bu hat EXPO için yapıldı. “EXPO için yaptık.” deyip şimdi Antalya Büyükşehir Belediyesinden parasını istemektesiniz, bundan vazgeçin diyorum öncelikle. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer “Parasını illaki alacağız.” diyorsanız önceki sistemde olduğu gibi yani hasılat üzerinden yüzde 15 almaya devam edin. İller Bankasından yapılan ödemedan yüzde 5 kesilmekten vazgeçilsin.

O nedenle, ben, öncelikle, tekraren Sayın Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Antalya Büyükşehir Belediyesinin bu borç yükünden kurtulması gerekmektedir. Aksi hâlde, Antalya’nın kırsalında, Antalya’nın köylerinde hizmet bekleyen vatandaşlarımız hizmeti eksik alacaktır. Yine, buradan Antalyalı 2 Bakana sesleniyorum, bu konuyla ilgilenin diyorum. Yine, buradan bu sıralarda bulunan AKP’li milletvekillerine sesleniyorum; yine, buradan AKP Antalya İl Başkanına sesleniyorum; bu yükten Antalya Büyükşehir Belediyesini kurtarın diyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Aksi hâlde bunun sorumluluğu AKP’nin olacaktır, Antalya halkı da bunun gereğini bir kez daha yapacaktır diyorum çünkü bu 379 milyondan Antalya’yı kurtarmak bir siyaset meselesi değildir, Antalya meselesidir. O nedenle, hep beraber, bu yükten Antalya Büyükşehir Belediyesini kurtaralım diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15’inci madde üzerinde 4 adet önerge vardır. Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Durmuş Yılmaz

Fahrettin Yokuş

İzmir

Ankara

Konya

Şenol Sunat

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Ankara

Eskişehir

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ebrü Günay

Mahmut Celadet Gaydalı

Kemal Peköz

Mardin

Bitlis

Adana

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Mehmet Ruştü Tiryaki

Kocaeli

Batman

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz Sayın Şenol Sunat'ın.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygılarımla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, bu teklifin en sorunlu maddelerinden biri de 15'inci madde. Dernekler Kanunu'na 30/A şeklinde eklenen yeni düzenlemeyle terörün finansmanı suçları ya da uyuşturucu suçları gibi gerekçelerle soruşturma açılan STK yetkilileri doğrudan görevden alınacak, yerine kayyum atanabilecek yani soruşturma açılması yeterli olacak. Bu durum, aslında, masumiyet karinesiyle örtüşmüyor. Evet, sonra bu yaptırım yeterli görülmezse dernekler geçici olarak faaliyetten alıkonulacak.

Değerli milletvekilleri, kim terörle ilgili finansman sağlıyorsa, kim terörle irtibatlıysa ve uyuşturucuyla ilgiliyse o zaten sivil toplum kuruluşu olmamalıdır, olamaz. Her şey için soruşturma açılabilir ama önemli olan kovuşturma sonucunun hızlandırılması olmalıdır.

Sayın milletvekilleri, riskli olarak sınıflandırılan dernekler ve risk değerlendirmesini kim yapacaktır? Temel hak ve özgürlüklere getirilecek sınırlamalar açık, öngörülebilir ve belirleyici olmalıdır. OHAL sürecinde, hatırlayın, birçok STK kapatıldı ve kurunun yanında yaş da yandı maalesef. Bakın, yine geliyoruz güven meselesine. Yani, her çıkarılan, her sunduğunuz kanun teklifinin altında acaba ne var diye düşünmek zorunda kalıyoruz.

Sayın milletvekilleri, son on beş yıldır güçlü sivil toplum maalesef ülkemizde yok, kalmadı ama palazlanan, beslenen ve Hükümet ağzıyla konuşan sivil toplum kuruluşları hem desteklendi hem yardım topladı hem de Hükümetin ağzıyla konuşmalarına devam etti. Şimdi hatırlatıyorum sizlere: Demokratik olabilmesi için bir ülkenin ne olması gerekir? Hukuk devleti olması gerekir. Ne olması

gerekir demokratik bir ülkede? Güçlü STK'ler ve özgür basın olması gerekir. Hukuk devleti için kanuni idare, idarenin yargısal denetimi ve bağımsız yargı olması gerekir. Bunlardan hangisi var bu ülkede? Esas mesele burada.

Şimdi, sayın milletvekilleri, sivil toplum kuruluşları olarak kurulup yardım konularında vatandaşları gerçekten istismar eden çok sayıda dernek ve vakıf var ve bunlara çok sıkı bir denetim gerekli ama biz o denetimi maalesef göremiyoruz. Sadece yardım konusunda değil, dış mihraklarla irtibatlı olan, onlardan istenildiği şekilde projeler alıp ülkenin birlik ve beraberliğine kasteden sivil toplum kuruluşlarını da bu ülkede çok gördük ve yıllarca bir sivil toplum kuruluşu başkanı, kurucusu ve uzun yıllar kadın derneği başkanı olarak bunlarla mücadele ettim ama sayın iktidar mensuplarının açılım saçılım dönemlerinde ve -özellikle bir örnek vermek istiyorum- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Annan Planı geçiş diye iktidarınızın da desteklediği çok sayıda STK'nin olduğunu ve rahmetli Rauf Denktaş'ı yerden yere vurduklarını bir kere daha hatırlatmak isterim.

Sayın milletvekilleri, gıda bankacılığı yapan dernekler var. Soru önergesi veriyorum, cevap yok. Nedir bu gıda bankacılığına ilgi? "Son yıllarda fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetlerinde bulunan dernek ve vakıflara bağışta bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri kimlerdir?" diye sordum. "Bu kapsamda son beş yılda bağışta bulunan dernek ve vakıflar hangileridir?" diye sordum. "Yardımlar yerini buluyor mu, yardımlar yurt içi ve yurt dışına nerelere yapılıyor ve kaç kişi bundan faydalanıyor?" diye sordum. Cevap: "Yok, efendim, vergi mahremiyeti kapsamındadır, buna cevap veremeyiz." Yardım toplayan çok sayıda yandaş STK'lerinizi denetleyin önce ve evinizin önünü süpürün ki biraz daha bu iş düzelsin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki'nin.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 15'inci maddesi hakkındaki düşüncelerimi sizinle paylaşmaya çalışacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, demokratik kitle örgütleri hak savunucuları ile insan hakları savunucularının dernekleri, vakıfları ve belki de daha fazlasını zapturapt altına alacak bu yasaya karşı 600 demokratik kitle örgütü bir deklarasyon yayınladı ve geri çekilmesini istedi. Arkadaşlarımız bunların isimlerini tek tek okudular, liste yanımda yok, ben de bunların bir kısmını okuyacaktım.

Bakın, bu kanun, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun Teklifi. Teklifin ilk 6 maddesi tam olarak bunu düzenliyor; kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesini. Peki, onun dışındakiler? Yardım Toplama Kanunu'nda yapılan değişikliklerin içerisinde kitle imha silahları var mı? Yok. Dernekler Yasası'nda yapılan değişiklikler içerisinde kitle imha silahları var mı? Yok. CMK değişikliğinde kitle imha silahları var mı? Yok. Avukatlık Kanunu'nda yapılacak değişiklikte kitle imha silahları var mı? Yok. Peki, ne var? Türkiye'deki bütün derneklerin her yıl denetlenmesi var. Bunu getirerek ne yapmış oluyorsunuz biliyor musunuz sevgili Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri? Tam on altı yıl geri gitmiş oluyorsunuz. Örgütlenme özgürlüğü ve demokratikleşme açısından on altı yıl önce Kasım 2016'da attığınız en önemli adımı 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nu bugün çöpe atıyorsunuz. Yok muydu Dernekler Yasası'nın eksikleri? Elbette vardı ama ona bugün rahmet okuttunuz. Peki, şu anda görüştüğümüz 15'inci maddeyle ne getiriyorsunuz? En önemli değişiklik bence bu: Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında ve uyuşturucu madde imal ve ticaretinden elde edilen mal varlığından hakkında

soruşturma başlatılanların görev yaptığı organları –siz bunu yönetim kurulu diye anlayın- görevden uzaklaştırabileceksiniz, yerlerine kayyum atayabileceksiniz, dernekleri geçici olarak faaliyetten men edebileceksiniz. İçişleri Bakanı önce yönetimi görevden uzaklaştıracak ve kayyum atayacak, ha bu arada tek bir kişi hakkındaki soruşturma bütün yönetimin görevden uzaklaştırılması ve yerine kayyum atanması sonucunu doğuracak, daha sonra İçişleri Bakanı derhâl mahkemeye başvuracak. Bu “derhal” üç gün mü olur, üç ay mı olur, yasada ona ilişkin bir düzenleme yok. Tıpkı İstiklal mahkemeleri gibi, önce asacaksınız, daha sonra mahkemeden karar alacaksınız. Mahkemeye başvurunca ne olacak? Mahkeme kırk sekiz saat içerisinde faaliyetten geçici olarak alıkoyma kararı alacak. Bakın, burada dikkatinizi çekmek isterim, bütün Meclisin dikkatini çekmek isterim: Bu da emredici hüküm yani kanunla mahkemeye emrediliyor. “İçişleri Bakanının isteği doğrultusunda kırk sekiz saat içerisinde görevden uzaklaştırma kararı vereceksiniz.” diyor. Mahkemenin başka bir karar alma şansı yok, İçişleri Bakanı mahkemeye başvuracak ve kanun diyor ki: “O mahkeme, İçişleri Bakanının emrini yerine getirecek, daha sonra yargılama olacak.” Daha sonra yargılama olacak Ramazan Bey. TMK 89’a göre o kararı, o tedbir kararını verdikten sonra yargılama olacak. Bu yargılama bir yıl mı sürer, üç yıl mı sürer onu bilemeyiz. Bu arada tedbir, görevden uzaklaştırma bu yargı kararı boyunca devam edecek.

Şimdi diyor ki teklif sahipleri: “Niye bu kadar karşı çıkıyorsunuz ki? Yani biz sadece iki konudan bahsediyoruz; terörün finansmanı, bir de uyuşturucu ticaretinden elde edilen gelirler.” Arkadaşlar, nerede yaşıyoruz ya? “Terör” lafının geçtiği bir kanundan bahsediyoruz, bu ülkenin genelkurmay başkanı da siyasi partinin genel başkanı da milletvekilleri de belediye başkanları da gazeteciler de insan hakları savunucuları da -bu ülkenin neredeyse yarısı- terörist olarak yaftalanıyor. Bütün belediye başkanlarımızı yasa dışı örgütleri finanse ediyorlar diye görevden uzaklaştırmadınız mı? Kayyum atamadınız mı? Üstelik bu iddiayı kanıtlayacak tek bir kuruluş bilgi ve belge olmadığı hâlde yaptınız bunu. Garibim, hak savunucusu, insan hakları savunucusu derneklere mi yapamayacaksınız bunu? Koca koca belediyelere kayyum atadınız da bir iddia üzerine, derneklere mi yapmayacaksınız bunu? Şimdi “soruşturma” yerine, anladığım kadarıyla “kovuşturma” diye bir şey getiriyorsunuz. Sanki bütün sorunu çözeceksiniz, hepimizi ve bütün dernekleri kandıracağız, biz de yutacağız; öyle mi? Yok öyle bir şey, ne diyeyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü söz Sayın Alpay Antmen’in.

Buyurun Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, iktidar için bir anlam ifade etmediğini biliyorum ama teklifin 15’inci maddesi Anayasa’nın dernek kurma hürriyeti, madde 33; mülkiyet hakkı, madde 35; kişi dokunulmazlığı, madde 17; hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkı, madde 36 gibi pek çok maddesine açıkça aykırı. Evrensel hukuk normlarıyla hiç bağdaşmadığını da söylemeye gerek duymuyorum.

Bakınız, konuşmaya geçmeden önce bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Birkaç saat önce, objektif haber yapmak isteyen, her kesimden insanın sesini ekrana çıkarmaya çalışan Olay TV, bizzat saray baskısı nedeniyle kapatıldı yani karartıldı. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, bakın, az önce Olay TV’nin ekranları bu hâle, karanlık hâle geldi. Bu ekran görüntüsünü Olay TV’den aldım. Bu karanlık ekran sizin aynanızdır, bu karanlık ekran sarayın aynasıdır, bu karanlık ekran iktidarınızın aynasıdır, bu karanlık ekran baskının, hukuksuzluğun, zorbalığın, faşizmin, gericiliğin, takiyenin, çetelerin, mafyaların resmidir. (CHP sıralarından alkışlar) Yani, Türkiye’nin içinde bulunduğu karanlığın özeti. Televizyonların sesini de kısıttınız ama bizim sesimizi kısamayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Yazın bir kenara, ilk seçimlerde en büyük olay bu saray iktidarının gitmesi olacak. Medyanın baskı altında tutulduğu bir ortamda, şimdi, bu maddeyle dernek ve tüm sivil toplum örgütlerini de baskı altına alacaksınız; yani böyle bir yönetim pratiğinde, üzerinde konuştuğumuz 15'inci maddenin muhalif tüm derneklere ve sivil toplum kuruluşlarına kayyum atanması için getirildiği açık ve kesindir.

Değerli milletvekilleri, siyasi iktidar siyasi geçmişinde FETÖ'yle ortaklığı olduğu için onların yöntemlerini de çok iyi öğrenmiş maşallah. Hatırlayın, FETÖ tarafından bu ülkenin yüz akı Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Atatürkçü Düşünce Derneği gibi ilerici, çağdaş sivil toplum örgütlerine, hukuk derneklerine her türlü iftira atıldı; genel başkanları gözaltına alındı, genel merkezleri basıldı. Bugün değişen ne var Allah aşkına? (CHP sıralarından alkışlar)

Mahkemeler önemli davalarda karar almadan önce saraydan telefon bekliyor, danışmanları arıyor; devleti yönetenler tepeden tırnağa Anayasa'yı tanımıyor. Bakanlarımız buraya gelip gelecekte yine Bakan olmak için, yer kapmak için muhalefete hakaretler etti, yüce Meclisi kendi trol tabanlarını mobilize etmek için kullandı; yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

AKP kendisinden olmayan herkesi terörist ilan ediyor. Bu ortamda kalan demokratik, seküler, ilerici, çağdaş, aydın kitle örgütlerinin hukuki güvenliklerini kim sağlayacak? (CHP sıralarından alkışlar) Mahkemeler mi? Onlar saraya bağlı. Anayasa Mahkemesi mi? 15'te 12 üyesini zaten Cumhurbaşkanı atıyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi mi? Saray onu bile tanımıyor. Peki, birinin başına bir şey gelirse, bu kişi haklı ise ama muhalifse nereye gidecek, kime başvuracak? Sırat köprüsünün başında mı bekleyecek? (CHP sıralarından alkışlar) Gerçek buyken 15'inci madde Türkiye'de demokratlar ve sivil toplum kuruluşları için sonun başlangıcıdır.

Değerli milletvekilleri, bu hüküm İçişleri Bakanına, bir idari işlemle hakkında belirli suçlardan şikâyet olan ya da şikâyet ettirilen bir yönetici nedeniyle derneğe kayyum atama yolunu açacaktır; bunu yapacaktır. İçişleri Bakanı da bu yetkisini keyifle kullanırken "Oh, oh!" diye bağıracaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

15'inci maddenin amacı, dernek ve vakıflar üzerinde İçişleri Bakanlığının siyasi vesayetini sağlamak ve siyasi iktidara yakın olmayan tüm STK'leri yok etmektir. Bu hükmün aynen yasalaşması durumunda başta insan hakları dernekleri olmak üzere kadın hakları, mülteci hakları, çocuk-gençlik hakları alanında faaliyet gösteren dernek ve vakıflar, çeşitli hukuk dernekleri, sosyal mücadele yürüten dernekler, sosyal yardım dernekleri ve farklı inanç gruplarının dernek ve vakıflarının tümü tek imzayla kapatılacaktır, zaten amacımız da bu. Açılacak davalar da yıllarca süreceği için bu derneklerin tüm malları hortumlanabilecektir. Gelin, sivil toplum için, demokrasi için, hak için, hukuk için, adalet için bu yanlıştan dönün.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 15'inci maddesiyle 5253 sayılı Kanun'a eklenen 30/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan "soruşturma" ibaresinin "kovuşturma" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan	Ali Özkaya	Bahar Ayvazoğlu
Denizli	Afyonkarahisar	Trabzon
Ahmet Büyükgümüş	Selim Gültekin	Semiha Ekinci
Yalova	Niğde	Sivas

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Söz talebi yok, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Dernekler Kanunu'na eklenen 30/A maddesinin birinci fıkrasında verilen yetkinin maddede belirtilen suçlar bakımından kovuşturma evresine geçilmesi hâlinde kullanılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde 4 adet önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Ömer Faruk Gergerlioğlu	Mehmet Ruştü Tiryaki	Hişyar Özsoy
Kocaeli	Batman	Diyarbakır
	Kemal Bülbül	
	Antalya	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Turan Aydoğan	Alpay Antmen	
İstanbul	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Kemal Bülbül'ün.

Sayın Bülbül buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, herkese iyi geceler yine.

Biraz önce modern toplumların devlet, siyaset, sivil toplum yapısallığından oluştuğunu ifade etmiş idim. Şimdi, sanki mevcut sistem içerisinde bir hak var da... Mesela toplantı ve gösteri hakkını dernekler, sivil toplum örgütleri kullanamıyor, düşüncüyü ifade zaten yasak, basın abluka altında, grev yasak ve hatta kongre yasak -pandemi söz konusu edilerek kongre yapmak da yasak; birçok kurum ve kuruluş, dernek, sivil toplum örgütü bu kongre erteleme ve yasak nedeniyle işlevsiz hâle gelmiş durumda şu anda- AİHM kararı yasak ve benzeri.

Şimdi, bu hukuksal olarak McCarthycilik anlamına geliyor. MacCarthy'nin hukuku şuydu: Benim hedef aldığım bir insan, suçsuzluğu ispat edilene kadar suçludur. Amerika'daki faşist McCarthyci zihniyet. Şimdi, bakınız, bir Bakan, bir Cumhurbaşkanı çıkıp direkt suçlama yapıyor ve suçsuzluğu ispat edilene kadar suçluymuş oluyor; bu, McCarthyciliktir. Bu, yönetsel olarak Bonapartizmdir ve...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Adını bilmiyor ya!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Anlamazlar, anlamazlar; sen devam et.

NİYAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Anlayanlara devam et!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ya McCarthycilikle ne alakası var, burada...

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Seninle alakası var; sesini kes, dinle!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ne demek...

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Seninle alakası var; aynı, sen de McCarthycisin. Şimdi...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Lütfen terbiyeli konuş!

BAŞKAN – Sayın Yayman, müsaade edin.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ama Başkanım, nasıl konuşuyorum...

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Ben gayet terbiyeli konuşuyorum. Terbiyeye muhtaç olanlar laf atıyorlar.

Sevgili arkadaşlar, bu topraklarda ilk kayyum ataması 1826 yılında oldu. 1826'da II. Mahmut Hacı Bektaş dergâhına kayyum atadı. Dönemin Hacı Bektaş müşşidi Hamdullah Çelebi'yi tutuklayıp Kırşehir mahkemesinde yargıladılar, idam etmeye yürekleri yetmedi, Amasya'ya sürdüler ve Amasya'da yaşadılar, Hakk'a yürüdü, şimdi türbesi oradadır. Bunlar II. Mahmutçu. II. Mahmut, sivil toplum örgütlerine müdahale etti, orduya müdahale etti, eğitime müdahale etti, her şeye müdahale etti, güya, kendi aklınca, Osmanlı'nın devamını sağlamak, arkasından Tanzimat, arkasından İttihat, arkasından lambur lumbur gitti. Şimdi, Osmanlı'yı güncellemeye çalışmakla demokrasi olmaz; Osmanlı kendini güncelleyemediği için gitti; kendini sanatsal, kendini bilimsel, kendini yönetsel, kendini toplumsal anlamda yenileyemediği için gitti. Biraz önce “Üçüncü Meşrutiyet” dedim, aslında “Üçüncü Meşrutiyet” kavramı da yetersiz kalıyor. Bu McCarthycilik, bu Bonapartizm, bu faşizm, bu tekçilik, bu ırkçılık -ama totalde şimdi güle oynaya bir şey yapıyor- sanılıyor ki sürgit böyle devam edecek; böyle devam etmeyecek.

Gecenin bu saatinde bir fıkrayla bitireyim. Adamın birisi ıssız sokakta gidiyormuş, bir bakmış ki tuhaf bir ses geliyor, kulak kabartmış: “Bu ne?” Bakmış ki adam demir testereyle dükkânın kepengini kesiyor, hırsızlık yapacak yani. “Ne yapıyorsun sen?” demiş. “Sus, keman çalıyorum.” demiş. “Ya, o nasıl keman, sesi çıkmıyor?” “Bunun sesi sabahleyin çıkacak.” demiş. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Şimdi bu yaptıklarımızın sesi ileride çıkacak ve o ses kulağınızda, beyninizde çın, çın, çın çınlayacak. Yaptığımız yanlış olduğuna defalarca... Aslında şu anda da yaptığımız yanlış olduğunun farkındasınız ama bir mecburiyet var. Bu mecburiyet nasıl bir şey biliyor musunuz? Ömer Muhtar'ın filmi izlemiştinizdir; Ömer Muhtar'la başa çıkamayan İtalyan generalleri, en son Graziani'yi gönderiyorlar. Graziani geliyor ve diyor ki: “Bütün Libya'yı telle kaplayın.” “Ya, ne yapalım? Yani bütün çölü niye kaplayalım?” diyorlar. Diyor ki: “Duce'nin onuru için.” Şimdi, yapılanlar “Duce”nin onuru için mi yapılıyor, demokrasi için mi yapılıyor, insan hakları için mi yapılıyor? (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Hayır, birincisi...

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. Herkese iyi geceler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Tufan Köse'nin.

Sayın Köse, buyurun.

Sayın Köse? Yok.

Gerekeçyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle; derneklerde tutulması zorunlu defterlere ilişkin usul ve esaslarda değişiklik yapılarak defter kayıtlarındaki basit yanlışlara bile hapis cezası verilmesinin yolu açılmakta. Bu durum, cezalarda orantılılık ilkesi bakımından sorunludur. Madde ayrıca Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin bütünlüğüyle ilişkili olmayıp siyaseten eleştirdiğimiz torba kanun yöntemiyle teklifin kapsamına sokulmuştur. Maddenin teklif metninden çıkarılması ve düzenlemenin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesiyle ilgili hükümlerle sınırlı tutulması gerekmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Durmuş Yılmaz

Fahrettin Yokuş

İzmir

Ankara

Konya

Yasin Öztürk

Ahmet Kamil Erozan

Arslan Kabukcuoğlu

Denizli

Bursa

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yasin Öztürk'ün.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası kara para aklama ve terörizmin finansmanıya mücadele kuruluşu -Türkçeye çevrilmiş adıyla- Mali Eylem Görev Gücü, terörle mücadele konusunda görevini yerine getiremeyen ülkeleri uyarmayı kendilerine görev edinmiş bir kuruluş. Türkiye'yi defalarca uyarılmış, son uyarısını da 2019 yılının Aralık ayında yapmış yani tam bir yıl önce. FATF, gücünü ifşa sistemine dayalı yaptırım tehdidinden alıyor. Birleşmiş Milletlere üye olan ülkeler de bu dayatmaları genelde metne dokunmadan yasalaştırıyor. Şu an biz de aslında kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin uyarı metnini görüşüyoruz ama AK PARTİ'sinin ileride Avrupa Birliği tarafından uyarılacağımızı bile bile eklediği torba maddeleriyle beraber.

Dünya değişiyor, dünyadaki değişimle birlikte terör algısı, terör saldırılarının şekli, savaşlar, savunma sistemleri ve silahlar da değişiyor. Ne yazık ki gelişen dünya, bildiğimiz anlamdaki silahları ve doğrudan savaşları hem maliyetli hem de zaman kaybı olarak görüyor. Silahlar artık fabrikalarda değil laboratuvarlarda üretiliyor; kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer silahlar, bütün adıyla kitle imha silahları. Silahların eşit olmadığı bir dünyada uluslararası kuruluşlar da dünya barışı ve

kitleleri koruma adına, tedbir almak zorunluluğu adına ülkelere uyarılarda bulunuyor ancak ileri teknoloji üretimi silahların olası tehdidi kadar terör tehdidi de devam ediyor. Ülkemiz PKK terör örgütünün neredeyse kırk yıla yakın bir süredir saldırısı altında bulunuyor. FATF tarafından uyarılan hiçbir ülkenin terörle mücadele konusunda bu kadar uzun bir geçmişi ve tecrübesi yok ama ne acı ve garabettir ki ülkemiz hâlâ kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile ilgili olarak uluslararası bir kuruluş tarafından görevlerimizi yapmadığımız konusunda uyarılıyor. 238 sayfalık raporda Türkiye şöyle tanımlanıyor: “Coğrafi konumu nedeniyle insan, göçmen, uyuşturucu ve yakıt kaçakçılığı riski ile terör saldırısı tehdidinin yüksek olduğu bir ülke.” “Terör saldırısı tehdidi” yanlış bir ifade; Türkiye için terör bir tehdit değil, ne yazık ki bir gerçek. Türk Silahlı Kuvvetleri yıllardır terörle mücadele konusunda elinden geleni yaptı ve yapmaya devam ediyor ancak ne yazık ki askerimizin gayretine rağmen finansman kaynaklarının kesilmemesi bu mücadelenin en önemli ayağını eksik bırakıyor. Terör gelirleri 3 kategoride değerlendiriliyor: 1) Meşruiyet zemininde yaratılan gelirler. 2) Suç ekonomisinden yaratılan gelirler. 3) Bizatihi suç oluşturan faaliyetler. Biraz daha açacak olursak, terör örgütlerine sağlanan uluslararası yardımlar, uyuşturucu, silah, akaryakıt, değerli maden ürünleri kaçakçılığı, soygun, sahtecilik, diğer organize suç örgütleriyle iş birliğinden sağlanan gelirler, haraç, çek senet tahsilatları ve kara para aklanması sonucu elde edilen gelirler.

Size PKK'nın uyuşturucudan elde ettiği gelir miktarına ilişkin bir rakam vermek istiyorum: Yıllık 1,5 milyar ila 3 milyar dolar arası bir rakam. Finansörlerden gelen gelirlere ilişkin hiçbir bilgi yok. Ne kadar para aklamış, bilgi var mı? Yok. Kaçakçılıktan ne kadar gelir elde edilmiş, bilgi var mı? Yok. Neden yok? Çünkü devlette böyle bir kayıt yok.

FATF ne diyor? “Para aklama ve terörizmin finansmanı konusunda soruşturmaları ve adli takibati geliştir, para aklama davalarında mali istihbaratın kullanımını güçlendir, farklı para aklama yöntemlerini soruştur.”

Çok ilginçtir ki FETÖ'nün mal varlıklarına büyük ölçüde el konulmuştur, “Büyük ölçüde.” diyoruz çünkü FETÖ'cüler arasında da ayırım yapılmakta, bürokraside ve iş dünyasında bazı isimlere hâlâ dokunulamamaktadır. Bununla birlikte PKK'nın mal varlıkları, finans kaynakları neredeyse kırk yıla yakın mücadeleye rağmen hâlâ sırdır. PKK'yla ilişkili olan kaç kişinin, şirketin, kuruluşun mal varlığına el konulmuştur? Hiç duymadık.

İkide bir çıkan vergisiz, denetimsiz varlık barışıyla hangi örgütün, kimler tarafından, ne kadar kara parasının aklandığı bir muammadır. Terörün finansmanı ile mücadelede başarısızlığımız ilk defa yüzümüze çarpılmıyor. Amerika'nın Uluslararası Narkotik Kontrol Strateji Raporları'nda da bu eleştiri getiriliyor, FATF'ın önceki raporlarında da bu eleştiri var “Türkiye, teröristlerin mal varlıklarına dokunmuyor, terörün finansörlerini yeterince cezalandırmıyor.” uyarısı defalarca tekrarlanmış. Genel Kurulda uluslararası bir kuruluş tarafından verilen bir ev ödevini görüşüyoruz. Yapılması gereken, yıllardır verdiğimiz terör mücadelesi doğrultusunda dünyaya ders vermek olmalıyken hâlâ uyarı alıyoruz.

İktidarın terörle etkin mücadelede atacağı her adımın arkasındayız. Bunu Amerika'nın Irak'a saldırısını meşrulaştıran bir kuruluşun dayatması olduğu için değil, ülkemiz için yapmak zorundayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "bent" ibaresinin "bentler" şeklinde değiştirilmesini, işlenecek hükmünde yer alan (k) bendinin ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını ve maddeye işlenecek hüküm olarak aşağıdaki (t) bendinin eklenmesini ve işlenecek hükümde yer alan mevcut (t) bendinin (u) bendi olarak teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(t) 19 uncu maddenin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak bu aykırılığın kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde gerçekleşmesi hâlinde, 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca yetkilendirilen makamın yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda çalıştırılma biçimine bakılmaksızın görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu yetkili makama bildirilir."

Cahit Özkan	Ali Özkaya	Bahar Ayvazoğlu
Denizli	Afyonkarahisar	Trabzon
Mustafa Kendirli	Hacı Turan	Semiha Ekinci
Kırşehir	Ankara	Sivas

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 5253 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi uyarınca verilmesi öngörülen idari para cezasının, kamu kurum ve kuruluşları için ilgili personel hakkında disiplin hükümlerinin uygulanması şeklinde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Peköz
Mardin	Bitlis	Adana
Mehmet Ruştü Tiryaki	Ömer Faruk Gergerlioğlu	Erdal Aydemir
Batman	Kocaeli	Bingöl

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Turan Aydoğan	Alpay Antmen	Suzan Şahin
İstanbul	Mersin	Hatay

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Erdal Aydemir’in.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce konuşan milletvekilleri de Meclis Genel Kuruluna sevk edilen bu yasa teklifini yasa tekniği açısından “torba yasa” “çuval yasa” ve benzeri şekilde nitelendirdiler.

Arkadaşlar, Bingöl’ün kahir ekseriyeti Zazaca konuşur. Zazaca çuvalın daha büyüğüne “...”(x) derler “...”(x). Bu “...”(x)ye üreticiler, çiftçiler ürettikleri buğdayı doldururlar, pirinci doldururlar, arpayı doldururlar, kabağı doldururlar, karpuzu doldururlar. İşte, maalesef, AKP yeni geliştirdiği sistem sayesinde yasama Meclisini bu hâle soktu. Bu hâlin ismi ne? Gelen yasa tasarısından asla ve kata şu anda yasama Meclisini oluşturan, yetkisi kanun ve yasa yapma olan bu Meclisin üyelerinin, milletvekillerinin hiçbirisinin sevk edilen yasa tekliflerinden haberleri yok. Neyi bekliyorlar? Saraydan gelecek bir komutu bekliyorlar. O komut ne? El kaldır, el kaldır; el indir, el indir! (HDP sıralarından alkışlar) Ne bu? Yani, el kaldır, el indir. Maalesef, yaratmış olduğunuz sistemin adı bu.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz de Kandil’den...

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Yasama Meclisini bu hâle soktunuz.

SALİH CORA (Trabzon) – Kandilin talimatına göre el indirip kaldırılıyorsunuz.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Evet, arkadaşlar, bununla da yetinmedi AK PARTİ veya AK PARTİ Hükümeti.

Bakın, arkadaşlar, sayın vekiller, Sayın Meclis; AKP’nin uzmanlık alanı ne biliyor musunuz? Kişi ve kurumları “terörist” ve “terör” ilan etmek. Şimdi, terörist ilan ettikleriniz... Evet, en başta halkın iradesiyle seçilmiş, buraya gelmiş milletvekillerimize bu yaftayı yapıştırdınız. Ne dediniz? “Bunlar vekil kılığında teröristler.” Yetmedi, akademiye el attınız, akademik dünyaya el atıldı. Ne dendi bilim adamlarına, profesörlere, doçentlere? “Bunlar akademisyen değil, bunlar akademisyen kılığına girmiş teröristler.” Bununla da yetinmediniz. Ne yaptınız? Sıra gazetecilere geldi. Özgür bir şekilde, herhangi bir yere yamanmadan görevlerini yapan gazetecilere de ne dediniz? “Bunlar gazeteci kılığına girmiş teröristler.” dediniz. Bununla da kalmadınız arkadaşlar, ne yaptınız? En son avukatları terörist ilan ettiniz. “Bunlar da avukat kılığına girmiş teröristler.” dediniz ve cezaevlerine attınız. Evet, arkadaşlar, peki bununla mı yettiniz? Hayır, ne oldu? Ankara Polatlı’daki kuru soğan üreticisi çiftiçi ve kuru soğanı da terörist ilan ettiniz! (HDP sıralarından alkışlar) Niğde’deki patates üreticisi ve patatesi de terörist ilan ettiniz! E, bununla yetinir misiniz? Asla! Sıra neye geldi? Tabii, bu patates ve kuru soğanı terörist ilan ettiniz ya, bunu duyan sebze milleti hemen -bakın, burası çok önemli, altını çiziyorum- toplantı yapmışlar, toplantı -toplantının altını çiziyorum- ve şöyle bir karar almışlar arkadaşlar... (HDP sıralarından gülüşmeler, alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç komik değil!

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Toplantıya katılanlar, domates, patlıcan, hıyar, biber toplantı sonucunda şöyle bir karar almışlar, demişler ki: “Biz İçişleri Bakanına alındık, ona küstük, niye bizi terörist ilan etmiyor?” Terörist domates, terörist patlıcan, terörist hıyar, terörist biber... (HDP sıralarından gülüşmeler)

Evet, arkadaşlar, belki biraz böyle şakavari anlatıldı ama AKP’ye şunu hatırlatmak zarureti var: İlk seçimde, erken veya zamanında yapılacak seçimde gidiyorsunuz, gidicisiniz. Size şöyle bir atasözünü de hatırlatmayı bir görev biliyorum: “Keser döner, sap döner, gün gelir hesap döner.”

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Suzan Şahin’in.

Sayın Şahin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada öyle bir kanun teklifi görüşüyoruz ki bu kadar Anayasa tanımaz, bu kadar antidemokratik bir teklif olamaz. AKP’nin bu kürsüde edilen yemini hiçe sayarak Anayasa’yı delik deşik eden kanun değişikliklerine ne bizler ne de milletimiz artık şaşırılmıyor. Bu kanun düzenlemesiyle 14 ayı anayasal hüküm baypas edilmek, birçok anayasal hak bir kalemde silinmek isteniyor. AKP’yi tebrik etmek lazım, diktatörlük yolunda tam bir paket program. Sivil toplumların hak savunuculuğuna ambargo koy, örgütlenme özgürlüğünü önle.

Değerli üyeler, otoriterleşmek isteyen yönetim anlayışıyla, saray rejiminin kendine muhalefet olan herkesi ve her şeyi yasaklama, sesini kesme gayretleri artık bir gelenek hâline geldi. Getirdikleri her düzenlemeyle, tek adamın iki dudağı arasından çıkanlarla koca ülkeyi idare etmek, usulsüzlüklerine karşı duran herkesin sesini kesmek, yok etmek istiyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Düzenlemeyle dernek ve STK’lere kayyum atanması, idari kararlarla dernek mallarına el konulması, derneklerin faaliyetlerinin durdurulması gibi hukuka ve Anayasa’ya açıkça aykırı değişiklikler öngörülmektedir. Çerçevesi çizilmemiş, muğlak tanımlarla ifade edilen kanunlar, muhalifi cezalandırıp yandaş korumak için yapılıyor. AKP’nin yolsuzluklarına, usulsüzlüklerine ses çıkarmasını isteniyor. STK’ler, dernekler, avukatlar yine AKP’nin hedef tahtasında.

Avukatları yapmış oldukları işlemler hakkında bilgi ve belge verme, şüpheli işlem ibrazı, muhafaza yükümlülüğü gibi fiillerle yükümlü kılan bu düzenleme, başta Avukatlık Kanunu’nun “sır saklama yükümlülüğü” olmak üzere, avukatlık mesleğinin özüne ve ruhuna aykırıdır. Bu hüküm, daha önce de Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik’e eklenmişti ancak hüküm Danıştay tarafından iptal edilmişti, buna rağmen bugün tekrar kanuna sokulmaya çalışılıyor. Unutmayın ki yargı kararlarının tanınması ve uygulanması anayasal bir zorunluluktur. AKP’nin bu kanun tanımaz düzenlemelerine “Hayır.” demek ise yüce Meclisin üyelerinin milletimize olan borcudur. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, bugün burada kitlesel imha silahları hakkında görüşmeler yapıyoruz. AKP’nin iş bilmez politikalarıyla Covid-19 salgını ülkemizde bir kitle imha silahına dönüşmüş durumda. Gelinek noktada nüfus sıralamasına göre dünyada 17’nci sırada bulunan Türkiye, günlük vaka sayısında 4’üncü sıraya yerleşmiş durumda, Avrupa’da ise lider ülkeyiz. Maşallah! Ümmetin lideri olma hülyasında olanlar beceriksizlikleriyle halk sağlığını tehlikeye atmakta lider oldular. “Sağlık Bakanlığı süreci çok iyi yönetiyor” diyenlerin balonu kışla patladı.

Değerli üyeler, ekonomik kriz, yangınlar, terör derken şimdilerde Hatay’da günde ortalama 45-50 canımızı Covid-19 nedeniyle toprağa veriyoruz. Yoğun bakımlar dolu, hastanelerde yatak yok, sadece Hatay’da 55 günde 1.431 can yitip gitti, tek bir kayba daha tahammülümüz kalmadı. Hayat travma yaşıyor, en yüksek sesle her platformda sesimizi AKP Hükûmetine duyurmaya çalışıyoruz ama nafile. Vaka sayılarını, vefat sayılarını gerçeğin 4-5 katı az göstermekle başarı hikâyesi yazılmaz. Başarı hikâyesi ülkeyi en az yirmi sekiz gün kapatarak, kapsamlı karantina uygulayıp, sokağa çıkma yasağı kısıtlaması getirip virüsü hapsederek, bu süreçte de hasta vatandaşları iyileştirerek olur. “Evde kal.” dediğiniz halkın kirasını, vergisini karşılamakla, geçimini sağlamakla olur.

Ölüyoruz arkadaşlar, sadece Hatay’da Covid-19 nedeniyle ölüm sayısı kasım ayında 359, aralığın 25’inci gününde 1.072 kişi. Yaşama hakkının ekonomik, siyasi bir bedeli var mıdır, hesaplanabilir bir şey

midir? Yazık Hatay'ımıza. Yeterli tedbirleri almayarak bile bile bu ölümlere yol açmak cinayettir, anayasal suçtur. Toprağa verdiğimiz her canın vebali ikballeri uğruna süreci yapboza çeviren ve yönetemeyen AKP Hükûmetinin boynuna olsun. Bu güzel ülkenin gelmiş geçmiş en büyük kitle imha silahı, AKP iktidarının ta kendisidir. (CHP sıralarından alkışlar) Sivil toplum örgütlerinden korkuyorsunuz, o yüzden imha ediyorsunuz. Ülkemiz bu karanlığı hak etmiyor, aydınlığı mutlaka getireceğiz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Zeki Hakan Sıdali

Ahmet Kamil Erozan

İzmir

Mersin

Bursa

Arslan Kabukcuoğlu

Fahrettin Yokuş

Durmuş Yılmaz

Eskişehir

Konya

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Zeki Hakan Sıdali'nin.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz bu kanunun gerekçesini, ülkemizin OECD Mali Eylem Görev Gücü'nün gri listesine girmesinin önlenmesi olarak özetleyebiliriz.

Aralık 2019'da yayınlanan Türkiye raporunda ciddi sorunlara dikkat çekilmiş ve 40 öneriyle düzeltilmesini istemişti. Süresinin dolmasına yakın önerilerin bir kısmı apar topar düzeltilmeye çalışılıyor. Buna rağmen 12 numaralı tavsiye kararı yine bile isteye atlanmış. Nedir bu 12 numaralı karar? Siyasi nüfuz sahibi kişilerin ve yakınlarının varlıklarının mali birimlerce takip ve tespitinin yapılması. Bunu ilgili kanuna koymak yerine, iç hukukta defalarca yaptığımız gibi yine etraftan dolanmayı tercih ediyorsunuz. Çekince nedir, kimin içindir? Çekince belli de genişliğiniz ülkemizin gri listeye girmesine sebep olabilir yani Türkiye'yi Kamboçya, Gana, Yemen, Zimbabve'nin seviyesine indirir.

Uyarıyoruz, dinlemiyorsunuz veya dinlemiyorsunuz. Gri liste, uluslararası finans piyasaları için risk taşıyan, güvenilmeyen, yabancı yatırımcının gelmekten çekineceği ülkeler sınıfına düşmek demek. Bir yandan yurt dışından yatırımcı getirmek için sanal reform söyleminde ısrar ediyorsunuz, bir yandan da uluslararası hukuka aykırı işler yapıyorsunuz. Kafanız mı karışık, kafaları karıştırmak mı istiyorsunuz, merak ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin ismi “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi” fakat ne hikmetse 40 maddelik Dernekler Kanunu'nun tam 7 maddesinde doğrudan değişiklikler yapılıyor. Aslında siz “Birleşmiş Milletler ve OECD anlaşmalarına uyum” adı altında sivil toplumu da ifade özgürlükleri kısıtlanmış, hatta partili sivil toplum yapmaya çalışıyorsunuz.

Terörün her türlü finansmanının kesilmesini destekliyoruz. Terörün finansmanına da, teröre de göz açtırmayalım. Teröre karşı toplumsal, siyasi, askerî ve mali her türlü mücadeleyi verelim. Kırk yıldır üzerimize kara bulut gibi çökmüş terör belasını ülkemizden hep beraber defedelim. Bu konuda dün olduğu gibi her gün devletimizin yanındayız. Teröre nefes aldirmayın ama sivil toplumun nefesini de kesmeye kalkmayın. Bir yandan “Terörizmin finansmanını çökertmek için derneklere gelecek tüm paraları denetleyelim, yurt dışından bir kuruluş para bile haberimiz olmadan derneklere girmesin.” diyorsunuz, diğer taraftan, daha geçenlerde malum varlık barışını 6’ncı defa çıkararak “Dünyanın neresinden para gelirse gelsin sorgulamadan kabul edeceğim.” diyorsunuz. Yani bütün dünyadaki paraya, içinde kara para da olsa, haksız kazanç da olsa; suçun, terörün finansmanı olarak kullanılan para da olsa bakmadan gelsin diyorsunuz. Bunun neresinde samimiyet var?

2004 yılında çıkardığımız Dernekler Kanunu’nu on altı yıl içinde defalarca değiştirdiniz, alıştık, son değişiklik mart ayında yapıldı. O günlerde sivil toplumdaki fişlemenin sakıncalarını dile getirmiş, teklifinize karşı çıkmıştık. Ancak bugün baktığımız tabloda sivil toplumun sürekli denetim altına alınmaya çalışılan siyaset güdümündeki toplum hâline getirilmeye çalışıldığını görüyoruz. Derneklere yönelik keyfi uygulamalar yürütmenize karşıyız. Sivil toplum faaliyetlerinin kısıtlanmasına karşıyız. STK yöneticilerinin bir talimatla görevden alınmasına karşıyız. Ezcümle, demokrasinin damarlarını tıkamanıza karşıyız. Kimse sizden bunu istemedi, bunu siz de çok iyi biliyorsunuz.

Bu düzenlemeler, bırakın uluslararası anlaşmalara uyumu artırmayı, uyumsuzluğu daha da derinleştirecek, Anayasa’ya aykırılık yaratacak, ifade özgürlüğünü derinden yaralayacaktır. Sivil toplum kuruluşları, toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlayan, işleyen demokrasinin ve güçlü devletin vazgeçilmez unsurudur. Vatandaşlarımızın STK’lerde aktif hâle gelmesi için cesaretlendirici teşviklerde bulunulması gerekirken siz STK’leri siyasal sorun olarak görüyor, vatandaşın katılım cesaretini kırmaktan başka bir iş maalesef yapmıyorsunuz. Bu kanun, gri listeye girmek adı altında hazırlanmış gri bir kanundur.

Sözlerime gri kanunlar gri yatırımcılar getirir diyerek son veriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ebrü Günay

Kemal Peköz

Mehmet Ruştü Tiryaki

Mardin

Adana

Batman

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

Tulay Hatimoğulları Oruç

Kocaeli

Bitlis

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Aydın

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Turan Aydoğan

Abdurrahman Tutdere

Mersin

İstanbul

Adıyaman

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, Meclis terk ediliyor, bürokratlar gitmeye başladı; milletvekilleri burada, bürokratlar gidiyor. Bu ne biçim iştir? Yoklama istemeyelim mi şimdi?

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç’un.

Buyurun Sayın Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Hristiyan âleminin Noel Bayramı’nı, Süryanilerin Yaldo Bayramı’nı kutluyorum. Tüm halkların ve inançların, gerçekten bayram tadında bir bayram geçirmesini bizler bu coğrafyada çok özledik; bu dileklerimi bildirerek sözlerime başlamak isterim. (HDP sıralarından alkışlar)

Mali Eylem Görev Gücü 2019 değerlendirme raporunda kara para aklama, terörün finansmanının ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi konusunda çok eksik olduğunu belirtmiş Türkiye için ve demiş ki: “Türkiye bunları yerine getirmezse gri listeye girebilir.” Sanıyorum ki bu yasanın bu şekilde alelacele, bütçeden hemen sonra getirilme sebebi biraz bu gri liste telaşına kapılmanın sonucudur.

Burada Rıza Sarraf’tan bahsetmek istiyorum. 17 Aralık 2013’ü sanırım herkes hatırlayacaktır, hafızlardan silinmeyen bir olay; Türkiye tarihinin en büyük yolsuzluk ve rüşvet sarmalının açığa çıktığı günler. Bu sarmalda da Rıza Sarraf başrol; etkili yardımcı oyunculara Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, İçişleri Bakanı Muammer Güler, Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış, Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan. Rıza Sarraf ilk tutuklandığında Cumhurbaşkanı açıklama yapmıştı, hatırlar bütün kamuoyu ve sizler. Altın kaçakçılığı, altın ticareti oldu; bakanlara verilen rüşvet, hayırseverin yardımı oldu. Cumhurbaşkanı, yerli ve millî olan İranlı Rıza Sarraf’a böyle sahip çıktı.

Bu çarşamba günü de Cumhurbaşkanı yaptığı grup toplantısında şunu söyledi: “Muhalefeti yerli ve millî yapacağız.” İranlı Rıza Sarraf’ı yerli ve millî gördüğü gibi. 17-25 Aralık yolsuzluklarının hesabını verememiş bir iktidar bana göre hiç kimseden hesap falan soramaz. Buradan bu konuşmaları söylediğimizde hemen “FETÖ, FETÖ, FETÖ” deyip duruyorsunuz. Gerçekten artık çok bayatladı bu nakarat, yenisini bulmanızı önermekteyiz.

Bir diğer konu ise Suriye Millî Ordusu, İŞİD, El Nusra ve türevi çetelere sunulan destek. Bu örgütlerden devşirilmiş savaşçıların Libya’ya gönderildiği, belgelenmiş durumda ve yine Türkiye finanse ediyor, bunu bu kürsülerden çok defa dile getirdik. Bunu nasıl anlatacaksınız? Anlatamazsınız. Şimdi konuştuğumuz bu kanun karşısında, iktidar değişince bu kanunla birlikte hesap vermesi gereken pozisyona sizler düşeceksiniz, bunu hatırlatmak isterim.

Karanlık işlerin açığa çıkmaması için tabii ki ülkede henüz tamamlanmamış olan ama tamamlamak için demokratik kitle örgütlerini, sivil toplum kuruluşlarını, muhalefeti iyice ezmeye çalışan yasayı da bu kitle imha silahlarının arkasına bir güzel saklayarak çıkarmaya çalışıyorsunuz. Çünkü az önce bahsettiğimiz -bu yargılanma süreci- gerek Türkiye’nin iç mahkemelerinde gerekse uluslararası mahkemelerde yargılanmadan kurtulmanın tek yolu, hakikaten, faşist diktatörlüğünüzü ilan etmek, yıkılana kadar da bunu götürmek, zaten de şu an bunu yapmaya çalışıyorsunuz.

18’inci maddenin gerekçesinde deniyor ki: “5271 sayılı Kanununun 123’üncü maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, yürütülen soruşturma veya kovuşturmalar bakımından muhafaza altına alınan ya da elkonulan malvarlığı değerlerinin kıymetinin tespit edilmesi sağlanmaktadır.” Buradaki hedef tam olarak nedir? Bu düzenlemeyle özellikle insan hakları, kadın hakları, çocuk ve ekoloji alanında çalışan sivil toplum örgütlerini, demokratik kitle örgütlerini felç etmek istiyorsunuz. Yani

OHAL uygulamalarıyla yani 15 Temmuz askerî darbe girişiminden sonra yaratmış olduğunuz iklim yetmiyormuş gibi, o iklimi direkt yasalarla garanti altına almak istiyorsunuz ve elinizi bu manada rahatlatmak istiyorsunuz. İçişleri Bakanı bugün Süleyman Soylu'dur, yarın kim olur bilmeyiz, onun elini, valilerin, yani şu anda AKP il başkanı görevini yürüten valilerin elini güçlendirmek için yasalar çıkarıyorsunuz.

Türkiye'de darbeler tarihine baktığımız zaman, darbelerden sonra demokrasi güçlerinin kendilerini yeniden dirilttiğini önceki konuşmamda da ifade ettim; bu, çok önemlidir. Bakın, 1980 darbesinde askerî cunta rejimine karşı Türkiye'de demokrasi mücadelesi ortadan kalkmadı, devam etti. Türkiye'de demokrasi mücadelesi geleneği var ve bu gelenek kesinlikle kazanacaktır; bu, böyle biline. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, saat kaçta kapatmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Yarın.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Sayın Abdurrahman Tutdere'nin.

Buyurun Sayın Tutdere. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, biz bu teklifin Komisyon görüşmelerinde teklif sahiplerine “Millet aç iken, yoksullar perişan iken, milletin bu temel sorunlarına çözüm getirecek yasaları getirmeniz gerekirken nereden icap etti böyle bir yasayı getirdiniz?” diye sorduğumuzda, bize aynen şunu dediniz: “Mali Eylem Görev Gücü'nün raporu var, eğer biz yıl sonuna kadar bunu getirmeseydik Türkiye, gri listeye girecekti.” Baktık, evet böyle bir rapor var. Raporu incelediğimizde raporda yaklaşık 40 maddelik başlıklar hâlinde ülkemize tavsiyeler var, rapor burada. Bu raporun 12'nci maddesinde siyasi nüfuz sahibi kişilerin mal varlıklarına ilişkin de tavsiye kararı var. Açtık, baktık teklife; bu teklifte siyasi nüfuz sahibi şahıslara ilişkin herhangi bir düzenleme yok. Biz sorduk: “Neden bunu koymadınız?” Cevap yok. Büyük ihtimalle, iktidar sahiplerinin gerçekten açıklamaktan korktukları mal varlıkları var da herhâlde ondan koymamışlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, şunu açıklıkla söylemekte yarar var: Bu kanun teklifi, Türkiye'yi gri listeye koymaktan kurtarır mı; onu ben bilmem ama şundan emin olun, milletimiz, sizi kara listenin başına yazmış durumda, bundan kurtulamayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu teklifte Anayasa'ya, uluslararası sözleşmelere aykırı birden fazla madde var. Bizden önceki konuşmacılar ifade ettiler. Ben bir avukat olarak, yıllarca savunma görevi yapan bir savunman olarak, özellikle bu kanunun 20'nci maddesinde yer alan avukatlara şüpheli işlemleri bildirme sorumluluğuna ilişkin düzenlemeyi gerçekten hayretle karşıladım. Bu düzenleme, bağımsız savunmayı temsil eden, demokrasiyi, hukuku savunan avukatları gerçekten itibarsızlaştıracak ve avukatların, mesleklerini kanuna uygun olarak yerine getirmelerine engel olacaktır.

Efendim, işte “Biz bunu Avukatlık Kanunu'nun 35'inci maddesindeki düzenlemeyle sınırlı tuttuk.” diyorsunuz. Şimdi, 35'inci maddeye bakıyoruz, yapılan bütün işlemler, resmî dairelerde yapılacak işlemler. Peki, devletin resmî dairelerinde yapılacak şüpheli işlemlerden devletimizin polisi, jandarması, MİT'i, diğer kamu kurumları zaten haberdar. Siz neden illa avukatı da bu sorumluluğun içine sokuyorsunuz? Avukatlara böyle bir yük yüklüyorsunuz? Avukatların zaten yükü yeterince var çünkü iktidarımız döneminde avukatlar, demokrasiyi, hukuku, insan haklarını savunmakla zaten yeteri kadar yoruluyorlar. Bunun yanında ekstradan avukatı ihbarcı konumuna sokacak, avukatı vekiliyle, müvekkiliyle güven ilişkisini sarsacak bir pozisyona düşürmeye neden ihtiyaç duyduunuz?

Sorduk, dedik ki: Arkadaşlar, herhangi böyle bir olumsuz işlemi yapan bir avukat ne oldu? Yok. Peki, nereden icap etti? Sizin iktidar olarak avukatlarla sorununuz var. Siz avukatları sevmiyorsunuz çünkü siz avukatları yargılamanın önünde bir engel olarak görüyorsunuz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Avukatları böldünüz, avukatları topladınız, avukatları milletin Meclisine bile sokmadınız ama yetmedi, hızınızı alamadınız, şimdi avukatlara “İlla da ihbarcı olacaksınız...”

Bakınız, ben bir hukukçu olarak sizleri buradan uyarıyorum: Hastaneye ve hapisaneyeye kimin ne zaman düşeceği belli olmaz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Siz siz olun, avukatlarla uğraşmaktan vazgeçin. Bir gün avukatlar, size de lazım olur, avukatların hukuksal yardımından faydalanmak isteyebilirsiniz.

Bakınız, sizin yaptığınızı FETÖ’cüler de yaptı; yeri geldi avukatları muhatap almadılar, hâkimler, savcılar, taleplerini almadılar; gün geldi, devran döndü, nezarete girdiklerinde “Aman yaman, avukat nerede, avukat nerede?” diye bağırıldılar. Onun için, siz siz olun, avukatlarla uğraşmaktan vazgeçin. Gelin, yol yakinken bağımsız savunmayı tehdit eden bu uygulamadan vazgeçin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Devamla) – Siz, ne yaparsanız yapın, ne tür düzenlemeler getirirseniz getirin, avukatlar, hakkı hukuku savunmaya devam edecektir. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tutdere.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

İzmir

Eskişehir

Bursa

Bedri Yaşar

Hayrettin Nuhoglu

Durmuş Yılmaz

Samsun

İstanbul

Ankara

Fahrettin Yokuş

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi, Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesi üzerinde vermiş olduğumuz değişiklik önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 123'üncü maddesine yeni fıkra eklenmiştir. Böylece, eşya ve kazancın muhafaza altına alınması ve bunlara el konulması işleminde bir kıymet tespiti yapılması öngörülmüştür. Değişiklikle, şüpheli eşyaların zarara uğraması sonucunda kişilere ödenecek ücret tespit edilecektir.

Değerli milletvekilleri, biz savcılık kararı ile yargı kararı olmadan el konulma işleminin hukuka ve hukukun ilkelerine uygun olmadığı kanaatindeyiz. El koyma konusunda "Yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur." denilmektedir. Yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulmadığında bu el koyma kararı hükümsüz mü kalacak, yoksa çeşitli bahanelerle, savcı bir hafta, on gün bu işlemi uzatacak mı? Burada bir belirsizlik söz konusudur. Biz bu düzenlemenin Anayasa'ya, mülkiyet hakkına ve diğer temel hak ve hürriyetlere aykırı olduğu kanaatindeyiz.

Değerli milletvekilleri, bu, Hükûmetin çıkardığı 33'üncü torba yasa. Yani biz bu son dönemde, şöyle ağız tadıyla, oturup kanun teklifleri, yasa yapma konusunda... Maalesef, Sayın Cumhurbaşkanımızın çıkardığı kararnamelerin sayısı, Parlamentonun çıkardığı yasalardan daha fazla. Burada da aynı torba kanun teklifinin içerisinde 7 ayrı yasada değişiklik yapılıyor; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 5253 sayılı Dernekler Kanunu, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun.

Tabii, bazı kanunlara biz İYİ PARTİ olarak olumlu oy veriyoruz, bunların başında da Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun geliyor. Diyoruz ki: Bununla ilgili ne varsa... Yani terörizmin finansmanının nasıl olduğu konusunda hepimiz neyin ne olduğunu biliyoruz. Siz kayıt dışı ekonominin önüne geçemediğiniz sürece terörizmin finansmanının da önüne geçmeniz mümkün değil. Hepimiz görüyoruz yani bu teröristlerin yaptığı faaliyetlere baktığınız zaman, mesela, Amerika'da İkiz Kuleler'in vurulmasından tutun, Pentagon'un bombalanmasına kadar kullanılan silahlara baktığınız zaman, neyin ne olduğu konusunda herkesin bir fikri var. Burnumuzun dibinde, Suriye'nin kuzeyinde PYD terör örgütüne binlerce silahı, dostumuz dediğimiz Amerika'nın teslim ettiğini de hep beraber görüyoruz; daha neyi nerede arıyorsunuz, işte, burnunuzun dibinde. Dolayısıyla, Türkiye'de de görüyoruz, yurt içinde de her geçen gün... İşte, arkadaşlarımız bahsediyorlar, 1,5 milyar dolar, 2 milyar dolar, 3 milyar dolar her yıl Türkiye içinde yapılan ticaretten, terör faaliyetlerine finansman aktarıyor. Bunun önüne geçilemez mi? Geçilmesi lazım. Kırk yıldır terörle mücadele ediyoruz, binlerce şehit verdik. Yani bunun hiçbir "ama"sı "vesaire"si, "şu"su, "bu"su olmadan ne getiriyorsanız, getirin imzalayalım, ne istiyorsanız getirin destekleyelim ama bu terörün kaynaklarını bir an önce kurutalım.

Bakın, varlık barışıyla yine bir şeyler yaptınız. Diyorsunuz ki: "Kaynağı belli olmayan paraları getirin." Hiçbir sorgu, sual yok. Ben size söylüyorum: Bu paraların kaynağı nasıl olur? Biz bol miktarda ihracatlar yapıyoruz. Bu paranın kaynağı belli mi? Belli. Yurt dışında müteahhitlik hizmetleri yapan arkadaşlarımızın yurt dışında parası olabilir mi? Olmaz. Neden? Zaten bu elde ettiği gelirler vergiden muaf. Demek ki bu paraların önemli bir kısmı gayriyasal paralar. Bu içerideki insanların, müvekkillerin yasal çalışmasının önündeki en büyük engel bu. Nasıl olsa bir şekilde devlet bunu 6'ncı seferdir uzatıyor, dolayısıyla bir problem olmuyor.

Bakın, şu an biz bir şekilde yurt içerisinde SGK ve vergi borçlarının öteledik. Ne diyor mükellefler? Diyor ki: "Hiç olmazsa gelin matrah artırımını yapalım." Matrah artırımıyla da bakın, bu matrah artırımını isteyen insanlar şu an defterini, kitabını zaten kapattı. Bundan sonra kayıtlarında değiştireceği hiç bir şey yok. Pandemi süreci, zaten zor günler geçiyor. Hiç olmazsa şu maddeye bunu da ilave edelim, matrah artışıyla vergisini düzgün ödeyen müvekkillerimize de bir katkı sağlayalım diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
19’uncu madde üzerinde 2 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlemesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 19’uncu maddesinin, teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Ebrü Günay	Mahmut Celadet Gaydalı
Adana	Mardin	Bitlis
Serpil Kemalbay Pekközeği	Oya Ersoy	Ömer Faruk Gergerlioğlu
İzmir	İstanbul	Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Dağılmışlar Başkanım. İşte, bakın, kalitesiz yasama böyle olur.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi, Sayın Oya Ersoy’un.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Böyle bir şey olur mu Başkanım?

OYA ERSOY (Devamla) – Gecenin bu saatinde şu an görüştüğümüz madde, Kabahatler Yasası’nın 43/A maddesini değiştiriyor Sevgili Mahmut Tanal. Ancak Kabahatler Kanunu’nun 43/A maddesi, mevcut hâliyle dahi örgütlenme hakkına yönelik ciddi ihlal içeriyor. Bakın, bu maddenin gelişimi şöyle: Yıl 2005, TCK’de değişiklik yapıyorsunuz, yine AKP iktidarı ve bu değişikliklerle, bir suç bir özel hukuk tüzel kişisinin yararına işlendiği takdirde o tüzel kişi hakkında müsadere ve iznin iptali niteliğinde güvenlik tedbiri yaptırımları getiriyorsunuz.

Dört yıl geçiyor, 2009 yılında bu sefer Kabahatler Kanunu’na eklenen 43/A maddesiyle, sanki bu konuda daha önce mevcut bir düzenleme yokmuş gibi, tüzel kişilere yönelik bu sefer de Kabahatler Kanunu’nda yeni bir yaptırımı devreye sokuyorsunuz. Böylece tek bir fiilden 2 defa yaptırım uygulanmayacağı kuralını bir kere ihlal ediyorsunuz. Şimdi ise bu ağır hukuksuzluğu yeni bir hukuksuzlukla taçlandırıyor ve Kabahatler Kanunu’nun 43/A maddesinde tüzel kişilere getirilen bu 2’nci yaptırımı genişletip üstüne de mevcut idari para cezası oranlarını tam 25 kat artırıyorsunuz, 50 milyona çıkarıyorsunuz. Şimdi, bu oranları, bu kadar miktardaki parayı herhangi bir derneğin ödeme ihtimali yok çünkü maalesef bu halkın kendi örgütleri sizin kurdurduğunuz dernekler kadar zengin değil.

Üstüne, bir değişiklik daha var bu maddeyle, anayasal güvenceye sahip o “masumiyet karinesi” denen şeyi çöpe atıyorsunuz. Diyorsunuz ki: Mahkûmiyet hükmüyle sonuçlanmamış olsa dahi, hatta henüz bir ceza davası bile açılmamış olsa dahi tüzel kişi hakkında bu ağır yaptırımların uygulanabileceğini düzenliyorsunuz, getiriyorsunuz. Eğer sonradan açılacak bir ceza kovuşturmasında tüzel kişi lehine bir sonuç elde edilirse diyorsunuz ki: “En başta alınan idari para cezasını da iade ederiz.” Yani bu mantık, önce asalım, sonra yargılayalım mantığıdır. Tabii, bu arada kitle örgütü kalırsa ortada parasızlıktan.

Şimdi, sizin iktidarınızın hukukla ve adaletle sorunu var. Bir hukukçu olarak şunu söylemek istiyorum: On sekiz yıl boyunca iktidarınızdan herkes ve her şey çok çekti ama en fazla bu ülkede adalet ve hukuk çekti. Bu yargılama, bu düzenlemeler sizin aslında bir korkunuzu gösteriyor; halkın örgütlenmesinden, bilinçlenmesinden, bir araya gelmesinden ve hem temel haklarına hem de özgürlüklerine sahip çıkmasından korkuyorsunuz ama şunu söylemek istiyorum: Korkunun ecele faydası yok, bunu bilin.

Şimdi, 626 tane örgüt, bugün itibarıyla bir açıklama yaptı. Bütün konuşmalar boyunca bu örgütlerin isimlerini okuduk, ben de burada okumak istiyorum. Hem bu örgütleri selamlıyorum hem de bu, sadece bir imzadan ibaret değil. Bu yasa bugün hızla çıkarılmaya çalışılıyor, yarın da devam edecek ama bilin ki biz bunun için direnmeye devam edeceğiz ve siz bu yasaı uygulayamayacaksınız. KA.DER, Sivil Toplumda Kadın Derneği, Tüketici Koruma Derneği, Pir Sultan Abdal Derneği, Karakoçan Dernekler Federasyonu, Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, Gazetecilikte Kadın Koalisyonu, İstanbul Sivas Dernekler Federasyonu, Diyarbakır KESK Kadın Platformu, DİSK, Emekli-Sen, Tüm Emekli-Sen Gümüşhacıköy Temsilciliği, Alevi Kültür Dernekleri Bornova Şubesi, Vicdani Ret Derneği, Şanlıurfa Omurilik Felçlileri Derneği, Gökova-Akyaka'yı Sevenler Derneği, Alevi Kültür Derneği Burhaniye Şubesi, Kocaeli Dayanışma ve Araştırma Derneği, Şiddetsiz Toplum Derneği, Yenimahalle Tüketici Hakları Derneği, İzmir Engelsiz Sanat Derneği, İfade Özgürlüğü Derneği, Renk Otizm Derneği, Van Gevaş Daldere Derneği, Yaşamda Kadın ve Sanat Derneği, Bingöl Yayladere Halktanır Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kültür Derneği, Aydıncık Köyü Sosyal Yardımlaşma ve Kültür Derneği, Nilüfer Kent Konseyi, TMMOB Mimarlar Odası Diyarbakır Şubesi. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 247 sıra sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinde yer alan "halinde" ibaresinin "durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
Aydın	Antalya	İstanbul
Turan Aydoğan	Alpay Antmen	Ünal Demirtaş
İstanbul	Mersin	Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi, Sayın Ünal Demirtaş'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, yine alelacele kaptıkaçtıya getirilen bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Aslında bu kanun teklifi, bu şekliyle de tek adam rejiminin ruhuna, felsefesine son derece uygun bir kanun teklifi. Çünkü tek adam rejimlerinde hukuk ve adalet yoktur, temel hak ve hürriyetler yoktur, demokrasi yoktur. İşte, bu kanun teklifi geçerse Anayasa'nın birçok maddesi ihlal edilecek, temel hak ve hürriyetler ciddi derecede kısıtlanabilecek, demokrasi yara alacaktır. Belirsiz ve orantısız hükümler içeren kötüye kullanılmaya son derece müsait bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, parlamentoların en önemli görevlerinin başında bütçe yapmak gelmektedir. Bütçe hakkı, Magna Carta'dan bu yana halka verilen en önemli haklardan biridir. Ama siz ne yaptınız?

Burada bütçeyi görüşürken, konuşurken alelacele bu kanun teklifini Adalet Komisyonuna getirdiniz. Niye bütçeden önce getirmediğiniz? Çünkü bu kanun teklifinin yanlışları konuşulmasın diye, toplumda daha fazla tepki gösterilmesini diye böyle yaptınız.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı'nın Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi dediği, bizimse "tek adam rejimi" dediğimiz sistem, referanduma sunulmadan önce değişikliği isteyenler şunu söylüyorlardı, diyordunuz ki: "Yeni sistem sert kuvvetler ayrılığı olacak, kanun tekliflerini yürütme değil, bakanlar değil, milletvekilleri yapacak, kanun tekliflerini daha çok tartışacağız ve kanun değişiklikleri daha çok konuşulacak; yasama, yürütmeye karşı bağımsız olacak ve Meclis güçlenecek." Tek adam rejimi yürürlüğe girdi; peki, gerçekten sizin dediğiniz gibi mi oldu? Maalesef, her zaman olduğu gibi sizin dediğinizin tam tersi bir durum ortaya çıktı. Kanunlar yine yürütme tarafından yani Bakanlık bürokrasisi tarafından hazırlanıyor; milletvekili olarak da teklif sahibi olan arkadaşların önüne geliyor, imzalıyorlar ve bu şekilde Meclise sunuluyor. Yani kanun teklifleri kâğıt üzerinde milletvekillerinin gibi gözüküyor ama gerçekte yine yürütmenin kanun teklifi olmuş oluyor.

Değerli milletvekilleri, yani 2016, 2015 ve daha öncesinde neyse aslında kanunlar yine aynı şekilde çıkıyor. Şimdi de kanun tekliflerini Meclise alelacele getiriyorsunuz, etraflıca konuşulmadan ve yalan yanlış şekilde geliyor, geçiyor ve gidiyor. Hiçbir şey değişmedi. İşte, bu kanun teklifi de öyle yani tek adam rejiminin özüne ve ruhuna uygun bir kanun teklifi. Bu, neden böyle? Yani yürütmenin, tek adamın yasama üzerinde vesayeti ve tahakkümü var, maalesef.

Değerli milletvekilleri, sözün özü: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi işlemiyor, duvara toslanmış durumda, sistem tıkanı ve iflas etmiş durumda. Bu sebeple bu sistem değişmeden, güçlendirilmiş parlamenter rejime geçiş sağlanmadan ülkemizde hiçbir şey değişmez ve düzelmez diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin içerisindeki bütün değişiklik maddelerinin, Anayasa'nın birçok maddesine aykırı, temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan hükümleri olduğunu görüyoruz. Aslında bu değişikliklerle yaptığımız şu: "Bizim il başkanımız gibi hareket eden valilere sınırsız yetkiler veririz. Yardımları sadece bizim istediğimiz kişi ve kuruluşlar toplar ve yapar. Biz halkın seçtiği belediye başkanlarına yardım toplatmayız. Dernekleri bizim istediğimiz kişiler kurar, aksi takdirde biz bunu terörizmin finansmanına bağlarız. Dernekleri de kapatırız, toplanan yardımlara da el koyarız." diyorsunuz. İşin özeti aslında bu.

Değerli milletvekilleri, Covid-19 salgınının ülkemizde başladığı ilk andan itibaren halkımızın sıkıntılarını çözmek için CHP'li belediye başkanlarımız kolları sıvadı. Mersin'den Ankara'ya, Adana'dan İstanbul'a tüm belediyelerimiz, büyük bir koordinasyon ve şeffaflık içerisinde, mağdur olan, yardıma ihtiyacı olan herkese el uzattılar. Aynı zamanda toplumda durumu iyi olanla ihtiyacı olanı birbiriyle kaynaştırdılar ve tok, açın hâlinden anladı. Ama bu, sizi rahatsız etti, hemen yardımları durdurdunuz ve yapılan bağışlara el koydunuz. Gerekeniz var mıydı? Evet, tek gerekeniz vardı: O da bu yardımları toplayanların CHP'li belediyeler olmasıydı. İşte yaptığınız, bu hukuksuzlukları bir kılıfa büründürme çabasından başka bir şey değil.

Sözlerimi bitiriyorum, saygılar sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Demirtaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.56

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 02.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Sibel ÖZDEMİR (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 39’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

247 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Aralık 2020 Cumartesi günü saat 13.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.59

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili *Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Gümüşhane ili için ayrılan ödenek miktarına,*

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Isparta ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Iğdır ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Hakkâri ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından Kars ili için ayrılan ödenek miktarına,

Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından İstanbul ili için ayrılan ödenek miktarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un cevabı (7/37288), (7/37289), (7/37290), (7/37291), (7/37292), (7/37293)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.


Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Gümüşhane** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Gümüşhane** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Gümüşhane** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Gümüşhane** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.


Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Isparta** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Isparta** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Isparta** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Isparta** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.


Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **İğdır** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **İğdır** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **İğdır** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **İğdır** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.


Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Hakkari** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Hakkari** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Hakkari** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Hakkari** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Ziya SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.



Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Kars** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Kars** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **Kars** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **Kars** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı **Sayın Ziya SELÇUK** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.



Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **İstanbul** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardı?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **İstanbul** ili için ayrılan ödenek haricinde ek ödenek talebinde bulunulmuş mudur? Anılan en ödenek toplam kaç TL'dir?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlardan **İstanbul** ili için ayrılan ödenekler Türkiye ortalamasında kaçınıcı sıradadır?
4. 2021 yılı içerisinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların **İstanbul** ili için ayrılan ödenek miktarları ne kadardır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 99074258-610-166
Konu : Soru Önergesi

24/12/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 08.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.722193 sayılı yazınız.
b) 12.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.723357 sayılı yazınız.
c) 05.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.733147 sayılı yazınız.
ç) 20.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.742819 sayılı yazınız.
d) 26.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.745234 sayılı yazınız.
e) 04.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.748112 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Filiz KERESTECİOĞLU'nun 7/34572, ilgi (b) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE'nin 7/34677, ilgi (c) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Ümit BEYAZ'ın 7/35798, Tekirdağ Milletvekili Enez KAPLAN'ın 7/35800, ilgi (ç) yazınız ekinde alınan Adıyaman Milletvekili Abdurrahman TUTDERE'nin 7/36579, ilgi (d) yazınız ekinde alınan Şırnak Milletvekili Hüseyin KAÇMAZ'ın 7/36854, Muğla Milletvekili Suat ÖZCAN'ın 7/36855, Kahramanmaraş Milletvekili Sefer AYCAN'ın 7/36856, ilgi (e) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/37288, 7/37289, 7/37290, 7/37291, 7/37292, 7/37293 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.



Ziya SELÇUK
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ AV. DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/37288, 7/37289, 7/37290, 7/37291, 7/37292, 7/37293 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGELERİNE İLİŞKİN BİLGİ

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi; Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile genel müdürlükler bazında tahsis edilmekte olup, il bazlı olarak ödenek ayrılmamaktadır. Ödenekler yıl içerisinde harcama birimlerinin talepleri doğrultusunda gönderilmektedir. Ayrıca Bakanlığımız Devlet Yatırım Programı ve planlanan yatırım ödeneklerine ait bilgilere <https://sgb.meb.gov.tr> internet adresinden ulaşılabilir.

2.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Türkiye ile Katar arasında yapılan ticari anlaşmalara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37410)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 27.11.2020


Abdulkadir KARADUMAN

Konya Milletvekili

Türkiye ile Katar devleti arasındaki ticari ilişkiler uzun zamandır ulusal basınımızda yer almaktadır. 26 Kasım 2020 Perşembe tarihinde Katar emiri El Sani ülkemizi ziyaret etmiştir. Ziyaretin ardından ulusal basında şu ifadelere yer verilmiştir; “Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite 6. Toplantısı Ankara’da gerçekleştirildi. Toplantının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Katar Emiri El Sani öncülüğünde iki ülke arasında 11 anlaşma imzalandı. Türkiye Varlık Fonu ve Katar Yatırım Otoritesi arasında yapılan anlaşma ile Borsa İstanbul’un yüzde 10’u Katarlılara devredildi.”

Bu bağlamda;

1. Türkiye ile Katar devleti arasında yapılan ticari anlaşmalar Borsa İstanbul dışında başka hangi varlığın satışını veya hisse devrini kapsamaktadır?
2. Görüşmenin ardından bugün Kanal İstanbul Projesi’nde ihale aşamasına geçileceği açıklandı, bu açıklamanın dünkü resmi ziyaretle bağlantısı var mıdır?
3. Katar devleti ile yapılan ticari anlaşmalarda Kanal İstanbul Projesi ile ilgili herhangi bir detay görüşülmüş müdür?
4. Kanal İstanbul Projesi özelinde Katar devleti ile imzalanan bir mutabakat metni var mıdır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610 / 601 232 02
Konu : Soru Önergesi (7/37410)

25/12/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.750369 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN tarafından verilen 7/37410 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.



Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN' a ait 7/37410 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımız aşağıda yer verilmiştir:

1-4) Bakanlığımız ile Katar Devleti Ticaret ve Sanayi Bakanlığı Arasında Ortak Ekonomik ve Ticaret Komisyonu Kurulmasına Dair Ortak Deklarasyon 26.11.2020 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Türkiye-Katar Yüksek Stratejik Komite 6. Toplantısı vesilesiyle mevkiidaim Katar Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Ali Bin Ahmed Al Kuwari ile imzalanmıştır.

Deklarasyon ile iki ülkenin kurumları, teşebbüsleri ve ekonomik operatörleri arasında doğrudan temasların geliştirilmesine yönelik işbirliği sağlanması, böylece Ülkemiz ve Katar arasındaki ticaret hacminin daha da artırılması ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, Türkiye ve Katar piyasasındaki iş fırsatlarının ele alınması ve uygun olduğu durumlarda, üçüncü ülke piyasasındaki iş ortaklıkları için karşılıklı olarak cazip olasılıkların değerlendirilmesi de Deklarasyon kapsamında hedeflenmektedir.

Öte yandan, mezkur hedeflerin hayata geçirilmesini teminen, deklarasyon çerçevesinde tesis edilen Ortak Ekonomik ve Ticaret Komisyonu, her yıl dönüşümlü olarak Türkiye'de ve Katar'da bir araya gelecek olup gerekli görülmesi halinde komisyon toplantılarına özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler de katılabilecektir. Komisyondaki istişarelerin, iki ülkenin ekonomik kapasitelerinin karşılıklı işbirliği ile geliştirilmesine yönelik faaliyetlerin analizine de imkan sağlaması beklenmektedir.

3.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlığın düşük faizli kredi sağladığı sektörlerle ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37411)

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 27.11.2020

**Bedri SERTER
İzmir Milletvekili**



Bütçe görüşmelerinde, TOBB, oda ve borsa mevduatlarının ilgili bankalara yatırılmasıyla süreci oluşturulan kaynaktan tacirlerimizin düşük faizli kredi kullanmalarına imkân sağlandığını, bugüne kadar 50 bin firmaya 3 milyar TL nefes kredisi kullandırılma imkânı verildiğini belirttiniz.

-Bu firmaların bölgesel ve sektörel dağılımları nedir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610 / 60122291
Konu : Soru Önergesi(7/37411)

25/12/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.750369 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Bedri SERTER tarafından verilen 7/37411 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.



Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Bedir SERTER'e ait 7/37411 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden alınan verilere göre;

2020 yılında oda ve borsa üyesi 50.000 işletmeye 3 milyar TL tutarında Nefes Kredisi kullanılmış olup, kredinin sektörel ve bölgesel dağılımı aşağıda belirtilmektedir.

Sektör Dağılımı

Sıra	Sektör*	Oran(%)
1	Toptan Ticaret	19,4
2	Perakende Ticaret	17,3
3	İmalat	17,1
4	İnşaat	12,3
5	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	5,6
6	Ulaştırma ve Depolama	5,3
7	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	4,8
8	Motorlu Taşıtlar	4,7
9	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3,4
10	Finans ve Sigorta Faaliyetleri	2,0
11	Eğitim	1,5
12	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1,3
13	Bilgi ve İletişim	1,3
14	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	0,9
15	Gayrimenkul Faaliyetleri	0,9
16	Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,9
17	Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	0,6
18	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,3
19	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,3
20	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,1

*Sektörler, NACE Rev.2-Altılı Ekonomik Faaliyet Sınıflaması, 2020'de yer alan 22 kısma göre sınıflara ayrılmıştır.

Bölgesel Dağılım

Sıra	Bölge	Oran(%)
1	Marmara Bölgesi	39,0%
2	İç Anadolu Bölgesi	18,7%
3	Ege Bölgesi	14,5%
4	Akdeniz Bölgesi	11,3%
5	Karedeniz Bölgesi	8,0%
6	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	5,5%
7	Doğu Anadolu Bölgesi	2,9%

4.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, e-ticarete dâhil olan firma ve kadın sayısı ile e-ticaretin sektörlere göre dağılımına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/37420)

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞI'NA**

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 27.11.2020

**Bedri SERTER
İzmir Milletvekili**



2019 yılı itibarıyla ülkemizin e-ticaret hacminin 136 Milyar TL; 2020 yılının ilk altı ayında ise 91,7 Milyar TL olarak gerçekleştiğini bütçe görüşmelerinde ilettiniz.

- E-ticarete dâhil olan firma sayısı Mart 2020'den bu yana kaç olmuştur?
- E-ticarete sistemlerine dahil olan kadın sayısı kaçtır?
- E-ticaret hacminin sektörlere göre dağılımı ne olmuştur?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610 / 62123077
Konu : Soru Önergesi (7/37420)

25/12/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.750369 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İzmir Milletvekili Sayın Bedri SERTER tarafından verilen 7/37420 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.



Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Bedri SERTER'e ait 7/37420 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

Bakanlığımız bünyesinde bulunan Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi (ETBİS) üzerinden yapılan sorgulama neticesinde alınan verilere göre, Mart ayından bu yana 3.243 işletme sitesini sisteme kayıt ettirmiştir.

Öte yandan, 2019 yılına ilişkin e-ticaret hacmini oluşturan en çok hacme sahip ilk altı sektöre ilişkin dağılım; Havayolları 15,3 Milyar TL, Giyim 13,8 Milyar TL, Beyaz Eşya 13,3 Milyar TL, Seyahat 9,3 Milyar TL, Elektronik 8,5 Milyar TL ve Yemek Sektörü 5 Milyar TL şeklinde olup 2020 yılında ise en çok hacme sahip ilk altı sektöre ilişkin dağılım; Beyaz Eşya 11,4 Milyar TL, Giyim 7,5 Milyar TL, Elektronik 5,9 Milyar TL, Havayolları 4,4 Milyar TL, Yemek 3,6 Milyar TL ve Seyahat 2,3 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir.



DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

**39'UNCU BİRLEŞİM
25 ARALIK 2020 CUMA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 229 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün 10 ila 25 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.10.2020 tarihli 4'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

25 Aralık 2020 Cuma günü saat 14:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

25 Aralık 2020 Cuma günkü Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 26 Aralık 2020 Cumartesi günü saat 13:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

26 Aralık 2020 Cumartesi günkü Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 27 Aralık 2020 Pazar günü saat 13:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşiminde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde 247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanması halinde 29, 30 ve 31 Aralık 2020 ve 5, 6 ve 7 Ocak 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri toplanmaması, TBMM'nin 12 Ocak 2021 tarihinden itibaren ise 10 gün süre ile çalışmalarına ara vermesi,

247 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 19 uncu maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde dahil 20 ila 43 üncü maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.12.2020 tarihli 36'ncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

***Plan ve Bütçe Komisyonu**

25.12.2020 Cuma - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

39'UNCU BİRLEŞİM

25 ARALIK 2020 CUMA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 247) İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.12.2020) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 236) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3003) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

3.- (S. Sayısı: 235) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2982) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 229) Samsun Milletvekili Fuat Köktaş ve 48 Milletvekilinin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3112) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.10.2020) (**) (X)

5.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

9.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

10.- **(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

11.- **(S. Sayısı: 163)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

12.- **(S. Sayısı: 192)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

13.- **(S. Sayısı: 195)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

14.- **(S. Sayısı: 29)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

15.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

16.- **(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

17.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

18.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

19.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

25.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

26.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

27.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

28.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğinin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyön, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

70.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptınının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 201) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

98.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

99.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

100.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

101.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

102.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

103.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

104.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

105.- (S. Sayısı: 219) 2019 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/3) (Dağıtma tarihi: 25.06.2020)

106.- (S. Sayısı: 220) Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.07.2020)

107.- (S. Sayısı: 233) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2819) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

108.- (S. Sayısı: 234) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.10.2020) (X)

109.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

110.- (S. Sayısı: 242) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

111.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

112.- (S. Sayısı: 244) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2983) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

113.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

114.- (S. Sayısı: 246) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Demiryolu Yük ve Yolcu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3054) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 247

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Kitle İmha Silahlarının
Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine
İlişkin Kanun Teklifi (2/3261) ve Adalet
Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3261 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazıları	5
- Genel Gerekçesi	6
- Madde Gerekçeleri.....	9
• Adalet Komisyonu Raporu.....	16
• Muhalefet Şerhleri	21
• Teklif Metni.....	58
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....	58

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Abdullah Güler</i>	<i>Bülent Tüfenkci</i>	<i>Ali Özkaya</i>
İstanbul	Malatya	Afyonkarahisar
<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Ramazan Can</i>
Konya	Denizli	Kırıkkale
<i>Oğuzhan Kaya</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>	<i>Salim Çivitcioğlu</i>
Çorum	Zonguldak	Çankırı
<i>Abdullah Nejat Koçer</i>	<i>Yunus Kılıç</i>	<i>Osman Nuri Gülaçar</i>
Gaziantep	Kars	Van
<i>Muhammet Müfit Aydın</i>	<i>Arife Polat Düzgün</i>	<i>İsmail Tamer</i>
Bursa	Ankara	Kayseri
<i>Emine Yavuz Gözgeç</i>	<i>Hülya Nergis</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>
Bursa	Kayseri	Kahramanmaraş
<i>Hasan Çilez</i>	<i>Mihrimah Belma Satır</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>
Amasya	İstanbul	Kırklareli
<i>Emine Zeybek</i>	<i>Cemal Bekle</i>	<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>
Kocaeli	İzmir	Amasya
<i>Osman Mesten</i>	<i>Arzu Aydın</i>	<i>Yakup Taş</i>
Bursa	Bolu	Adıyaman
<i>Mehmet Doğan Kubat</i>	<i>Mustafa Ataş</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
İstanbul	İstanbul	Gaziantep
<i>İmran Kılıç</i>	<i>Fehmi Alpay Özalan</i>	<i>Ceyda Çetin Erenler</i>
Kahramanmaraş	İzmir	Kütahya
<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>	<i>Mehmet Cihat Sezal</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Manisa	Kahramanmaraş	Balıkesir
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>
Gaziantep	Gaziantep	İstanbul
<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i>
Sakarya	İstanbul	Samsun
<i>Belgin Uygur</i>	<i>Cihan Pektaş</i>	
Balıkesir	Gümüşhane	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.12.2020

Orhan Yegin

Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.12.2020

İbrahim Aydın

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.12.2020

Atay Uslu

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16/12/2020

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin kanun teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

16.12.2020

Süleyman Karaman

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3261 esas numaralı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

16.12.2020

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.12.2020

Ali Cumhur Taşkın

Mersin

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.12.2020

İsmail Kaya

Osmaniye

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3261)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilerek idari ve adli tüm araçların ülkelerce etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek için oluşturulan en önemli uluslararası organlardan biri, Ülkemizin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF)'dür.

FATF, 1989 yılında G-7 ülkeleri (ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya ve Kanada) tarafından kurulmuştur.

FATF, fonksiyonlarını gerçekleştirmek için, 40 Tavsiyesi ve 11 kısa vadeli hedef kapsamında ülkeleri "karşılıklı değerlendirme" yoluyla incelemekte ve takip süreçleriyle gözetim altında bulundurmaktadır.

Ülkemizin FATF tarafından IV. Tur Karşılıklı Değerlendirme süreci, 2019 yılı Ekim ayında gerçekleşen Genel Kurulda kabul edilen rapor ile tamamlanmıştır. Anılan rapor kapsamında diğer hususlar ile birlikte, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele konusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararları ve ilgili FATF Tavsiyeleri ile tam uyumun sağlanması, terörizmin finansmanı ve aklama suçları ile mücadelede yasal ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Kitle imha silahları nükleer, kimyasal ve biyolojik nitelik taşıyan silahlar olarak tanımlanmakta olup, can ve mal kayıplarına neden olmuş, çevre ve sağlık sorunlarına yol açmıştır. Bu silahların kullanılmasını önlemek için öncelikle yayılmasını ve bunun finansmanını ortadan kaldırmak gerekmektedir. Söz

konusu gereklilik ulusal ve uluslararası seviyede topyekûn bir mücadele ile mümkündür. Diğer taraftan bu silahlar ile mücadelede önleyici tedbirler önemli bir araç olup, bu faaliyetlerle bağlantısı bulunan kişi, kuruluş ve organizasyonların finansman, ekipman, malzeme, teçhizat ve teknolojiye mahrum bırakılmaları bastırıcı tedbirlere nazaran çok daha etkilidir.

Bu çerçevede Birleşmiş Milletler Şartının VII. Bölümü uyarınca BMGK tarafından alınan ve bu niteliği itibarıyla ülkelerce uyulması zorunlu kararlar ile FATF tarafından bu kararlar temelinde oluşturulan tavsiye ve kısa vadeli hedefler de önleyici tedbirler bağlamında uluslararası birer kılavuz niteliği taşımaktadır. Nitekim 1617 (2005) sayılı Kararının 7 nci maddesinde BMGK, tüm BM üyesi devletleri, FATF tarafından kapsamlı olarak geliştirilen uluslararası standartlara uyum sağlamaya davet etmektedir.

Ülkemizde kitle imha silahları ile mücadele kapsamında BMGK'nın kararlarına dayanılarak çeşitli Başbakanlık Genelgeleri ile Bakanlar Kurulu Kararları çıkarılmıştır. Anılan Genelge ve Kararlar kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadelede etkin bir uygulama geliştirmekle birlikte günümüzde bu silahlarla ilgili uluslararası tehdit ve risklerin artmasına bağlı olarak uygulamada etkinliği, koordinasyonu, uluslararası işbirliğini ve cezai yaptırımları da içerecek şekilde yeni bir mevzuat düzenlemesi zorunlu olmuştur. Bu çerçevede amaçlanan düzenleme ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesini temin etmek için etkili, caydırıcı ve orantılı adli ve idari yaptırımlar kabul edilmekte olup, bu konudaki BMGK kararlarına uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Uluslararası barış ve güvenliği korumakla görevli Birleşmiş Milletler, terörizmin finansmanı ile ilgili uluslararası anlaşmaların yanı sıra Birleşmiş Milletler Şartı uyarınca terörizmin finansmanının engellenmesine ilişkin olarak ortak tedbir ve yaptırımları belirleme yetkisi çerçevesinde, Güvenlik Konseyi kararları almıştır. Bu kararlar terörizmin finansmanı ile ilgili olup, genellikle bazı terör örgütlerini ve bu örgütlerle bağlantılı olan kişi ve kuruluşların malvarlıklarının dondurulmasına ilişkin düzenlemeleri içermekte ve bu konuda devletleri işbirliğine davet etmektedir. Bunlardan en önemlileri BMGK'nın 1267 (1999) ve müteakip nitelikteki 1988 (2011), 1989 (2011), 2253 (2015) sayılı kararları ile 1373 (2001) sayılı karardır.

Suç ve suçlulukla etkin mücadelenin bir yönü olarak suçun malî boyutuyla mücadele, geçtiğimiz yüzyılda kazandığı önem ile birlikte Ülkemizde de bir ceza politikası önceliği olarak benimsenmektedir. Mali suçlar, sosyal, siyasal ve ekonomik düzene karşı yıkıcı etkileri nedeniyle bilhassa suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı suçlarının tespiti ve bağlantılı suç ağlarının ortaya çıkarılması bakımından önem taşımaktadır.

Ülkemizin taraf olduğu, 1999 tarihli Birleşmiş Milletler Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşmenin uygulanması ve Sözleşme hükümlerine uyumun sağlanması ile BMGK'nın 1267 (1999) ve müteakip kararları ile 1373 (2001) sayılı Kararlarındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kabul edilmiştir. Söz konusu Kanun günümüze kadar terörizmin finansmanı ile mücadelede Ülkemizde etkin bir şekilde uygulanmış ve geline aşamada bu suçlarla mücadelede uluslararası işbirliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Türkiye, farklı terör örgütleri ve terörizmin farklı biçimleriyle yıllardır mücadele etmektedir. Uzun yıllardır verilen bu mücadeleden çıkarılan temel derslerden biri, bahsedildiği üzere terörizmin finansmanı ile mücadelede uluslararası düzeyde somut işbirliği olduğundan, uluslararası toplumun terör tehdidine karşı farkındalığını artırma çabalarında Ülkemiz her zaman ön planda olmuş ve terörle

mücadelede daha etkin mekanizmaların oluşturulmasını teminen, gerek ikili, gerek çeşitli uluslararası platformlarda ciddi çaba göstermiştir. Bu bağlamda Teklif konusu başlıklardan en önemlilerinden birini, BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı ve FATF'ın 6 numaralı Tavsiyesi ile uyum için terörizmin finansmanının önlenmesi amacıyla malvarlığının dondurulması mekanizması oluşturmaktadır.

Doktrinde "Hedeflenen Mali Yaptırımlar", "Akıllı Yaptırımlar" ve benzeri ifadelerle nitelendirilen ve BMGK'nın 1267 (1999) ve müteakip Kararları ve 1373 (2001) sayılı Kararına konu yaptırımlar rejimi uyarınca, terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının ülkelerce dondurulması öngörülmektedir.

Bu bağlamda, BMGK'nın 1267 ve müteakip Kararları, anılan kararlarda belirtilen terörle iltisaklı gruplarla bağlantılı olmaları nedeniyle, yine BMGK tarafından oluşturulan Yaptırım Komitelerince listelenenlerin malvarlıklarının ülkelere gecikmeksizin dondurulmasını öngörmektedir. Ulusal mevzuatımız bakımından, BMGK'nın Yaptırım Komitelerince listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye'deki malvarlıklarının dondurulması 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca mümkündür.

Öte yandan, BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı, terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının dondurulmasının yabancı devletlerden talep edilebilmesini veya diğer devletlerin talebi üzerine söz konusu malvarlıklarının dondurulabilmesini gerektirmektedir. Anılan Kararın gereği olarak, yabancı devletlerce belirlenen terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye'deki malvarlıklarının dondurulması 6415 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca mümkündür. Keza, Ülkemizin yabancı devletlerden malvarlığı dondurma talebinde bulunulabileceği de 7 nci maddede hüküm altına alınmıştır.

Son olarak, BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı, terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının ülkelere re'sen dondurulabilmesini de öngörmektedir.

Bu bağlamda, bahse konu malvarlığı dondurma mekanizması konusunda karar vermeye yetkili mercii bakımından karşılaştırmalı hukukta yapılan incelemede Almanya'da Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığınca, Fransa'da Ekonomi ve İçişleri Bakanlarınca müştereken, Kanada'da Monarşi kurallarına göre atanan Konsey Valisi kararı ile söz konusu malvarlığı dondurma kararının alındığı anlaşılmaktadır. Teklifte uluslararası uygulamalardan faydalanılarak, 6415 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde yapılan değişiklik ile BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı ve FATF'ın 6 numaralı Tavsiyesi ile uyum sağlamak amacıyla malvarlığı dondurma mekanizması ihdas edilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan Teklifte Ülkemizin suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele kabiliyetini arttırmak ve bu anlamda adli araçların etkin kullanımı amacıyla, 6415 sayılı Kanun başta olmak üzere ilgili diğer Kanunlarda değişiklikler yapılması öngörülmektedir.

Yine Teklifte, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunda değişiklikler yapılmak suretiyle, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele süreciyle bağlantılı olarak, anılan Kanundan kaynaklanan yükümlülüklerle aykırılığın önlenmesi amacıyla orantılı, etkili ve caydırıcı cezaların verilmesi ve yaptırımların uygulanması öngörülmektedir.

Diğer yandan, halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin devrinin yalnızca zilyetliğin devredilmesi suretiyle aktarılabilmesi durumu suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı suçları açısından önemli bir risk faktörü oluşturmaktadır. Belirtilen nedenlerle 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda değişiklik yapılarak

halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin sahiplik bilgisinin takip edilebilmesi amacıyla bildirim yükümlülüğü getirilmesi ve pay sahiplerinin Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) nezdinde kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 23/6/1983 tarihli ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ile 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununda değişiklikler yapılarak, denetimlerin artırılmasına ve idari yaptırımların daha etkili uygulanabilmesine yönelik hükümler düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Kanun Teklifinin amaç, kapsam ve tanımları belirlenmektedir. Bu çerçevede BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin kararlarının uygulanmasına yönelik usul ve esasların düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Madde 2- Maddeyle, BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanını önlemek amacıyla BM Şartının VII. Bölümü çerçevesinde aldığı kararlar ve FATF'ın tavsiyeleri doğrultusunda yasaklanan eylem ve faaliyetler sıralanmaktadır.

Bu çerçevede, BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik aldığı kararlar kapsamında, bu kararlarda ve ekli listelerde yer alan kişi ve kuruluşların yararına fon toplanması ve sağlanması yasaklanmakta, ayrıca bu kişi ve kuruluşlarca doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilenlerin yanı sıra, bunların adına veya hesabına hareket eden kişi ve kuruluşlara da her türlü fon toplanması veya sağlanması yasaklanarak, bu kişi ve kuruluşların BMGK kararlarına aykırı olarak fon elde etmelerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Maddeyle, belirli BMGK kararlarıyla yasaklanan nükleer, balistik füze programları veya diğer faaliyetlerle ilgili olarak organizasyonlara veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen veya bunların adına veya hesabına hareket eden kişi ve kuruluşlara veya bunların yararına fon toplanması da yasaklanmaktadır.

Maddeyle ayrıca, BMGK'nın söz konusu kararlarının kapsamına bağlı olarak, bu kararlarda veya ekli listelerde yer alan kişi, kuruluş ve organizasyonların Türkiye'de temsilcilik açması, faaliyette bulunmaları, bu faaliyetlerin gerçek veya tüzel kişiler aracılığıyla yürütülmesi, bankaların şube veya temsilcilik açması ya da iş ortaklığına girmesi, bankalarla iş ortaklığı kurulması, sermaye ortaklığına gidilmesi veya muhabir banka ilişkisi tesis edilmesi yasaklanmaktadır. Yine BMGK tarafından izin verilen haller dışında, BMGK kararlarında ve eklerinde belirtilen malzeme ve ekipmanın BMGK kararlarına konu ülkelere ihraç edilmesi, bu ülkelerden ithal edilmesi ile Türkiye'den transit geçişi ve teknoloji transferinin yanı sıra bu ülkelerin nükleer faaliyetlerine veya nükleer silah sistemlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması veya destek verilmesi de yasaklanmaktadır.

Madde 3- Bu maddeyle, BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarına konu olan kişi, kuruluş ve organizasyonların malvarlıkları ile BMGK tarafından listelenen deniz ulaşım araçlarının dondurulmasında takip edilecek usul ve esaslar belirlenmektedir.

Madde 4- Maddeyle, BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarının uygulanması kapsamında denetim ve işbirliğinin sağlanması amacıyla Denetim ve İşbirliği Komisyonu kurulmakta ve söz konusu Komisyonun görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmektedir.

Madde 5- Maddeyle, 2 nci maddede belirtilen yasaklara aykırı hareket edilmesi ile 3 üncü maddede belirtilen malvarlığının dondurulması kararlarının yerine getirilmemesi veya yerine getirmekte ihmal veya gecikme gösterilmesi suç olarak düzenlenmektedir. Söz konusu suçların kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde daha ağır ceza verilebilecektir.

Maddede ayrıca idari yaptırımlar da düzenlenmektedir.

Madde 6- Madde ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik çıkarılacağı düzenlenmektedir.

Madde 7- Maddeyle, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun 6 ncı maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında, internet ortamında izinsiz yardım toplanmasının engellenmesi ile toplumda var olan yardımlaşma duygusunun istismar edilmesinin önlenmesi amacıyla valilik veya İçişleri Bakanlığının talebi üzerine hâkim kararıyla internet ortamında izinsiz yardım toplama faaliyetlerine ilişkin içeriğe erişimin engellenmesi kararı verilebilmesine imkan tanınmaktadır.

Madde 8- Maddeyle, 2860 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında gerekli tedbirlerin alınması ve Ülkemizden yurtdışına yapılacak yardımlara ilişkin mevzuat boşluğunun giderilmesini teminen düzenleme yapılarak, yardımların usul ve esaslarının yönetmelikte belirlenmesine imkan verilmektedir.

Madde 9- Maddeyle, 2860 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmek suretiyle, denetimlerin daha etkin yapılabilmesini sağlamak amacıyla yardım toplama faaliyetinin denetiminde görevlendirilenlerin ve bu faaliyetlere izin veren makamların yapılan denetim ve incelemeyle sınırlı olmak üzere, yardım toplama faaliyetiyle ilgili olanlardan, kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilmelerine imkân tanınmaktadır.

Madde 10- Maddeyle, 2860 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi değiştirilmek suretiyle, caydırıcılığın sağlanması için idari para cezalarının miktarı artırılarak bu yolla suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla etkin mücadele amaçlanmaktadır. Ayrıca idari yaptırım uygulama yetkisi yeniden belirlenmektedir.

Bu kapsamda, izin verilen yardım toplama şekli dışında 5 inci maddede belirtilen diğer yardım toplama şekillerine göre izinsiz yardım toplanması, izinsiz yardım toplanmasına yer ve imkân sağlayanların uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmaması, belirlenecek usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapılması ve denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlarca talep edilen bilgi ve belgeyi verme yükümlülüğüne aykırı hareket edilmesi fiilleri de idari yaptırıma tabi tutulmaktadır.

Madde 11- Maddeyle, 5253 sayılı Dernekler Kanununun 1 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, merkezi yurtdışında olup Ülkemizde faaliyette bulunan vakıfların da yabancı dernekler gibi Kanun kapsamına alınarak uygulamadaki tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- Maddeyle, 5253 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklemek suretiyle, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanının engellemesi ve çağımızın en büyük problemlerinden birisi olan uyuşturucu ile mücadele kapsamında Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş veya affa uğramış olsa bile fıkra da belirtilen suçlardan ceza almış olanların derneklerin genel kurul dışındaki organlarında görev alamayacaklarına ve seçildikten sonra bu suçlardan mahkûm olmaları halinde ise görevlerinin sona ereceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- Maddeyle, 5253 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, derneklerin denetimlerinin periyodik yapılmasını teminen, yapılacak risk değerlendirmelerine göre denetimlerin üç yılı geçmeyecek şekilde her yıl ve kamu personeli eliyle yapılması öngörülmektedir. Ayrıca, denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeler kurum ve kuruluşlardan istenebilecek ve denetim sırasında gerek duyulması halinde bilirkişi görevlendirilebilecektir.

Madde 14- Maddeyle, 5253 sayılı Kanunun 21 inci maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, dernekler tarafından yurt dışına yapılacak yardımların şeffaf ve hesap verilebilir şekilde yürütülmesi, ayrıca suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında gerekli tedbirlerin alınması amacıyla, bildirim esasına dayalı olmak üzere Ülkemizden yurtdışına yapılacak olan yardımlara ilişkin olarak düzenleme yapılmaktadır.

Madde 15- Maddeyle, 5253 sayılı Kanuna eklenen 30/A maddesinin birinci fıkrasıyla, kar amacı gütmeyen kuruluşların terörizmin finansmanı amacıyla kullanılmasını engellemek için bu kuruluşlar adına hareket eden kişilerce yapılan ihlallere yönelik etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlar uygulanmasını teminen derneğin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında dernek faaliyeti çerçevesinde işlenen ve maddede sayılan suçlardan dolayı soruşturma başlatılması halinde bu kişiler veya bu kişilerin görev yaptığı organların geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilmesine imkan tanınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, birinci fıkrada belirtilen tedbirin yeterli olmaması ve gecikmesinde sakınca bulunması durumunda İçişleri Bakanına, derhal mahkemeye başvurma şartıyla derneği geçici olarak faaliyetten alıkoyma yetkisi tanınmaktadır. Ayrıca, ilgililere faaliyetten geçici alıkoyma kararının kaldırılmasını her zaman mahkemeden talep edebilme imkanı getirilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırılan organların ve bu organların üyelerinin yerine atama yapılması hususu düzenlenmektedir.

Madde 16- Maddeyle, 5253 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, dernekler üzerinden suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla daha etkin mücadele için idari yaptırımlar yeniden düzenlenmekte ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla yaptırım miktarı artırılmaktadır.

Madde 17- Maddeyle, 5253 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle, Kanun hükümlerinin, yurt dışında bulunan tüm sivil toplum kuruluşlarının Türkiye’de yapacakları faaliyetlere de uygulanabilmesi sağlanmaktadır.

Madde 18- Maddeyle, 5271 sayılı Kanunun 123 üncü maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, yürütülen soruşturma veya kovuşturmalar bakımından muhafaza altına alınan ya da elkonulan malvarlığı değerlerinin kıymetinin tespit edilmesi sağlanmaktadır.

Madde 19- Maddeyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 43/A maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, maddede sayılan suçların bir özel hukuk tüzel kişininin organ veya temsilcisi ya da organ veya temsilci olmamakla birlikte tüzel kişininin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenen bir kişi tarafından, tüzel kişininin yararına olarak işlenmesi halinde tüzel kişi hakkında idari para cezası yaptırımı uygulanması sonucunu doğuran suçlar arasına uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu da eklenmekte ve terörizmin finansmanı suçu bakımından uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

Maddeye eklenen üçüncü fıkrayla, bir tüzel kişininin yararına birinci fıkrada sayılan suçların işlenmesi durumunda, tüzel kişi hakkında idari para cezasına karar verilebilmesi için suçu işleyen kişi hakkında yürütülen soruşturma veya kovuşturmanın tamamlanmasının beklenmeyeceği düzenlenmektedir.

Madde 20- Maddeyle, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılarak, “yükümlü” tanımının kapsamına serbest avukatlar da dâhil edilmektedir. Bu değişiklikle serbest avukatların, savunma haklarına halel getirilmeksizin, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, noterler dahil diğer yükümlülerin de tabi olduğu ve 5549 sayılı Kanun ile bu Kanuna dayanılarak çıkartılan ikincil düzenlemelerde belirtilen kimlik tespiti, gerçek faydalanıcının tanınması, müşterinin durumunun ve işlemlerin izlenmesi gibi müşterinin tanınmasına ilişkin yükümlülükleri, şüpheli işlem bildirimini, bilgi ve belge verme, muhafaza ve ibraz yükümlülüklerini yerine getirmeleri öngörülmektedir.

Yine 5549 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılarak, Kanunun 5 inci maddesi kapsamında yeni yükümlülükler getirilen “finansal grup”lara ilişkin düzenleme ile uyumlu olması açısından, (h) bendinde “finansal grup” tanımı yapılmaktadır.

Madde 21- Maddeyle, 5549 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle “kimlik tespiti” ibaresi “müşterinin tanınması” ibaresi ile değiştirilmektedir. Bu değişiklikle yükümlülerin, kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek, kimlik tespit edilirken alınan bilgilerin teyidine esas belgelerin gerçekliğini kontrol etmek, karmaşık ve olağandışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul, hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat göstermek, müşterileri tarafından gerçekleştirilen işlemlerin, müşterinin mali durumu ile uyumlu olup olmadığını izlemek gibi müşterinin tanınmasına ilişkin gerekli tedbirleri almaları sağlanmaktadır.

Madde 22- Maddeyle, 5549 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde değişiklik yapılarak, 2 nci maddede tanımlanan “finansal grup” düzenlemesine bağlı olarak yükümlülerin finansal grup seviyesinde uyum programı oluşturmaları, uyum programının kapsamı içerisinde yer alan risk yönetimi, izleme ve kontrol faaliyetleri ile iç denetim faaliyetlerinin etkili bir şekilde oluşturulması ve doğal olarak uyum programının etkili bir şekilde uygulanması öngörülmektedir. Bu amaca matuf olmak üzere, grup içinde yer alan kuruluşlar nezdinde tutulan müşterinin kimliğinin tespit edilmesine, hesaplarına ve işlemlerine ilişkin bilgilerin grup seviyesinde oluşturulacak uyum programı çalışmalarında kullanılmak amacıyla grup içinde yer alan kuruluşlar arasında paylaşılabilmesi öngörülmektedir. Böylelikle finansal grup içerisinde bulunan yükümlülerin suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla daha etkin mücadele etmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 23- Maddeyle, 5549 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi değiştirilerek, bu Kanunda yer alan yükümlülüklerin ihlali bakımından caydırıcılığın sağlanması amacıyla idari para cezaları artırılmakta ve bazı yeni tedbirler öngörülmektedir.

Düzenlemeyle, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla mücadele kapsamında getirilen yükümlülüklerin ihlal edilmesi durumunda daha etkili ve caydırıcı cezaların verilmesi ve yaptırımların uygulanması sağlanmaktadır. Düzenlemeyle ayrıca, idari para cezası için öngörülen zamanaşımı süresi, Kanunun 8 inci maddesinde belirlenen muhafaza ve ibraz süresine uygun olarak artırılmaktadır.

Madde 24- Maddeyle, 5549 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılması ve maddeye yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı suçlarında uygulanan bazı koruma tedbirleri bakımından düzenleme yapılmaktadır.

Madde 25- Maddeyle, 5549 sayılı Kanunun 19/A maddesine yeni bir fıkra eklenerek, askıya alınan veya gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemi, alınan karara aykırı şekilde gerçekleştiren yükümlülere işlem tutarı kadar idari para cezası verilmesi ve bu cezanın elli bin Türk Lirasından az

olamayacağı hüküm altına alınmaktadır. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçlarıyla mücadele sürecinde caydırıcılığın sağlanması amacıyla söz konusu hüküm getirilmektedir. Ayrıca, yetki devrine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 26- Maddeyle, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına cümle eklenmektedir. Şirketler ihtiyari olarak pay defterini, şirketin muhasebesi ile ilgili olan defterler gibi istedikleri takdirde elektronik ortamda tutabilmektedir. Yapılan düzenlemede pay defterinin kaybolması, mükerrer pay defteri tutulması gibi uygulamada karşılaşılan sorunların önüne geçilmesi, hisse devirleri kayıt altına alınarak ortaklık ve buna bağlı hakların korunması, şirketler topluluğunda hakim ve bağlı ortakların kolay tespitine imkan tanınması, gerçek ortaklık yapısının sağlıklı bir şekilde ortaya konulması amaçlanarak Ticaret Bakanlığına pay defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verilmektedir. Diğer taraftan, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin kaybolması durumunda şirketler tarafından yaşanan mağduriyetlerin önüne geçilmesi ve çift defter tutulmasının önlenmesi amacıyla Ticaret Bakanlığına bu defterlerin de elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılma yetkisi verilmektedir. Bakanlık bu yetkisini şirketlerin türü ve faaliyet alanları gibi belirleyeceği esaslara göre kullanabilecektir.

Madde 27- Maddeyle, 6102 sayılı Kanunun 415 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklifte, Kanunun 417 nci maddesinde yapılan değişiklikle hamiline yazılı pay senedi sahiplerinin Merkezi Kayıt Kuruluşundan alınacak pay sahipleri çizelgesine göre genel kurul toplantılarına katılmaları usulü kabul edildiğinden maddenin üçüncü fıkrası bu değişikliğe uyum sağlamak amacıyla yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 28- Maddeyle, 6102 sayılı Kanunun 417 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklifte, Kanunun 486 ve 489 uncu maddelerinde yapılan değişikliklerle hamiline yazılı pay senetlerinin bastırılmasında ve devrinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirim yükümlülüğü getirilmektedir. Bu değişikliklere uyum sağlanması amacıyla maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetleri bakımından yönetim kurulunun pay sahipleri çizelgesini Merkezi Kayıt Kuruluşundan sağlayacağı listeye göre düzenlemesi hükme bağlanmaktadır. Bu kapsamda maddenin ikinci fıkrasında uyum düzenlemesi yapılarak hamiline yazılı pay senedi sahipleri bakımından giriş kartı alma usulü kaldırılmaktadır.

Diğer taraftan maddenin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle, halka açık olmayan anonim şirketlerde pay sahipleri çizelgesinin Merkezi Kayıt Kuruluşundan sağlanmasının usul ve esaslarını belirleme hususunda Ticaret Bakanlığına yetki verilmektedir.

Madde 29- Maddeyle, 6102 sayılı Kanununun 426 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen ibareyle Teklifte Kanunun 486 ve 489 uncu maddelerinde yapılan değişikliklere uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 30- Maddeyle, 6102 sayılı Kanunun 486 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümleyle, yönetim kurulunun, hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri, senetleri pay sahiplerine dağıtmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmesi düzenlenmektedir.

Madde 31- Maddeyle, 6102 sayılı 489 uncu maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Birinci fıkrada yapılan değişiklikle, kayden izlenmeyen hamiline yazılı pay senetlerinin devrinde, devrin şirket ve üçüncü kişiler nezdinde hüküm ifade etmesi için pay senedini devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulması zorunluluğu getirilmektedir. Hamiline yazılı pay senedini devralan tarafından gerekli bildirimde bulunulmazsa, devralan bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapıncaya kadar kullanamayacaktır.

İkinci fıkrayla, hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesiyle ilgili tereddütleri gidermek amacıyla bildirim tarihi belirlenmektedir. Böylelikle pay senedine bağlı hakların ileri sürülmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınacaktır.

Üçüncü fıkrayla, Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtların yetkili kılınmış mercilerle paylaşılacağı düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrayla, hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili kayıtların tutulmasına ilişkin usul ve esasların ve bu kayıtlarla ilgili verilecek hizmet kapsamında alınacak ücretin Ticaret Bakanlığınca bir tebliğ ile belirleneceği düzenlenmektedir.

Madde 32- Maddeyle, 6102 sayılı Kanunun 562 nci maddesine yeni bir fıkra eklenmektedir. Hükümle, hamiline yazılı pay senedi çıkaran anonim şirketlerde, hamiline yazılı pay sahipliğine ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirmeyen şirketler ile hamiline yazılı pay senedini devralmasına rağmen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen pay sahipleri hakkında uygulanacak idari yaptırım düzenlenmektedir.

Madde 33- Maddeyle, 6102 sayılı Kanuna geçici 14 üncü madde eklenmektedir. Düzenlemeyle, Kanunun 486 ve 489 uncu maddelerde yapılan değişikliklerin uygulanmasına ilişkin geçiş hükmü kabul edilmektedir.

Madde 34- Maddeyle, 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde yer alan "malvarlığı" tanımı uluslararası alanda kabul görmüş tanımlar ile uyumlu hale getirilmektedir.

Madde 35- Maddeyle, 6415 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yeni bir fıkra eklemek suretiyle, terörizmin finansmanı suçunun terör örgütünü kuran veya yöneten ya da örgüt üyesi tarafından gerçekleştirilmesi halinde failler hakkında örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları uyarınca verilecek cezanın üçte birine kadar artırılması sağlanmaktadır. Belirtilmelidir ki, her somut olayda Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesi göz önünde bulundurularak bu artırım oranı belirlenecektir.

Ayrıca, maddeye eklenen yeni bir hükümle, terörizmin finansmanı suçu bakımından kontrollü teslimat koruma tedbirinin uygulanabilmesi imkânı getirilmektedir.

Madde 36- 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklikle, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararlarının icrası bakımından gerekli olan bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi bu kararlardan sonra bu terör örgütleriyle ilgili olarak yeni kararlar verdiğiinden söz konusu kararların da icrasını sağlayacak uyum düzenlemeleri yapma ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Madde 37- Maddeyle, 6415 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde değişiklik yapılarak, terörizmin finansmanı ile daha etkin mücadele edilebilmesi bakımından bu Kanunun 3 üncü ve 4 üncü maddesindeki fiilleri gerçekleştirenlerin Türkiye'de bulunan malvarlıklarının da dondurulabilmesine imkân tanınmaktadır. Düzenleme yapılırken Anayasanın 35 inci maddesindeki mülkiyet hakkına ilişkin güvenceler dikkate alınarak bu konuda verilecek kararlar bakımından idari ve yargısal başvuru yolları açıkça düzenlenmektedir.

Madde 38- Teklifte, 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Madde 39- Teklifte, 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılması öngörülen düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla söz konusu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Madde 40- Maddeyle, 6415 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “bulunup bulunmadığını,” ibaresinin madde metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

Madde 41- Maddeyle 6415 sayılı Kanunun 15 inci maddesine eklenen ikinci fıkrayla, 6415 sayılı Kanunun 5 ilâ 7 nci maddeleri uyarınca hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişi, kuruluş veya organizasyonların yararına bilerek ve isteyerek fon sağlayan veya toplayan ya da finansal hizmet veren kişiler bakımından yeni bir suç ihdas edilmektedir.

Ayrıca, maddenin mevcut ikinci fıkrası, üçüncü fıkra olarak yeniden düzenlenmekte ve idari para cezasının miktarı terörizmin finansmanıya daha etkin mücadele edilebilmesi bakımından artırılmaktadır.

Geçici Madde 1- Maddeyle, BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarına dayanılarak yetkili kurullar tarafından daha önce verilen kararların uygulanmasına devam edileceği hükmü getirilmektedir. Dolayısıyla bunlar bakımından yeni bir karar alınmasına gerek olmayacaktır.

Yasaklama kararlarının yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından uygulanması ve nihai listelerin ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının internet sitelerinde ilan edilmesi başta olmak üzere BMGK kararlarının yerine getirilmesine ilişkin daha önce verilen kararlar bakımından da bu Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Madde 42- Yürürlük maddesidir.

Madde 43- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No: 2/3261

Karar No: 12

21/12/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 43 Milletvekilinin; Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3261)” 16/12/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da İçişleri ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir. Teklif, Adalet Komisyonu Başkanı Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç başkanlığında, Komisyonumuzun 18/12/2020 ve 19/12/2020 tarihli toplantılarında Teklif sahipleri ile Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Yargıtay, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İhtüdüğün 45’inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya özel sözcü seçilmişlerdir.

Komisyon, Anayasa aykırılık iddialarını değerlendirmiş, Anayasa’ya aykırılık iddialarını oylamış ve Teklif’in Anayasa’ya aykırılık teşkil etmediği neticesine ulaşmıştır.

Müzakereler esnasında Teklifin lehinde genel olarak aşağıdaki görüşler ifade edilmiştir:

Ülkemiz bugüne kadar daha güvenli bir dünya için uluslararası toplumla iş birliği hâlinde terörizmin finansmanının ve silahların yayılmasının önlenmesi ve benzeri konularda atılması gereken adımlar noktasında yoğun bir gayret ortaya koymuştur. Ülkemizin FETÖ, PKK ve diğer pek çok terör örgütü ile uzun yıllardır gerçekleştirdiği mücadele, terörle mücadelede başarılı olmanın uluslararası düzeyde bir iş birliğini gerektirdiğini, finansman ve insan kaynağının ise terör örgütlerinin mevcudiyetlerini sürdürebilmeleri için gerekli en temel unsurlar olduğunu açıkça göstermiştir. Bugüne kadar Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarına istinaden kitle imha silahları ile mücadele kapsamında çeşitli Başbakanlık genelgeleri ve Bakanlar Kurulu kararları çıkarılmakla birlikte günümüzde anılan silahlara ilişkin artan uluslararası tehdit ve riskler, uluslararası iş birliği ile etkili, orantılı ve caydırıcı idari yaptırımları içeren bir düzenleme yapılmasını zorunlu hâle getirmiştir. Müzakeresi yapılan Teklif, öz itibarıyla kitle imha silahlarının yayılmasının ve terörün finansmanının önlenmesi amacıyla matuf, BMGK kararlarıyla uyumlu bir düzenlemedir.

Başbakanlık genelgeleri ve Bakanlar Kurulu kararlarının yanı sıra, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespiti ve uygulanmasını sağlamak amacıyla oluşturulan ve Ülkemizin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force-“FATF”)’nün tavsiye kararlarını yerine getirmek amacıyla 2006 yılında 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun, 2013 yılında ise 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun yürürlüğe konmuştur. FATF’nin Ülkemize ilişkin değerlendirme süreci 2019 yılı ekim ayında tamamlanmış ve raporda kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele konusunda BMGK kararları ve ilgili FATF tavsiyeleri ile uyumun sağlanması, terörizmin finansmanı ve aklama suçları ile mücadelede yasal ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bugüne kadar ki süreç içinde, hem denetim raporlarına itiraz hem de düzenlemenin hazırlık aşamasında çok sayıda Bakanlıktan yönetici ve uzman yoğun, titiz ve

koordineli bir ekip çalışması gerçekleştirmiştir. Getirilen düzenleme bu çalışmaların neticesi olup ilgili tarafların görüşlerinin alınmadığı, alelacele yapılmış bir düzenleme olduğu yönündeki eleştiriler yerinde değildir. Öte yandan çalışma şartları bakımından sürecin pandemi koşullarından etkilendiği de dikkate alınmalıdır.

Teknolojide yaşanan gelişmeler ve terörün finansmanı ve suçtan elde edilen mal varlıklarının aklanmasına ilişkin eylemlerin ulaşılmış olduğu seviye neticesinde FATF raporunda, finansal olmayan belirli iş ve mesleklerin finansal kuruluşlarla aynı kayıt tutma yükümlülüklerine uyması gerektiği ancak avukatlara yer verilmemesi nedeniyle kapsamla standardın karşılanması ile ilgili bir sorunun mevcut olduğu ve avukatların genel olarak kara parayı aklama ve terörizmin finansmanı suçlarını yaptığı bazı işlemlerde bilme olanaklarının bulunmadığı ifade edilmiştir. Yine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Fransa kararında avukatların savunma hakkının, özellikle toplumun üstün yararı ilkesiyle birlikte değerlendirildiğinde belli sınırlarının olması gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla getirilen düzenleme suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında FATF kararıyla uyumlu, noterlerin de bugüne kadar içinde bulunduğu bir düzenlemedir. Düzenlemeyle, Avukatlık Kanununun 35'inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında mutlak savunma haklarına bir hâle getirilmesi söz konusu değildir. Diğer yandan düzenlemede geçen "müşteri" ibareleri hâlihazırda tedbirler yönetmeliğinde de yer alan, uluslar arası terminolojinin yansımasıdır.

İçişleri Bakanına derneklere ilişkin olarak verilen idari tedbir yetkisinin sınırı, 6415 sayılı Kanun kapsamında yer alan suçlar, Türk Ceza Kanununda yer alan uyuşturucu/uyarıcı madde imal ve ticareti veya mal varlığı değerlerini aklama suçlarından soruşturma başlatılması şeklinde sıkı şekil şartlarıyla net biçimde düzenlemede belirlenmiştir. Aynı yetkiler mukayeseli hukuk örneklerinde de mevcuttur. Diğer taraftan FATF, yetkili makamların kâr amacı gütmeyen kuruluşların/bunların adına hareket edenlerin ihlallerine karşın etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlar uygulayabilmelerini talep etmektedir. Düzenlemedeki temel amaç, derneklerin sadece tüzüklerinde yer alan amaçlar kapsamında faaliyetlerini yürütmeleridir; ifade edildiği şekliyle örgütlenme özgürlüğüne ilişkin bir kısıtlama söz konusu değildir. Öte yandan yardım toplamaya ilişkin getirilen düzenlemeler yardımlaşma duygusunun istismar edilmesinin önlenmesi amacını taşımakta ve internet ortamında izinsiz yardım toplama faaliyetinin gerçekleştiği durumlarda içeriğe ilişkin erişimin engellenmesi kararı verilmesi hâkim kararına bırakılmaktadır.

Halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin devri yalnızca zilyetliğin devredilmesi yoluyla mümkün olabilmektedir. Bu durum terörizmin finansmanı ve suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçları açısından ciddi riskleri bünyesinde barındırmaktadır. Hamiline yazılı hisse senetlerinin kara parayı aklama ve terörizmin finansmanı amacıyla kötüye kullanılmasının önüne geçmek amacıyla borsada işlem görmeyen şirketlerde hamiline yazılı hisse senetlerinin sahiplerinin kaydedilmesine yönelik bir mekanizmaya olan ihtiyaç FATF raporunda da vurgulanmıştır. Mukayeseli hukukta ise birçok ülkede hamile yazılı pay senedi uygulaması yasaklanmış ya da hamile yazılı pay senetlerinin bir şirket veya kamu kuruluşuna rapor edilmesi yükümlülüğü getirilmiştir. Yapılmak istenen, hamiline yazılı pay senetlerinin kötüye kullanımını önlemek amacıyla sahiplik bilgisinin takibinin sağlanabilmesi için pay sahiplerinin Merkezi Kayıt Kuruluşu'nda kayıt altına alınmasından ibarettir. Kayıt altına alınmamış olması genel kurula katılım ve sermaye artırımından yararlanma gibi birtakım haklardan yararlanamama sonucunu ortaya çıkarsa da, burada kurucu unsur yok edilmemekte, zilyetlikle devir konusunda bir engel bulunmamaktadır. Getirilen düzenleme FATF raporu ve mukayeseli hukuk örnekleriyle uyum içerisindedir.

Kitle imha silahları konusu nitelikli ve özel bir alanı oluşturmakta ve bu alanda suç oluşturan işlemlerin içinde bir kişi de bulunabileceği gibi çok büyük tüzel kişilikler de yer alabilmektedirler.

Bireysel mahiyet veya nitelikli hâl arz etmesine göre Denetim ve İşbirliği Komisyonu cezayı belirleyecektir. Genel anlamda Teklifte yer alan etkililik, caydırıcılık ve orantılılık temelindeki adli ve idari yaptırımlarla, kitle imha silahlarının yayılmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi amaçlanmaktadır.

Ülkemizdeki dernek sayısı dikkate alındığında şu anki kadro yapısıyla gerekli denetimlerin etkin bir şekilde yapılabilmesi mümkün görünmemektedir. Bu nedenle Ticaret Bakanlığı uzmanları, Maliye Bakanlığı uzmanları gibi teftişe ve denetime yatkın memurlar da gerekli takip ve denetimlerin yapılabilmesi amacıyla görevlendirilebileceklerdir. Görevlendirilecek kamu görevlilerine ilişkin eğitim ve diğer hususlar yönetmelikte düzenlenecektir.

Yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da hâlihazırda devam eden işlemlerin askıya alınmasında yetki Hazine ve Maliye Bakanındadır ve mevcut yetkisi kaldırılmamaktadır. Terörizmin finansmanı ve mal varlığını aklama suçlarıyla ilgili çok hızlı hareket edilmesi gerektiğinden ve de süre kısıtı bulunduğundan, işlemlerin daha hızlı ve koordinasyon içerisinde yürütülmesi amacıyla Bakan, örneğin bir Bakan Yardımcısına veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanına bu yetkisini devredebilecektir.

Teklifin aleyhinde ise genel itibarıyla aşağıdaki eleştiriler dile getirilmiştir:

Kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi ve terörizmin finansmanı ile mücadele edilmesinin gerekliliği konusunda elbette bir kuşku bulunmamaktadır. Teklifte kısmen bu noktada olumlu hususlar da yer almaktadır. Ancak böylesine önemli düzenlemeler yapılırken ilgili taraflarla görüş alışverişinin yapılmaması, akabinde ise süre koşullarına dahi uyulmaksızın aceleci bir anlayışla gündeme taşınarak yeterli inceleme ve görüş alma imkânı tanınmadan kanun yapma süreçlerinden geçirilmeye çalışılması, düzenleme kalitesi bakımından ciddi anlamda sorunlara yol açmaktadır.

Mali Eylem Görev Gücü'ne üyelik tarihimiz ile tavsiye ve etkinlik kriterleri son zamanların konusu değildir; uzun zaman öncesine dayanmaktadır. Hâl böyle iken aradan geçen uzun zaman diliminde niçin bugüne kadar gerekli düzenlemelerin yapılmadığı ve sürekli bir yaptırım tehlikesine ilişkin sürenin son günlerinde alelacele düzenlemeler yapma yoluna gidildiği sorgulanmalıdır.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı başta olmak üzere güncel, ivedilikle düzenleme yapılması gereken birçok konu var iken hukuk reformunun dillendirildiği ortamda gelen Teklif, terörün finansmanı ile mücadele, kara paranın aklanmasını engelleme ve buna benzer adlar altında, hukuki öngörülebilirlik ilkesinin gereklerini taşımayan, muğlak ifadeler içeren, sivil toplum faaliyetleri açısından örgütlenme özgürlüğü başta olmak üzere hak ve özgürlüklerin özüne zarar veren, hukuk devleti ilkesini göz ardı eden, kanun yapım tekniğine aykırı bir torba yasa düzenlemesidir. Bu yönleriyle Teklif; Anayasanın hukuk devleti ilkesinin yer aldığı 2, “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10, “Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması” başlıklı 13, “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 20, “Düşünce ve kanaat hürriyeti” başlıklı 25, “Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti” başlıklı 26, “Dernek kurma hürriyeti” başlıklı 33, “Mülkiyet hakkı” başlıklı 35, “ Hak arama hürriyeti” başlıklı 36, “Suç ve cezalara ilişkin esaslar” başlıklı 38’inci ve diğer birçok hükmüne aykırı düzenlemeleri içermektedir.

FATF'nin Türkiye'nin uyumsuz olarak gösterildiği tavsiye kararlarından en önemlilerinden bir tanesi “Siyasi nüfuz sahibi kişiler” başlıklı 12’nci maddesidir. Maddede yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ile yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere ilişkin fon ve mal varlıklarının takip edilmesi konusundaki tavsiyeye uyulmadığı tespiti yapılmıştır. Ancak bugüne kadar konuya ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. Bu durum ülkemizde siyasi nüfuz sahibi kişiler ile bunlarla bağlantılı kişilerin yolsuzluk olaylarının ekonomik sistem içerisinde aklanmasını kolaylaştırmaktadır. Konuya dair düzenleme yapılmaması durumunda Türkiye'nin gri listeye girmesi ihtimali devam edecektir. 12 numaralı tavsiye kararının gerektirdiği düzenlemeler metne dâhil edilmelidir.

5549 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle “yükümlü” tanımının kapsamına, daha önce yapılan benzer bir düzenlemeye ilişkin Danıştay tarafından verilen iptal kararı da olmasına rağmen serbest avukatların dâhil edilmesi ve avukatlara kimlik tespiti, şüpheli işlem bildirimini, bilgi ve belge verme ve buna benzer yükümlülükler getirilmesi, açıkça savunma hakkının özünü ortadan kaldıran, adeta avukatları ihbarcı durumuna düşüren ve de Avukatlık Kanununun 36’ncı maddesinde yer alan ve tanıklıktan çekilme imkânını dahi sağlayan sır saklama yükümlülüğünü ortadan kaldıran bir düzenlemedir. Diğer yandan avukatlık mesleği bir kamu hizmetidir ve müvekkil ile avukatın, müşteri-hizmet veren ilişkisinden farklı olarak birbirlerine karşı sorumlulukları bulunmaktadır. Avukatların, adaletin tesisi için görev ifa ettikleri dikkate alındığında menfaat ilişkisini akla getirir mahiyette “müşteri” ibaresinin kullanılması yerinde değildir. Bu nedenle anılan düzenlemeler metinden çıkarılmalıdır.

Düzenlemeyle kesinleşmiş bir yargı veya kovuşturma kararı bulunmaksızın suça bulaştığı iddiasıyla haklarında soruşturma başlatılan dernek organlarında görev yapan kişiler veya bu kişilerin görev yaptığı organlar hakkında İçişleri Bakanına görevden uzaklaştırma ve hatta devamında “belirtilen tedbirlerin yeterli olmaması” gibi muğlak bir gerekçeyle geçici olarak derneği faaliyetten alıkoyma yetkisi verilmektedir. Bu yetkilerin kullanılması için ise derneğin organlarında görevli olan ya da ilgili bir personel hakkında soruşturma başlatılması yeterli olacaktır. Siyasi mülahazalarla kullanılacak, lekelenme ve örgütlenme hakkını ihlal eder şekilde idarenin, kişilerin hak ve hürriyetleri üzerinde bu denli yetkilendirildiği düzenleme açıkça Anayasaya aykırıdır.

Sadece valilik veya İçişleri Bakanlığının tek taraflı başvurusuna istinaden, duruşma yapmaksızın internet ortamında toplanan yardımlara ilişkin erişimin engellenmesi kararı verilebilecek olması adil yargılanma hakkının açık bir ihlalidir.

Hamiline yazılı pay senetleri devri için tek koşul zilyetliğin devri iken, buna ilaveten kurucu bir unsur olarak Merkezi Kayıt Sistemine kayıt şartı da getirilmektedir. Getirilen düzenlemeyle hamiline yazılı pay senetlerinin zilyetliğin devredilmesi yoluyla devrinin bir anlamı kalmayacaktır.

Teklifte yer alan ceza düzenlemelerinde belirlilik ve orantılılık ilkelerine aykırı şekilde asgari ve azami hadler arasındaki fark çok büyüktür. Bu durum cezaların tayininde birçok soruna neden olacaktır.

Düzenleme “gerekli diğer tedbirler”, “gibi işlemlerle sınırlı olma”, “kamu görevlilerine denetletilebilir”, “Bakan bu yetkisini devredebilir” gibi belirlilik ilkesinden uzak birçok muğlak ifadeyle kurgulanmış bir Teklifdir.

Komisyonumuzda yapılan çalışmalar sonunda maddeler üzerindeki değişiklikler ve kabuller aşağıdaki şekildedir.

Teklifin 1 ila çerçeve 18’inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 19’uncu maddesi, teknik bir düzenleme yapılması amacıyla verilen önerenin kabul edilmesi neticesinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 20 ila 41’inci maddeleri, geçici 1’inci maddesi ve yürürlük ve yürütmeye ilişkin 42 ve 43’üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklif oy çokluğu ile kabul edilmiş, maddeleri redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Gülşay Samancı</i>
Bartın	Kırıkkale	Konya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Belgin Uygur</i>	<i>Muhammed Fatih Toprak</i>	<i>Abdullah Koç</i>
Balıkesir	Adıyaman	Ağrı

(Bu raporun özel sözcüsü)

(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Ayhan Erel
Aksaray
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Süleyman Bülbül
Aydın
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Oğuzhan Kaya
Çorum

Üye
Abdulkadir Özel
Hatay

Üye
Abdullah Güler
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Alpay Antmen
Mersin
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Hasan Subaşı
Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır,
son oylamada bulunamadı)

Üye
Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Tufan Köse
Çorum
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Turan Aydoğan
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Mahmut Atilla Kaya
İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Orhan Kırçalı
Samsun
Üye
Yücel Bulut
Tokat

Üye
Rafet Zeybek
Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Emine Yavuz Gözgeç
Bursa

Üye
Sabri Öztürk
Giresun

Üye
Zeynel Emre
İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Halil Öztürk
Kırıkkale

Üye
Mustafa Arslan
Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

(2/3261) evrak sayılı **Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi**'ne ilişkin muhalefet şerhimiz.

I. GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye Cumhuriyeti, 24 Haziran 2018 tarihli seçimlerinin ardından 9 Temmuz 2018 tarihinde resmen geçiş yapılan, adına 'Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi' denilmesine karşın muhalefet partileri olarak ilk günden beri ifade ettiğimiz, aradan geçen sürecin de haklılığımızı tescillediği üzere 'tek adam' rejimi olduğu toplumun geniş bir kesimi tarafından görülen bir yönetim anlayışıyla idare edilmektedir. Bu idare şekli özünde 'güç zehirlenmesi'nin göstergesi olup, en net yansımalarından biri yasama süreçlerinde gözlemlenmektedir. Çoğunluğun görüş ve fikirlerine karşın azınlığın hak, düşünce ve görüşlerinin de teminatı olan demokratik işleyiş, içinden geçtiğimiz dönemde yok sayılarak yasa tekliflerinin otoriter bir anlayışla çıkartılması rutin bir hal almıştır.

Üyesi olduğumuz Adalet Komisyonunun idaresinden mesul başkanlık divanının; iktidar partisi tarafından Meclis Başkanlığına sunulan yasa tekliflerinin komisyona sevk edilmesinin hemen ardından, muhalefet partilerine mensup milletvekillerine ön hazırlık için yeterli süre tanımayarak toplantı çağrısı yapması, işleyişte hakim kılınmak istenen asıl yönetime dönüşmüştür. Komisyon Başkanı AKP Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, bu antidemokratik idare şekil ve hukuksuzluğu ileri taşıma istidadına sahip olduğunu, komisyon başkanı sıfatıyla görüşmelerini yönettiği ilk yasa teklifi sürecinde göstermiştir.

AKP'li 44 milletvekilinin imzasıyla 16 Aralık 2020 Çarşamba günü akşam saatlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, esas komisyon olarak belirlenen Adalet Komisyonuna sevkinin ardından Adalet Komisyonu Başkanlık Divanı, teklif metnini çoğaltarak toplantı çağrısıyla birlikte bir gün sonra (17 Aralık 2020 Perşembe) saat 11.00 civarlarında komisyon üyelerine tebliğ etmiş; 18 Aralık 2020 Cuma günü saat 14.00'da komisyon toplantısının yapılacağını bildirmiştir. O kadar acele edilmiştir ki mukayeseli metin, çağrı metniyle değil sonraki saatlerde bizlere ulaştırılabilmektedir. Farklı kanunlarda hukuki açıdan teknik düzenlemeler ile temel hak ve özgürlükleri doğrudan etkileyen değişiklikleri içeren söz konusu yasa teklifinin, görüleceği üzere Meclis Başkanlığına sunulduğu akşamın ertesi gün sabahı ilgili komisyon üyelerine, sonraki gün de toplantı tarihi belirlenerek aynı gün çıkarılması amaçlanmıştır. Bu işleyiş Meclis çalışmalarının esasını oluşturan İttüdüğe

aykırıdır. Meclis İçtüzüğünün komisyonların iş ve işleyişini belirleyen üçüncü bölümündeki ‘Bekleme süresi’ kenar başlıklı 36’ncı maddesinde, “Komisyonlara havale edilen işlerin görüşülmesine, havale tarihinden itibaren kırksekiz saat sonra başlanabilir. Komisyona havale edilen evrak, komisyon başkanlığınca bastırılarak veya elektronik iletişim kanalları kullanılarak mesai saatlerinde veya Genel Kurulun çalışma saatleri içerisinde komisyon üyelerine dağıtılabilir. Bu takdirde, söz konusu süre, dağıtım tarihinden itibaren başlar.” şeklindeki hükümde ifade edildiği üzere teklifin komisyon üyelerine dağıtılması ile toplantı başlangıç zamanı arasında asgari 48 saat olması gerekmektedir. Söz konusu teklifin komisyon üyeleri olarak bizlere ulaştırıldığı gün 17 Aralık 2020 Perşembe, saat 11.00 civarında olup, toplantı başlangıcı 18 Aralık 2020 Cuma, saat 14.00’dir. Aradaki süre 27 saattir. İçtüzüğün açık ihlali söz konusudur.

Bunun yanı sıra Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, anayasa aykırı birden çok madde barındırmakla beraber, Adalet Komisyonu, İçtüzük madde 38 uyarınca anayasa uygunluk incelemesi yapmamış ve üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmemiştir. Komisyonların, kendilerine havale edilen teklifleri ilk önce Anayasa’nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlü olduğu; teklifin anayasaya aykırı olduğunun görüldüğü takdirde gerekçesi belirtilerek maddelerin müzakeresine geçmeden reddini öngören İçtüzüğün 38’inci maddesi, komisyonun inceleme yükümlülüğünü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınmasını önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu önsorun çözülmeyen komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa’nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya ret kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir önkarar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve önkarar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun üçüncü yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasaya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece ret hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38’de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, anayasaya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmektedir. Komisyonlar, çok sığ bir şekilde bu koşulları “uzmanlara incelettik” yaklaşımıyla geçiştirerek görüşmelere başlamaktadır. Oysa İçtüzük madde 38, milletvekillerine özgü münhasır yetki ve yükümlülüğü düzenlemekte olup,

bu yetki bir başka kişi veya merci tarafından kullanılamaz. Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen madde 11/2'deki "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade eder. Bu nedenle, İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen bir teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

AKP iktidarının; hukuk sistematiği, usul ve genel kaideleri yok sayma alışkanlığı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nde de zuhur etmiştir. Teklif, 27. Yasama Döneminin 33. torba teklifi olup Adalet Komisyonu'nun da 6. torbası olarak gelmiş bulunmaktadır. Bugüne kadar bu torba tekliflerinin madde sayısı 1202 olup Meclis'in bu dönemde yürürlüğe koyduğu toplam 1780 maddenin 3/2'sini oluşturmuştur. Adeta "torba yasamaya" dönüşmüş olan Meclis faaliyetleri, nitel ve nicel önemini ne yazık ki paralel yasama oluşturan 'saray'ın inisiyatifine, ihtisas komisyonlarının özensiz çalışmalarından dolayı terk etmiş bulunmaktadır.

Adalet Komisyonu'na getirilmiş bu 10. teklif, 43 maddeden oluşup 7 kanunda değişiklik yapmaktadır.

1. 2860 Sayılı Yardım Toplama Kanunu
2. 5253 Sayılı Dernekler Kanunu
3. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
4. 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu
5. 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun
6. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
7. 76415 Sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi hakkında Kanun

Bu 7 kanundan Dernekler Kanunu 3 kez, Ceza Muhakemesi Kanunu 5 kez, Türk Ticaret Kanunu 3 kez ve Kabahatler Kanunu ile Suç gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun da birer kez olmak üzere daha önce değişikliğe gidilmişti.

II. TEKLİFİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kaliteli bir yasama süreci işletilmeksizin görüşmeleri gerçekleştirilen Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi, yukarıda da ifade ettiğimiz üzere 'torba kanun' mantığıyla hazırlanan, yürürlük ve yürütme dahil 43

madde ve bir geçici maddenin yer aldığı iki bölümden oluşmaktadır. Teklifin ilk 6 maddesini kapsayan birinci bölüm, teklife ismini de veren kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine ilişkin uluslararası düzenlemeleri esas alan, kanun tekniği açısından ‘kod kanun’ özelliğindedir. Buna karşın geriye kalan 37 maddenin yer aldığı ikinci bölüm, farklı kanun maddelerinde değişiklik öngören düzenlemeler içermektedir. İkinci bölümdeki maddelerin büyük çoğunluğu, teklife ismini veren içerikle ilgisizdir. Daha önceki ‘torba kanun’ların isminde ifade edilen ‘... ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ ibaresine yer verilmemesi, bu kanunun hazırlanış sürecine de işaret etmektedir.

AKP iktidarının yasama süreçlerini işletme, kanun yapma yönteminde temel motivasyonu, içinden geçilen zaman diliminde karşı karşıya olunan bir gelişmeye - ağırlıkla bu gelişme iktidar açısından bir soruna işaret etmekte – yönelik pratik çözüm arayışıdır. Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin de aynı motivasyonla hazırlandığı aşikârdır. 1989 yılında G-7 ülkeleri (ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya ve Kanada) tarafından, suçtan kaynaklı malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilerek idari ve adli tüm araçların ülkelerde etkin bir şekilde uygulanmasını temin için oluşturulan ve Ülkemizin de 1991 yılında üye olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF), bilindiği üzere fonksiyonlarını gerçekleştirmek için, 40 tavsiyesi ile 11 kısa vadeli hedef kapsamında ülkeleri ‘karşılıklı değerlendirme’ yoluyla incelemekte ve takip süreçleriyle gözetim altında bulundurmaktadır. Ülkemizin FATF tarafından IV. Tur Karşılıklı Değerlendirme süreci, 2019 yılı Ekim ayında gerçekleşen Genel Kurulda kabul edilen raporla tamamlanmıştır. Raporda Türkiye, FATF 40 tavsiyesinin 28’inde yeterli (11’ine uyumlu, 17’sine büyük ölçüde uyumlu), 12’sinde yetersiz (10’una kısmen uyumlu, 2’sine ise uyumsuz); 11 etkinlik kriterinin ise 9 adedinden yetersiz olarak değerlendirilmiştir. 2019 Değerlendirme Raporu’nda; karapara aklamanın, terörün finansmanının ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi konularında “ciddi eksiklikleri” tespit edilen Türkiye gerekli iyileştirmeleri yapmadığı takdirde “Gri Liste”ye ekleneceği konusunda Mali Eylem Görev Gücü (FATF) tarafından uyarılmıştır. Gri liste (stratejik yetersizliği olan bölgeler), finansal sistemleri FATF tarafından karapara aklama ve terörizmin finanse edilmesine karşı güvencede bulunmadığı düşünülen ülkeleri içermektedir. Gri listede bulunan ülkeler arasında Bahamalar, Botsvana, Kamboçya, Gana, İzlanda, Moğolistan, Pakistan, Panama, Suriye, Trinidad ve Tobago, Yemen, Zimbabve yer

almaktadır. Türkiye'nin, FATF'in gri listesine eklenmesinin, dış finansman çekebilme kabiliyetine zarar vermesi ve yaşanan ekonomik krizi daha da derinleşmesi kaçınılmazdır.

FATF'nin en son 2012 yılında güncellediği söz konusu tavsiye kararlarıyla ilgili, 18 yıldır Türkiye'yi tek başına yönetmesine karşın gerekli adımları atmayan AKP iktidarının, düzenlemeyi hızla gündeme getirmesinin asıl nedeni, teklifin gerekçesinde ifade edilen karapara aklanmasının, terörizmin ve kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesine yönelik uluslararası kontrol mekanizmasına uyum amaçlı olmayan, ekonomiktir. İzlediği yanlış politikalarla Türkiye'yi içinden çıkılması zor bir ekonomik buhrana sokan, bu durumun sonuçlarından birinin de iktidardan düşmek olduğunu gören AKP iktidarı, teklifle, FATF'nin gri listene girme tehlikesini acilen bertaraf etme uğraşındadır.

Ancak bu adımı bile yetersiz ve samimiyetsizdir. Çünkü Türkiye'nin, FATF'ın 7 ve 12 nolu tavsiyelerine uyum sağlamadığı kaydedilen 2019 tarihli FATF Değerlendirme Raporu'na karşın getirilen teklif, 7 nolu tavsiye kararına ilişkin düzenleme içermekte, 12 nolu tavsiye kararıyla ilgili herhangi bir hüküm barındırmamaktadır. 12 nolu "Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler (Politically exposed persons-PEPs)" başlıklı tavsiye kararında, 'siyasi nüfuz sahibi kişiler' kapsamına, üst düzeyde kamu görevi bulunan devlet ya da hükümet başkanı, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri, adli ya da askeri personel, önemli mevkideki siyasi parti temsilcileri ve kamu kurumu yöneticisi niteliğindeki kişiler girmektedir. Bu tavsiye, yolsuzlukların önlenmesi ve tespit edilmesi bakımından büyük önem taşıyan, yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ile yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere konu olan fonların ve malvarlığının mali kurumlarca yakından takip edilerek kaynağının tespiti için tedbir alınmasını gerektirmektedir.

Tavsiyeye uyum sağlanmamış olması ülkemizde, siyasi nüfuz sahibi kişiler ve bunlarla bağlantılı kimselerin dahil olduğu yolsuzluk olaylarının ortaya çıkarılmasını zorlaştırmakta ve yolsuzluk kaynaklı fonların ekonomik sistem içinde aklanmasını kolaylaştırmaktadır.

Bilindiği üzere, 17 Aralık 2013 tarihinde Cumhuriyet tarihinin en büyük yolsuzluk ve rüşvet operasyonları gerçekleştirilmişti. Hazırlanan iddianamede Rıza Sarraf, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, İçişleri Bakanı Muammer Güler, Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış'a ve Halk Bankası Genel Müdürü Süleyman Aslan'a rüşvet verme, kara para aklama ve altın kaçakçılığıyla suçlanarak tutuklanmıştı. Sarraf'ın hapiste bulunduğu günlerde Erdoğan, kendisiyle ilgili olarak "*Ülkeye katkısının olduğunu biliyorum. Altın ihracatı yapan bir zat. Hayır işlerine girdiğini biliyorum.*" demişti. Sarraf 2014'te tahliye edilmiş, hakkındaki "bakanlara rüşvet verme" suçlamaları da düşürülmüştü. El konulan paralar faiziyle Sarraf'a

iaade edilmiş ve soruşturma ile ilgili takipsizlik kararı verilmişti. Yolsuzluk ve rüşvetle suçlanan bakanların Yüce Divan'da yargılanması ise Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde iktidar milletvekillerinin oylarıyla engellenmişti. 2016 yılında ABD'de gözümlüne alınan Sarraf yargılandığı davada, itirafçı olup da bakanlara rüşvet verdiğini söyleyince casus ilan edilmiş ve hainlikle suçlanmıştı. Geçtiğimiz aylarda medyaya yansıyan, ABD Hazine Bakanlığına bağlı mali istihbarat birimi olan (ülkemizdeki MASAK'ın muadili) FinCEN kayıtlarına dayandırılan belgeler (FinCEN belgeleri) de Rıza Sarraf'ın karapara trafiğini ortaya koymuş, bazı bakanlara rüşvet verdiği iddiasını desteklemişti. Bu kapsamda FATF'in 7 ve 12 nolu tavsiyelerinin bugüne kadar uygulamaya geçirilmemesinin, İran yaptırımlarını kurduğu rüşvet ve karapara trafiği sistemi ile delen Rıza Sarraf'ın ve rüşvet verdiği kişilerin korunmasının amaçlandığı yönünde yorumlanmaktadır. Zamanında gerekli adımlar atılmış olsaydı Rıza Sarraf'ın kara para trafiğinin ve rüşvet olaylarının önlenmesi ya da zamanında tespit edilmesi mümkün olabilecekti.

Tüm bu gerçekler AKP iktidarının, pragmatist anlayışla hareket ettiğinin göstergesi olmanın yanı sıra içine düştüğü sıkışıklığının da resmidir. Teklifin alelacele Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sevk ve hızla yasalaştırılma çabası, kanun düzenlemeleri içinde önem açısından ilk sıralarda yer alan bütçe teklifinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşüldüğü günlere denk gelmesinden de anlaşılmalıdır. Meclis İhtüzüğünün 35'inci maddesindeki, komisyonların Meclis Başkanlık Divanının kararı olmaksızın Genel Kurulun toplantı saatlerinde görüşme yapamayacağı hükmü dikkate alındığında, teklifin araya sıkıştırılma nedeni daha da netleşmektedir.

Teklifin 37 maddeden oluşan ikinci bölümü, teklifin tümüyle ilgili sorunlar içermesinin yanı sıra anayasal güvencede olan hak ve özgürlükleri kısıtlar niteliktedir. Demokratik toplumun temel taşı oluşturulan dernek özgürlüğüne ilişkin öngörülen yeni sınırlama ve yasaklar; malvarlığına elkoymaya süreçlerindeki keyfilik ve hukuksuzluklar ile avukatların müvekkilleriyle ilişkilerinde temel ilke olan 'sır saklama' yükümlüğüne yönelik düzenlemeler teklifin sorunlara çözümünden öte yeni sorunlara kaynaklık edeceği ve özellikle hukuk güvenliği açısından uygulamada telafisi zor zararlara yol açacağı kesindir. Teklif Anayasa'nın giriş kısmındaki demokratik hukuk devleti ile eşitlik ilkesine; yargı erkinin kullanılmasına; mülkiyet hakkına ve masumiyet karinesine aykırılıklar taşımaktadır.

III. TEKLİFİN MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Teklifin 1-6'ncı maddeleri; Türkiye'nin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF)'nin, kitle imha silahlarının yayılmasının ile terörizmin finansmanının önlenmesi ve

aklama suçlarına yönelik mücadele kapsamındaki tavsiye ve kısa vadeli hedeflerine uyumu amaçlayan düzenlemeleri içermektedir. Teklifin birinci bölümünde 'kod kanun' anlayışıyla yer alan bu maddelere ilişkin düzenlemeler geç kalınmış düzenlemeler olup aynı zamanda eksiktir. FATF, Türkiye'ye ilişkin 2019 tarihli Değerlendirme Raporu'nda, "Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler (Politically exposed persons-PEPs)" başlıklı 12 nolu tavsiyeye ilişkin uyarılarda bulunurken, söz konusu tavsiyeye ilişkin teklifte herhangi bir hükme yer verilmemiştir. 12 nolu tavsiye; siyasi nüfuz sahibi kişilere yönelik olup bu kapsama, üst düzeyde kamu görevi bulunan devlet ya da hükümet başkanı, üst düzey siyasiler, hükümet görevlileri, adli ya da askeri personel, önemli mevkiideki siyasi parti temsilcileri ve kamu kurumu yöneticisi niteliğindeki kişiler girmektedir. Bu tavsiye, yolsuzlukların önlenmesi ve tespit edilmesi bakımından büyük önem taşıyan, yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ile yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere konu olan fonların ve malvarlığının mali kurumlarca yakından takip edilerek kaynağının tespiti için tedbir alınmasını gerektirmektedir. Bu tavsiyeye ilişkin teklif kapsamında bir düzenlemeye yer verilmemiş olması, yapılan düzenlemenin yetersizliğine işaret ettiği gibi Türkiye'yi, finansal sistemleri FATF tarafından karapara aklama ve terörizmin finanse edilmesine karşı güvencede bulunmadığı düşünülen ülkelerin yer aldığı 'gri listesi'ye girme tehlikesinden de korumayacaktır. Bu açıdan teklifin geri çekilerek, 12 nolu tavsiyeye uygun şekilde yeniden düzenlenmesi ve yapılacak yeni düzenlemenin Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu'nda da görüşülmesi gerekmektedir.

Teklifin 7'nci maddesi ile 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun izin alma zorunluluğunu düzenleyen 6 ncı maddesine, izinsiz yardım toplama faaliyetlerinin internet ortamında yapılmasına ilişkin yeni bir fıkra ekleniyor. Buna göre izinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapıldığı tespit edilirse; valilik veya İçişler Bakanlığı e-posta veya diğer iletişim araçlarıyla bildirimde bulunacak. Aksi halde (içerik ve/veya yer sağlayıcı içeriği 24 saat içinde çıkarmazsa, onlar hakkında bilgi edinilemezse, onlara teknik nedenlerle bildirim yapılamazsa) ilgili valilik veya İçişleri Bakanlığı; sulh ceza hâkimliğine, internet ortamındaki bu içeriğe ilişkin erişimin engellenmesine karar vermesi için başvuracak. Hâkim, en geç 24 saat içinde, duruşmasız karar verecek ve gereğinin yapılması için kararı doğrudan BTK'ya gönderecek. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı, ilgili, Ceza Muhakemeleri Kanunu'na göre itiraz edebilecek.

Terörizmin finansmanını engellemek amaçlandığı iddiasına gerekçede yer verilse de ülkedeki terör tanımı ve kullanımı düşünüldüğünde sivil toplum başka bir cenderenin içine

sokulacaktır. Erişimin engellenmesi kararının sadece talep edenin sunduğu evrakları üzerinden, duruşmasız ve en geç 24 saat içinde verilmesi sebebiyle; Anayasa'nın 36. maddesinde öngörülen adil yargılanma hakkı (silahların eşitliği ilkesi, hukuki dinlenilme hakkı) açıkça ihlal edilmektedir.

Teklifin 8'inci maddesi ile 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun 9 ncu maddesine, "Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir." fıkrası eklenmiştir. Madde gerekçesi, teklifle üç amacın izlendiğini ifade etmektedir: Suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile mücadele kapsamında gerekli tedbirlerin alınması ile ülkemizden yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin mevzuat boşluğunun giderilmesi.

Ancak teklif metni, kanun düzeyinde kural koyup asgari bir normatif çerçeve çizmek yerine, yardımlara ilişkin usul ve esasları belirleme görevini külliyen yönetmeliğe tevdi etmektedir. Anayasa'nın 123. maddesi, idarenin kanuniliği ilkesini öngörmektedir. Anayasa'nın 124. maddesinin birinci fıkrasına göre de; "Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler". Teklif metni, yönetmelik tarafından uygulanması sağlanabilecek şekilde maddi anlamdaki kanunun niteliklerine haiz olan, bir başka deyişle yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esasların genel çerçevesini içeren bir hüküm öngörmemiştir. Düzenleme, bu itibarla Anayasa'nın 123. ve 124. maddeleriyle uyumlu olmadığı gibi, normlar hiyerarşisine aykırı olması itibariyle de, Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırıdır.

Teklifin 9'uncu maddesi ile 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun faaliyetlerin denetimini düzenleyen 16 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında değişikliğe gidilerek, denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlara, yardım toplama faaliyeti ile ilgili olanlardan, kamu kurum ve kuruluşlardan, bankalardan, gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususlarla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisi tanınmaktadır ve talepte bulunulanlar, özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamayacaktır.

Yürürlükteki mevzuata göre sadece denetçiler bilgi ve belge isteyebilecekken; teklif ile izin vermeye yetkili makamlar da isteyebilecektir. Bu bilgi ve belgelerden nüsha alınıp alınmayacağı, alınacaksa ne kadar süre içinde yok edileceği vb. koşullarla kayıtlanamamıştır.

Gerçekten de; 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklik, yardım toplama faaliyetiyle ilgili denetimle ilgili olarak bilgi ve belge isteme yetkisini, denetçilerden denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlara doğru genişletmektedir. Düzenlemenin kişisel verilere erişim yetkisine sahip olanları artırmasını, onun, Anayasa'nın 20. maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı açısından gerekli güvenceleri içermemesiyle birlikte değerlendirmek gerekir. Anılan düzenlemeye göre: “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir”. Oysa teklif metni, bir yandan kişisel verilere ulaşabileceklerin sayısını artırırken; öte yandan, kişisel verilerin toplanma, işlenme, saklanma, imha edilme usulleriyle bunlara yönelik itirazlarla ilgili olarak hiçbir güvence öngörmemektedir. Madde metni, bu itibarla, Anayasa'nın 20. maddesinin üçüncü fıkrasıyla bağdaşmamaktadır.

Teklifin 10'uncu maddesi ile 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun cezaları düzenleyen 29 ncu maddesi değiştiriliyor. İdari para cezaları, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı ile etkin mücadele etmek iddiası ile ciddi oranlarda arttırılıyor.

Değişiklik cezalarda orantılılık ilkesi ve belirlilik ilkeleri bakımından sorun yaratabilir. Valilere geniş yetki verilmesi ve mülkiyet hakkına kadar dokunan cezaların yargı kararı olmadan verilmesi sorunludur. Muhafif birçok sivil toplum örgütünün topladığı yardımlarda terörizmin finansmanı bahanesi ile müdahaleye açık olabilecektir. Madde kapsamında yapılan değişikliklerle; belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapan sorumlu kurul üyelerine idari para cezası verileceği hükmü, ilgili usul ve esasların belirlenmesi esas itibariyle yönetmeliğe terk edildiği için, suçta kanunilik ilkesine ve dolayısıyla Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır.

Teklifin 12'nci maddesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun dernek kurma hakkını düzenleyen 3 üncü maddesine suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanmasını ve terörizm finansmanını önlemek ve uyuşturucu ile mücadele etmek gerekçesiyle yeni fıkra ekleniyor. Buna göre; Türk Ceza Kanunu'nun belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılmayı düzenleyen 53 üncü maddesindeki süreler geçmiş olsa bile veya affa uğramış olsa bile 6415

sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında kalan suçlar ile Türk Ceza Kanunu'nda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal veya ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından mahkûm olanlar, derneklerin genel kurulları dışında görev alamayacak, dernek organlarına seçildikten sonra yukarıdaki suçlardan mahkûm olanların görevi sona erecek.

Bir kişinin mahkûmiyeti sonrası hakkında kısıtlama da yoksa ömür boyu bir yaptırıma tabi tutulması Anayasa madde 13'e aykırıdır. Ayrıca düzenleme kendi içerisinde de çelişkilidir. Derneğe üye olabilen ve en üst organ olan genel kurulda görev yapabilen üyenin, başkaca organlarda görev alamaması anlaşılabilir ve tutarlı değildir.

Teklifin 13'üncü maddesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun dernek denetimlerine ilişkin 19 uncu maddesindeki değişiklikle, mevcut durumda İçişleri Bakanı veya mülki idare amirinin talimatıyla yaptırılan denetimlerin, yine bu talimatla ve açıkça "kamu görevlileri eliyle, 3 yılı geçmeyecek biçimde düzenli olarak her yıl yapılacağı" hüküm altına alınıyor. Eklenen fıkayla; denetimi yapacak kamu görevlisi, denetim yetkisiyle sınırlı biçimde, devlet kurumlarından, kamu/özel bankalardan, gerçek/tüzel kişilerden bilgi, belge isteyebilecek. Bu hususta bir mahkeme kararına gerek duyulmayacak. Talepte bulunulanlar, özel kanunları ileri sürerek bilgi/belge vermekten kaçınamayacak. Denetim yetkisi ile sınırlı olduğu belirtilmekle birlikte hangi bilgi ve belgelerin kimler tarafından istenebileceği, ne süreyle ne şekilde işleneceği, imha edilip edilmeyeceği gibi kişisel verilerin korunması hakkını ihlal niteliğindeki gri alanlar mevcuttur. Düzenli tutulan defterler ve bunların denetimi ile ciddi yükümlülükleri olan derneklerin bu şekilde geniş yetkilerle denetimi, hakkın özüne dokunmaktadır.

Eklenen fıkayla; İçişleri Bakanlığı ve mülki idare amirinin talep etmesi halinde, dernekler ve o derneklerin tüm tesis, müessese ve ortaklığı olan kuruluşları da, denetimle ve görevleriyle sınırlı kalacak biçimde ilgili bakanlıklar ve kuruluşlarca denetlenebilecek. Madde kapsamında Kanunun 19 uncu maddesinde yaptığı değişiklikle, gerekli görülen hallerde derneklerin tüzüklerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermediklerinin, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıklarının İçişleri Bakanı veya mülki idare amiri tarafından denetlenebileceği hükmüne; bu denetlemenin kamu görevlilerine yaptırılacağı ve söz konusu denetimlerin, yapılacak risk değerlendirmelerine göre üç yılı geçmeyecek şekilde her yıl yapılmasının esas olduğu eklenmiştir. Yürürlükteki mevzuattaki, denetimlerin "gerekli görülen hallerde" yapılacağına ilişkin ibare korunurken, periyodik denetim getirileceği kuralının eklenmesi, tutarsızlık

yaratmaktadır. Terörizmin finansmanının engellenmesi açısından derneklerin defterlerinin ve kayıtlarının mevzuata uygun olarak tutup tutmadıklarının periyodik olarak incelenmesinin önem arz ettiği ve önleyici bir etki sağlayacağı varsayılsa dahi; her halükarda, düzenlemenin, periyodik incelemenin yalnız rutin defter ve kayıt tutulmasına inhisar edeceği şeklinde kaleme alınması uygun olur.

Maddeye göre; denetleme, İçişleri Bakanı veya mülkî idare amiri tarafından kamu görevlilerine yaptırılabilir ve bu denetimlerde görevlendirileceklerle ilişkin esas ve usuller yönetmelikte düzenlenecektir. “Kamu görevlisi” tabiri çok geniştir ve bir temel hak konusu olan dernekleri kimlerin denetleyeceği konusunda yeterli belirlilik sağlamamaktadır. Anayasa’nın 123. maddesinin ilk fıkrasına göre, “İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir”. Anayasa’nın 33. maddesinin 3. fıkrasına göre, dernek kurma hürriyeti ancak kanunla sınırlanabilir. Dernek özgürlüğünün demokratik toplumdaki önemi dikkate alındığında; kanunilik ilkesi, derneklerin ciddi müeyyide riski altında tabi olacakları denetimlerin hangi kamu görevlisi kadroları tarafından yapılacağına kanun düzeyinde belirlenmesini ve bu konunun idarenin keyfiliğine bırakılmamasını gerektirir. Düzenleme, Anayasa’nın 123. ve 33. maddeleri (ve dolayısıyla 13. maddesi) bağlamında kanunilik ilkesinin gereklerini karşılamamaktadır. Bu düzenlemenin yasalaşması, dernekleri özel hukuk tüzel kişiliğinden uzaklaştırarak kamu yönetiminin bir yan kuruluşu, hatta bir tür idari hiyerarşi içinde bir birim haline getirme riskini yaratmaktadır.

Teklifin 15’inci maddesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu’nun eklenen yeni maddeyle (m. 30/A); herhangi bir kesinleşmiş yargı kararı aranmadan, dernek faaliyetleri çerçevesinde açılan ve bu madde kapsamındaki bir soruşturma yeterli sayılarak; derneğin genel kurul organı dışındaki görevliler (yönetim ve denetim kurulu üyeleri gibi) veya ilgili personel hakkında ya da çok daha ağır biçimde doğrudan bu kişilerin görev yaptığı organlar hakkında İçişleri Bakanının takdiriyle geçici olarak görevden uzaklaştırma kararı verilebilecek. Bakanın geçici tedbir olarak “uzaklaştırma” kararı verebilmesi için, bu derneğin Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki suçlar ile TCK kapsamındaki uyuşturucu, uyarıcı madde imali, ticareti veya kara para aklama (suçtan kaynaklı malvarlığını aklama) suçlarından dolayı yönetim/denetim kurulu üyelerinin ya da ilgili bir personelin “soruşturma” kapsamına alınması yeterli sayılacak; görevden uzaklaştırma için kovuşturma safhası ya da kesinleşmiş yargı kararı aranmayacak. Salt bir soruşturmanın İçişleri Bakanı tarafından geçici olarak görevden uzaklaştırma kararı verilebilmesi açısından

yeterli addedilmesi, Anayasa'nın masumiyet karinesini öngören 38. maddesinin dördüncü fıkrasına aykırıdır.

İkinci fıkrayla; İçişleri Bakanına tanınan geniş ek yetkiyle, görevden uzaklaştırmanın yetmediği ve gecikmesinde sakınca bulunan halleri İçişleri Bakanı kendisi takdir edecek ve harekete geçerek derneği faaliyetten geçici olarak alıkoyabilecek ve derhal mahkemeye başvuracak. Bakanın başvurusu üzerine mahkeme 48 saat içinde faaliyetten geçici alıkoymaya ilişkin kararını verecek. Mahkeme yargılamaya Türk Medeni Kanununun 89 uncu maddesi kapsamında devam edecek. Buna göre; derneğin amacı, kanuna veya ahlâka aykırı hâle gelmişse; Cumhuriyet savcısının veya bir ilgilinin istemi üzerine mahkeme, derneğin feshine karar verecek. Mahkeme, dava sırasında faaliyetten alıkoyma dâhil gerekli bütün önlemleri alacak.

Düzenlemeyle İçişleri Bakanına tanınan kapsamı belirsiz yetki, dernek özgürlüğünün keyfi şekilde sınırlanmasına yol açacaktır. Her ne kadar Anayasa'nın 33. maddesinin beşinci fıkrası, bazı istisnai hallerde, gecikmede sakınca varsa, kanunla bir mercinin derneği faaliyetten men ile yetkilendirilebileceğini öngörüyor olsa da, aynı maddenin dördüncü fıkrasına göre: “Dernek kurma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir”. Şu halde, 33. maddenin beşinci fıkrası dikkate alındığında dahi, hâkim kararı olmadan İçişleri Bakanınca verilecek faaliyetten geçici alıkoyma kararının hangi hallerde verilebileceğinin açık ve öngörülebilir şekilde kanun düzeyinde belirlenmesi gerekir. Oysa getirilen 30/A maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesindeki “tedbirin yeterli olmaması” ifadesinin anlamı belirsizdir ve İçişleri Bakanının anayasal bir hak olan dernek özgürlüğünü keyfi şekilde sınırlamasını mümkün kılacaktır. Teklif metni, Anayasa'nın hukuk devleti ilkesini öngören 2., dernek özgürlüğünü öngören 33. ve temel hakların sınırlanmasında kanunilik ilkesini öngören 13. maddelerine aykırıdır.

Üçüncü fıkrayla; bu madde kapsamında görevden uzaklaştırılanların yerine yapılacak kayyım atamalarında izlenecek usul açıklanıyor. Buna göre; hakkında bu maddede sayılı suçlar kapsamında görevden uzaklaştırılmış kişiler ile yine bu Kanunun 27 nci maddesinde sayılan derneğe ait para, evrak, senet vb malları satan, gizleyen, inkâr ve tahrif ettiği iddiasıyla soruşturma açılan ve görevden uzaklaştırılan yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetçi veya diğer personelin yerine Kanunun m. 27/4 fıkrası kapsamında mahkeme eliyle kayyım atanacaktır. Dernek merkezinin bulunduğu ilin valisi, görevden uzaklaştırılma kararının derneğe bildirilmesiyle eş zamanlı olarak, görevden uzaklaştırılan organların yerlerine; Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre dernek merkezinin bulunduğu yerdeki sulh hukuk mahkemesinden kayyım atanmasını isteyecek. Mahkeme bir hafta içinde, öncelikle

dernek üyeleri arasından görevden uzaklaştırılanların sayısı kadar kayyım atanmasına karar verecek kayyımın görevi dava sonucu verilen hüküm kesinleşinceye kadar devam edecek. Çeşitli nedenlerle boşalan bu kayyımların yerine, aynı usülle yeni kayyım atanacak. Bu düzenlemenin yasallaşması, madde 13'te dikkat çekilen riski pekiştirmekte ve dernekleri, örgütlenme özgürlüğü öznesi olmaktan çıkaracak ve demokratik hukuk devletinde tanımı bulunmayan bir kuruluşa dönüştürecektir.

OHAL KHK'leri ile dernek kapatılmasının ardından iki senelik boşluğu dolduracak kanuni bir düzenlemedir. Dernek organlarında görev alan birinin hangi kanun kapsamında olursa olsun hakkında kovuşturma yürütülmesi veya hakkında mahkumiyet kurulmuş olması dahi derneğe yönelik meşru bir gerekçe değildir. Suçun şahsiliği ilkesine aykırı bu düzenleme ölçülü olmamakla birlikte hukuk devleti ilkesine de aykırıdır. Dernekler Kanunu'nda son bir yılda yapılan değişiklikler birlikte değerlendirildiğinde Anayasa madde 33 kapsamında bir haktan bahsetmek mümkün olmayacaktır. Türkiye'de muhaliflerin sürekli yargı araçsallaştırılarak yüz yüze geldiği ceza tehdidi, sivil toplum faaliyetini de engelleme aracı haline gelmektedir. Bu düzenlemelerin toplumun platform vb. hukuk sisteminde tanımlanmamış yapılarda örgütlenmesini teşvik edeceği de açıktır. Yurttaşlar hukuk alanının dışına itilmek istenmektedir.

Teklifin 20'nci maddesi ile 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun "tanımlar" başlıklı 2. maddesine şüpheli işlem bildirim "yükümlüsü" olarak serbest avukatlar eklenmektedir. Serbest avukatlar, savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve avukatların yapabileceği resmi işlemlerden taşınmaz alım-satım, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak kaydıyla eklenmiştir. Kanuna göre yükümlüler, kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce, işlem yapanlar ile nam veya hesaplarına işlem yapılanların kimliklerini tespit etmek, nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu malvarlığının yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheli gerektirecek bir konunun bulunması halinde bu işlemlerin MASAK'a bildirmek zorunda bulunuyorlar.

Serbest avukatların buraya eklenmiş olması yerinde değildir. Zira avukat-müvekkil görüşmeleri sır saklama yükümlülüğü kapsamındadır. Avukat, müvekkilin konusu işlenmiş bir suçla ilişkin paylaşımlarını rızası dışı açık edememektedir. Aksi durumda avukatlık müessesesi de işlevsiz hale gelecektir.

Öte yandan 2008 yılında benzer bir madde Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmeliğin 4. Maddesinin (§) bendine eklenmiştir. Danıştay 10. Dairesi ise 2008/1675 E. 2013/508 K. numaralı ve 24.01.2013 tarihli kararı ile bu bent iptal edilmiştir.

Teklifin 21’inci maddesi ile 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde yapılması teklif edilen değişiklikle ile yükümlülerin kendileri nezdinde yapılan veya aracılık ettikleri işlemlerde işlem yapılmadan önce kimlik tespiti yapma zorunluluklarının kapsamı genişletilmektedir. Kimlik tespiti başlıklı madde müşterinin tanınması başlığı ile genişletilmiş, yükümlüler müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar kapsamında kimlik tespiti ile gerekli diğer tedbirleri almak zorunda kılınmışlardır.

“Gerekli tedbirler”in ne olduğu teklif edilen değişiklikte yer almamakta, bu bakımdan belirsizlik taşımaktadır. Düzenlemede, Anayasa’nın 20. maddesinin 3. fıkrasının öngördüğü kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının gerektirdiği güvenceler yer almamaktadır. Zira kimlik tespiti ve gerekli diğer tedbirler bu hakka müdahale niteliğinde olabilecektir.

Teklifin 24’üncü maddesi ile 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin “elkoyma” olan başlığı “koruma tedbiri” olarak değiştiriliyor. Aklama ve terörün finansmanı suçunun işlendiğine dair şüphe bulunan hallerinde gecikmesinde sakınca bulunması hallerinde Cumhuriyet savcısının verdiği el koyma kararı Hâkim tarafından onaylaması halinde CMK hükümleri uyarınca değere ilişkin rapor üç ay içerisinde alınacak ve hakimın onayına sunulacak. Hâkimin raporu onaylamaması veya raporun üç ay içerisinde alınmaması halinde Cumhuriyet savcılığının kararı hükümsüz kalacak. Önerilen üçüncü fıkra düzenlemesi ile CMK 139 uyarınca gizli soruşturmacı görevlendirebilecek, 4208 sayılı kanun uyarınca kontrollü teslimat tedbirine hükmedebilecektir. Aklama suçunun örgüt faaliyeti kapsamında olup olmaması önemli olmayacaktır.

Elkoyma kararı, “mülkiyet hakkına” müdahaleyi beraberinde getirdiği gibi hakim onayına sunulacak rapor için üç aylık süre mahkeme kararı olmadığı da dikkate alındığında uzundur. Mahkeme kararı olmadan bir hakka müdahale niteliğindeki tedbirler o hakkın ihlalini de beraberinde getirecektir.

Teklifin 25’inci maddesi ile 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 19/A maddesinde yapılması teklif edilen değişiklikle Maliye Bakanına,

yapılan bir işlemin malvarlığının aklaması veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine, işlemi yedi gün süreyle askıya alma veya gerçekleşmesine izin vermeme yetkisini devredebilmesine olanak tanınıyor.

Ancak bakanın yetkisini kime devredeceği konusunda açıklık bulunmuyor. Her ne kadar bakan yardımcılığı müessesesi mevcut olsa da bakanlık teşkilatlanmasında yetkili kuruluş MASAK olarak görülmektedir. Ancak bu husus, teklifte açıkça yazılmamıştır. Yetkinin kimlere devredilebileceğinin açık bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Zira mahkeme kararı olmadan verilebilen tedbir kararının kimler tarafından alınabileceğinin bilinmesi görev-yetki-sorumluluk üçlüsü açısından önemlidir.

Teklifin 32’nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun fıkra eklenerek, hamiline yazılı pay senedini devralmasına rağmen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyen pay sahiplerine yönelik olarak idari para cezası öngörülmüştür.

Ancak söz konusu fiilin konusu olan bildirim yükümlülüğünün hangi süre içinde gerçekleştirilmesi gerektiği teklifte belirtilmemiştir. Düzenlemeye göre, hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmesi ve kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar Ticaret Bakanlığınca çıkarılan tebliğle belirlenecektir. Söz konusu düzenleme, Anayasa’nın suçta kanunilik ilkesini öngören 38. maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır.

Teklifin 36’ncı maddesi ile 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişiklikle, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararlarının icrası bakımından bu kararlarla listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının dondurulması kararlarıyla listelerden çıkarılması, malvarlıklarının dondurulmasının kaldırılması kararlarının Cumhurbaşkanınca Resmi Gazete’de yayımlanacak kararıyla uygulanması düzenlenmiştir.

Burada yapılan değişiklik, BM’nin 2253 (2015) sayılı kararının listeye eklenmesi ve Bakanlar Kurulu’nun Cumhurbaşkanı olarak değiştirilmesidir. Burada dikkati çeken husus, 6415 sayılı Kanunun 9. Maddesi ile kurulan Malvarlığının Dondurulmasını Değerlendirme Komisyonunun görev ve yetkileri ile bu kanun teklifi ile oluşturulan ve 4. Maddede zikredilen Denetim ve İşbirliği Komisyonu’nun görevlerinin çakışmasıdır. Kanun teklifinin 4. Maddesinin 4. Fıkrası ile 36. Maddeye eklenen 4. Fıkra aynı içeriklidir. Bu çelişkinin giderilmesi gerekir.

Zeynel Emre
İstanbul
Turan Aydoğan
İstanbul

Tufan Köse
Çorum
Alpay Antmen
Mersin

Rafet Zeybek
Antalya
Süleyman Bülbül
Aydın

MUHALEFET ŞERHİ

Görüşülmeleri tamamlanmış olan 2/3261 Esas Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi BM'nin önerdiği önemli düzenlemeleri içinde barındırmaktadır. Ancak bu önemli değişikliklerin, iktidarın kendi bekasına uygun şekilde düzenlenmiş olması, evrensel hukuk normlarına ve demokratik kriterlere hala son derece uzak bir mesafede olduğunu göstermektedir. Özcesi yalnızca 6 madde ile gerekli düzenlemelerin yasalaşması mümkünken, iktidar toplumsal yapıyı hedef alan niyetlerini ortaya koymaktadır.

1-GENEL DEĞERLENDİRME:

OECD'nin Türkiye'ye 2021 yılına kadar yapması için tanıdığı düzenlemeleri içeren kanun teklifi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarında yer alan kişi ve kuruluşların faaliyetlerinin nasıl engelleneceği, mal varlıklarının nasıl dondurulacağına yönelik düzenleme öngörmekte ise de komisyon gündemine gelen önerinin çok daha farklı konuları ele aldığı ve hatta bir takım demokratik hakları engellediğini söylemek güç olmaz.

Diğer yandan İçtüzük uyarınca bir kanun teklifinin en az 2 gün önce komisyon üyelerine bildirim ve toplantının bu çağrıya göre yapılması belirlenmişken teklifin alelacele gündeme getirilmiş olması iktidarın esas niyetini de ortaya koymaktadır. Yani amaç, gerçekten kitle imha silahları ile uğraşmak değil, dernekler vakıflar sivil toplum kuruluşlarını hareketsiz bırakmaktır. Çünkü esasen BM'nin öngördüğü düzenleme birkaç madde ile yapılabilecekken iktidar 43 madde ile toplumu dizayn etme saikini ortaya koymuştur. Yine yasa teklifinin bütçe görüşmeleri dahi bitmeden meclis gündemine getirilmesi ne yazık ki kötü niyetli bir yaklaşımın açık ifadesidir.

Diğer bir husus da kanun ile ana yetkilerin İçişleri Bakanlığına verilmiş olmasına mukabil, teklif metninin İçişleri Komisyonunda görüşülmeksizin Adalet Komisyonuna getirilmiş olması mevzudur. İçtüzük ve teamüller gereği kanun teklifinin, tali komisyon olarak ilkin İçişleri Komisyonunda görüşülmüş olması ardından da adalet komisyonuna getirilmesi gerekirken bu temel ilkeden taviz verilmiş, teklifin doğrudan kabulü yasama organına adeta dayatılmıştır. Bu yönü ile de teklif metninin bu şekilde kabulü mümkün değildir.

Anayasa ve İçtüzüğün öngördüğü hükümlere aykırı olarak kanunların meclisten geçirilmesi iktidarın pratiği haline gelmiştir. Hukuk devleti ilkesinden verilen tavizlerin ise topluma ve ülkeye geri dönüşü mümkün olmayan zararlar verdiği, vermeye devam ettiği tartışmasıdır. İlk bu dayatma yönteminden vazgeçilmesi ve hukuk ilkelerinden taviz vermeyen çalışmaların gerçekleştirilmesi parlamentonun sorumluluğu olduğu kadar görevidir de.

ANAYASAYA AYKIRILIK;

Örgütlenme özgürlüğü, bireylerin kendi menfaatlerini korumak için kendilerini temsil eden bir toplu teşekkül oluşturarak bir araya gelmeleri özgürlüğü olarak tanımlanabilir. Örgütlenme özgürlüğü Türkiye'nin de taraf olduğu birçok uluslararası mevzuatta garanti altına alındığı gibi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda da çeşitli başlıklar altında düzenlenmiştir. Bu başlıklardan biri de dernek kurma hürriyetidir.

Dernekler ve vakıflar Türkiye'de örgütlenme özgürlüğünün temel kullanım biçimleridir. Anayasa'nın 33. maddesi "dernek kurma hürriyeti" başlığı altında herkesin önceden izin almaksızın dernek kurma, bunlara üye olma, üyelikten çıkma hakkına sahip olduğunu, kimsenin bir derneğe üye olmaya veya dernekte üye kalmaya zorlanamayacağını açık bir biçimde düzenlemiştir. Belirtilen haklar 33. maddeye göre aynı zamanda vakıflar bakımından da geçerlidir. Derneklerin faaliyet yürütürken özerkliği örgütlenme özgürlüğünün ayrılmaz bir parçasıdır ve kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın faaliyetlerini yürütebilmelidirler.

Örgütlenme özgürlüğü ve onun bir alt türü olan dernek hakkı, anayasa kapsamında demokratik yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak görüldüğünden bu hakka getirilecek sınırlandırmaların demokratik toplumdaki gerekli olup olmadığı sıkı denetim altındadır.

Söz konusu yasa teklifi bu bağlamda dernek kurma ve örgütlenme özgürlüğüne ciddi müdahale teşkil ettiğinden Anayasa Md. 33'e aykırılık teşkil etmektedir.

İçişleri Bakanı ve valiliklerin STK'lerin yönetiminde bulunan ve hakkında terör soruşturması açılmış isimleri görevden alabilmesi, derneğin faaliyetini geçici olarak durdurabilecek olması ve gerekli görürse yönetimlerine kayyım atayabilmesi, daha önce ceza almış ve fakat hakkında TCK-53 üncü maddesi uygulanmış olanların dernek organlarında yer alamaması gibi öngörülen düzenlemeler hem örgütlenme özgürlüğüne hem de Anayasa Md. 33 'aykırıdır.

Bu düzenleme, yukarıda ayrıntılı olarak bahsedilen aykırılıkların yanında hukuk devleti ilkesi ve kanun önünde eşitlik hükmüne aykırıdır. Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü ilkesine, masumiyet karinesine, hakkın özüne dokunulmama, kanunun sınırlandırma ve ölçülü olma ilkesine, kişisel verilerin korunması hakkına, mülkiyet hakkına, Anayasanın 9. ve 11. Maddelerine aykırıdır.

2- MADDE İNCELEMELERİ

MADDE 3- Bu madde, BMGK'nin kitle imha silahlarının yayılmasının ve finansmanının önlemesine yönelik aldığı kararlara konu olan kişi, kuruluş ve organizasyonların malvarlıklarına el koymayı düzenlemektedir. 3. maddede bu kişi ve kuruluşların Türkiye'deki malvarlıklarının dondurulması ve/veya dondurulma kararlarının kaldırılmasının, Cumhurbaşkanının Resmi Gazete'de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanacağı belirtilmektedir. Teklifin kabul edilmesi durumunda bu konuda tek yetkili Cumhurbaşkanı olacaktır. Cumhurbaşkanı isterse, bu kişi ve kuruluşlarla dolaylı olarak ilişkisi bulunan ya da onun adına hareket eden hesapları da dondurabilecektir.

Anayasa Md 38-Masumiyet İlkesi Bakımından- Herhangi bir mahkeme kararı olmadan mal varlıklarına el konulması masumiyet karinesine aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasa Md 35- Mülkiyet Hakkı Bakımından- Mahkeme kararı olmaksızın doğrudan Cumhurbaşkanlığına mal varlığına el konulabilmesi durumu mülkiyet hakkının keyfiyetle ihlaline sebep olacaktır.

Anayasa Md 2-Hukuk Devleti Olma Bakımından- Kanunilik ilkesine ve Anayasaya aykırı bir şekilde malvarlığına el koyma yetkisinin geniş bir yetkiyle Cumhurbaşkanlığına verilmesi hukuk devleti olma ilkesine aykırıdır.

MADDE 4- Madde ile Denetim ve İşbirliği Komisyonunun görev yetki ve sorumlulukları belirlenmektedir. Maddede yeni bir komisyon olan Denetim ve İşbirliği Komisyonundan bahsedilmiştir. Maddede adı geçen bakanlıklar ve kurumların bildireceği üyelere oluşacak bu kurul, görüş ve bilgilerine gerek duyulan kurum ve kuruluşların temsilcilerini Komisyona çağırabilecektir. İlgili kuruluşlar yasak işlemlere ilişkin belgeleri Komisyona bildirmekle yükümlüdür. Komisyon, yasak işlem yaptığına ilişkin makul şüphe duyulan kişi ve kurumların BMGK listesine eklenmesi için BMGK'ya gönderilmek üzere Cumhurbaşkanına öneride bulunabilecektir. Yılda en az 2 defa gizlilik esaslarına göre toplanacak komisyon üyelerine her toplantı için ücret ödenmesi öngörülmektedir.

Anayasa md 20- Özel hayatın gizliliği bakımından: Birçok muğlaklık barındıran söz konusu maddede, hangi bilgi ve belgelerin kimler tarafından ve ne kadar süreliğine istenebileceği belirsiz bırakmıştır. İstenilen belgelerin gizliliğinin ne düzeyde saklı kalacağı noktasında endişeler barındırmaktadır yasa maddesi. Anayasa md 20: *Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz* der. Bu bağlamda mevzubahis belirsizliklerin kişisel verilerin korunması hakkına aykırılık içerdiği ayrıca demekler üzerindeki baskıyı artırıp keyfiliğe sebep olacaktır.

Ayrıca madde BMGK listesine eklenmek için öneri yapılması makul şüpheye bağlamaktadır. Böyle bir listeye girmek için makul şüphe yeterli değildir. Bunun mutlak suretle kuvvetli şüphe olması gerekmektedir.

Kanun teklifinin 7 nci maddesiyle internet ortamında yardım toplanmasına yönelik düzenleme getirilmektedir. Bu kapsamda İçişleri Bakanlığının talebi üzerine hâkim kararıyla internet ortamında yardım toplanmasında içeriğe erişim engeli kararı verilebilmesi imkânı sağlanmaktadır. Hâkimin duruşma dahi yapmaksızın erişim engeli kararı verebilmesinin önünün açılması, İçişleri Bakanlığının konuya doğrudan müdahalesi, yardım toplama faaliyetlerinin durdurulması anlamına gelmektedir. Genel değerlendirmede de ifade ettiğimiz üzere toplumsal dayanışmayı hedef alan bu düzenleme ile yurttaşlar ivedi durumlarda kampanya yapamayacak yahut toplanan paranın doğrudan hazineye aktarılmasına karşı bir şey yapamayacaktır. Her ne kadar yasa koyucu itiraz hakkını öngörmüş olsa da önerilen itiraz hakkının neticeye ne kadar etkili bir şekilde uygulanacağı şüphelidir.

Bu madde ile ilintili olan 8 inci maddede yurt içinde ve yurtdışında yapılacak olan yardım kampanyalarının usul ve esaslarının yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir. Kuşkusuz yönetmelikte yer alacak olan ayrıntılar, yardım faaliyetlerinin ve kampanyaları açısından ağır prosedürler ve bürokratik engellemeleri de beraberinde getirebilecektir. Bunun da son yıllarda acil hastalık (SMA'lı çocuklar vb.) durumları için kullanılan yardım kampanyalarının amacına ulaşmasını etkileyici özelliği ortadadır.

9 uncu madde ile yardım toplama faaliyetleriyle ilgili konularda, kamu kurum ve kuruluşlarına bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilmesine imkân

tanınması düzenlenmektedir. Burada kamu kurum ve kuruluşlarına verilecek olağanüstü yetkinin kişisel verilerin korunmasına aykırı olacağı tartışmasızdır. Bankalar dahil denilerek yurttaşların hesaplarının en detaylı bir şekilde incelenmesine olanak tanıyacak olan bu düzenlemenin herkesi “terörist” ilan edebilmenin bir diğer yolu olacağı da tartışmasızdır. Hakeza bankalardan kişi bilgilerine ve mevduat bilgilerine erişim yurttaşların hesaplarına el konulmasına dair uygulamaları da meşru kılacak ve hatta bankacılık sistemini dahi tehdit eden bir durum oluşacaktır.

10 uncu maddeyle 2860 sayılı Kanununun 29’uncu maddesinin değiştirilmesiyle idari para cezalarının artırılması, miktarı ve idari yaptırımını düzenlenmektedir. İdari para cezalarının artırılmasının manası da elbette yaptırımların ağırlaştırılmış olmasıdır. Mevcut yasada 700 lira olan para cezası 285 kat artarak 200 bin liraya kadar çıkabilecektir. İzinsiz yardım toplayanlara 5 bin liradan 100 bin liraya kadar para cezası öngörülürken, bu eylemin internet ortamında yapılması halinde ise 10 bin liradan 200 bin liraya kadar para cezası uygulanacağı hükme bağlanmaktadır. İzinsiz para toplanmasına yer ve imkan sağlayanlara ise uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmamaları halinde 5 bin lira para cezası öngörülmüyor. Bu açıkça para cezası uygulamasının amacı ile örtüşmeyen bir maddedir. Ölçülülük ilkesinden verilen tavizin açıkça kötü giden ekonomi için bir can simidine dönüştürülmesi bir başka niyeti ortaya sermektedir. Son yıllarda artan idari para cezası uygulamalarının yurttaşlar için büyük bir yüke dönüştüğü tartışmasızdır. Kişilerin hesaplarında en ufak bir hareketlenmenin dahi yardım kampanyası olarak nitelendirileceğini düşünecek olur isek, her yurttaşın bu türden bir suç ve cezanın muhatabı olması da kaçınılmaz gözükmektedir. Bu nedenle ölçülülükten uzak bir şekilde düzenlenen teklif metninin kabulü mümkün değildir. İktidar sosyal devlet olmanın gereklerini yerine getirmezken yurttaşların dayanışma ile ortaya toparladığı meblağların ceza adı altında tahsil edilmesi iktidarın bu yasadan beklentisini de açıkça ortaya koymaktadır.

11 inci madde hükmü; merkezi yurt dışında bulunan ve Türkiye’de faaliyette olan vakıflar ve dernekleri kanun kapsamına almaktadır. Bu düzenlemenin de vakıf ve dernek çalışmalarını büyük oranda etkileyeceği açıktır. Dünyanın dört bir yanına dağılmış yurttaşların kendi aralarındaki birlik duygusunun bir yansıması olan dernek ve vakıfların ayrıştırılması ve hatta yurtdışı menşei olanların kriminalize edilmesine olanak tanıyacak olan bu düzenlemenin kabulü anayasa ve evrensel ilkelerle örtüşmemektedir. Bu bahisle de kabulü mümkün değildir.

12 inci madde düzenlemesi; Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması, terörizmin finansmanı ve uyuşturucudan ceza alanların TCK 53’te belirtilen, ceza süreleri geçmiş veya affa uğramış olsa dahi dernek genel kurulları hariç hiçbir organında yer alamamasını öngörmektedir. TCK-53 hükmünün bu kanun için uygulama olanağının kaldırılmış olması; anayasaya aykırıdır. Memnu hakların iadesinin bu kanun için uygulanmayacak olması ve hakkında TCK-53 uygulanan kişilerin dernek organlarında yer alamaması ne hayatın olağan akışına, ne anayasaya ne de uluslararası mevzuata uygundur. Bu itibarla bu maddenin de teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

MADDE 13- 5253 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinde değişiklik yapmak suretiyle derneklerin denetimini geniş bir şekilde artırmayı öngörmektedir. Dernek denetimlerine ilişkin 19’uncu maddedeki değişikliklerle, mevcut durumda İçişleri Bakanı veya mülki idare amirinin talimatıyla yaptırılan denetimlerin, yine bu talimatla ve açıkça, kamu görevlileri eliyle üç yılı geçmeyecek şekilde düzenli olarak her yıl yapılacağı hüküm altına alınmıyor.

Anayasa md 20- Özel hayatın gizliliği bakımından; Kamu görevlilerinden kastın kim olduğu belirsiz olmakla beraber daha önce herhangi bir periyoda bağlanmamış denetimlerin her yıl yapılacak şekilde periyoda bağlanması öngörülmüştür. Birçok muğlaklık barındıran madde, hangi bilgi ve belgelerin kimler tarafından ne kadar süreyle kullanılmak üzere istenebileceği hususunu belirsiz bırakmıştır. Anayasa md 20: *Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz* der. Bu bağlamda mevzubahis belirsizliklerin kişisel verilerin korunması hakkına aykırılık içerdiği ayrıca dernekler üzerindeki baskıyı artırıp keyfiliğe sebep olacağı aşikârdır.

MADDE 15- Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar üzerinden terörizmin finansmanının sağlanmasını engellemek için bu kuruluşlarla ilgili soruşturma başlatılması durumunda soruşturma başlatılan ilgili kişilerin İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılması öngörülmektedir. Yine ikinci fıkra ile “ sakınca görülmesi” durumunda İçişleri Bakanına, derhal mahkemeye başvurmak suretiyle, ilgili derneği geçici olarak faaliyetten alıkoyma yetkisi vermektedir. Öncelikle bu madde masumiyet karinesine aykırı bir düzenlemeyi öngörmektedir. Şöyle ki; hakkında henüz nihai bir karar verilmemiş kişi hakkında idareye geniş bir yetki tanınmaktadır. Hakkında kesinleşmiş bir yargı kararı olmaksızın kişi hakkında yaptırım uygulanması, temel hakkının kısıtlanması ve derneğin faaliyetlerinin durdurulması masumiyet karinesine ve lekelenmeme hakkına aykırıdır

Anayasa md 13- Kişi hak ve hürriyetlerinin kısıtlanması bakımından; Anayasa md 13: *“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz”* demektedir. Bu sebeple örgütlenme ve dernek kurma hakkının direkt bakanlık tarafından ortadan kaldırılması Anayasa md 13 ’aykırıdır.

Anayasa madde 2- Hukuk devleti olma bakımından, Temel hakkın keyfi olarak kısıtlanması, herhangi bir yargı kararı olmadan kişinin anayasada tanımlanmış haklarının elinden alınması hukuk devleti ile bağdaşmayacak bir durumdur.

Anayasa md 33- Örgütlenme ve dernek kurma hakkı bakımından öngörülen madde İçişleri Bakanlığına dernek kurma hakkını keyfi bir şekilde ortadan kaldıracak orantısız, belirsiz ve geniş yetkiler tanımaktadır. Yasa teklifinin kendisinin başı başına Anayasa aykırı olması bir yana yargı sisteminin geldiği hal, muhalifler ve STK’lar üzerindeki baskı ve problemler mevzuatlardan kaynaklı uygulamada hakkın özüne haksız ve keyfi müdahaleye açık hale gelmektedir. Şöyleki terör, terörist ve terörizm gibi kavramların TCK ve TMK’da geniş tanımlanması bu öngörülen yasanın uygulamada daha problemler haline gelmesine sebep olmaktadır. Ayrıca tartışma götürmez bir gerçeklik var ki o da Türkiye’de yargı bağımsızlığının ortadan kalkmış olduğudur. Bu vaziyet de uygulamada öngörülen yasanın sadece muhalif ve hak temelli çalışma yürüten STK’ları bertaraf etmeye yönelik kullanılacağına işaret eder. Bunun en yakın örneğini 2016 yılında darbe bahanesi ile OHAL KHK’leri ile kapatılan muhalif ve hak alanında çalışan STK’ların kapatılmasıyla yaşadık. Ayrıca tüm bunları Türkiye’nin siyasal konjunktüründen ve hali hazırdaki rejimden bağımsız ele almamak gerekmektedir. Ülkede varlığını can alıcı şekilde hissettiren otoriter rejimin Cumhurbaşkanlığı sistemi ile kurumsallaşması ile birlikte rejim varlığını toplumsal muhalefeti yok etme üzerine kurmuştur. Yargı yürütmeye eklenerek sadece iktidar yanlısı olmayı yok etme üzerine sistemleşmiştir. Erklar ayrılığının olmadığı ülkede böyle bir yasanın uygulamada neye hizmet edeceğini tahmin etmek hiç zor değildir.

Anayasa md 36- adil yargılanma hakkı bakımından-Bu düzenlemenin adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini söylemek yerinde olur.

Madde 19- Kabahatler Kanunu kapsamında tüzel kişi temsilcilerinin, tüzel kişi yararına işleyecekleri suçlardaki idari para cezası yaptırımının kapsamına uyusturucu suçları eklenmekte, terörün finansmanı ile uyum sağlanmaktadır. İkinci fıkra ile tüzel kişiye verilecek idari para cezası için tüzel kişi temsilcisi ile ilgili yürütülen soruşturma ve kovuşturmanın beklenmeyeceği düzenlenmektedir.

Anayasa md 38-Masumiyet ilkesi bakımından; Bu madde, tüzel kişi hakkında idari para cezasına karar verilebilmesi için suçu işleyen kişi hakkında yürütülen soruşturma ve kovuşturmanın tamamlanmasının beklenmeyeceğini düzenliyor. Anayasa'nın 38. maddesinde 'Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılamaz' denmektedir. "Diğer yandan Anayasa koyucu masumiyet karinesini olağanüstü durumlarda dahi sınırlandıramayacak mutlak bir ilke olarak kabul etmiştir. Fakat gelin görün ki ortada bir yargı kararı olmaksızın kesilecek yüklü para cezalarını öngörüyor madde 19.

Suç ve cezada orantılılık ilkesi bakımından; öngörülen madde, para sınırını orantısız bir şekilde yükseltiyor. Öngörülen para cezasının bu kadar orantısız ve astronomik bir şekilde yükseltilmesi orantılılık ilkesine aykırıdır ve cezanın orantılı olması da, ceza hukukunun önemli ilkelerinden bir tanesidir. Ceza, sonucunu oluşturduğu hukuki nedenle, yani suç fiiliyle daima orantılı olmalıdır. Devletin cezalandırma yetkisinin mantiki sınırını oluşturan ve kefarete düşüncesinden kaynaklanan bu ilke, ceza adaletinin ortaya çıkışında önemli bir rol üstlenmektedir.

MADDE-20 Suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi hakkındaki kanununda "bildirim yükümlülüğü olanların" kapsamı genişletilerek "serbest avukatları" da eklemektedir. Avukatlık kanununda düzenlenen sır saklama yükümlülüğüne aykırı bir düzenlemedir. Müvekkil ile vekil arasındaki güven ilişkisi mesleğin özüne dairdir. Hal böyleyken mesleğin ruhuna aykırı vekil- müvekkil güvenini kırarak bu madde kabul edilebilir değil.

MADDE-24 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkındaki Kanun'un 17'nci maddesine ekleme yapılmaktadır. Hâkimin, aklama ve terörün finansmanı suçunun işlenmediğine yönelik kanaatinin bulunmadığı durumlarda rapor alınması ve üç ay içinde tekrar hâkim onayına sunulması düzenleniyor. Ayrıca gizli soruşturmacı görevlendirmesi ekleniyor düzenlemeye.

Anayasa Md 35- Mülkiyet Hakkı Bakımından- mal varlığına elkonulabilme yetkisinin gecikmesi halinde sakınca var denilerek savcılıklara bırakılması durumu ve üç aylık süre içerisinde kararın bu kadar uzun bir sürede ssürüncemede bırakılmış olması durumu mülkiyet hakkının keyfiyetle ihlaline sebep olacaktır.

Silahların Eşitliği İlkesi ve hukuk devleti ilkesi Bakımından-Silahların eşitliği ilkesi hukukun en temel ilkelerinden biri olup bir yargılamada, iddia eden taraf ve savunan tarafa eşit imkânların tanınması anlamına gelen evrensel hukuk ilkesidir. Taraflarından birinin haberi olmadığı, haberi olsa bile etki edemediği, dinlenmediği, taleplerinin dikkate alınmadığı bir soruşturma, adil kabul edilemez. Gizli soruşturma ile hukuki dinlenilme hakkının ihlal edileceği aşikârdır. Hukuki dinlenilme hakkından vazgeçilemez. Zira bu hak kaynağını Anayasadaki eşitlik ve hukuk devleti ilkesinden alır. Hukuki dinlenilme hakkı, hukuk devletinin bir göstergesi; hukuk devleti, hukuki dinlenilme hakkının güvencesidir

MADDE- 37: Bu maddede yine önceki maddelerde de ihdas edildiği üzere, mal varlığının dondurulması neticesinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından Ankara Ağır Ceza Mahkemesinin onayına sunulması öngörülmüyor. Ağır Ceza Mahkemesinin vereceği karara karşı da Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre bir itiraz yolu öngörülmüyor

Bu itirazın gerçek anlamda maddi hukuka uygun bir şekilde inceleneceğine ilişkin kuşularımız var. Bunun bir şekilde yeniden ihdas edilmesi gerekiyor. Diğer taraftan, özellikle maddi hukuk açısından çok ciddi şekilde mağduriyetlere neden olabilecek mal varlığının, verimli bir şekilde yönetimi için ciddi bir şekilde tedbir alınması gerekir.

3- ESASA DAİR DEĞERLENDİRME

OECD'nin Türkiye'ye 2021 yılına kadar yapması için zaman tanıdığı düzenlemeleri içeren kanun teklifi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarında yer alan kişi ve kuruluşların faaliyetlerinin nasıl engelleneceği, malvarlıklarının nasıl dondurulacağına yönelik düzenleme öngörüyor. Teklifin gerekçesinde G-7 ülkeleri tarafından kurulan Mali Eylem Görev Gücü (FATF) çalışmaları ve BM Güvenlik Konseyi kararları kapsamında "Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilerek idari ve adli araçların etkin şekilde devreye konması" ifadeleri yer alıyor.

Ancak Uluslararası kuruluşları ve kararlarını gerekçe göstererek bu teklif ile birlikte iktidar; dernekler, vakıflar, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarını doğrudan hedef alacak şekilde iç hukukta düzenleme yapmak amaçlanmaktadır. Şöyle ki;

Adı, kitle imha silahlarından bahsetse de teklifte yer alan 43 maddeden yalnızca altısı buna ilişkin. Yani kanunun adı ile düzenlediği alan arasında nicel bir ilişki kurmak zor. Buna rağmen teklif, dernekleri doğrudan ilgilendiren Dernekler Kanununun yedi, dernek faaliyetlerini ilgilendiren Yardım Toplama Kanununun ise dört maddesini değiştiriyor. Yani aslında teklifin genel gerekçe kısmında ifade ettiği amaçtan başka amaçları da kapsadığını söylemek zor olmaz.

Kanun teklifinde Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanı'na, sivil toplum kuruluşlarının (STK) yönetimine "kayım atama yetkisi" veren maddeler de yer alıyor. Söz konusu teklif yasalaşırsa İçişleri Bakanı ve valilikler, STK'lerin yönetiminde bulunan ve hakkında terör soruşturması açılan isimleri görevden alabilecek, derneğin faaliyetini geçici olarak durdurabilecek ve gerekli görürse yönetimlerine kayyım atayabilecek. Buna göre, insan hakları alanında çalışan derneklerden, medya alanında çalışan derneklere kadar tüm derneklerin faaliyetleri, OHAL döneminde KHK'lerle yapıldığı gibi "geçici süreyle de olsa" sınırlandırılabilir. Dernek yöneticileri hakkında yaptıkları bir basın açıklaması ya da basın toplantısı nedeniyle soruşturma açılırsa, yönetimin yerine kayyım atanabilecek. Bu durumda hak alanında çalışan derneklerden, medya alanında çalışan derneklere kadar tüm STK'ler için kayyım tarafından yönetilmesi yolu açılmış olacak.

Bunca hak ihlalinin yaşandığı ülkede STK'ların cezalandırma korkusu olmadan faaliyet göstermelerini garanti altına alacak düzenlemelerin yapılması gerekirken zaten yeterince baskılanmış sivil toplum tamamen ortadan kaldırılmak istenmektedir. İktidar partisinin TCK ve TMK mevzuatındaki "terör", "terörist", "terörizm" kavramlarını politik çıkarları ekseninde

hukuki zeminden çıkarılması sebebiyle Türkiye'deki demokratik sivil toplum kuruluşlarının keyfi biçimde kapatılması söz konusu olacak ve bu bağlamda BM'nin öngördüğü amaçların ve çerçevenin AKP Hükümeti tarafından suistimal edileceği açıktır. Öncelikle TMK'da terör kavramının geniş tanımlamasından vazgeçilmelidir.

Teklif metninde yer alan, daha önce ceza almış ve hakkında TCK-53 üncü maddesi uygulananların dernek organlarında yer almamasını öngören düzenlemenin de yasanın amacı ile bağdaşmadığı açıktır. Memnu hakların iadesi gibi bir hakkın bu yasa metni için yok sayılması, esasen bu yasanın esas niyetini ortaya koyan bir diğer yanındır. Böylelikle geçmişte ceza almış, aradan geçen süre zarfında memnu haklarını elde etmiş olan yurttaşların kriminalize edilmesi söz konusu olacaktır. Bu da Anayasanın eşitlik ilkesi başta olmak üzere çeşitli evrensel kriterlere aykırıdır.

Teklifle sivil alana getirilen bir diğer önemli düzenleme, İçişleri Bakanlığınca yapılan denetimlerin bundan böyle rutin denetimlere evrilmesi. Bilindiği gibi artık dernekler bazen Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlükleri, bazen de doğrudan İçişleri Bakanlığı denetçileri tarafından denetlenabiliyorlar. Ancak bu periyodik değil belirli bir karar üzerine veya şikayet üzerine yapılan denetimler. Teklif yasalarsa artık derneklerin her sene denetlenmesi rutin olacak, denetlenmeme ise istisna. Ve bu istisnanın süresi hiçbir biçimde üç seneyi aşamayacak. Devletin muhalif olana ve kendinden olmayana politikası gözetildiğinde bundan böyle derneklerin her yıl rutin olarak denetleneceği hususunun bir taciz aracına döneceğini söylemek mümkün.

Üstelik İçişleri Bakanlığı ve dernek denetçileri dışındaki kamu görevlilerine de bu denetim yaptırılabilir. Bu da polis, jandarma, bekçiler dahil olmak üzere kamu görevlisi sıfatı taşıyan herkesin bu denetimi yapabilmesi anlamı taşıyacak. Bu denetimlerde bilirkişi de görevlendirilebilecek. Teklifin Dernekler Kanununun 19. maddesini değiştiren 13. maddesinin bir diğer özelliği, denetlenen dernekle ortaklığı bulunan derneğin de denetlenmesini otomatikman sağlaması. Dolayısıyla bir dernek başka bir derneğe hibe vermiş ise veya herhangi bir ortak çalışma tarih etmişse, denetlenen dernekte yola çıkılarak diğer bütün derneklere denetimin yolu açılmış olacak.

Dernek yardımları ve karşılıklı fon işlemleri tam anlamıyla AKP/MHP iktidarının güvenlik aparatının içerisine alınmaktadır. Ve hatta internette yapılan yardım çalışmaları da yine güvenlik aparatının konusu edilmektedir. Yani sosyal dayanışma yardımlarının yapılması ve sosyal medyada bu yardımların yaygınlaştırılması doğrudan engellenebilir vaziyete getirilmektedir. Bunun yanı sıra tedbir konulan kişi, kurum ve organizasyonlara "fon sağlayan"ların mal varlığına idarenin keyfi kararları kapsamında el konabilecektir.

Sivil toplumda gerçekleşecek tüm yardım faaliyeti ile ilgili yürütme erkinin her türlü yetkiyi alması, istibdat rejiminin göstergesidir. Yardım kampanyalarının bile iktidarın tekeline alınmasını, tek adam rejiminin kurumsallaştırmasının bir adımı olarak algılamak lazım. Özellikle madde 17'de el koymalar ve mal varlıklarını dondurmalar ile idari cezaların "yargı kararı" beklenmeksizin İçişleri Bakanlığı ukdesine bırakılması, bu rejime güçlü bir örnektir. Ayrıca madde 15'te İçişleri Bakanlığına "sakınca" görmesi durumunda yetki verilmesi de bu rejimin örneğini güçlendirmektedir.

Özellikle madde 41'de 'malvarlığı dondurulmasına karar verilen kişi, kuruluş veya organizasyonların yararına bilerek ya da isteyerek fon sağlayanların cezalandırılması için yeni

suç ihdas edilmek'le, iktidar yürütme erkine dayanarak her kurumu "suçlu" ilan ederek "malvarlığına el koyma" yetkisine sahip olmaktadır.

Son dönemlerde iktidarın sosyal devlet ilkesinden verdiği tavizler; toplumda yardımlaşma ağlarının örülmesine yol açmıştır. Son dönemlerin en önemli hastalıkları olan SMA; ilik naklini, kök hücre naklini zaruri kılan ve masraflarını devletin ödemediği riskli hastalıklar için yurttaşlar tek çareyi yardım toplama kampanyalarında bulmaktadır. Bu tür hastalıklar için yardım toplanma bahsini de direkt riske eden bu düzenlemenin, yurttaşları ne denli zorluğa düşüreceği tartışmasıdır. Hatta idareye verilen hesaplara el koyma yetkisinin, bir bebeğin hastalığını iyileştirecek düzeyde toplanan paranın hazineye devri gibi bir seçeneği de barındırması, yasa teklifinin tüm yurttaşları olumsuz etkileyeceği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Yürütme erkinin bu denli yetkilendirilmesi otoriterlikten totaliterliğe geçişte sivil, siyasal ve ekonomik toplumların/işlemlerin örüntü içerisine alınmasına işaret etmektedir. Bu yönüyle 2015 yılından beri iktidarın çizdiği yol ve rotanın bir devamı olarak totaliter rejimin inşası "kanunileştirme taktiği" ile gerçekleştirilmek istenmektedir. Öte yandan iktidar "kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanını" bahane ederek içerideki istibdat rejimini derinleştirmek istemektedir. Genel gerekçede G-7 ülkeleri ve Kanada'daki "monarşi" bahsi, içerideki totaliter rejim inşası için bahane edilmektedir.

1624 Sayılı BMGK Kararı

Uluslararası Hukuktan doğan temel yükümlülükleri yerine getirmek üzere tüm devletler gerekli önlemleri almaya çağrılmaktadır. Buna göre Birleşmiş Milletler Genel Meclisi'nin "Terörle Mücadelede İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerin Korunması" başlıklı 63/185 sayılı kararı referans gösterilmektedir.

63/185 sayılı karara göre terörle mücadelede hiçbir devletin insan haklarından, demokrasiden, hukukun üstünlüğünden, etnik, dini ve cinsiyet temelindeki ayrımcılıkla mücadeleden taviz veremeyeceği açıkça belirtilmektedir. Türkiye'nin etnik azınlıkların anadillerini kullanma hakkını düzenleyen 27'nci maddesine koyduğu şerh ile imzalamış olduğu Uluslararası Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'ne ve ayrıca Evrensel İnsan Hakları Sözleşmesine de atıfta bulunularak bunlara dair tüm yükümlüklerin yerine getirilmesi çağrısında bulunmaktadır.

Aynı karar metninde Türkiye'nin halen imzacısı olmadığı 20 Aralık 2006 tarihli 61/177 sayılı "İnsanların Zorla Kaybettirilmesine Karşı Uluslararası Sözleşmenin" benimsenmesine de çağrı yapılmaktadır. Ayrıca ifade özgürlüğünün de kısıtlanamayacağı açıkça ifade edilmiştir.

Özetle, Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi yasalasından önce AKP İktidarının yukarıda belirtilen temel sözleşmelere ve esas maddelere ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmesi beklenmelidir. Ancak AKP İktidarı, uluslararası sözleşmelerin içinden kendi çıkarına olduğunu düşündüğü sadece bir ifadeyi esas alarak, en temel uluslararası hukuk ilkelerini by-pass etmektedir.

FATF tavsiyelerinin “Belirli müşteriler ve faaliyetler için ilave tedbirler” kısmı yasa teklifinde ver almamaktadır.

FATH 12 numaralı tavsiye kararında Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerden bahsetmiştir.

Buna göre yerli ve yabancı siyasi nüfuz sahibi kişiler ile yakınları tarafından gerçekleştirilen işlemlere konu olan fonların ve mal varlığının mali kurumlarca yakından takip edilerek kaynağının tespiti için tedbir alınması gerekmektedir. Kanun teklifinde bu tavsiyeye denk gelecek maddelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

Komisyonaya gelen yasa teklifinde siyasi nüfuza sahip kişiler ve ailelerine ilişkin tedbirlere yönelik herhangi bir maddenin yer almaması ilginç olmakla beraber teklifin gerçek ve BM'nin öngördüğü amacından koparıldığının da bir kanıtıdır. İktidar, BMGK kararları doğrultusunda düzenlenmesi gereken yasa teklifinde, bu gerekliliğin yanından bile geçmeyerek kendini ve yandaşını koruyacak şekilde kapsam dışı bırakmıştır. Yasa teklifinin FATH 12 numaralı tavsiye kararına uyumlu şekilde siyasi nüfuza sahip kişiler ve ailelerine yönelik tedbirleri de kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.

SONUÇ OLARAK

Paket, içerdiği birçok düzenleme ile başta Anayasa olmak üzere, mevcut yasalara, Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası sözleşmeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkeme'nin kararlarına açıkça aykırılık teşkil etmekle beraber, Dernekler Kanunu'nda yapılmak istenen değişiklik, uluslararası hukuk başta olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve iç hukuktaki ilgili diğer düzenlemelerle uyumlu görünmemektedir. İlgili değişikliklerle amaç, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi ise, kanun maddeleri bu çerçevede kaleme alınmalı, düzenlemenin kapsamı belirtilen hususlarla sınırlandırılmalı ve gerekçede belirtilen amaçlar açıkça belirlenmelidir.

Yürütme organına verilen derneğin faaliyetten alıkoyma veya organ veya organlarındaki üyelerin görevden uzaklaştırılması yetkisinin Anayasa ve uluslararası hukuk ile uyumlu olmaması sebebiyle, örgütlenme özgürlüğü esas alınarak yeniden değerlendirilmelidir.

Soruşturma aşamasında olan bir dosya için verilecek ölçsüz bir tedbir hak kayıplarına ve mağduriyete neden olabilecektir. Bu anlamda ancak Mahkeme kararı ile ve çerçevesi belirli ve sınırlı olan hallerde bir düzenleme yapılmasının mümkün olması gerekmektedir

Örgütlenme özgürlüğüne sınırlama getiren söz konusu değişikliğin sivil toplum örgütlerinin görüşleri de alınarak yeniden düzenlenmesinde büyük fayda bulunmaktadır. Temel ilke ve prensipler başta olmak üzere, hazırlanacak Kanun ve ilgili yönetmelikler de dâhil olmak üzere tüm konularda görüşleri alınmalı ve bu çalışma gerçek anlamda katılımcılığı sağlamaya yetecek bir sürece yayılmalıdır. Nitekim sivil toplum örgütlerini doğrudan ilgilendiren bu tür konularda görüşlerine başvurulması uluslararası hukukun da bir gereğidir

Teklif aynı zamanda sivil toplum örgütlerinin örgütlenme ve kaynak geliştirme faaliyetlerini kolaylaştıracak, kişi ve kurumların bağış yapmasını teşvik edecek şekilde hazırlanmalıdır.

Teklif, mevcut 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu Anayasa ve Örgütlenme Özgürlüğü için Rehber İlkeler (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ve Venedik Komisyonu) doğrultusunda gözden geçirilmeli ve iyileştirilmelidir.

Bu bahisle ve belirtmiş olduğumuz nedenlerle 2/3261 Esas Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine Dair Kanun Teklifine ve Adalet Komisyonu raporuna katılmıyoruz. Saygı ile arz olunur.

Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

21.12.2020
Abdullah Koç
Ağrı

MUHALEFET ŞERHİ

43 maddelik Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifiyle 6 ayrı yasada değişiklik yapılması öngörülüyor. Torba yasa teklifinin gerekçesinde; kitle imha silahlarının, nükleer, kimyasal ve biyolojik nitelik sağlayan silahlar olarak tanımlandığı, can ve mal kaybına neden olduğu ve çevre ve sağlık sorunlarına yol açtığı belirtilmektedir. Düzenleme ile kitle imha silahlarının yayılmasının ve finansmanının önlenmesi için etkili, caydırıcı ve orantılı adli ve idari yaptırımlar ile Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele kabiliyetini artırmanın ve bu anlamda adli araçların etkin kullanılmasını sağlaması amaçlanmaktadır.

Geneli Üzerine Açıklamalar

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi uzun yıllar boyunca terörle mücadele eden ülkemiz için önemli bir kanun teklifi olmakla birlikte etraflıca tartışılması gerekmektedir. Çünkü terör Türkiye'ye çok acı çektirmiştir ve hatta dünyanın en önemli sorunlarından birisidir. Biz nedense sadece kolluk güçlerimize güvenerek terörü çözmeye çalıştık ve onların da kahramanca çabalarıyla, fedakârlıklarıyla yıllardır bize çok çektiren bu konuda ciddi mesafeler alındı.

2021 yılı Bütçe görüşmelerinde TBMM Genel Kurulunda İçişleri Bakanının ifade ettiği gibi terörist sayısı eğer gerçekten 320'lere düşürülmüşse, bu konuda bu derece yetkinlerse önemli bir gelişme sayılır. Yıllardır 300'e düştü, 500'e düştü sözlerini çok duyduk, böyle olmasını, terörün yok olmasını gönülden isteriz ama sadece kolluk güçlerinin gayreti ve kahramanlıklarıyla bunun üstesinden gelemediğimiz de şu geçtiğimiz kırk yıl içinde görülmüştür. O zaman, ne gerekir bu kolluk güçlerinin cansiperane mücadelesinin yanında? Hukuk ve adalet güvencesi. Hukuk ve adalet güvencesinin sadece terör konusunda değil ekonomide de ne kadar etkili olduğu artık herkes tarafından görülmüştür. Onun için, ekonomideki zorluklar nedeniyle de Hükümet hemen hemen her yıl "adalet ve hukuk reformu" diye önümüze torba yasaları getirmektedir. Biz bundan şikâyetçi değiliz, her türlü desteği vermek, çabayı da gösterme kararlılığımızdır. Ama olgunlaştıramadığımız, tartışılmasına katkı sunamadığımız için de son derece rahatsızız.

Adalet Komisyonunda gayret eden arkadaşlarımızın, hukukçuların çabalarının hiçbir sonuç vermemesi, çok ciddi sorunlarımızdan birisidir. Bundan şu çıkar: "Eleştiri yapan, muhalefet edenleri hasım görerek bu çabalara değer vermemek" anlamı çıkar yani "Muhalefetin görüşlerine biz değer vermiyoruz." Oysa, İktidar kanadında da bizim gibi düşünen hukukçular olduğunu çok iyi biliyoruz. Peki, bu böyle bilinirken neden bir türlü konuları yeterince tartışmıyoruz? O da tabii ki yine, geldiğimiz noktada, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde tek yetkiliye doğru giden bir sistemin sonucu. Sayın Bakan bundan önceki Adalet Komisyonunda şunu söylemişti! "Siyaset yargıdan elini çekmeli! Ve kıyamete kadar da gitse adalet tecelli etmeli." Biz de "Sayın Bakan, siyasetin elini çekmesi çok zor çünkü bizzat Cumhurbaşkanının televizyonlardaki konuşmasıyla yargıyı etkilediği bir gerçektir, bu gerçeği hiç saklamaya da gerek yok. Böyle durumlarda da yargının bağımsız karar verebilme imkânı yoktur. Hepimizin bildiği bu gerçeği sizler de biliyorsunuz ama dile getirmezsiniz son derece zordur." demiştik. Bugün geldiğimiz noktada, Adalet Komisyonundaki bu yasa teklifini yeterince inceleyeme fırsatımız olmadı ama göz atma fırsatı bulduğumuzda ve sunumu dinledikten sonra ben şunu görüyorum: Tabii ki son derece yararlı yönleri vardır. Hatırlar mısınız, El Kaide, uçaklarıyla Amerika'da uçaklarla çok ciddi terör yarattığı zaman ve yüzlerce

kişinin ölümüne neden olduğunda, dünyayı sarsan o terörde merak etmişim “Bu El Kaide bunu nasıl yaptı? Parayı nereden buldu?” diye ve sorunun cevabı da çok açıktı “Amerika’dan buluyor.” Amerika’dan nasıl bulur? Tabii sermaye şirketlerindeki, halka açık şirketlerdeki büyük paylarıyla, ortaklıklarıyla. İşte bu yasa o ülkelerin zenginliklerinden kolayca yararlanarak terör yapma imkanını engelleyebilir. Terörü engellemek için evrensel ölçekte işbirliği yararlıdır gerçekten. Ama böylesine önemli yasaları çok ciddi ele alarak tartışılarak çıkarılmasına yüzde 100 destek veririz ama Türkiye’de, Adalet Komisyonunda ve Mecliste yasaları nasıl geçirdiğimizi de çok iyi biliyoruz. Burada muhalefetin hiç katkısı yok. Peki, katkımız olmasa da hiç olmazsa yargı uygulamada sağlıklı karar verebilsin bağımsız olsun.

Her yıl adalet ve hukuk reformu yapıyoruz başlığı altında torba kanunlar geçiriyoruz meclisten ama bugün geldiğimiz noktada, Bir yanda iktidar konuşurken yargının, o yorum ve açıklamalara paralel kararlar verdiğini görüyoruz. Artık anayasa mahkemesini tanımıyoruz diyen mahkemeler var. “Anayasa Mahkemesi kararlarını, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını hiç dikkate bile almayan mahkemeler var. Yargımız bu durumdayken neye güvenebiliriz, yeni kanunlarla neyi çözeriz? Öncelikle Uygulamadaki hataları gidermek yargı bağımsızlığı ve güvenceleri sağlamak gerekir.

Sivil toplumu rahatsız eden bazı maddeler var kanun teklifinde. Sivil topluma da -yasanın içinde görüyoruz ki- derneklere kayyum uygulaması gelecek. Hangi adalet mekanizmasıyla kime ve neye güvenebiliriz ki “Bu, terörün finansmandır, buna el koyalım.” “Şu sivil toplum kuruluşunu kapatalım ya da bir kayyum atayalım.” dediğimiz zaman hangi kurumun adaletine güveneceğiz? Yani AYM kararını tanımam diyen mahkemelere mi? Tarafli Cumhurbaşkanı ya da İçişleri bakanına mı? Bu durumda biz kime hangi adalet anlayışımıza güvenebiliriz? Türkiye’de maalesef hukukçular bile konuşamaz hâle geliyor. Bülent Arınç’ı beğenirsiniz, beğenmezsiniz ama bir şey söyledi. Özünde şudur söylediği; “Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları uygulandığı zaman filan şahısların tahliye edilmesi gerekir!” Ee oldu. Başına gelmedik kalmadı! Bir hukukçu bunu niye söyler? Özünde birilerini korumak değil tabii ki adaleti korumak hukuku korumaktır aslanan, yargıya güvenin yeniden sağlanmasının da yoludur bu.

Haksızlığın ve hukuksuzluğun olağan hâle geldiği bir ülkede terörü engellemek bile zorlaşır. Şimdi, teröre karşı kolluk güçleri görev yaparken eğer o adalet o ülkede çökmüşse, -“Adalet mülkün temelidir.” boşuna söylenmiş bir şey değil ki, gerçekten adalet bir ülkede güven kaybediyorsa, çöküyorsa - o ülkede kargaşayı nasıl engelleriz? Biz diyoruz ki: Teröre karşı kolluk güçlerimizin amansız ve canı pahasına mücadele vermesinin yanında adalet ve hukukun yeniden ihya edilmesi, hukuk mekanizmalarının her şeyiyle işletilmesi terörün sonunu getirecek önemli etkenlerdendir.

Siz “Şu, şu dernekleri kapatıyoruz.” dediğiniz zaman Türkiye’de sivil toplum çok ciddi rahatsızlığa uğrayacaktır. Neden? “Kapatalım.” diyen mekanizmaların adaletine, eşit davranacağıma güvenmedikten sonra toplumda çok ciddi rahatsızlıklar olacaktır. Keşke bu kadar kolay olsaydı, birtakım engellemeler yasaklar ve sert tedbirlerle bu tür şeyleri dünya engelleyebilseydi hukukun, adaletin ve demokrasinin olmadığı ülkelerde kargaşa, anarşi ve terörün olmaması gerekirdi ama baktığımız zaman, adaletin, hukukun ve demokrasinin kökleştiği ülkelerde terör giderek azalmış ama adalet ve demokrasisi eksik ve hukuk devleti olamayan ülkelerde ise kargaşa ve teröre uygun iklim bulmak kolaylaşmıştır. Siz dünyanın neresinde gördünüz, trafik yol kestiğinde vatandaşların birbiriyle yardımlaştığını, ışıklar

yakarak “Kontrol var.” dediğini? Ancak bizde olur. Bunun arka planını düşündüğümüz, zaman yurttaşların birbiriyle bir dayanışmasıdır. Tuzak kuran devlete ya da orantısız cezaya ya da hukuksuzluğa karşı olan bir dayanışmasıdır. Sonuçta güvensizliktir.

Devletin adaletine güvenilen hukuk devleti sayılan demokratik ülkelerde ise yurttaşları, kuralların işlenmesi için ihbar mekanizmasını çalıştırır. Her bir yurttaş demokrasilerde kolluk güçlerinin yardımcıları gibi çalışır. Onun için şu son derece önemli kanunu bu kadar aceleye getirmeseydik de keşke enine boyuna tartışarak olgunlaştırabilseydik. Bir yıl önce “Basına özgürlük.” diyerek kanun teklifi getirdiniz. Neden öyle dediniz. Dünyada, Türkiye’de en çok basın mensubunun tutuklu olduğu ülke olduğumuz için yıpranmış ve itibar kaybetmiştik. Buna karşılık reform diye getirdiniz ve haber verme amacıyla basının yazdıklarının suç teşkil etmeyeceğine dair bir düzenlemeydi. Biz de dedik ki: “Bunun için Ceza Kanunu’nda değişikliğe gerek yok. Anayasa’da ve Ceza Kanununun da buna ilişkin aynı mahiyette düzenlemeler zaten vardır. Yeniden kanun değişikliğine ne gerek var dedik. Bu bir tekrardır dedik ama kanun çıktı ardından “Basına Özgürlük” manşetleri çıktı ve hemen arkasından da Müyesser Yıldız, Barış Pehlivan, Barış Terkoğlu, Murat Ağrel’in tutuklandığını gördük. Yani bir şeyler değişmiyor ve yargı bağımsız olamıyor, kendi kendimizi kandırıyoruz.

Bizim yapmamız gereken: Süratle hukuk ve adaleti yeniden ihya etmenin yollarını aramamız lazım. Sonra terörün finansmanı için teklifte tedbir arıyoruz. Burada diyoruz ki: “Terörün finansmanını donduralım göz açtırmayalım.” Güzel, tabii ki öyle olması lazım ama dışarıdan gelecek paralar gelsin, sorgu sual yok, mali af diyorsunuz. Yani dışarıdan gelen paraların bu çerçevede denetimi yapılabilecek mi? Bu özensizlikler maalesef ülkemizi, devletimizi, hukukumuzu ve adaletimizi yıpratıyor. İstanbul eski baş Savcısı İrfan Fidan, iktidarın siyasi yorumları paralelinde tutuklama ve iddianameleri ile tanınıyor. Osman Kavala hakkındaki iddianame ve tutuklama ve yargılama da neredeyse dünyada simge bir dava haline geldi. Suç olarak hafızalarda kalan sadece iktidar liderlerinin söylediği "sorosçuluk" yani kanunumuz da olmayan bir suç tanımı! İrfan Fidan çok tartışılmalı biri olarak Yargıtay üyesi yapıldıktan hemen sonra belli ki Anayasa Mahkemesi üyeliği planlanmış ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine en uygun AYM başkan arayışına girilmiştir. Biz çoğu AK PARTİ’li hukukçu arkadaşın da bizim gibi düşündüğünü biliyoruz. Bu sistemle ne ekonomiyi düzeltebiliriz ne hukuk ve adaleti yerli yerine oturtabiliriz. düzeltebiliriz.

Yasayı bazı maddelerindeki itirazlarımızla birlikte İYİ Parti olarak yararlı ve gerçekten Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları çerçevesinde iş birliğinin terörle mücadelede çok faydalı olacağına inanıyoruz, ama bize gereken samimiyettir, bize gereken adalettir, hukuka saygıdır. Biz, otoriter bir rejimin hele hele yargıya böyle bir müdahale olduğu dönemde, adalete güvenin sarsıldığı bir dönemde böyle yasalarda çok dikkatli olunması gerektiğine inanıyoruz. Muhalefeti yok sayarak kendi bildiğiniz yöntemlerle acele yapılan torba yasalarla sonuç alınmadığını görmüş olmanız gerekir. Biz artık ümitlerimizi kaybediyoruz. Yargının siyasete bağımlı hale gelmesi adaleti güvenilir hale getirmiş yıpratmıştır. Devletin adaletine güvenilir noktaya geldiğimizde sorunları çözmek değil, büyüteceği düşüncesindeyiz. Öncelikle ele almamız gereken yargı bağımsızlığı ve adalete güveni yeniden tesis etmektir.

Teröre maddi imkân sağlayan veya terörün finans kaynaklarının kurutulmasına yönelik bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Gerçekten de Türkiye son altmış yıldır terörden çektiği kadar başka bir unsurdan çekmemiştir. Biz de İYİ PARTİ olarak teröre maddi kaynak sağlayan, finans sağlayan her türlü kanalın kurutulmasından yanayız. Bu kanun yapılırken de hukukun üstünlüğü, hukukun genel ilkelerini de dikkate alarak sadece kanuna dayalı değil de kanunun da gücünü hukuktan alarak netleşirse o zaman bir hukuk devleti olma özelliğini de yakalarız. Sadece sayısal üstünlüğümüze güvenerek kanun çıkarırsak o zaman hukuk olmaz, kanun olur. Türkiye de bir kanun devleti hâline gelir.

Makul sebepler kişiden kişiye değişen, göreceli kavramlardır. Bize göre makul olan bir şey başkasına göre makul olmayabilir. Bu makullerin netleştirilmesi, belli kriterlere ve çerçeveye oturtulması gerekiyor. Kanun uygulayıcıları zaman zaman şahsi kanaatlerini, dünya görüşlerini ve ideolojilerini de bu makul sebeplerin arasına sıkıştırarak toplum tarafından çok hoş karşılanmayan kararlar sebep olabiliyorlar, onların verdiği olumsuz kararlar da maalesef devlete mal oluyor, vatandaşla devleti karşı karşıya getiriyor; devletle vatandaş arasındaki gönül bağının zayıflamasına sebep oluyor. Dolayısıyla bu kanun uygulayıcılarına geniş kapsamlı kavramlar sunduğumuzda zaman zaman olumsuz neticeler meydana geliyor.

OECD'nin Türkiye'ye 2021 yılına kadar yapması için tanıdığı düzenlemeleri içeren bu kanun teklifi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarında yer alan kişi ve kuruluşların faaliyetlerinin nasıl engelleneceği, mal varlıklarının nasıl dondurulacağına yönelik düzenlemeler öngörüyor. Teklifin gerekçesinde “Gelişmiş 7 ülke tarafından kurulan Mali Eylem Görev Gücü çalışmaları Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları kapsamında suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerinin aklanmasını ve terörizmin finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartları tespit edilerek idari ve adli araçların etkin şekilde devreye konması.” ifadeleri yer alıyor. Mali Eylem Görev Gücü 1989 yılında kurulmuş, 24 Eylül 1991’de de Türkiye üye olmuş, en son 15 Aralıkta yayımlanan bir raporda Türkiye'nin insan, göçmen, uyuşturucu, yakıt kaçakçılığı riski ve terör saldırısı riski yüksek olduğu için bize 40 tavsiyede bulunmuş. Bu tavsiye üzerinden yaklaşık bir yıl geçmiş. Ama bugüne kadar siyasi irade bu konuda herhangi bir eyleme girişmemiş. Keşke daha önce bu rapordan sonra toplanabilirdi detaylı bir şekilde konuları tartışabilseydik. Kanun teklifinde Cumhurbaşkanı ve İçişleri Bakanına sivil toplum kuruluşlarının yönetimine kayyum atama yetkisi veren maddeler yer alıyor. Bu teklif yasalaştığında İçişleri Bakanı ve valilikler sivil toplum kuruluşlarının yönetiminde bulunan ve hakkında terör soruşturması açılan isimleri görevden alabilecek, derneğin faaliyetini geçici olarak durdurabilecek ve gerekli görürse yönetimlerine kayyum atayabilecek. Buradaki kriter sadece terör soruşturması açılması ise bu çok sığ bir kavram. Bugün, Türkiye’de günümüzde bir ihbar üzerinde herkes hakkında günümüzde terör soruşturması açılabilir ve savcılar da çok rahat delilleri toplanmadan sanıktan delile gitme cihetiyle bu soruşturmayı açıyor. Çok kolay soruşturma açılan günümüzde, bu kriterin soruşturmaya bağlanması bizce hukuka uygun değildir. Bu konuda en azından bir iddianame hazırlanıp mahkemenin bu iddianameyi kabul etmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Derneklerin yardım faaliyetleri İçişleri Bakanlığı veya valilikler tarafından denetlenecek, internet yoluyla yapılan yardım toplama faaliyetlerinde yasaya aykırılık bulunması hâlinde içerikleri engellenecek, içerikleri engellenmeyen yer sağlayıcıya da yaptırım uygulanacak. Umuyoruz bu da objektif ve tarafsız şekilde uygulanır.

OECD bünyesinde Uluslararası Para Aklama ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele Kuruluşunun Türkiye için yayımlandığı 40 tavsiye kararından bazılarının uygulanmadığı, Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna yönelik göstermelik bir düzenlemeyle muhalif, toplumsal ve insan hakları alanında çalışmalar yürüten kurumları hareketsiz kılmak diye endişe taşıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletinin terörden çektiği sıkıntıları biliyoruz. Türkiye'nin teröre verdiği maddi ve manevi kayıpları da biliyoruz. Hani diyoruz ya: "Vatan söz konusuysa diğerleri teferruattır." Böyle bu konuda en azından muhalif milletvekilleriyle, hukukçularla bir araya gelip daha mükemmel bir yasa olmuş olsaydı iyi olurdu diye düşünüyoruz.

Düzenlemede göze çarpan bazı sorunlar var, 4 numaralı tavsiye, müsadere ve geçici önlemlere ilişkin. Bu önlemler bize göre şu yetkileri içermelidir: Müsadereye tabi mal varlıklarının tespiti, izlenmesi ve değerinin belirlenmesi gerekir. Mal varlığının herhangi bir şekilde alım ve satımını, transferini veya üzerindeki diğer tasarrufları engellemek için el koyma, dondurma gibi geçici tedbirlerin uygulanması, müsadereye tabi mal varlığının ülke tarafından dondurulması veya el konulabilmesi ya da geri alınabilmesine hâle getiren eylemleri engelleyecek ve hükümsüz kılmak önlemlerinin alınması, uygun soruşturma önlemlerinin alınması. Ülkeler, kendi iç hukukunun temel prensiplerine uygun olduğu ölçüde bu tür gelirlerin ya da araçların bir cezai mahkûmiyet getirmeksizin müsadere edilmesine imkân verecek veya suçlu tarafından müsadereye tabi olduğu iddia edilen söz konusu mal varlığının meşru kaynağını göstermesi gereken önlemleri uygulamaya dikkatle almalıdır. Fakat ülkelerin mevzuat düzenlemeleri de dâhil olmak üzere, iyi niyetli üçüncü tarafların haklarına hâle gelmeksizin orantılı önlemler alınmasını öngörmektedir. Fakat Terörle Mücadele Kanunu'nda "terör" kavramının çok geniş ele alınması, hâlihazırda iktidarın muhalefeti sindirmek için yargıyı aparat olarak kullanması ve kendine muhalif her kesimi terörist olarak suçlaması bu düzenlemenin kötü niyetle kullanılacağına dair endişelerimizi su yüzüne çıkarmaktadır. "Belirli müşteriler ve faaliyetler için ilave önlemler kısmı" yasa teklifinde yer almamaktadır. Finansal kuruluşlara yabancı siyasi nüfus sahibi kişilerle ilgili olarak müşterinin tanınması hususundaki olağan tedbirleri uygulamanın yanı sıra müşterinin ya da gerçek faydalanıcının siyasi nüfus sahibi bir kişi olup olmadığının belirlenmesi için uygun risk yönetim sistemine sahip olması, bu tür iş ilişkileri tesis edilmesi için üst düzey yönetiminden onay alması, fonların ve mal varlığının kaynağının tespiti için makul tedbirlerin alınması, iş ilişkisini sürekli olarak, sıkı bir şekilde izlemesi zorunluluğu getirilmelidir. Finansal kuruluşlar müşterinin ya da gerçek faydalanıcının yerli siyasi nüfus sahibi bir kişi ya da uluslararası bir kuruluş tarafından üst düzey bir görev tevdi edilen veya edilmiş olan kişi olup olmadığını belirlemek için makul önlemler almaya zorunlu tutulmalıdır. Söz konusu kişilerle daha yüksek risk taşıyan iş ilişkilerinde finansal kuruluşlara yukarıda bahsettiğim tedbirleri uygulama zorunluluğu getirilmelidir.

Biz sağlık ve tedavi masraflarının karşılanması ve yerel yönetimlerin yardım ve dayanışma amaçlı uygulama alanının bu kanun kapsamı dışında bırakılmasını talep ediyoruz. Zira zaman zaman hepimizin karşılaştığı gibi gerçekten zor durumda olan ve hasta yakınları tarafından karşılanması mümkün olmayan çok büyük bedeller hatta döviz bazında bedeller gündeme gelmekte. Bu vatandaşlara, bu bağlamda yardımcı olmak amacıyla bunun kapsam dışında kalmasını, yine yerel yönetimlerin özellikle doğal afetler döneminde ve yaşadığımız süreçte yardıma muhtaç olan vatandaşlarımıza yardım ve dayanışma amacıyla toplayacağı yardımların da bu kapsam dışında bırakılmasının sosyal yardımlaşmayı, dayanışmayı ve insanlar arasındaki duyguların kuvvetlendireceğine inanıyoruz.

Getirilen düzenlemeyle verilecek idari para cezalarının alt sınırı ile üst sınırı arasında çok büyük bir uçurum var; 5 bin liradan 100 bin liraya, 10 bin liradan 100 bin liraya gibi. Şimdi, bu kanunu uygulayacak kişi yardım toplayan derneğin vasıf ve mahiyetine göre kendi dünyasına, dünya görüşüne yakın ise alt sınırdan, uzak ise üst sınırdan ceza tayini yönüne gidebilir, bu kadar çok makas açıklığının olması beraberinde çeşitli sorunları da getirir. Bize göre, bunun yerine, toplanan yardımın yüzde 10'u veya 5 katı şekliyle teklifimizde belirttiğimiz gibi düzenleme getirilirse bu alanda meydana gelecek olumsuzlukları ortadan kaldırır diye düşünüyoruz ve kanun uygulayıcılarına da bu kadar geniş takdir yetkisinin verilmesi çeşitli sıkıntıları beraberinde getirir.

Kanun metninin 14. maddesine baktığımızda “dernekler tarafından mülki idare amirine bildirilir” denilmekte. Bu yükümlülük sadece bildirmekle sınırlı mı yoksa mülki idare amirinin her hangi bir tasarrufu var mı? Ben bildirdim “Hayır kardeşim, sen yardım yapamazsın.” derse, burada bir açıklık söz konusu, yani yükümlülük sadece bildirmekle mi sınırlı ve mülki idare amirinin bu konuda bir tasarrufu var mı? Bildirdikten sonra “Hayır kardeşim, sen yardım yapamazsın.” derse, bunun ucu açıksa, bu sorunu nasıl çözülecek.

Biz savcılık kararı ile yargı kararı olmadan el konulma işleminin hukuka ve hukukun ilkelerine uygun olmadığı kanaatindeyiz. 24. Madde de “Yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur.” denilmekte, yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunmadığında bu el koyma kararı hükümsüz kalacak mı, yoksa sudan bahanelerle, bir hafta on gün, savcı bu işlemi uzatacak mı? Burada bir açıklık var. Biz, Anayasa'ya, mülkiyet hakkına ve diğer temel hak ve hürriyetlere aykırı olduğunu kanaatindeyiz. Bu maddenin tamamen çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz.

Varlık Barışı

Uygulamada "*varlık barışı*" olarak adlandırılan düzenlemelerin amacı esas itibarıyla vergisel değildir, yurt dışındaki paraların Türkiye'ye getirilmesi, Türkiye'de olup da kayıt dışında olan varlıkların ise kayıt altına alınmasıdır. Vergi barışından yararlanmayı teşvik etmek için de bildirim veya beyanda bulunanlara vergi koruması sağlanmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle **hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı** açıkça hükme bağlanmaktadır.

Bu hüküm iki konuda taahhüt içerir. Birincisi beyan edilen veya bildirilen varlıklardan hareketle vergi incelemesi yapılamaz. İkincisi ise herhangi bir nedenle yapılan vergi incelemesinde, varlık barışında bulunulduğunun tespiti halinde tarhiyat yapılamaz.

Son üç varlık barışı düzenlemesi halen zamanaşımına uğramamış yıllara ilişkin vergi incelemelerini etkileyebilir. Aşağıda yürürlük tarihi sırasıyla bu düzenlemelerin vergi korumasına ilişkin hükümleri ile bunun şartlarına yer verilmiştir.

Varlık Barışı Düzenlemesi	Hüküm ve Şartlar
6736 sayılı Kanun (madde 7) Yürürlük tarihi: 19.08.2016	Bu kanun kapsamında Türkiye'ye getirilen veya kanuni defterlere kaydedilen varlıklar nedeniyle madde hükmünden yararlananlar

	<p>ve bunların kanuni temsilcileri hakkında, başkaca bir neden ile gerekli olması hali saklı kalmak üzere sırf bu işlemin yapılmış olmasından dolayı ve bu işlemde hareket edilerek, hiçbir şekilde vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı ile herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma yapılamaz, vergi cezası ve idari para cezası kesilemez.</p>
<p>7143 sayılı Kanun (madde 10/13) Yürürlük tarihi: 19.05.2018</p>	<p>Bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir surette vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılamaz. Bu hükümden faydalanılabilmesi için bildirilen veya beyan edilen tutara ilişkin tarh edilen (%2 verginin vadesinde ödenmesi ve yurt dışındaki varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak hesaba transfer edilmesi şarttır. (31.7.2018 tarihine kadar bildirilerek Türkiye'ye getirilen varlıklar ile beyan edilerek kamunu defterlere kaydedilen varlıklara ilişkin olarak %2 vergi tarh edilmez)</p>
<p>7186 sayılı Kanun (madde 2) Yürürlük tarihi: 19.07.2019</p>	<p>Bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamaz. Bu hükümden faydalanılabilmesi için bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen (%1 verginin vadesinde ödenmesi ve birinci fıkra uyarınca bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi şarttır</p>
<p>7156 sayılı Kanun (madde 21) Yürürlük tarihi: 17.11.2020</p>	<p>Bu madde kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamaz. Bu hükümden faydalanılabilmesi için birinci fıkra uyarınca bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi şarttır.</p> <p>Vergi oranı %0 olarak belirlendi</p>

En son 2019 yılında yapılan varlık barışı düzenlemesinde sisteme 17 milyar TL para girmiş, dolayısıyla 170 milyon TL vergi elde edilmiştir. 2018 yılında 16 milyar TL, 2013 yılında 69 milyar TL ve 2010 yılında 47,3 milyar TL girmiş sisteme. Tahsil edilen vergiler ise 2018'de 126 milyon TL, 2013 yılında 1,4 milyar TL ve 2010 yılında 1,6 milyar TL.

Varlık Barışı Yılı	Sisteme Giren Para (TL)	Tahsil edilen vergi (TL)
2019	17 milyar	170 milyon
2018	16 milyar	126 milyon
2013	69 milyar	1,4 milyar
2010	47,3 milyar	1,6 milyar

Kara Para Aklama Hakkında

Yurtdışından getirilen varlıklar üzerinde, yapılan bildirim ve beyanlar hakkında vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaması kara para aklama iddialarını gündeme gelmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Bakan Yardımcısı Osman Dinçbaş, kara para aklama konusunda ülke olarak çok iyi bir yerde olduğumuzu, şu ana kadar yapılan 6 tane varlık barışı projesinde veya eyleminde uluslararası kuruluşlardan "*Siz kara para aklıyorsunuz*" diye hiçbir eleştiri alınmadığını, çünkü varlık barışında bir parayı Türkiye'ye getirip veya Türkiye'deyken kayda geçirip bankalara sokan, sisteme sokan kişinin kayıt altına alınmasının temel şart olduğunu, kara parada ise böyle bir şeyin olamayacağını söylemiştir.

Öte yandan varlık barışı kapsamında yalnızca 'vergi incelemesi' yapılmayacağını güvencesi verilmekte, Gümrük kanunu, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun vb. mevzuatlar çerçevesinde devletin her zaman için inceleme hakkının mevcut olduğu ileri sürülmektedir.

Bu savunmalar karşısında varlık barışı çıkarıldığı yıllar boyunca bu mevzuatlar çerçevesinde kaç tane soruşturma ya da inceleme başlatıldığına dair bir veri bulunmamaktadır. Ayrıca, varlıkların hangi ülkelerden, kara para aklama merkezleri olarak çalışan off-shore bankaların ülkelerinden gelip gelmediği konusu belirsizdir.

Maddeler Üzerine Görüşler

3. Madde'nin 2. Fıkrasında yer alan "dolaylı kontrol eden kişi veya kuruluş"un nasıl tespit edileceği açık değildir.

4. Madde'nin 4. Fıkrasında yer alan "makul sebeplerin" ifadesinin yoruma açık ve kontrolsüz suçlamalara sebebiyet vermemesi için "kuvvetli şüphenin" ifadesinin kullanılması daha uygun olacaktır.

Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddenin 4'üncü fıkrasında yer alan "makul sebepler" ifadesinin "kuvvetli şüphenin" olarak değiştirilmesi teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

7. Madde ile internet ortamında yardım toplanmasının önüne geçilmesi hedeflenmiştir. Ancak düzenlemenin daha ayrıntılı yapılmasıyla hem kötüye kullanımın önüne geçilmesi hem de

gerçekten toplanan küçük çaplı yardımların engellenmemesi sağlanmalıdır. SMA hastaları için düzenlenen yardım kampanyaları vardır. Bu tür durumların izne tabi olmaması gerekmektedir. En azından Valiliğin erişim engeli değil şartları sağlaması durumunda izin alınması için süre verilmesi düzenlemeye eklenebilir.

Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesine "Sağlık ve tedavi masraflarının karşılanması gerekçesiyle düzenlenmek istenen yardım kampanyaları valilikler tarafından koordine edilerek, izin verilebilir. Yerel yönetimlerin yardım ve dayanışma amaçlı kurulan birimleri bu kanun kapsamı dışındadır." Fıkralarının eklenmesi teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

8. Madde ile 2860 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir."

Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 8'nci maddesinin "Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir." Olarak düzenlenmesi çünkü bu hususların Meclis denetiminden geçecek bir kanunla düzenlenmesinin Anayasa'ya ve yerleşik düzenlemelere hukuken uygun olacağı teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

9. Madde ile 2860 sayılı Kanunun 16'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlar tarafından, yardım toplama faaliyetinde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına, bankalar dahil gerçek ve tüzel kişilere yönelik bilgi ve belge isteme hakkı öngörülmüştür.

Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesine "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler kanun ve yönetmeliklerde belirlenen sürelerde imha edilir." Fıkrasının eklenmesi teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir. Bu teklifle denetim süreci sonunda elde edilecek kişisel verilerin kanunda belirlenen saklanma süreleri sonunda imha edilmesi amaçlanmıştır.

10. Madde 'de düzenlenen ceza artışları 10 katına kadar varmaktadır. Bu ceza artışları yerine toplanan yardım tutarının belirli bir yüzdesi üzerinden ceza uygulanması hem kanunun uzun ömürlü olmasını hem de cezanın adaletli uygulanmasını sağlayacaktır.

Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin bu gerekçeye uygun olarak şu şekilde değiştirilmesi teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir:

"**Madde 10-** 2860 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. MADDE 29- Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak izinsiz yardım toplayanlara toplanan **yardım miktarının 10 katına kadar** idari para cezası verilir. İnternet ortamında izinsiz yardım toplanması halinde ise **toplanan yardım miktarının 15 katına kadar** idari para cezası verilir. İzinsiz yardım toplanmasına yer ve imkân sağlayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa **toplanan yardım miktarının 5 katına kadar** idari para cezası ile cezalandırılır. Bu Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapan sorumlu kurul üyelerine, toplanan yardım miktarının 10 katına kadar idari para cezası verilir. Bu Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere **toplanan yardım miktarının 5 katına kadar** idari para cezası verilir. İzin verilen

yardım toplama şekli dışında 5 inci maddede belirtilen diğer yardım toplama şekillerine göre izinsiz yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa **toplanan yardım miktarının 5 katına kadar** idari para cezası ile cezalandırılır. İzin vermeye yetkili makamın izin verdiği yer dışında yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa **toplanan yardım miktarının 5 katına kadar** idari para cezası ile cezalandırılır. Bu Kanunun diğer hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Yukarıdaki fıkralara aykırı davranış sonucu İzinsiz toplanan mal ve paralara el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Bu maddede yazılı olan idarî yaptırımlara karar vermeye yardım toplama iznini veren makam yetkilidir. İzinsiz yardım toplanması halinde idari yaptırımlara vali karar verir, Vali bu yetkisini vali yardımcılara veya kaymakamlara devredebilir.”

12. Madde ile TCK da belirlenen sürelerin geçmiş olmasına ya da affa uğranılmasına rağmen kişilerin belirli haklardan mahrum bırakılmasına yol açmaktadır. Cezasını çekmiş bir kimsenin hayatının geri kalanında bu yüzden sorumlu tutulması insanlık onuruna ve doğasına aykırıdır.

Bu gerekçeyle Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 12'inci maddesinin teklif metninden çıkarılması teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

15. Madde ile İçişleri Bakanı'na dernek genel kurulu dışındaki organlarında görev yapanların geçici görevden uzaklaştırma yetkisi verilmektedir. Bu yetkinin bakana değil Cumhuriyet Savcısına verilmesi adalet sistemi açısından daha uygun olacaktır. Ayrıca Dernekler Kanunu 27. Maddesinde hapis cezası aldığı tespit edilmesi şartıyla görevden alınabilecek görevliler yeni düzenlemeyle soruşturma aşamasında dahi görevden alınabilecektir. Bu durum masumiyet karinesine aykırıdır.

Bu gerekçeyle Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif metninden çıkarılması teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

19. Madde ile tüzel kişilere uygulanacak para cezası için kişi hakkında soruşturma veya kovuşturmanın beklenmemesi düzenlenecektir. Bu durum suçun tüzel kişi yararına işlenip işlenmediğinin yeterince araştırılmadan ceza uygulanmasına ve “şüpheden sanık yararlanır” ve “masumiyet karinesi” ilkelerine aykırıdır.

20. Madde ile “Yükümlü”ler kısmına belirli işler bakımından serbest avukatlar da dahil edilecektir. Avukatlık mesleğinin ruhuna aykırı biçimde avukatların suça dahil olamamaları halinde müvekkillerinin suçlarından sorumlu tutulması hukuka uygun değildir.

Bu gerekçeyle Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin 20'inci maddesi 1. fıkrasının teklif metninden çıkarılması teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

21. Madde ile müşterinin tanınması ve kimlik tespiti işlemlerine “gerekli diğer tedbirleri almak” yükümlülüğü getirilmiştir. Ancak bu tedbirlerin ne olduğu ve nasıl yapılacağı belirsizdir. Bu durumun kanunda düzenlenmesi gerekmektedir. Yükümlülere ucu açık bir yükümlülük düzenlenmiştir. Ucu açık bırakılan sorumlulukların yönetmelikle belirleneceği ön görülmektedir.

22. Madde ile Finansal gruba bağılı kuruluşların; müşteri tanınması, hesap ve işlemlerin bilgi paylaşımıyla yapabileceğı düzenlenmiştir. Özel kanunlarda yer alan hükümler sebebiyle bu paylaşımından kaçınılamayacağı ön görülmüştür. Kişisel Verilerin Korunması hiçe sayılarak müşteri bilgilerinin paylaşılması hak ihlaline sebebiyet verebilir. Her ne kadar amaç terörizm finansmanının önlenmesi olsa da bu bilgiler şirketler tarafından kullanılabilir. Bu hususta önlem alınmalıdır. Ayrıca İlk cümlede “bilgi paylaşımında bulunabilir” denilmiş sonrasında “bilgi paylaşımından kaçınılamaz” denilmiştir. Bu ifadeler birbirleriyle çelişmektedir.

24. Madde ile Elkoyma tedbirine eklemeler yapılacaktır. CEZA MUHAKEMESİ KANUNU’nda düzenlenen Taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma başlığına göre hakim kararıyla el koymaya tabi olan şarta Cumhuriyet savcısına tanınan gecikmesinde sakınca bulunan durumda el koyma yetkisine süre konulması ön görülmüş 3 ay içinde hakim onayı olmadığı durumda hükümsüz kalması getirilecektir. Aklama suçunun örgüt faaliyeti olup olmadığına bakılmaksızın Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi (CMK Madde 139) ve 4208 sayılı kanunda düzenlenen Kontrollü Teslimat tedbirine başvurulabilmesi ön görülmüştür.

Savcılık kararıyla malvarlığının müsadere edilmesi ve el koyma kararı alınması keyfiliğe ve telafi mümkün olmayan zararlara yol açabilir gerekçesiyle Komisyon görüşmelerinde Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi’nin 24’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılması teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir.

26. Madde ile defter tutma yükümlülüğüne Ticaret bakanlığı tarafından Pay defteri, yönetim kurulu karar defteri, yönetim kurulu toplantı ve müzakere defterlerinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılacaktır. “Zorunlu kılabilir” ifadesi şirketler için ayrı ayrı mı uygulama yapılacağı yoksa genel bir kararla mı zorunlu kılınabileceğı anlaşılamamıştır. Belirli bir süre verilerek o tarihe kadar zorunlu kılınabilmesi daha uygun olacaktır.

Hasan Subaşı
Antalya

Ayhan Erel
Aksaray

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ABDULLAH
GÜLER VE 43 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ
FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, kapsam ve tanımlar

MADDE 1-(1) Bu Kanun, Birleşmiş Milletler

Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik yaptırım kararlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

(2) Bu Kanun hükümleri, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarının kapsamına bağlı olarak uygulanır.

(3) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) BMGK: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini,

b) BMGK kararı: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik yaptırım kararlarını ve bu kararların eklerini,

c) Komisyon: Denetim ve İşbirliği Komisyonunu,

ifade eder. Fon, malvarlığı ve malvarlığının dondurulması tanımları bakımından 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesinde yer alan tanımlar uygulanır.

Yasak işlem ve faaliyetler

MADDE 2- (1) BMGK kararlarının kapsamına bağlı olarak;

a) Bu kararlarda yer alan kişi veya kuruluşlara veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşlara ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşlara ya da bunların yararına her türlü fon toplanması veya sağlanması ya da bunların Türkiye’de iş ortaklığına ya da başkaca iş ilişkilerine girmesi,

b) Bu kararlarda yasaklanan nükleer, balistik füze programları veya diğer faaliyetlerle ilgili

ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ
FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, kapsam ve tanımlar

MADDE 1-(1) Bu Kanun, Birleşmiş Milletler

Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik yaptırım kararlarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

(2) Bu Kanun hükümleri, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarının kapsamına bağlı olarak uygulanır.

(3) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) BMGK: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini,

b) BMGK kararı: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik yaptırım kararlarını ve bu kararların eklerini,

c) Komisyon: Denetim ve İşbirliği Komisyonunu,

ifade eder. Fon, malvarlığı ve malvarlığının dondurulması tanımları bakımından 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesinde yer alan tanımlar uygulanır.

Yasak işlem ve faaliyetler

MADDE 2- (1) BMGK kararlarının kapsamına bağlı olarak;

a) Bu kararlarda yer alan kişi veya kuruluşlara veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşlara ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşlara ya da bunların yararına her türlü fon toplanması veya sağlanması ya da bunların Türkiye’de iş ortaklığına ya da başkaca iş ilişkilerine girmesi,

b) Bu kararlarda yasaklanan nükleer, balistik füze programları veya diğer faaliyetlerle ilgili

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

olarak organizasyonlara veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşlara ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşlara ya da bunların yararına her türlü fon toplanması veya sağlanması,

yasaktır.

(2) BMGK kararlarının kapsamına bağlı olarak bu kararlarda belirtilen kişi, kuruluş veya organizasyonların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların;

a) Türkiye’de temsilcilik açması, her türlü faaliyette bulunması, faaliyetlerini gerçek veya tüzel kişiler aracılığıyla doğrudan ya da dolaylı olarak yürütmesi,

b) Bankalarının Türkiye’de şube veya temsil ofisi açması ya da iş ortaklığına girmesi,

c) Bankaları ile iş ortaklığı kurulması, sermaye ortaklığına gidilmesi veya muhabir banka ilişkisi tesis edilmesi,

yasak olup, mevcut olanlar sonlandırılır.

(3) BMGK tarafından izin verilen haller dışında ilgili kararların kapsamına bağlı olarak bu kararlarda belirtilen madde, malzeme ve ekipmanın ithali, ihracı, transiti ve teknolojinin transferi veya nükleer faaliyetlere ya da nükleer silah atma sistemlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması veya destek verilmesi yasaktır.

(4) BMGK kararlarına karşı ilgililer tarafından Denetim ve İşbirliği Komisyonuna yapılan başvurular, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla BMGK’ya iletilir.

Malvarlığının dondurulması ve yasakların uygulanması

MADDE 3- (1) BMGK’nın kararlarına konu;

a) Kişi veya kuruluşların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

olarak organizasyonlara veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşlara ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşlara ya da bunların yararına her türlü fon toplanması veya sağlanması,

yasaktır.

(2) BMGK kararlarının kapsamına bağlı olarak bu kararlarda belirtilen kişi, kuruluş veya organizasyonların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların;

a) Türkiye’de temsilcilik açması, her türlü faaliyette bulunması, faaliyetlerini gerçek veya tüzel kişiler aracılığıyla doğrudan ya da dolaylı olarak yürütmesi,

b) Bankalarının Türkiye’de şube veya temsil ofisi açması ya da iş ortaklığına girmesi,

c) Bankaları ile iş ortaklığı kurulması, sermaye ortaklığına gidilmesi veya muhabir banka ilişkisi tesis edilmesi,

yasak olup, mevcut olanlar sonlandırılır.

(3) BMGK tarafından izin verilen hâller dışında ilgili kararların kapsamına bağlı olarak bu kararlarda belirtilen madde, malzeme ve ekipmanın ithali, ihracı, transiti ve teknolojinin transferi veya nükleer faaliyetlere ya da nükleer silah atma sistemlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması veya destek verilmesi yasaktır.

(4) BMGK kararlarına karşı ilgililer tarafından Komisyona yapılan başvurular, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla BMGK’ya iletilir.

Malvarlığının dondurulması ve yasakların uygulanması

MADDE 3- (1) BMGK’nın kararlarına konu;

a) Kişi veya kuruluşların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların Türkiye’de bulunan malvarlığının,

b) Deniz ulaşım araçlarının,

dondurulması veya 2 nci maddede belirtilen yasaklama kararları ile bu kararların kaldırılması kararları Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanır.

(2) BMGK’nın kararlarında belirtilen organizasyonların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların 2 nci maddede belirtilen yasaklı işlem ve faaliyetlerde bulduklarına ilişkin makul sebeplerin varlığı halinde Denetim ve İşbirliği Komisyonunun önerisi üzerine Türkiye’deki malvarlıkları Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin dondurulur.

(3) Birinci ve ikinci fıkra uyarınca verilen kararların Resmî Gazete’de yayımlanması ile birlikte nihai listeler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından internet sitelerinde gecikmeksizin yayımlanır.

(4) BMGK kararları uyarınca malvarlığının dondurulmasına ilişkin verilen kararların icrası ve sonuçları bakımından bu Kanunda düzenlenen hükümler saklı kalmak üzere 6415 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

(5) Birinci fıkra uyarınca verilen yasaklama kararları ilgisine göre yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından derhal yerine getirilir.

(6) BMGK kararlarında belirtilen harcama ve ödemeler için kararda gösterilen usul ve sınırlarla bağlı kalmak üzere birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Denetim ve İşbirliği Komisyonu

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak Denetim ve İşbirliği Komisyonu oluşturulmuştur. Bu Kanunun uygulanmasında

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların Türkiye’de bulunan malvarlığının,

b) Deniz ulaşım araçlarının,

dondurulması veya 2 nci maddede belirtilen yasaklama kararları ile bu kararların kaldırılması kararları Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanır.

(2) BMGK’nın kararlarında belirtilen organizasyonların veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kişi veya kuruluşların ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşların 2 nci maddede belirtilen yasaklı işlem ve faaliyetlerde bulduklarına ilişkin makul sebeplerin varlığı hâlinde Komisyonun önerisi üzerine Türkiye’deki malvarlıkları Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin dondurulur.

(3) Birinci ve ikinci fıkra uyarınca verilen kararların Resmî Gazete’de yayımlanması ile birlikte nihai listeler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından internet sitelerinde gecikmeksizin yayımlanır.

(4) BMGK kararları uyarınca malvarlığının dondurulmasına ilişkin verilen kararların icrası ve sonuçları bakımından bu Kanunda düzenlenen hükümler saklı kalmak üzere 6415 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

(5) Birinci fıkra uyarınca verilen yasaklama kararları ilgisine göre yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından derhâl yerine getirilir.

(6) BMGK kararlarında belirtilen harcama ve ödemeler için kararda gösterilen usul ve sınırlarla bağlı kalmak üzere birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Denetim ve İşbirliği Komisyonu

MADDE 4- (1) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak Denetim ve İşbirliği Komisyonu oluşturulmuştur. Bu Kanunun uygulanmasında

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

denetim ve işbirliği Komisyon tarafından sağlanır. Komisyon, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanının başkanlığında, Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Hazine Kontrolörleri Kurulu, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Nükleer Düzenleme Kurumu ve Sermaye Piyasası Kurulunun en az genel müdür veya başkan yardımcısı düzeyinde olmak üzere bildireceği üyelerden oluşur. Komisyonun sekreteryaya hizmetleri Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Görüş ve bilgilerine gerek duyulan kurum ve kuruluşların temsilcileri Komisyona çağrılabilir. Komisyon, gerek görmesi halinde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan görüş, bilgi ve belge talebinde bulunabilir. Komisyon bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak bilgi ve belge istediği takdirde talepte bulunulan kişi, kurum ve kuruluşlar, kanunlarda yer alan hükümlere dayanarak bilgi ve belge vermekten kaçınmazlar. Komisyon kamu kurum ve kuruluşlarına uygulamaya ve alınması gereken tedbirlere ilişkin olarak görüş bildirebilir ve öneride bulunabilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, 2 nci maddede belirtilen yasak işlem ve faaliyetlere ilişkin bilgi, belge ve bulgular ile değerlendirmelerini Komisyona bildirmekle yükümlüdür.

(4) Komisyon, yasak işlem ve faaliyetlerin gerçekleştirildiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi ve kuruluşlar ile deniz ulaşım araçlarının BMGK listelerine eklenmesine ve bu makul sebeplerin ortadan kalkması halinde listelerden çıkarılmasına ilişkin olarak BMGK'ya gönderilmek üzere Cumhurbaşkanına öneride bulunabilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

denetim ve iş birliği, Komisyon tarafından sağlanır. Komisyon, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanının başkanlığında; Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Hazine Kontrolörleri Kurulu Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Nükleer Düzenleme Kurumu ve Sermaye Piyasası Kurulunun en az genel müdür veya başkan yardımcısı düzeyinde olmak üzere bildireceği üyelerden oluşur. Komisyonun sekreteryaya hizmetleri Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Görüş ve bilgilerine gerek duyulan kurum ve kuruluşların temsilcileri Komisyona çağrılabilir. Komisyon, gerek görmesi hâlinde ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan görüş, bilgi ve belge talebinde bulunabilir. Komisyon bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak bilgi ve belge istediği takdirde talepte bulunulan kişi, kurum ve kuruluşlar, kanunlarda yer alan hükümlere dayanarak bilgi ve belge vermekten kaçınmazlar. Komisyon kamu kurum ve kuruluşlarına uygulamaya ve alınması gereken tedbirlere ilişkin olarak görüş bildirebilir ve öneride bulunabilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları, 2 nci maddede belirtilen yasak işlem ve faaliyetlere ilişkin bilgi, belge ve bulgular ile değerlendirmelerini Komisyona bildirmekle yükümlüdür.

(4) Komisyon, yasak işlem ve faaliyetlerin gerçekleştirildiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi ve kuruluşlar ile deniz ulaşım araçlarının BMGK listelerine eklenmesine ve bu makul sebeplerin ortadan kalkması hâlinde listelerden çıkarılmasına ilişkin olarak BMGK'ya gönderilmek üzere Cumhurbaşkanına öneride bulunabilir.

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

(5) Komisyon yılda en az iki defa toplanır. Komisyon başkanı gerektiğinde Komisyonu toplantıya çağırabilir. Komisyon, birinci fıkrada sayılan üyeler ile toplanarak katılanların en az dokuzunun oyu ile karar verir. Komisyonun başkan ve üyelerine her toplantı için (4.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir. Bu ödemeler damga vergisi hariç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bir yılda beşten fazla toplantı için ödeme yapılmaz.

(6) Komisyon çalışmaları gizlilik esaslarına uygun olarak yerine getirilir.

Ceza hükümleri

MADDE 5- (1) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan yasaklara aykırı hareket edenler, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan yasaklara aykırı hareket edenler, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Bu Kanunun 3 üncü maddesi hükümlerine göre malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini yerine getirmeyen veya yerine getirmekte ihmal veya gecikme gösteren kişilere, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

(4) Bu madde kapsamına giren suçların kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu maddede tanımlanan fiillerin suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza bir kat artırılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(5) Komisyon yılda en az iki defa toplanır. Komisyon başkanı gerektiğinde Komisyonu toplantıya çağırabilir. Komisyon, birinci fıkrada sayılan üyeler ile toplanarak katılanların en az dokuzunun oyu ile karar verir. Komisyonun başkan ve üyelerine her toplantı için (4.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir. Bu ödemeler damga vergisi hariç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Bir yılda beşten fazla toplantı için ödeme yapılmaz.

(6) Komisyon çalışmaları gizlilik esaslarına uygun olarak yerine getirilir.

Ceza hükümleri

MADDE 5- (1) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan yasaklara aykırı hareket edenler, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Bu Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan yasaklara aykırı hareket edenler, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Bu Kanunun 3 üncü maddesi hükümlerine göre malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini yerine getirmeyen veya yerine getirmekte ihmal veya gecikme gösteren kişilere, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

(4) Bu madde kapsamına giren suçların kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(5) Bu maddede tanımlanan fiillerin suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, verilecek ceza bir kat artırılır.

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

(6) Bu madde kapsamına giren suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen yasak işlem ve faaliyetleri gerçekleştiren veya 3 üncü maddesi hükümlerine göre malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini yerine getirmeyen kişinin bir tüzel kişinin organ veya temsilcisi olması veya organ veya temsilcisi olmamakla birlikte tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenmiş bulunması hâlinde ayrıca bu tüzel kişiye onbin Türk Lirasından ikimilyon Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen fiilin bir özel hukuk tüzel kişinin yararına gerçekleştirilmesi halinde verilecek idari para cezasının üst sınırı ellimilyon Türk Lirasıdır. Bu fıkra uyarınca verilecek idari para cezası, tespit edilmesi halinde işleme veya eyleme konu miktardan az olamaz.

(9) Bu madde hükümlerine göre idari para cezasına karar vermeye Komisyon yetkilidir.

Yönetmelik

MADDE 6- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Komisyonun çalışma usul ve esasları Adalet, Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Hazine ve Maliye ve Ticaret Bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelik, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde yürürlüğe konulur.

İKİNCİ BÖLÜM

Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 7- 23/6/1983 tarihli ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İzinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapıldığının tespiti halinde ilgili valilik

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(6) Bu madde kapsamına giren suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(7) Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen yasak işlem ve faaliyetleri gerçekleştiren veya 3 üncü maddesi hükümlerine göre malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini yerine getirmeyen kişinin bir tüzel kişinin organ veya temsilcisi olması veya organ veya temsilcisi olmamakla birlikte tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenmiş bulunması hâlinde ayrıca bu tüzel kişiye on bin Türk lirasından iki milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen fiilin bir özel hukuk tüzel kişinin yararına gerçekleştirilmesi hâlinde verilecek idari para cezasının üst sınırı elli milyon Türk lirasıdır. Bu fıkra uyarınca verilecek idari para cezası, tespit edilmesi hâlinde işleme veya eyleme konu miktardan az olamaz.

(9) Bu madde hükümlerine göre idari para cezasına karar vermeye Komisyon yetkilidir.

Yönetmelik

MADDE 6- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Komisyonun çalışma usul ve esasları Adalet, Dışişleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Hazine ve Maliye ve Ticaret bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir. Yönetmelik, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde yürürlüğe konulur.

İKİNCİ BÖLÜM

Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 7- 23/6/1983 tarihli ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İzinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapıldığının tespiti hâlinde ilgili valilik

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

veya İçişleri Bakanlığı tarafından içerik ve/veya yer sağlayıcıya, yardım toplama faaliyetine ilişkin içeriğin çıkarılması için internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirimde bulunulur. İçeriğin en geç yirmi dört saat içinde içerik ve/veya yer sağlayıcı tarafından çıkarılmaması veya içerik ve yer sağlayıcıya ilişkin bilgilerin edinilememesi ya da teknik nedenlerle bildirimde bulunulamaması halinde ilgili valilik veya İçişleri Bakanlığı internet ortamındaki söz konusu içeriğe ilişkin erişimin engellenmesine karar verilmesi için sulh ceza hâkimliğine başvurur. Hakim, talebi en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar ve gereği yapılmak üzere doğrudan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gönderir. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararı, içeriğe erişimin engellenmesi (URL vb.) yöntemiyle verilir.”

MADDE 8- 2860 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 9- 2860 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlar, yardım toplama faaliyetiyle ilgili olanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dahil gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisine sahiptir. Talepte bulunulanlar özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

veya İçişleri Bakanlığı tarafından içerik ve/veya yer sağlayıcıya, yardım toplama faaliyetine ilişkin içeriğin çıkarılması için internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirimde bulunulur. İçeriğin en geç yirmi dört saat içinde içerik ve/veya yer sağlayıcı tarafından çıkarılmaması veya içerik ve yer sağlayıcıya ilişkin bilgilerin edinilememesi ya da teknik nedenlerle bildirimde bulunulamaması hâlinde ilgili valilik veya İçişleri Bakanlığı internet ortamındaki söz konusu içeriğe ilişkin erişimin engellenmesine karar verilmesi için sulh ceza hâkimliğine başvurur. Hâkim, talebi en geç yirmi dört saat içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar ve gereği yapılmak üzere doğrudan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gönderir. Bu karara karşı 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararı, içeriğe erişimin engellenmesi (URL vb.) yöntemiyle verilir.”

MADDE 8- 2860 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurt içine ve yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 9- 2860 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetim ile görevlendirilenler ve izin vermeye yetkili makamlar, yardım toplama faaliyetiyle ilgili olanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisine sahiptir. Talepte bulunulanlar özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.”

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 10- 2860 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29- Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak izinsiz yardım toplayanlara beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. İnternet ortamında izinsiz yardım toplanması halinde ise onbin Türk Lirasından ikiyüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

İzinsiz yardım toplanmasına yer ve imkân sağlayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beşbin Türk Lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapan sorumlu kurul üyelerine, beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Bu Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

İzin verilen yardım toplama şekli dışında 5 inci maddede belirtilen diğer yardım toplama şekillerine göre izinsiz yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beşbin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

İzin vermeye yetkili makamın izin verdiği yer dışında yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beşbin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun diğer hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk Lirası idari para cezası verilir.

Yukarıdaki fıkralara aykırı davranış sonucu izinsiz toplanan mal ve paralara elkonularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Bu maddede yazılı olan idarî yaptırımlara karar vermeye yardım toplama iznini veren

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10- 2860 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29- Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak izinsiz yardım toplayanlara beş bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. İnternet ortamında izinsiz yardım toplanması hâlinde ise on bin Türk lirasından iki yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

İzinsiz yardım toplanmasına yer ve imkân sağlayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beş bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak yurt dışına yardım yapan sorumlu kurul üyelerine, beş bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

Bu Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

İzin verilen yardım toplama şekli dışında 5 inci maddede belirtilen diğer yardım toplama şekillerine göre izinsiz yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

İzin vermeye yetkili makamın izin verdiği yer dışında yardım toplayanlar, uyarılmalarına rağmen bu faaliyeti sonlandırmazsa beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun diğer hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, bin Türk lirası idari para cezası verilir.

Yukarıdaki fıkralara aykırı davranış sonucu izinsiz toplanan mal ve paralara el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Bu maddede yazılı olan idari yaptırımlara karar vermeye yardım toplama iznini veren

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

makam yetkilidir. İzinsiz yardım toplanması halinde idari yaptırımlara vali karar verir. Vali bu yetkisini vali yardımcılara veya kaymakamlara devredebilir.”

MADDE 11- 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 1 inci maddesinde yer alan “ve yabancı dernekler ile merkezleri yurt dışında bulunan dernek ve vakıf dışındaki” ibaresi “; merkezleri yurt dışında bulunan dernekler ve vakıflar ile diğer” şeklinde ve “ile derneklere” ibaresi “ile bunlara” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5253 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş veya affa uğramış olsa bile; 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile Türk Ceza Kanununda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından mahkum olanlar derneklerin genel kurul dışındaki organlarında görev alamazlar. Dernek organlarına seçildikten sonra yukarıdaki suçlardan mahkûm olanların görevi sona erer.”

MADDE 13- 5253 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “tarafından” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu görevlilerine” ibaresi, fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle, fıkraya aşağıdaki cümleler ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu denetimlerin, yapılacak risk değerlendirmelerine göre üç yılı geçmeyecek şekilde her yıl yapılması esastır.”

“İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişleri ve dernekler denetçileri hariç, denetimlerde görevlendirilecek kamu görevlilerine verilecek

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

makam yetkilidir. İzinsiz yardım toplanması hâlinde idari yaptırımlara vali karar verir. Vali bu yetkisini vali yardımcılara veya kaymakamlara devredebilir.”

MADDE 11- 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 1 inci maddesinde yer alan “ve yabancı dernekler ile merkezleri yurt dışında bulunan dernek ve vakıf dışındaki” ibaresi “; merkezleri yurt dışında bulunan dernekler ve vakıflar ile diğer” şeklinde ve “ile derneklere” ibaresi “ile bunlara” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5253 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş veya affa uğramış olsa bile; 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile Türk Ceza Kanununda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından mahkûm olanlar derneklerin genel kurul dışındaki organlarında görev alamazlar. Dernek organlarına seçildikten sonra yukarıdaki suçlardan mahkûm olanların görevi sona erer.”

MADDE 13- 5253 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “tarafından” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu görevlilerine” ibaresi, fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle, fıkraya aşağıdaki cümleler ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu denetimlerin, yapılacak risk değerlendirmelerine göre üç yılı geçmeyecek şekilde her yıl yapılması esastır.”

“İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişleri ve dernekler denetçileri hariç, denetimlerde görevlendirilecek kamu görevlilerine verilecek

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

ücretin tutarı İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca birlikte tespit olunur ve İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Bu denetimlerde görevlendirileceklerle ilişkin esas ve usuller yönetmelikte düzenlenir.”

“Denetim ile görevlendirilenler, kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dahil gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisine sahiptir. Talepte bulunulanlar özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermektan kaçınamazlar.

Özel kanunlarındaki düzenlemeler saklı kalmak üzere, İçişleri Bakanlığınca veya mülki idare amirliğince talep edilmesi halinde, dernekler ile derneklere ait her türlü tesis, müessese ve ortaklığı bulunan kuruluşlar, görev alanları ile sınırlı olmak üzere ilgili bakanlık ve kuruluşlar tarafından denetlenir.

Denetim sırasında, uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren durumlarda İçişleri Bakanlığı, valilikler ve kaymakamlıklar tarafından bilirkişi görevlendirilebilir. Bilirkişinin görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir. Bilirkişiye verilecek ücretin tutarı İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca birlikte tespit olunur ve bu ücret İçişleri Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.”

MADDE 14- 5253 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin başlığı “Yurt dışı yardımlar” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkrta eklenmiştir.

“Yurt dışına yapılacak yardımlar ise, yardım yapılmadan önce dernekler tarafından mülki idare amirliğine bildirilir. Bildirimin şekli ve içeriği ile yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 15- 5253 sayılı Kanuna 30 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ücretin tutarı İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca birlikte tespit olunur ve İçişleri Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Bu denetimlerde görevlendirileceklerle ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.”

“Denetim ile görevlendirilenler, kamu kurum ve kuruluşlarından, bankalar dâhil gerçek ve tüzel kişilerden denetim görevi kapsamına giren hususla sınırlı olarak ilgili bilgi ve belgeyi isteme yetkisine sahiptir. Talepte bulunulanlar özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermektan kaçınamazlar.

Özel kanunlarındaki düzenlemeler saklı kalmak üzere, İçişleri Bakanlığınca veya mülki idare amirliğince talep edilmesi hâlinde, dernekler ile derneklere ait her türlü tesis, müessese ve ortaklığı bulunan kuruluşlar, görev alanları ile sınırlı olmak üzere ilgili bakanlık ve kuruluşlar tarafından denetlenir.

Denetim sırasında, uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren durumlarda İçişleri Bakanlığı, valilikler ve kaymakamlıklar tarafından bilirkişi görevlendirilebilir. Bilirkişinin görevlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir. Bilirkişiye verilecek ücretin tutarı İçişleri Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.”

MADDE 14- 5253 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin başlığı “Yurt dışı yardımlar” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkrta eklenmiştir.

“Yurt dışına yapılacak yardımlar ise, yardım yapılmadan önce dernekler tarafından mülki idare amirliğine bildirilir. Bildirimin şekli ve içeriği ile yurt dışına yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 15- 5253 sayılı Kanuna 30 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

“Görevden uzaklaştırma ve faaliyetten geçici alıkoyma

MADDE 30/A- Bir derneğin faaliyeti çerçevesinde Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile Türk Ceza Kanununda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından dolayı derneğin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında soruşturma başlatılması halinde bu kişiler veya bu kişilerin görev yaptığı organlar geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

Birinci fıkrada belirtilen tedbirin yeterli olmaması ve gecikmesinde sakınca bulunması durumunda İçişleri Bakanı, derneği geçici olarak faaliyetten alıkoymaya ilişkin kararını verir ve yargılamaya Türk Medeni Kanununun 89 uncu maddesine göre devam eder. İlgililer her zaman faaliyetten geçici alıkoyma kararının kaldırılmasını talep edebilir. Mahkeme başvuruyu gecikmeksizin karara bağlar.

Birinci fıkraya ve 32 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre geçici olarak görevden uzaklaştırılan organların ve bu organların üyelerinin yerine yapılacak atamalarda 27 nci madde ile Türk Medeni Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

MADDE 16- 5253 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“k) 9 ve 19 uncu maddelerinin üçüncü fıkralarındaki zorunluluğa uymayanlar ile tutulması zorunlu olan defter ve belgelerin, gerekli dikkat ve özen gösterilmiş olması şartıyla elde olmayan bir nedenle okunamayacak hâle

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Görevden uzaklaştırma ve faaliyetten geçici alıkoyma

MADDE 30/A- Bir derneğin faaliyeti çerçevesinde Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yer alan suçlar ile Türk Ceza Kanununda yer alan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçlarından dolayı derneğin genel kurulu dışındaki organlarında görevli olanlar veya ilgili personel hakkında soruşturma başlatılması hâlinde bu kişiler veya bu kişilerin görev yaptığı organlar geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

Birinci fıkrada belirtilen tedbirin yeterli olmaması ve gecikmesinde sakınca bulunması durumunda İçişleri Bakanı, derneği geçici olarak faaliyetten alıkoymaya ilişkin kararını verir ve yargılamaya Türk Medeni Kanununun 89 uncu maddesine göre devam eder. İlgililer her zaman faaliyetten geçici alıkoyma kararının kaldırılmasını talep edebilir. Mahkeme başvuruyu gecikmeksizin karara bağlar.

Birinci fıkraya ve 32 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendine göre geçici olarak görevden uzaklaştırılan organların ve bu organların üyelerinin yerine yapılacak atamalarda 27 nci madde ile Türk Medeni Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

MADDE 16- 5253 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“k) 9 ve 19 uncu maddelerinin üçüncü fıkralarındaki zorunluluğa uymayanlar ile tutulması zorunlu olan defter ve belgelerin, gerekli dikkat ve özen gösterilmiş olması şartıyla elde olmayan bir nedenle okunamayacak hâle

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

gelmesi veya kaybolması hâlinde, öğrenme tarihinden itibaren onbeş gün içinde dernek merkezinin bulunduğu yerin yetkili mahkemesine zayi belgesi almak için başvurmayan veya bu belgeyi denetim sırasında ibraz edemeyenler üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. 19 uncu maddenin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. 21 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

“(t) Yedibin Türk Lirasını aşan her türlü gelir, tahsilat, gider ve ödemelerini bankalar ve diğer finans kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla yapmayan dernek yöneticilerine her bir işlem için işleme konu tutarın % 10’una kadar idari para cezası verilir. Bu bentte öngörülen parasal sınır; her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırın, o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.”

“(2) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak dernek organlarında görev alanlara ve bu kişilerin görevlerini yazılı uyarıya rağmen yedi gün içerisinde sonlandırmayan dernek yöneticilerine binbeşyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Mülki idare amirince yapılan ikinci yazılı uyarıya rağmen otuz gün içinde bu kişilerin organlardaki görevlerinin sonlandırılmaması halinde Türk Medeni Kanununun 89 uncu maddesine göre işlem tesis edilir.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gelmesi veya kaybolması hâlinde, öğrenme tarihinden itibaren on beş gün içinde dernek merkezinin bulunduğu yerin yetkili mahkemesine zayi belgesi almak için başvurmayan veya bu belgeyi denetim sırasında ibraz edemeyenler üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. 19 uncu maddenin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. 21 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.”

“(t) Yedi bin Türk lirasını aşan her türlü gelir, tahsilat, gider ve ödemelerini bankalar ve diğer finans kuruluşları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla yapmayan dernek yöneticilerine her bir işlem için işleme konu tutarın %10’una kadar idari para cezası verilir. Bu bentte öngörülen parasal sınır; her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırın, o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların hesabında bir Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.”

Bu Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı olarak dernek organlarında görev alanlara ve bu kişilerin görevlerini yazılı uyarıya rağmen yedi gün içerisinde sonlandırmayan dernek yöneticilerine bin beş yüz Türk lirası idari para cezası verilir. Mülki idare amirince yapılan ikinci yazılı uyarıya rağmen otuz gün içinde bu kişilerin organlardaki görevlerinin sonlandırılmaması hâlinde Türk Medeni Kanununun 89 uncu maddesine göre işlem tesis edilir.”

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 17- 5253 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 36- Bu Kanun hükümleri; derneklerin şubeleri, dernek ve vakıfların üst kuruluşları, merkezleri yurtdışında bulunan dernekler, vakıflar ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye’deki şube veya temsilcilikleri ile Türkiye’de faaliyette veya işbirliğinde bulunma izinleri hakkında da ceza hükümleri ile birlikte uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun hükümleri uygulanır.”

MADDE 18- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 123 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Muhafaza altına alınan veya elkonulan eşya ya da malvarlığı değerlerinin kıymeti tespit edilir.”

MADDE 19- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 43/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine (1) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki alt bent eklenmiş, diğer alt bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiş, fıkranın (d) bendi aşağıdaki şekilde, fıkrada yer alan “ikimilyon” ibaresi “ellimilyon” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçunun,”

“(d) 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde tanımlanan terörizmin finansmanı suçunun,”

“Ancak idari para cezası, işleme veya eyleme konu menfaatin iki katından az olamaz.”

“(3) Birinci fıkrada sayılan suçların bir tüzel kişinin yararına işlenmesi durumunda, tüzel kişi hakkında idari para cezasına karar verilebilmesi için fiili gerçekleştiren kişi hakkında yürütülen soruşturma veya kovuşturmanın tamamlanması

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17- 5253 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 36- Bu Kanun hükümleri; derneklerin şubeleri, dernek ve vakıfların üst kuruluşları, merkezleri yurt dışında bulunan dernekler, vakıflar ve diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye’deki şube veya temsilcilikleri ile Türkiye’de faaliyette veya iş birliğinde bulunma izinleri hakkında da ceza hükümleri ile birlikte uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde Türk Medenî Kanunu hükümleri uygulanır.”

MADDE 18- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 123 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Muhafaza altına alınan veya el konulan eşya ya da malvarlığı değerlerinin kıymeti tespit edilir.”

MADDE 19- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 43/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine (1) numaralı alt bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki alt bent eklenmiş, diğer alt bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiş, fıkranın (d) bendi aşağıdaki şekilde, fıkrada yer alan “ikimilyon” ibaresi “elli milyon” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçunun,”

“(d) 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde tanımlanan terörizmin finansmanı suçunun,”

“Ancak idari para cezası, işleme veya eyleme konu menfaatin iki katından az olamaz.”

“(3) Birinci fıkrada sayılan suçların bir tüzel kişinin yararına işlenmesi durumunda, tüzel kişi hakkında idari para cezasına karar verilebilmesi için fiili gerçekleştiren kişi hakkında yürütülen soruşturma veya kovuşturmanın tamamlanması

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

beklenmez. Soruşturma veya kovuşturma sonucunda tüzel kişinin yararına işlenmediğinin anlaşılması halinde idari para cezası kaldırılır, tahsil edilmiş ise iade edilir.”

MADDE 20- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “spor kulüpleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Finansal grup: Merkezi Türkiye’de ya da yurt dışında bulunan bir ana kuruluşa bağlı veya bu kuruluşun kontrolünde bulunan, Türkiye’de yerleşik finansal kuruluşlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekil ve benzeri bağlı birimlerinden oluşan grubu,”

MADDE 21- 5549 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin başlığı “Müşterinin tanınması” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “Yükümlüler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar kapsamında;” ibaresi, “tespit etmek” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve gerekli diğer tedbirleri almak” ibaresi ve ikinci fıkrasına “parasal sınırları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile müşterinin tanınmasına ilişkin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 22- 5549 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına “uygun olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “risk temelli yaklaşımla,” ibaresi, “getirilen yükümlülüklerle” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yükümlü ve finansal grup seviyesinde” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

beklenmez. Soruşturma veya kovuşturma sonucunda suçun tüzel kişinin yararına işlenmediğinin anlaşılması hâlinde idari para cezası kaldırılır, tahsil edilmiş ise iade edilir.”

MADDE 20- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “spor kulüpleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ğ) Finansal grup: Merkezi Türkiye’de ya da yurt dışında bulunan bir ana kuruluşa bağlı veya bu kuruluşun kontrolünde bulunan, Türkiye’de yerleşik finansal kuruluşlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekil ve benzeri bağlı birimlerinden oluşan grubu,”

MADDE 21- 5549 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin başlığı “Müşterinin tanınması” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasına “Yükümlüler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar kapsamında;” ibaresi, “tespit etmek” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve gerekli diğer tedbirleri almak” ibaresi ve ikinci fıkrasına “parasal sınırları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile müşterinin tanınmasına ilişkin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 22- 5549 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına “uygun olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “risk temelli yaklaşımla,” ibaresi, “getirilen yükümlülüklerle” ibaresinden sonra gelmek üzere “, yükümlü ve finansal grup seviyesinde” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

“(2) Finansal gruba bağlı kuruluşlar, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin grup seviyesinde alınmasını teminen müşterinin tanınmasıyla hesap ve işlemlere ilişkin olarak grup içerisinde bilgi paylaşımında bulunabilir. Özel kanunlarda yer alan hükümler ileri sürülerek bilgi paylaşımından kaçınılamaz. Bakanlık paylaşımına konu bilgileri ve uygulamaya ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 23- 5549 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- (1) Başkanlıkça bu Kanunun; 3 ve 6 ncı maddeleri kapsamındaki yükümlülüklerden herhangi birini ihlâl eden yükümlülere otuzbin Türk Lirası, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan yükümlülüklerini ihlâl eden yükümlülere ellibin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Yükümlünün banka, finansman şirketi, faktoring şirketi, ikrazatçı, finansal kiralama şirketi, sigorta ve reasürans şirketi, emeklilik şirketi, sermaye piyasası kurumu, yetkili müessese, ödeme ve elektronik para kuruluşu ile yönetmelikle belirlenecek diğer finansal kuruluşlar olması halinde, idarî para cezası işlem tutarının yüzde beşinden az olmamak üzere iki kat olarak uygulanır.

(2) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesinin tespiti halinde yükümlülere yazılı ihtar yapılarak otuz günden az olmamak üzere bir süre verilir. Bu süre sonunda eksikliklerin tamamlanmaması halinde beşyüzbin Türk Lirası idari para cezası uygulanır. İdari para cezasının tebliği ile birlikte yazılı ihtar yapılarak altmış günden az olmamak üzere yeni bir süre verilir. Bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması halinde verilen ilk idari para cezasının iki katı idari para cezası daha uygulanır. İkinci idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(2) Finansal gruba bağlı kuruluşlar, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin grup seviyesinde alınmasını teminen müşterinin tanınmasıyla hesap ve işlemlere ilişkin olarak grup içerisinde bilgi paylaşımında bulunabilir. Özel kanunlarda yer alan hükümler ileri sürülerek bilgi paylaşımından kaçınılamaz. Bakanlık paylaşımına konu bilgileri ve uygulamaya ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 23- 5549 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- (1) Başkanlıkça bu Kanunun; 3 ve 6 ncı maddeleri kapsamındaki yükümlülüklerden herhangi birini ihlâl eden yükümlülere otuz bin Türk lirası, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan yükümlülüklerini ihlâl eden yükümlülere elli bin Türk lirası idari para cezası verilir. Yükümlünün banka, finansman şirketi, faktoring şirketi, ikrazatçı, finansal kiralama şirketi, sigorta ve reasürans şirketi, emeklilik şirketi, sermaye piyasası kurumu, yetkili müessese, ödeme ve elektronik para kuruluşu ile yönetmelikle belirlenecek diğer finansal kuruluşlar olması hâlinde, idari para cezası işlem tutarının yüzde beşinden az olmamak üzere iki kat olarak uygulanır.

(2) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesinin tespiti hâlinde yükümlülere yazılı ihtar yapılarak otuz günden az olmamak üzere bir süre verilir. Bu süre sonunda eksikliklerin tamamlanmaması hâlinde beş yüz bin Türk lirası idari para cezası uygulanır. İdari para cezasının tebliği ile birlikte yazılı ihtar yapılarak altmış günden az olmamak üzere yeni bir süre verilir. Bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması hâlinde verilen ilk idari para cezasının iki katı idari para cezası daha uygulanır. İkinci idari para cezasının tebliğinden itibaren

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

İNÇİNDE EKSİKLİKLERİN TAMAMLANMAMASI HALİNDE YÜKÜMLÜNÜN FAALİYETLERİNİN BELLİ BİR SÜRE DURDURULMASI, KISITLANMASI VEYA FAALİYET İZİN BELGESİNİN İPTALİNE YÖNELİK TEDBİRLERİN ALINMASI İÇİN DURUM İLGİLİ KURUMA BİLDİRİLİR.

(3) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklere uymayan sorumlu yönetim kurulu üyesine, yoksa üst düzey yöneticisine ikinci fıkra kapsamında belirtilen ihtarlar yapılmak ve sürelerle uyulmak koşuluyla yükümlüye verilen idari para cezasının dörtte biri uygulanır.

(4) Bu Kanunun 9/A maddesi gereğince getirilen elektronik tebligata ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilen kişi, kurum veya kuruluşlara Başkanlık tarafından her bir tespit için kırk bin Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının toplam tutarı bir milyon Türk Lirasını geçemez.

(5) Maddenin birinci ve ikinci fıkrası kapsamında uygulanacak idari para cezasının toplam tutarı; her bir yükümlülük için, ihlalin yapıldığı yıl itibarıyla, birinci fıkra kapsamında iki kat olarak uygulanacak yükümlüler için kırk milyon Türk Lirasını, bunlar dışında kalan yükümlüler için dört milyon Türk Lirasını aşamaz. Üst tutardan ceza uygulanan yükümlüler nezdinde takip eden yılda aynı neviden bir yükümlülük ihlali olması durumunda bu hadler iki kat olarak uygulanır.

(6) Yükümlülüğün ihlal edildiği tarihten itibaren sekiz yıl geçtikten sonra idari para cezası verilemez.

(7) Bu madde ile ilgili diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 24- 5549 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığı “Koruma tedbirleri” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

OTUZ GÜN İÇİNDE EKSİKLİKLERİN TAMAMLANMAMASI HÂLİNDE YÜKÜMLÜNÜN FAALİYETLERİNİN BELLİ BİR SÜRE DURDURULMASI, KISITLANMASI VEYA FAALİYET İZİN BELGESİNİN İPTALİNE YÖNELİK TEDBİRLERİN ALINMASI İÇİN DURUM İLGİLİ KURUMA BİLDİRİLİR.

(3) Bu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklere uymayan sorumlu yönetim kurulu üyesine, yoksa üst düzey yöneticisine ikinci fıkra kapsamında belirtilen ihtarlar yapılmak ve sürelerle uyulmak koşuluyla yükümlüye verilen idari para cezasının dörtte biri uygulanır.

(4) Bu Kanunun 9/A maddesi gereğince getirilen elektronik tebligata ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilen kişi, kurum veya kuruluşlara Başkanlık tarafından her bir tespit için kırk bin Türk lirası idari para cezası uygulanır. Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının toplam tutarı bir milyon Türk lirasını geçemez.

(5) Maddenin birinci ve ikinci fıkrası kapsamında uygulanacak idari para cezasının toplam tutarı; her bir yükümlülük için, ihlalin yapıldığı yıl itibarıyla, birinci fıkra kapsamında iki kat olarak uygulanacak yükümlüler için kırk milyon Türk lirasını, bunlar dışında kalan yükümlüler için dört milyon Türk lirasını aşamaz. Üst tutardan ceza uygulanan yükümlüler nezdinde takip eden yılda aynı neviden bir yükümlülük ihlali olması durumunda bu hadler iki kat olarak uygulanır.

(6) Yükümlülüğün ihlal edildiği tarihten itibaren sekiz yıl geçtikten sonra idari para cezası verilemez.

(7) Bu madde ile ilgili diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 24- 5549 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığı “Koruma tedbirleri” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

“(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı da el koyma kararı verebilir. Hâkim kararı olmaksızın yapılan el koyma işlemi yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim en geç yirmidört saat içinde onaylanıp onaylanmamasına karar verir. Hâkimin onaylaması halinde Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinde belirtilen değere ilişkin rapor üç ay içinde alınır ve tekrar hâkim onayına sunulur. Onaylanmama veya raporun üç ay içinde alınamaması halinde Cumhuriyet savcılığının kararı hükümsüz kalır.”

“(3) Aklama suçunun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın, Ceza Muhakemesi Kanununun 139 uncu maddesinde yer alan hükümlere göre gizli soruşturmacı görevlendirilebilir ve 4208 sayılı Kanunda yer alan hükümlere göre kontrollü teslimat tedbirine karar verilebilir.”

MADDE 25- 5549 sayılı Kanunun 19/A maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Bakan bu yetkisini devredebilir.”

“(3) Birinci fıkra kapsamında askıya alınan veya gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemi, alınan karara aykırı şekilde gerçekleştiren yükümlülere işlem tutarı kadar Başkanlıkça idari para cezası verilir. Ancak verilecek idari para cezası elli bin Türk Lirasından az olamaz.”

MADDE 26- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir. “Ticaret Bakanlığı, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılabilir. Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı da el koyma kararı verebilir. Hâkim kararı olmaksızın yapılan el koyma işlemi yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim en geç yirmi dört saat içinde onaylanıp onaylanmamasına karar verir. Hâkimin onaylaması hâlinde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinde belirtilen değere ilişkin rapor üç ay içinde alınır ve tekrar hâkim onayına sunulur. Onaylanmama veya raporun üç ay içinde alınamaması hâlinde Cumhuriyet savcılığının kararı hükümsüz kalır.”

“(3) Aklama suçunun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın, Ceza Muhakemesi Kanununun 139 uncu maddesinde yer alan hükümlere göre gizli soruşturmacı görevlendirilebilir ve 4208 sayılı Kanunda yer alan hükümlere göre kontrollü teslimat tedbirine karar verilebilir.”

MADDE 25- 5549 sayılı Kanunun 19/A maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Bakan bu yetkisini devredebilir.”

“(3) Birinci fıkra kapsamında askıya alınan veya gerçekleşmesine izin verilmeyen işlemi, alınan karara aykırı şekilde gerçekleştiren yükümlülere işlem tutarı kadar Başkanlıkça idari para cezası verilir. Ancak verilecek idari para cezası elli bin Türk lirasından az olamaz.”

MADDE 26- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir. “Ticaret Bakanlığı, pay defteri, yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterinin elektronik ortamda tutulmasını zorunlu kılabilir. Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri saklıdır.”

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 27- 6102 sayılı Kanunun 415 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “10/A” ibaresi “13 üncü” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 28- 6102 sayılı Kanunun 417 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sermaye Piyasası Kanununun 10/A” ibaresi “hamiline yazılı pay sahipleri ile Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü” şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrada yer alan “, hamiline yazılı pay senedi sahipleri bakımından da giriş kartı alanları” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“(5) Pay sahipleri çizelgesinin Merkezi Kayıt Kuruluşundan sağlanmasının usul ve esasları, gereğinde genel kurul toplantısının yapılacağı gün ile sınırlı olmak üzere payların devrinin yasaklanması ve ilgili diğer konular Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca kayden izlenen paylara ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kurulu, hamiline yazılı paylar bakımından ise Ticaret Bakanlığı tarafından bir tebliğ ile düzenlenir.”

MADDE 29- 6102 sayılı Kanunun 426 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “ispat eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilen” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 6102 sayılı Kanunun 486 ncı maddesinin ikinci fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgiler, senetler pay sahiplerine dağıtılmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilir.”

MADDE 31- 6102 sayılı Kanunun 489 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 489- (1) Hamiline yazılı pay senetlerinin devri, şirket ve üçüncü kişiler hakkında, ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle hüküm ifade

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 27- 6102 sayılı Kanunun 415 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “10/A” ibaresi “13 üncü” şeklinde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 28- 6102 sayılı Kanunun 417 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sermaye Piyasası Kanununun 10/A” ibaresi “hamiline yazılı pay sahipleri ile Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “, hamiline yazılı pay senedi sahipleri bakımından da giriş kartı alanları” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Pay sahipleri çizelgesinin Merkezi Kayıt Kuruluşundan sağlanmasının usul ve esasları, gereğinde genel kurul toplantısının yapılacağı gün ile sınırlı olmak üzere payların devrinin yasaklanması ve ilgili diğer konular Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca kayden izlenen paylara ilişkin olarak Sermaye Piyasası Kurulu, hamiline yazılı paylar bakımından ise Ticaret Bakanlığı tarafından bir tebliğ ile düzenlenir.”

MADDE 29- 6102 sayılı Kanunun 426 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “ispat eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilen” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 6102 sayılı Kanunun 486 ncı maddesinin ikinci fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgiler, senetler pay sahiplerine dağıtılmadan önce Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilir.”

MADDE 31- 6102 sayılı Kanunun 489 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 489- (1) Hamiline yazılı pay senetlerinin devri, şirket ve üçüncü kişiler hakkında, ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılacak bildirimle hüküm ifade

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

eder. Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulmaması halinde, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapılmıncaya kadar kullanamaz.

(2) Hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınır.

(3) Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtlar, ilgili kanunlar uyarınca yetkili kılınmış mercilerle paylaşılr.

(4) Hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmesi ve kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu kapsamda alınacak ücretler Ticaret Bakanlığınca çıkarılan tebliğle belirlenir.”

MADDE 32- 6102 sayılı Kanunun 562 nci maddesine onikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(13) Bu Kanunun;

a) 486 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bildirimde bulunmayanlar yirmibin Türk Lirası,

b) 489 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca bildirimde bulunmayanlar beşbin Türk Lirası,

idari para cezasıyla cezalandırılır.”

MADDE 33- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- (1) Hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, 31/12/2021 tarihine kadar Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmek üzere pay senetleri ile birlikte anonim şirkete başvurur. Başvuru üzerine anonim şirket yönetim kurulu, beş iş günü içinde hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirir. Pay sahipleri

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

eder. Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirimde bulunulmaması hâlinde, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli bildirim yapılmıncaya kadar kullanamaz.

(2) Hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınır.

(3) Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından hamiline yazılı pay senetleriyle ilgili tutulan kayıtlar, ilgili kanunlar uyarınca yetkili kılınmış mercilerle paylaşılr.

(4) Hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmesi ve kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu kapsamda alınacak ücretler Ticaret Bakanlığınca çıkarılan tebliğle belirlenir.”

MADDE 32- 6102 sayılı Kanunun 562 nci maddesine onikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(13) Bu Kanunun;

a) 486 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bildirimde bulunmayanlar yirmi bin Türk lirası,

b) 489 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca bildirimde bulunmayanlar beş bin Türk lirası,

idari para cezasıyla cezalandırılır.”

MADDE 33- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- (1) Hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, 31/12/2021 tarihine kadar Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilmek üzere pay senetleri ile birlikte anonim şirkete başvurur. Başvuru üzerine anonim şirket yönetim kurulu, beş iş günü içinde hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bilgileri Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirir. Pay sahipleri

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

anonim şirkete başvurmazsa bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli başvuruyu yapılmıyaya kadar kullanamaz.

(2) Birinci fıkraya uyarınca başvuruda veya bildirimde bulunmayanlar 562 nci maddenin onüçüncü fıkrası uyarınca cezalandırılır.”

MADDE 34- 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Malvarlığı: Bir gerçek veya tüzel kişinin;

1) Mülkiyetinde veya zilyetliğinde bulunan ya da doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünde olan fon ve gelir ile bunlardan elde edilen veya bunların birbirine dönüştürülmesinden hasıl olan menfaat ve değeri,

2) Adına veya hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişinin mülkiyetinde ya da zilyetliğinde bulunan fon ve gelir ile bunlardan elde edilen veya bunların birbirine dönüştürülmesinden hasıl olan menfaat ve değeri,”

MADDE 35- 6415 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkraya eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, maddenin mevcut yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada sayılan fiillerin, örgütü kuran veya yöneten ya da örgüt üyesi tarafından gerçekleştirilmesi halinde bu kişiler hakkında örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları uyarınca verilecek ceza üçte birine kadar artırılır.”

“Ayrıca, 4208 sayılı Kanunda yer alan hükümlere göre kontrollü teslimat tedbirine karar verilebilir.”

MADDE 36- 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

anonim şirkete başvurmazsa bu Kanundan doğan paya bağlı haklarını gerekli başvuruyu yapılmıyaya kadar kullanamaz.

(2) Birinci fıkraya uyarınca başvuruda veya bildirimde bulunmayanlar 562 nci maddenin onüçüncü fıkrası uyarınca cezalandırılır.”

MADDE 34- 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Malvarlığı: Bir gerçek veya tüzel kişinin;

1) Mülkiyetinde veya zilyetliğinde bulunan ya da doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünde olan fon ve gelir ile bunlardan elde edilen veya bunların birbirine dönüştürülmesinden hasıl olan menfaat ve değeri,

2) Adına veya hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişinin mülkiyetinde ya da zilyetliğinde bulunan fon ve gelir ile bunlardan elde edilen veya bunların birbirine dönüştürülmesinden hasıl olan menfaat ve değeri,”

MADDE 35- 6415 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkraya eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, maddenin mevcut yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkrada sayılan fiillerin, örgütü kuran veya yöneten ya da örgüt üyesi tarafından gerçekleştirilmesi hâlinde bu kişiler hakkında örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları uyarınca verilecek ceza üçte birine kadar artırılır.”

“Ayrıca, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanunda yer alan hükümlere göre kontrollü teslimat tedbirine karar verilebilir.”

MADDE 36- 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

“(1) Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararları ile bu kararlara dayanılarak çıkarılan müteakip kararla listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonların tasarrufunda bulunan malvarlığının dondurulması kararları ve bu listelerden çıkarılanlara ilişkin malvarlığının dondurulmasının kaldırılması kararları, Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanır.”

“(4) 3 üncü ve 4 üncü madde kapsamına giren fiillerin gerçekleştirildiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden Değerlendirme Komisyonunun önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından kişi, kuruluş veya organizasyonların Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararları ile bu kararlara dayanılarak çıkarılan müteakip kararlar uyarınca malvarlığının dondurulmasına ilişkin oluşturulan listelere eklenmesi ve bu makul sebeplerin ortadan kalkması halinde listelerden çıkarılması Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine teklif edilebilir. Cumhurbaşkanının teklifi Dışişleri Bakanlığı tarafından Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine bildirilir.”

MADDE 37- 6415 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) 5 inci ve 6 ncı maddelerde düzenlenen hususlar dışında, Değerlendirme Komisyonu, 3 üncü ve 4 üncü madde kapsamına giren fiilleri gerçekleştirdiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların yabancı ülkelerde bulunan malvarlığının dondurulması talebiyle Cumhurbaşkanına öneride bulunulmasına karar verebilir.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(1) Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararları ile bu kararlara dayanılarak çıkarılan müteakip kararla listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonların tasarrufunda bulunan malvarlığının dondurulması kararları ve bu listelerden çıkarılanlara ilişkin malvarlığının dondurulmasının kaldırılması kararları, Cumhurbaşkanının Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanır.”

“(4) 3 üncü ve 4 üncü madde kapsamına giren fiillerin gerçekleştirildiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden Değerlendirme Komisyonunun önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından kişi, kuruluş veya organizasyonların Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011), 1989 (2011) ve 2253 (2015) sayılı kararları ile bu kararlara dayanılarak çıkarılan müteakip kararlar uyarınca malvarlığının dondurulmasına ilişkin oluşturulan listelere eklenmesi ve bu makul sebeplerin ortadan kalkması hâlinde listelerden çıkarılması Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine teklif edilebilir. Cumhurbaşkanının teklifi Dışişleri Bakanlığı tarafından Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine bildirilir.”

MADDE 37- 6415 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) 5 inci ve 6 ncı maddelerde düzenlenen hususlar dışında, Değerlendirme Komisyonu, 3 üncü ve 4 üncü madde kapsamına giren fiilleri gerçekleştirdiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların yabancı ülkelerde bulunan malvarlığının dondurulması talebiyle Cumhurbaşkanına öneride bulunulmasına karar verebilir.”

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

“(3) 5 inci ve 6 ncı maddelerde düzenlenen hususlar dışında, mahkemelerce terör örgütü olduğuna kesin olarak karar verildikten sonra 3 üncü ve 4 üncü madde kapsamına giren filleri gerçekleştirdiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye’de bulunan malvarlığının dondurulmasına ve bu makul sebeplerin ortadan kalkması halinde malvarlığının dondurulmasının kaldırılmasına Değerlendirme Komisyonunun önerisi üzerine Hazine ve Maliye Bakanı ile İçişleri Bakanı tarafından birlikte karar verilebilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında verilen malvarlığının dondurulmasına ilişkin karar derhâl uygulanır ve kırksekiz saat içinde, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenen Ankara ağır ceza mahkemesinin onayına sunulur. Mahkeme, makul sebeplerin varlığı yönünden yapacağı inceleme neticesinde malvarlığının dondurulması kararının devamına veya kaldırılmasına beş gün içinde karar verir ve sonucu derhâl Başkanlığa bildirir. Mahkemenin kararlarına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(5) Değerlendirme Komisyonu, Türkiye’de bulunan malvarlığının dondurulmasına ilişkin kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından itibaren en geç altışar aylık dönemlerle makul sebeplerin varlığının devam edip etmediğini değerlendirerek önerisini ilgili Bakanlara sunar.

(6) İlgililer tarafından malvarlığının dondurulması kararının kaldırılmasına ilişkin talepler Değerlendirme Komisyonuna yapılır. Komisyon, taleplere ilişkin önerisini ilgili Bakanlara sunar. Yerinde görülmeyen talepler dördüncü fıkra uyarınca karar verilmek üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

(7) Üçüncü fıkra uyarınca, Türkiye’de bulunan malvarlığının dondurulmasına karar

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(3) 5 inci ve 6 ncı maddelerde düzenlenen hususlar dışında, mahkemelerce terör örgütü olduğuna kesin olarak karar verildikten sonra 3 üncü ve 4 üncü madde kapsamına giren filleri gerçekleştirdiği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye’de bulunan malvarlığının dondurulmasına ve bu makul sebeplerin ortadan kalkması hâlinde malvarlığının dondurulmasının kaldırılmasına Değerlendirme Komisyonunun önerisi üzerine Hazine ve Maliye Bakanı ile İçişleri Bakanı tarafından birlikte karar verilebilir.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında verilen malvarlığının dondurulmasına ilişkin karar derhâl uygulanır ve kırk sekiz saat içinde, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenen Ankara ağır ceza mahkemesinin onayına sunulur. Mahkeme, makul sebeplerin varlığı yönünden yapacağı inceleme neticesinde malvarlığının dondurulması kararının devamına veya kaldırılmasına beş gün içinde karar verir ve sonucu derhâl Başkanlığa bildirir. Mahkemenin kararlarına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(5) Değerlendirme Komisyonu, Türkiye’de bulunan malvarlığının dondurulmasına ilişkin kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından itibaren en geç altışar aylık dönemlerle makul sebeplerin varlığının devam edip etmediğini değerlendirerek önerisini ilgili Bakanlara sunar.

(6) İlgililer tarafından malvarlığının dondurulması kararının kaldırılmasına ilişkin talepler Değerlendirme Komisyonuna yapılır. Komisyon, taleplere ilişkin önerisini ilgili Bakanlara sunar. Yerinde görülmeyen talepler dördüncü fıkra uyarınca karar verilmek üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

(7) Üçüncü fıkra uyarınca, Türkiye’de bulunan malvarlığının dondurulmasına karar

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

verildiği takdirde ilgililer hakkında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma açılması talebiyle suç duyurusunda bulunulmasına Başkanlık tarafından karar verilir. Soruşturma ve kovuşturma sonucunda verilen kararlar Değerlendirme Komisyonuna sunulmak üzere Başkanlığa gönderilir.”

MADDE 38- 6415 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına “kuruluşları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “5 inci maddenin dördüncü fıkrası ile” ibaresi ve “malvarlığının dondurulmasına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve malvarlığının dondurulmasının kaldırılmasına” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 39- 6415 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının başına “5 inci maddenin dördüncü fıkrası ile” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 40- 6415 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “bulunup bulunmadığını,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 41- 6415 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu Kanunun 5 ilâ 7 nci maddeleri uyarınca hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişi, kuruluş veya organizasyonların yararına veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kuruluşlara ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşlara bu niteliklerini bilerek ve isteyerek fon sağlayan veya toplayan ya da finansal hizmet veren kişilere, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.”

“(3) Birinci fıkra kapsamında malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

verildiği takdirde ilgililer hakkında Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca soruşturma açılması talebiyle suç duyurusunda bulunulmasına Başkanlık tarafından karar verilir. Soruşturma ve kovuşturma sonucunda verilen kararlar Değerlendirme Komisyonuna sunulmak üzere Başkanlığa gönderilir.”

MADDE 38- 6415 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına “kuruluşları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “5 inci maddenin dördüncü fıkrası ile” ibaresi ve “malvarlığının dondurulmasına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve malvarlığının dondurulmasının kaldırılmasına” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 39- 6415 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının başına “5 inci maddenin dördüncü fıkrası ile” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 40- 6415 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “bulunup bulunmadığını,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 41- 6415 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu Kanunun 5 ilâ 7 nci maddeleri uyarınca hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen kişi, kuruluş veya organizasyonların yararına veya bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen kuruluşlara ya da bunların adına veya hesabına hareket eden kişi veya kuruluşlara bu niteliklerini bilerek ve isteyerek fon sağlayan veya toplayan ya da finansal hizmet veren kişilere, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, bir yıldan üç yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.”

“(3) Birinci fıkra kapsamında malvarlığının dondurulmasıyla ilgili alınan kararın gereğini

(İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve
43 Milletvekilinin Teklifi)

yerine getirmeyen ya da ikinci fıkra kapsamında fon sağlayan veya toplayan ya da finansal hizmet veren kişinin, bir tüzel kişinin organ veya temsilcisi olması veya organ veya temsilcisi olmamakla birlikte, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenmiş bulunması hâlinde ayrıca bu tüzel kişiye on bin Türk Lirasından iki milyon Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak bu fıkra uyarınca verilecek idari para cezası, tespit edilmesi halinde işleme konu edilen miktardan az olamaz.”

Mevcut kararların uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarına dayanılarak yetkili kurullar tarafından verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanun hükümleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkili kurullar tarafından verilen kararların yerine getirilmesinde de uygulanır.

Yürürlük

MADDE 42- (1) Bu Kanunun 27 ilâ 33 üncü maddeleri 1/4/2021 tarihinde, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 43- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yerine getirmeyen ya da ikinci fıkra kapsamında fon sağlayan veya toplayan ya da finansal hizmet veren kişinin, bir tüzel kişinin organ veya temsilcisi olması veya organ veya temsilcisi olmamakla birlikte, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde görev üstlenmiş bulunması hâlinde ayrıca bu tüzel kişiye on bin Türk lirasından iki milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak bu fıkra uyarınca verilecek idari para cezası, tespit edilmesi hâlinde işleme konu edilen miktardan az olamaz.”

Mevcut kararların uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce BMGK'nın kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesine yönelik kararlarına dayanılarak yetkili kurullar tarafından verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanun hükümleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkili kurullar tarafından verilen kararların yerine getirilmesinde de uygulanır.

Yürürlük

MADDE 42- (1) Bu Kanunun;
a) 27 ila 33 üncü maddeleri 1/4/2021 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 43- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

